هكذا من الأصل

הארץ

4.90 שקלים, יום שישי כ"ב בכסלו התשנ"ה, 25 בנובמבר 1994 VOL. 76/22980 NOVEMBER 25 1994

כולל מע"מ, באילת 4.20 שקלים

אנרגיה חשמלית מהשמש

למבנים, מחסנים, עמודי תאורה, תאורת תחנות הסעה, תרנים, מצופים, מערכות בקרה, תקשורת אלחוטית, הגנה קטודית, מטעני מצברים וכו'.

ראנד מערכות אנרגיה

כתובתנו: רח' אחד העם 34 תל אביב. טל. 03-5644125

שלטון הבטן
יואל מרקוס
עמ' ב1

חשבון
חנה קים
עמ' ב2

שבוע
עוזי בנזימן
עמ' ב3

מי יכשיר את גבעת חביבה
רוביק רוזנטל
עמ' ב4

קדושתה של האם תרזה
יורם ברונובסקי
עמ' ב5

ביקור בלב התופת
שלמה אבינרי
עמ' ב6

פריחת החסידות באמריקה
שלמה שמיר
עמ' ב7

תרבות וספרות
עמ' 8־9

בגליון זה 60 עמודים בחמישה חלקים

לוח העיר

חלק ב' – 10–11
חלק ג' – 10–11
חלק ד' – 6–12
חלק ה' – 1–12

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	3.0370	+0.46%
שחור	3.05	—
	סל	
יציג	3.3855	+0.19%

MAGNIFY
UPS – אל פסק
177-022-3123
מאגניפיי – מערכות אלקטרוניות בע"מ

רבין וערפאת סיכמו כי המו"מ על הסדר הביניים יחל ביום ב' בבריסל

דריכות בעזה לקראת עצרת החמאס היום; צה"ל נערך בצומת נצרים לאפשרות של הפגנות ופיגועים

מאת ניצן הורוביץ, איתן רבין, עמירה הס ויאסר מואסי

ראש הממשלה יצחק רבין ויו"ר אש"ף יאסר ערפאת נועדו אמש במרכז עיניים בעיר אובידו בספרד. פגישתם נערכה לאחר טקס חלוקת פרס יורש העצר הספרדי, בו זכו במשותף. במרכז הפגישה עמדה סוגיית הבחירות בשטחים והמשא ומתן על הסדר הביניים, שאמור להתחיל ביום שני הקרוב בבריסל.

ראו עמוד 2א

במשך הפגישה נראה רבין מרבה בגערות וערפאת רושם דברים על פתק. "ברגע שהחלטנו שערפאת הוא האיש שצריך לספק את הסחורה, אז הוא האיש שאתו אנחנו דנים", אמר רבין כאשר נשאל על עמדתו לקראת המפגש עם ראש אש"ף.

בתום הפגישה סירבו השניים למסור פרטים כלשהם, אך ערפאת אמר לעיתונאים הרבים כי הפגישה היתה חיובית ושדיית. בפגישה ביקש רבין הבהרות מערפאת לגבי נוסח נאומו בטקס חלוקת הפרס. בנאום נכתב, כי המטרה הפלשתינית היא להקים מדינה עצמאית שתשלוט על המקומות הקדושים ושבירתה היא ירושלים.

ערפאת הבהיר לרבין כי הדברים אמנם הופיעו בנוסח הנאום שחולק מראש לעיתונאים, אולם הוא עצמו השמיט זאת מנאומו בעת הטקס. כאשר נשאל רבין על עניין זה אמר: "מה זה בעצם משנה, הרי ירושלים היא שלנו".

רבין הדגיש אתמול, לפני פגישתו עם ערפאת, כי כיוון שהבחירות בשטחים קשורות בהיערכות מחודשת של כוחות צה"ל בגדה, הרי הדבר מחייב הסכם להסדר ביניים. "נכונים לעריכת בחירות, כל עוד הבחירות יהיו לגוף שהוגדר בהצהרת העקרונות", אמר.

ערפאת, שהתלונן כי ישראל לא ממלאת את חלקה בהסכם אוסלו ומעכבת את הבחירות, אמר כי הוא מקווה שבעיית הבחירות, כמו גם סוגיית ההסכמה המוקדמת, תיפתר במהירות. "אני מקווה שנגיע להסכם עם רבין על בחירות דמוקרטיות שיראו לכולם מה חושב העם הפלשתינאי", אמר.

ערפאת ורבין נפגשו, כל אחד בנפרד, עם ראש ממשלת ספרד, פליפה גונסאלס ולאחר מכן סעדו יחד עם נשותיהם, על שולחנם של המלך חואן קארלוס והמלכה סופיה. בשעות אחר הצהרים יצאו השניים לאוביידו, שם קיבלו את פרס יורש העצר לשיתוף פעולה בינלאומי, כביטוי ל"מאמציהם ההחלטיים למען השלום במזרח התיכון".

מיד בתום הפגישה באוביידו נסעו רבין ופמלייתו לשדה התעופה, משם הם אמורים לצאת בחזרה לישראל.

במסיבת העיתונאים שכינס בתום פגישתו עם גונסאלס הפתיע ערפאת, כאשר הבהיר כי אירופה [illegible] היא האחראית לאירועים [illegible]

(סוף בעמוד 2א)

יצחק רבין ויאסר ערפאת [illegible]

ביה"ד הצבאי בג'נין גזר עונש מוות על מתכנן פיגוע הדמים בחדרה

ערעור הוגש לביה"ד לערעורים; האלוף בירן מוסמך לבטל את העונש

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

בית המשפט הצבאי בג'נין גזר אמש, לראשונה זה 11 שנים, עונש מוות, על סעיד בדרנה, ראש חוליית עז א־דין אל־קסאם של החמאס מהכפר יעבד שבנפת ג'נין. בדרנה הורשע באחריות לכמה פיגועים, בהם פיצוץ אוטובוס קו 820 בתחנה המרכזית בחדרה ב־13 באפריל, בו נהרגו חמישה ישראלים ו־30 נפצעו. כן הורשע בתכנון פיגוע התאבדות בתחנה המרכזית בטבריה.

שלושת השופטים, בראשות נשיא בית המשפט הצבאי בג'נין סא"ל עודד פסנזון, לא נענו לבקשתו של התובע הצבאי, סגן דיאב המאר, שביקש לגזור על הנאשם שש מאסרי עולם מצטברים.

ערעור על גזר הדין כבר הוגש לבית הדין הצבאי לערעורים. במקרה של מתן גזר דין מוות מתקיים ערעור אוטומטי, גם אם הנאשם עצמו או בא כוחו לא מערערים על חומרת העונש. עם זאת, על פי חוק שיפוט הצבאי, גם אם יאשר בית הדין לערעורים את

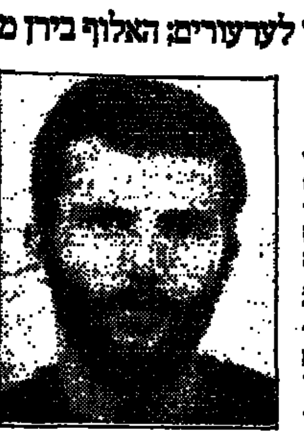

בדרנה. לא הביע חרטה

גזר הדין יהיה עליו לקבל את אישורו של שר הביטחון. אלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, מוסמך גם הוא לבטל את החלטת בית המשפט.

ראו עמוד 3א

גורם משפטי בכיר העריך אמש כי גזר הדין לא יוצא לפועל, וככל הנראה יומר למאסר עולם. בין השנים 56' ל־83' הוטלו עונשי מוות על שבעה מחבלים, אולם בכל המקרים הומתק גזר הדין למאסר עולם.

שלושת השופטים – סא"ל פסנזון, סא"ל (מיל') יהודה רזן וסא"ל (מיל') בנימין כהן – קבעו בגזר הדין כי יש להטיל על הנאשם עונש מוות כדי להרתיע מפני פיגועים דומים. "בעקבות כל פיגועי ההתאבדות שביצעו ארגוני החמאס והג'יהאד האיסלאמי, בהם חטיפת ורציחת החייל נחשון וקסמן, נראה כי עונש של מאסר עולם לא מספיק להרתיע אחרים מלבצע מעשים דומים. לכן יש לנקוט בעונש חריף".

בדרנה לא הביע חרטה, והציע "לכל יהודי להתאסלם או להגר מהמדינה", כי הוא וחבריו ימשיכו לבצע פיגועים.

שלושת השופטים שנתנו אתמול את גזר הדין מוכרים היטב בפרקליטות הצבאית. שלושתם משפטנים בכירים. אב בית הדין, השופט עודד פסנזון, כיהן בעבר כנשיא בית המשפט בג'נין, ומתמחה בעיקר בשפיטה של מחבלים שהורשעו בעבירות המתות.

השופט כהן התמחה, כמו פסנזון, בפרקליטות הצבאית. השופט רזן הוא עורך דין במקצועו.

תחקיר חושף אזלת יד של צה"ל מול התפרעות של מתנחלים בדהיישה

חיילים הונחו לפעול "בתקיפות ובנחישות" נגד מתנחלים מתפרעים

מאת איתן רבין
סופר הצבאי של "הארץ"

על פי הוראות חדשות שהוציא פיקוד מרכז, ינקוט צה"ל יד קשה נגד מתנחלים שישתתפו בהתפרעויות והפרות סדר. לכל החטיבות בפיקוד המרכז הועברו הנחיות המורות לתדרך את החיילים כי בתגובה להתפרעויות של מתנחלים עליהם "לגלות נחישות ותקיפות בפעילות, לתעד ולאסוף ראיות, להעביר את המתפרעים לידי המשטרה".

ההוראות נכללות במסמך מסכם של תחקיר שהתפרסם זה עתה, שנערך בעקבות התפרעויות של מתנחלים תושבי אפרת באזור מחנה הפליטים דהיישה, לפני כשבועה שבועות. המתנחלים ניפצו שמשות, ובין היתר גרמו נזקים לביתו של כתב העיתון "טיים", המתגורר באזור. המסמך מגלה כי חיילי צה"ל שהוזעקו למקום לא הצליחו למנוע את המשך השתוללות המתנחלים. "עיקר הבעיה היא בכך שלא עצרנו מיד את המתנחלים", נכתב בדו"ח הקצין הבודק, בדרגת סא"ל, שמונה לחקור את המקרה.

במסמך נכתב כי "ברגע שצה"ל נוכח במקום אירוע כזה, אסור שיתבצע נזק או פגיעה בחיי אדם. אי לכך, עם הגעת חיילי צה"ל, ההתפרעות חייבת להסתיים".

התפרעות המתנחלים החלה לאחר שנזרקה על כלי רכבם אבן סמוך למחנה דהיישה. הם עצרו המתנחלים ליד ביתו של כתב העיתון והחלו להתפרע וליידות אבנים. כוח צה"ל שמנה כ־10 חיילים הגיע למקום, אולם לא הצליח לעצור את המתנחלים.

למקום הגיעו גם פלשתינאים רבים, ונוצרה התקהלות. המתנחלים המשיכו ליידות אבנים ולנפץ שמשות בתים, ואף היכו את תושבי אחד הבתים, לעיני החיילים. למקום הגיע גם נציג המינהל האזרחי, אולם הדבר לא סייע להרגעת הרוחות. המתנחלים ניצלו את המהומה ונמלטו מהמקום. החיילים נסעו לאפרת, איתרו את כלי הרכב ועצרו שניים מהם.

מהתחקיר עולים ליקויים בפעולת כוח צה"ל. סגן מפקד החטיבה אמר כי "פעילות כוחותינו לא היתה תקיפה מספיק".

סוריה לארה"ב: יחסי ים עם מדינות האזור פוגעים בעמדת דמשק במו"מ

ויליאם ספייר: לא שוכנעתי מרבין שיש להציב כוח אמריקאי ברמה

מאת עקיבא אלדר ושלמה שמיר

סוריה התלוננה בפני ארה"ב כי ישראל פוגעת בהשפעתה של דמשק על מדינות האזור, ומותירה אותה ללא אופציות, במהלך תהליך השלום. מקור סורי בכיר בוואשינגטון אמר השבוע בשיחה פרטית, כי "סוריה לא תכנית בנוסר מעש" עד לכינוס הוועידה הכלכלית בעמאן, ביוני.

לדבריו, עמדתה של סוריה במשא ומתן נחלשת מיום ליום בשל גרמול היחסים בין ישראל למדינות המפרץ הפרסי, ההסכמות שהושגו בוועידת קזבלנקה ויישום הסכם השלום בין ירדן לישראל. המקור אמר כי על מנת שלארה"ב תהיה השפעה על המו"מ בערוץ הסורי, על וואשינגטון ליצור תחילה יחסים נורמליים עם דמשק. הוא הוסיף כי סוריה מוכנה לשלוח לאחר נציגים לשיחות צבאיות בוואשינגטון, אך אינה רואה מקום להעלות את דרג השיחות.

בהתייחסו לעובדה שנשיא סוריה, חאפז אל־אסד, לא גינה את הטרור במסיבת העיתונאים המשותפת עם נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, הסביר הבכיר הסורי כי השיחה בין השניים התמקדה, בתחום הטרור, בשאלת המשך הכללתה של סוריה ברשימת המדינות התומכות בטרור. לכן נאלץ אסד להתייחס לרשימה, ולא לפיגועי הטרור.

מקורות ישראליים בכירים בוואשינגטון אישרו כי סוריה טרם הסכימה לנוכחות צבאית אמריקאית ברמת הגולן במסגרת הסדר עם ישראל. לדבריהם, אם שאלת הנוכחות הצבאית תהווה מכשול להשגת הסדר, תעדיף סוריה להציב בגולן כוחות של האו"ם.

בעל הטור ויליאם ספייר הקדיש אתמול את מאמרו בעיתון "ניו יורק טיימס" לסוגיה של הצבת חיילים אמריקאים ברמה. הוא כתב כי ראש הממשלה לשעבר, ח"כ יצחק שמיר, הכחיש את טענתו של ראש הממשלה רבין, לפיה הנשיא לשעבר ג'ורג' בוש ומזכיר המדינה לשעבר ג'יימס בייקר העלו עוד לפניו את הרעיון להציב בגולן כוח אמריקאי בסדר גודל של דיוויזיה. ספייר מגלה בטורו פרטים משיחה אישית שניהל עם רבין בארוחת ערב לכבודו, שהתקיימה בראשית השבוע בביתו של שגריר ישראל בוואשינגטון, איתמר רבינוביץ. ספייר כותב כי מיד כשהגיע לביתו של השגריר, "רבין משך אותי הצידה כדי לייסר אותי על התנגדותי" לרעיון להציב חיילים אמריקאים בגולן".

ספייר מסביר את התנגדותו להצבת החיילים בארבעה נימוקים: ארה"ב תיהפך לבוררת בסכסוך בין ישראל לסוריה במקום להמשיך להיות בעלת בריתה של ישראל; הכוח האמריקאי יהיה יעד לפיגועי טרור שמטרתם סיכול תהליך השלום; החופש בו נוהגת ישראל בפעולותיה נגד הטרור ייפגע קשות, וכל מבצע צבאי מצדה יהיה כרוך בהסכמה של הממשל; ולבסוף, ההערכה האמריקאית כלפי ישראל ככוח צבאי בלתי תלוי תוחלף בהתנגדות לסכן חיילים אמריקאים.

ספייר כותב: "ניסיתי להסביר לרבין כי אם המו"מ עם סוריה יתמקד בהצבת חיילים בגולן, המו"מ צפוי לכישלון. לדעתי היתה זאת שגיאה מצד קלינטון להתחייב לדחוף את רעיון הצבת הכוח, כיוון שגם הוא, הנשיא, ייכשל".

ספייר מסיים את מאמרו בהסבר כי הסנאטורים הבכירים כמו בוב דול, הידועים כתומכים נלהבים של ישראל והשוללים הצבת חיילים אמריקאים בגולן, איתנים בהתנגדותם "לא משום שאנו מתנגדים לסיכונים הכרוכים בשלום, אלא מכיוון שאנו חוששים להעמיד בסכנה את הברית בין ישראל לארה"ב".

שר התקשורת של ארגנטינה, גיליארמו סייטה, אמר אתמול כי חלה טעות בתרגום דבריו של הנשיא קארלוס מנם במסיבת העיתונאים בדמשק, ובעוד שהנשיא התכוון ל"נכונות מלאה" מצדה של ישראל לסגת מהרמה, הדברים תורגמו ל"ישראל מוכנה לנסיגה מלאה" מהגולן. בעת ביקורו של מנם בדמשק פורסם כי הוא העביר לנשיא אסד מסר משר החוץ שמעון פרס בדבר נכונותה של ישראל לנסיגה מלאה מהגולן. פרס הכחיש כי העביר מסר כזה לסוריה. אתמול אמר פרס כי שר החוץ הארגנטיני טלפן אליו כדי להבהיר את הטעות.

הקלטות של האזנות סתר לעיתונאי "מעריב" התגלו במשרדי חברת החקירות "שף"

מאת ראובן שפירא

הקלטות של האזנות סתר בלתי חוקיות לעובדים ועיתונאים בכירים ב"מעריב", בהם בעל הטור אמנון אברמוביץ', התגלו בחיפושים שנערכו במשרדי חברת "שף – שירותים טכניים" ובבתי בעליה, ישראל שחם ומרדכי פרדים. ככל הנראה בוצעו ההאזנות לפני כשנה.

עובדי "מעריב" שמתנו להם הוזמנו בשבועיים האחרונים למשטרה כדי לזהות את קולותיהם בקלטות שנתפסו אצל אנשי "שף". הם גם נשאלו על ידי חוקרי המשטרה אם יש להם חשדות כלפי זהות המאזין או מזמין ההאזנות. אמנון אברמוביץ' אישר אתמול בתשובה לשאלה כי הוא אכן זומן למשטרה כדי לזהות את קולו בקלטות שנתפסו.

לדברי אברמוביץ', "זומנתי לזהות קלטות שבהן שיחות מוקלטות שלי. בשאלתי האמרתי שאין לי ראיה ולא ראשית ראיה כלפי מי שהיה מעוניין להאזין לי. אני מקווה שהמשטרה תמצא מהר את האשמים ושומר לעצמי את הזכות לתבוע בנוסף לכך, בהליכים אזרחיים, את האשמים שיימצאו".

חברת "שף – שירותים טכניים" העניקה שירותים ל"מעריב" ולחברת האם שלו, "הכשרת היישוב" מאז פברואר 1993. עורך "מעריב" עופר נמרודי אישר לפני כשבועיים, בעת שבעלי חברת "שף" נעצרו בידי המשטרה כחשודים בביצוע האזנות סתר בלתי חוקיות ובמתן שוחד לעובד בזק ששיתף אתם פעולה, כי "זה כשנה וחצי מעסיקה חברת הכשרת היישוב, בעלת 'מעריב' את חברת שף לצורך פעילות מניעה וסיכול האזנות סתר".

לפי החשד, נעשתה ההאזנה לטלפונים במשרדיהם של אנשי "מעריב" בבית "מעריב". ייתכן כי בכירים ב"מעריב" ייחקרו בפרשה. בעלי חברת "שף" כבר נחקרו בעניין זה ביחידה הארצית לחקירות פשעים בשבוע האחרון. ככל הי־

(סוף בעמוד 10א)

עליות שערים קלות בבורסה

ביקושים לדולר גרמו לפיחות של 0.46%. שער הדולר – 3.037 ש'

מאת שלמה פיירמן וגדי סליק

הדריכות לקראת יום המסחר אתמול בבורסה, יום הפקיעה של אופציות מעו"ף של סדרת נובמבר, התמוגגה עם פרסום ה"לידר" של המעו"ף – רשימת הביקושים וההיצעים לכל מניה. לאחר יומיים של היצעים וירידות חדות יחסית הופיעו אתמול יותר ביקושים מאשר היצעים.

ראו עמוד 5ג

בסיכומו של היום עלה מדד המשתנים ב־0.78% ל־166.24 נקודות, ומדד המעו"ף עלה ב־0.46% ל־169.99 נקודות. המחזור הכולל הסתכם ב־132 מיליון שקל.

המסחר אתמול סבב כולו סביב הפקיעה של אופציות המעו"ף. במועד הפקיעה הקודם, לפני חודשיים, היו סוחרים רבים שטענו כי המשקיעים באופציות השפיעו על מחירי מניות המעו"ף. גם ביום החמישי שעבר שבו הועלו טענות כאלה, על רקע שינויי המגמה והירידות החדות שנרשמו באותו יום בשעת המסחר האחרונה.

מדד המעו"ף אכן היתל אתמול במשקיעי האופציות. כבר בפתיחת יום המסחר הגה מדד המעו"ף בעלייה את קו 170 הנקודות אך בשעות אחר הצהרים נחלש וחצה את הקו וחזר ל־169.7 נקודות. לקראת סיום המסחר שב ועלה המדד מעל 170 הנקודות. רק המדד הקובע, המחושב על פי שלוש העסקות האחרונות בכל מניה, נקבע ל־169.99 נקודות.

גם במניות הכר"ם, שהגיעו שלשום לשפל, היו אתמול עליות, אם כי בממוצע הן היו מתונות מאד. מדד הכר"ם עלה ב־0.03% ל־142.18 נקודות. התנודות הבולטות התבטאו גם במספר המניות הקטן שרשמו "מוכרים בלבד" – 6, ו"קונים בלבד" – 8.

במסחר במטבע חוץ נרשמו אתמול ביקושים שהביאו לפיחות של כמעט חצי אחוז בשקל לעומת הדולר. במסחר הרב צדדי, נרשמו ביקושים של 2.7 מיליון דולר, ובנק ישראל סיפק 2.2 מיליון דולר מתוך סכום זה, כדי למנוע פיחות גדול יותר. השקל פחת לעומת הדולר ב־0.46%, ולעומת סל המטבעות בשיעור של 0.19%. שער הדולר שנקבע בתום המסחר היה 3.037 שקל, ושער הסל שנקבע היה 3.3855 שקל.

שיעור הריבית הממוצע שנקבע במכרז המוניטרי היומי של בנק ישראל לבנקים היה 15.5%. ריבית המגידה נקבעה לשיעור דומה. היקף המכרז היה 10.3 מיליארד שקל, והביקוש הסתכם ב־25.5 מיליארד שקל.

שיעור הריבית הממוצע שנקבע במכרז השבועי לבנקים, בהיקף של 6 מיליארד שקל, היה 15.51%, כמו בשבוע שעבר. ריבית המגידה היתה 15.5%.

צבי זרחיה מוסיף: ח"כ יעקב שמאי (ליכוד) הניח על שולחן הכנסת הצעת חוק שלפיה המס על הבורסה לא יחול על משקיעים בהיקף של עד 50 אלף שקל. שמאי אומר כי מי שמשקיע עד 50 אלף שקל עושה זאת מטעמי חיסכון, ולפיכך אין להטיל על חוסכים ומשקיעים קטנים עונש ברמות מס הבורסה.

סופר "הארץ" מציין כי שמאי ניסה לשלב הצעה זו בחוק למיסוי הבורסה שהתקבל שלשום בכנסת, אולם המליאה דחתה זאת.

בכירים בבנק ישראל: "ספק אם המשק יעמוד ביעד האינפלציה שנקבע ל־1995"

מאת גדי סליק

בכירים במחלקה המוניטרית של בנק ישראל מטילים ספק ביכולתו של המשק הישראלי לעמוד ביעד האינפלציה של 8% עד 11%, שנקבע לשנת 95'. לדבריהם, נפגעה אמינות מדיניות יעד האינפלציה בחודשים האחרונים.

הערכות אלה נמצאות בעבודה שהכינו מאיר סוקולר, מנהל המחלקה המוניטרית בבנק ישראל, פרופסור ליאו לידרמן, יועץ בכיר למחלקה, וגיל בופמן, כלכלן בכיר במחלקה. העבודה בוחנת את הניסיון הישראלי בקביעת יעדי אינפלציה בשלוש השנים האחרונות. בשבוע הבא תוצג בכנס בינלאומי באוסלו.

"נראה כי שנת 95' תעמיד במבחן את מדיניות יעד האינפלציה מבחינת רצינותה. במועד כתיבת דברים אלה, האינפלציה בפועל והציפיות לאינפלציה כפי שהן משתקפות בשוק ההון, גבוהות במידה מהותית מהתחום העליון של רצועת היעד שנקבעה לשנה הבאה. קשה להבחין כי יש סיבות להרחבת המדיניות הפיסקלית, באשר המדיניות המוניטרית היתה לאחרונה [illegible] במצב הטוב. עם שילוב תנאים כזה, לא ברור איך ומתי יפעלו המדיניות והגורמים אחרים להחזרת האינפלציה לשטח היעד", נכתב בעבודה.

לדברי המחברים, הציבור בישראל עדיין אינו מבין אם יעד האינפלציה הוא "מטרת המדיניות" או "תחזית אינפלציה סבירה". בגלל אי־בהירות זו והנסיבות אחרות, נכתב בעבודה, "ניתן לטעון כי אמינות השיטה נפגעה בחודשים האחרונים".

המחברים קוראים לממשלה לחזק את מדיניות יעד האינפלציה, בין היתר על ידי קביעת יעד אינפלציה רב־שנתי במקום יעד לשנה אחת בלבד, קביעת דרכים להתמודדות עם חריגה מיעד האינפלציה, הגברת התיאום בין משרד האוצר ובנק ישראל, כדי לשפר את האפקטיביות של המדיניות המוניטרית והמדיניות הפיסקלית בהשגת יעד האינפלציה.

בנוסף לכך ממליצים המחברים להכריז על יעד האינפלציה כעוגן העיקרי במלחמה נגד האינפלציה במקום שער החליפין, ולפעול לצמצום הגירעון התקציבי.

בוא להכתיב לנו את הקצב

עובדה – אלפי משפחות כבר הצטרפו למהפכת ההחזרים בבנק טפחות, ובחרו במשכנתא היחידה בישראל שמתאימה את עצמה לקצב החיים שלהן:

משכנתא בקצב שלך

בטפחות אתה קובע את קצב ההחזרים!

מי אמר שהחזרי המשכנתא חייבים להיות קבועים? בנק טפחות מציג מהפכה בתחום ההחזרים: "משכנתא בקצב שלך" – הלוואה מכספי הבנק, שהיא גמישה לחלוטין: לראשונה בתחום המשכנתאות, אתה יכול להקטין את ההחזרים (או להגדילם) לאורך כל תקופת ההלוואה – בהתאם לצרכים וליכולת שלך. רק תגיד.

בוא תראה איך זה עובד:

■ נניח שאתה צופה שבעתיד הכנסתך תגדל. אתה יכול להתחיל עם החזרים נמוכים, שילכו ויגדלו בהתאם להכנסתך.

■ נניח שקבעת החזר של 1,000 ש"ח לחודש ולאחר 3 שנים תרצה להוריד את ההחזר החודשי מסיבות משפחתיות (נולד לך ילד). רק תגיד, ונוריד לך את סכום ההחזר החודשי.

■ נניח שבעתיד תרצה להחליף מקום עבודה, ובאותה תקופה תעדיף שקט כלכלי. רק תגיד, ונגדיל או נקטין לך את ההחזרים.

■ נניח שנישאת ויש לך התחייבויות כספיות אחרות. נוח לך להתחיל לשלם את המשכנתא רק בעוד שנתיים? רק תגיד. אתה יכול להתחיל בתשלומים רק לאחר שתסיים את ההתחייבויות האחרות.

■ נניח שבעתיד תצא לתקופת השתלמות, ובאותה תקופה תעדיף לדחות את החזרי המשכנתא. רק תגיד, ונדחה או נקטין לך את ההחזרים.

■ ולמיחזור אפשרויות רבות נוספות, בהתאם לצרכים המיוחדים שלך.

כמו שאתה רואה – בבנק טפחות הכל פתוח, והכל תלוי בקצב שלך. אתה יכול לשנות את ההחזרים איך שתרצה, כמה שתרצה ומתי שתרצה*, והעיקר – הריבית שתשלם תהיה קבועה!

כדי שתוכל לבחור את האפשרות הטובה והמתאימה לך ביותר, פיתח הבנק תוכנת מחשב ייחודית ובלעדית, המאפשרת לך "להביט אל העתיד" ולבנות את מסלול ההחזרים האופטימלי. הצטרף למהפכת ההחזרים של בנק טפחות, קח "משכנתא בקצב שלך" ותחזיר אותה... בקצב שלך.

היכנס לכל אחד מסניפינו, או חייג לתיאום פגישה במועד הנוח לך ביותר: טל' 03-6750081 רק תגיד. המומחים למשכנתאות כבר ידאגו שתצא מרוצה.

* אישור ההלוואה, השינויים העתידיים בלוח הסילוקין, טעונים בהסכמת הבנק.

בנק טפחות
הבנק הגדול למשכנתאות. לשירותך.

25114577

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית
06.31 חדשות בערבית
06.45 האוטובוסים מתבוארים
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 כבוד המשטרה. פרק 11
08.30 ראשית הקריאה. בלי גודות
08.45 חבורה. למה יש. למה יש בחדות
08.50 יסודות השיפוט. כיצד הגדול הכל
09.05 סיפורים מהגרים. עשבת והליכה
09.20 פסוקי אבות לא. בחבקים לסבתא
09.25 הגיל הרך. בציור תראה יותר. מבט אל ההוגה
09.45 סיפורים בערבית. כאן זה מכאן. שלות הסבתה של תהלה
09.55 טוב לדעת. מבזק חדשות בנושא חינוך
10.00 קשר משפחתי. מרכבת של האומנים
10.30 אגבות. אבנת הקילם המערכי. תצוגה בבנאה ה־16
11.00 אנגלית
11.25 סיפור וזמר. סיפורי עמים. הגדול הבכות
11.55 מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח)
12.00 מדעים. בעיר חוקרת, חיבום הגבוה
12.30 אנגלית
12.35 גיאוגרפיה. יבשות ועמים. דרום אמריקה – ברזיל
12.55 מדע הביטולוגיה. הספריה הצרעית. שפות
13.30 שעת סיפור
13.55 טוב לדעת. מבזק חדשות בנושא חינוך (ש.ח)
14.00 ביה. פרק 29
14.30 אומנות. תקשורה
15.00 פרחים והבה. הבגים טובים של פרחים גיוס לצדיל
15.30 האופטובוסים מתבוארים. הערוסת
16.00 זאב לראשון. להיות בעניינים
משירוד זה. מבזדים חני נתמיאם האורן והמבקסית
17.00 ערב הרש עם ערב חדשות באולפן מבב. דן מרגלית
17.35 מי שמר המבחיוק? המעשה בבכונת
הולכות
18.00 ילדודה. העולם בנקודת מבטם של תינוקות. עצם העניין
18.15 חדשות באנגלית
18.30 מבטים. תוכנית בעניני היום
19.00 חדשות בערבית
19.30 מקבילית המוחות. מנחה גיל ליטמן
20.00 מבט שבטבת
20.45 פרסים יבואו
22.30 זמן תרבות. יעל דר
23.30 מוחים למוסר. יומן חדשות עם דוד ויצמנו ועמנואל הלפרין
24.00 אגדה של מקום. במשה כהן מסטרת על בשר הצדיקים במערת הקשת

ערוץ 2 (22)

14.00 פלסטס
14.05 הארי ומסר. פרק 5
14.30 בכוחות. צרכנות לנוער
15.00 חיים ותרשים. פרק 6. ילדים של אבא
סטודנטית למשפטים
16.00 היפים האביבים
17.00 5 עם רפי רשק. תוכנית בענייני היום
17.30 עניין של זמן. השיבחהביתה – ב
18.00 דוני האמר, רווסא. פרק 23. הטובה הוא
18.30 אבל לאון. מבזק ביסול
18.55 אשטא. איזיות בתוספות מנוחת את תוצאות המפורסמים לשבוע זה
19.00 שפץ בותף. בית דוק רזות
19.30 יותר מול מסכל. שעשועון בנושא פרטים לכל המשפחה. מנחה נתן דטנר
20.00 חדשות
20.30 בצע הקסמים של ריווידר קופרפילד. סדרת מופעי קסמים. פרק 1, חלק ב'
21.00 רובי. רובי פרחרושבל
22.00 עוברה. עם אילנה דיין
22.30 יחוח בכל ההכבות. עם הקטור אליזונדו, כריאן דונה, ויקטוריה פינקניסל ואחרים. פרק 2 והאחרון
24.00 חדשות
24.05 יחוח בכל ההכבות. המשך
24.35 שיר בלילה

ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי: הגבירה הצעירה
09.00 לחיות את החיים. פרק 113 (ש.ח)
09.45 צעירים וחסרי מנוח. פרק 1189 (ש.ח)
10.30 אורחים בסלון
11.00 לוסי אהובתי
11.30 טלנובה. פרק 19 (ש.ח)
12.15 מרפי בראון
12.40 פלקון קרסט. פרק 140 (ש.ח)
13.30 עיצובים
14.15 שלושים ומשהו
15.00 סופה. פרק 131
15.45 נוטס לנדינג
16.35 שכנים, שכנים. פרק 666
17.00 ספינת האהבה
18.05 לחיות את החיים. פרק 114
18.50 צעירים וחסרי מנוח. פרק 1190
19.30 שידור מקומי
20.00 טלנובה. פרק 20
21.00 המטמון הישראלי '94. שידור חי
23.00 בגילוף 5
23.50 המגבן
24.15 איש מסתורה
01.05 רצח במשיכת קולמוס
02.00 המשותה
02.50 רצח במשיכת קולמוס
03.40 רוסיננטה מבולף
04.30 תעלומות בלתי פתורות

סרטים (04)

10.30 "תובבים בילגאניים". ארה"ב '90
12.20 "דגע אבוד". ארה"ב '47
13.50 "ארוחה הורך הביתה". ארה"ב '87
15.20 "בני ג'ונס". ארה"ב '91
17.00 "סיפור הפרברים". ארה"ב '61
19.25 "גבר ללא רחמים". ארה"ב '87. מותן סי אימאי לשטוב יוצא לסכל את מזימתו של מסוחר להשתלט על אמריקה. עם כרים ריינולדס
21.00 "אישה קטלנית". ארה"ב '90. נשוי שוי מגלה ימים ספורים לאחר ליל כלולותיו כי אשתו נעלמה מן הבית, והוא מתחיל במסע חיפושים אחריה ומגלה

כבלים

הדרמה. 30.15, 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00, 24.45, 03.30

מחוז אלפים בעברה. עם קלין פירות וליזה ראן. במאי: אנדרי באופסיינר
22.35 "עיר של תקווה". ארה"ב '91. סיפור חייהן של רשויות רבות, המתגוררות בעיר אמריקאית, גדולה תקוה, ובודשת פוליטיקה מושחתת, אלימות, בועות ופשע. עם ויצנט ספאנו וטכויות מבוריילו
24.45 "נוראלי". ארה"ב '90
02.30 "כמו מים לשוקולדה". מקסיקו '92
04.20 "פלאשבק". ארה"ב '90. 103 ד'
06.10 "מגמת המשפחות". ארה"ב '79

ספורט (05)

07.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.00 גוף בתנועה. התעמלות אירובית
16.30 טניס שולחן. אליפות אירופה
17.05 כדורגל. אנגליה נגד ניגריה
18.30 כדוריד. סיכום המשחק בלאומית
19.30 סל בסלון. המוסף הזומי
20.00 נושיות
20.30 כדורסל. סרוסות גמר מהטפס NBA
21.00 היאבקות מה־WWF
22.00 כדורגל. סיכום הליגה הספרדית
23.30 סל בסלון. המוסף היומי
24.00 כדורגל בבריזל. ליגה הבכונטל

ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מבוגרים
09.00 המוסון של בוירלו (ש.ח)
09.35 כרי בלום. פרק 6 (ש.ח)
10.00 שרים קצבים. פרק 36 (ש.ח)
10.35 היגון ושליטי היקום. פרק 31 (ש.ח)
11.05 אבא המטקי. פרק 79 (ש.ח)
11.40 בוודלי הילס 90210. פרק 33 (ש.ח)
12.30 הסייח השחור. פרק 15 (ש.ח)
13.00 המוסון של בוירלו
13.35 דוד ואבא. פרק 2
14.00 מסודי והגורה. פרק 7
14.35 מבסמי השרים. פרק 37
15.05 הגון ושליטי היקום. פרק 32
15.35 אבא והרג – אבא והדגון. פרק 53
16.10 בוודלי הילס 90210. פרק 34
17.00 הסייח השחור. פרק 16

17.30 סמונוריה. פרק 26
18.05 כרי בלום. פרק 6 (ש.ח)
18.30 שרים קבצים. פרק 36 (ש.ח)
19.00 המוסון של בוירלו (ש.ח)
19.30 שלושה בדירה אחת
20.00 נשואים פלוס
20.20 הבכוך הוזר לשמור
20.45 הכל בשאר במשפחה
21.15 הוק ומד

הצגה שנייה (06)

22.00 "נשיקה נשיכה". ארה"ב '89. אש־פגש אישה מתפשת בימן שיכומו לילי בשבהות, אך בסיכום של לילה מגע היא מתגלה כערפדית. עם ניקולס קייג', ג'ניפר בילס ומריה קונציטה אלונסו. במאי: רוברט בירמן
23.35 "חיילים על מסתוגד". ארה"ב '59. מתרכז המתרחש על רקע מלחמת האזרחים. ג'ון ויין מגביל יחידה של חיילי הצפון למסע אורך ללב הדרום, במטרה לנתק את מסילת הרכבת המובילה לויקסבורג. עם ויליאם הולדן וקונסטנס טאורס. במאי: ג'ון פורד. 119 ד'

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 אנציקלופדיה פתוחה. מדע וטבע
11.00 ג'ין נוקו – על גילוס. פרק 5
11.30 מסע אל מרות המשוד. חיי המשודר
12.00 סוסים וכוכבים. איצים מוכרים
13.00 דרום־פריאה. המוחירון המשחי
14.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)
16.00 ג'ין נוקו – על גילוס. פרק 5
16.30 סודות המשרד. מעבר התמלילים
17.00 סוסים וכוכבים. איצים מוכרים
18.00 סובב הלכת השביר. ויזום השמיים
19.00 בריון של אמת: ספק
20.00 יום שלישי הראשון. מעגל הרשע
21.00 בראוו. תוכנית הולוס. פרק אחרון
22.00 בראוו. המיקאדו
24.20 בראוו. ריצ'רד סטולצמן מנגן מוצרט
01.00 אנציקלופדיה פתוחה (ש.ח)

הום סינמה (41)

הדרמה. 08.15, 11.00, 13.45, 16.30, 19.15, 22.00, 24.45, 03.30

הום סינמה (42)

בוזר של אהר: 09.00, 19.15, 23.30
ד"ר: 11.15, 17.15, 21.30
לב אוהב: 13.15
מלך הגבעה: 15.15, 01.45
הודיקה: 03.45

הום סינמה (43)

סליבר: 07.30, 16.00, 23.00
שמים וארץ: 09.30, 18.00, 20.30, 01.00
דבר השמו אהבה: 12.00
ברוס: 14.00
פליטות ונוספי המוזות במשכת: 03.30

הום סינמה (44)

עד צאתם לחיים: 09.00, 15.00, 21.00, 01.00
איש המשמר: 11.00, 19.00, 03.00
בושה: 13.00
ירושה במהלוקה: 17.00, 23.00

הארץ ממליץ

◆ העלמה והמזות. מחזה של הצ'יליאני אריאל דורפמן, על אשה שעונתה בכלא בעת שלטון רודני בדרום אמריקה, ועתה היא מזהה את קול הרופא שעינה או־תה. היא מתפשת נקמה, ובעלה – שותף את פשעי המשטר הקודם – נקלע בתווך. אלכס פלג, אשר צרפתי וליאורה ריבלין במשחק טוב מאוד, בהצגה חשובה. ביום חג שני. הבימה, תל אביב, 20.30

מכתבים למערכת הארץ

חרטתו של נשיא אוסטריה

בישראלי ממוצא אוסטרי שהצליח להישרד מה־שואה, עקבתי אחרי נאומו של נשיא אוסטריה, תומס קלסטיל, ברגשות מעורבים. התרגשתי, שיותר מ־55 שנה אחרי האנשלוס, שבהן התכחשה אוסטריה לאחריותה והעמידה פנים כאילו נאנסה על ידי הנאצים לשתף פעולה, הגיעה לשיא כאשר בחרה בנשיא שהיה בעצמו נאצי, קם לאוסטרים נשיא, אשר הודה "כי רבים מהתומכים (הוא השתמש במלה henchmen, שפירושה אינה תליינים, כפי שצוין ב"הארץ" בטעות) הנלהבים של הנאצים היו אוסט־רים".

כבר ציינתי בעבר במכתב ל"הארץ", כי אנו היו אוסטרים שלא תמכו בנאצים – לא הכרתי כאלה, וכן טרם שמעתי על אוסטרי שהציל יהודי תוך כדי סיכון חייו.

קלסטיל ציין, כי "ידוע לנו היטב, שבמשך זמן רב מדי לא עשינו את הדברים הנכונים כדי להקל על גורלם של הניצולים וצאצאי הקורבנות". כנציגם של אלה, אני תמה, אם יסתפק הנשיא בהבעת חרטה בלבד. או שמא כוונתו שאוסטריה לא תמתין עוד עד שאחרון הניצולים ילך לעולמו כדי לפצותם על "שנאלצו לעזוב באותם הימים את ארץ מולדתם מושפלים ומלאי מרירות".

בהזדמנות זו ברצוני לציין, כי תיאודור הרצל נולד בבודפשט ולא בוינה, כפי שאמר שמעון פרס בנאומו לפני נשיא אוסטריה.

זאב סבר
הרצליה

הולנד שאהבה יהודים כביכול

בימים אלה קיבלתי מן החברה הממשלתית למט־בעות ולמדליות מכתב, ובו מודיעים על סדרות חדשות וישנות. בין השאר מופיעה שם מדליה חדשה, ששמה "ידידות ישראל־הולנד". אין לי דבר נגד ידידות, ולא נגד מדליות, אלא רק נגד סילוף העובדות וההיסטוריה.

בדף ההסבר כתוב כך: "התנהגות ההולנדים בת־קופת מלחמת העולם השנייה, מסירות הנפש שגילו בניסיונותיהם להציל יהודים, התירו רגשי מחויבות וחיבה עמוקים בתודעה הציבורית במדינת ישראל".

העובדות, לצערי, שונות לחלוטין.

עובדי עיריית אמסטרדם, העיר שבה התגוררו רוב יהודי הולנד, וכן שוטרי העיר, הם שעצרו את היהודים, הובילו אותם לתחנות הרכבת ושילחו או־תם בידיעתן למחנות הריכוז. הגרמנים כמעט לא היו צריכים לנקוף אצבע לשם כך.

מיהודי הולנד נותרו לפליטה רק 7%. כ־65,000 הולנדים התנדבו לשרת בצבא הגרמני במלחמת העולם השנייה, וכ־70,000 הולנדים נשפטו אחרי המלחמה בעוון שיתוף פעולה עם הנאצים.

פרסומים רשמיים מן הסוג של החברה הממשל־תית למטבעות נותנים גושפנקא לדעה הרווחת משום מה בציבור על הולנד הקטנה האמיצה ואוהבת היהודים כביכול.

כפליט שנותר מן היהדות ההולנדית אני מוחה על כך.

אליהו בן טובים
הרצליה

ההסתדרות התכופפה והגמלאים נפגעו

לפני חודשיים הכריז מזכיר ההסתדרות, חיים רמון, כי אם האינפלציה תעלה על 11%, תדרוש ההסתדרות תוספת יוקר מלאה. באותו זמן דחה עמיר פרץ על הסף את הצעת האוצר לעסקת חבילה, שלפיה תקוצץ תוספת היוקר תמורת קיצוץ המס לביטוח בריאות ולביטוח הלאומי.

והנה חל שינוי יסודי בעמדתו של פרץ בנושא, והוא מכריז שהוא מוכן לדון עם האוצר על כל הצעה, ואף מפרט באיזה תנאים הוא מוכן להסכים לקיצוץ נוסף בתוספת היוקר.

ביטול תוספת היוקר הוא משאת נפשם של כל־כלני האוצר, הדבקים בתפיסה השמרנית של שוק פרוע, "כל דאלים גבר" (בלשונם: שוק חופשי להת־חרות), וזאת, כמובן התגיה הגדולה של המעבידים.

יש אירוניה בתופעה, שדווקא בשלטון מפלגת העבודה מצליחים כלכלני האוצר, השולטים למע־שה בבריות הכלכלית, לכופף את ההסתדרות ולאלץ אותה להסכים לביטול תוספת היוקר – המכ־שיר היחידי השומר באופן חלקי על השכר מפני שחיקה, בייחוד של השכבות החלשות והגמלאים, שאין בכוחם לעשות שביתות להיקון השכר.

אמירה קנטור
חיפה

היכן כאן צמצום הפער

הממשלה הגישה לכנסת הצעה להטיל מס ברי־אות על קצבאות זקנה, נכים, משפחות שכולות וכו'. לפני חודש הכריז שר האוצר, שהוא מוכן להקטין את מס הבריאות מ־4.8% ל־3.4% תמורת הסכמת ההסתדרות לצמצום של תוספת היוקר, שכבר קצ־צה פעם, עד לגודל סמלי – דבר שיביא לשחיקה מהירה של שכר העובדים ושל קצבאות הגמלאים.

אלה הם צעדים אנטי־סוציאליים מובהקים, המ־קוממים לא רק את האזרחים הנפגעים ישירות (כשני מיליון), אלא שמים ללעג את כל החלטות מפלגת העבודה על צמצום הפער החברתי הכלכלי.

נראה, כי מפלגת העבודה מסרה את קביעת מדי־ניות המסים לכלכלני האוצר, וזהו איבוד לדעת ומרשם לאיבוד השלטון.

אליעזר יצב
ירושלים

לא עוד בשביל החולצה והסמל

בתגובה על "מכבי משקולד" מאת אברהם ברזילי ("הארץ", ספורט, 10.11)

ברגשות מעורבים קראתי את מאמרו הנוסטלגי של אברהם ברזילי, הקשור בהעברת מכבי תל אביב לקבוצת ניהול של דוד פדרמן. כמי שגדל במגרש מכבי כפתח תקוה, ועם כדורגל צמוד נשם את נשימותיו הראשונות, אני מבין את הרגשתו.

באותם ימים רחוקים לא שיחקו בשביל הכסף, אלא כפי שקראנו לזה – בשביל החולצה והסמל. היינו גאים בקבוצותינו המקומיות, "שרופי" מכבי על מכבי ו"שרופי" הפועל על הפועל. השחקנים היו מושא הערצה, ובצדק, כי הם נתנו את נשמתם לא בשביל כסף ותנאים, אלא למען האגודה, במקביל לעבודתם הקשה לקיומם הכלכלי.

אבל הזמנים השתנו. היום לענף הכדורגל בדרג הבכיר אין קיום בלי כסף, ולכן לא יספיקו פנקסי התרומות הידניים, אשר כמו אביו של ברזילי גם אני עצמי התרוצצתי אתם בין אוהדים ותומכים, בגלוי ובסתר. כדי לקיים את הכדורגל היום צריך כסף, כלומר עסק גדול.

בשביל חולצה וסמל אפשר היום לשחק רק בימי שישי אחר הצהריים בשכונה, ולזה לא אני ולא ברזילי לא היינו רוצים להביא את אגודתנו. זוהי המציאות, וכל השאר –נוסטלגיה וזיכרונות נעימים.

אני מברך על כן על החלטת מועצת אגודת מכבי תל אביב, להעביר את הקבוצה לידי חברת הניהול.

לא נותר לי אלא לאחל לעצמי ולאגודתי האהו־בה מכבי פתח תקוה, שמצבה אינה מזהיר כלל ועיקר, שתמצא בהקדם איזה פדרמן, אשר ירכוש אותה בדרך זו או אחרת, כי במציאות של היום – רק כך תשוב לימיה המפוארים.

אפרים למקה
פתח תקוה

תמריץ להרבות בנסיעות מיותרות

התקנות המוצעות לניכוי הוצאות רכב לצורכי מס על ידי העצמאיים נותנות תמריץ להרבות בנסי־עות. ככל שהרכב נוסע יותר, כך יוגדל הניכוי בגין ההוצאות הקבועות. לפי אומדני, הניכוי הנוסף על הקילומטר השולי בגין ההוצאות הקבועות אף עשוי לעלות על ההוצאה השולית נטו, ויהפוך את עלות הנסיעות הנוספות לשלילית.

האם כבישי הארץ אינם צפופים דיים בלי לעודד אנשים לנסוע יותר? אני מציע, כי מי שיוכיח שהר־כב משרת אותו גם לפרנסתו – יותר לו לנכות שיעור קבוע מההוצאות הקבועות.

דוד שמגר
רחובות

ח"כ מצא התבקש להגיב

בתגובה על "עסקה טובה בריבוע" מאת גדעון סאמט ("הארץ", "אתמול", 22.11)

ברצוני להגיב על הערתו של גדעון סאמט בבי־קורת הטלוויזיה שכתב, כדבר זכות התגובה לח"כ יהושע מצא. בניגוד לחששו של סאמט, שמא ח"כ מצא לא הוזמן לאולפן, ברצוני לציין, כי נפגשתי אישית עם ח"כ מצא והסברתי לו שיש שידור בעוד שעה וחצי וברצוני לקבל את תגובתו.

ח"כ מצא אכן נתן את תגובתיו ביחס לאוסף הבולים שלו וכן בקשר לחוק זירוז הליכי הבנייה. בסיום השיחה אמרתי לו כי "פופוליטיקה" תרצה ממנו תגובה נוספת. מצא ענה: "אל תחזור אלי בנושא הזה בחיים שלך". תגובותיו של מצא הוקראו בתוכנית בידי דן מרגלית.

דוד מיכאלים
רשות השידור – הטלוויזיה הישראלית

בתי חולים

תל אביב – דנה־איכילוב. טל' 6974504
ילדים איכילוב. טל' 6974444
ופנימית. בידורגיה
ירושלים – שערי צדק. טל' 555111
הדסה עין כרם. טל' 427427
ובריאת, אורתופדיה, עיניים, א.א.ג
הדסה הר הצופים 701111 ופנימית, ילדים
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה. טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5223535 (עד 03:00 מוקדם)
אבן גבירול 40, רמת־אביב, 6413730 (עד 24:00 כפר שלמה המלך, שלמה המלך 8)
5246461: קופ"ח הכללית, אמסטרדם
5232383
ירושלים – סופר־פארם א, אבינדורי 3, 706660
חיפה – קופ"ח מכבי, יל"ג 6, 351262
באר שבע – קופ"ח כללית, שכון ג', 237712
רמת גן – קופ"ח מכבי, זבוטינסקי 71, 7516272
ירלון – אנטין, הפרין 52, 889153
קופ"ח מכבי, שנקר 35, 5035107
בת ים – קופ"ח, קיבוץ גלויות 20, 598861
נתניה – המנן, ויצמן 13, 822985
פתח־תקוה – קופ"ח כללית, ההסתדרות 21, 9343395
כפר סבא – קופ"ח מכבי, הרצל 49, רעננה 907736

עזרה ראשונה

ערן: – עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה), ירושלים 610303 תל אביב 5461111 ילדים ונוער 6961113 חיפה 672222 נתניה 625110 באר שבע 281128 כרמיאל 988410 כפר

סבא 974555 חדרה 353453
קו חירום לנשים במצוקה 505720־09
ויצו 24 שעות קו ארוך לנשים מוכות, טל' 5461133־03, 550506־08, 376310־07, 514111־02
אוזן קשבת לילדים ולבני נוער טל' 621515־03
אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש. טל' 5400672־03, 5494899־03, 326737־04, בימים א'־ה' מ־09.00־13.00 וביום ג' מ־15.00־18.00
יד שרה השאלת ציוד רפואי תל אביב 244242 ירושלים 813501 חיפה 381704 בימים א'־ה' מ־09.00־14.00 וביום ו' מ־09.00־11.00
קו אל"י – טל' 6961070־03
6956763־03 א'־ה' 08.00־22.00, מבוגרות ביום ד' 18.00־22.00
אומבודסמן ארצי לילדים ולנוער תלונות על פגיעות בזכויות ילדים ובני נוער. המועצה לשלום הילד. טל' 256099־02
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה), תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לנערים ולנערות נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ג' ו־ה' בשעות 18.00־22.00; ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, כבוי 1991
קו פתוח לנפגעות אלימות מינית, מטבית, תפשית במרכז לסיוע לנשים (נגב). טל' 4907־07, בימים א'־ה' מ־08.30־12.00 ביום א'־ה' מ־16.00־19.00
ויצו סיוע משפטי וייעוץ בענייני משפחה, ימים א'־ה', 09.00־14.00. 5421791־03
מרכז סיוע למצבי לחץ א' ו־ה' 18.00־16.00, ב' ו־ד' 11.00־13.00 טל' 5220031־03 רח' באום 13 תל אביב
הקו הרבן ייעוץ. עזרה ותמיכה לתלמידים ההומוסקסואלים, א'־ה' 19.30־23.30, טל' 292797־03
מ"ס – משפחות ונפגעי סמים, בימים א'־ה' ב־09.00־14.00, קרי ירושלים 11.

ישו, טל' 5170789/0־03
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
הועד למלחמה באיידס בימים ב' ו־ה' מ־19.30־22.30 טל' 5660380־03
5604576־03 ת.ד. 33602, ת"א
האגודה לזכויות האזרח בישראל תל אביב באליק 12, טל' 5254162/3; ירושלים טל' 243984/5; חיפה טל' 348217; באר־שבע טל' 259094, בימים א'־ה' מ־09.00־14.00

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א. טל' 6974628; 6974627
מוקד לב בבי"א שירות לחולי לב 0226699־177

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6. בימים א'־ה' מ־19.00־24.00, ביום שישי מ־15.00 עד 24.00, בשבת מ־08.00־24.00; ירושלים: הדסה עין כרם 22.00־16.00
הסתדרות לרפואת שיניים בישראל, טל' 022־3773־177

24 שעות

חיי השמל ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
מודיעין אגד 5375555־03, 5045555־02, 5495555־04
מודיעין דן 6394444־03
מסוסים בחוזרת טבריה: 9731111־03, אנגלית: 9731112־03
רכבות, מועדים ודמי נסיעה, טלפבה: 5652200־03; 305133־04
תחזית מזג האוויר 9668855־03

FRIDAY
מערכת דאר קולי, הפתרון הייחודי מבית "סוגו"
לתקשורת יעילה, חסכונית ואמינה במשרד ובבית.

■ איכות קול מעולה, למענה אנושי נעים וידידותי ■ מותאימה לכל סוגי הטלפונים, (עד 2 קווים) ■ מאפשרת משיכת מידע גם מרחוק (קוד סודי) ■ ממתגת אוטומטית פקסים והודעות דואר אלקטרוני ■ מפעילה 8 תיבות: 4 תיבות דואר קולי 3 תיבות מידע יוצא ותיבת פקס ■ יכולת אגירה – עד 18 דקות הודעות עם יכולת הרחבת זיכרון ל־36 דקות ■ התקנה פשוטה והפעלה קלה.

סוגו
תקשורת דיגיטלית
עם מגע אישי
מקבוצת אריות

שירה - שקולניק

עוד מוצר תקשורת מבית סוגו אלקטרוניקה בע"מ - המתמחים בפיתוח, ייצור ושיווק של מערכות תקשורת פרטים והזמנות - בטלפון: 03-5368668 בפקס: 03-5335446

עונש מוות למחבל סעד בדרנה

ביהמ"ש פסק כי יש לגזור עונש מרתיע; בדרנה: "אני וחברי נמשיך לבצע פיגועים"

בגזרם על המחבל עונש מוות קבעו שלושת השופטים כי "ביהמ"ש מופקד להגן על אזרחים ישראלים מפני פיגועים דומים בעתיד"

מאת איתן רבין ויאסר מאסי

בית המשפט הצבאי של ג'נין — בהרכב השופטים סא"ל (מיל') בנימין כהן, סא"ל (מיל') יהודה אורון ואב בית הדין סא"ל עודד פסלזון — דן אתמול למוות את סעד בדרנה, ראש חוליית החמאס מהעיירה יעבד שבנפת ג'נין. בדרנה, בן 24, הורשע באחריות למותם של חמשת הישראלים בפיגוע ביום העצמאות באוטובוס בחדרה, ובמעורבות בפיגוע ההתאבדות בתחנת האוטובוס בעפולה. הוא אף נמצא אשם בתכנון פיגוע זהה, שלא יצא לפועל, בתחנה המרכזית בטבריה.

ביהמ"ש קבע כי בדרנה היה מפעילו של המחבל המתאבד עמר עמרנה. עמרנה נכנס לאוטובוס קו 820 בחדרה כשעל גופו חומרי נפץ, ופוצץ עצמו עם יושבי האוטובוס. מחבל נוסף, מאהר כבהה, נאשם כי סייע לשניים בארגון מכונית עם לוחיות זיהוי ישראליות, כדי לבצע את ההכנות לפיגוע.

בדרנה, שיוצג על ידי עורך דין עבד אל-מלק דהאמשה, עורך דינו של השייח אחמד יאסין, לא הביע במשפט חרטה על מעשיו, ואמר כי הוא "ישמח למות למען השגת מטרותיו".

התובע הצבאי, סגן ויליאם חאמר, ביקש להטיל על הנאשם שש עונשי מאסר עולם. בית המשפט קבע בהחלטתו כי עונשי מאסר עולם שהוטלו בעבר על מחבלים שהיו אחראים לפיגועי התאבדות "לא מרתיעים עוד את מחבלי החמאס", ולכן החליט להטיל על בדרנה גזר דין מוות.

במשך כעשר שעות קרא אחד מול שופטי בית הדין את פסק הדין. "בעקבות כל פיגועי ההתאבדות שביצעו באחרונה ארגוני החמאס והג'יהאד האיסלאמי, בהם הפיגוע הרצחני של נחשון וקסמן, הפיגוע בעפולה, הפיגוע באוטובוס קו 5 בתל אביב, הפיגוע בצומת נצרים, נראה שעונש מאסר עולם לא מספיק להרתיע אחרים מלבצע מעשים דומים, ולכן יש לנקוט בעונש חריף", אמרו השופטים.

בהחלטת בית המשפט נאמר עוד כי "השופטים מודעים לתגובת הקהילה הבינלאומית שבוודאי תגיע, ולעובדה שאלוף פיקוד המרכז הוא בעל סמכות לבטל את העונש, אך הם רואים חובה מוסרית להטיל את העונש על הנאשם".

שלושת השופטים מנמקים בפסק הדין בהרחבה את הפיגועים שבהם השתתף סעד בדרנה, ואת הפיגועים להם היה אחראי. בית המשפט קבע כי אף שבדרנה לא השתתף באף אחד מפיגועי ההתאבדות, הוא היה אחראי על הביצוע הלוגיסטי שלהם, וכן היה מופקד על גיוס פעילים של החמאס לביצוע מעשי התאבדות.

לאחר ששמע את גזר הדין אמר הנאשם: "עונש מוות לא מרתיע אותי. אני וחברי נמשיך לבצע פיגועים דומים, ואני מציע לכל יהודי להתאסלם או להגר. איני מביע חרטה על מעשי". לפני מתן פסק הדין אמר בדרנה, כי "זה לא יהיה הפיגוע האחרון".

משך כל ההקראה של פסק הדין חייך הנאשם. עורך דינו ביקש להטיל עליו עונש מאסר עולם אחד, והביא כדוגמא לדרישה זו את העונש שהטיל ביהמ"ש על עמי פופר, שרצח שבעה פועלים ערבים בראשון לציון.

בני משפחתו של בדרנה, שלא נכחו במשפט, אמרו אמש כי הם מקבלים את ההחלטה, וכי אין בכוונתם להתערב בשיקולי בית המשפט. עוד אמרו כי הם מתכוונים להתייעץ עם עורך דינו של בנם.

אמש הועבר התיק לבית המשפט הצבאי לערעורים ברמאללה. טרם נקבע מועד לערעור, אך ייתכן שהוא ייערך כבר ביום ראשון הקרוב.

מאסר למחבל שתקף נוסעי אוטובוס בגרזן

מחבל בן 17 נידון אתמול בביהמ"ש המחוזי בירושלים ל-18 שנות מאסר, לאחר שהורשע בניסיון לרצוח נוסעים באוטובוס ציבורי בירושלים. התביעה טענה כי ב-18 באפריל '94 עלה הנער לאוטובוס קו 25, המוביל לשכונת נווה יעקב שבצפון ירושלים. בתיקו היו בקבוק תבערה מאולתר, שהכין מראש, וגרזן. הצעיר הוציא מתיקו את הגרזן ובצעקות "אללה אכבר" החל להכות בו. אחד הנוסעים נפגע בראשו ואיבד את הכרתו.

חייל שנסע באוטובוס ירה בתוקף. במהלך המאבק בין המחבל לחייל נפצעו עוד כמה מהנוסעים מהירי.

שופטי ביהמ"ש המחוזי יעקב בזק, רות אור ודוד חשין קבעו, כי "להרתיע אחרים ממעשים דומים בעתיד, וכדי להגן על הציבור מפני הנאשם", יש להטיל עליו מאסר ממושך.

בעסקת טיעון בין התביעה להגנה הוסכם כי העונש שיוטל על הנאשם לא יעלה על 20 שנות מאסר.

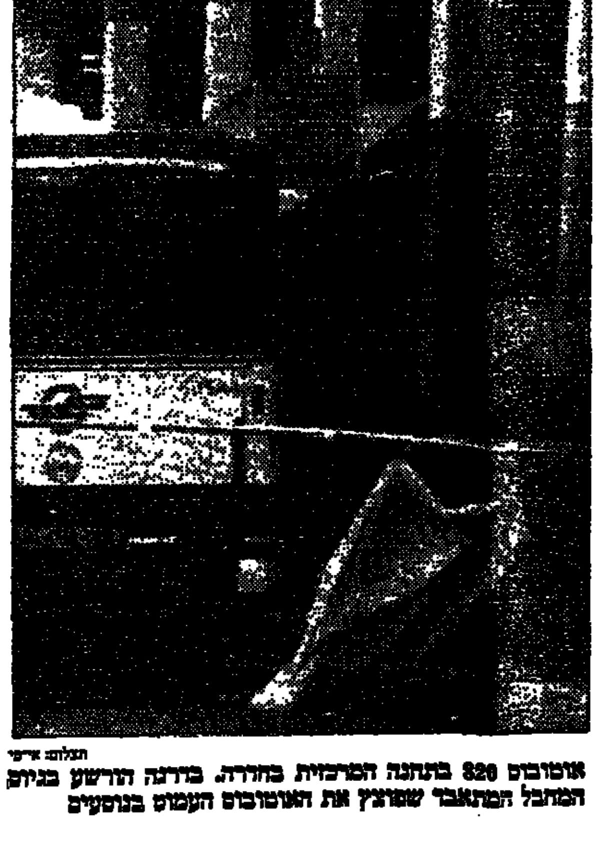

תצלום: אי־פי

אוטובוס 820 בתחנה המרכזית בחדרה. בדרנה הורשע בגיוס המחבל המתאבד שפוצץ את האוטובוס העמוס בנוסעים

פרשנות משפטית / זאב סגל

גם בלי דרישה של התביעה

תקנות ההגנה (שעת חירום) שהותקנו על ידי השלטון המנדטורי ב-45' חלות במדינת ישראל ובשטחים, ומסמיכות את בתי הדין הצבאיים לגזור עונש מיתה על עבירות של שימוש בנשק חם, כולל הטמנת מטעני חבלה ויידוי בקבוקי תבערה. בצו הוראות ביטחון נקבע כי בית דין היושב בשטחים לא יורשה להטיל עונש מוות אלא אם כן יש בהרכבו שני משפטנים, וגזר הדין ניתן פה אחד. עם זאת, בתי הדין מוסמכים להטיל עונש מוות גם בלא שהתבקשו לעשות כן על ידי התביעה.

גזר הדין, גם אם יאושר על ידי בית דין צבאי לערעורים, יהיה נתון לשיקול דעתה של "רשות מאשרת". היא אשר תחליט אם לקיים את העונש שהוטל או להמירו בעונש אחר. בשטחים מהווים מפקדי האזור — אלופי הפיקודים — את הרשות המאשרת.

שאלת המדיניות המכוונת להטיל עונש מוות על מפגעי חבלה היתה, לא אחת, נושא לדיון משפטי-ציבורי. לפני מלחמת ששת הימים נדון למוות המחבל מחמוד חיג'אזי, אך הרמטכ"ל דאז, יצחק רבין, המתיק את עונשו ל-25 שנות מאסר. לאחר מלחמת ששת הימים התקבלה במערכת הביטחון החלטה עקרונית, שלפיה לא תדרוש התביעה הצבאית הטלת עונש מוות. כעשר שנים מאוחר יותר נקבע על ידי הממשלה בראשות רבין, שועדת שרים מצומצמת היא שתנחה את התביעה לדרוש הטלת עונש מוות במקרים קיצוניים.

בשנת 79', בעקבות רצח בני משפחת הרן בנהריה, החליטה הממשלה בראשות מנחם בגין, לסטות ממדיניות האיפוק המקובלת, ולהדריך שבידי הפרקליט הצבאי הראשי נתון שיקול דעת מלא לדרוש הטלת עונש מוות במקרה שנראה לו ראוי, בלא צורך בהנחיה או באישור של ועדת שרים.

עם זאת, עמדת התביעה לא השתנתה, והיא אינה נוהגת לדרוש הטלת עונש מוות. בשנת '85 סיכמו שרי המשפטים והביטחון והיועץ המשפטי לממשלה כי התביעה הצבאית תוכל לנהוג לפי שיקול דעתה העצמאי, אם כי נראה ברור כי היא תיוועץ בדרג המדיני. בשנת '87 מתח בית המשפט הצבאי בשכם ביקורת על התביעה הצבאית בגין העובדה שלא דרשה גזר דין מוות לרוצחו של החייל עקיבא שאלתיאל. שניים משופטי בית הדין הצבאי כתבו כי היו גוזרים עונש מוות על הרוצח אלמלא עמדת התביעה, שהסתפקה במאסר עולם.

ב-88', בעקבות שריפתם למוות של אם ושלושת ילדיה בתוך אוטובוס שנפגע מבקבוקי תבערה ביריחו, הועלתה שאלת עונש המוות לדיון נוסף. בעקבות הדיון סוכם, על דעת שר הביטחון רבין, שהפרקליט הצבאי הראשי יוכל לדרוש הטלת עונש מוות לאחר התייעצות עם שר המשפטים, שר הביטחון, הרמטכ"ל והיועץ המשפטי לממשלה.

ב-93' נשמעה דרישה להטלת עונש מוות על מחבלים מחוגים שונים, ובהם בני משפחתו של השוטר נסים טולדנו. הדרישה התבססה, בין היתר, על הטיעון שמאסרי עולם אינם מרתיעים מחבלים המבצעים פיגועי התאבדות. נימוק זה הועלה אתמול על ידי שופטי בית המשפט הצבאי בג'נין כנימוק להטלת גזר דין מוות.

רקע / איתן רבין

כל עונשי המוות הומרו במאסר

גזר דין המוות שהוטל אמש על איש החמאס, סעד בדרנה, איש החמאס מהכפר יעבד בנפת ג'נין, אינו גזר דין תקדימי: בעבר הטילו בתי המשפט הצבאיים לפחות חמש פעמים עונש מוות על מחבלים. עם זאת, נראה כי זוהי הפעם הראשונה בה מוטל עונש מוות על אדם שהורשע רק בסיוע לביצוע הפשע, ולא בביצוע עצמו.

בשנת 56' הורשע המחבל עבד אל־ראזק ברצח, ובית המשפט הצבאי בלוד קיבל את בקשת התביעה לגזור עליו עונש מוות. אולם, גזר הדין לא הוצא לפועל: הנאשם נותר עד שנת 58' במאסר בכלא שאטה, והומלט במרד אסירים שפרץ בכלא.

בשנת 63' גזר ביהמ"ש הצבאי עונש מוות על [illegible] באשמת ירי על משמר של צה"ל ובניסיון להניח מטען חומר נפץ במתקן המים של מושב נחשה. אולם, ביהמ"ש העליון, בדיון בפני חמישה שופטים, קיבל את ערעורו על חומרת העונש. התיק הוחזר לדיון בערכאה הראשונה, שדנה את חג'אזי למאסר עולם. ב-71 הוחלף בשומר ישראלי שנלקח בשבי.

בנובמבר 72' גזר בית המשפט הצבאי בלוד על שודה חסאן אל־עידך עונש מוות לאחר שהורשע בחברות בארגון בלתי חוקי ובידוי רימון על כוח צה"ל. במקרה זה הטיל בית המשפט את עונש המוות על אף שהתביעה לא דרשה עונש זה. בית המשפט הצבאי לערעורים קיבל את ערעורו של הנאשם, והמיר את העונש במאסר עולם.

בשנת 71' הועמדו לדין שמונה מחבלים של הפתח, בעקבות הנחת מטען חבלה באוטובוס שנסע מטירה לתל אביב. מטען החבלה התפוצץ, ופצע באורח קל כמה נוסעים. בית המשפט הצבאי בלוד הרשיע את הנאשמים בעבירות שיוחסו להם. אחד מהנאשמים היה קטין, ועונשו נגזר בנפרד. ששה נאשמים נדונו למאסר עולם, והנאשם נוסף בפרשה נדון למוות. השופטים קבעו כי הימנעות של מערכת המשפט מהטלה של עונשי מוות מגבירה את המקרים של חטיפת ישראלים.

איש הפתח ג'ומעה מחמוד המגייל הועמד לדין בבית המשפט הצבאי בלוד בגין הנחת מטען חבלה בשנת 74'. הוא הורשע ושופטי ההרכב גזרו עליו עונש מוות. הוא הגיש ערעור, ועונשו הומר במאסר עולם.

גזר דין המיתה האחרון, עד להחלטה שניתנה אמש, ניתן ב-83'. על האחים מאהר וכרים יונס שהורשעו ברצח החייל אברהם ברומברג בנובמבר '80. התובע הצבאי ביקש להטיל עליהם עונש מוות, ובית המשפט הצבאי בלוד קיבל את בקשתו. בערעור הומר עונשם של השניים במאסר עולם.

אל"מ (מיל') עמנואל גרוס, לשעבר נשיא בית הדין הצבאי בפיקוד דרום, אמר אמש כי גזרי דין מוות הוטלו על מחבלים במקרים נוספים, אולם בכל המקרים הומרו גזרי הדין במאסרי עולם. עם זאת, על פי הדין רשאי אלוף הפיקוד לבטל את גזר הדין או לאשרו.

סיעות האופוזיציה קוראות לרמטכ"ל ולאלוף בירן שלא לערער על העונש

גוז'נסקי: יש להמתיק את הדין כדי לא לרשום דף עגום בתהליך השלום

מאת גדעון אלון והסוכנויות

סיעות האופוזיציה קראו אמש לרמטכ"ל, אהוד ברק ולאלוף פיקוד המרכז, אילן בירן, שלא לערער על גזר הדין של ביהמ"ש הצבאי בג'נין, שהחליט אתמול להטיל עונש מוות על המחבל סעד בדרנה, שהיה מעורב בהנחת מטען חבלה באוטובוס בחדרה. מתאם פעולות האופוזיציה, ח"כ צחי הנגבי (ליכוד), אמר כי ביצוע פסק הדין הוא העונש הראוי למחבל "לסכנה חמורת המציאות הביטחונית". לדבריו, המתקת גזר הדין על ידי ביהמ"ש הצבאי לערעורים "תעודד מעשי טרור ורציחות נוספות של חפים מפשע".

ח"כ אליעזר זנדברג (צומת) בירך על גזר הדין. הוא ציין כי "יש לראות בפסק הדין דרך נוספת להילחם בטרור ובמחבלים, דרך משפטית שעד כה נרתעה הממשלה מלהשתמש בה". הוא הביע תקווה שיהיה זה "איתות ברור לכל מי שרוצה לפגוע בנו — שסופו מוות".

לדבריו, פסק הדין יחייב את הממשלה להתעמת עם התביעה הלגיטימית של הציבור להטיל עונש מוות, ויחייב אותה "לבצע מעשה פוליטי במקום להתעלם מהעניין, או לעשות מעשה פאסיבי שעיקרו הימנעות מעונש מוות". הוא הוסיף כי "הממשלה תיאלץ עכשיו להפעיל גורמים צבאיים להמתקת העונש או ליזום ערעור לביהמ"ש הצבאי לערעורים. בכל מקרה פסק הדין של ביהמ"ש הצבאי הביא את הממשלה לרגע האמת".

ראש תנועת מולדת, ח"כ רחבעם זאבי, קרא למערכת המשפטית שלא לחזור בה מגזר הדין. "אם היינו נוקטים במדיניות כזו לפני שבע שנים, היה נחסך הרבה דם יהודי", אמר.

מנכ"ל מועצת יש"ע, אורי אריאל, אמר כי "זה משחק, לא יהיה גזר דין מוות. בסופו של דבר — וכולם יודעים את זה". רכזת תנועת כך, נעם פדרמן, אמרה כי להערכתה לא יבוצע גזר הדין. "הכל זה הצגה המכוונת לרצות את הציבור, על מנת שירגיש שמנסים לאכוף את החוק. אבל בסופו של דבר ישונה גזר הדין, והאיש יישאר בחיים".

יו"ר ועדת חוקה, חוק ומשפט, ח"כ דדי צוקר (מרצ), קרא לתביעה הצבאית לערער על פסק הדין. "ישראל הבריאה לפני 45 שנה שלא לגזור עונש מוות בתחומה", אמר. הוא הוסיף כי התביעה הצבאית תערער, וראוי, על העונש, שכן היא עצמה לא ביקשה לגזור עונש מוות על המחבל.

ח"כ תמר גוז'נסקי (חד"ש) אמרה כי היא מקווה שהרשויות המוסמכות ימירו את העונש במאסר עולם, "כדי שבתהליך השלום שבו אנו מצויים לא יירשם דף עגום נוסף".

"נוער מרצ" גינה בחריפות את החלטת בית המשפט הצבאי. "אנו מוחים על הרג אדם כדי להוכיח כי הרג אדם אסור, וקוראים לשרינו לפעול למען שינוי גזר הדין התמוה, גזר דין המהווה שלב נוסף בהקצנה ובטירוף המקיף אותנו", נאמר בהודעת התנועה.

שר הקליטה, יעקב צור, הביע התנגדות להטלת גזר דין מוות. "ישראל לא צריכה לאמץ עונש מסוג זה. הוא אינו מרתיע אנשים. פרט לכך, ישראל לא צריכה לצרף לנורמות שלה גם גזר דין מוות. כשהחברה מחליטה להימנע מגזר דין מוות, מעיד הדבר על היותה חברה מתקדמת יותר", אמר. הוא העריך כי גזר הדין יבוטל, כפי שקרה בעבר.

מנהיג בחמאס: "ישראל תשלם מחיר כבד"

עזה (ע"ד). "ישראל תשלם מחיר כבד על גזר דין המוות. היא עשתה טעות גדולה", אמר אתמול עימאד פאלוג'י, ממנהיגי החמאס ברצועת עזה, לאחר שנודע כי בית דין צבאי דן למוות את סעד בדרנה, מתכנן הפיגוע בחדרה.

פיס

בהגרלת הפיס שהתקיימה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים:

1. בסך 1,000,000 שקל כרטיס מס': 747964
2. במכונית זכה כרטיס מס': 179977
3. בסך 5,000 שקל כרטיסים מס': 426763 399697 776295 505149 098203 502032 471539 224836 212197 043379 859468 604260 323097 700591 149894 486279 366811 437108 890776 756828 011131 280002 393860 352559 636486 570839
4. בסך 1,000 שקל כל הכרטיסים המסתיימים ב-5 ספרות: 17620 46364 84732 50668 35601 97168 40915 56927 76884 25167 06838 47997 60205 93274 49535 81725 09178 84069 10482
5. בסך 100 שקל כל הכרטיסים המסתיימים ב-3 ספרות: 374 636 273 454

זה הזמן לדבר עם החמאס בשפה היחידה שהם מבינים

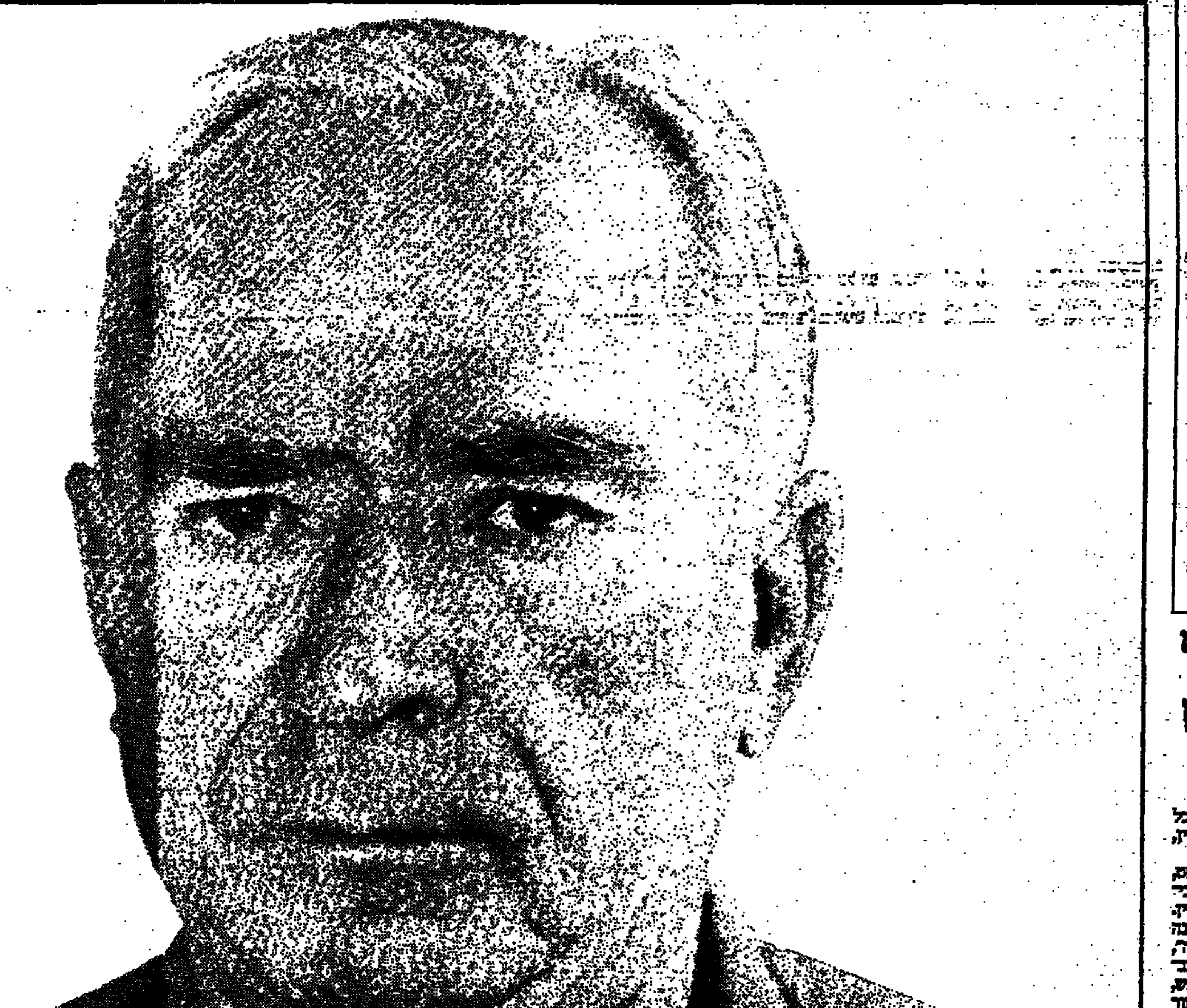

ממשלת ישראל מדברת עם ערפאת, ממשלת ישראל מדברת עם כל היועצים שלו, ממשלת ישראל לא מפסיקה לדבר. כנופיות הטרוריסטים של החמאס והג'יהאד לא מבינות את שפת הדיבורים. איתם צריך לדבר במעשים. מדיניות צומת היתה מאז ומתמיד לנקוט יוזמה התקפית מתמשכת כנגד פעילי הטרור של החמאס ולהפוך אותם מרודפים לנרדפים, מרוצחים למחוסלים. זה הזמן לעצור בכוח ובנחישות את הטרור האיסלמי. בלי דיבורים ובלי פילוסופיות. זה הזמן לפעול בשפה של צומת.

ישראל עוברת לצומת!

חייג עכשיו לטלמסר – צומת, 03-5653334,

או שלח את התלוש במעטפה אל:
תנועת צומת, דרך פ"ת 44, ת"א, 66183.

אני מעוניין/ת להצטרף לצומת.
שם ______ משפחה ______
רח' ______ מס' ______
עיר ______ מיקוד ______ טלפון ______

זה הזמן לצומת

דרך פ"ת 44, תל-אביב 66183. טל: 03-6390663/4/5, פקס: 03-6390668

דרעי: רפי אדרי סייע לי לגייס תרומות מיהודי מרוקו לצורך מימון משפטי

אדרי מכחיש: "דרעי לא פנה אלי בעניין זה, הוא לא זקוק לעזרתי"

מאת יהודה גולן, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

יו"ר תנועת ש"ס, ח"כ אריה דרעי, הודה אתמול לראשונה באוזני שומעיו כי הסתייע בח"כ רפי אדרי ממפלגת העבודה לצורך גיוס תרומות מבעלי הון יהודים במרוקו, למימון הוצאות משפטו.

"ח"כ אדרי עזר לי בהיכרות עם מספר אנשים שלאחר שנפגשתי אתם השתכנעו מצדקת ענייני, והסכימו לתרום לעמותה שהוקמה לעזור לי במימון הוצאות המשפט שלי", אמר דרעי, שהשתתף אתמול בכינוס הסניף הישראלי של האסיפה העולמית של יהודים יוצאי מרוקו, שהתקיים במלון הולידיי אין בתל אביב.

בתום המשפט

דרעי סירב לומר מה סכום התרומות שגויסו או לפרט את הוצאותיו על המשפט. הוא הבטיח כי יפרסם את כל הנתונים בתום המשפט.

אדרי הכחיש בשעתו כי סייע לדרעי בגיוס תרומות מבעלי הון יהודים במרוקו, צרפת וארה"ב, ואף איים על עיתונאים שפנו אליו לצורך קבלת תגובתו למידע זה, כי יגיש נגדם תביעות משפטיות באם יפרסמו אותו. אתמול חזר אדרי והכחיש את הדברים, בראיון לגלי צה"ל. "דרעי לא פנה אלי בעניין זה. הוא לא זקוק לסיוע ולעזרה שלי, שכן הוא מכיר את כל הכתובות בדיוק כמוני ואולי טוב יותר", אמר.

פרט לח"כים דרעי ואדרי, הגיעו אתמול לכינוס יוצאי מרוקו גם חברי הכנסת דוד לוי ומאיר שטרית מהליכוד, שלמה בוחבוט מהעבודה ורבים אחרים. משתתפי הכינוס הבהירו בתוקף כי מטרתו היא הקמת מפלגה עדתית לקראת הבחירות ב־1996.

"לא תקום מפלגה עדתית, השתדלנו מאוד לא לתת צביון פוליטי להתכנסות שלנו", אמר ח"כ בוחבוט. ח"כ דרעי אמר בהקשר לכך: "אני לא חושב שאני יכול להיות שייך למסגרת פוליטית רחבה כזו. ש"ס לא יכולה להיות חברה במסגרת כזו". ח"כ שטרית הוסיף: "אותי באופן אישי לא ימצאו במפלגה עדתית".

ח"כ אדרי אמר כי "דבר כזה לא יקום ולא יהיה". הוא אמר כי מטרת הכינוס ופעילות הפורום היא בין השאר לסייע בהידוק הקשר בין ישראל למרוקו, וכן בטיפוח מורשת יוצאי מרוקו בישראל וקידום מעמדם בארץ. "באנו מ־70 גלויות כדי להיות עם אחד בישראל, אבל כמובן בלי לשכוח מאיפה באנו ובלי להתנתק ממורשת של הארצות שמהן באנו", אמר.

הח"כים נשאלו האם נועדה ההתארגנות לסייע לפוליטיקאים יוצאי מרוקו להדק הקשר עם בעלי הון יהודים במרוקו, כדי להשיג מהם תרומות למימון התמודדותם בפריימריס שייערכו במפלגותיהם. לכך השיב בוחבוט: "ליהדות מרוקו באמת יש הרבה מאוד כסף, אבל היא יהדות חכמה. זו שטות לחשוב שעל ידי התארגנות כזו או אחרת יצליחו להוציא מהם כסף".

יותר ממאה חברים

לאחרונה ניטש מאבק על ראשות הסניף הישראלי של האסיפה העולמית של יהודים יוצאי מרוקו. קבוצת חברים פעילים ניסתה להביא להדחתו של ח"כ אדרי, העומד בראש הסניף – אולם נכשלה. בפורום הבכיר של הסניף בישראל חברים יותר מ־100 חברים. הפורום כולל, בין היתר, חברי כנסת, ראשי ערים, אנשי עסקים ויוצרים, כולם יוצאי מרוקו.

"סעיף עוקף בג"ץ הוא סעיף עוקף דמוקרטיה", העיר השופט ברק בדיון בבג"ץ

מאת משה ריינפלד

בית המשפט הגבוה לצדק דן אתמול בעתירות שהגישו 16 גופים ויחידים לבטל את ההסכם הקואליציוני בין מפלגת העבודה לש"ס. נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, המשנה לנשיא, אהרן ברק והשופטים אליעזר גולדברג, תיאודור אור ומישאל חשין, האזינו במשך שעות רבות לטיעוני הצדדים. ההחלטה תינתן במועד אחר.

עיקר טענותיהם של העותרים כוונו נגד סעיף 3 להסכם הקואליציוני, המכונה "סעיף עוקף בג"ץ". על פי סעיף זה מתחייבים הצדדים לתקן בחקיקה מתאימה כל "הפרה של הסטטוס קוו" בענייני דת, ובכלל זה פסקי דין של בג"ץ. עוד בדיון הקודם שנערך בנושא רמזו השופטים כי דעתם אינה נוחה מסעיף זה.

בא כוח מפלגת העבודה, עו"ד אמנון לורך, טען בדיון אתמול כי העתירות לביטול ההסכם הן תיאורטיות, והוגשו בשלב מוקדם מדי, שכן מוסדותיהם של שתי המפלגות עדיין לא אישרו את ההסכם.

לורך אמר כי ההסכם הקואליציוני הוא הסכם פוליטי, והשימוש בחקיקה כדי לקיים את המטרות שנקבעו בו הוא כלי לגיטימי. לדעתו, סעיף 3 להסכם אינו "עוקף בג"ץ", שכן הוא מתייחס למכלול האפשרויות הקיימות לתגובה על הפרת הסטטוס קוו הדתי.

השופט גולדברג שאל את עו"ד לורך אם התחייבות לשנות כל פסיקה של בית המשפט העליון שהצדדים יהיו סבורים כי היא פוגעת בסטטוס קוו, אינה סותרת את תקנת הציבור. לורך השיב כי לא תהיה זו הפעם הראשונה בה מתוקנת הכנסת חוקים בעקבות פסיקת בג"ץ.

לורך טען כי בהבהרה שצירפה מפלגת העבודה להסכם לאחר שהחל הדיון בבג"ץ, נקבע באופן חד משמעי כי ההסכם אינו כובל את שיקול הדעת של הצדדים, הן לגבי השאלה אם הופר הסטטוס קוו והן באשר להחלטה בדבר הדרך המתאימה לתיקון ההפרה.

אולם, השופט גולדברג הטיל ספק האם הבהרה זו מחוללת שינוי כלשהו לעומת ההסכם המקורי. "יצרתם רק שלב ביניים. אם השלב הזה לא יהיה יעיל, הרי בכל מקרה של פסיקה של בית המשפט העליון שתפר את הסטטוס קוו – אתם מתחייבים לחוקק חוק שיבטל אותה", אמר.

גם השופט ברק סבר כי אין הבדל מהותי בין ההסכם המקורי לבין ההסכם בצירוף ההבהרה. "נניח שאני, כשופט, נותן פסק דין בעניין הסטטוס קוו. עוד לפני שאני פוסק, אני יודע ששני הצדדים כבר התחייבו לשנות את פסק הדין. האם זה נכון? האם אין זה סותר את תקנת הציבור?", שאל.

השופט אור העיר כי לדעתו הבעיה המרכזית היא שאין כל הגדרה של המונח סטטוס קוו. הנשיא שמגר הסכים לכך, והביא כדוגמה את פסק הדין האחרון של בג"ץ, שקבע כי בתי הדין הרבניים יחילו את חזקת השיתוף בנכסים בין בני בעל ואשה. "יבוא מישהו מהצדדים ויטען שזה פוגע בסטטוס קוו, ואז יבטלו את חזקת השיתוף, כי היתה התחייבות לבטל את ההפרה בחקיקה", אמר שמגר.

עו"ד לורך השיב כי הוחלט שלא יהיו שינויים בחקיקה הקיימת, אולם השופט ברק אמר בתגובה כי "כל פסק דין שלנו משקף את המציאות הקיימת. ייתכן שמחר נמצא שכל המצב הקיים בארץ לגבי גיור הוא מוטעה, ונסביר שזה מתבקש מתפיסות היסוד הקיימות. כך אנו פוסקים. הכל שונה רק חול בעיניים".

גם בהמשך הדיון התבטא ברק בחריפות. "אתה שובר את כל הכלים המשפטיים, זה לא הולך כך", אמר ברק לעו"ד לורך. במקרה אחר העיר, לקול צחוק של הקהל: "זה לא עוקף בג"ץ, זה עוקף דמוקרטיה".

הרב צבי נריה, ראש ישיבות בני עקיבא ומוותיקי המפד"ל, מצביע בועידת המפלגה

ועידת המפד"ל דחתה הצעה לקבל לשורותיה חברים חילוניים

בועידה הוחלט שלשינוי תיקוני חוקת המפד"ל מספיק רוב רגיל

מאת [illegible]

ועידת המפד"ל, שנפתחה אתמול בבוקר בבית החייל בתל אביב, דחתה הצעה לפתוח את שורות המפלגה גם לחברים חילוניים. הצעה לשנות את שם המפלגה ל"מפלגה יהודית ציונית" כדי לאפשר צירוף חברים מסורתיים, נדחתה אף היא ברוב קולות של צירי הוועידה.

בוועידה השתתפו 1006 צירים, שנבחרו לוועידת המפלגה בבחירות ב־14 ביוני השנה. ברוב מכריע הוחלט לבטל את סעיף 110 לחוקת התנועה, לפיו יש צורך ברוב של 70% לכל תיקון בחוקה. צירי הוועידה קבעו שמעתה יהיה צורך ברוב רגיל בלבד, לצורך תיקוני חוקה.

הוועידה החליטה לקבל את הצעתו של פרופ' ישראל אהרוני, לפיה, כל שינוי בחוקה, עד סוף הוועידה הנוכחית, יחייב נוכחות של לפחות רבע מהצירים בהצבעה. הצירים הצביעו בעד הצעתו של מזכ"ל המפד"ל יצחק לוי, לפיה תחליט הוועדה המתמדת אילו סעיפים בחוקה מחייבים שריון מיוחד, ותביא דרך לשריין אותם.

יו"ר המפלגה, ח"כ זבולון המר, שפתח את המושב הראשון אמר, שמטרת המפד"ל להגדיל את השפעתה ולאחד את כל הציונות הדתית סביבה. המר ציין, שהמפלגה צריכה להיות חזקה יותר דווקא בשל המצב הלאומי, כשיש צורך להתמודד בנושאי חינוך וחברה.

במושב הראשון, בבוקר, אישרו הצירים ברוב גדול תוספת 50 צירים לועידת המפלגה, שהומלצו בידי ועדת הבחירות המרכזית.

כן אישרו, ברוב מוחלט, את שיטת הבחירות בנשיאות הועדה, הוועדה המתמדת של המפלגה, ולבסוף בחרו הצירים 14 מועמדים לוועדה המתמדת של המפלגה, ו־6 מועמדים לנשיאות המפלגה.

במושב השני, אחר הצהריים, דנו בין השאר בשינוי שמה של המפד"ל ובקריטריונים לקבלת חברים חדשים למפלגה.

את ההצעות גרסו, שיש לאפשר גם לאנשים מסורתיים שאינם שומרים על אורח דתי מלא להתקבל כחברי מפד"ל. הרב יואל בן נון, הציע למחוק את המלה דתית משם המפלגה, ובכך לאפשר למפלגה לפנות גם לאנשים שאינם דתיים. כאמור נדחו הצעות אלו ברוב גדול.

ח"כ אבנר חי שאקי, יו"ר ועדת החוקה של המפד"ל, אמר שהמסר העיקרי של המפד"ל הוא לבטא את הזהות היהודית תחת הסיסמה: "עם ישראל בארץ ישראל על פי תורת ישראל".

משטרת ירושלים נערכת להפגנת המחאה נגד סגירת רחוב בר אילן בשבתות

(ע). משטרת מחוז ירושלים נערכת בכוחות מוגברים לקראת הפגנת המחאה המשותפת של פעילי מרצ, העבודה וחמר"ת, שתתקיים בליל שבת. ההפגנה היא נגד סגירת רחוב בר אילן בירושלים לתנועת כלי רכב בשבתות ובחגים.

במשטרה הועלה חשש שבצומת יתפתח עימות בין המפגינים לבין חרדים תושבי האזור, לאחר שבשכונות החרדיות בעיר הופצו כרוזים הקוראים לתושבים להגיע ל"הפגנת נגד".

יו"ר סיעת מרצ במועצת עיריית ירושלים, ארנון יקותיאלי, אמר כי על פי תנאי הרשיון תיערך ההפגנה בקצה רחוב חטיבת הראל, כמה מטרים מהצומת.

"לא ניגרר לתגרות"

לדבריו, אם מזג האוויר לא יהיה גשום, יגיעו מאות מתושבי העיר להשתתף בהפגנה.

"אנחנו לא באים לבר אילן כדי ללכת מכות", אמר יקותיאלי, "ולא ניגרר לתגרות, גם אם יתגרו בנו. עם זאת, אין לי ספק שאם יחליטו לסגור את רחוב בר אילן בשבתות וחגים, חלק מהציבור יתנהג באלימות".

תנועת מימד פנתה בקריאה למארגני ההפגנה ולהוגים חרדיים להימנע מחידוש "מלחמות השבת בירושלים".

חברי מימד ציינו בהודעתם כי על כל הצדדים לגלות "סובלנות, סבלנות ואורך רוח".

ח"כ יהלום עתר לבג"ץ לפסול את גבעת חביבה מאירוח פרויקט מורות חיילות

מאת [illegible]

ח"כ שאול יהלום (מפד"ל) הגיש אמש עתירה לבג"ץ, באמצעות עורך הדין שבתאי מעוז.

ח"כ יהלום מבקש מבג"ץ לפסול את זכייתו של סמינר גבעת חביבה של השומר הצעיר, במכרז לאירוח פרויקט הוראה לשלים של מורות חיילות בצה"ל.

הפרויקט, שעלותו כשלושה מיליון שקל לשנה, התקיים בשלוש השנים האחרונות במדרשת כפר עציון.

לאחר שזכה סמינר גבעת חביבה במכרז התברר שהמוסד מקבל הכשר מרב ההסתדרות.

יהלום טוען בפנייתו לבג"ץ שעל פי חוק רב ההסתדרות אינו רשאי להעניק הכשרים, והדבר נמצא בסמכות הרבנות הראשית בלבד. אי לכך מבקש יהלום לקבוע שלגבעת חביבה אסור לארח כל אירוע שמשתתפים בו חיילים או עובדי ציבור.

בעתירה מבקש יהלום להוציא צו ביניים שיאסור על קיום הקורס שהחל השבוע, עד פסק הדין הסופי בעתירה.

ראו כתבה בעמ' 42

במכתב ששלח יהלום השבוע למנכ"ל משרד החינוך, שמשון שושני, הוא מבקש ממנו להוציא את המכרז לאלתר מידי גבעת חביבה ולהשיב את כספי המקדמה, בסך 500 אלף שקל, שניתנה למוסד על ידי משרד החינוך.

דוד קורן, מנהל גבעת חביבה, טוען כי לא ידע על העתירה לבג"ץ. לדבריו, בחמש השנים האחרונות היתה הכשרות בגבעת חביבה לשביעות רצונה של אגודת [illegible], שומרת מצוות שהגיעה ללימודים במקום.

– הוא ציין כי מכירות הקיבוץ הדתי סמכה את ידיה על האירוח במוסד.

קורן אמר כי כשהתברר שהכשרות אינה עומדת במבחן החוק, פנו אנשי גבעת חביבה לרבנות הראשית לקבלת הכשר לכל שירותי המזון במוסד, והכשר אמור להינתן במהרה. בינתיים הכשירו במוסד חדר אוכל מיוחד עבור הפרויקט, המוכשר לכל שירותי הכשר של הרבנות הראשית.

המשתתפים בפרויקט יסעדו בחדר אוכל זה עד שיוכשרו כל שירותי המזון בגבעת חביבה.

היועצת המשפטית של משרד החינוך, דורית מורג, כתבה שמשרד החינוך לא קיבל עדיין כל ידיעה על העתירה לבג"ץ או את הנוסח שלה, ולכן אין באפשרותה להגיב עליה.

יהלום. "ההכשר אינו חוקי"

מי שלא יקנה טנדר סקודה עכשיו, יקנה אותו אחר כך

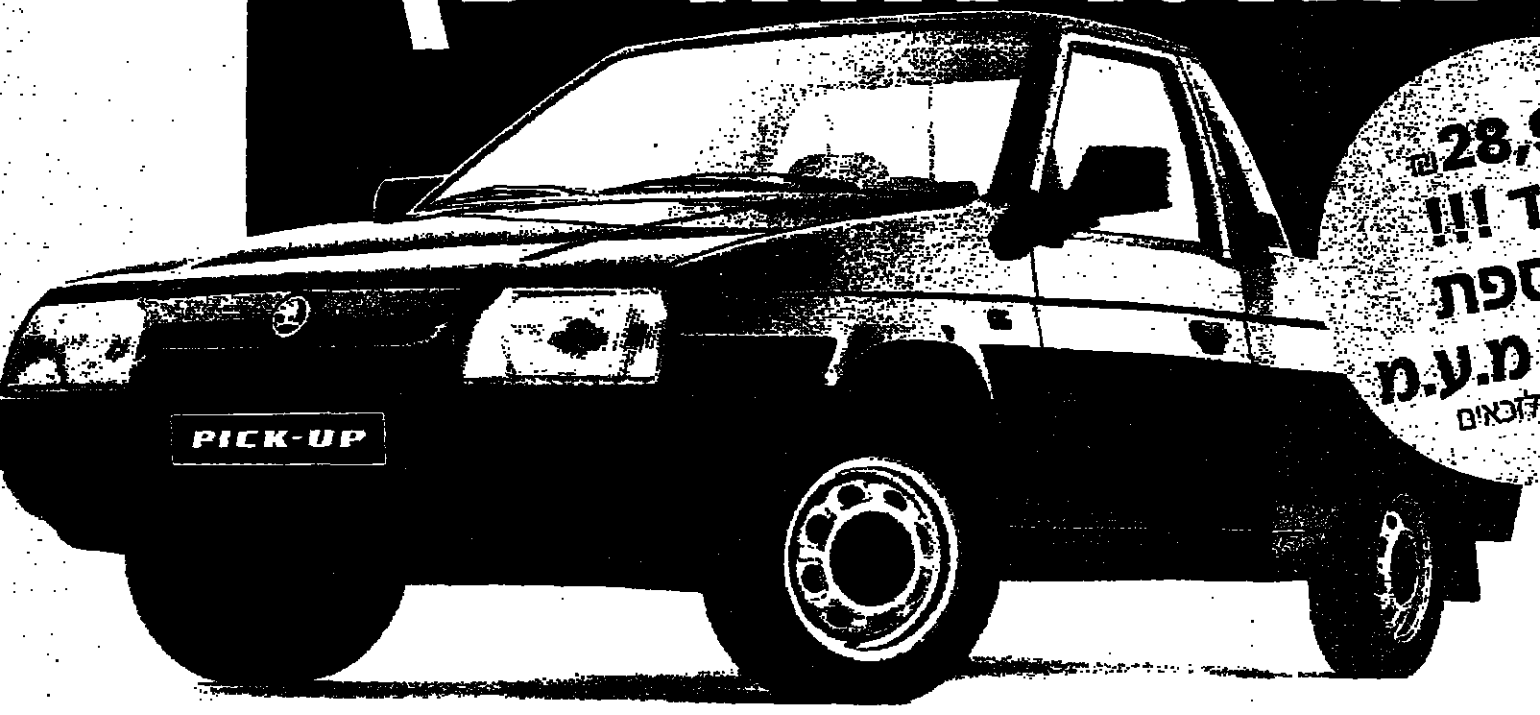

וישלם ביוקר...

הגיע משלוח חדש של טנדרים סקודה 94'
בדקה ה-90 לפני שינוי שיטת המיסוי!

ב-1.1.95, עם כניסתן של תקנות המס החדשות לתוקף, תתייקר אחזקת רכב מסחרי שלא ירשם עד אז. כל הנתוחים של כל המומחים קובעים זאת פה אחד.
עכשיו ההזדמנות שלך לקנות את הטנדר שכבש את המדינה. סקודה!

ŠKODA
Volkswagen Group
ABW

אפשרות של עד 100% אשראי באמצעות בנק אוצר החייל*!

*לפי שיקולי הבנק. לא כולל אביזרי רישוי, מס בולים כחוק ואגרת רישוי.

משרד ראשי, מוסך ומחסן חלפים מרכזי: ס.כ.ו קאר שווק רכב בע"מ, ק. אריה רח' היצירה 22, פ"ת. טל. 03-9243425
אולם תצוגה ומכירות ראשי: רח' המלאכה 8, תל אביב. טל. 03-5612277

■ ק. שמונה: א. התעשיה הדרומי. טל. 06-941631
■ נצרת: פאולוס השישי פי דיאנה. טל. 06-556370
■ חיפה: שדי ההסתדרות 34 ציק-מוסט. טל. 04-414583
■ חדרה: רח' ביאליק, בבית חיפה הישן. טל. 06-344531

■ קבוץ מגל: מגלולים. טל. 06-287512/3
■ נתניה: המסגר 5 א. התעשיה הישן. טל. 09-625551
■ הרצליה: בן-גוריון 22 פינת רח' הס. טל. 09-546536/552
■ א.ג.מ. הרצליה א. התעשיה. טל. 09-587117

■ תל-אביב: אוטו בדק - דרך השלום 7, תיא טל. 03-6953359
■ ירושלים: יד-חרוצים 13 א. התעשיה תלפיות טל. 02-733888
■ ראשון לציון: רח' לישנסקי 6 א. התעשיה החדש ראשל"צ טל. 03-9626669
■ רחובות: מוסך קרני אור, את. רחובות טל. 08-361257

■ רמלה: דגש סוכנויות רח' הרצל 95 טל. 08-253468
■ אשדוד: האורגים 1 (ליד סוכנות) את. כבדה טל. 08-566289
■ באר-שבע: הנגרים 10 א. התעשיה טל. 07-276316
■ אשקלון: מוסך דוד אזור המלאכה טל. 07-723368

■ אילת: מוסך הבוים, א. התעשיה ת.ד. 2190 טל. 07-333733
■ קרית גת: מוסך המרכז: המסגר 6 טל. 07-813669
■ שפיר: 03-776177

VISA · DCO · VISA

משרד החוץ יקיים דיון בנושא יחסי ישראל־מצרים; פקיד בכיר: "זהו שלום פושר"

במשרד שוקלים כיצד להגיב על שורה של יוזמות דיפלומטיות אנטי־ישראליות שנקטה מצרים. פרס: אין משבר ביחסים

מאת גיא בכור
סופר "הארץ" לענייניים ערביים

במשרד החוץ שוקלים כיצד להגיב על התקררות יחסים בדרג הרשמי בין ישראל ומצרים, בעקבות שורה של יוזמות דיפלומטיות אנטי־ישראליות שהפעילה מצרים באחרונה בפורומים בינלאומיים. "אפשר לומר שמדובר בשלום פושר, לא קר עוד, אך גם לא חם", אמר פקיד בכיר במשרד.

בשבוע הבא יתקיים במשרד החוץ דיון מדיני מקיף בנושא יחסי ישראל־מצרים. בדיון ישתתפו צמרת מקבלי ההחלטות במישור המדיני, בראשות סגן שר החוץ, יוסי ביילין.

זיקה ישירה

מצרים עוררה זעם רב בירושלים כאשר חברה לסוריה בעצרת האו"ם, בניסיון לאלץ את ישראל להצטרף לאמנה למניעת הפצת נשק גרעיני, ולהסכים לעריכת ביקורת בינלאומית. בנאום שנשא ב־30 בספטמבר בעצרת האו"ם קרא שר החוץ המצרי לישראל להצטרף לאמנה הבינלאומית. בדבריו יצר זיקה ישירה בין קשרי הנורמליזציה בין הצדדים הערביים לישראל, לבין שורון המחויבויות של מדינות האזור – והיינו קבלת מגבלות האמנה למניעת הפצת נשק גרעיני.

במשרד החוץ מתרעמים גם על פעילותה של מצרים באו"ם לקבלת החלטות המתייחסות לזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים, התנגדותה ליוזמת שר החוץ, שמעון פרס, ליצירת מנגנון ביטחון מזרח תיכוני ופעולתה להכשלת יוזמה ישראלית למאבק כלל אזורי במדבר. בוועידת קזבלנקה הפיצו המצרים חוברת לפיתוח אזורי שבה ישראל כלל אינה מוזכרת.

בנוסף לכך מזכירים במשרד את סירובו העיקש של נשיא מצרים, חוסני מובארק, לבקר בישראל, ואת ביקורתה המסויגת של מצרים להסכם השלום הישראלי־ירדני. בקהיר גינו את העובדה שחוסיין מלך ירדן היה מוכן להגיע להסדר שלום עם ישראל תוך תיקון גבולות, שכלל ויתור על אדמות ערביות.

"ייתכן שהיו לנו ציפיות מוגזמות ממצרים, בייחוד עכשיו, נוכח התקדמות הבולטת של התהליך המדיני והפיכת השלום הנפרד עם קהיר לשלום כולל" – אמרו אתמול גורמים במשרד החוץ בירושלים. הם הסבירו כי מצרים מעוניינת לשמור על מעמדה כגורם המרכזי במזרח התיכון, ולפיכך מאמצת מדיניות של שמירת הקונצנזוס הערבי.

נרחקו לשוליים

"המצרים חוששים מן מרכזיותה של ישראל באזור, והשלום שכרתה עם ירדן ועם גורמים ערביים אחרים, הרחיק אותם לשוליים", אמרו במשרד החוץ. "השלום הישראלי־ירדני מעורר בקרבם מורת רוח וחששות, כיוון שלא עבר דרכם כלל. חוסיין עד היום לא עידכן את מובארק בדבר השלום עם ישראל, אנחנו היינו אלה שעידכנו את מובארק. בחוסר העדכון שלום, בחוסר הידיעה, הם מרגישים כי כבר נרחקו לשוליים".

במשרד החוץ אומרים כי הקו האנטי ישראלי הוא "לא רע", בעיקר בשל משקע נאצריסטי שיש עדיין לרבים ממקבלי ההחלטות בקהיר, גם כלפי ישראל וקודמה וגם לנוכח התפקיד המרכזי הכלל־ערבי של מצרים. במשרד החוץ מגדירים זאת כ"תפישות של שנות ה־60".

עם זאת מציינים בישראל כי בתקופה האחרונה מתחולל שינוי משמעותי בכל הנוגע ליחסים הבילטרליים המעשיים בין שתי המדינות. בניגוד לימי השלום הקר, מתקיימים כיום ביקורים של משלחות ושרים מצריים בישראל, וביקורי גומלין של שרים ישראלים במצרים.

בשבוע שעבר חתמו מצרים וישראל על פרוטוקול להגברת שיתוף הפעולה הכלכלי והסחר ההדדי, ובמסגרתו הסכימו המצרים בפעם הראשונה להעניק ויזות רב־פעמיות לאנשי עסקים. עם זאת, ממשיך הסחר ההדדי בין שתי המדינות להיות שולי. היקף הסחר עומד כיום על 30 מיליון דולר בשנה, לעומת 10 מיליון דולר לפני שנתיים.

לפי שעה לא מתוכננת פגישה בין ראש הממשלה, יצחק רבין, לנשיא מובארק, בנוגע לקשרים הבילטרליים בין שתי המדינות.

"פקיד עלום"

ירח של מוסף: שר החוץ, שמעון פרס, הכחיש אתמול כי היחסים בין ישראל למצרים נקלעו למשבר. פרס אמר כי הדיון שנקבע לשבוע הבא בהנהלת המשרד ושיוחד ליחסים עם מצרים, מתקיים במסגרת הערכות מצב תקופתיות שמשרד החוץ מקיים באורח שגרתי.

"אינני יודע מי מפיץ שמועות על משבר ביחסים עם מצרים. כל פעם פקיד עלום משמיע דעתו. בסך הכל היחסים תקינים. מדי פעם בפעם יש בעיות, אבל אין משבר. יש הערכות מצב תקופתיות וגם הפעם תתקיים אחת, אבל לא באווירת משבר".

...ד, אריה מינטקביץ' (משמאל) ויו"ר הבורסה, חיים שטסלר (ראשון מימין) בישיבת ועדת שוק ההון

...וק ההון תובעת לחקור חשד ...פולציות במניות המעו"ף

...ריק: הרשות לני"ע מקיימת חקירות במשך כל הזמן

...עשה בשוק המעו"ף. אולם, לדבריו, עד לאחרונה לא התערב בעניין כיוון שהמחזורים בשוק המעו"ף היו גבוהים, ובמפורש בהוזים.

ח"כ שלום ציין, כי במצב כזה קשה לעשות מניפולציות השפעה בלתי הוגנת על שערי המניות. אולם, לאחרונה קטנו מחזורי המסחר בשוק ההון במידה ניכרת, ובשבוע שחלף היו המחזורים נגררים מ־100 מיליון שקל. דבר זה מרחיב, לדבריו, את האפשרות למעשים לא כשרים.

ירידות שערים תלולות

שלום הוסיף כי החשש למעשים לא כשרים מתחזק בעקבות אירועי יום חמישי שעבר, בו חלו ירידות תלולות בשערי המניות בשעה האחרונה למסחר.

יו"ר הבורסה, חיים שטסלר, המכובד, סם ברנפלד, אמר כי תמיד אפשר לעשות מניפולציות על כל מניה ובכל שוק, אבל לדעתו אין מניפולציות בשוק.

ח"כ דן תיכון (ליכוד) תבע להשעות את המסחר בשוק המעו"ף עד לבירור החשדות למניפולציות בשוק זה. לתביעה זו התנגד הח"כ שלום, שאמר כי ניתן לבצע את הבדיקה בלא להשעות את המסחר.

"הרשות היא גוף אובייקטיבי, בעל מוניטין של אמינות בקרב ציבור. התוצאות בדיקתה יתקבלו על ידי הציבור. חייבים להחזיר את אמון המשקיעים במניות", אמר שלום. ח"כ חיים קופמן (ליכוד) הציע אף הוא לקיים בדיקה של העיסקה בשוק המעו"ף.

פרופ' מנחם ברנר אמר כי שוק מעו"ף קיים בכל המדינות בעולם. לדבריו, טוענים נגדו טענות קשות שלא בצדק. "כיוון שכל מרוויח יש מפסיד".

בעניין אחר אמר מינטקביץ' כי מניות שלא מתקיימת בהן כל פעילות, יימחקו מהמסחר. זאת, כיוון שלפחות 10% מהמניות בבורסה אינן סחירות.

הפצ"ר קיים שימוע לאל"מ ג', הנאשם בפרשת התחשמלות החיילים בדרום לבנון

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

הפרקליט הצבאי הראשי, תא"ל אילן שיף, ערך שלשום שימוע לאל"מ ג' – אחד משלושת הקצינים הבכירים בפיקוד הצפון נגדם יוגש כתב אישום בגין גרימת מוות ברשלנות של רב"ט ערן חרודה ורב"ט אביקם הופמן, שהתחשמלו למוות בדרום לבנון ביולי '94.

השימוע התקיים לבקשתו של עורך הדין של אל"מ ג', רב וייסגלס. השימוע נערך בלשכתו של תא"ל שיף בנוכחות סגן התובע הצבאי וקצינים נוספים. עו"ד וייסגלס ביקש לבטל את החלטת הפרקליט הצבאי להגיש כתב אישום נגד מרשו.

עו"ד וייסגלס טען כי באותו התקריות, סמוך לכפר סיבוב, היה סימון גלוי וברור לעין – תלולית עפר מתחת לקו מתח גבוה – שכל אחד מן החיילים ששירתו במקום יכול היה לפעול לסילוקה. לדבריו, אין כל סיבה להטיל את האחריות למחדל דווקא על מפקד החטיבה.

לדברי עו"ד וייסגלס לא היתה כל הנחיה מפורשת של אלוף פיקוד הצפון בדבר הסרת המפגע הבטיחותי. לדבריו, בעקבות התחשמלותו למוות של החייל הוציא האלוף הנחיה כוללת בדבר כללי זהירות באזור. הנחיה, שהתייחסה לנוהלי הליכה ושימוש באנטנות קשר, קויימה במלואה.

כתבי האישום אמורים להיות מוגשים נגד מפקד החטיבה, אל"מ ג', מפקד הגדוד, סא"ל י' ומפקד הפלוגה, סרן א'. דו"ח החקירה מצביע מתח ביקורת קשה על שלושת הקצינים הללו וכן על קצינים בכירים נוספים. הקצין הבודק שמונה לחקירת הפרשה קבע כי יש להדיח את אלוף משנה ג'.

בקרוב יחליט תא"ל שיף האם להיענות לבקשת הפרקליט לבטל את הגשת כתב האישום נגד אל"מ ג'. ככל הנראה ייערכו שימועים גם לשני הקצינים האחרים נגדם אמור להיות מוגש כתב אישום.

חודש זרם החשמל לביה"ח הממשלתי בצפת

מאת עזרה אריהור
סופרת "הארץ" לענייני בריאות

בית החולים הממשלתי זיו בצפת חזר אתמול בצהריים לפעילות סדירה, לאחר שזרם החשמל חודש. בית החולים פעל במשך 24 במצב כוננות חירום בעזרת גנראטורים, עד שחברת החשמל איתרה את הנתק בכבל מתח גבוה תת־קרקעי, שהעביר חשמל לבית החולים.

לדברי סגן מנהל בית החולים, ד"ר קלין שפירא, "למרות התקלה החמורה, עבר האירוע ללא בעיות מיוחדות. כל הניתוחים התקיימו כמתוכנן, ואתמול אף נולדו שמונה תינוקות, אחד מהם בניתוח קיסרי".

בבית החולים חוקרים את התקלה, בניסיון לברר אם קבלן שחפר בכביש פגע בקו המתח ומדוע לא פעל גנראטור החירום.

קווי החשמל במערכות לא חיוניות בבית החולים, כמו מעליות, מקררים לא חיוניים וקור בחממה, כדי לאפשר לגנראטור לספק את צרכי המערכות החיוניות. בעת התקלה היה בבית החולים רק חדר לה אחד מנשם.

...ניים: ישראל אינה ...מתקפה גרעינית

...חיובים משימות בצה"ל לטובת מילוי תפקידים במשק האזרחי בשעת חירום.

בנוסף, השלטונות מצפים עם רשויות מקומיות בחובי המדינה לפיתוח המאורגנות על פינוים וקליטתם של אזרחים בזמן חירום תוטל על הרשות המקומית במקום על צה"ל, למעט העברה מאסיבית של אזרחים מאזור למשנהו, שתבוצע על ידי פיקוד העורף.

במערך המשק לשעת חירום הוחלט להגדיל באופן משמעותי את מספר כלי הרכב שיופעלו לטובת המשק האזרחי בשעת חירום. בהתייעצות עם קצינים סוכם להגדיל פי שניים את הצפה הכלל של המשאיות וכלי הרכב שיעמדו לרשות העורף לצורך העברת מזון וציוד חיוני. כן הוכשרו מאות נשים לנהיגה על אוטובוסים וכלי רכב כבדים מאחר שאין מספיק נהגים גבריים בזמן חירום.

בישיבה האחרונה של ועדת המל"ח העליונה דווח כי היה חשש לפגיעה חמורה במלאי החרום של הבשר הקפוא בעקבות הפרצת יבוא הבשר. עם הזמן התברר כי לחשש לא היה בסיס, אך עלות רענון מלאי החירום של הבשר הקפוא תהיה יקרה יותר.

הכל יהיה שם
התערוכה הבינלאומית השמינית לעיצוב, עם החידושים האחרונים בעולם העיצוב.
כולם יהיו שם
יצרנים ישראלים ויצרנים מחו"ל, מעצבי פנים, מעצבים צעירים וכל מי שמבין.
אתם מוכרחים להיות שם
כי השנה זה במקום לנסוע לחו"ל.

לראשונה בארץ. בתערוכת עיצוב 95 – התערוכה היוקרתית לעיצוב תעשייתי של הקהילה האירופית.

עיצוב 95. יותר מ־10,000 פריטים:
אלמנטים לעיצוב פנים ■ ריהוט מודרני וקלאסי ■ חדרי אמבטיות ■ שטיחים
■ פרזול לכל חלקי הבית ■ תאורה ■ ריצוף (שיש, פרקט ועוד) ■ קמינים ■ כלי בית
■ בדי ריפוד וטכסטיל ■ דלתות וחלונות ■ מחיצות ותקרות ■ סוככים ועיצוב סביבתי

ימים ושעות פתיחה:
■ ימים ב'–ה' 16:00–22:00 ■ יום ו' סגור ■ שבת מ־11:00–22:00
טל. 03-5273111, פקס. 03-5245673

תערוכות בינלאומיות ישראל בע"מ
INTERNATIONAL EXHIBITIONS ISRAEL Ltd.

בחסות הארץ
עיתון אחד טוב מול כל הצהוב

IEI · NOWEA מארגנים לך את כל הבינלאומי ומי

יש תקשורת/רחל קליין

אלבק גילתה במשפט דרעי: צילמתי לעצמי את תיקי נבי סמואל כי חששתי שהפרקליטות תכשיל אותי בעדותי

מאת דליה שחורי

עו"ד פליאה אלבק, לשעבר מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה, גילתה במשפט דרעי, כי לקראת פרישתה ממשרד המשפטים בסוף אוגוסט 93', היא צילמה לעצמה את תיק נבי סמואל ואל ה-185 תיקים של משתכבי הר שמואל, שקיבלה מבארכיון העמדה, עו"ד רוד גלאם, לפי בקשתה. אלבק הפתעה כשנשאלה על הצילומים שעשתה.

לדבריה, היא עשתה זאת כיוון שידעה שתצטרך להעיד במשפט דרעי והיא חששה, בגלל מערכת היחסים העכורה שהיתה לה במשרד המשפטים, כי ינסו להכשילה ולהוליך אותה שולל בשאלות מתוך התיקים, אולי אף תוך שינויים שייערכו בתיקים. לכן היא חשבה, כי כדאי שתהיה בקיאה בחומר וצילמה את התיקים. אלבק ציינה כי התיקים המקוריים נשארו במשרד המשפטים. היא הוסיפה כי לאחר מספר חודשים, בדצמבר, שכך כעסה. היא החליטה שאינה צריכה עוד את צילומי התיקים והיא השמידה את הצילומים על ידי קריעתם.

בעת קטע זה של החקירה, הרבתה אלבק להתפרץ עד שבית המשפט הורה להוציא אותה מהאולם. לאחר מספר דקות החזרה.

התובע, עו"ד יהושע רזניק, שאל את אלבק, אם השמידה את התיקים המקוריים. היא השיבה "לא" והרגישה כי השאירה את התיקים המקוריים במשרדה ורק צילמה אותם. לשאלת רזניק, אם בין הצילומים שקרעה היה גם חומר סודי, השיבה אלבק, כי החומר הסודי היה שמור בכספת במשרדה, והיא לא צילמה אותו.

מקור במשרד המשפטים אמר אתמול כי זמן מה אחרי שאלבק עזבה את המשרד התברר כי חסרים תיקים בחדרה. בדיקה העלתה כי יש לה "ערימות תיקים בביתה", כדבריו. לביתה נשלח קצין הביטחון של משרד המשפטים ולאחר דרישה מתמדת, בה הודיע לה קצין הביטחון כי יצטרך להוציא צו שיורה לה להחזיר את החומר, היא נתנה לו חלק מהתיקים, ואת היתר שלחה בארגזים.

אלבק התקשתה להסביר לבית המשפט מדוע צילמה את תיקי המשתכבים, שכללו את הנזונים שלהם עם חברת מורשת בנימין.

מנכ"ל משרד המשפטים חיים קלוגמן אמר אתמול כי עד כמה שידוע לו לא החזיקה אלבק תיקים בביתה בהיתר, לפחות לא בהיתר ממנו. לדבריו, ייתכן שפרקליט יקח לפעמים לביתו תיק שהוא מטפל בו, אך "היא לא קיבלה היתר להחזיק בביתה כמות כזאת גדולה של תיקים. פה מדובר ממש בארכיב, ולא היה לה היתר להחזיק ארכיב בבית".

מקור משפטי אמר אתמול כי אם הצילומים נעשו במשרד, היה הדבר טעון היתר ותשלום.

לגילויי אלבק בעניין צילום התיקים קדמה התנצחות מילולית חריפה בינה ובין רזניק. רזניק שאל אותה על המזכר הפנימי שהעביר אליה עו"ד עוזי פוגלמן – הפרקליט במחלקת הבג"צים שטיפל בהכנת תשובת המדינה לעתירות משתכבי הר שמואל משנת 92' – בו כתב "העתק העתירה מצורף בזה לעיונך". רזניק טען, כי על פי מסמך זה התבקשה תגובתה של אלבק לעתירה.

אלבק הגיבה: "לא נכון. פוגלמן החליט למנוע ממני להשתתף בבג"ץ והחליט לקיים את כל הדיונים מאחורי גבי כשראה שהדרכים צודקים (על פי חוות הדעת שרשמה בכתב ידה על גבי אותו מזכר והעבירה אליו). אני מציעה שתיק הפרקליטות בעתירה זו יופקד בבית המשפט, כדי שגם הוא לא ייעלם".

אלבק רמזה בכך לתיקי נבי סמואל וחברת מורשת בנימין, שרזניק אמר כי התביעה לא הצליחה למצוא אותם. רזניק השיב לה: "אני מבקש ממך לא להלך אימים על היעלמות תיקים ומסמכים. מה שנעלם בינתיים אלה תיקים שקשורים בעבודתך, ולא בעבודת מחלקה אחרת". השופטת מרים נאור התערבה ואמרה כי זהו ויכוח סרק, "בלי הכחשות, התנצחות ופרשנות", אמרה.

קודם לכן עקצה אלבק את הפרקליטות, בעת ויכוח שהתנהל בין התביעה להגנה על רקע בקשת התביעה להגיש לבית המשפט כמוצג את פרוטוקול הישיבה של ועדת השרים מ-13 בינואר 91'. מדובר בוועדת השרים שהחליטה לפטור את משתכבי הר שמואל מדמי הכירה עבור הקרקע החלופית באתר עירים, ולחייבם רק בהעברה למדינה של 70 הדונם בנבי סמואל שחברת מורשת בנימין הצליחה לרשום על שמה. החלטה זו היתה טעונה את אישור ראש הממשלה יצחק שמיר. מאחר שהפרוטוקול מסומן "סודי ביותר", ביקש רזניק כי יופקד בכספת בית המשפט.

אלבק, הנוהגת לדבר בבית המשפט ביחומה, על אף הערות אב בית הדין יעקב צמח, קראה: "הייתי מציעה שאת כל המסמך הזה יגישו לבית המשפט לפני שגם הוא ייעלם". רזניק: "אני יכול רק להגיד לך דבר אחד – לתיקים אין רגליים". אלבק: "אני שותפה להערה הזאת".

פרקליטו של יוסוב רובין, עו"ד גלעד בלוי, ביקש כי בית המשפט יורה לתביעה להעביר לידיו את תיק הפרקליטות על עתירת משתכבי הר שמואל, "כדי שיהיה בידינו מידע מלא".

בית המשפט החליט, כי עו"ד פליאה אלבק, שסיימה אתמול את עדותה, לאחר שמונה ימים, תוכל להיקרא במידת הצורך כדי להעיד על חומר בתיק הפרקליטות, בפרוטוקולים מישיבות הממשלה, ובתיק המשטרה, אם יימצא, שלטענתה נפתח בעניין אותו אחר שהוצרה ברכאות, שמכר קרקעות במרמה בנבי סמואל.

בית המשפט התכנס בסוף הישיבה בדלתיים סגורות, לפי דרישתה התקיפה של אלבק, שסירבה להשיב לשאלות על פרוטוקול ועדת השרים, המסומן "סודי ביותר", בדלתיים פתוחות. לפני סגירת הישיבה אמרה אלבק, כי מאז החלטת ועדת השרים ב-13 בינואר 91', היא המתינה במשך שלושה חודשים ל"אישור הנוסף" שהחלטה זו היתה טעונה, כדי שתוכל להפעילה. היא סירבה לדבר אם באישור הנוסף כוונתה לחתימת ראש הממשלה דאז יצחק שמיר, אך היא אישרה זאת בעדותה בראשית השבוע.

עו"ד צבי קלנג פרש מצוות התביעה במשפט דרעי

קלנג. עזב באמצע העדות

עו"ד צבי קלנג, אחד מחברי צוות התביעה במשפט דרעי, פרש מן הצוות לפני כשבועיים ועבר לטפל בתיקים אחרים במחלקה הפלילית במשרד המשפטים. ראש צוות התביעה במשפט דרעי, עו"ד יהושע רזניק, שסירב עד היום לאשר כי קלנג פרש מן הצוות, אמר אתמול, כי נוצרו סיבות אישיות, הקשורות לעבודת צוות התביעה, שכתוצאה מהן התקבלה החלטה משותפת, שלפיה שוב לא יתייצב קלנג בבית המשפט והוא אינו עוסק עתה בתיק דרעי.

לפני כשבועיים התנהל ויכוח בספסלי התביעה, בעת חקירתה הראשית של עדת התביעה עו"ד פליאה אלבק על ידי רזניק. תוך כך סגר קלנג בכעס את המחשב שלפניו ועזב את בית המשפט. חברי צוות התביעה סירבו להתייחס לתקרית ולהיעדרו של קלנג מבית המשפט מאז אותו יום. בתחילה אמר עו"ד רזניק, כי הוא מאשר "שהיום עו"ד קלנג לא הגיע". לאחר מכן מסרו חברי הצוות כי קלנג יחזור בימים הקרובים.

אתמול דחה רזניק מכל וכל ידיעה שפורסמה בקול ישראל לפיה פרש קלנג על רקע של חילוקי דעות מקצועיים. כן אמר שאין לפרישתו שום קשר עם עדות אלבק. הוא ציין, שהיו בעיות בצוות מסוימות, אותן לא רצה לפרט. כן אמר שלא מדובר באי הסכמה על קו חקירה.

קלנג עבד עם רזניק מאז חקירת המשטרה בתיק ואיך לה, נראה, כי לא מדובר בסכסוך בין רזניק לקלנג, אלא בין קלנג וחבר צוות אחר.

דוברת משרד המשפטים אתי אשר הודיעה אתמול, כי עקב נימוקים אישיים הוסכם שקלנג יפרוש מצוות הפרקליטים, וכי לפרישה אין כל קשר לעדות אלבק ולא לחילוקי דעות מקצועיים אחרים.

דליה שחורי

העד אילש: ריניץ היה אמור לעבור על חשבון הוצאותיו בבתי מלון לפני שהגיש אותם

לדברי ראש אגף השליחים, הדו"חות מהגזבריות בחו"ל מגיעים באיחור של עד שלושה חודשים

(עו). "כל מה שאינו הוצאה בתפקיד נחשב להוצאה פרטית", אמר אתמול העד אורי אילש, ראש אגף השליחים בהסתדרות הציונית בעדותו במשפט ריניץ. שמחה ריניץ, שהיה יו"ר הסוכנות מואשם בבית המשפט המחוזי בירושלים בשימוש בכרטיסי אשראי של הסוכנות לצרכים פרטיים.

מוקד הדיון היה ניסיונו של הסניגור, עו"ד אורי וגמן, להוכיח כי ניתן להפריד בין הוצאות פרטיות לבין הוצאות בתפקיד, בעת עריכת ההתחשבנות הסופית עם חזרת השליחים מחו"ל. לטענת עו"ד וגמן, אם העד ברב שוקרו, חשב באגף השליחים, כי עריכת חשבון ההוצאות של השליחים מורכבת מדו"ח שמגיש השליח עם שובו לארץ ומדו"חות שמשלחות גזבריות הסוכנות בחו"ל, ביחס להוצאותיו בתפקיד של השליח. לדברי עו"ד וגמן, דיווח רשת הגזבריות של הסוכנות מדויק יותר מן הדו"חות אותם מגישים השליחים עצמם. הוא הוסיף כי ניתן לפיכך, להגיע לסכום המדויק שהוציא השליח במסגרת תפקידו על בסיס דו"חות הגזבריות.

בנוהל חיוב השליח

אילש השיב לטענה זו, כי דו"חות הגזבריות מחו"ל עלולים להגיע באיחור של עד שלושה חודשים. עו"ד וגמן ציין כי ניתן לעשות חשבון אחד, שייערך רק לאחר איסוף כל הפרטים, כולל דו"חות הגזבריות מחו"ל. אילש השיב, כי הנוהל הוא לחייב את השליחים בתחילה על פי הדו"ח שמגיש השליח עצמו בנוגע להוצאותיו בתפקיד ורק לאחר מכן, כשמגיעים הדו"חות מהגזבריות בחו"ל, לערוך חשבון סופי.

"השיטה הזו עובדת גם באמריקן אקספרס וגם כאן", אמר העד, "אי אפשר לעבוד אחרת. הגזבריות שולחות את הדו"חות שלהן באיחור ואם לא נחייב את ההוצאות עד שיגיעו הדו"חות, לגבי כולם, זה יפגע גם בשליח וגם יצור אי סדר בתקציב המחלקה".

אילש דחה את טענות ההגנה, לפיהן ניתן בקל להפריד בחשבונות האירוח בבתי מלון, בין הוצאות בתפקיד לבין הוצאות פרטיות. "אני לא מבין את השאלות האלה", אמר אילש, "אני צריך לבדוק אם ארוחת הבוקר היא הוצאה בתפקיד או לא?" אילש הוסיף, כי ריניץ עצמו היה צריך לעבור על חשבון הוצאותיו בבתי המלון, לפני שהגיש אותם להנהלת החשבונות של הסוכנות בירושלים.

רוב צירי העבודה נטשו במחאה את ועידת חברת העובדים

מאת חיים באור

ועידת חברת העובדים שהתכנסה אתמול בכפר המכביה, התפזרה כשעתיים לאחר שהחלה, תוך עימות מילולי קשה בין צירי מפלגת העבודה לבין יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון. רוב חברי סיעת העבודה פרשו בהפגנתיות מאולם הדיונים.

ועידת חברת העובדים זומנה למושב השני שלה אתמול, לאחר שבמושב הראשון של הוועידה, שהתקיים ב-2-1 בספטמבר, לא נמצא הקוורום הדרוש (שני שלישים מסך צירי הוועידה) לקבלת החלטה חוקית בעניין מכירת נכסים מיכאספים. כמו במושב הראשון, גם הפעם התייצבו לוועידה רק כמה מאות צירים, כמחצית מהקוורום הדרוש לקבלת החלטה חוקית. יו"ר הוועדה המכינה את הוועידה, ח"כ רן כהן, הודיע, לפני שנעל את הישיבה כי נוכח העדר הקוורום, יתקיים מושב נוסף של הוועידה, השלישי במניין, ב-4 או ב-5 בדצמבר והחלטותיו יהיו חוקיות בכל קוורום.

למרות העדר הקוורום, התקיימה הצבעה על הצעות ההחלטה להכניס שינויים בחוקת חברת העובדים ובהצעות ההחלטה תמכו צירי סיעות רם, הליכוד, והרשימה המשותפת היהודית-ערבית שנותרו באולם לאחר פרישת רוב צירי מפלגת העבודה. מיעוט מצירי מפלגת העבודה שנשארו באולם, תמכו אף הם בהצעות ההחלטה.

שני הסעיפים החשובים בחוקה המתוקנת הם יצירת "קרן מילואים" בסך 500 מיליון שקלים שתיועד למימון פעילויות של ההסתדרות בתחומי התרבות, תנועות נוער וספורט עממי. סעיף אחר קובע שחברת העובדים תוסמך "למכור, להחכיר, לשעבד ולעשות כל שימוש אחר בכל רכוש שתצבור וכן לנקוט כספים בבנקים [illegible]". סעיף זה לאפשר מכירה של מניות חברת העובדים [illegible] כמו חלקה של חברת העובדים בקונצרן כור, המגיע ל-21%, בבנק הפועלים (3.5%) וכן בשיכון ובינוי ובמפעל הארגז, בהם היא מחזיקה במלוא הבעלות. תמורת המכירה אמורה גם לשמש לכיסוי התחייבויות של ההסתדרות לקופות חולים בסך כ-400 מיליון שקלים.

ההמהומה בוועידה, שבעקבותיה פרשו מהאולם רוב צירי מפלגת העבודה, קמה בעקבות דברים שנשא מאיר גת, מבכירי מפלגת העבודה בהנהגת ההסתדרות שהוא גם יו"ר האגף למינהל, משאבי אנוש והדרכה [illegible] תשובת יו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון על דבריו. גת [illegible] את ההתקפות המרובות מצד רמון ויותר אנשי סיעת רם נגד הנהגת ההסתדרות הקודמת ובמיוחד נגד מנכ"ל ההסתדרות לשעבר, חיים הברפלד, "שכיהן בסך הכל שנתיים בתפקיד המנכ"ל".

"אני מוחה נגד הוצאת דיבה קולקטיבית על כולנו. אם תימשך כך ההכפשה, הבית הזה יירד מבימת ההיסטוריה. רמון צריך להסיר את כובעו בפני הברפלד, כי בינתיים העובדים נוגים מהישגי ההנהגה הקודמת", אמר גת.

רמון השיב לגת שהנהגת ההסתדרות הקודמת "אינה מבינה שב-10 במאי העובדים הביעו אי אמון בהנהגת ההסתדרות". הוא ציין ש"עכשיו העובדים יכולים להסתכל על ההסתדרות ולדעת שהדברים המושחתים בה חלפו מהעולם. בשביל 200 מיליון שקלים עבור מנגנון ההסתדרות, מכרתם את העובדים ואתם מטיפים לי מוסר" אמר רמון. גדעון בן ישראל, מנציגי מפלגת העבודה, מחה על דבריו. בשלב זה, יצאו רוב צירי מפלגת העבודה מהאולם.

רמון המשיך בנאומו לאחר התקרית וציין כי לפי כל קנה מידה חשבונאי ההסתדרות בפשיטת רגל. לטענתו, עם תקציב שנתי של 680 מיליון שקל היא תסיים את שנת 94' עם גירעון של 1.25-1 מיליארד שקלים. "מהיכן הם חושבים שנביא את הכסף [illegible] בהתחייבויותינו?" שאל.

הוא הזהיר שאם לא תתקבל החלטה בקוורום החוקי על מכירת חלקה של חברת העובדים בכור ובבנק הפועלים, ההסתדרות לא תוכל לשלם את המשכורת הקרובה של עובדי קופת חולים ובית הוועד הפועל "וכנראה שלא נסתפק בפיטורי עובדים, אלא כל העובדים יצטרכו ללכת".

רמון הוסיף, בהתכוונו לנציגים במפלגת העבודה [illegible] העושה הכל כדי לסיים את מלאכת ההרס והחורבן של ההסתדרות, עד לתעודת הפטירה הרשמית".

גזבר ההסתדרות, ח"כ חיים אורון, הצדיק את הכוונה למכור את מניות חברת העובדים בתאגידים הכלכליים. לדבריו, "עדיף לא להיות בכור בכלל, כאשר עובדי מפעל עץ הזית מפגינים עכשיו ליד אולם הוועידה, נגד הנהלת כור".

תשעה שופטים ידונו ביום א' בסמכותו של ביהמ"ש המחוזי לבטל חוק שהתקבל בכנסת

התיקון לחוק הסדר חובות המושבים בוטל בנימוק שהוא סותר את חוק-יסוד כבוד האדם וחירותו

מאת משה ריינפלד

9 שופטים של בית המשפט העליון ידונו ביום ראשון בשאלה אם בית משפט מוסמך לבטל חוק שחוקקה הכנסת. הפעם הראשונה שבית המשפט העליון ישב בהרכב גדול יותר – 11 שופטים – היה כאשר דן בסוגיית העד השותף.

הדיון יהיה בערעורן של תנובת ההתיישבות החקלאית, והברואשן תנועת המושבים, באמצעות עו"ד ד"ר חיים ריאני, על פסק הדין של שופטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב, הגיה שטיין, שביטלה תיקון לחוק גל, שהוא החוק בעניין הסדר חובות המושבים. פסק הדין ניתן בעניין בקשה להעביר את הדיון בחוב של חבר מושב גבעת יואב שבגולן, ושל חברים במושב, לטיפול של המשקם, מכוח התיקון שהתקבל בכנסת באוגוסט 93'. השופטת שטיין קיבלה את טענת הנושה כי התיקון לחוק גל פוגע בזכות הקניין של הנושים, ולכן הוא סותר את חוק-יסוד כבוד האדם וחירותו, שנחקק כמה חודשים לפני חקיקת התיקון, ויש לפסול אותו.

בעקבות פסק הדין של השופטת שטיין, התקבלה החלטה דומה של השופט גדעון גינת בדיון בעניינם של חברי כפר ביאליק. פסקי דין אלה עוררו עניין רב בקרב משפטנים, הן משום שזו פעם הראשונה שבית המשפט המחוזי ביטל חוק של הכנסת, והן משום שזו פעם ראשונה שבוטל חוק שנחקק אחרי חוק יסוד, ולכאורה סותר אותו.

פסקי דין אלה עוררו את חששם של החקלאים כי ישובש קיומו של הסדר חובות המגזר החקלאי המשפחתי. תנועת המושבים טוענת כי בניגוד לחוק גל המקורי שחוקק לפני שנחקק חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, חלה "עליו" הוראה מפורשת של חוק היסוד כי הוא מסור מן הבדיקה אם הוא עומד בדרישות החוקתיות, כמו זכות הקניין. לפי טענה זו, התיקון לחוק גל, שבא להבהיר כמה נקודות בחוק זה, הוא חלק אורגאני מהחוק המקורי, חיוני להגשמת מטרתו, שהיא מניעת התמוטטות של המגזר החקלאי המשפחתי, ולכן אף הוא "מוסתר".

בעבר העמידו חוקים של הכנסת לבחינה אף בבג"ץ: מדובר בחוקי מימון הבחירות, שפגעו בעקרון השוויון בבחירות, שנקבע בחוק יסוד הכנסת. בג"ץ פסל את החוקים הללו אך הכנסת התגברה על כך באמצעות אישור השינויים ברוב של 61 חברי כנסת, שהוא הרוב הדרוש כדי לשנות את השוויון לפי סעיף "שריון" בחוק יסוד הכנסת. סעיף "שריון" הוא סעיף המצריך רוב מיוחס של חברי כנסת לשם שינויו.

בדיון הקודם בבית המשפט העליון [illegible] העוסק בזכויות האדם, בניגוד לחוק יסוד הכנסת, חוק זה "שריון" חשוף לשינויים משום שאין בו סעיף "שריון", וניתן לשנותו ברוב של הכנסת. בעניין זה, קיים מחלוקת אם חוק יסוד "לא מש[illegible] רייך", שאין בו הדרישה לרוב מיוחד, יכול לגבור על חוק אחר של הכנסת. הנושא עדיין לא זכה לפסיקה מפורשת, אף כי הנשיא בית המשפט העליון, אהרן ברק, הביע כמה פעמים את דעתו כי גם חוק יסוד שאינו משוריין גובר על חוק רגיל, משום שיש לראות בו חלק מחוקת המדינה.

הדיון יתנהל בהרכב השופטים לא במקרה. זהו המספר שבו היה אמור להתכנס בית המשפט לחוקה, לפי הצעת חוק יסוד: החקיקה, שעד כה לא התקבלה בכנסת. בהרכב כזה ישב גם בית המשפט העליון של ארה"ב, [illegible] בשאלות חוקתיות.

הדיון במשפטי הממשלה [illegible] אל בג"ץ, ובהמשך להליך [illegible] לבית המשפט [illegible] את הערעור [illegible] והתיקון לחוק על [illegible]

חרדי נעצר בחשד שתקף את אשתו וילדיו

מאת שלמה חדר

שוטרי מפלג הנוער של משטרת ירושלים עצרו חרדי, תושב שכונה בצפון ירושלים, החשוד בהתעללות באשתו וילדיו הבת-קיימת.

מעדויות שגבו חוקרי מפלג הנוער מתושבת הילדים עולה, שהאב נהג לזרוק לעברם חפצים, להכות אותם ואף לבזות את פאר-תיהם. החשוד נהג גם להכות את אשתו באופן קבוע.

לדברי מקורות במשטרה, האישה ניסתה לפתור את בעיותיה בדרכים המקובלות בקהילה החרדית, אך לאחר שבעלה תקף אותה שב השבוע, החליטה לפנות למשטרה.

בחקירתו הודה הבעל במעשיו. שופט בית משפט השלום שחרר ממעצר והורה על הרחקתו ממשפחתו. בקרוב יוגש נגדו כתב אישום על התעללות בחסרי ישע. האישה והילדים עזבו את העיר מחשש לביטחונם, והם חוסים במקלט.

ישראל תשתתף בהקמת כוח משימה בינ"ל למלחמה בפשיעה המאורגנת

מאת ראובן שפירא

ישראל תקח חלק בהקמת כוח משימה ומרכז הדרכה בינלאומי למלחמה בפשיעה המאורגנת. על כך נמסר בסיום כנס השרים העולמי ללוחמה בפשיעה מאורגנת ובינלאומית שהתקיים בנאפולי שבאיטליה. הכנס, שארך שלושה ימים והשתתפו שלושה נציגי כוחות האו"ם.

הקמת מרכז ההדרכה תמומן על ידי איטליה, שהעלתה את ההצעה. מפגש ראשון שיעסוק בעניין ייערך בקרוב בישראל.

עוד נמסר כי ישראל פועלת להקמת מרכז הדרכה אזורי עם מצרים ומדינות אחרות באגן הים התיכון, לגיבוש דרכים למלחמה בפשיעה המאורגנת הבינלאומית.

בהצהרה המדינית המסכמת של הכינוס בגללה הוזכרה במפורש כתועפה שיש להילחם בה כבאמור בעניין המשפיעה הבינלאומיים. הכלל החדור [illegible] בין השאר, משלחותיה של המשלחת הישראלית, בראשות שר המשטרה משה שחל, שהתחבבה על ידי משלחות של מצרים, תוניס, אלג'יריה, מרוקו, תורכיה ויוון.

ארה"ב ומספר מדינות אירופיות ביקשו לא להפוך את הדיון לעניין הממצא בטיפול של פרוס המטפל בפשיעה מאורגנת, אך בקשתן לא נענתה.

סוכנות אחרות שסוכמו בכנס כוללות העברת מידע ושיתוף פעולה בין מדינות, ושינויים תחיקתיים בתחומים כהלבנת הון והגנה על עדים וקורבנות, תוך קבלת סיוע ממדינות שצברו ניסיון בתחום זה.

נעצרה תושבת שועפט החשוד בהנהגת כנופיי גנבי רכב

מאת שלמה חדר

משטרת ירושלים חשפה כנופיית גנבי רכב [illegible] החשוד עמדה בראש הכנופיה בת כחמש המחלפים שעצמם [illegible] מה שוה, בת 32, החשד בבנושיה, קוסמי חזל, תושב בן 25, נעצר יחד עם סליים.

היום תבקש המשטרה לי[illegible] את מעצרם עד תום ההליכים.

השבוע הגיעו שני הת[illegible] להבין האוניברסיטה העברית הנוסים בירושלים, ופרצו בית, שנגנבו במקום. אנשי הבילוש, שעקבו אחריהם, אותם לאחר מרדף קצר. ביטה להתקף את השוטרים את אקדחו של אחד מה השוטרים הצליחו להתגבר.

נמסר כי מדובר בכנופיה בה בחודשים האחרונים כלי רכב בירושלים. המשט[illegible] ששת המישה חברים נוספים [illegible] פיה.

רשת חנויות עלית

עברנו ...

החל מה-28/11 ימצאו משרדנו

במשכנם החדש ברח' גונן 15

קרית מטלון פתח-תקוה

טל. 03-9219153 פקס: 03-9219139

עקב המעבר, לא נוכל לענות

על שיחות הטלפון ב-27/11

עימכם הסליחה

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה למשפטים | מכון הרי ס' טרומן למען קידום השלום

המרכז לזכויות אדם

לציון תחילת פעילותו מתכבד המרכז להזמין את הציבור להרצאתו של

פרופ' יהושע אריאלי

אודות הקהיליה, המרות, וזכויות האדם בעידן של אלימות

פרופ' דוד קרצמר, המנהל האקדמי של המרכז - יו"ר

פרופ' יהושע בן-אריה, רקטור האוניברסיטה - דברי ברכה

ההרצאה תתקיים ביום רביעי, כ"ז בכסלו תשנ"ה (30.11.94)

בשעה 18.00, בבית מאירסדורף, אולם 502

האוניברסיטה העברית, הר-הצופים, ירושלים

מי שחושב שאין הפתעות בחייב לא היה בדרום אפריקה.

העיניים נוצצות, ריח של חו"ל באוויר. מטיילי תרמיל ותיקים ועמוסי הרפתקאות, לצד חובבי בילויים ופינוקי החיים הטובים. מה בעצם יכול להפתיע אותם? הם ראו את הכל! מהרי החושך ועד זריחות אדומות, משולחנות רולטה ירוקים ועד מועדוני ג'ז אפלוליים.

עכשיו רגע לפני... האור כבה, השקופיות מתחלפות... הקהל יושב ולא מאמין, מסתבר שיש הפתעות בחיים, דרום אפריקה.

אז אם חשבתם שראיתם כבר הכל, בואו לגלות את דרום אפריקה ותופתעו בגדול.

לקבלת חוברת מידע חינם 03-5420002

כל העולם דרום אפריקה

satour

גלה את דרום אפריקה

הוארך מעצרו של דוד משיח, שוטר מג"ב החשוד במכירת אקדח לעבריינים ערבים

משיח, בדואי שהתגייר, חשוד במכירת האקדח כדי לקנות סמים. הוא אינו משתף פעולה עם חוקריו

מאת משה טובאל ונבי זהר

...של רס"ם דוד משיח, ...ב החשוד במכירת אקדח ...בשימוש בסמים, הוארך ...בית משפט השלום ברמ... ...ה ימים נוספים. המשט... ...חשד לפיו החשוד עסק גם בתיווך בעסקאות סמים.

משיח, בן 40 מרמלה, נעצר שלשום, לאחר שהמשט"ב חקר פרשה של מכירות נשק על ידי ערבים ישראלים לפני כמה חודשים, ובמהלך החקירה עלה שמו של משיח. בחיפוש שערכו החוקרים נמצאו ברשותו כלים לשימוש בסמים ושרידי סם. משיח אינו משתף פעולה עם חוקריו, אבל במשטרה סבורים כי מכר את האקדח כדי לממן קניית סמים.

משיח, בדואי שהתגייר, החל לשרת במשמר הגבול לפני כ־20 שנה. אחרי שנים את שירות הדר בת, עבר למשך כמה שנים למרחב הירקון של משטרת תל אביב, שם שימש חבלן. בשנים האחרונות הוא משרת כלוחם בבסיס מג"ב במרכז הארץ.

מעדויות שהגיעו לחוקרים, נהג משיח להגיע למקום מסתור ברמלה ולהשתמש בסמים יחד עם נרקומנים. על פי החשד, נקלע משיח לקשיים כלכליים, ולכן מכר אקדח לערבי ישראלי תושב רמלה. מהמשטרה נמסר כי לא מדובר באקדח משטרתי.

למרות שחקירות שוטרים נעשות על ידי המחלקה לחקירות שוטרים במשרד המשפטים, בחקירה זה הוחלט, בגלל מעורבותם של אזרחים נוספים, להפקיד את החקירה בידיהם של חוקרי מפלג מודיעין הבילוש של מחוז השפלה, בפיקודו של סגן ניצב משה.

מפכ"ל המשטרה, אסף חפץ, שיבח אתמול את יחידת החקירות שחשפה את הפרשה. במהלך ביקור במטה משטרת חיפה, אמר המפכ"ל כי הוא מקווה שהדין ימוצה במהרה עם האשמים בפרשה. "זו תופעה שכמפכ"ל אני חרד לה", אמר חפץ. "גם בקרב השוטרים יש לפעמים פושעים, גם זו אוכלוסייה שיש בה חריגים – אם כי חריגים בלבד – ואנחנו מטפלים בהם ביד קשה.

"יש עבריינים, כמו שראינו באחרונה בכמה מקרים, שרוצים להשיג כסף לסמים או להעלות את רמת חייהם, הם מוכנים לעשות דברים איומים כמו מכירת נשק לארגוני טרור. הציבור צריך להרתיע מקרים כאלה".

משיח. שותק בחקירה

...מלך (מסתיר את פניו) בחברת פרקליטו (מימין). מעצרו הוארך ב־8 ימים

...יג המשטרה הודה: אין לנו ראיות ...לפיהן משה אלימלך ייבא סמים

מאת משה טובאל

...של משה אלימלך (37) ...של ב־8 ימים. הוא חש... ...קשר לביצוע פשע, ...בסמים, החזקת סם בכ... ...ית החזקת נשק בלתי ...ול ביקש בגיא המשפ... ...משפט השלום בתל... ...יך את מעצרו ב־15 ... אולם בעת הדיון הד... ...משטרה כי אין בידי... ...ות לפיהן ייבא אלימלך ... לדבריו, "המשטרה חוק... ליבוא סמים".

...נעצר שלשום אחר ... מרדף קצר שניהלו ...י היחידה המרכזית ...כלו אמסיול בראשון ...ימלך הצליח לקפוץ ...דרות עד שנתפס. בחי... נמצא אקדח שהחזיק ... ומפתח דירה ברחוב ... נמצאו אחר כך 8 ק"ג ...בריך הביא אלימלך ...ך ובה 14 גרם הרואין. אלימלך אינו עונה על ... של חוקריו.

...דיון התנהלו הפרטים ...ם פרידמן, בעל מוסך ...רכב, שכר בספטמבר ...ברחוב שו"ד באמצעות מתווך. שלשום, בערך בשעה 3 אחרי הצהריים, התקשר המתווך לפרידמן ואמר לו כי נודע לו שבדירה ששכר נשמעו יריות. פרידמן הגיע למקום והודיע לשוטרים, שהיו אצל המתווך, כי הוא השוכר של הדירה.

על פי אותה הגרסה, פרידמן דיווח על היריות ליצחק מורד, איש עסקים מבני ברק שחזר לפני כשבועיים לארץ משהות ממושכת בחו"ל, ומורד הודיע על כך לאלימלך. אלימלך הגיע לדירה כדי לראות מה אירע שם, כשלא מצא ... רדף אחריו. מורד נעצר במכוניתו, לא הרחק מהדירה, שם המתין, לטענת המשטרה, לאלימלך.

בגיא המשטרה, סנ"ד אמיר גדלן, הציג בפני השופטת דיוה הר־סירהדמן שני דו"חות חסויים. הוא אמר כי אלימלך מסוכן לציבור וכי יש סכנה שינסה לברוח ממשפט. לדבריו, המשטרה מתכוונת לחקור עוד 16 אנשים החשודים במעורבות בפרשה. הוא ביקש להאריך את מעצרם של שלושת החשודים.

פרקליטו של אלימלך, עו"ד מוטי כץ, קבל על כך שהמשטרה מיהרה להגדיר את החשוד "כגדול יבואני הסמים" וזאת בשעה שאין למשטרה ראיות לכך. לדבריו, סבר עה המשטרה בשמו של לקוחו, ללא שום הצדקה.

עו"ד כץ הוסיף כי אין למשטרה כל ראיה שהסם שהיה בדירה אכן שייך לחשוד ולפיכך אין לייחס לו סחר בסמים.

פרקליטם של החשודים מורד ופרידמן, עו"ד נחמן בטיטו, ביקש לשחרר את פרידמן ממעצרו משום שלטענתו הוא לא ידע כלל שבדירה ששכר יש סמים. בנוסף, לטענתו, יש להתחשב בעובדה כי פרידמן ...

בעניין מורד, טען הסנגור כי אין כל הוכחה שהוא קשור לסמים שנמצאו בדירה. בשלב זה אמר בגיא המשטרה, כי על בגדיו של מורד נמצאו שרידי סם הרואין, שעל פי החשד נשאר עליהם בעת אריזת הסמים בתוך הדירה.

השופטת דיוה הר־סירהדמן, קבעה בהחלטתה כי החשדות המיוחסים לחשודים חמורים. היא ציינה כי בידי המשטרה יש ראיות לכאורה, אך הוסיפה כי ייתכן שבסופה של החקירה יתברר כי לא כל החשדות נגדם מבוססים. השופטת הורתה להאריך את מעצרם של אלימלך ומורד ב־8 ימים. מעצרו של פרידמן הוארך ב־4 ימים.

הוארך מעצרו של החשוד ברצח תושב בני ברק; חשד: היה קשר מיני בין השניים

מאת משה טובאל

מעצרו של יובל ג'פרי, בן 21, מבני ברק, החשוד ברצח צבי וינקלר, בן 35, תושב פרדס כץ, לפני כשלושה שבועות, הוארך אתמול בבית משפט השלום בתל אביב, ב־15 יום.

השופטת, בינה לידסקי, האריכה ב־12 יום גם את מעצרם של שלומי בוסקילה, בן 19, ויהודה מתתיהו, בן 23, מירושלים. השניים חשודים בשיבוש הליכי חקירה בכך שהסתירו את ג'פרי בביתם למרות שידעו על הרצח שביצע, לכאורה.

גופתו של וינקלר נמצאה בידי אחיו, שבא לבקרו בביתו לפני כשלושה שבועות.

על הגופה, שהיתה מוטלת באמצע החדר, נראו סימני אלימות קשים. מהחקירה עולה, שוינקלר נרצח במכשיר קהה, ומדירתו נגנבו מכשירי חשמל שונים.

המשטרה, שידעה שוינקלר הומוסקסואל, חקרה עשרות מחבריו ומשכניו של הנרצח.

בעקבות עדויות שמסרו כמה מהם, התברר שג'פרי, שנהג להתרועע עמו, נעלם מהאזור זמן קצר לאחר הרצח.

שלשום, עם שובו של ג'פרי מירושלים, לביתו בבני ברק, נעצר לחקירה. אחרי כמה דקות הודה ג'פרי ברצח.

החשוד אמר לחוקריו, שהמניע לרצח הוא גניבת הציוד החשמלי מהדירה.

בביתו של החשוד נמצאו מכשירי חשמל השייכים לנרצח, וכן יומן וספר טלפונים שהחשוד נטל מדירתו של וינקלר לאחר הרצח.

במשטרה לא מוציאים מכלל אפשרות שג'פרי, חרדי לשעבר שחזר בשאלה, חשש שהנרצח יחשוף את הקשר המיני ביניהם.

פלילים / משה טובאל

...ן מצרי גנב רכב ודרס שוטר. אזרח מצרי, בכל ...זגן, נורה אתמול פעמיים בידו ונלכד סמוך לכפר בקעה ..., לאחר שנהג ברכב גנוב, פצע שוטר וניסה להימלט. ...ג"ב בגזרת כרמל הבחינו ברכב חשוד שהוא גנוב הם הציבו ... החשוד הבחין ברכב מג"ב שחסם את דרכו ובשוטר שאותת ... הפנה את המכונית לכיוון השוטר ופגע בו במהלך המנוסה. ... לכיוון נהג הרכב, הנהג נפצע וכוח מג"ב השתלט עליו. שני ... ועברו לטיפול בבית החולים הלל יפה בחדרה. (ט)

...התברר שהצעירה קנתה לפני כמה שבועות צ'ק בנקאי בסכום ... 47 שקלים, רשמה עליו עוד שלושה אפסים וקנתה בו ...ה, תושב תל אביב בן 26, השתמש באופנוע כמה ימים עד ...נו ביוקרה, הגישה תלונה במשטרה, והוא נאלץ להחזיר את ... בעדותו במשטרה סיפר שחשד לא התעורר בגלל שהתשורה ...ל קבלן אמיד. ...חזרה על המעשה, באמצעות מגיף בנק אחר ... מכוניות ...א אופנועים. הפעם הודיע המכר למשטרה על המתנה, ... התברר שזה היה האופנוע הרביעי שרכשה בדרך זו.

...ת רשיון בזהות בדויה. חרדי בן 17 מבני ירושלים, ... גרם לתאונת דרכים עם נפגעים, עמד לדין ורשיונו נשלל ...צים; לאחר מתן גזר הדין התברר שהצעיר עמד לדין בזהות ...

...ני שנה גרם הצעיר לתאונה בבני ברק. לבוחן התאונות ...הם הציג הנהג רשיון נהיגה הנושא את השם פסח קירשנברג. ...פס ורשיונו נשלל, בשלוחה הודעה על שלילת הרשיון לפסח ... מבני ברק. ...ג הגיע לבית המשפט לתעבורה, וטען בפני השופט כי ... גרם לתאונה. השופט זיהה מיד כי המתלונן אינו דומה כלל ...שיע, והורה למשטרה לחקור את התלונה. ...במשטרה סיפר קירשנברג כי לפני כמה חודשים גילה לו ...מי שזייף את רשיון הנהיגה שלו, ומאז הוא משתמש בו. ...ר כי לא העלה בדעתו שהצעיר יסתבך בתאונה, ומשום כך ... דרש ממנו לחדול מלהשתמש ברשיון המזויף. ...רשיונו נשלל יואשם עתה גם בזיוף ובעדות שקר. המשטרה ... להעמיד לדין גם את פסח קירשנברג, שידע כי רשיונו זויף ולא ... קשר לכך.

...שרים נתפסו בפשיטה על קאזינו. 36 מהמרים ... בבוקר בפשיטת שוטרי הרצליה ובלשי מחלק ... היחידה המרכזית בתל אביב על קאזינו בדירה ברחוב בר ...ילה. בקאזינו היו גם ילדים מבריטניה. במקום נתפסו 20 ... 4,000 דולר. (ט)

...ים במקום פרוצים. תושבת באר שבע, בת 27, חשודה ...עה אופנועים חדישים באמצעות המחאות בנקאיות מזויפות. ... מפלג התשאול של משטרת תל אביב אמרה שקנתה את ... כדי לרצות את חברה שתיכנן לעזוב אותה. ...היתה שוחררה בערבות, ותיק החקירה הוגש לפרקליטות ... אישום.

...ו עיריה נפגעה מחזיז. חזיז משחק הושלך אתמול ...בר משרד בבניין עיריית בת ים. פקידה שהיתה אותה עת ...פרשה קלות ולא נגרם נזק. (ט)

מסקנות חמורות בדו"ח הביניים של החקירה: "אפשר היה למנוע תאונת מערבל הבטון"

מאת ראלי סער
סופרת "הארץ" לעבודה ורווחה

משרד העבודה והרווחה פירסם אתמול דו"ח ביניים בחקירת תאונת מערבל הבטון, שאירעה ביום שני השבוע בחיפה ובה נמחצו למוות ארבעה מבני משפחת דקואר.

בפרק המסקנות של הדו"ח כותב המפקח על הבנייה במחוז הצפון, מאיר לויטנוס: "אפשר היה למנוע את התאונה, אם העבודה באתר הבנייה היתה מתנהלת תחת השגחת מנהל עבודה מורשה, שהיה נותן את הדעת על התנאים המיוחדים של אתר הבנייה, ומונע היווצרות מצבים מסוכנים שהובילו לתאונה: נסיעת רכב כבד במשקל 25 טונות לאחור, תמרונו במורד דרך צרה שרוחבה 3 מטרים, עם שוליים רכים, ומיקום לא מתאים של משאבת הבטון. בנוסף, היה צורך לתכנן את היציקה לשעות האור בלבד".

"בחירת המקום למשאבת הבטון היתה שגויה ביותר. ניתן היה למקם אותה ברחובה סמוכה, במפלס גבוה יותר, ולמנוע בכך את הצורך מהמערבל להגיע לשפת המדרון.

"לא ניתן עדיין לקבוע אם טעות של הנהג גרמה להידרדרות הרכב, או הכוונה לקויה של מפעיל המשאבה, או שזו נגרמה מאיבוד בלמים או שקיעת אחד הגלגלים בשוליים הרכים. הדבר יוכל להתברר אחרי השלמת העדויות ובדיקת מצב הבלמים על ידי בוחן הרכב של המשטרה.

"מתפקידו של מבצע הבנייה היה לפעול לקיום התנאים שהוזכרו בדו"ח. בשלב זה לא ברור אם יש לראות כמבצע הבנייה את הקבלן שביצע את הבנייה (כמאל מאיר דקואר) או את בעל הבית עצמו (עו"ד עימר אר דקואר)".

ממשרד העבודה והרווחה נמסר אתמול כי יהיה אפשר להשלים את החקירה לאחר שהמשפחה תסיים את ימי האבל. קבלן הבניין הוא קרוב משפחה של עו"ד דקואר, ולכן גם אותו אי אפשר עדיין לחקור.

בפרק העדויות והממצאים של הדו"ח נכתב: "פני הדרך במורד, שהובילה לכיוון הבניין, היו מכוסים בחלקם בזפת, ובחלקם נמצא חצץ חופשי שיש בו כדי לסייע להחלקה. בעת הגעת מערבל הבטון לאתר הבנייה שררה כבר חשכה. תמרון הרכב נעשה לאור פנסיו ופנס משאבת הבטון. לא היה באלה כדי להאיר בצורה מלאה על מיקום הגלגלים ביחס לשפת המדרון (...) למשרד המפקח הראשי במשרד העבודה לא דווח על הבנייה, שהחלה לפני חודשיים, ולא מונה לה מנהל עבודה, בהתאם לפקודת הבטיחות בעבודה והתקנות בדבר עבודות בנייה".

בפרק הראשון נכתב כי "בית משפחת דקואר נמצא על מדרון שבין שדרות הציונות 96 בחיפה ורחוב עבאס. הגישה לאתר הבנייה היא מצד שדרות הציונות, באמצעות דרך לא סלולה שאורכה 45 מטרים ורוחבה כ־3 מטרים במקום הצר, סמוך למקום הנפילה של הרכב. לדרך היה שיפוע ניכר בכיוון המדרון, וכן שיפוע לכיוון השוליים. בסמוך למבנה, בקצה הדרך האמורה, שם היתה ישרת, מיקמו משאבת בטון, שבאמצעות זרוע מתקפלת הזרימה את הבטון למקום היציקה.

"את יציקת תקרת הבית, מבטון מוזין, התחילו משום־מה בשעות אחר הצהריים המאוחרות. עד השעה 17:00 הספיקו לצקת את הבטון משני מערבלים (מיקסרים). אמו של עו"ד דקואר, אשתו ושני ילדיהם, עמדו על מדרגות הגג שעל המדרון, במרחק של כ־3 מטרים מהבניין, וצפו על המתרחש.

"סמוך לשעה 17:30 הגיע לאתר הבנייה מערבל הבטון השלישי, שהכיל 6 קוב בטון מרכב. המערבל ירד בנסיעה לאחור על הדרך שבשיפוע, עד לקרבת משאבת הבטון ושפת המדרון שעליו נמצא הבניין. נהג המערבל (ירון יעקב) הצטרך לבצע תמרון מסוים עם הרכב, והוא כוון על ידי מפעיל משאבת הבטון. בשלב מסוים של התמרון איבד הנהג את השליטה על הרכב והידרדר על המדרון. תוך כדי ההידרדרות הוא פגע בארבעת בני משפחת דקואר, שעמדו על המדרגות, ומחץ אותם למוות".

הצעה מיוחדת להחליף את רכבך לחדש!

OPEL

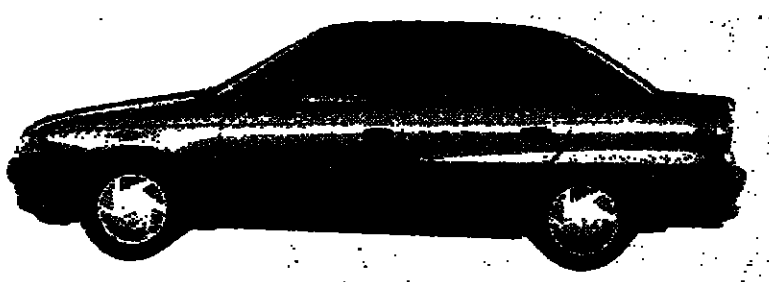

הזדמנות חד פעמית !!!
החלף מכוניתך המשומשת באופל אסטרה 1994 חדשה הדגם המפואר !!!
(1600 סמ"ק הזרקת דלק רב נקודתית)

במחיר: 79,555 ש"ח

המכונית כוללת איבזור מקורי:
הגה כוח, מזגן מקורי, חלונות חשמל, נעילה מרכזית, מראות חשמל, כרית אויר, מעצורי ABS, מושב נהג מתכוונן, הכנה לרמקולים, תיבת הילוכים אוטו', (מצב ספורט/חסכוני).
צבע מטלי ללא תשלום.

GM

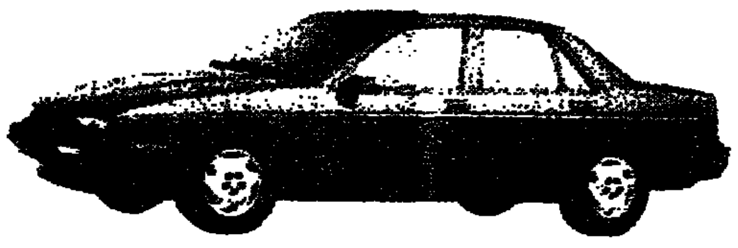

הזדמנות חד פעמית !!!
החלף מכוניתך המשומשת בשברולט קורסיקה 3100 סמ"ק 1994 חדשה !!!

במחיר: 95,555 ש"ח

המכונית כוללת את האיבזור הבא:
הגה כוח, מזגן אויר מקורי, חלונות חשמל, נעילה מרכזית, פתיחת תא מטען חשמלי, קרוז קונטרול, הגה מתכוונן, מעצורי ABS, כרית אויר, רדיו טייפ דיגיטלי, 4 רמקולים, תיבת הילוכים אוטו' (4 הילוכים), מושב אחורי מחולק – מתקפל.

פתוח במוצ"ש מ-19.00
בהרצליה פיתוח
שי לכל קונה

אספקת הרכב מיידית (שלם וסע)
ישירות מהחברה כולל אחריות 3 שנים
מחיר זה הינו ל־15 מכוניות בלבד.

אחריות 3 שנים 100,000 ק"מ

נא לפנות ישירות ל"טרייד אין-מוטורס":
דרך פ"ת 74 (קומה 5) ת"א לאורית/אלי 03-5626003 (רב קווי)
V.I.P מוטורס" - א.ת. הרצליה פיתוח-משכית 22 לאביב/מוטי 09-564556 (רב קווי)

V.I.P מוטורס
מפיצים מורשים בלעדיים לדגמי שברולט, ביואיק, פונטיאק, ג'י.אם.סי, סאאב, איסוזו, אופל

SAAB CHEVROLET GMC OPEL IZUZU PONTIAC BUICK

ספורט

עורך אבי רצון

מוטי דניאל הציל את העונה האירופית

26 נקודות של השחקן השישי הניצחון הוליכו את מכבי תל אביב לניצחון ראשון (93–85 על ריאל מדריד) העונה בשמינית גמר אליפות אירופה לקבוצות. הגנה טובה מאוד במחצית השנייה, בעיקר על הענק הליטאי סאבוניס (2.20 מ') וטעות של מאמן ריאל, אוברדוביץ', שהוציא את ארלאוקאס (12 מ־13 מהשדה), סחפו את מכבי למאבק חסר פשרות

מאת אלי פרוסט

מוטי דניאל משחק במכבי ת"א מאז ספטמבר 1987. ראשי הקבוצה הכיאו תמיד אז בעצמה שלו, ודניאל בדרך כלל לא משחק בחמישיה. למרות זאת בשבע השנים במכבי, דניאל לחם בעקשנות על מקומו וידע להתעלות בזמן אמת.

השבוע הגביר דניאל את המוניטין שלו, כמושיע מהספסל. חמש שלשות שלו הוליכו למהפך ולניצחון בהרצליה. אחרי המשחק אמר דניאל שמכבי ת"א חייבת לנצח את ריאל מדריד כדי לא להיכנס לחורף ארוך, קר וקודר באירופה. הבטיח וגם קיים. הול מהדקה השביעית, בה שלב היה דניאל הראשון במכבי לצאת מהלם סאבוניס ו־26 נקודות שלו במשחק השיא בקריירה הובילו את מכבי ת"א לניצחון גדול 93–85 (47–49) על אלופת ספרד ריאל מדריד, ניצחון שהתקבל אמש בהפתעה באירופה, בעיקר כמות הנקודות שספגה ריאל (סופגת כ־65 נקודות בממוצע בשנתיים האחרונות).

דניאל לבד לא הספיק למכבי אמש, מול הקו הקידמי הטוב ביותר באירופה. ראדיסאב צ'ורצ'יץ', שהושמץ בתקופה האחרונה ראוי לאשראי על המאבק עם סאבוניס מתחת לסלים. במחצית הראשונה נכשלה מכבי במשחק ההגנה מול סאבוניס כשאיפשרה לו לקבל 15 כדורים ללא סגירת נתיב המסירה אליו. מ־15 כדורים הפיק הליטאי הענק בקלות בלתי נסבלת 19 נקודות, שני אסיסטים, ומבוכה במערך ההגנה המבולבל של מכבי. במחצית השנייה סאבוניס קיבל את הכדור שמונה פעמים.

התוצאה היתה 9 נקודות בלבד ואסיסט אחד. צ'ורצ'יץ' גם היטב את סאבוניס בריבאונד ולמרות הכוח של גבוהי ריאל הם הורידו רק כדור חוזר אחד בהתקפה.

גיא גודס ואלימלך לקחו היטב על מובילי הכדור הספרדים, שכל תפקידם הסתכם אמש בהעברת כדור מההגנה להתקפה.

רכבת חילופים תמוהה של קצורין באמצע המחצית הראשונה, כולל איחור בשילובו של הנפלד במחצית השנייה (שעלותה בעבירה רביעית של קולמן), סייעה לריאל לשלוט בקצב המשחק. לזכות מכבי עמדו שלוש טעויות בולטות של זאלימיר אוברדוביץ' מאמן ריאל: ויתור מהיר מדי על שמירה איזורית (ה־3-2-1 של ריאל נראה פאתטית), העובדה שסאבוניס לא זכה למנוחה קצרה במחצית הראשונה, ובמיוחד העובדה שלא ניצל את שלושת עבי הבשר, סאבוניס ארלאוקאס ומארטין שישחקו יחד באותה חמישיה.

התפנית העיקרית במשחק התרחשה בדקה ה־28 (66–66). אוברדוביץ' הוציא את ארלאוקאס המצויין והכניס את מארטין, הנפלד הוליך את קולמן. מכבי עברה לשלב של הורדת זקיפים בהגנה, וכל הורדה של שחקני ריאל הסתיימה בעבירה. עד הסיום הוסיפו שחקני ריאל שבע זריקות עונשין. שתי חסימות של הנפלד ועזרה מאסיווית שלו בהגנה, יחד עם תשע נקודות שלו בהתקפה, העלו את מכבי ת"א ליתרון 77–85 (36).

הנעת כדור של מכבי בהתקפה היתה אופטימאלית, והחיפוש אחר שחקנים פנויים הוליך שלושה של דניאל, הנפלד ואלימלך. בדקות האחרונות חזרה מכבי לסורה במשחק מסירות עקר, שהובילו נסיונות נואשים של ג'מצ'י לקלוע על "העלוקה" גארסיה־קול, שלא התקבל באוהדה אצל האוהדים. ריאל צימצמה ל־83–85 דקה לסיום.

קצורין החזיר את גודס, והורידה של הנפלד, הסתיימה בשתי נקודות מהקו של צ'ורצ'יץ'. מתנה של בירויקוב 35 שניות לסיום ברמת החטאת שתי זריקות עונשין, התקבלה בתרועות מתחות. האוהדים עדיין מסוגל להתחמם.

● למכבי: דניאל 26 (6 מ־9 לשתי נקודות, 4 מ־5 לשלוש נקודות, 3 מ־4 מקו העונשין), ג'מצ'י 20 (5 מ־6, 1 מ־5, 7 מ־9), הנפלד 14 (4 מ־8, 1 מ־1, 3 מ־4), צ'ורצ'יץ' 11 (3 מ־4, –, 5 מ־9), גודס 10 (2 מ־3, –, 6 מ־7), קולמן 9 (3 מ־5, 1 מ־3, –), אלימלך 3 (0 מ־2, 1 מ־2, –), בן שושן פייר.

סך הכל מכבי: 23 מ־37 משתי נקודות (62%), 8 מ־16 משלוש נקודות (50%), 23 מ־31 מקו העונשין (74.2%).

24 ריבאונדים (צ'ורצ'יץ' 13), 14 אסיסטים (גודס 4, ג'מצ'י 5).

● לריאל: סאבוניס 28 (10 מ־14 לשתי נקודות, 0 מ־0 לשלוש נקודות, 8 מ־11 מקו העונשין), ארלאוקאס 25 (12 מ־13, –, 1 מ־2), מרטין 13 (6 מ־6, –, 1 מ־2), בירויקוב 9 (0 מ־2, 2 מ־3, 3 מ־6), אנטונו 4 (0 מ־1, –, 4 מ־6), לאסה 3 (–, 1 מ־4, –), קארגול 3 (1 מ־2, 0 מ־1, 1 מ־2), בן שיווק גארסיה־קול ומאנטוס.

סך הכל ריאל: 29 מ־38 (76%) לשתי נקודות, 3 מ־7 משלוש נקודות (43%), 18 מ־29 מהעונשין (62%).

18 ריבאונדים (סאבוניס 9), 18 אסיסטים (בירויקוב 6).

שופטים: רטס (סלובניה) וקאטארד (איטליה). 6,500 צופים, בהיכל הספורט ביד אליהו.

תצלום: עוזי

ראדיסאב צ'ורצ'יץ' מנסה לעמוד מול נסיון חסימת המסירה של ארוידאס סאבוניס, במשחק שניצחה מכבי ת"א את ריאל מדריד 93–85

כמיטב יכולתם

מאת רון קופמן

מולי קצורין אמר במסיבת העיתונאים בתום המשחק, כי אינו מאמין באמירה "עם הגב לקיר". זו זכותו המלאה. אבל הניצחון של מכבי אמש על אחד ממועדוני השמנה בכדורסל האירופי, הושג לא מעט בגלל העובדה הפשוטה שזו היתה ההזדמנות האחרונה של מכבי תל אביב, לשקם את כבוד המועדון באירופה, והשחקנים ניצלו אותה באופן מקסימאלי.

גם אחרי הניצחון ברור שמכבי לא בשלה להתמודדות על תואר אירופי, גם לא להשתתפות בפיינל־פור, מהטעם הפשוט שיש קבוצות טובות ממנה. אבל המאבק אמש ראוי להיכלל בהיסטוריה המפוארת של מכבי.

מכבי לא שיחקה כדורסל טקטי גדול, וזה מובן, כי קשה להתמודד עם קבוצה ששחקניה עדיפים כמעט בכל עמדה במשחק. הגבוה של מכבי היה קטן דניאל, אולי במשחק השיא בקריירה האירופית שלו. אבל כדי להצליח בהמשך זקוקה מכבי לדניאל בגישה שיא כמו במשחק אמש וביום שני נגד הרצליה – כ־11 המשחקים הנוספים במחזור.

ההשקעה הגדולה על ההאוקס, חישבה על מיגור היסטוריים במחצית הראשונה, שכלל שישה חילופי שחקנים ב־11 הדקות הראשונות (21–23 לריאל). קצורין (ניצחון ראשון בקריירה בבית שמינית גמר אליפות אירופה לקבוצות) כשם חיפש את האפשרות האופטימאלית כדי לנטרל עד קדמי מהמעולים באירופה סאבוניס־מרטין־ארלאוקאס, וזה קשה לכל קבוצה. השלישיה הזאת נישקה 39 נקודות מ־49 של ריאל במחצית.

צ'ורצ'יץ' נאבק בסאבוניס עם כל המגבלות שיוצר עימות עימו. במחצית השנייה היה "צורה" בשיאו (עם עזרה של הכדורים) כאשר איפשר לסאבוניס רק שני סלי שדה. במחצית הראשונה הוא התקשה יותר, כי שוקק הצדר הליטאי ראה את הכדור בכל התקפה ותיעקר בעוד רכו (3 אסיסטים).

למכבי סייעה העובדה שריאל ויתרה על ריבאונד התקפה, אז נכון יותר לומר, כשלה במימוש יתרונה התיאורטי בתחום זה (1–8 במהלך 2–10 בתנופת נקודות), ההגנה היעילה הגיעה לשיאה במחצית השנייה, כאשר איפשרה לספרדים רק 16 זריקות לסל מהשדה, מהן קלע ארלאוקאס 7 מ־7, כאשר ניצל שמירה רופפת עליו. רגעים כאשר שלב הנפלד אחרי העבירה הרביעית של קולמן (27) 59–60 למכבי, העניק זאלימיר אוברדוביץ' למכבי מענק בלתי צפוי, כאשר הוציא את ארלאוקאס למנוחה את פרק הזמן שבו בעוד (4.5 דקות) ניצלה מכבי למהלך 16–1.

מתנה נוספת של ריאל היתה עשר החטאות מקו העונשין במחצית השנייה. קשה לנצח משחק כדורסל רק עם שחקני פנים וכאשר חמישה שחקני חוץ של ריאל ניקשו 19 נקודות בכוונה ברור גם מדוע.

דורון ג'מצ'י קלע על שווה ראשון במחצית השנייה 14.6 שניות לסיומה. השמירה עליו של גארסיה־קול ובירויקוב, הסיטה את כובד משחק ההתקפה לדניאל והנפלד, שרשמו אגב מאזן נהדר מבחינתם בהגנה, מבחינת העבירות (5 בשניהם) והכובן גם אלימלך וקולמן.

ביום חמישי תתמודד מכבי עם סקאוליני פזארו, שוב נגד יריבה קשה. ניצחון באיטליה יחזיר את מכבי להתמודדות על ארבעת הכרטיסים לפיינל־פור. למשחקי ההצלבה. אבל גם המפסיד בבחינות, לא ישבית קבוצה שעשתה אמש כמיטב יכולתה.

בית א'

1.	צסק"א מוסקווה	3	211-261	6
2.	ריאל מדריד	3	229-230	5
3.	סקוליני פזארו	3	232-248	5
4.	פאוק סלוניקי	3	234-236	5
5.	פנאתינייקוס	3	231-202	4
6.	מכבי תל אביב	3	232-230	4
7.	לובליאנה	3	238-220	4
8.	בנפיקה ליסבון	3	261-218	3

התוצאות

אמש

מכבי תל אביב – ריאל מדריד 85–93

שלשום

צסק"א מוסקווה – פנאתינייקוס 70–72

פזארו – אולימפיה לובליאנה 75–81

פאוק – בנפיקה ליסבון 68–74

במחזור הבא (1.12)

סקוליני פזארו – מכבי תל אביב
ריאל מדריד – צסק"א מוסקווה
אולימפיה לובליאנה – פאוק
בנפיקה ליסבון – פנאתינייקוס

בית ב'

1.	אולימפיאקוס	3	196-254	6
2.	ברצלונה	3	242-225	6
3.	באקלר בולוניה	3	222-233	5
4.	אאס מילנו	3	205-194	5
5.	ציבונה זאגרב	3	249-229	4
6.	לימוז'	3	229-215	4
7.	באייר לוורקוזן	3	249-215	3
8.	באדלונה	3	264-229	3

התוצאות

ברצלונה – לימוז' 81–84
באדלונה – אולימפיאקוס פיראוס 76–75
באייר לוורקוזן – אאס מילנו 68–58
ציבונה זאגרב – באקלר בולוניה 79–75

במחזור הבא (1.12)

באקלר בולוניה – ברצלונה
לימוז' – אאס מילנו
אולימפיאקוס – באייר לוורקוזן
ציבונה זאגרב – באדלונה

"המשחק הטוב ביותר בקריירה שלי"

אמר מוטי דניאל. המאמן קצורין: מכבי לחמה על כבודה, יותר מאשר למען הניצחון. מאמן ריאל: הגיע למכבי לנצח. גיא גודס: ניצחנו בזכות דניאל

מאת אריה ליבנת

מוטי דניאל היה הראשון מבין חבורת שחקני מכבי תל אביב, שרץ להתחבק עם דורון ג'מצ'י, לאחר שהטביע את הסל האחרון במשחק הניצחון 93–85 על ריאל מדריד. שניה אחר כך היה דניאל מבוקש בידי כל כלי התקשורת שתיפקדו ביד אליהו.

● מוטי דניאל אמר אחרי המשחק: "זה המשחק הטוב ביותר בקריירה שלי, אם כי כולם השקיעו הרבה מאמץ ונתנו משחק אדיר. ריאל היריבה הרצינית ביותר שפגשנו העונה. מי שהיה בהיכל נהנה מאוירה נהדרת והמשחק מצויין. באנו בחושים במטרה לנצח, כי ידענו שאם נפסיד נהיה בצרה צרורה. שיחקנו בצורה הכמה ושלטנו במשחק. אין טעם לבכות על שני ההפסדים הראשונים, כי אלה משחקי בית ארוכים ויש לנו סיכוי בהמשך לתקן. אנחנו לא שואפים לסיים ראשונים בבית, נסתפק במקום הרביעי".

● מולי קצורין, מאמן מכבי: "לא התרגשתי יותר על הפסדיה מהניצחון, אז לפחות ניסה לשמור על פרופורציות: "אם היינו מפסידים הסיכויים שלנו היו אובדים לחלוטין, גם עכשיו אני לא יודע לאן אנחנו הולכים. הקבוצה לחמה על כבודה, יותר מאשר למען הניצחון. היא היתה לב אחד גדול דבר שהתבטא בגבולה והקפיצה על כל כדור וכדור.

"נקודת המפתח לניצחון היתה השמירה מבחוץ. ריאל קלעה הרבה בה שלושת הפעמים הצלחנו לעצור אותה על שלוש לבלבד. ג'ז ארלוקאס היה מצויין ואת סאבוניס היה לנו כדור שאי אפשר לעצור. אפשר רק להפריע לו וזה מה שעשינו. בסך הכל עשינו עליו עבודה לא רעה. בעיקר ראדיסאב צ'ורצ'יץ', שקטף יותר ריבאונדים (13 מול 9) ממנו ונתן למעשה את המשחק הטוב ביותר שלו העונה. מוטי דניאל הוסיף לנו את מה שמורגל בשני המשחקים, ג'מצ'י, שנשמר חזק כל המשחק נתן עבודה את כל ההגנה".

● זאלימיר אוברדוביץ', מאמן ריאל מדריד: "אני מברך את מכבי על ניצחונה. היא שיחקה עם כל הלב והגיע לה לנצח. הבעיה שלנו היתה בהגנה, כי היה צריך לשמור על כולם, לא רק על ג'מצ'י. סאבוניס היה מצויין גם בשורה עייף, לא הוצאתי אותו, כי אותה לא יכול להוציא שחקן בגובה כזה. שכל המשחק בנוי עליו. לכל הקבוצות, כולל מכבי, יש סיכוי לסיים בין ארבע הראשונות".

● גיא גודס: "זה היה המשחק הטוב ביותר שלנו העונה מבחינה התקפית. מולי קצורין עשה הרבה חילופים, דבר שהוכיח את עצמו בהמשך. כל שחקן שעלה מהספסל לא פגע במומנטום ואפילו הוסיף. הניצחון הושג בזכות מוטי דניאל".

מבוכה בהתאחדות: לפי אופ"א מותר, לפי פיפ"א אסור – מה יעשה שרף?

מאמן הנבחרת ביקש לבדוק אם שיתופם של לירן שטראובר וגדי ברומר בנבחרת הלאומית יאפשר להם לאחר מכן לחזור ולשחק באולימפית. בגלל חוסר הבהירות תיעשה בשבוע הבא בדיקה חוזרת

מאת אשר גולדברג

האם רשאי שחקן בנבחרת האולימפית לשחק בנבחרת הלאומית הבוגרת ולחזור לשחק בנבחרת האולימפית? זו השאלה שביקש מאמן הנבחרת הלאומית בכדורגל שלמה שרף לבדוק – ולאחר שנעשתה הבדיקה נותרה אי הוודאות בעינה.

אתמול בדק איש ההתאחדות לכדורגל יוסי דגן את הסוגיה של שרף עם אופ"א (איגוד הכדורגל האירופי) וקיבל תשובה ברורה: לפי חוקי אירופה אין מניעה לכדורגלן לשחק בנבחרת הבוגרת ובנבחרת האולימפית לסירוגין.

מימצא זה הפתיע את אנשי ההתאחדות לכדורגל ואת מאמני הנבחרות שלמה שרף ויצחק שום, שהיו בטוחים עד עכשיו ששחקן מהנבחרת האולימפית ששיחק בנבחרת הבוגרת שולל את האפשרות לחזור ולשחק בנבחרת האולימפית.

המידע שקיבל דגן מאופ"א הפתיע גם בגלל העובדה שחוזר של פיפ"א (ההתאחדות הכדורגל הבינלאומית), שהתקבל במשרדי ההתאחדות הישראלית לפני כמה שבועות, קבע במפורש שאין שום אפשרות ששחקן יופיע לסירוגין פעם בנבחרת הלאומית ופעם בנבחרת האולימפית חוזר חלילה.

בגלל אי הבהירות שנוצרה בהתאחדות בעקבות שתי ההודעות הסותרות, נתבקש מנכ"ל ההתאחדות לכדורגל, יעקב אריאל, לבדוק בשבוע הבא עם אנשי התוקף של פיפ"א ושל אופ"א את הפירוש המדוייק של התקנה.

שאלת הסתירה בין התקנונים של פיפ"א ושל אופ"א התעוררה כיוון ששלמה שרף שוקל את שיתופם של האולימפיים לירן שטראובר וגדי ברומר בנבחרת הלאומית.

נבחרת ישראל תתכנס ביום שני על מנת לפתוח בהכנות למשחק הידידותי ביום שלישי נגד נבחרת קפריסין. אגב, הנבחרת תתאמן ביום שני בירושלים, שם תקיים את המשחק הידידותי עם קפריסין. במוצאי שבת, אחרי משחקי הליגה, יפרסם המאמן הלאומי את רשימת השחקנים המוזמנים לסגל הנבחרת.

עוד אין קונה לאלון מזרחי

מתאמן לבדו פעמיים ביום עם מאמן כושר

אלון מזרחי לא נפגש אתמול עם יו"ר חברת הניהול של מכבי תל אביב דייוויד פדרמן, ובינתיים הוא מתאמן לבדו עם מאמן כושר פעמיים ביום. בשלב זה לא נעשתה שום פנייה אל השחקן או אל מכבי ת"א, משום קבוצה בליגה הלאומית. מכבי דורשת בעד אלון מזרחי 280 אלף דולר, המחיר שבו קנתה אותו ממכבי חיפה. בכוונת מכבי ת"א למכור אותו לצמיתות ולא להשאיל, כפי שאולי רוצות כמה קבוצות. אם מכבי ת"א לא תמכור את אלון מזרחי בתוך כמה שבועות, בכוונת השחקן לפנות למוסד לבוררות, כדי שיקבע מחיר נמוך שישחרר אותו מהקבוצה. בינתיים הפסיקה מכבי ת"א לשלם לשחקן את משכורתו.

אשר גולדברג

הבוקר מבחן כשירות לראובן עטר

ראובן עטר, קשר הפועל חיפה, יערוך הבוקר מבחן כשירות, כדי לבדוק אם יוכל להשתתף מחר במשחק הליגה נגד קבוצת האם שלו, הפועל באר שבע. אתמול התאמן עטר בפעם הראשונה השבוע בצורה מלאה. הערב תצא הקבוצה למלון הגג בחיפה ותשהה בו עד למשחק. הסיבה להוצאת הקבוצה למלון הגג, כפי שהוגדר על ידי הבאים, שמועות שהגיעו לכמה מחברי ההנהלה על אורח חיים לא ספורטיבי שמנהלים חלק משחקני הקבוצה. לפני שנה הוצאה הקבוצה למתנה סגר שארך כשלושה שבועות, גם אז בגלל חיים לא ספורטיביים שניהל השוער אלכסנדר פוציבילוב. בינתיים, אגב, אין שום כוונה להחליף את מאמן הקבוצה דרור קשטן. עם זאת, כפי שכבר למדנו העונה, בהפועל חיפה הכל בחיל והכל יכול להשתנות שוב בעקבות הפסד נוסף בליגה.

דרור מרשלקוביץ

נאנט בדרך לרבע גמר גביע אופ"א לאחר 4–0 נגד סיון

מאת סוכנויות הידיעות

משחקי הסיבוב הראשון בשמינית גמר גביע אופ"א הסתיימו אתמול, לאחר שהוחלו באמצע השבוע. משחקי הגומלין יהיו ב־6 וב־8 בדצמבר.

מוליכת הליגה הצרפתית, נאנט, הביסה בביתה את פ.צ. סיון השווייצרית, 4–0, והיא כבר נראית תעפיל לרבע הגמר. פאטריס לוקו הבקיע ראשון בדקה ה־15. ולדימיר של פרי קבע את תוצאת המחצית בדקה ה־33. ג'אפט אנ'דוראם העלה ל־3–0 בדקה ה־51, וקלוד מאקללה קבע 4–0 בדקה ה־78.

יובנטוס הביסה בוינה את אדמירה ואקר האוסטרית, 3–1, לאחר שכבר הובילה 3–0 במחצית. אנטוניו קונטה הבקיע ראשון בדקה ה־9. רוברטו באג'ו הוסיף צמד (16, 42). מיכאל בינדר קבע את תוצאת המשחק בדקה ה־56.

פרנקפורט ניצחה בביתה 1–0 את נאפולי משער עצמי של רנאטו בוסו, בדקה ה־55.

ארסנל תנסה למנוע ממנצ'סטר יונייטד ניצחון שביעי ברציפות

מנצ'סטר יונייטד, מוליכת הליגה האנגלית, תנסה להתאושש מהתבוסה שלשום בליגת האלופות בגטבורג (3–1), כשתצא למשחק חוץ באיצטדיון הייבורי נגד מחזיקת גביע אירופה למחזיקות גביע, ארסנל.

מנצ'סטר תנסה להשיג ניצחון ליגה שביעי ברציפות, בעוד שהמארחים ינסו לתקן את הרושם שהותירו לאחר הפסדם שלשום, 2–1, בידי לסטר מתחתית הליגה. ארסנל תנסה לנצח את מנצ'סטר יונייטד לראשונה מזה שלוש שנים וחצי במשחק ליגה. איאן רייט, שהבקיע בכל 13 המחזורים האחרונים, יחזור להרכב ארסנל לאחר השעיה.

השניה בטבלה, בלקברן רוברס, תשחק בבית נגד ק.פ.ר. ליוורפול תשחק בלונדון נגד טוטנהאם, שלשום סיימה בתיקו 0–0 נגד צ'לסי – הפעם הראשונה זה 18 משחקים שלא ספגה שער.

ניוקאסל, שנשלה ממקום הראשון בשבוע שעבר, תארח את איפסוויץ', שנוצחה בשבעה משמונה משחקיה האחרונים. החלוץ אנדי קול, שלא שיחק בארבעה השבועות האחרונים בגלל פציעה, חוזר להרכב ניוקאסל.

סאותהמפטון, עם ברוס גרובלאר, תארח בקריסטל פאלאס. שאר המשחקים: צ'לסי – אברטון; לידס – נוטינגהאם; מנצ'סטר סיטי – ווימבלדון; נוריץ' – לסטר; ווסטהאם – קובנטרי. ביום ראשון יהיה המשחק בין אסטון וילה לשפילד ונסדיי.

● סקוטלנד. פאלקירק – דאנדי יונייטד; קילמרנוק – האירטס; מאדרוול – פארטיק.

● צרפת. נאנט, המוליכה, יוצאת למשחק נגד השלישית בטבלה, קאן. פאריס סן ז'רמן, שרחוקה רק ארבע נקודות מנאנט, תארח את בורדו. ליון (4) תארח את מארטיג, ושטראסבורג (5) תתארח במץ.

● גרמניה. משחקי המחזור יחולו הערב, כשהשניה בטבלה, ורדר ברמן, תארח את שאלקה. במשחק נוסף הערב תארח בוכום את אורדינגן. המוליכה, בורוסיה דורטמונד, תתארח בשבת במשחק חוץ קשה אצל בורוסיה מנשנגלדבאך. שאר המשחקים: באיירן מינכן – באייר לוורקוזן; דרזדן – קייזרסלאוטרן; קרלסרואה: האמבורג – קייזר; סלאוטרן; פרייבורג – שטוטגרט; פ.צ. קלן – מינכן 1860. ביום ראשון: דואיסבורג – פרנקפורט.

● ספרד. ברצלונה תנסה להתאושש מהפסדה לגלאטסראי בליגת האלופות, כשתשחק ביום ראשון בסוויליה. המוליכה, סרגוסה, תשחק גם היא ביום ראשון במשחק חוץ נגד אתלטיקו בילבאו. ריאל מדריד תשחק בחוץ נגד טנריפה, והדפורטיבו תארח את ריאל ויאדוליד. משחקים נוספים: בטיס – ריאל סוסיאדאד; לוגרוניס – ואלנסיה; אלבסטה – אתלטיקו מדריד; חיחון – קומפוסטלה; ראסינג סאנטאנדר – אספניול.

פוטבול: דטרויט ניצחה את באפאלו

פונטיאק, מישיגן (א.פ.). דטרויט ליונס ניצחה אמש 35–21 את באפאלו בילס במשחק מוקדם בליגת הפוטבול האמריקאית.

מאזנה של באפאלו לאחר ההפסד הוא 6–6, ונראה שיהיה קשה לה להגיע העונה לפלייאוף, לאחר שבשלוש השנים האחרונות נוצחה בסופרבול.

דורון שפר ועוד 8 ישראלים בליגות כדורסל המיכללות בארצות הברית

לצידו בקונטיקט אורי כהן מינץ בנו של תנחום ממכבי ת"א ונבחרת אירופה

מאת אלי פרוסט ואריה ליבנת

שמונה שחקני כדורסל ישראלים וגם ישראלית אחת, יופיעו העונה בקבוצות של מיכללות שונות בארצות הברית. המיכללות פותחות את הליגות בסוף השבוע. שלושה מהישראלים – דורון שפר בקונטיקט, הראל גרות באולבני, ודוד נגר במאריין – יוקלו עונה שניה. בין החדשים יבלוט אורי כהן מינץ, בנו של שחקן מכבי ת"א ונבחרת אירופה בעבר תנחום כהן מינץ, שהצטרף לשפר בקונטיקט. חמישה מבין השחקנים הם יוצאי מכבי תל אביב.

● דורון שפר (23, 1.85 מ') – קונטיקט: בעונה השניה שלו באה"ב מצפה ממנו המאמן ג'ים קלהון למנהיגות, ביחד עם דוני אלן וליכולת משופרת, אשתקד, ביחד עם דוני מארשל, הכוכב הראשי, שהתמנה על האבירה ברחבות דונואל מארשל שהלך למינסוטה באן.בי.איי.

השנה הזו תהיה שנת המבחן של שפר. יכולת ההגנה שלו השתפרה מאוד ואת זה ראינו במשחקי הנבחרות נגד טורקיה ונגד צ'כיה. אם יפגין יותר דומיננטיות, בעיקר בזריקות לסל, הוא עשוי להיות בשנה הבאה הישראלי הראשון שיגיע לאן.בי.איי. אם לא – יסתפק בבראה בכסף של גמר מכבי בהולום, או של דייויד פדרמן במכבי תל אביב.

● אורי כהן מינץ (21, 2.04 מ') – קונטיקט: אחד מבשורות העתיד הישראלים הגיע לקונטיקט אחרי שנה מוצלחת בגבעת, בה שיחק כמושאל ממכבי תל אביב. כהן מינץ עשוי להיות האמריקאית הישראלית של העונה בליגת המכללות, כך לפחות על פי משחקי המבחן. קונטיקט פתחה הלילה את העונה במשחק נגד מיכללת לאפייט. ביום שלישי תשחק נגד דרייק, במתיות טורניר שבונה הגדולות.

● אייל פייר (25, 2.06 מ') – אונגתויל שבאוויסקונסין: 14 נקודות ו־10 ריבאונדים בממוצע שלושת משחקי האימון מלמדים על התקדמות גדולה של פייר, שלא זכה להרבה דקות משחק אשתקד במכבי תל אביב. המשחק הראשון של המיכללה יהיה ביום שלישי, נגד הסטר פישינג. ב־3 בדצמבר יצפו בסייף 40,000 איש במשחק החוץ נגד איבריאנה.

● אליעזר (ליוזו) כהן (23, 2.05 מ') – ולאור: בבית"ר רמת גן הוא הצליח. בוולאור ממנה יצא סטנסר דאנקלי הוא יצטרך להתגבר על הנופי העצל, כדי לחזור לליגה הישראלית טוב יותר.

● עופר נקים (22, 2.04 מ') – בוויר פריש שבלואויזיאנה: בעבר בהפועל חולון, מאמנו כיום, מייק מקגטי, מרוצה ממנו: "הוא מגלה התקדמות ישה מאז שהגיע לפה".

● שי גנרגו (23, 1.98 מ') – בוויר פריש שבלואויזיאנה: שיחק לפני שנתיים ביחד עם נקים בחולון. השנה עברו השניים לאותה מיכללה באה"ב. 17 נקודות ב־25 דקות זה מאזנו בממוצע משחקי האימון שקיימה המיכללה.

● הראל גרות (23, 1.98 מ') – סיינה אולבני שבניו יורק: עונה שניה (מתוך שלוש, כבראה) לרכז מכבי רמת גן וממכבי תל אביב בעבר. סיינה תפתח את העונה רק בעוד חודש.

● דוד נגר (22, 1.98 מ') – מאריין שבמנהטן רפאל קליפורניה: אשתקד קלע 12.5 נקודות בממוצע למשחק. העונה הוא פותח בחמישיה ובאחד מארבעת משחקי האימון קלע 29 נקודות וקטף 12 ריבאונדים. ייתכן שיצטרף בעונה הבאה למיכללת מיאמי, או למיכללה בסיאטל.

● רינת חלץ (18, 1.76 מ') – מיאמי: חודש לאחר יום הולדתה ה־18 עזבה רינת את הפועל חיפה, ביחד עם אחותה הטניסאית לידור, למיכללת מיאמי אותה סיימה אשתקד גליה מייק (העונה ברמת חן). הצגתה של השחקנית המרכזית, שתיפקדה במגרש במשבצת של חלץ בקליעת שניה, פתחה את דרכה של חלץ לחמישיה הפותחת. מיאמי תפתח את העונה ביום ראשון נגד מיכללת פלורידה.

קרמר מועמד לשמור על תוארו באליפות מרוצי השדה, היום

דב קרמר מהפועל תל אביב הוא המועמד העיקרי לשמור על תוארו, אלוף ישראל במרוצי שדה, בתחרות שתהיה היום בפארק יקום.

את קרמר, בריצה למרחק 11.750 ק"מ, ינסו לסכן אילה טסייאין מהפועל כפר סבא ושלושת אתלטי מכבי תל אביב, עמית באזמן, גיא בן אפרים ואיגן בגיסתי. אליפות זו היא מבחן לגיבוש הנבחרת לאליפות אירופה שתתקיים בעוד שבועיים באלנוויק, אנגליה.

הפועל ת"א נענשה בקיזוז על תנאי של ארבע נקודות

ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל הטילה אמש לקזז ארבע נקודות על תנאי ממאזנה של הפועל תל אביב, אם הקבוצה לא תשלם עד ה־20 בדצמבר 60,000 שקל לאשר אבוטבול, בעבר שחקן הקבוצה.

א.ס רמת השרון מלאומית ב' נקנסה ב־2,000 שקל בגין התפרעות אוהדיה בסיום משחק ההפסד לאליצור ראשון לציון.

● האלימיר פרווסוביץ' הוליך את פרסאל ביקולה כזר השני של מאטנים הספרדית, יריבת הפועל תל אביב בשבוע הבא בגביע אירופה לקבוצות.

● בית"ר מבול המפק פיטרה את מאמנה, רמי חדד. עדיין לא הוחלט מי יחליפו.

דוד שטיצר

סוסיאדאד פיטרה את ג'ון טושאק

סן סבסטיאן, ספרד (א.פ.). ג'ון טושאק פוטר מאימון ריאל סוסיאדאד מהליגה הראשונה בספרד, לאחר כמעט עשר שנים בהן אימן בספרד. ראשי הקבוצה הוליכו לפטר את המאמן הוולשי, לאחר ההפסד השבוע 3–2 לסלמנקה שהידרדר את הקבוצה עד למקום ה־17 בטבלה.

נבחרת הכדורעף לסיבוב השני בקדם אירופי, לאחר שארמניה ביטלה בואה

בקדם אליפות אירופה

מאת אריה ליבנת

נבחרת ישראל בכדורעף עלתה לסיבוב השני של קדם אליפות אירופה, לאחר שנבחרת ארמניה הודיעה אתמול בפקסים לאיגוד הכדורעף, כי לא תוכל להגיע לישראל להתמודדות הכפולה שהיתה אמורה להתקיים בשבת וביום ראשון. ישראל תשובץ ב־21 בדצמבר לבית עם שלוש נבחרות.

איגוד הכדורעף הישראלי פנה לירדן בבקשה לקיים משחקים בין הנבחרות הלאומיות, במהלך חג המולד הקרוב. להיולבן לקיים באותו זמן קבוצה מאירופה, מישראל. דך: באיגוד הכדורעף הירדני על ההסכמה, אך ביקשו לשלוח הזמנה רשמית.

פאלמייראס וסאו פאולו מאיימות להחרים את הליגה בברזיל

ריו דה ז'אנירו (רויטרס). משחקי אליפות הכדורגל בברזיל עלולים להיפגע קשות, לאחר שהאלופה פאלמייראס, וסגניתה הגביע הבינלאומי, סאו פאולו, מאיימות להחרים את המשך המשחקים.

שתי הקבוצות פנו להתאחדות הכדורגל של ברזיל הודיעו על האיום. אם זו תצביע אותן בגלל תקרית שבה השתתפו כמעט כל שחקני שתי הקבוצות במשחק שהיה בחודש אוקטובר. שופטים הורחק בבין אחר ריגה, המשחק הופסק ל־15.

ספורט רסיפה, קבוצה בליגה, הדורשת מההתאחדות הינה לשתי הקבוצות נקודה ועתה, שקבע כך אם יש מותלטות להמשך המשחק שהיה במשחק בין פאלמייראס לסאו פאולו. אם תגמתה של פאלמייראס נקודה, ספורט רסיפה את מקומה בגמר האליפות בגלל יחס שווה.

טבלת הליגה הלאומית

1.	מכבי ת"א	10	9-29	19
2.	בני יהודה	10	11-20	19
3.	הפועל ת"א	10	12-19	19
4.	באר שבע	10	12-19	19
5.	בית"ר י-ם	10	10-17	17
6.	הפועל פ"ת	10	14-15	17
7.	מכבי חיפה	10	14-18	16
8.	בית"ר ת"א	10	13-10	14
9.	בית שאן	10	14-9	13
10.	ע. ראשל"צ	10	12-13	12
11.	ע. אשדוד	10	19-13	11
12.	מכבי נתניה	10	21-15	10
13.	מכבי פ"ת	10	14-11	9
14.	הפועל חיפה	10	18-15	8
15.	צ. חולון	10	20-13	8
16.	מ. הרצליה	10	22-8	6

משחקי השבת בלאומית

● בית שאן – מכבי תל אביב
בית שאן, 14.30. אריה הלק

● הפועל תל אביב – הפועל פ"ת
בלומפילד, 15.45. יצחק בן יצחק

● הפועל חיפה – באר שבע
קרית אליעזר, 15.30. חיים ליפקוביץ

● מכבי הרצליה – מכבי פ"ת
הרצליה, 14.30. מאיר אלנקווה

● ראשון לציון – מכבי נתניה
ראשון לציון, 14.30. מיכאל זאהר

● בני יהודה – מכבי חיפה
בלומפילד, 18.00. דני קורן

● צפרירים חולון – בית"ר ת"א
שישי, חולון, 14.30. מאיר לוי

● בית"ר ירושלים – עירוני אשדוד
טדי, 15.00. יוסף בוימשטי

טבלת הליגה הארצית

1.	מכבי יפו	9	5-14	20
2.	כפר סבא	9	10-20	17
3.	הכח ר"ג	9	12-17	14
4.	קרית גת	9	10-17	14
5.	הפועל חדרה	9	11-15	14
6.	מכבי יבנה	9	10-12	14
7.	הפועל טייבה	9	8-10	14
8.	הפועל אשדוד	9	14-15	12
9.	הפו. ר"ג	9	16-13	12
10.	הפועל לוד	9	15-11	11
11.	הפועל י-ם	9	19-18	10
12.	הפ. אשקלון	9	17-12	10
13.	הפועל בת ים	9	15-12	9
14.	קרית שמונה	9	16-8	9
15.	נס ציונה	9	15-7	8
16.	שמשון ת"א	9	13-7	7

משחקי השבת בארצית

● מכבי יפו – קרית שמונה
שישי, באזן, 14.30

● כפר סבא – הפועל אשקלון
כפר סבא, 14.30

● נס ציונה – הפועל ירושלים
נס ציונה, 14.30

● הפועל אשדוד – הפועל טייבה
אשדוד, 14.30

● הפועל חדרה – הפועל בת ים
שישי, חדרה, 14.30

● שמשון ת"א – מכבי יבנה
לוי, 14.30

● קרית גת – הכח רמת גן
קרית גת, 14.30

● הפועל רמת גן – הפועל לוד
גבעתיים, 14.30

גביע בליגה א'

בליגות א' בכדורגל יהיו בסוף השבוע משחקי גביע המדינה (סיבוב מוקדם).

צפון: גבעת אולגה – בני סכנין, מכבי עפולה – טירת הכרמל, הפועל עכו – אחלי נצרת, נצרת עילית – מכבי חדרה, אור עקיבא – אום אל פאחם, כפר קאסם – מכבי עוספיה, מכבי תמרה – מכבי עכו.

דרום: הפועל מרמורק – מכבי שעריים, לורוס חולון – צעירי יפו, קרית אונו – קרית מלאכי, הפועל מרובים – באר יעקב, כפר שלם – דליית אל כרמל, בית"ר רמלה – רמת עמידר, הפועל יהוד – אור יהודה, הפועל ירוחם – בית"ר באר שבע.

ספורט

שער עצמי

אבל האם הוא של השוער ברוס גרובלאר או של ה"סאן"?

שירות "ספורט הארץ"

בבית מלון מפואר בעיר סאותהמפטון, נערכה יום אחד פגישה בין ברוס גרובלאר לידיד ותיק, שבא במיוחד לעיר הדרומית באנגליה, כדי להציע לשוער המפורסם הצעה לא שיגרתית. הידיד, כריס וינסנט, איש עסקים מוויילס, שעסקיו הידרדרו, היה כמו גרובלאר, חייל בצבא רודזיה. הם היו שותפים לעסקים, לשתייה ולבילויים.

תוך כדי השיחה, סיפר גרובלאר לידידו, כי ספג בכוונה שערים כדי לקבל אלפי ליש"ט בתשלומים לא חוקיים מסינדיקטים של מהמרים. דבריו הוקלטו. לפני הפגישה נכנס לחדר צוות, אב ובנו, בעלי סוכנות חקירות, שנשכרו בידי העיתון הלונדוני ה"סאן", פעלו בשיתוף פעולה עם וינסנט, והכניסו לחדר מערכת מעקב. דבריו המפתיעים של השוער הוקלטו וצולמו במצלמה נסתרת זעירה שהוטמנה בתיק שהוצב בין מזוודות.

גרובלאר הודה ככל הנראה שקיבל 40,000 ליש"ט מסינדיקט הימורים במזרח הרחוק כדי לספוג בכוונה שלושה שערים במשחקה של קבוצתו לשעבר, ליוורפול, נגד ניוקאסל בנובמבר אשתקד.

וינסנט ביקש לדעת מדוע בחר ברוס דווקא במשחק נגד ניוקאסל. גרובלאר: "ידעתי שאוכל לעשות עסק במשחק הזה. הימרו על המשחק בכסף גדול, ולכן קיבלתי את הסכום הזה".

במשך ימים רבים אחר כך לא הרפה וינסנט מגרובלאר. הוא חקר אותו על הסינדיקט ממלזיה ועל מנהיגו, הידוע בכינוי "האיש הגמד". וינסנט אמר שיוכל להמליץ לשוער עסקה טובה יותר מסינדיקט הימורים מתחרה, אם יהיה מוכן למכור משחק שהימורים עליו יהיו גבוהים.

הודה שהציל בטעות שני שערים

בשיחות נוספות שהיו בסאותהמפטון הציבה חברת החקירות מצלמה שנייה, שהוסתרה במערכת סטריאו מיטלטלת. כאשר הופעלה המצלמה מסר גרובלאר את ההודאה המדהימה שהפסיד 125,000 ליש"ט משום שהציל בטעות שני שערים ועזר לליברפול להשיג בינואר תיקו 3–3 במשחק עם מנצ'סטר יונייטד. וינסנט מסר לגרובלאר חבילה שהכילה 2,000 ליש"ט כתשלום ראשון אם יסכים למכור משחק נוסף. גרובלאר לקח את החבילה והוליך אותה על המצאה מאמורה.

במבחנת ה"סאן", היו הראיות מכריעות. עיתונאים של ה"סאן" נפגשו עם גרובלאר בנמל התעופה של גטוויק, לפני שהמריא למשחק של נבחרת זימבבואה. למחרת בבוקר הקדיש ה"סאן" 6 עמודים לפרשה בלעדית, שבה נאמר שגרובלאר לקח כסף כדי למכור משחקים – ושיתוף חלק מן הכסף בשביל הרשת המלזית.

אוהדיו של גרובלאר לא יכלו להאמין שאגדת הכדורגל ... את כאלה. אבל האם גרובלאר, השוער בעל השגעונות הגדולים ביותר בכדורגל, השתמש בטקטיקות בלתי מקובלות בתרגיל מרמה כפול עם וינסנט? בסוף אותו שבוע הוא הגיש תביעה נגד העיתון וטען שהיה קורבן למזימת שוחד. גרובלאר טען שהוא בתנה משכנעת: "מעולם לא מכרתי משחק", אמר. אבל ה"סאן" מתעקש והוא עומד מאחורי הדברים שכתב.

הנושא היחיד שאינו שנוי במחלוקת הוא שההימורים על הכדורגל האנגלי הפכו להיות עסק גדול במזרח הרחוק. בבירת מלזיה, קואלה לומפור, מבוצעים מדי שבוע הימורים בלתי חוקיים במאות אלפי ליש"ט.

אחד הסינדיקטים הידועים לשמצה בקואלה לומפור מנוהל בידי רשת אפלה המוכרת בכינוי "דוד". הוא שולט בסוכני הימורים ולפי השמועות מסוגל לשלוט גם בפקידי ממשלה מקומיים ובמשטרה. "במצב שכל כך הרבה כסף מונח על הכף, הפכו שחקנים בריטים למטרות לסינדיקטים", אומר פיטר ולאמן, העומד בראש התאחדות הכדורגל האסיאתית. "אני בטוח שיש פניות לשחקנים בריטים". לדברי ולאמן, הדרך המקובלת היא שהסינדיקט קובע "דף" – בדרך כלל שחקן לשעבר, מנהל עסקים או מאמן – כדי ליצור את הקשר עם השחקן שבו הם מעוניינים.

האם נשען העיתון על עד מפוקפק?

גרובלאר נסע למלזיה ביוני, אחרי שהוזמן לשחק בקבוצת סלאנגור המקומית בסדרה של משחקי רעים בינלאומיים. קן וורדן, המאמן הבריטי במועדון של סלאנגור, שהזמין את השוער למלזיה, אומר שלא ראה ראיות שסינדיקט ההימורים פנה לשוער ליוורפול לשעבר. "הוא עשה בשבילנו עבודה מצוינת. היו לו כמה עצירות מרהיבות בשני המשחקים ורציתי להחתים אותו לשנה הבאה", אומר וורדן, מאמן הנבחרת הלאומית של מלזיה לשעבר. אבל הוא מודה שסינדיקטים ממלזיה ניסו לשחד שחקנים אחרים.

הרבה תלוי בעדותו של וינסנט, שטען ב"סאן" שראה את גרובלאר מקבל כסף מסינדיקט ההימורים. האם צדק העיתון כשנשען כל כך על עד שהמוניטין שלו היסטוריה של כשלונות עסקיים, שאחדים מהם היו בשותפות עם גרובלאר?

כריס וינסנט היגר לבריטניה לפני 6 שנים ומצא עבודה כמנהל הייצור בחברה שייצרה חומרי בניין במזרח ויילס. הוא קם והקים חברה מתחרה שהתמוטטה ב-1992 עם חובות בסך 204 אלף ליש"ט. וינסנט לא נכנע. הוא הכין תוכנית לקחת תיירים בינלאומיים למסעות ספארי בזימבבואה. העוקץ בתוכנית היה לקחת את גרובלאר, ידידו וגיבור לאומי בחוגי הספורט בזימבבואה, כשותף. גרובלאר הסכים להיות דירקטור בשתי חברות שהקים וינסנט, אבל הפרויקט התמוטט באוגוסט והותיר חובות בסך אלפי ליש"ט.

למרות רשימת הכשלונות הזאת סירב וינסנט לוותר על חלומו להתעשר. בספטמבר הוא הרים את הטלפון וטלפן למשרד של ה"סאן" במנצ'סטר.

מדוע איחר לתת את הסברה?

משום שהרוויח כ-250,000 ליש"ט בשנה, כולל פרסומות והכנסות אחרות, לא היה גרובלאר צריך להיות אדם עם בעיות כספיות. ... התגלה רק ביוני, אחרי שגרובלאר נעצר בידי המשטרה בוויילס כאשר הסיע הביתה ידיד במכונית שלו, אחרי בילוי במועדון.

כריס ברין, שהיה פרקליטו של גרובלאר, אמר לבית המשפט שידידו של גרובלאר ... את הכנסותיו, שהגיעו עד ל-4,000 ליש"ט לשבוע ב-13 שנים בליוורפול, ואחרי שהקבוצה שחררה אותו, ... לא הרבה כסף אחרי ... פעולות גרועות, שגבלו לעתים במוסר אחריות.

ידוע שאנגליה הביאה את ... לכדורגל ... של נבחרות לאומיות ששיחקו בצורה נוראה בטורנירים בינלאומיים, אבל שלא כמו בכמה מדינות בדרום אירופה ובאמריקה הלטינית, המשחק היה נקי מהאשמות של לקיחת שוחד.

התאחדות הכדורגל הודתה מיד על חקירת השוחד. פיפ"א הורתה להתאחדות האנגלית למסור דו"ח מלא ואולי משטרת מרסיסייד המתמשכת הודיעה שפתחה בחקירה לברר אם נעשו עבירות לפי חוק ההימורים והשחיתות.

גרובלאר הגיב באמצעות הגשת התביעה שלו שבה טען לניסיון לשחד אותו. אבל רבים שואלים מדוע נדרשו לו יום יותר כדי למסור את הסברה. מכאן עכשיו שהגנתו תתבסס על הטענה שהודאתו, כביכול, שהוסרטה בסרטים, נועדה רק "למשוך" את וינסנט ולחשוף את איש העסקים המבקש להטות משחקים.

בחזרה לימים הטובים: בלומפילד מארח ועידת צמרת

15:45. הפועל תל־אביב – הפועל פתח־תקוה

18:00. בני־יהודה – מכבי חיפה

יעקב שוורץ: מקווה שהעדרם של המורחקים לא יורגש

מאת אשר גולדברג

יעקב שוורץ, קשר וקפטן הפועל ת"א שנרכש העונה מבית"ר ירושלים, עבר אתמול יום טיפולים ארוך. רגלו עדיין כואבת מההתנגשות בשבוע שעבר עם שוער מכבי חיפה, רפי כהן ששבר בהתנגשות זו את ידו ונוטרל לכמה שבועות.

שוורץ: "רגלי עדיין כואבת. זה מפריע לי, אבל יש לנו יותר מדי פצועים ואני לא מתכוון להחמיץ את משחק הצמרת נגד הפועל פ"ת".

בהרכב הפועל ת"א יחסרו שני המורחקים, דוד אמסלם ודמיין לוקאשיק. על חסרונם אמר אמש שוורץ: "זהו החלק החשוב בקו האחורי של הקבוצה, אבל אין מה לעשות. מי שיחליפם יצטרך לבצע אותה עבודה. לשם כך יש לנו 20 שחקנים בסגל. אני מקווה שהעדרם של השניים לא יורגש".

על היריבה אמר שוורץ: "ראיתי אותה העונה רק בטלוויזיה. היא משחקת מסודר עם משמעת טאקטית וקשה לשחק נגדה. הם משחקים בהתלהבות וביום טוב של כרמלו מישיש ומוטי קקון הם יכולים לעשות צרות לכל קבוצה. אבל אנחנו רוצים להישאר בצמרת ולשם כך עלינו להשיג את שלוש הנקודות, למרות שעד עכשיו צברנו את רוב הנקודות דווקא במשחקי חוץ".

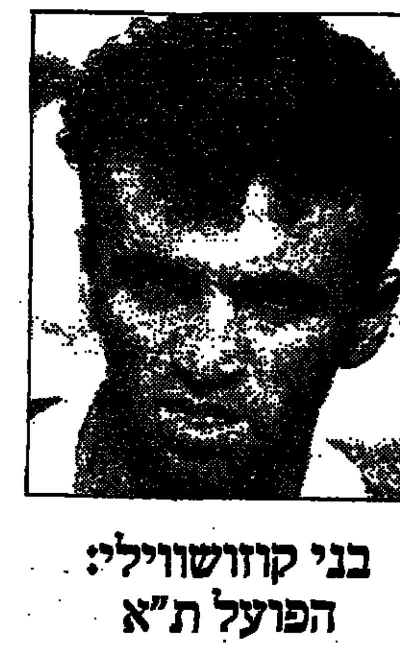

בני קוזושווילי: הפועל ת"א פייבוריטית השבת

מאת אשר גולדברג

בני קוזושווילי הפך בשבועות האחרונים לאיש המרכזי בקישור של הפועל פ"ת. בעבר הלא רחוק הוא שיחק כמגן וגם כבלם קדמי. כיום, כאשר פ"ת רצה בצמרת, קוזושווילי חולם אפילו על השתתפות במפעל אירופי.

"יש לנו קבוצה הטובה ביותר של השנים האחרונות. ההרכב שלנו מאוזן. הוא כולל הרבה צעירים ליד ותיקים בתקופת אברהם גרנט".

על המשחק נגד הפועל ת"א אומר: "לדעתי, הפועל ת"א פייבוריטית במשחק השבת. בקיץ, כשר ניצחנו אותה במשחק האימון 7–3, ראיתי שמשה סיני מנסה לבנות לה שיטת משחק קבוצתית. ואכן יש לה את המשחק המסודר בליגה. משחקה שקט ועם הרבה סבלנות. השחקנים יודעים לשלב את המשחק הנוקשה בחלק האחורי של ההגנה".

● הפסד, הפועל ת"א בורחת לכם?

אם נפסיד נתרחק מהם בחמש נקודות וזה המון. בעיקבו למשחק נגרם. אלון אופיר, שוורץ ומוסקאל יכבו לתשומת לב מיוחדת. המשחק יוכרע על ידי הקבוצה שתשלוט במרכז המגרש".

מייקל יפה: יש לחיפה אוסף שחקנים מפחיד

מאת אשר גולדברג

רק בשבוע שעבר חזר קשר בני יהודה מייקל יפה למגרש. פציעה בברך מנעה ממנו לשחק בארבעת המשחקים הקודמים. נגד נתניה ערך הופעת בכורה מחודשת. "אני בריא ואין לי בעייה לשחק. חשיבות המשחק שלנו נגד מכבי חיפה היא לטווח הקצר בלבד, כי מי שתפסיד תוכל בקלות לתקן בהמשך".

חיפה תחסר את רפי כהן, גלאם ובלבול, זה יעזור לכם?

זה יתרון משמעותי אבל רק על הנייר. יש להם מחליפים ברמה טובה. לפני כחודש הם שיחקו בשכונה בגביע הטוטו בהרכב שחסר 9 שחקני הנבחרת שלהם ואנו בהרכב מלא בקושי ניצחנו 3–2.

מה היתרונות של חיפה?

יש לה בכל תפקיד שחקן טוב שמשחק באחת הנבחרות. כל שחקן שלה מבצע עבודה נוספת, הגנתית או התקפית. יש לה את אוסף השחקנים הטוב המפחיד בליגה.

לאחר היעדרות מכל אימוני השבוע קיים אתמול הבלם ניר שיטרית אימון ראשון. התברר כי הוא לא קרע את המיניסקוס ואתמול התאמן במרץ. היום יתברר אם סתר מורוזי יוכל לשחק. הוא פצוע ברגלו ולא התאמן אתמול.

המשחק ישודר בערוץ השני.

אלון חזן: חסרונו של רפי כהן לא יפגע בנו

מאת דרור מרשלקוביץ

מכבי חיפה תתייצב למשחק נגד בני יהודה בהרכב חסר, כשהחוליה הפגועה היא ההגנה. השוער רפי כהן עם אצבע מגובסת ושני המגינים, משה גלאם ומרקו בלבול, מורחקים. את מקומם ימלאו שגיא שטראוס (שוער), צבר דניאל ואלירן אלקיים. פצועים אחרים, אלון חרזי ואלון חזן, ישחקו.

בתוך ההתקפה ימשיך לקבל אשראי עופר שיטרית. הקפטן חזן מאמין שלמרות ההרכב החסר, לא מצפים לבני יהודה חיים קלים. "כבר שיחקנו מספר פעמים בהרכבים חסרים ובדרך כלל השחקנים המחליפים ידעו להתעלות ולהפתיע על שחקנים. ברור שבני יהודה קבוצה טובה מאוד שנמצאת בתקופה מצויינת, אבל לנו אסור לתת לצמרת לברוח".

אתה לא חושש שהעדרות של רפי כהן תגרום לערעור הבטחון של כל הקבוצה?

רפי שוער מצויין אבל יש לו מחליף טוב מאוד, שטראוס. העובדה שהוא ישחק בשבת, מראה שהצוות המקצועי סומך עליו ולכן גם השחקנים יכולים לסמוך עליו. אני מאמין שמה שיכריע את המשחק לא יהיה ההרכב, אלא איך תשחק כל הקבוצה. אם נשחק כמו ששיחקנו בשבוע שעבר נגד הפועל ת"א, למרות שלא ניצחנו, אני אופטימי.

החיים המתוקים של דינמו קייב

שירות "ספורט הארץ"

דינמו קייב נחשבה, עד לפני שנים לא רבות, מועדון הכדורגל המוביל של ברית המועצות ... למעמד בכיר בתקופה שבה ... באורח לא רשמי, היסודות הסמויים לכדורגל מקצועני בעידן הקומוניסטי – כאשר ברית המועצות התמוטטה ב-1991. מכירת מכבי כדורגל גדולים כמו אנדריי קאנצ'לסקיס ואולג קוזנייצוב (מכבי חיפה בראשית העונה) הורידה למועדון את ההון הדרוש לכיסוי למה שמכונה ברוסיה, באוקראינה ובכל אחת ממדינות ברית המועצות לשעבר – ביזנס, כלומר עסקים גדולים, לא רק בכדורגל.

גריגורי סורקיס, הנשיא של שותפות המניות דינמו קייב, צפה פעמים רבות בסרט ההוליוודי "וול סטריט". בבעלותה של השותפות קבוצת הכדורגל דינמו קייב, אלופת אוקראינה ואחת מקבוצות הפאר של ברית המועצות לשעבר, וסורקיס דומה מאוד לגיבור הפיננסי שבסרט. במדינה, השקועה בבעיות פוליטיות וצרות כלכליות, סורקיס אינו דומה למרבית בני עמו האוקראינים. אבל גם דינמו קייב אינה מועדון רגיל.

"זה היה אירוע היסטורי", אומר סורקיס על בצוונה הבלתי נשכחת של דינמו קייב בשיעור 3–2 על יריבתה המושבעת, ספרטק מוסקווה, בליגת האלופות של אירופה. העיתון המקומי "קייבסקי ודומוסטי" כתב בעמודו הראשון: "זה היה אירוע בעל משמעות לאומית". שיכורים מניצחון רקדו המונים ברחובות קייב, לאחר ש-95,000 מעריצים הריעו באיצטדיון לשחקניהם הנערצים.

דינמו קייב, הקבוצה שבה גדל כוכב העל של מנצ'סטר יונייטד, אנדריי קאנצ'לסקיס, היא התגלמותו של "הכדורגל האוקראיני". הקבוצה מספקת את מרבית השחקנים לנבחרת אוקראינה, וקריאות העידוד במשחקיה של הנבחרת הלאומית הן לעתים קרובות "קייב, קייב".

הניצחון על ספרטק, שבעבורו קיבל כל שחקן מענק של 20,000 דולר, היה תיקון של עוולה נושנה. כאשר התמוטטה ברית המועצות, קבעה פיפ"א, שרוסיה היא שתירש בקיץ 1994 את מקומה של ברית המועצות בגמר משחקי גביע העולם בארצות הברית, ולא אוקראינה. כמה שחקנים אוקראינים מצטיינים, בהם קאנצ'לסקיס, אולג סאלנקו וסרגיי יוראן ניצלו את חוקי האזרחות – שבמעט אינם קיימים ברוסיה – כדי להצטרף לנבחרת הרוסית במונדיאל האמריקאי.

"אין ספק שנבחרת אוקראינית היתה מנצחת את הרוסים", אומר סרגיי ושלבק, אחד מקבאי של דינמו, אבל מרבים שלא השלים עם העובדה שלא נבחרת ארצו היא שהופיעה במונדיאל. מה שמנחם אותו, במידה מסויימת, נעוץ בעובדה שגם בתחום העסקי מוכיחה דינמו לרוסים שאוקראינה אינה תמיד השכן העני מן הדרום.

בורחים מפרסומת

סורקיס ושאר בעלי המניות הצילו ב-1993 את דינמו מפשיטת רגל, שנגרמה לדבריו מהשקעות לא מוצלחות. סורקיס אומר שבשיו "המועדון אינו מעורב כלל במסחר" ושהוא, כי בעצם רק רצון הטוב של מנהלי שש החברות התומכות במועדון – מיזמים משותפים של יצוא נפט, ביטוח, סיוע משפטי, קרנות השקעות ובנקאות – מאפשר את קיומו של המועדון. לדבריו, החברות תורמות את הכספים לדינמו קייב משום שהן אוהבות את קסמו של הכדורגל ורוצות לראותו משגשג באוקראינה.

מנגד, אחרים חושדים שמעמדה המיוחד, הפטור ממס, של דינמו קייב – השווה מיליוני דולרים לשנה – הוא הגורם לתמיכה המסחרית הזאת. אף שאחת מן החברות בעלות המניות, ניופורט מנג'מנט, מתוארת כחברה בריטית, מסרב סורקיס לדון בפעילותה העסקית. "הם לא מעוניינים כרגע בפרסומת כלשהי", הוא אומר.

מושחרים לעתים קרובות עשירים בקשרים לעולם התחתון, אין סיבה ... על העשרים הבולט לעין של כדורגלני המועדון, משום שהם גאוותה של העיר ושל אומה מושפלת – ובעיקר משום שבמדינה שבמשך מאות שנים הם מסוגלים לנצח את הרוסים כאשר זה באמת חשוב.

גאוות העיר והאומה

מכוניות מרצדס, ... צבעוניות, ותספקת את הכניסה למשרדי המועדון באיצטדיון דינמו, ורוב השחקנים גרים בבניין של דירות יוקרה במרכז קייב, שבו משלמים דיפלומטים זרים אלפי דולרים לחודש בעד דירות ... יוקרתיות.

אין ספק, הכדורים מדינמו קייב עשו חיל, אבל אפילו בחברה שבה ...

יארי ליטמאנן מאיאקס חוגג את שערו שלשום נגד מילאן

תצלום: אי־פי

10 מיליון דולר הרוויחה עד כה איאקס בגביע האלופות

מאת איזק אבירור

אמסטרדאם (מיוחד ל"ספורט הארץ"). איאקס אמסטרדאם, שעלתה לרבע גמר גביע אירופה לאלופות מבית ד', הרוויחה עד כה יותר מ-10 מיליון דולר, בעקבות השתתפותה במשחקי ליגת האלופות. הרווח הגדול הגיע ממכירת זכויות שידור – 3.8 מיליון דולר. 2.8 מיליון דולר נוספו מ-8 הנקודות שצברה הקבוצה עד כה בליגת האלופות (כל קבוצה מקבלת מאופ"א 350 אלף דולר לכל נקודה); 2 מיליון דולר ממכירות כרטיסים ו-1.5 מיליון דולר מענק עליה לליגת האלופות.

אחרי הניצחון הגדול שלשום, 0–2 בטריסטה על אלופת אירופה מילאן, אמר מרקו ואן באסטן, שחקנה ההולנדי הפצוע של מילאן: "המישגה הגדול ביותר של המועדון היה שיחרורו של רוד חוליט. רק הוא יכול היה לסייע לקבוצה במצב הקשה בו היא נמצאת". גם פראנק רייקארד, שחקן איאקס ובעבר שחקן מילאן, אמר דברים דומים.

לואיס ון האל, מאמן איאקס, ניסה להרגיע את שחקניו, כשאמר: "עד משחקי רבע הגמר במארס 1995 הכל יכול לקרות. הידוק ספליט, שקרוב לוודאי תהיה יריבתנו, חזקה מאוד. אמנם הכסנו אותם בשנה שעברה 0–6 בגביע המחזיקות, אבל הם צירפו להרכבם כמה שחקנים קרואטים והתחזקו מאוד".

אחד מביטויי שביעות הרצון של איאקס נשמע מפיו של הקפטן דני בלינד: "אחרי שני ניצחונות על מילאן ועל א.א.ק. אתונה, אין עוד ספק שאנחנו שייכים לקבוצות הצמרת של אירופה".

פיפ"א לבקנבאואר: טוס לירח ועזוב לנו את חוקי הכדורגל

ציריך, גרמניה (אי־פי). פיפ"א יצאה בהתקפה חריפה נגד פראנץ בקנבאואר, נשיא באיירן מינכן, על שתקף בשבת את שופט המשחק בין קבוצתו לקארלסרוהה בגלל שהרחיק את אוסי קוסר.

בקנבאואר תקף את שופט המשחק, הלמוט קרוג, בגלל שהרחיק את המגן מבאגנה בן ה-18, לאחר שהשחקן של בקנבאואר טופל מבלי להודיע לו (חוקי פיפ"א מחייבים את הסכמת השופט להורדת שחקן פצוע למגרש). את החוק הזה כינה בקנבאואר "טיפשי מאוד".

דובר פיפ"א, גידו טוניוני, שלח לבקנבאואר מכתב חריף, שהתפרסם אתמול במגזין הגרמני קיקר. במכתב כתב טוניוני: "לך לשחק גולף, האכל מסיס, טוס מסביב לעולם, הזמן טיול לירח. רק עזוב את ספר החוקים של הכדורגל בידינו. אין כאן חוקים טיפשיים, או כפי שאתה מכנה "חוקים טיפשיים מאוד". הטיפשים היחידים הם אלה שחיים מכדורגל ולא מכבדים את החוקים".

טוניוני הוסיף במכתבו: "אינך מתבונן לומר לנו, שעליך ועל קבוצתך יחולו חוקי כדורגל אחרים מאשר בשאר העולם".

שחור זה לא רק צבע, זה מצב

אומר ג'ון תומפסון, מאמן מכללת ג'ורג'טאון, שתתמודד בסוף השבוע בטורניר מרובע שהייחוד שלו הוא ארבעה מאמנים שחורים. מכנה משותף נוסף – הם שוללים את ההחמרה בתנאי הקבלה האקדמיים של ספורטאים למכללות, לפי החלטת חבר הנאמנים של הליגה

ניו יורק (אי־פי). רק איכשהו השמות שלהם יכול לשמש נושא לשיחה ארוכה על ספורט בכלל, כדורסל בפרט והעיקר על מנהיגות ועבודה קהילתית. הכוונה לג'ון תומפסון, נולן ריצ'ארדסון, ג'ון צ'ייני וג'ורג' ראוולינג, ארבעה גברים בעשור החמישי או השישי לחייהם, שזכו להיות מאמני הכדורסל השחורים הראשונים בליגת המכללות.

המצלחה שלהם היא עובדה שאין עליה עוררין. תומפסון וריצ'ארדסון עונדים טבעות אליפות, צ'ייני מאמן מכללה שדורגה בעבר מס' 1 בארה"ב, וראוולינג הוליך שלוש מכללות לטורניר הגמר, שמונה 64 מכללות מ-297 בליגה הראשונה.

הדעות שלהם זכו לפירסום כלל עולמי. הם מקשיבים לכולם, וכולם שומעים אותם. הם זכו לכבוד כאשר התאחדות מאמני הספורט השחורים בארה"ב, בחרה במכללות שלהם להתמודד בטורניר מרובע לזכר קינג קלאסיק, שיהיה בשבת בממפיס שבמדינת טנסי.

לאוהדי הכדורסל זו הזדמנות מצויינת לראות את האלופה, שמדורגת גם העונה מס' 1 בדירוג הטרום עונתי, מכללת ארקנסו (ריצ'ארדסון), שתתמודד עם ג'ורג'טאון (תומפסון) שמדורגת במקום ה-14, ואת טמפל (צ'ייני) שתתמודד עם סאותרן קליפורניה. אבל לארבעת המאמנים זו הזדמנות להשמיע את דעותיהם בכמה נושאים. תנאי הקבלה של כדורסלנים למכללות שהוחמרו בשנים האחרונות, יהיו בוודאי העיקריים שבהם. וזו גם תהיה הזדמנות לגייס כספים לאירגון, ממכירת כרטיסים לאולם שמכיל 20,142 מושבים וזכויות השידור בטלוויזיה.

תומפסון: אנחנו נעביר את המסר

"אני לא יודע אם הנהלת הליגה מוכנה להקשיב לנו, אבל אנחנו נעביר את המסר", אמר תומפסון. ראוולינג נאלץ לפרוש מאימון פעיל, כדי להשלים טיפולים בפציעה מתאונת דרכים בתחילת ספטמבר. עוזרו בשבע השנים האחרונות, צ'ארלי פאריק, ימלא את מקומו עד שישוב לפעילות מלאה.

"השינויים, כפי שהם מתבצעים כעת, והשינויים נוספים שעוד יבוצעו ימנעו מאנשים כמונו להגיע להיכן שהגענו", אמר ריצ'ארדסון. "אני יודע על מה אני מדבר, כי אני יודע מהיכן הגעתי ועד כמה קשה היה הדרך". המכנה המשותף של הארבעה, פשוט למדי – בצעירותם לא היו מתקבלים למכללה, לפי תנאי הקבלה הנוכחיים וקשה להם להסכים לכך.

"קשה מאוד להגדיר את הסיבות מדוע אנחנו עושים דברים מסויימים. בדרך כלל עושים מה שמרגישים", אמר תומפסון. "הכדורסל סיפק לי חיים שלמים. אני משוכנע שאם לא הייתי מקבל את ההזדמנות, רק אלוהים יודע מה היה קורה איתי. אני חושב שנולן, ג'ון (צ'ייני) ואני, זכינו להזדמנות. אני לא מוכן לשמוע שיש הרבה דברים אחרים שאנשים שמוכשרים לכדורסל, יכולים לעשות חוץ מכדורסל. אין הרבה דברים אחרים שמעניינים צעירים, ואנחנו פשוט לא מבינים מדוע יש להקשות עליהם את הדרך, כאשר הם רוצים בשינוי ורוצים להצליח. תנאי קבלה הם דבר חשוב, אך לא תנאים שמונעים מצעירים להצליח בספורט שהם מוכשרים לו יותר מהאדם הממוצע".

לריצ'ארדסון יש תמונה במשרדו משנתו האחרונה ככדורסלן במכללת מערב טקסאס, שכיום נקראת טקסאס אל פאסו. הוא נהנה להראות אותה לאורחים במשרד, ומבקש לנסות לזהות בין השחקנים. זה לא קשה, שכן הוא היה השחור היחיד בקבוצה.

אחרי שנהנה מהבדיחה הפרטית שלו, הוא דיבר ברצינות: "כל פעם שמדברים על השינוי מס' 16 (השינוי שהחמיר בתנאי הקבלה האקדמיים לספורטאים ומחייב אותם לשמור על ממוצע ציונים כתנאי להופעה בקבוצה), אני מביט בתמונה. מדוע ספורטאים זוכים ליחס וגישה שונים? כי מה שרואים בקבוצה, לעולם לא יקרה בכיתה לאנגלית, למשל. מתי ראיתם לאחרונה חבורה של צעירים לבנים מחבקת צעיר שחור? אני פשוט לא מבין מה בדיוק היתה המטרה בשינוי".

צ'ייני מפליג בזכרונותיו עד ימי בית ספר התיכון, כאשר היה חייב לבחור אם להשתמש בדמי כיס שנתן לו אביו לנסיעה ברכבת התחתית, או לקניית ארוחת צהריים וצעידה רגלית ארוכה. כאשר הגיע למכללה, לא היתה לו חליפה משלו, והוא שאל משותפו לחדר חליפה קייצית בחורף והופיע בקיץ. "אלוהים יודע כמה למדתי מהשנים האלה. לאף אחד אין זכות למנוע מצעיר לרכוש ערכי תרבות וידע במכללה, כי הרקע שלו שונה. תחשבו כמה אפשר להפסיד מהשינויים האלה".

חבר הנאמנים של ליגת המכללות (NCAA), אמור להקל מעט בשנה הבאה, אך מבחני הקבלה עדיין ימנעו מספורטאים לקבל מלגה אקדמית. ג'ון תומפסון, בוגר מכללת פרובידנס, סבור שלא רק השחורים נפגעים מההחמרה בתנאי הקבלה. "שחור זו מילת קוד. אני מכיר כמה לבנים שנפגעו מהעניין. אנחנו משתמשים במושג שחור, ולעיתים זה חורג מהגדרת צבע העור, אבל זה מגדיר מצב".

שיא באן.בי.איי: הורנאסק מיוטה דייק בכל 8 הקליעות לסל־שלוש

הפסד שני ברציפות לאלופה יוסטון 117–94 נגד אורלנדו

סולט לייק סיטי, יוטה (אי־פי). ג'ף הורנאסק, שחקן יוטה ג'אז, קבע אתמול שיא אן.בי.איי. חדש, כשדייק בשמונה קליעות משמונה נסיונות מעבר לקו השלוש, והוליך את קבוצתו לניצחון ביתי 113–103 על סיאטל סופרסוניקס. השיא הקודם, 7 מ־7, היה שייך לטרי פורטר מפורטלנד ונקבע ב-14.11.92. מאז פרקינס השווה את השיא הקודם של פורטר לפני שנה.

בסיום המשחק שבו קלע הורנאסק 40 נקודות, אמר עליו חברו לקבוצה, קארל מלון: "מעולם לא ראיתי מישהו חם כל כך". הורנאסק: "זה אחד מאותם לילות, שהכל מצליח בהם. דייקתי בקליעות הראשונות שלי, ואחר כך גם בקליעות מטווח קצר יותר וזה נתן לי ביטחון בהמשך". הורנאסק דייק בשלוש קליעות ברבע הראשון, בשלוש ברבע השלישי ובשתיים ברבע האחרון.

מאמן סיאטל, ג'ורג' קארל, אמר לאחר ההצגה של הורנאסק: "הקבוצה מחזה שלוש הנקודות ... גורמת למספר שחקנים לקלוע בקלות לשלוש נקודות. הורנאסק היה קולע טוב גם לפני זה, עכשיו הוא קולע מצויין, הוא נותן הגנה עקבית".

פרט להורנאסק, הצטיינו ביוטה גם מלון עם 29 נקודות, וג'ון סטוקטון עם 14 ריבאונדים. שון קמפ ... קלע לסיאטל עם 21 נקודות.

● אורלנדו מג'יק – יוסטון רוקטס 117–94. האלופה, יוסטון, נחלה הפסד שני ברציפות, לאחר שפתחה את העונה עם תשעה ניצחונות רצופים. זה היה הניצחון השמיני ברציפות של אורלנדו. ... שאקיל אוניל ניצח את אקים אולאג'ואן במאבק בין שחקני הצנטר, כשסיים את המשחק עם 30 נקודות לעומת 27 של אולאג'ואן, שהוסיף גם עשרה ריבאונדים. כוכב המשחק היה אנפרני הארדווי מאורלנדו, שקלע 29 נקודות, קטף תשעה ריבאונדים והשיג שיא קריירה של שבע חטיפות.

● סן אנטוניו ספרס – פורטלנד טרייל־בלייזרס 110–105. שני סלי שלוש של סן אנטוניו לפני סיום המשחק, העניקו לה את הניצחון. צ'אק פרסון קלע את הסל הראשון, 1:36 דקות לסיום, והעלה את קבוצתו ליתרון 103–101. שון אליוט קלע את השני, ... לסיום, וקבע יתרון של חמש נקודות, 106–101. דייוויד רובינסון בלט בניצחון עם 36 נקודות ו-18 ריבאונדים.

● פיניקס סאנס – לוס אנג'לס קליפרס 140–108. פיניקס היתה אתמול לקבוצה הראשונה בתולדות הליגה, שכל עשרה שחקניה הפעילים קלעו ... (השיא הקודם של תשעה שחקנים היה של פילדלפיה מעונות 1977 ו-1984). זה גם היה ההפסד ה-11 מתחילת העונה של לוס אנג'לס קליפרס. ... פרסון בלט עם 19 נקודות. עוד קלעו: דני שייס 17, דני מנינג 15, דני אינג' 11 נקודות ו-12 אסיסטים.

● דנבר נאגטס – שיקאגו בולס 113–111. סל שלוש של מחמוד עבדולראוף, 2.2 שניות לסיום, קבע ניצחון לדנבר. ... רובינסון היה הקלע הבולט עם שיא קריירה של 31 נקודות. עבדולראוף הוסיף 19. סקוטי פיפן בלט בשיקאגו עם 29 נקודות.

● בוסטון סלטיקס – שארלוט הורנטס 91–98. בוסטון כבר הובילה ביתרון של 26 נקודות ברבע השלישי. די בראון בלט עם 24 נקודות. אלונזו מורנינג הוליך את שארלוט עם 36 נקודות, 12 ריבאונדים ושש חסימות.

● דאלאס מאבריקס – מילווקי באקס 113–108. דאלאס הפכה פיגור של שמונה נקודות במהלך הרבע השלישי ליתרון 75–62 בזכות 25 נקודות שקלעה, לעומת ארבע שספגה. ג'ים ג'קסון היה הבולט בניצחון עם 24 נקודות ו-14 ריבאונדים. ג'מאל משבורן הוסיף 23 נקודות וגראנט היל סיים עם 20. בלטו במילווקי: גלני רובינסון 23, וין בייקר 23, מארטי קונלון 22.

● מינסוטה טימברוולבס – אטלנטה הוקס 77–89. אטלנטה ניצחה לראשונה העונה פעמיים ברציפות. סטיב סמית בלט עם 28 נקודות בניצחון הראשון של אטלנטה שבו היא קלעה פחות מ-100 נקודות. איזיה רייד בלט במינסוטה עם 26 נקודות.

● סאקרמנטו קינגס – ניו ג'רזי נטס 103–98. ניו ג'רזי קטעה סדרה של שישה הפסדי חוץ בניצחון שבו בלט ארמון גיליאם עם 24 נקודות. דריק קולמן הוסיף 21 נקודות ו-12 ריבאונדים. מיץ' ריצ'מונד קלע 27 נקודות לסאקרמנטו.

● לוס אנג'לס לייקרס – וושינגטון בולטס 118–108. ... בלט בלייקרס עם 27 נקודות. סדריק סבאלוס הוסיף 24 נקודות בניצחון השביעי ברציפות של לוס אנג'לס. ג'ואן האוורד קלע 29 נקודות לוושינגטון. ... 27.

● מיאמי היט – קליבלנד קאבלירס 100–87. גלן רייס בלט עם 30 נקודות בניצחון הראשון של מיאמי אחרי שלושה הפסדים רצופים.

סקר חדש של "המכון הפלשתיני למחקרים":

יותר ממחצית הפלשתינאים תומכים בהמשך פעולות הטרור נגד ישראל

ערפאת היה זוכה ב־44% מקולות הבוחרים אילו נערכו בחירות אישיות לראשות האוטונומיה

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

אילו נערכו היום בחירות אישיות לראשות מועצת האוטונומיה, היה יאסר ערפאת זוכה ב־44% מקולות הבוחרים – כך מראה סקר חדש שערך "המכון הפלשתיני למחקרים" משכם, העורך סקרי דעת קהל בשטחים מדי חודש, ונחשב בדרך כלל למהימן.

מן הסקר מתברר כי האהדה לערפאת גדולה יותר בעזה (55%) מאשר בגדה (37%). אילו מנהיג החמאס אחמד יאסין היה מתמודד מול ערפאת על תפקיד ראש מועצת הממשל העצמי, הוא היה זוכה בכ־20% מקולות הבוחרים.

הסקר קובע כי אילו נערכו בחירות היום, היו 42% מהבוחרים נותנים את קולם למועמדים המזוהים עם הפתח, תנועתו של ערפאת. 17.5% מהבוחרים היו מצביעים עבור מועמדים המזוהים עם החמאס, ו־4% היו נותנים את קולם למועמדים המזוהים עם הג'יהאד האיסלאמי.

הסקר, שממצאיו פורסמו אתמול, מראה עוד כי שליש (33%) מתושבי השטחים תומכים בהמשך הפיגועים נגד ישראל בתחומי הקו הירוק והגדה (מחוץ לאזורי האוטונומיה); 19% תומכים בהמשך הפיגועים בישראל בלבד, ו־4% תומכים בהמשך הפיגועים בגדה בלבד. כלומר, יותר ממחצית הנשאלים (56%) תומכים בהמשך הטרור נגד ישראל, ושליש (34%) מתנגדים.

גדול במיוחד שיעור תושבי רצועת עזה התומכים בהמשך הפיגועים נגד ישראלים מחוץ לתחומי האוטונומיה: 41% מהם תומכים בהמשך הפיגועים בתחומי ישראל ובתחומי הגדה גם יחד, 17% תומכים בהמשך הפיגועים בישראל בלבד, ו־6% תומכים בהמשך הפיגועים בגדה בלבד.

לפי אחד הממצאים המעניינים, כמעט רבע מתומכי תנועת הפתח (24%) תומכים בהמשך הפיגועים בתחומי ישראל והגדה המערבית. רק 43% מהם מתנגדים לכך. חמישית מתומכי הפתח (20%) תומכים בהמשך הפיגועים בתחומי ישראל בלבד, ו־5% תומכים בהמשך הפיגועים בגדה המערבית בלבד. מכך עולה כי כמחצית מתומכי הפתח בשטחים (49%) תומכים בהמשך הפעילות המזוינת נגד ישראלים, בין אם בישראל, בגדה המערבית בלבד או בישראל ובגדה גם יחד.

מבין תומכי החמאס, 52% תומכים בהמשך הפיגועים בישראל ובגדה גם יחד, 20% תומכים בהמשך הפיגועים בישראל בלבד, ו־4% תומכים בהמשך הפיגועים בגדה בלבד. כמעט חמישית (18%) מתומכי החמאס מתנגדים להמשך הפיגועים נגד ישראלים מחוץ לתחומי האוטונומיה.

הסקר מעלה כי רוב גדול של תושבי השטחים אינו נותן אמון בכוונות השלום של ישראל. כמעט שלושה רבעים מהנשאלים (72%) אמרו כי לנוכח אופן יישומו של ההסכם בין ישראל לפלשתינאים, ישראל אינה רצינית בניסיונה להשיג שלום עם הפלשתינאים. רק 18% אמרו כי ישראל רצינית בניסיון להשיג שלום עם הפלשתינאים.

לפי ממצא מעניין אחר, 39% מהנשאלים (43% ברצועת עזה ו־36% בגדה) תומכים ב"פתרון האיסלאמי" לבעיה הפלשתינית – כלומר "שחרור פלשתין מן הים (התיכון) ועד לנהר (הירדן)". מחצית מהנשאלים (50%) תומכים ב"פתרון של אש"ף", כלומר "הקמת שתי מדינות בפלשתינה: ישראל, והמדינה הפלשתינית בגדה המערבית וברצועת עזה".

20% מתומכי תנועת הפתח הביעו תמיכה ב"פתרון האיסלאמי" – הקמת מדינה פלשתינית על כל שטח ארץ ישראל. לעומת זאת, 15% מתומכי החמאס תמכו בפתרון השתי שמציע אש"ף – הקמת מדינה פלשתינית בגדה וברצועה בלבד.

רוב הנשאלים (59%) תמכו בכינון דיאלוג בין ישראל לחמאס. 30% התנגדו. רוב גדול (82%) תומכים בכינון בחירות למועצת הממשל העצמי. 76% מהנשאלים אמרו כי בכוונתם להשתתף בבחירות.

הסקר מעלה עוד כי שיעור האבטלה בקרב הפלשתינאים מגיע ל־38%. הממצא הזה נקבע על־סמך הקריטריונים הבאים: העדר תעסוקה בעבודה הכרוכה בהכנסה בשבוע שקדם לסקר, רצון לעבוד, חיפוש עבודה בתקופה הנדונה.

הסקר נערך בקרב מדגם שמנה 1,076 נשאלים, מהם 664 בגדה ו־412 ברצועת עזה. סוקרים מטעם המכון, שמרכזו בשכם, קיימו ראיונות פנים־אל־פנים עם הנשאלים.

רוב הראיונות (74%) התקיימו לפני יום ששי שעבר, טרם אירועי הדמים בעזה, ורק מקצתם אחר־כן, אולם לדברי הסוקרים לא התגלו הבדלים של ממש בתשובות לשאלות לפני האירועים ואחריהם.

המשטרה פשטה על בניין סמוך לאוריינט האוס; חושדת ששימש מטה לשב"כ הפלשתיני

מאת שלמה דרור

מפלג המיעוטים של משטרת ירושלים פשט אתמול בצהרים על בניין נוזהא, הסמוך לאוריינט האוס, ובו מוסדות פלשתיניים רבים. שלושה ערבים זומנו לשיחה במשרדי המפלג. גורמים פלשתיניים טוענים כי המשטרה חושדת שבבניין מתנהלת פעילות של שירות הביטחון הפלשתיני.

אתמול הגיעו שתי ניידות לבניין נוזהא. השוטרים סיירו בבניין ובדקו את המשרדים. גורמים במשטרה הבהירו שלא היתה כוונה לבצע מעצרים. בסיום הסיור ביקשו השוטרים מבעל הבניין ומשני עובדים להגיע ביום ראשון לשיחה במשרדי המפלג במגרש הרוסים. אחת המוזמנות היא לוסי נוסייבה, אשתו של ד"ר סרי נוסייבה.

משרדיו של פייסל חוסייני היו בבניין נוזהא, ומאז שעברו לאוריינט האוס התמקמו בבניין משרדים אחרים, רבים מהם משרדי עורכי דין. משרדה של עו"ד לאה צמל שוכן בבניין.

המשרד הבולט בבניין נוזהא הוא "מועדון האסיר הפלשתיני", הפועל למען שחרור ושיקום אסירים; על הדלת נקבע שלט של ארגון הפתח. לידו פועל משרדו של אחמד רגאים, סגנו של ג'יבריל רג'וב, ראש שירות הביטחון הפלשתיני. הוא מוגדר במשרד לטיפול בבעיות סמים, אבל הדעה הרווחת היא שזהו משרד של הפתח. גורמים פלשתיניים טענו כי המשטרה ראתה במועדון סניף של שירות הביטחון. הם הודו כי אנשי רג'וב מגיעים למקום, אבל לטענתם זהו מקום כינוס, והמשרד לא משמש לתכנון פעילות. לדבריהם, המשטרה מתכננת לסגור את המקום.

באוריינט האוס שורר כעס על פעילות המשטרה באזור רחוב אבו־עובידה. בהודעה שפירסם דובר המוסד נאמר כי אם המשטרה לא תפסיק את סיוריה והטרדותיה, הם יפנו בתלונה לגורמים המתאימים. אנשי האוריינט האוס אומרים כי שני ג'יפים של מג"ב מסיירים באופן קבוע ברחוב ומטרידים אנשים שרוצים להגיע לבניין.

דובר משטרת מחוז ירושלים, שמואל בן רובי, מסר כי המשטרה לא מתכוונת לסגור שום מוסד פלשתיני; כל עוד לא התקבל המידע המאפשר זאת. לדבריו, "בתנאים הקיימים המשטרה יכולה לעצור כל אדם שיפעל בניגוד לחוק".

המפכ"ל: נגן על משתפי הפעולה המתגוררים בישראל

מאת גבי זהר

מפכ"ל המשטרה, אסף חפץ, הזהיר אתמול את האוכלוסיה הערבית והיהודית מפני פגיעה במשתפי פעולה שנמלטו מרצועת עזה והגדה ומצאו מקלט בישראל.

במסיבת עיתונאים במטה משטרת מרחב חיפה אמר אתמול המפכ"ל שהמשטרה לא תאפשר לפגוע במשתפי פעולה, השוהים היום בהגנת המדינה. "אנחנו נפעל נגד מי שיפגע באוכלוסיה הזאת, אבל לא נאפשר גם למשתפי הפעולה לעבור על החוק. לא ניתן להם גיבוי אם יעברו עבירות, ובמקרה כזה נתייחס אליהם כעבריינים לכל דבר".

חפץ אמר עוד כי משטרת ישראל העבירה למשטרה הפלשתינית רשימת עבריינים פלשתינאים השוהים בתחומי האוטונומיה, והדגיש כי "אין בעיה להעביר למשטרה הפלשתינית רשימות אלה כבסיס מודיעיני ראשוני. אני מאמין שפגישתי עם גנראל ג'מאל יוסף, מפקד המשטרה הפלשתינית, תביא למימוש הנורמליזציה ותגביר את שיתוף הפעולה בין שתי המשטרות".

פתיחת מעברי הגבול עם ירדן בעקבות הסכמי השלום, אמר עוד המפכ"ל, תיצור בעיה חמורה למדינה ולמשטרה במאבקן למנוע הברחות סמים, סחורות ונשק. "כאשר יש מעבר פתוח, וכאשר שיה חוסיין נפתח לתנועה למשאיות בין חיפה לירדן, אנשים המטפלים לשאת על גופם נשק, אמצעי לחימה וסמים ינסו להבריח את הגבול. מעברי השלום יוצרו פוטנציאל אי־גם לא קטן בנושא הזה. אנחנו רואים בתהליכי השלום והנורמליזציה באזור מרכיב חשוב יותר מפוטנציאל ההברחות".

הסרט "שחור" זכה בששה פרסי האקדמיה הישראלית לקולנוע

מאת רותי פרצק

הסרט "שחור", שנעשה על פי תסריט מאת חנה אזולאי־הספרי, בהפקתו של יורם כסלו ובבימויו של שמואל הספרי, גרף את מירב פרסי האקדמיה הישראלית לקולנוע שהוענקו אתמול בטקס שנערך בהיכל התרבות בתל אביב.

הסרט זכה בפרס הסרט הטוב ביותר של השנה וישלח לייצג את ישראל בתחרות האוסקר בלוס אנג'לס, בקטגוריית הסרט הזר. בנוסף, זכו עושיו בפרסים בחמש קטגוריות נוספות. בפרס הבימוי זכה שמואל הספרי; בפרס הצילום זכה דוד גורפינקל; בפרס השחקנית הראשית זכתה רונית אלקבץ; פרס שחקן המשנה הטוב ביותר הוענק לעמוס לביא ובפרס העיצוב האמנותי זכה יעקב תורג'מן.

הסרט "צלקת", בבימויו של חיים בוזגלו, גרף פרסים בארבע קטגוריות. בפרס העריכה זכתה עדה לפיד, עורכת "צלקת", רונה שגר דינסקי זכתה בפרס על עיצוב התלבושות, פרס המלחין הוענק לאריק רודיך ופרס הפסקול הוענק לאלי יזקאלי ולישראל דוד, כולם מצוות יוצרי "צלקת".

הסרט "שמיכה חשמלית ושמה משה" בבימויו של אסי דיין זכה בשני פרסים: פרס השחקן הראשי שניתן לשמיל בן־ארי ופרס התסריט שניתן לאסי דיין.

כן ניתנו פרסים בארבע קטגוריות נוספות: בקטגוריית שחקנית המשנה זכתה אורלי זילברשץ־בנאי עבור משחקה ב"שירת הסירנה"; בפרס סרט התעודה זכה אשר טללים על סרטו "אל תגעו לי בשואה" בהפקת דני פאוץ ודני סר־סון, ובפרס דרמת הטלוויזיה זכה אורי ברבש על "משפט קסטנר". המפיק מנחם גולן קיבל מידיו של שותפו בעבר, יורם גלובוס, פרס על מפעל חיים.

גלובוס קרא לגולן לחזור ולפעול בתעשיית הסרטים המקומית וגולן, בתגובה, הודיע כי השבוע הקים חברת הפקות חדשה בשם "יפו הפקות". החברה, כך מסר, תפעל בישראל וכבר החלה לעבוד על שלוש הפקות. החברה תפיק סרט על פי הספר "השיבה מהודו" של א.ב. יהושע בבימויו של עמוס גיתאי, וכן תפיק את סרטו הבא של בילה אוגוסט הדני, זוכה פרס האוסקר על "פלה הכובש". ההפקה השלישית היא הפקת הסרט "הכי תובה", שפרטים נוספים עליו לא נמסרו עדיין.

שני חברי "חי וקיים" הודיעו שיסרבו לשרת במילואים

הסיבה: "בהנהגת רבין הפך צה"ל לצבא מובס"

(ע). סרן (מיל') מוטי קרפל, ורס"ר (מיל') חיים נתיב, חברי תנועת "חי וקיים", הודיעו אתמול במכתב גלוי לראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, כי יסרבו להתגייס לשירות מילואים. התנועה שהוא חבר בה, הסביר קרפל אתמול, החליטה שחבריה לא ישרתו בצה"ל כדי שלא לשתף פעולה עם ממשלת ישראל, בה הם רואים ממשלה בוגדת.

לדברי המכתב שנשלח לרבין, צה"ל הפך בהנהגתו ל"צבא מובס, שמשימתו אינה עוד לנצח את אויבינו אלא לספק שקט תעשייתי", שאמור לאפשר לרבין ולממשלתו "לבצע את בגידתם ההיסטורית".

למרות זאת עומדים השניים על זכותם להמשיך ולהימנות על מצבת כוח האדם של צה"ל, "מתוך ביטחון שבקרוב מאוד יחזור צבא ישראל לשרת את עמו ולא את אויביו".

הקלטות של

(סוף מעמוד 1א)

רוע הם לא סיפקו הסברים שהניחו את דעתם של החוקרים.

אתמול פירסם "מעריב" הודעה שבה נאמר כי "הנהלת 'מעריב' מתכוונת להגיש מחר תלונה למשטרה על האזנות סתר שהתבצעו בבית 'מעריב'. מערכת 'מעריב', הנהלת 'מעריב', העורך הראשי ויו"ר מועצת המנהלים עופר נמרודי מגנים בכל לשון של גינוי ומוקיעים את הנדירה לצנעת הפרט של עיתונאים ב'מעריב' באמצעות האזנות סתר ואת הפרת החוק החמורה.

"על פי המידע שנתפרסם בנושא האזנות סתר, לפני כשנה, לעיתונאים בכירים ב'מעריב', ביניהם אמנון אברמוביץ. המידע על כך נמסר על ידי אמנון־אברמוביץ לעורך הראשי ולעורך 'מעריב' כבר לפני שבועיים. אמנון אברמוביץ הוזמן למשטרה ושם נודע לו על האזנת סתר שבוצעה לטלפון שברשותו במשרדו ב'מעריב'".

"אמנון אברמוביץ סירב לתת לכך פומבי לאור בקשת המשטרה ולכן נבצר היה מ'מעריב' ליזום תגובה מיידית על גילוי האזנות סתר זו. הנהלת מערכת 'מעריב' מודיעה כי היא רואה בחומרה רבה את הפרת החוק הבוטה, את החדירה לצנעת הפרט של עיתונאי 'מעריב' וכן את חשיפת המידע ומקורות המידע שבידי עיתונאי 'מעריב' באמצעות האזנות סתר ומקווה כי המשטרה תעשה הכל כדי לחשוף את יזום האזנות הסתר ואת מבצעיו".

מתגובת "מעריב" אתמול מתברר כי אף שכבר לפני כשבועיים ידעו בהנהלת "מעריב" על קיום קלטות עם האזנות סתר לבכירים בעיתון, הרי שרק אתמול, בעקבות פניות כתבים לקבל את תגובת "מעריב" על קיום הקלטות, הודיעה הנהלת העיתון כי תגיש היום תלונה במשטרה.

לפני שבועות אחדים פרסם "הארץ" כי מנהלים בכירים בתוך "מעריב" ביקשו בשנה שעברה הכנת תשתית להאזנות סתר לעובדים במערכת ובבית "מעריב", בסיועו של קבלן האזנות הסתר חגי מזעקי ואנשי חברת אג"ם חקירות, בהם רפי פרידן הנאשם יחד עם שותפו יעקב צור בביצוע עשרות האזנות סתר לטלפונים, פלאפונים ופקסימיליות.

בתגובה לידיעה שפורסמה בעניין זה ב"הארץ" הודיעו עופר נמרודי ועמוס מרון, באמצעות פרקליטם, עו"ד דן אבי־יצחק, כי בדברים "אין כל שחר ואין בהם שמץ של אמת". עוד נאמר בהודעת עו"ד דן אבי יצחק, כי אנשי חברת אג"ם נשכרו בשנת 1993 כדי למנוע ולסכל האזנות סתר נגד "מעריב" ובין השאר ביצעו, במסגרת זו, בדיקות מניעה במקומות המזוהים מוקדי האזנה פוטנציאליים.

74 אלף נשרו מתנועת הליכוד מאז מפקד החברים האחרון

מאת יהודה גולן
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מתוך 234 אלף איש שהתפקדו לליכוד במפקד שהתקיים בראשית 93', לפני הבחירות לראשות התנועה, נותרו היום בליכוד 160 אלף חברים משלמי מס בלבד. כ־74 אלף מהמתפקדים הפסיקו לשלם את תשלומי דמי החבר וכתוצאה מכך, על פי חוקת הליכוד, פסקו מלהיות חברי המפלגה, ונשללה מהם הזכות לבחור ולהיבחר בבחירות הפנימיות בתנועה ומטעמה לכנסת.

נתונים אלה נמסרו אמש בישיבת מזכירות הליכוד, שפתחה בסדרת דיונים לגיבוש הצעה לפריימריס לבחירת מועמדי המפלגה לכנסת הבאה ולבחירת צירים למוסדות המפלגה.

"דיפלומט סורי החשוד בקשר עם קארלוס ישוחרר ממעצר"

העיתון הוינאי "די פרס": בית משפט באוסטריה קבע שיש לו חסינות דיפלומטית

וינה (ע"ח). פייסל סמאק, דיפלומט לשעבר מסוריה, שנעצר באוסטריה בחודש שעבר בחשד שסייע לטרוריסט קארלוס לבצע פיגוע במערב ברלין ב־1983, ישוחרר בקרוב – כך דיווח אתמול העיתון הוינאי "די פרס".

סמאק, היום מנכ"ל תעשיית הטבק של סוריה, כיהן בין השנים 81'–89' כשגריר סוריה במזרח גרמניה. הוא נעצר ב־25 באוקטובר בחשד שסייע בהספקת חומרי נפץ ששימשו לביצוע פיגוע במרכז התרבות הצרפתי במערב ברלין, ב־83', בו נהרג אדם אחד ונפצעו 22 נוספים.

על פי "די פרס", בית המשפט קבע שסמאק היה בשליחות רשמית למרכז הארגון לפיתוח תעשייתי של האו"ם, ולכן הוא בעל חסינות דיפלומטית. ממשרד המשפטים האוסטרי ומבית המשפט לא התקבלה תגובה או אישור למידע.

שוטרת תקפה אשה ואיימה עליה באקדח, לאחר שחשדה בה כי שרטה את מכוניתה

בי"ד משמעתי גזר על השוטרת נזיפה חמורה, 400 ש' קנס ומחבוש על תנאי

מאת ראובן שוורץ

שוטרת, מפקדת בסיס במשמר האזרחי, שלפה את אקדחה ואיימה לירות על אשה, שחשדה בה ששרטה את מכוניתה. אחר כך היכתה השוטרת את האשה וגרמה לה חבלות.

הפרשה נחשפה בבית הדין למשמעת של המשטרה בפתח תקוה, שהרשיע בשבוע שעבר את השוטרת, אור גוטפריד, בעבירות של שימוש בכוח שלא כדין, החזקת כלי ירי, שלא במידות ההתנהגות הנדרשת.

בית הדין גזר על השוטרת עונש של נזיפה חמורה, 400 שקלים קנס ו־7 ימי מחבוש על תנאי למשך שנתיים.

מכתב האישום עולה, שבעת שהיתה גוטפריד מפקדת בסיס משמר האזרחי פלורנטין במרחב איילון, היא הגיעה אל הבסיס עם מכוניתה הפרטית, והחנתה את מכוניתה, שבה נשארה אמה. כמה דקות אחר כך, הלכה ליד הרכב המתלוננת, ליאת סילברמן, כשהיא רכובה על אופניים.

אמה של הנאשמת, גוטפריד, חשדה שהמתלוננת גרמה נזק כלשהו באופניה למכוניתה, וביקשה לעכב את המתלוננת במקום. היא העזיקה בקריאות רמות את הנאשמת, וזו יצאה מבסיס המשמר האזרחי. כשנשקה האישי מכוון אל עבר המתלוננת, גוטפריד צעקה לעברה: "אם לא תעצרי, אני אירה בך".

בהמשך ניגשה הנאשמת אל המתלוננת, הורידה אותה מאופניה, סטרה את ידה מאחורי גבה, תפסה אותה בגרונה והפילה אותה ארצה. היא גרמה למתלוננת אודם בחלק העליון של הגב ובצוואר, שעליו נותרו סימני חניקה. כן נותרו שריטות בזרועותיה.

אחרי ששמעו את עדויות הצדדים, קבעו שופטי בית הדין למשמעת בהרכב בראשות ניצב משנה דוד מיברג, שהם מאמינים לעדותה של המתלוננת "שעשתה עלינו רושם אמין וכנה". "ניכר עליה", אמרו, "שהיא התרגשה כשהעידה על הנשק שכוון נגדה". על הנאשמת אמרו השופטים שאין הם מקבלים את עדותה, בה טענה שלא איימה בנשק על המתלוננת, ואמרו כי עדותה היתה "מבולבלת, לא רצופה ולא נמסרה ברוח חד־משמעית".

"לא נראה לנו שהנאשמת מבינה את חומרת מעשיה, ולא שמענו ממנה כל הבעת חרטה או צער מהם ניתן להבין שלמדה לקח, וכי מדובר במעידה חד פעמית".

מת הבלשן ראובן סיון

מאת אבי כתמן

ראובן סיון

הבלשן והמילונאי ד"ר ראובן סיון הלך לעולמו אתמול בירושלים. בן 82 היה במותו.

ראובן סיון נולד ב־1912 (ערב "מלחמת השפות") בירושלים, בנם של אסתר וקדיש יהודה סילמן, ממייסדי תל אביב, רמת גן ושכונת בית הכרם בירושלים.

בוגר בית הספר התחכמוני, למד סיון באוניברסיטה העברית בין השנים 1936–1948. את תואר הדוקטור קיבל מאוחר יותר, באוניברסיטת ליידן. סיון שירת בהגנה ונפצע קשה במלחמת העצמאות. ב־1959 התמנה לסגן המזכירות המדעית של האקדמיה ללשון העברית, ואחר כך היה שנים רבות חבר האקדמיה ללשון העברית.

מאז ימיו בסמינר עסק בהוראת הלשון העברית במגמות שונות, ושנים רבות הורה במכללה להוראה על שם דוד ילין. מ־1937 ועד 1967 ערך תוכניות רדיו בנושאי לשון, אף הורה בידי היועץ הלשוני של קול ישראל, אבא בנדויד, בגלל חילוקי דעות עקרוניים בתפיסתם את העברית.

סיון היה ממייסדי האגודה הישראלית לבלשנות שימושית וחבר מועצתה, וכן פעיל בוועדות השונות של האקדמיה ללשון העברית, בה כיהן כחבר־יועץ. יחד עם אברהם לבנסון חיבר את "מילון מגידו המקיף עברי־אנגלי" ואת מילון "בנטם", וערך יחד עם ד"ר רפאל ספן את המהדורה החדשה של מילון אבן־שושן.

בין הספרים מכתביו ופרסומיו: ריגת עם סיבנה ניקטו־עניינים, ספרי לימוד, מאמרים ומחקרים בנושאי הלשון העברית, בהם "הלשון הירושלמית", "לקסיקון לשיפור הלשון", קונטרסים שהוציא במסגרת האקדמיה, בהם "מדריך הכתיב המלא", תירגם ספרי מדע לעברית וחקר את תולדות השפה והתחדשותה ותולדות חידושי המלים ומחדשי המלים.

סיון, בעל תפיסה לשונית מרוסנת ותומך שורשי, הקפיד על ההגייה הספרדית, ותומך לזמן היה שלה מכתבים לכ־עורכות העיתונים לתקנת השפה ולביאור תולדות המלים המחודשים. סיון טבע וחידש מלים משלו, בהם "מחובכס", "חוזרן" (תסריט), "שמעון" (רמקול), "רזי" (ריזאה), מאבקו למען השימוש בגרש אחר (למעט בכינוים) במקום בגרשיים, נחל הצלחה מעטה.

ד"ר סיון הניח אשה ובת. ספרו האחרון, "בתהליך הלשון", הוא אחר אשתקד.

נמר נכנס לבית ספר שדה ליד מצפה רמון

(ע). נמר נכנס אתמול בלילה לחצר בית ספר שדה הר הנגב שליד מצפה רמון, התיישב מתחת לעץ דקל שבמרפסת המרכזית ושכב שם, עד שהגיע קהל צופים גדול והוא הסתלק.

סמוך לשעה 21:30, הבחינה אחת המדריכות בבית הספר של החברה להגנת הטבע בנמר וקראה לאנשי הצוות.

מהחברה להגנת הטבע נמסר שאוכלוסיית הנמרים באזור הר הנגב המצומצמת מאוד בשנים האחרונות. בספירה שנערכה לפני כשנתיים נמצאו באזור כעשרה נמרים בלבד.

דוד בן־עמי אנדרס
מכירות פומביות
גורדון 17 א תל־אביב
טל. 03-204818
מכירות פומבית
של פריטים, עתיקות, אומנות
המכירה תתקיים בשני חלקים:
חלק א:
יום חמישי ה־1.12.94 בשעה 19:00
חפצי יודאיקה, תכשיטים, אמנות, תכשיטים, שטיחים, כלי כסף
חלק ב:
יום ראשון ה־4.12.94 בשעה 19:00
חפצי א"י, יודאיקה, ספרים ותמונות, כרזות, מכתבים והכשירים
תצוגה:
יום שלישי ה־29.11.94 בין השעות: 19:00-10:00
יום רביעי ה־30.11.94 בין השעות: 19:00-10:00
יום חמישי ה־1.12.94 בין השעות: 16:00-10:00
יום ראשון ה־4.12.94 בין השעות: 17:00-10:00

אוניברסיטת חיפה
מוסד הרצל לחקר הציונות ולימודה

האוניברסיטה העברית בירושלים
המרכז לחקר הציונות והיישוב

החברה ההיסטורית הישראלית
מרכז זלמן שזר

כינוס בנושא:

ההיסטוריוגרפיה של הציונות: בין חזון לרוויזיה

יום שלישי, כ"ו בכסלו תשנ"ה (29/11/1994)
בית מאירסדורף, אולם 502,
האוניברסיטה העברית, הר הצופים, ירושלים
ימים רביעי–חמישי, כ"ז–כ"ח בכסלו תשנ"ה (1.12.94–30.11.94)
אודיטוריום מס' 1, הבניין הרב תכליתי
אוניברסיטת חיפה

בהשתתפות
פרופ' ישראל ברטל, ד"ר שאול כ"ץ, פרופ' ישראל קולת, פרופ' יעקב שביט, ד"ר יעקב ברנאי, ד"ר יוסף גולדשטיין, פרופ' יונתן פרנקל, פרופ' יהושע קניאל, ד"ר שמואל אלמוג, ד"ר רפאל ואגו, פרופ' גדעון שמעוני, פרופ' יעקב כ"ץ, פרופ' שלמה אהרונסון, פרופ' א"ב יהושע, פרופ' אלון קדיש, פרופ' ברוך קימרלינג, פרופ' ישראל גוטמן, פרופ' ירחמיאל כהן, פרופ' דן מכמן, ד"ר ירון צור, ד"ר גדעון ארן, ד"ר אורי רם, מר אמנון רז־קרקוצקין, ד"ר בני מוריס, ד"ר אילן פפה, פרופ' זאב צחור, פרופ' אניטה שפירא, פרופ' אורי ביאלר, ד"ר מרדכי בראון, ד"ר מוטי גולני, ד"ר יחיעם ויץ, פרופ' יואב גלבר.

הציבור מוזמן!

קבוצת הברום
אבלה על לכתו של מנהל וחבר

סעדיה מלל ז"ל

משתתפים בצערם העמוק של בני המשפחה:
תיקי, גיא, דגנית ואריק.

ההלויה תתקיים ביום ו' כ"ב כסלו תשנ"ה 25.11.94 בשעה 13:00
בבית העלמין בישוב מיתר

אבלים ומרכינים ראש
עובדי ומנהלי קבוצת הברום

למנהלנו היקר
שניאור גוניק וב"ב

השתתפותנו בצערכם העמוק ובאבלכם
במות יקירתכם

פנינה גוניק ז"ל

חברת צינדה בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
יקירתנו

קטה פיליפובסקי

ההלויה תתקיים ביום ראשון כ"ד כסלו תשנ"ה
27.11.94 בשעה 4.00 אחה"צ
בבית העלמין בכפר שמריהו

האחיין: ד"ר מיכאל פרוינדליך
וכל הידידים

יקירנו

ד"ר ראובן סיוון ז"ל

נלקח מאיתנו

ההלוויה התקיימה אתמול, כ"א בכסלו תשנ"ה.
יושבים שבעה בבית המנוח,
רח' בית הכרם 10, ירושלים.

המשפחה המתאבלת

לד"ר ביל"י אליעזר

משתתפים באבלך במות

אמך ז"ל

המועצה לענף הלול

לאירית תלמוד ובני ביתה

איתך באבלך במות אביך

הנוער העובד והלומד
וצוות ביה"ס יד"ב הוז'

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה 03-5661111
ובחיוג חינם 177-022-1516

מודפון
קבלת מודעות אבל 24 שעות ביממה
03-38 38 38

קבלת מודעות
177-022-3000
חיוג חינם
עד חצות

הארץ
קבלת מודעות אבל
סניף ת"א טל 03-5121212 פקס 03-6815859 עד חצות
סניף חיפה טל 04-623166 פקס 04-670715 עד 16:00
סניף ירושלים טל 02-254245 פקס 02-254249 עד 22:00

קבלת מודעות אבל
-03-
5755555

רחוי
קבלת מודעות דחופות 24 שעות
דיזנגוף 113 (מול כסית)
03-5239952 03-5246353
לבעלי כרטיסי אשראי ב־3 תשלומים
ירושלים 02-255535

פרסום מודעות אבל עד חצות
השירות שלנו רק אחרי שמונה
03-5032969 ובערב 03-5605591 ,5605731

חדשות חוץ

ג'ון מייג'ור מאיים להתפטר אם ממשלתו תפסיד בהצבעה על תקציב האיחוד האירופי

לונדון (רויטר). ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, אמר אתמול כי הוא וממשלתו יתפטרו ויכריזו על בחירות חדשות אם יפסידו בהצבעה המכרעת בפרלמנט בנושא תקציב האיחוד האירופי, הצבעה שתתקיים ביום שני.

לאחר שהתייעץ עם חברי הקבינט, פירסם מייג'ור הצהרה בה נאמר כי הוא וממשלתו מסכימים לעמוד או ליפול יחדיו במה שכונה "חוזה ההתאגדות". איום זה הגביר את המתיחות הקיימת ממילא בין מייג'ור לבין קבוצה עיקשת של מתנגדי האיחוד במפלגתו השמרנית, המשתייכת למה שזכה לכינוי "היורו-סקפטיים". המורדים שבקרב מפלגה זו מאיימים להצביע נגד מייג'ור, הנהנה מרוב זעום של 14 קולות בפרלמנט בן 651 המושבים, ובכך להביע את התנגדותם להגדלת תרומתה של בריטניה לתקציב האיחוד האירופי – הגדלה לה שותפות חברות נוספות באיחוד. אחד מהמורדים, ביל קאש, אמר כי לפחות 15 מעמיתיו במפלגה יתמכו בתיקון להצעת החוק, לפיו תסרב בריטניה להעביר כספים נוספים עד אשר יגביר האיחוד את מאבקו בשחיתות. קאש הביע ספקות בקשר לכוונתו של מייג'ור, המפגר אחר מפלגת הלייבור בסקרי דעת הקהל, להכריז על בחירות כלליות אם יפסיד ביום שני.

מתנגדי האיחוד הציעו למנות מחליף למייג'ור במקרה של תבוסה וטענו, כי יש להימנע מקיום בחירות כלליות. אולם פקיד ממשלתי בכיר אמר כי מייג'ור מצפה לזכות בהצבעה, בין השאר בזכות תמיכתם של תשעת חברי המפלגה הצפון-אירית – "המפלגה היוניוניסטית של אלסטר".

מנהיג מפלגת הלייבור שבאופוזיציה, טוני בלייר, אמר אתמול כי הסכסוכים הפנימיים במפלגה השמרנית מבהירים, כי היא אינה ראויה למשול בבריטניה. הלייבור עסוק עדיין בגיבוש הצעת תיקון לחוק, ולמרות עמדתו הפרו-אירופית הוא צפוי להצביע נגד הצעת החוק אם יהיה סבור כי ההצבעה היא אבן בוחן של אמון בממשלה.

פאדי אשדאון, מנהיג הליברל-דמוקרטים, מפלגה בעלת עמדה פרו-אירופית חזקה, הצטרף להתקפתו של בלייר. מפלגתו מסרה, כי 23 חברי הפרלמנט שלה יצביעו ביום שני נגד מייג'ור.

סגן יו"ר המפ' השמרנית בבריטניה: "צרפת – אומה של משתפי פעולה"

"גרמניה תרמה 2 מלחמות עולם", אמר פטריק ניקולס, ונאלץ להתפטר

לונדון (רויטר). חבר פרלמנט בכיר מטעם המפלגה השמרנית, פטריק ניקולס, נאלץ להתפטר שלשום מתפקידו לאחר שתיאר את צרפת כ"אומה של משתפי פעולה" ואת גרמניה כ"בריונית מחרחרת מלחמה". הפרשה זכתה אתמול להדים ברחבים כאשר ניקולס זכה לביקורת מצד עמיתיו למפלגה וכן מצד העיתונות.

ניקולס התפטר שלשום מתפקידו כסגן יו"ר המפלגה השמרנית השלטת לאחר מאמר עיתונאי בו כתב, כי "תרומתה של גרמניה לאירופה היתה שתי מלחמות עולם".

פולין גרין, ממנהיגי מפלגת הלייבור שבאופוזיציה, קראה לראש הממשלה, ג'ון מייג'ור, לצאת בהבהרה שתבהיר, כי דבריו אינם מייצגים את דעת הממשלה. "הגיעה העת שג'ון מייג'ור יוקיע בגלוי את הדעות הקדומות אותן מבטאים חברי פרלמנט שמרנים. עליו לומר בבירור כי הוא מתנצל על ההתבטאויות בשם כל העם הבריטי".

העיתונים גינו אף הם את ניקולס. בכותרת ביומון "טודיי" נכתב: "הם היו אומה של משתפי פעולה, אומר ניקולס. למעשה, 592,000 בני אדם מקרב אומה זו נהרגו בידי הנאצים".

שר העבודה בממשלת ברלוסקוני: הקואליציה איננה קיימת עוד

רומא (רויטר). ראש ממשלת איטליה, סילביו ברלוסקוני, נלחם אתמול על חיי הקואליציה השבירה שלו ועל עתידו הפוליטי שעה שאחד משריו הבהיר כי הממשלה בת ששת החודשים חשובה כמתה.

שר העבודה, קלמנטה מאסטלה, אמר כי איטליה מצויה על סף התנגשות פוליטית רבת ממדים וכי הקואליציה בת חמש המפלגות, השסועה לאחר חודשים של מחלוקת פנימית, לא תוכל להמשיך לתפקד. השר אמר את דבריו בדרכו לפגישת הקבינט הראשונה מאז הודיעו שופטים חוקרים לברלוסקוני ביום שלישי כי הוא נחקר באשמת שוחד. "במצבה הנוכחי, הקואליציה איננה קיימת עוד... לא ניתן לשלוט עם רוב כה זעום", אמר מאסטלה.

מאסטלה מזהיר מאלימות

ברלוסקוני קרא שלשום לבדיקה "מחודשת" של מצב הקואליציה בניסיון להשיב לעצמו את תמיכתה. צעד זה, שהיווה מבחן לנאמנות שותפיו לקואליציה, נדחה על הסף על ידי "הליגה הצפונית" הפדרליסטית – השותפה הגדולה, והבעייתית, ביותר של ברלוסקוני בפרלמנט.

שר המשפטים, אלפרדו ביונדי, אמר כי פגישת הקבינט הבאה, האמורה להתקיים ב-29 בנובמבר, תוקדש כולה לבדיקת המצב הפוליטי המתוח באיטליה. שר התרבות, דומניקו פיסיקלה מהברית הלאומית הניאו-פאשיסטית, שותפה חשובה אחרת בקואליציה, אמר "איננו מצויים על סף משבר ממשלתי".

המתיחות הפוליטית שנוצרה לאחר ההודעה על חקירתו של ברלוסקוני התגברה לאחר שפורסם ביומון "לה סטאמפה" ראיון עם סגן ראש הממשלה ג'וזפה טאטרלה, גם הוא מהברית הלאומית. בהתייחסו לאפשרות לפיה ברלוסקוני יודח מתפקידו, ותוקם ממשלה ללא השתתפות הימין הקיצוני, אמר טאטרלה: "צעד כזה יוביל להתפרצויות אלימות".

ברלוסקוני הכחיש את כל ההאשמות וסירב להתפטר לנוכח חקירת השופטים החוקרים ממילאנו. החקירה הביאה את המצב בקואליציה לנקודת הרתיחה בדיוק בעת בה נאבקת הממשלה להעביר בפרלמנט חוק תקציב עתיר קיצוצים.

מאסטלה, ממפלגת המרכז הנוצרית-דמוקרטית הקטנה, אמר כי אין כל מכנה משותף בין הליגה הצפונית, שבסיס תמיכתה בצפון, לבין חברי הקואליציה האחרים. ברלוסקוני, שנבחר לתפקידו לפני ששה חודשים בלבד, איים שלשום להתפטר ולהכריז על קיום בחירות חדשות אם שותפיו בקואליציה לא יתמכו בו. התבטאויותיו של מאסטלה הקשו מאוד על ראש הממשלה, שעמד לפגוש אתמול את נציגי האיגודים המקצועיים בניסיון למנוע שביתה כללית בת שמונה שעות המתוכננת ל-2 בדצמבר במחאה על חוק התקציב.

צילום: איי־פי

מדינת מהאראשטרה שבהודו הורתה על חקירה משפטית של האסון בו נרמסו שלשום למוות 120 איש בעיר נאגפור. במקביל, התקיימה אתמול בעיר שביתת מחאה. האסון, שגרם גם לפציעתם של 500 איש, התרחש כאשר שוטרים חמושים באלות ניסו לפזר הפגנה של כ-50,000 איש שהתקבצו בקרבת בניין האסיפה הלאומית ודרשו כי הקאסטה אליה הם שייכים תוכר כשבט ותקבל משרות בשירות הציבורי על בסיס קדימויות. השר לפיתוח שבטי של מהאראשטרה, מאדהוקאר פיצ'אד, סירב להיפגש עם המפגינים, שניסו בעקבות זאת לפרוץ לבניין בכוח והתעמתו עליהם השוטרים. פיצ'אד התפטר אתמול בשל תחושת אחריות מוסרית למותם של המפגינים. מפלגות האופוזיציה דרשו מממשלת המדינה לקבל על עצמה את האחריות לטרגדיה ולהתפטר, אך הקריאה נדחתה באסיפה המחוקקת של המדינה ברוב של 127 נגד 68. בתמונה: שתי נשים מתאבלות מחוץ לבית החולים של נאגפור לשחרור גופות בעליהן שנרמסו באסון. (רויטר)

"לוס אנג'לס טיימס": כתבי אישום יוגשו נגד אישים המעורבים בפרשת וייטווטר

יואשם גם עוזר התובע הכללי לשעבר, המקורב להילרי קלינטון

מאת שלמה שמיר

סופר "הארץ" בניו יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). קנת סטאר, התובע המיוחד של פרשת וייטווטר, הודיע אתמול על כוונתו להגיש כתבי אישום נגד כמה אישים שהיו מעורבים בפרשה הפיננסית, בה נכרכו שמותיהם של הנשיא קלינטון ורעייתו הילרי. העיתון "לוס אנג'לס טיימס" דיווח שקנת סטאר השלים את חקירת הפרשה, ועל פי ממצאים שגילה, הגיע למסקנה שיש מקום להעמדתם לדין של כמה מהאישים המעורבים בפרשה, בהם פוליטיקאים ידועים.

לדברי העיתון, כתבי אישום יוגשו נגד מושל ארקנסו, ג'ים גיי טאקר, תובע ממשלתי לשעבר, כעוזר של התובע הכללי, והיה שותפה של הילרי קלינטון בעסקת המקרקעין של וייטווטר, ועבד עמה במשרד עורכי הדין בליטל רוק בעת ביצוע העסקה. "קרוב לוודאי", כותב העיתון, "שכתבי אישום יוגשו גם נגד ג'יימס מקדוגל ואשתו לשעבר סוזן, שהיו שותפים לזוג קלינטון בביצוע העסקה".

"לוס אנג'לס טיימס" מציין שהגשת כתבי אישום לאחר הניצחון הסוחף של הרפובליקאים בבחירות האחרונות, תוסיף לקשיים בפניהם ניצב הנשיא. "העלאת העניין מחדש", כותב העיתון, "עלולה להסיט את תשומת הלב

הילרי קלינטון. מצב רוח עכור

בפרשה הפיננסית ולעודד שוב את ההשערות שהנשיא ורעייתו גרמו להפסדים בעסקת המקרקעין שמומנה בחלקה בידי ...

כתבי האישום יהיו מבוססים בחלקם על מידע שהגיע לחוקר סטאר, לשעבר שופט פדראלי בליטל רוק, שטען כי קלינטון ומקדוגל שידלו אותו בשנות ה-80' לאשר קיצבת פדראלית להלוואה בסכום של 300 אלף דולר לסוזן מקדוגל. הנשיא קלינטון הכחיש בתוקף שההשקעה שלו ושל אשתו היתה כרוכה במעשה בלתי חוקי.

הסנאטור אלפונסו ד'אמאטו, רפובליקאי מניו יורק, המועמד להתמנות ליושב ראש ועדת הבנקאות של הסנאט, הזהיר לפני ימים אחדים שביקשו להרוס את חקירת פרשת וייטווטר. ד'אמאטו נחשב לאחד הסנאטורים הבכירים, ניצחון הרפובליקאים בבחירות האחרונות חיזק את מעמדו, והגביר את השפעתו בגבעת הקפיטול.

באמצעי התקשורת האמריקאיים דווח אתמול, שלפני ימים אחדים האשימה הילרי קלינטון בכירים בצוות הבית הלבן במה שהגדירה "כניעה לרפובליקאים". "ניו יורק פוסט" דיווח אתמול, שבישיבת צוות עוזרי הנשיא, שהתקיימה לפני כמה ימים התבטאה הילרי קלינטון בחריפות נגד אנשי הנשיא, על הנטייה "ללכת לקראת הרפובליקאים" בהצעת חוק שיזם הנשיא. לדברי העיתון, גם הנשיא עצמו לא נמלט מכעסה של הילרי. בכתבות עוזריו הבכירים ... הילרי ... על נכונותו להגיע לפשרה עמם בנושא התפילות בבתי הספר העממיים.

הילרי שוללת את הצהרות הנשיא, על שהוא מוכן לשיתוף פעולה עם רפובליקאים בנושאים חברתיים. בעיתון נכתב, שמאז התבוסה שספגו הדמוקרטים בבחירות המשנה, נתונה הילרי קלינטון במצב רוח עכור. הילרי נזעמת על בעלה הנשיא, ובעיקר על אחת מהצהרותיו האחרונות על שהוא מוכן לשתף פעולה עם ניוט גינגריץ' ועם רפובליקאים ימניים אחרים, ולהתייעץ עמם מראש בנושאים מקומיים.

בקצרה

● טאלין. שוחררו 61 נוסעי המטוס הרוסי שנחטף אתמול לנמל התעופה של טאלין, בירת אסטוניה. שלושת החוטפים הסגירו את עצמם. מדובר במטוס נוסעים טופולב-134 של חברת התעופה אירופלוט, שהיה בדרכו מהעיר סיקטיבקאר שבצפון רוסיה לסנט פטרסבורג ומינסק. (ע"ד וע"צ)

● מינכן. מומחים גרמנים לביטחון גרעיני מסרו אתמול, כי תאונות חמורות עלולות להתרחש ביותר מ-20 תחנות כוח גרעיניות במזרח אירופה. מומחי החברה הגרמנית לביטחון במתקנים גרעיניים הביעו דאגה לנוכח מצבם של אמצעי הביטחון בתחנות כוח גרעיניות ברוסיה, אוקראינה, ליטא, בולגריה, סלובקיה וצ'כיה. (ע"צ)

● אנקרה. קזחסטאן תקבל סיוע פיננסי בסך 10 עד 20 מיליון דולר וכן סיוע חומרי מצד ארה"ב, תמורת המשלוח של 600 ק"ג אורניום מועשר, הודיעה אתמול ממשלת קזחסטאן. לפני והסכם עם ארצות הברית הציעה קזחסטאן לרוסיה לקבל את האורניום, אך זו סירבה. שר ההגנה האמריקאי ויליאם פרי הביע שביעות רצון מכך שארה"ב מרחיקה את החומר מהשוק השחור. (ע"צ)

● גיניאה-ביסאו. 196 בני אדם מתו מכולרה בחודשים האחרונים בגיניאה-ביסאו שבמערב אפריקה, ונודע על 8,784 אנשים שלקו במחלה. 81 אחוזים ממקרי הכולרה דווחו בביסאו. (ע"ד)

● מוסקווה. 15 עיתונאים נרצחו השנה בחבר המדינות, פי שניים מב-93', לדברי "הקרן להגנת הגלאסנוסט". 5 עיתונאים נהרגו ברוסיה, 5 בטג'יקיסטאן, שניים בגרוזיה, שניים בבלארוס ואחד בארמניה. (ע"צ)

● אנקרה. בית משפט צבאי טורקי גזר מאסר על שלושה עיתונאים, שראיינו טירונים, שמחו על החלטת הממשלה להאריך את השירות הצבאי. כל אחד מהעיתונאים נדון לחמישה חודשי מאסר, בהתאם לחוק האוסר פרסום הצהרות של קבוצות חיילים. (ע"ד)

עקב עבודות תשתית בדרך משה סנה

הכניסה לתל אביב במסלול הנסיעה מצומת הכפר הירוק לכיוון קרית שאול תתנהל בנתיב אחד בלבד.

הנהגים מתבקשים לנסוע בדרכים חלופיות.

החל מיום שני, 28.11.94 ולמשך כ-10 שבועות יבוצעו עבודות תשתית בדרך משה סנה.

במסגרת העבודות יצומצמו מסלולי הנסיעה בשני הכיוונים בדרך משה סנה. הנהגים מתבקשים לנסוע דרך נתיבי איילון או דרך נמיר (חיפה).

אנו מתנצלים על אי הנוחות הזמנית שתיגרם לתושבים, במשך תקופת העבודות.

משטרת ישראל

עיריית תל אביב - יפו

בית ש"י עגנון ירושלים

קורס לחובבי עגנון

אמנות הסיפור של עגנון

המפגשים יתקיימו בבית עגנון בימי ו' בין השעות 9.00 - 11.00. יוגשו שתייה חמה וכיבוד.

תאריך	שם המרצה	הנושא
9.12.94	פרופ' ראובן מירקין	תקופות ביצירת עגנון
16.12.94	פרופ' ראובן מירקין	לשונו של עגנון: "שירה"
23.12.94	אריאל הירשפלד	עגנון, האישה והאלוקים: "תהילה"
30.12.94	אריאל הירשפלד	עגנון והטרגדיה: "שלוש אחיות"
6.1.95	ד"ר מלכה שקד	הסיפור הריאליסטי: "פרנהיים"
13.1.95	ד"ר מלכה שקד	הסיפור הסימבולי: "המלבוש"
20.1.95	אמנון יורן	העיזבון של עגנון

מומלץ להצטייד בכתבי עגנון שיידונו בקורס - הרומן "שירה", הסיפורים "תהילה", "פרנהיים", ו"המלבוש" נמצאים בכרך "עד הנה", הסיפור "שלוש אחיות" ב"אלו ואלו". משתתפי הקורס יוכלו לרכוש את כרכי עגנון בהנחה מיוחדת בבית עגנון.

עלות הקורס - 140 ש"ח. הרשמה מוקדמת בימים א' - ה' בין 9.00 - 13.00.

ניתן לשלוח המחאה לפקודת בית עגנון ע"ס 140 ש"ח.

תלפיות רח' יוסף קלאוזנר 16, ירושלים 93388 טל' 716498

הקרן החדשה לקולנוע וטלוויזיה

מזמינה בזאת

יוצרים/יזמים עצמאיים מתחום הקולנוע והטלוויזיה להגיש בקשות להשקעת הקרן בסרטים תיעודיים, דרמות טלוויזיה וסרטים ניסיוניים.

את טפסי הבקשה להשקעת הקרן ואת נהלי עבודתה, ניתן לקבל במשרדי "הקרן החדשה לקולנוע וטלוויזיה"

ברח' סעדיה גאון 13 ת"א, 67135 טל. 03-5611715 בין השעות 08:30-16:30 בימים א'-ה'. נא לפנות לאיילת כפרי

העמותה למצוינות בחינוך

בית הספר התיכון למדעים ולאמנויות בירושלים

לטובים ביותר

רק 60 המצטיינים יתקבלו!

לפרטים נוספים והרשמה למבחני המיון: התקשרו לטלפון- 02-755111

יש אלטרנטיבה!

התנועה המסורתית (קונסרבטיבית) מציעה שירותי ...

מגוון דעות ומנהגים

יש לחוש רוח זו של סובלנות ...

התנועה המסורתית

ת.ד. 7559, ירושלים 93074

חדשות חוץ

הסרבים בבוסניה הגבירו את לחימתם סביב ביהאץ'; מונעים תנועת 150 משקיפי או"ם

נאט"ו שוקלת להרחיב את שטח "האזור המוגן" סביב ביהאץ' בצפון־מערב בוסניה

מאת סוכנויות הידיעות

נאט"ו איימה אתמול לשוב ולתקוף מהאוויר את כוחות הסר־בים־בוסנים הצרים על המובלעת המוסלמית ביהאץ' בצפון מערב בוסניה. נמסר כי נאט"ו שוקלת להרחיב את "האזור המוגן" סביב העיירה המותקפת. שגרירי נאט"ו, שנפגשו לכינוס חירום, גם דנו באפשרות להציג אולטימטום לנ־סיגת הכוחות התוקפים מהאזור המוגן שמסביב לביהאץ'. "הגענו למידה רבה של תמימות דעים בנוגע לאיום המיידי בתקיפות אוויר שמטרתן לבלום התקפות על אזרחים וחיילי או"ם", אמר מקור בנאט"ו.

השגרירים בחנו גם תוכניות לרדוף אחר מטוסים סרביים אל תוך שטחה של קרואטיה בהתבסס על החלטה קיימת של האו"ם, שה־תירה למטוסי נאט"ו לתקוף ביום שני שדה תעופה סרבי בקרואטיה. הרחבת האזור האסור בטיסה לשטחים קרואטיים מסביב לביה־אץ' תחייב קבלת החלטה חדשה של מועצת הביטחון.

מקורות בנאט"ו אמרו כי הרח־בת "האזור המוגן" היא חלק מתוכנית לייצוב המצב בבוסניה, תוכנית שתקבע גם מועד לנסיגת כוחות הסרבים־בוסנים והמוסל־מים המורדים מ"האזור המוגן".

16 השגרירים של ברית נאט"ו התכנסו לאחר שכוחות סרביים־בוסנים חדרו ל"אזור המוגן" של ביהאץ'. מזכ"ל נאט"ו, ווילי קלאס, אמר כי פעולה צבאית היא הדרך היחידה שנותרה לגרום למורדים הסרבים להגיע לשולחן המו"מ.

לפני ההפרים הגיבו כוחות סר־בים למתקפות האוויריות של נאט"ו בהחזקת יותר מ־150 מש־קיפי או"ם והגברת ירי הארטילריה על "האזור המוגן" של ביהאץ'.

כפרים בוערים בלהבות

אתמול כיתרו כוחות הסרבים־בוסנים את ביהאץ'. דווח על פצו־עים רבים בבתי החולים, מחסור במזון והרס של בתים רבים. הכו־חות הסרבים מחזיקים בעמדות בפאתיה הדרומיים של העיירה, בה מתגוררים כ־50,000 איש. מקורות באו"ם דיווחו כי כפרים מדרום וממערב לעיירה שנפלו בידי הסרבים בוערים בלהבות, וכי אלפי אזרחים נמלטים מבתיהם.

המוסלמים נסוגו מגבעה אסטרטגית

ראש ממשלת בוסניה, הארים סילאיג'יץ', אמר כי הלוחמה הת־לקחה מחדש לאחר שנחלשה שלשום בלילה. "יש כאן הרוגים רבים ועד שיגיע הזמן שבנאט"ו והאו"ם יפעלו מיד", אמר. לדבריו, כוחות הממשלה נאלצו לסגת בקרבת העיר. הוא דיווח כי הסרבים כבשו את גבעת רבליאצ'ה, המשקיפה על ביהאץ'.

הסרבים־בוסנים עצרו אתמול 55 חיילים קנדים של האו"ם ליד סרייבו. בנוסף, מוחזקים כ־100 חיילים צרפתים בנקודות לאיסוף כלי נשק מסביב לסרייבו, שהגי־שה אליהן נחסמה על ידי הכוחות הסרביים. מקורות של האו"ם ציי־נו, כי ככל הנראה היחס אל חיילי האו"ם טוב, וכי מתנהל מו"מ לשחרורם.

דובר צבאי של האו"ם, מייג'ור רוברט אראמס, אמר, כי הקנדים מנועים מלשוב לבסיסם, וכי רובם שמרו על נקודות לאיסוף נשק בצד הסרבי של קו החזית, בין וי־סוקו לבין סרייבו. "אין אנו מת־ייחסים אליהם כאל בני ערובה. בסך הכל, מונעים הסרבים מהם לעבור דרך נקודת הביקורת שלהם ולשוב לבסיס בוויסוקו. אנו מקווים, כי הבעיה תיפתר עוד היום", הוסיף אראמס.

דובר האו"ם בזאגרב מסר, כי תשעה משקיפים צבאיים של האו"ם גורשו מעמדתם בעיר ברצ'קו, בעקבות תצפית חשודה בפרוזדור־האספקה הסרבי. כן מסר הדובר שהסרבים־הבוסנים הגבילו את תנועותיהם של ששה משקי־פים צבאיים של האו"ם בבאניה לוקה, וכן את פעילותם של 26 משקיפים בסרייבו וסביבתה.

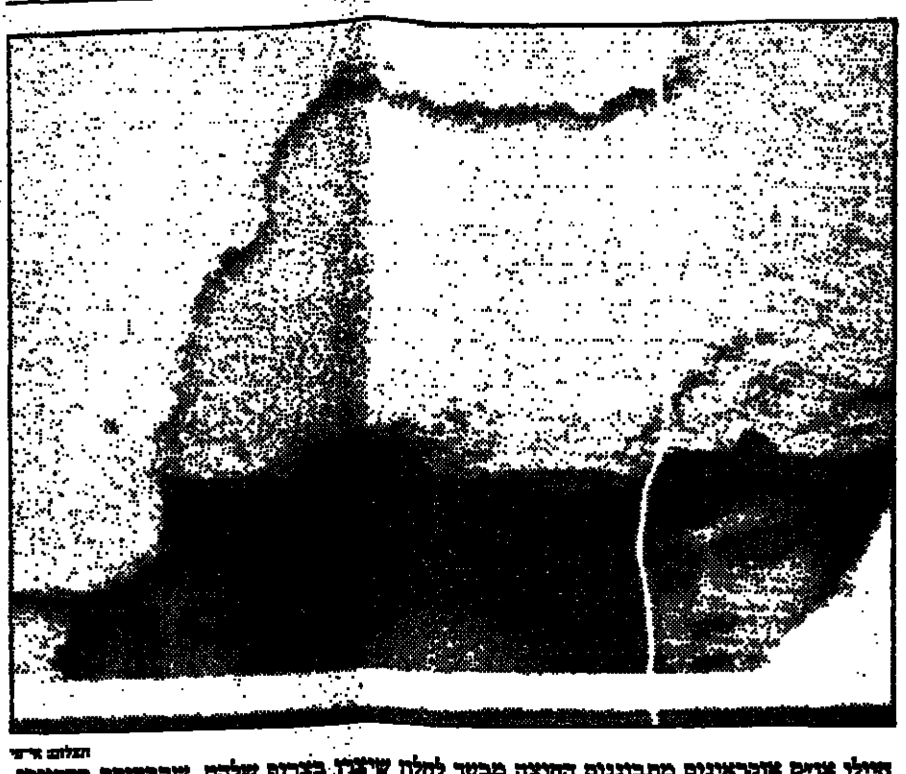

תצלום: איי־פי

חיילי או"ם אוקראינים מתבוננים החוצה מבעד לחלון [illegible] בבניין שלהם, שבבסיסם בסרייבו. משטרת בוסניה הוקיעה את ההפגזות על הבסיס שגרמו שלשום בלילה נזק כבד לכמה מבנים

יומן

הקרב על תפילת הבוקר

כישלון הדמוקרטים בבחירות בארה"ב שב העלה לסדר היום את הוויכוח על הקצאת זמן לתפילה בבתי הספר הציבוריים.

את הנושא העלה לכותרות הנשיא קלינטון, כנראה כחלק ממאמציו "לבנות גשרים" אל השמרנים בקונגרס. תחילה הבהיר קלינטון שהוא מוכן לעיין בתיקון לחוקה שיעניק זכות תפילה בבית הספר למי שירצה בכך. כשחש בסערה בחלקים רבים בציבור נסוג, והציע להסתפק בחקיקה שתתיר "רגע נייטראלי של הרהור נפשי" בתחילת הלימודים.

בארה"ב קיימת הפרדה מוחלטת בין דת ומדינה, במצוות שני סעיפים בתוספת הראשונה של חוקת ארה"ב. עם זאת, האמריקאים מכירים רשמית בקיומו של אלוהים ("באלוהים מבטחנו" כתוב, למשל, על כל שטר כסף אמריקאי). שאלת התפילה בבתי הספר, בה מומחשת הסתירה בין שני העקרונות, מתעוררת בדרך כלל בעתות תפנית שמרנית בדעת הקהל.

לפני 30 שנה קבע בית המשפט העליון של ארה"ב שתפילה מאורגנת מסוג כלשהו בבתי ספר נוגדת את החוקה. מאז ניסו למצוא פשרות שונות, שהנפוצה בהן היא קיום רגע דומייה לפני הלימודים, כדי לאפשר לכל תלמיד לפנות לאלוהיו. הארגונים לזכויות האדם ולהגנה על זכויות הפרט – ובהם הוועד היהודי האמריקאי והליגה נגד השמצה של בני ברית – טוענים כי בקביעת זמן לתפילה במוסד ציבורי, יש מעין כפייה על התלמידים להשתתף בה, דבר שעלול לפגוע בבני דת המיעוט שבכיתה.

רוב יהודי אמריקה חוששים מכל צעד שעלול להחליש את ההפרדה בין דת ומדינה, שמחושבת אבן הפינה של השוויון והשגשוג היהודי. מצד שני, יהודים רבים אינם רוצים להופיע כמתנגדי הדת או להבליט את השוני באמונתם. כבעבר, היהודים מקווים עתה שההתנגדות בחוגים נוצריים תכשיל את הרעיון ותמנע מהם את הצורך להצטרף אל מובילי המאבק נגד התפילה בציבור.

אליהו סלפטר

נפתח משפט הנאשמים בהצתת בית הכנסת העתיק בלובק, גרמניה

מאת יהודית וינקלר
שליחות "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). עם פתיחת משפטם בעיר שלזוויג, שניים מבין ארבעת הנאשמים בהצתת בית הכנסת היהודי העתיק, בעיר לובק בצפון גרמניה, הודו כי הם עומדים מאחורי המע־שה. שני נאשמים נוספים טענו שהם חפים מפשע. הארבעה, צעירים כבני 20, הואשמו בבית משפט בשלזוויג בניסיון רצח והצתה על ידי השלכת בקבוקי מולוטוב ב־25 במארס השנה על בית הכנסת בלובק. יו"ר הקהילה המתגורר במב־נה סמוך, ברטולד כץ, גילה את ההצתה, הזעיק מכבי אש ובכך הציל את חייהם של ששה יהודים יוצאי בריה"מ לשעבר, המתגוררים אף הם במבנה המגורים הנ"ל.

ביה"כ ניזוק קשות בליל הבדולח

הניסיון להצית את בית הכנסת בערב חג הפסח עורר גל מחאות בגרמניה ומחוצה לה. אלפי בני אדם ערכו הפגנות מחאה בלובק, ברלין ובהיידלברג. תושבי לובק הציבו משמרות ליד בית הכנ־סת, שניזוק קשות בליל הבדולח ב־38', כדי לשמור עליו ולאפשר לקומץ היהודים להתפלל בפסח. עשרות זרים הגיעו סביב המבנה כדי להב־יע הזדהות עם הקהילה היהודית הזעירה.

הקאנצלר קוהל שיגר מברק מחאה ממקום חו־פשתו באוסטריה. יו"ר הפרלמנט הפדראלי, פרופ' ריטה זוסמוט, הבטיחה בשם המפלגות הדמוקרטי־ות בגרמניה להיאבק בכל גילוי של אנטישמיות, גזענות ואלימות ולהשליט את שלטון החוק במ־דינה.

זמן קצר לאחר ניסיון ההצתה רווחו שמועות, כי היא בוצעה בידי ערבים ולא בידי ניאו־נאצים. הנחה זו התבדתה אתמול עם פתיחת משפטם של ארבעת החשודים המשתייכים לימין הקיצוני. בשלזוויג הולשטיין הקטנה מתגוררים קרוב ל־300 מגולחי ראש אלימים בנוסף לכ־50 ניאו־נאצים המוכרים למשטרה. במדינה זו פעילה במיוחד "מפלגת העבודה החופשית של גרמניה" שהיא ארגון ניאו־נאצי קיצוני אלים.

בית הכנסת של לובק, היחידי כיום במדינה הצפונית שלזוויג הולשטיין, הוקם ב־1890, ניזוק קשות בליל הבדולח ב־1938, שימש כמרכז ספו־רט בתקופה הנאצית וחזר לשמש כבית כנסת מ־1945. בשנים האחרונות הוא שופץ. קהילת לובק מנתה לפני המלחמה 600 יהודים, כיום היא מונה 27 יהודים, רובם יוצאי בריה"מ לשעבר.

השופטים מילר ואורלט לא יושעו

בעניין אחר הנוגע לגילויי אנטישמיות בגרמ־ניה, הנהלת בתי המשפט בעיר מאנהיים הודיעה אתמול סופית, כי השופטים מילר ואורלט, שעו־רו שערורייה משפטית ופוליטית כאשר שיבחו את המנהיג הניאו־נאצי גינתר דקרט שהורשע באשמה של הכחשת השואה והסתה גזענית, לא יושעו מתפקידם.

קלן (ע"ד). אתמול מסרה המשטרה בקלן כי שלושה בני אדם נספו וששה נפצעו בדליקה שפרצה באכסניה שבבעלות טורקית בעיר הקטנה פרל, ליד [illegible], שבמערב גרמניה. דובר של המשטרה שלל אפשרות של פיגוע ממניע גזעני.

מזג האוויר

תחזית להיום | שבת | ראשון | שני

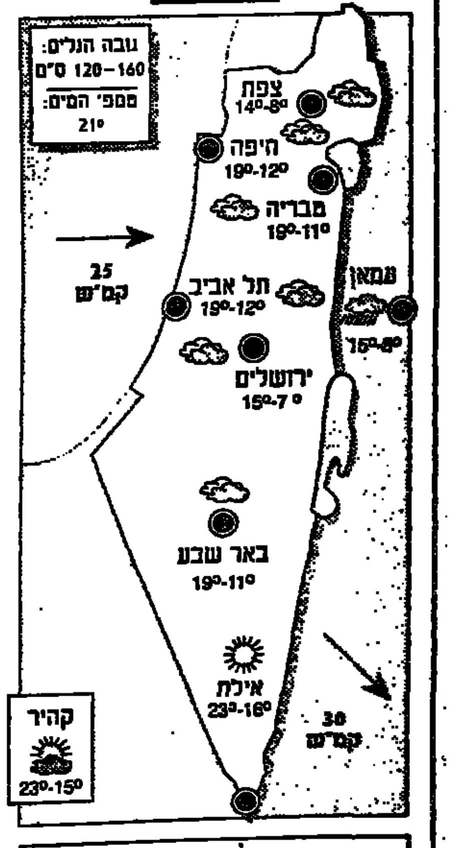

הגשם ייפסק

הגשם ייפסק היום בשעות הבוקר ומזג האוויר ייעשה מעונן חלקית. הים יהיה גבה־גלים: גובה הגלים מ־120 עד 160 ס"מ; טמפרטורת המים 21 מעלות. תנשב רוח מערבית עד צפון־מערבית במהירות של 20 עד 30 קמ"ש וישררו תנאים טובים לראייה.

המפה הסינופטית: שקע גורם לגשמים בסקנדינביה ובצפון אירופה. לחץ גבוה ומזג אוויר מעונן חלקית באנגליה, יעבור דרך צרפת למזרח אירופה. השקע במזרח הים התיכון מתקדם למזרח, והגשם באזורנו ייפסק.

בשבת – גשם מקומי יירד בצפון הארץ ויתפשט גם למרכזה; בימים ראשון ושני – גשם יירד מדי פעם בצפון הארץ ובמרכזה. בדרום יהיה מעונן חלקית.

כמות המשקעים

במילימטרים, מעודכן ליום 24.11.94 שעה 08:00

	הכמות שנמדדה	מתחילת העונה	הממוצע הרב שנתי
חיפה	7	189	550
שדה דב ת"א	לא דווח	לא דווח	524
נתניה	58	265	571
הגליל (מצפה הרשים)	20	259	900
מרחביה	21	206	452
דגניה	לא דווח	לא דווח	408
ירושלים (עטרות)	46	163	590
באר שבע	32	98	206
[illegible]	76	249	485
אילת	טיפות	11	31
יריחו	27	83	163

התחזית בעולם

	מינ'	מקס'	מזג האוויר
איסטנבול	8	12	מעונן חלקית
אמסטרדם	2	9	נאה
אתונה	9	16	נאה
בודפשט	3	8	מעונן חלקית
בוקרשט	2	11	נאה
בריסל	3	11	נאה
ברלין	3	7	מעונן
וינה	8	8	מעונן חלקית
ז'נבה	3	12	מעונן חלקית
סטוקהולם	-2	3	מעונן חלקית
לונדון	7	14	מעונן חלקית
מדריד	5	20	נאה
מוסקווה	-5	0	גשם עם שלג
ניו יורק	1	10	מעונן חלקית
פריס	3	11	מעונן חלקית
ציריך	3	9	מעונן
קופנהגן	5	11	מעונן חלקית
רומא	10	21	נאה

מפלס הכנרת

זריחת השמש	שקיעת השמש	זריחת הירח	שקיעת הירח
06:17	16:36	22:58	16:16

זיהום האוויר

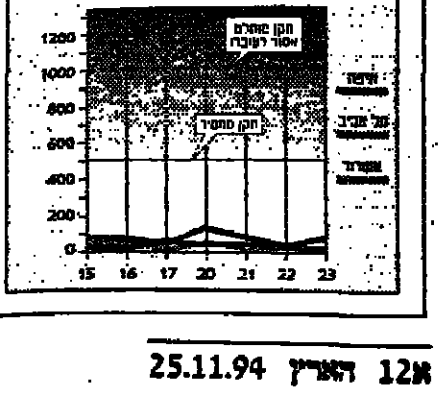

המוזיאון הלאומי למדע

תערוכות

מחישובים למחשבים:
בשיתוף עם חברת אינטל ישראל. התערוכה סוקרת את התפתחות אמצעי החישוב מהזמן העתיק ועד ימינו. בתערוכה הסברים, מלווים במוצגים דוממים ופעלתניים הממחישים עקרונות שונים הקשורים בנושא המיחשוב.
החל מ־29.11.94

תקשורת קול הזמן:
בשיתוף עם "בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ". בתערוכה: סקירה על תולדות התקשורת מהמצאת הטלגרף, הטלפון והאלחוט, מוצגים היסטוריים ועתידיים, מוצגים פעלתניים ועוד.

משחקי חידה:
תידות מכניות, פזלים ומשחקים המציבים בפני המבקרים אתגרי חשיבה.

תעתועי ראייה:
ראייה תלת־מימדית, עיוורון צבעים, אשליות אופטיות ועוד.

תערוכה חדשה: מחישובים למחשבים

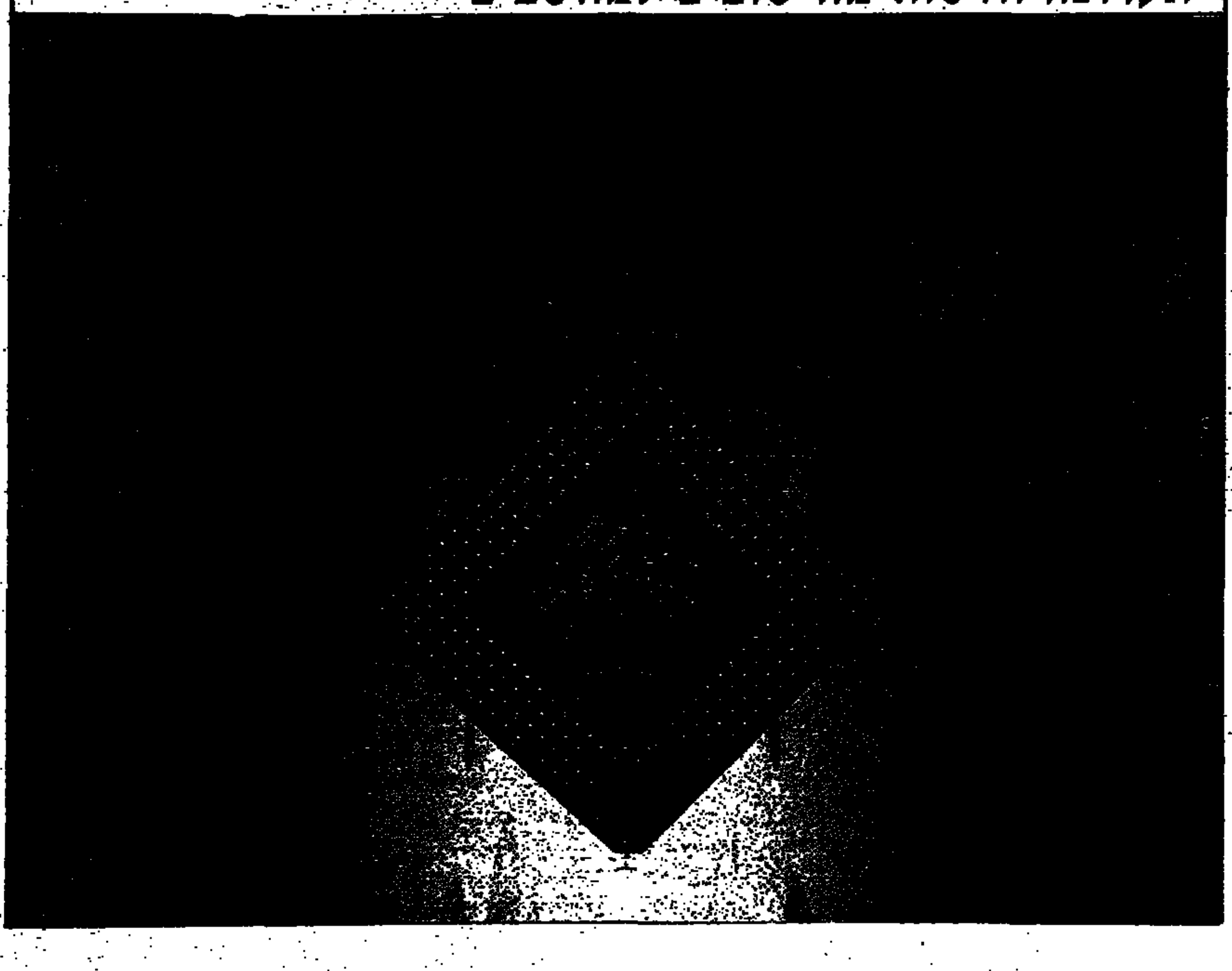

אולימפידע 95

נמשכת ההרשמה לאולימפידע 1995,
חידון מדעי לתלמידי כיתות ח'–ט'
בנושא האור.
המעוניינים להרשם ישלחו
פרטיהם (שם, כתובת, וטלפון)
למוזיאון הלאומי למדע, אגף הנוער,
ת.ד. 44927 חיפה 31448,
או יתקשרו לטלפון: 04–303130

הצטרפו לאגודת הידידים

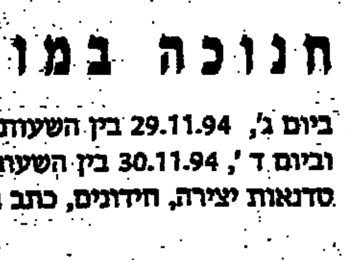

- כניסה חינם למוזיאון למנוי ולבני משפחתו (ילדים עד גיל 16)
- הזמנות זוגיות לפתיחות תערוכות ולאירועים מיוחדים
- הנחה להרצאות ולסרטים במוזיאון
- הנחה בחנות המוזיאון
- כניסה חינם ל"בית התפוצות" ולמוזיאון תל־אביב.

חנוכה במוזיאון

ביום ג', 29.11.94 בין השעות 11:00–18:00
וביום ד', 30.11.94 בין השעות 11:00–16:00
סדנאות יצירה, חידונים, כתב חידה ועוד.

הפעילות מתקיימת באגף הנוער.

כניסה חינם ל"ויזה זהב"
VISA כ.א.ל. VISA

אחה"צ של משמעות

הפעלות לכל המשפחה בימי ג', בין השעות 18:00– 15:00.

מנוי ל"ניצני מדע"
העיתון המדעי לילדים ולנוער בהוצאת המוזיאון.

שעות פתיחה: ב', ד', ה' 17:00– 09:00, ג' 19:00–09:00, ו' 13:00– 09:00, שבת 14:00 –10:00. א' סגור. בבניין הטכניון ההיסטורי, רח' שמריהו לוין, הדר הכרמל, חיפה.
ביום א' 4.12.94 המוזיאון פתוח בין השעות 17:00–09:00

פעולות המוזיאון בעידוד הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל

מבזק

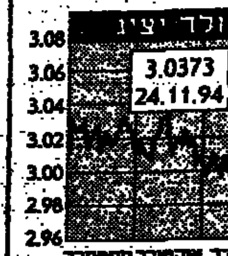

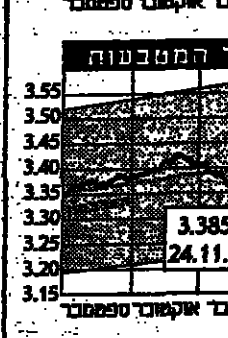

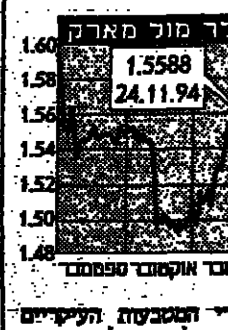

שערי המטבעות העיקריים מול הדולר אתמול בניו יורק: מארק – 1.5588, -0.30%; ין – 98.46, -0.11%; לי"ש – 1.562, -0.47%.

בזק הורשה לבטל הנחות של 80 מ' ש' בשנה שמקבל משרד הביטחון (עמוד 2ג).

בזק פירסמה בניו־יורק מכרז לחתמים. מכינה תשקיף להנפקה בחו"ל (עמוד 2ג).

שוחט הגיש סיכום תוכנית לייצוב מחירים בענף הדירות (עמוד 2ג).

"פורוורד": שינוי פעול לבאנקה בייעוד לתוקנות הפרדוליות (עמוד 2ג).

גידול של 10% במכירות לרכבי נוסעים (עמוד 2ג).

בשקם צופים איזון תפעולי ברבעון השלישי של השנה (עמוד 2ג).

עיקול הוטל על חברת של ג.ג. המפעילה בתי קולנוע בקניון קרית (עמוד 3ג).

יחול בהכללת רכיבי שכר חדשים בחישוב הפנסיה לעובדי המגזר הציבורי (עמוד 3ג).

ירידה של 75% ברווחי סולרד (עמוד 3ג).

רווחי חברת השמל ירדו ב-8.7% (עמוד 3ג).

בכירים במערכת הביטחון התעשייה האווירית תמשוט רגל אם תשלם תוספות שכר (עמוד 3ג).

ירידה ברווחי כור ל-53 מיליון שקל (עמוד 3ג).

מחיר הזהב בלונדון עמד אתמול על 384.65 דולר לאונקייה (עמוד 8ג).

אינטל מודה בשגיאה במעבד פנטיום המוצעת בחלק מהמחשבים (עמוד 9ג).

מכסים גבוהים מונעים גידול ביבוא טקסטיל ועין מחירי הדשן (עמוד 12ג).

מוחיר שיא לקרקע בגילה בירושלים (עמוד 12ג).

מסתמן הסכם בין סונול לבין בעלי תחנות הדלק (עמוד 12ג).

גידול של 60% ברווחי כבלים (עמוד 12ג).

מדורים

פוליטיקה. הבשר יחדיו את הכיס לאט"ז, ליבמנה (עמוד 4ג).

כוח אדם. מנמאורה מטופלי ההסתדרות יעבדו עבודה בקלות (עמוד 4ג).

שוק ההון. מליסרון — במשך מסלול הבמיות (עמוד 4ג).

הפטור ממס על השכרת דירות יוארך עד סוף '97

שוחט. תקרה של 4,200

מאת בוזי מלץ

שר האוצר, אברהם שוחט, הודיע אתמול כי תוקף הפטור ממס הכנסה בגין השכרת דירות יוארך בשנה עד ל-31.12.97.

נמסר כי החלטת שר האוצר נועדה להגדיל את ההוראות בשוק הדירות להשכרה לטווח ארוך ולעודד היצע דירות להשכרה. ההחלטה עדיין טעונה אישור הכנסת.

רתיעה משלטונות המס

"במצב של שוק הדירות היום, אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו להטיל מס כזה. להרבה אנשים יש רתיעה ממגע עם שלטונות המס, ולכן יעדיפו לא להשכיר את דירותיהם", הסביר בכיר במשרד האוצר. הפטור ממס ניתן עד לתקרה של כ-4,200 שקל לחודש.

גרניט הכרמל: נתחרה על הנחת צינור הגז ישראל־מצרים

עלות הנחת הצינור בצד הישראלי: 700–850 מ' ד'. משרד האנרגיה: חברה ממשלתית צריכה לבצע הפרויקט

שחר. תחרות חופשית

מאת עמירם כהן

קבוצת גרניט הכרמל השקעות, המחזיקה בבעלות על חברת הדלק סונול, מתכוונת להתחרות על פרויקט הנחת צינור הגז ישראל־מצרים, ובכוונתה להקים קונסורציום של חברות ישראליות למימון וביצוע הפרויקט.

שר האנרגיה, משה שחל, אמר בעבר כי ביצוע פרויקט צינור הגז יימסר לחברת התשתית הממשלתית, שירותי נפט.

מנכ"ל גרניט הכרמל השקעות וחברת הדלק סונול, אריה שחר, אמר כי "לא יעלה על הדעת שממשלה, שהודיעה ברבים על הפרטת חברות תשתית ממשלתיות, תיתן עדיפות לחברה הממשלתית שירותי נפט". לדבריו, "במקום שהממשלה תשקיע באמצעות חברת שירותי נפט, ואחר כך תצטרך להפריט אותו, עליה להעמיד את הפרויקט לתחרות של ההון הפרטי בישראל".

שחר העריך כי גם גורמים אחרים במשק יתעניינו בהשתתפות בפרויקט. "אנחנו נשמח לשתף פעולה עימם", הוסיף. שחר אמר עוד כי קבוצה בראשות גרניט הכרמל "לא תתקשה לגייס את מלוא הסכום הדרוש להשקעה בתשתית לפרויקט, ללא צורך באף גורם אחד מהממשלה".

על פי דו"ח שנמסר לשר האנרגיה על ידי חברת הייעוץ הצרפתית סופראגז, שבדקה את היתכנות הפרויקט, עלות הנחת הצינור בצד הישראלי – כולל מתקני שאיבת הגז – מוערכת ב-700–850 מיליון דולר.

בכיר במשרד האנרגיה אמר, כי עמדת המשרד היא שאין להוציא פרויקט בדרגת מורכבות כה גדולה מידי הממשלה. "זהו פרויקט המחייב טיפול בנושאי תשתית, בדיוק כפי שמטפלות תשתיות הנפט במדינה, ובמדינות המקורות – גם באותם תחומים. יש סיבות רבות, ואת מרביתן לא ניתן לפרט בשלב זה, מדוע יש לנהוג כך".

הוא הוסיף, כי "כל ניסיון להתארגנות של גורמים פרטיים במשק בנושא זה הוא מוקדם מדי, מאחר שלמשרד האנרגיה עדיין לא ידוע לוח הזמנים הסופי לביצוע הפרויקט; לא ידועה כמות הגז שתוזרם בצינור; וכן לא ידוע מתי יסופק הגז". על פי דיונים מוקדמים עם המצרים, מדובר בשלב הראשון על אספקת גז בכמות שווה ערך אנרגטית ל-2 מיליון טונות נפט לשנה.

"לחברות לחיפושי נפט תקציב ל-4 שנות קידוח"

מאת עמירם כהן

"לחברות הישראליות לחיפושי נפט רזרבות כספיות לעוד ארבע שנות קידוחים", מסר מקור המקורב לענף חיפושי הנפט. לדבריו, הידיעות שפורסמו לאחרונה כי הכסף בקופותיהן של החברות יספיק לשנה וחצי עד שנתיים, הן מגמתיות.

נמסר כי בידי 11 שותפויות הנפט הקיימות יש 298 מיליון שקל. כדי לעמוד בתנאי הרישיונות וההתחייבויות לקידוחים שבתשקיפים, עליהן לגייס עוד 74 מיליון. סכום זה יספיק ל-46 הקידוחים שתוכננו על ידי השותפויות ב-4 השנים הבאות.

ההערכה היא כי במשך הזמן שנותר לביצוע העבודה, לא יקשה על 11 השותפויות לגייס את הסכומים למרות השפל בבורסה.

6 שותפויות נפט חדשות נמצאות עתה בשלב ראשוני של קבלת היתרים. שותפויות אלה מתכננות 8 קידוחים ובכוונתן לגייס 170 מיליון שקל.

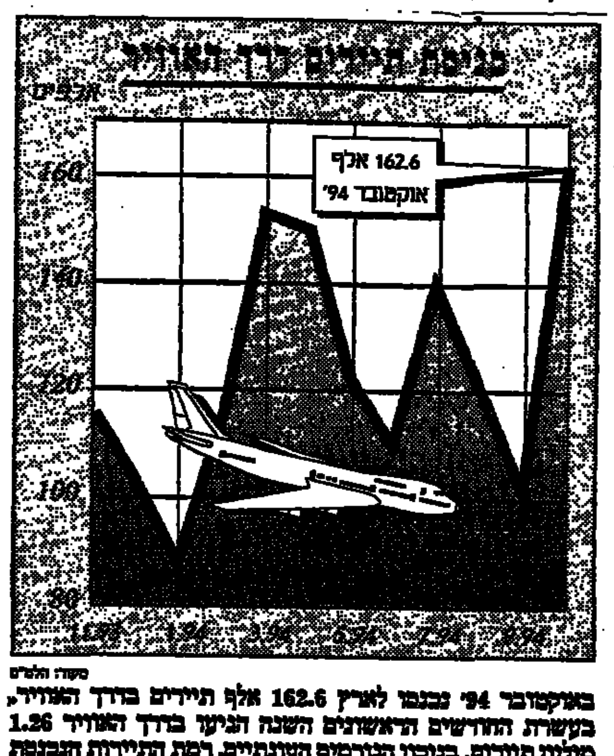

מקור: הלמ"ס

באוקטובר '94 נכנסו לארץ 162.6 אלף תיירים בדרך האוויר. בעשרת החודשים הראשונים השנה הגיעו בדרך האוויר 1.26 מיליון תיירים. בניכוי הגורמים העונתיים, רמת התיירות הנכנסת בדרך האוויר בספטמבר־אוקטובר השנה, היתה גבוהה ב-10% לעומת יולי־אוגוסט

שלמה פרידמן

מכירת שופ תידחה עד סוף ינואר לבקשת המתמודדים

ניצני מעריך שהמכירה תושלם עד פברואר

מאת בוזי מלץ ונעה הורמן

מכירת חברת שיכון ופיתוח תידחה מדצמבר עד סוף ינואר, לאחר שהמתמודדים ביקשו לקבל עוד מידע. מנהל רשות החברות הממשלתיות, יוסי ניצני, מסר אתמול כי הוחלט לפתוח את חדרי המידע לשבועיים, מ-18 בדצמבר, בשל בקשות רבות מצד המתמודדים.

בעבר ביקשה שופ לעדכן את נתוני חדרי המידע, ולצרף הערכות שומה מלאות, כדי לאפשר להעריך את שוויה. רשות החברות התנגדה למתן המידע לחברות. הלחץ שהפעילו המתמודדים לקבלת מידע מחודש הצליח, אך הביא לעיכוב המכירה.

לקראת פתיחת חדרי המידע שוב, תעדכן שופ את השומות ותוסיף מידע חשוב על החברה – לרבות רכישת קרקעות, ושינויי תוכניות בניין עיר.

רשות החברות התחייבה בעבר בפני ראש הממשלה ושר האוצר להשלים את המכירה עד סוף השנה. עיכוב המכירה משפיע על ביצוע התקציב ל-95'. ההערכות הן, כי בשל העיכוב יכללו ההכנסות מהמכירה רק בתקציב ל-96'. לפי החלטת ועדת השרים להפרטה, יימכרו 52%–100% ממניות החברה למשקיעים פרטיים.

לאחר שייסגרו חדרי המידע, יינתנו למתמודדים שבועיים להגיש הצעות מחיר. "אני מעריך שלקראת סוף ינואר, נשלים את תהליך המכירה", אמר ניצני.

הבורסה תחזור למה שהיתה

שלמה פיטורקובסקי אופטימי ביחס לעתיד המשק. הוא מאמין שהמשבר היצא נפגע, אבל לא מומך בפינות יום, רצופה עלייה כביבית. "מדיניות קו האלכסון הגיע לסוף חייה", הוא מנבא

מאת מרית גילת

אפילו בחוקרים בחוק סטרים העוקבים אחרי "ריפבליק נשיונל בנק אוף ניו־יורק" – הבנק שבאמצעותו מבקש אדמונד ספרא לרכוש את בנק לאומי – בכוי שמעו על שלמה פיטורקובסקי. "זה שיגהל לספרא את הבנק בישראל", כינה אותו ברוקר מהבנק להשקעות, פירסט בוסטון.

בשוק ההון הישראלי מהססים לגבי הסיכויים שספרא אכן יקנה את בל"ל. לעומת זאת כמורים, כי אם אמנם יקנה ספרא, יוחזר פיטורקובסקי לבל"ל בתפקיד המנכ"ל.

היחיד שמצהיר כי העניין אינו מעסיק אותו כלל, הוא פיטורקובסקי, שכיהן בעבר כמשנה למנכ"ל בל"ל, ובארבע השנים האחרונות משמש כמנכ"ל הבנק הבינלאומי, שבשליטת אחיו של אדמונד ספרא, ג'וזף ומשה.

"לא חושב שאני אתמנה, ולא חושב על זה. טוב לי בבנק הבינלאומי, ואני נהנה בבנק", אומר פיטורקובסקי, המבטל גם את השאלה, האם החלטתו של ספרא להתמודד דווקא על הבנק הבינלאומי קשורה בהיכרותו של פיטורקובסקי עם הבנק. "לא היה לי שום קשר, ואני לא מעורב בתהליכים ולא שותף להחלטות בשום דרך ובשום צורה. זה לחלוטין לא קשור בנו, ואנו שומעים מזה מרחוק", הוא מוסיף.

פיטורקובסקי מתנגד בוהירות רבה בכל הקשור לטענות כי אסור למכור את בל"ל למשקיע זר, ועוד יותר מכך למשקיע שאחיו – שהם גם יורשיו – כבר מחזיקים בבנק גדול בישראל. עם זאת, ניכר שהנושא מרגיז אותו.

"אם אפשר היה לגרום לכך שבנקים גדולים בינלאומיים יכנסו לפעילות בישראל, רק טוב היה צומח מזה לכלכלת ישראל, ולא חשוב אם זה ריפבליק של ספרא או הבנקים של רוטשילד או סיטיבנק. אנחנו לא מוכרים נכס לאומי. מה אנחנו מוכרים? שקלים. נדמה למישהו שיבוא לפה איזה בנק, וירוקן פתאום את הקופות של הבנקים הישראליים? הרי אלה תעתועי שווא.

"אני לא ראיתי בנקאי אחד או איש כלכלה רציני שחושש באמת מהמכירה של בנקים לזרים. צריך להבין דבר אחד, ואני לא מדבר בהכרח על ריפבליק, אלה בנקים גדולים בעולם, שפועלים על סמך חוקים שקיימים באירופה ובארה"ב: הם לא ירשו לעצמם לפעול בניגוד להוראות או מגבלות. יש כאן טענות פופוליסטיות. זה קל לדבר על סכנה שמאיימת על מדינת ישראל."

פיטורקובסקי. יחזור לבל"ל?

"אם נסתכל על השכר שלי, חלק לא מבוטל מהתגמול שלי הוא בבונוס. אם רווחיות הבנק תרד, אני מניח שהבונוס גם יירד"

שלושה אחים יחזיקו ב-40%–50% ממערכת הבנקאות הישראלית?

אני לא רואה סתירה בעובדה ששני אחים של כל אחד יש את מערך ההשקעות הבנקים שלו יוכלו לפעול במדינת ישראל, ואני לא חושש שפעילות כזו תפגע בתחרות בישראל. אני לא רואה בזה שום בעיה, אבל בנק ישראל הוא שצריך לקבוע. יותר מזה אני לא מוכן להגיד אף מילה.

הרבה ויכוחים מתנהלים היום על היקף ההשקעות הזרות בישראל – בפרט בשוק ההון.

צריך לעשות הבחנה בין שלושה סוגים של השקעה: ראשית, השקעות בנכסים ריאליים שאין להם קשר בבורסה. פה אנחנו בהחלט רואים השקעות בפועל, וחלקם הגדול הוא הבשלה של דברים שסוכמו לפני שנה ושנתיים. תדירות הביקורים של משקיעים פוטנציאליים גבוהה מאוד, אבל ללא ספק האירועים של החודשים האחרונים קצת היקפו את

המשך בעמוד 4ג

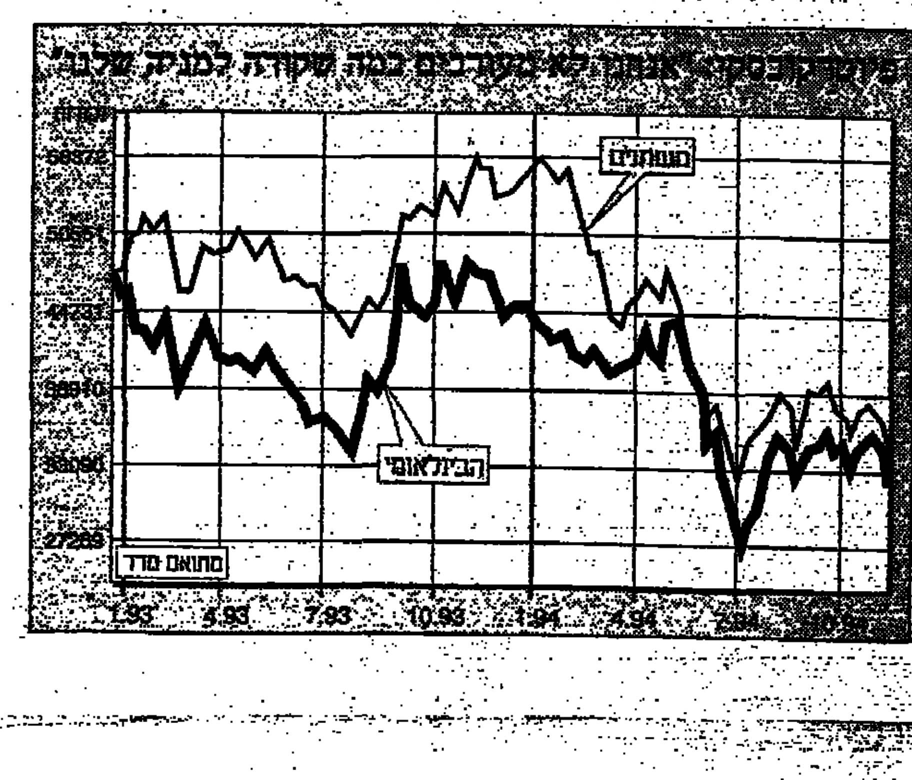

יומן

מפקד תרנגולות

מודעה צנועה בעיתונים היומיים גילתה שנפל דבר בעולם התרנגולות. המועצה לענף הלול הודיעה "מפקד ארצי של מטילות ביצי מאכל מתחיל היום, ה-22 בנובמבר, עם החזרת הענף לתכנון. פוקחים מטעם המועצה לענף הלול יבקרו במשקי יצרני ביצי המאכל ויבצעו ספירה פיסית של העופות הנמצאים ברשותם". הייתי צריך לקרוא את המודעה פעם ופעמיים ושלוש כדי להאמין. מדינה הרוצה לראות את עצמה מדינה בעלת כלכלה מערבית מפותחת, סופרת תרנגולות.

הסיפור הזה כאשר התברר למתכננים הדגולים במשרד החקלאות שב-94' נוצר עודף ייצור של 400 מיליון ביצים. מגדלי התרנגולות ייצרו 1.9 מיליארד ביצים, כאשר התכנון היה 1.5 מיליארד במחיר שקבע משרד החקלאות: 31 אגורות לביצה. האמת היא שכל זה היה צפוי מראש. במחיר שקבע משרד החקלאות היה כדאי לכולם לייצר יותר. ליישובי הצפון והגליל ניתנו סובסידיות מיוחדות לייצור ביצים, והם, כמובן, הגדילו את הייצור. באזור השפלה מגדלים באופן מסורתי יותר ביצים מהמכסה הרשמית ומוכרים אותן בצידי דרכים, נקי ממס – ובמזומן. ביצה היא הרי המוצר היחיד היוצא לאוויר העולם עם האריזה...

יושב פקיד במשרד החקלאות וחושב שהוא יכול לקבוע את עקומות הביקוש וההיצע לביצים ואת מחיר שיווי המשקל. אם זה היה אפשרי – ברית המועצות לשעבר ומזרח גרמניה היו הצלחה כלכלית אדירה.

הפתרון שונה בתכלית. לבטל את קביעת המחיר על ידי הממשלה. אם אמנם יש עודף של 400 מיליון ביצים, המחיר יירד בהתאם עד לנקודת שיווי המשקל. הציבור כולו ייהנה ממחיר ביצה נמוך יותר, וגם מגדלי המוחזים לצרכן. בעלי הלולים יידעו שאם ייצרו יותר מדי בשנה הבאה, המחיר יירד עוד, עד כדי אי כדאיות. לכן השוק יווסת את עצמו – בדיוק כמו שקורה עם כל מוצר אחר. מי שיבין שלא כדאי לו להישאר בענף, הממשלה תרכוש ממנו את המכסה, והוא יהיה זכאי גם למענק הסבה לענף אחר או לעיסוק אחר. זה פתרון אמיתי.

אך לא אצלנו. במדינה הקומוניסטית האחרונה בעולם שוכרים חברה מיוחדת שמוציאה עשרות פוקחים שיעקבו אחר 4,000 מגדלי תרנגולות בכל הארץ. הם יבדקו וירשמו כל לול וכל תרנגולת. הם יסתתרו ויחזלו ויחקרו, כי אולי מישהו מסתיר כמה תרנגולות בחצר האחורית של ביתו. אחר כך יקבע משרד החקלאות מכסות חדשות, ומחיר חדש וסובסידיה חדשה – וברור שבשנה הבאה יהיה עודף אדיר חדש.

לפי התפישה של שר החקלאות שלנו, הכלכלה המתוכננת היא הרבה יותר טובה. השיטה המערבית של כלכלת שוק היא לצנינים בעיניו. כך יש לו מטרה ברורה מראש, יש כמויות, ויש מחיר, יש תקציב גדול, ויש הרבה עבודה חשובה לפקידים ופוקרים ומפקחים ומתכננים. כך הכוח הפוליטי של יעקב צור עולה. נשארת רק בעיה קטנה אחת: זו בדיוק השיטה שכל כך הצליחה בברית המועצות לשעבר ובמזרח גרמניה.

נחמיה שטרסלר

לפני שינוי תקנות המס לפני שינוי שער המטבע לפני שיגמר המלאי

עוצמת ג'נרל מוטורס לשרותכם

גם במוצ"ש

לרגל הביקוש הגדול לרכבים מסחריים ופרטיים
פותחת UMI את כל אולמות התצוגה ברחבי הארץ
במוצ"ש, החל משעה 19.00

לבחירתך:

CADILLAC BUICK OPEL SAAB
PONTIAC CHEVROLET ISUZU GMC TRUCK

GM — נצל את ההזדמנות, בוא מחר, בחר לך מכונית חדשה וסגור עניין! — UMI Israel

יוניברסל מוטורס ישראל בע"מ יבואנים בלעדיים לדגמי: GM, אופל, איסוזו, סאאב אולם תצוגה ראשי רכבים פרטיים: ת"א, דרך פ"ת 76, טל. 03-5616363, אולם תצוגה רכבים מסחריים: ת"א, התעשיה 4-6, טל: 03-5615999. אולם תצוגה לדגמי אופל: ת"א, דרך פ"ת 86, טל. 03-5618911.

אנשים ועסקים

פרס. ביקור חוזר

דגן. מחזה תיקים

מוזס. למען הקהילה

קרצמן. אורח מארה"ב

אישיות בעלת השפעה

שר החוץ, שמעון פרס, יהיה היום אורח המועדון המסחרי התעשייתי במלון הילטון בתל־אביב. המועדון, שעם חבריו נמנים ראשי המשק ואנשי עסקים בכירים, מארח מדי שבוע אישיות אחרת שלה השפעה בתחומי המדינה והכלכלה. במפגש ישתתפו 400 איש.

פרס הרצה במועדון לפני שנה וחצי.

זוהר בלומנקרנץ

מדריך לעולם המשפט והכלכלה

מדריך חדש בשפה האנגלית לעולם המשפט והעסקים בישראל יצא לאור בהולנד ויופץ בארץ על ידי ההוצאה לאור של משרד הביטחון.

אמש התקיים במלון דן תל־אביב מפגש בין העורך הראשי של הספר, עו"ד אלון קפלן, לבין לקוחות בכוח, עורכי דין ורואי חשבון.

המדריך אמור לשמש משקיעי חוץ, אנשי מקצוע ובעלי קשרים עסקיים בינלאומיים. במדריך 548 עמודים, הכוללים 50 פרקים, שחוברו על ידי מומחים בתחומים שונים של שיטת המשפט ודיני עסקים ומסים.

זוהר בלומנקרנץ

רישום מדויק

בימים האחרונים פירסמו כמה חברות רכב מכשירי תדלוק (דלקנים), שבאמצעותם ניתן יהיה לנהל רישום מדויק של נסיעות הרכב וצריכת הדלק.

בתגובה פירסמה לשכת ארגוני העצמאים, ל.ה.ב, המלצה שלא להתקין מכשירים אלה, מאחר שמשרד האוצר עדיין לא חייב את התקנתם.

להערכת ארגוני העצמאים, מכשירים אלה לא יותקנו לפני 96', והאוצר לא יישם את התקנתם, משום שיהיה זה בלתי אפשרי לספק בזמן קצר את המכשירים לכל הרכבים.

עקב העלות של מכשיר זה, לא אושר השנה ניכוי המע"מ, ולא הותרה הכרה בהוצאה לצורכי עסקים, אלא בדרך מצטברת של יותר מ־9,000 ק"מ.

העצמאים תובעים כי בעת שתוחל התקנת הדלקנים, יוכרו הוצאות המע"מ ויופחת מספר הקילומטרים, שלא יוכרו כהוצאות עסקיות.

יעקב צלאל

דוקף יפרסם את קרייזלר

פרסום דוקף זכה במכרז על תקציב הפרסום של קרייזלר, מבית מכשירי תנועה, המוערך בכ־2 מיליון שקל בשנה. במכרז השתתפו גם פרסום ויגור פלוס.

הקמפיין נועד להחדיר לשוק הרכב את דגמי 95', כולל דגמים שזו הופעת הבכורה שלהם בישראל.

זוהר בלומנקרנץ

נשיאי בתי תוכנה אמריקאים – בישראל

סבם, נציגה החברה שנוצרה מאיחוד סייבייס ופאוארסופט, הצליחה להביא את נשיאי החברות לביקור בארץ.

בוב אפשטיין, הוגה הרעיון ומייסד סייבייס, ומיצ'ל קרצמן, נשיא פאוארסופט, יגיעו ארצה בפברואר 95' ויופיעו בפני כ־4,000 איש בכנס לציון האיחוד בין שתי החברות.

בכנס צפויות הכרזות חדשות, שהעיקריות בהן הן Sybase System 11, מהדורה חדשה של Powerbuilder לסביבת שרת/לקוח מגוונת: כלי Middleware חדשים וכלי המרה אוטומטיים מ־Oracle SQL-Forms ל־Powerbuilder.

סבם מחפשת אתר מתאים באזור המרכז לאכלוס הקהל הרב הצפוי להגיע לכנס.

אבי בליזובסקי

נעמן עוברת לשיטה האמריקאית

נעמן פורצלן משנה את שיטת השיווק ופותחת רשת חנויות חדשות בשיטת השירות העצמי בשיטה אמריקאית, בדומה לרשתות איים ואופיס דיפו.

החנות הראשונה תיפתח בחודשיים הקרובים בחוצות המפרץ, (מרכז מולקין) בשטחי היפוני, ותשתרע על כ־250 מ"ר.

באגף אחד של החנות ניתן יהיה לרכוש עודפים וכלים לבנים ומקושטים מעודפי המלאי במחירי הרצפה, כאשר לרשות הקונים יעמדו עגלות סופרמרקט גדולות לאיסוף הכלים: כלים אלה מיועדים גם לבעלי מסעדות וקייטרינג.

בחלקה השני של החנות, שתהיה יוקרתית ובעיצוב אירופי, תציג החברה מבחר מערכות כלים מתוצרתה.

החברה, בבעלות כור תעשיות, מונה כיום 14 חנויות מפעל. מחזור מכירותיה השנתי עומד על כ־10 מיליון דולר.

זוהר בלומנקרנץ

מפעלים ישקיעו באיכות הסביבה

מפעלי התעשייה עומדים להשקיע 1.6 מיליארד שקל באיכות הסביבה בשלוש השנים הבאות.

עקיבא מוזס, יו"ר המועצה לאיכות הסביבה בהתאחדות התעשיינים, מסר אתמול כי מדובר בסכום השווה כ־2% ממחזור המכירות של התעשייה בארץ.

לדבריו, מסקר שכלל 116 מפעלים, עולה כי בשנתיים הקרובות מתכננים המפעלים להשקיע כ־550 מיליון שקל לטיפול בפליטות לאוויר, 450 מיליון שקל לטיפול בשפכים תעשייתיים, כ־130 מיליון שקל למחזור פסולת ועוד.

גבי זהר

חשיפה להיסטוריה

מערכת הביטחון עוסקת בהכשרת כ־850 אלף תיקים שבארכיון צה"ל, לעיון הציבור. כ־100 אלף מתוכם הם תיקים מתקופת מלחמת העצמאות, והשאר מהשנים 1949–1956.

כאמצעי עזר להתמצאות בחומר הנמצא בארכיון, הופקו כמה מדריכים מפורטים, שיקלו על ההתמצאות במידע הנמצא, בהם מדריך לעיתונות על מלחמת שלום הגליל ועל מלחמת המפרץ, מדריך לעיתונות בכלל ולנושאים הקשורים בזרוע המערבית וקטלוג ממוחשב לספרים הנמצאים בספריית ארכיון צה"ל.

בתיקים שנפתחו לעיון הציבור, כ־25 אלף במספר, יש חומר מלשכת הרמטכ"ל ואגפי המטה הכללי, ודעות ווים והחומר משרד הביטחון.

על פי החלטה של אלוף מאיר דגן, עוזר ראש אגף מבצעים, נערך בימים אלה סקר תיעוד ביחידות צה"ל על ידי קציני מילואים של מחלקת היסטוריה בצה"ל.

הסקר נועד לאתר חומר תיעודי המצוי ביחידות הצבא אשר היה צריך להיגנז בארכיון צה"ל, אך לא נגנז מסיבות שונות.

שרון שרה

צל"ש למג'יק

ירחון המחשבים האמריקאי Design and database "programing", בחר במחולל היישומים הישראלי "מג'יק" ככלי הפיתוח המוביל בגישת שרת/לקוח.

במאמר מערכת בגליון נובמבר, שבודק את הבעיות האופייניות לכלי הפיתוח העכשוויים, מצא עורך המאמר כי מג'יק הוא הכלי האופטימלי לפיתוח בסביבת שרת/לקוח.

המאמר מצביע על כך שרבות מגישות השרת/לקוח הנהוגות היום, שטוחות מדי וחסרות מסגרת רשמית מסודרת. דבר זה יוצר תחושה של חוסר אמינות ושל יישומים לא יציבים בתפוקות.

תפיסת הפיתוח של מג'יק מעניקה, לדברי הכותב, למפתח המערכות אפשרויות יישום ברמה גבוהה ואמינה.

למג'יק יש אפשרות טכנולוגית לתזמן הפעלה ובקרה של קבצים, ללא מגע יד אדם. למעשה, ניתן לפתח מערכת סטנדרטים שתדריך הוראות ותאפשר למשתמשי מג'יק להוציא לפועל יישום אוטומטי מלא.

בני רוזנבוים, סמנכ"ל שיווק מג'יק ישראל, מציין כי הצל"ש שניתן למג'יק נוסף לשורה ארוכה של הצלחות בינלאומיות, בהן זכיית מג'יק במקום הראשון בתחרות פיתוח בינלאומית, שנערכה בקרולינה הצפונית, זו השנה השלישית ברציפות.

אבי בליזובסקי

מינוי

אבי מילין (47), בעל ניסיון בשיווק ובמכירות בחו"ל, מונה לדירקטור פעיל של דירקטוריון חברת ג'נוס, הפועלת במסגרת החממה הטכנולוגית של באר שבע, ומשתייכת לקבוצת ESC המתמחה באלקטרו אופטיקה, בתקשורת ובמחשבים.

טלפון בכרטיס אשראי

מאת אבי בליזובסקי

חברת איי־טי־איר הבריזה אתמול על מכשיר טלפון ציבורי חדש המיוצר בארץ, טלקרדים, המופעל באמצעות כל סוגי כרטיסי האשראי.

מחיר פעימת מונה בכרטיס יהיה חצי שקל, כמחיר פעימה במכשיר טלכרט של בזק, וחצי מהמחיר בטלפון מטבעות. בביצוע השיחה הראשונה מכל מכשיר טלקרדים רוכש המשתמש 20 פעימות מונה בעשרה שקלים.

המשתמש אינו חייב לנצל את כל 20 הפעימות בשיחה אחת, או רק מהמכשיר ממנו קנה אותן, שכן כל המכשירים מקושרים יחד כך שניתן לנצל את הפעימות מכל מכשיר טלקרדים בארץ ללא הגבלת זמן. כשהפעימות נגמרות נטען כרטיס האשראי מחדש בעשרים פעימות נוספות, מבלי לנתק את השיחה. החיוב יופיע בחשבון כרטיס האשראי במועד התשלום.

חברת איי־טי־איר נמצאת בבעלות האחים אלוש (50%) וליבר השקעות הנסחרת בבורסה. החברה היא יבואנית טלפון המטבעות מולטיפון ומערכת הבקרה המרכזית הממוחשבת להפעיל טלפונים ציבוריים, PNMS, תוכנית של חברת IPM האיטלקית.

קאול בחתימת ההסכם עם נטקום: זהו איתות לחברות נוספות בתחום

מאת אבי בליזובסקי

השותפות של בזק בחברת נטקום היא איתות ברור לחברות בתחומים נוספים המשיקים לתחום התקשורת על האסטרטגיה שבה תפעל בזק – אמר אתמול מנכ"ל בזק, יצחק קאול, בטקס חתימת ההסכם בין חברת בזק לחברת נטקום על כניסת בזק כשותף בחברה.

בזק רכשה 25% ממניות נטקום בסכום של 2.5 מיליון דולר שיוזרמו לחברה. לשאלת "הארץ" ענה קאול כי בזק תנסה לרכוש חברות בתחומים בהם היא עדיין לא פעילה – מולטימדיה, אלחוט לסוגיו ורשתות תשתית ועוד מגוון (טלוויזיה אינטראקטיבית, תקשורת נתונים, מאגרי מידע ועוד). לדבריו המעורבות של בזק תגרום בסופו של דבר לתחרות בשווקים הללו, שתביא לעלייה בתנועת התקשורת דרך תשתית בזק. "אם כבר תחרות, זה לא אומר רק שחברות יכנסו לתחומים שבהם עסקנו בעבר, אלא גם שאנחנו ניכנס לתחומים חדשים" אמר קאול.

מנכ"ל נטקום, דוד קמיניץ, אמר כי "שיתוף הפעולה יקנה ללקוחות נטקום יתרון משמעותי בשל האינטגרציה המלאה של מערכות תקשורת נתונים המבוססות על ציוד ותמסורות של שני הגופים המובילים בארץ, כל אחד בתחומו".

לדברי קאול וקמיניץ, שיתוף הפעולה יאפשר לבזק להגיע ללקוחות פתרון משולב של טלפונים ורשתות מחשבים מקומיות.

שוק תקשורת המחשבים מוערך על ידי השניים בכמאה מיליון דולר בשנה. המטרה המוצהרת של הרכישה, לדברי קאול, היא ליצור לחברה המשותפת מעמד מוביל בשוק הזה.

בתשובה לשאלה אם אין טעם לפגם בכך שנטקום משתתפת במכרז הנתבים הגדול של בזק, הבטיח סמנכ"ל בזק, רמי בלניקוב, כי המכרזים שנמצאים בבחינה ימשכו כרגיל מתוך הקפדה על כללי המכרזים, והמשך תשתמש בזק בנטקום לאספקת מוצרי נטקום לחברת בזק, אך תפעל לפי מגבלות החוק.

חברת נטקום זכתה לאחרונה במכרז התקשורת של צים. נטקום תקים רשתות מקומיות באתרי צים בארץ ותבצע קשוריות ביניהם באמצעות ציוד של החברות סיסקו וג'ייסקום שהיא מייצגת בארץ. היקף הפרויקט עשוי להגיע, בשלבים, לכמה מאות אלפי דולרים.

בזק פירסמה בניו־יורק מכרז לחתמים מכינה התשקיף להנפקה בחו"ל

מאת אבי בליזובסקי

הנהלת בזק גיבשה אתמול את הנוסח הסופי של טיוטת תשקיף החברה, לקראת ההנפקה שתיערך במארס 95'. הטיוטה תוגש לדירקטוריון החברה ב־8 בדצמבר, ולאחר אישורה תוגש לבורסות בניו יורק, טוקיו ותל־אביב. בזק תנפיק 25% מהונה, וכך תישאר הממשלה בעלת 51% מהון המניות של בזק. חברת מורגן סטנלי תשמש היועץ לבזק להנפקה.

בימים אלה ממתינה בזק לתשובות הראשונות למכרז שפורסם בימים האחרונים בחיפוש אחר חתמים בניו יורק.

לדברי מנכ"ל בזק, יצחק קאול, ישמש הכסף שיתקבל, כמיליארד וחצי שקל, להחזר חלק מהחוב העצום של בזק לממשלה בשל העברת הנכסים עם הקמת החברה. החוב מסתכם כיום ב־4 מיליארד דולר, והריבית עליו היא 7.3%. החזר הכסף יאפשר לבזק לצמצם במאה מיליון דולר בשנה את הוצאות הריבית.

לדברי קאול, אם הממשלה רוצה להפריט את החברה, ולחייבה לפעול בתנאי תחרות ולפי כללים עסקיים, עליה לבטל את התמלוגים המוטלים מס על התקשורת. מס זה פוגע במכשיר העיקרי לצמיחה בכלכלה הגלובלית המתפתחת. לדבריו, "מס זה לוקח כסף המיועד לתשתית התקשורת ומשתמש בו למטרות אחרות. אם לא יפחיתו את התמלוגים, שיכריזו על בזק כמשרד לגביית מסים ולא כחברה עסקית."

בתגובו על הידיעה שפורסמה אתמול באשר למסע הלחצים שמפעילה בזק על מנכ"ל משרד התקשורת כדי שיטיל כמה שיותר מגבלות על המפעיל השני בשירות הטלפון הבינ"ל, אמר קאול כי גם החברה השנייה שתיכנס לתחום הזה, וגם החברה הבת של בזק לשירותים בינלאומיים, יעמדו באותם תנאים, ויצטרכו לשלם לבזק אותם תעריפים. הוא מקווה שהממשלה תתחשב בשיקולי מדיניות, ולא תגרום בהחלטה פגיעה כלכלית בבזק.

שוחט וצור סיכמו תוכנית לייצוב מחירים בענף הירקות

מאת גדעון מלץ

שר האוצר, אברהם שוחט ושר החקלאות, יעקב צור, סיכמו אתמול כללים להתרת יבוא ירקות לארץ. על פי הכללים, במקרה שמחיר של ירק מסוים יעלה מעל 100% מהוצאות הייצור (כפליים ממה שמשקיע החקלאי בגידולו), יותר יבוא באופן אוטומטי. היקף היבוא ייקבע בהתאם לפער בין הייצור והצריכה.

ההסכם קובע גם כי משרד החקלאות יכין "תוכניות מגירה" ליבוא, כולל רשימת הארצות המותרות ביבוא, וכללים מנחים ליבואנים. כך יובטח שהיבוא יתבצע באופן מהיר ויוכל להביא להורדת מחירים בזמן קצר. בענפי הבצל, הגזר ותפוחי אדמה, הניתנים לאיסום לזמן ארוך, יתקיימו הערכות מצב בהתאם לכמות המלאי הקיימת במחסנים, כך שניתן יהיה להיערך ליבוא מראש.

הכללים המתירים יבוא של ירקות לארץ מהווים חלק מתוכנית כוללת לייצוב ענף הירקות, שנועדה למנוע תנודות חריפות. התוכנית מבוססת על העקרונות הבאים: בכל מקרה של עלייה קיצונית במחיר, יותר יבוא באופן אוטומטי, ובנוסף לזאת, בכל מקרה של ירידת מחיר באופן קיצוני, תשתתף הממשלה במימון עלות פינוי העודפים כדי לבלום ירידת המחירים. שאר העלות תמומן מכספי ההיטלים של מועצת הירקות.

התוכנית קובעת שהתנאי להתערבות הממשלה יהיה ירידת מחיר הירק מתחת ל־60%–80% מהוצאות הייצור, בהתאם לסוג הירק.

לדברי צור, לקח החודשים האחרונים הוא, שתמיכה בחקלאות מקומית עדיפה על יבוא.

בשקם צופים איזון תפעולי ברבעון השלישי של השנה

מאת זוהר בלומנקרנץ

"השקם יגיע לאיזון תפעולי ברבעון השלישי השנה" – כך אמר "להארץ" בכיר בשקם, לקראת העברתם, בשבוע הבא, של הנתונים הכלכליים, לבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

לדבריו, ממארס 94', מועד הפעלת תוכנית המפנה בשקם, גורמים רבים בחברה ומחוצה לה לא האמינו שניתן להגיע השנה מבלימת הפסדים של שנת 93', שהגיעו, בהתאמה, לכ־28 מיליון שקל, לרמת איזון תפעולי. "זוהי תשובה למפקפקים ביכולת השקם להיות חברה יעילה".

מועצת המנהלים של החברה, בראשותו של היו"ר צבי אלדרוטי, תתכנס ב־29 בנובמבר על מנת לאשר את התוצאות העסקיות של שקם לרבעון השלישי של השנה. אחר כך ידווחו עליהם לבורסה.

בינתיים נמשך המשא ומתן בין ההנהלה לוועד העובדים לגבי גובה תשלום פיצויי הפרישה, במקרה של פיטורים עם השלמת מכירת גרעין השליטה של השקם. ועדת הכספים של הכנסת דחתה את אישור הרכישה עד להשלמת המו"מ בעניין זה.

בחברה מעריכים, כי העניין יוכרע לא יאוחר מאמצע חודש דצמבר 94'.

בזק דורשת לבטל הנחות של 80 מ' ש' בשנה שמקבל משרד הביטחון

מאת שרון שרה

בזק דורשת לבטל או להקטין באופן משמעותי את ההנחות שמקבל משרד הביטחון על תעריפי הטלפון בתמורה להשקעותיו בהקמת תשתית תקשורת הטלפונים לצרכים צבאיים, שחלק ממנה נמצא בשירות החברה.

משרד הביטחון טוען מנגד כי ההנחות שקיבל, לא כיסו עדיין את מלוא השקעותיו.

משרד הביטחון נהנה מהנחות בשיעור של כ־30%–50% מתעריפי הטלפון הרגילים. מקורות כלכליים העריכו, כי ההנחות מסתכמות בכ־80 מיליון שקל בשנה.

בחודשים האחרונים התנהל מו"מ בין משרד הביטחון לבזק, בניסיון ליישב את המחלוקת, ואולם לא הושגה כל הסכמה בעניין והוא הועבר להכרעת ראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין, ושרת התקשורת, שולמית אלוני.

בזק מבקשת להגיע להסדר עם משרד הביטחון, לפיו יקבל צה"ל שירותים מבזק בדומה ללקוחות אחרים, תוך התחשבות במעמדו הייחודי. בכירים בבזק אמרו, כי בפועל מסבסד הציבור את מערכת הביטחון. לדבריהם, אם יוקטן שיעור ההנחה על תעריפי הטלפון, ניתן יהיה להוזיל את התעריפים הנגבים גם מכלל הצרכנים. הצעת מחיר שנתנה בזק למערכת הביטחון נבדקה ונדחתה.

דובר משרד הביטחון מסר אתמול בתגובה, כי המשרד אינו מקבל הנחות על תעריפי שיחות טלפון, אלא על דמי שימוש לקווי צה"ל בלבד. לדברי הדובר, ההסדר נקבע בהסכמת המשרד ובזק.

ירידה קלה ברווחי כלל תעשיות

מאת אבי שוברט

כלל תעשיות הציגה ירידה קלה ברווחיה ברבעון השלישי של 94', ל־45.3 מיליון ש', לעומת 49.9 מ' ש' ברבעון המקביל אשתקד. ואולם, רווחיה בינואר–ספטמבר ירדו בשיעור ניכר והסתכמו ב־91.1 מ' ש', לעומת 138.3 מ' ש' בתקופה המקבילה אשתקד.

הנהלת כלל מסרה, כי הרווח הנקי ל־9 החודשים הראשונים השנה הורע בשל הירידה במחירי ני"ע הנסחרים בבורסה, אשר גרמו להפסדים בתיקי ההשקעות של חלק מחברות הקבוצה. כמו כן, נגרמה הירידה ברווח בשל ירידה ברווחי מגזר האלקטרוניקה וברווחי מגזר המתכת. הירידה מותנה ע"י עלייה ברווחי מגזר הטקסטיל, בעיקר של כיתן.

ההכנסות המצרפיות של הקבוצה ממכירות ושירותים עלו ב־864 מיליון ש', לעומת 548 מיליון ש' ברבעון המקביל אשתקד. ההכנסות ב־9 החודשים הראשונים של השנה הסתכמו ב־2.4 מיליארד ש', לעומת 1.5 מיליארד ש' בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות המצרפיות נובע ברובו מהכללת המכירות המצרפיות של גרנית יפאורה ותלמטיקס שהיא חברה בת של טאיטקס במכירות.

גידול של 18% ברווחי להנסיונל

מאת רונית מורגנשטרן

חברת הביטוח להנסיונל, הבת הרביעית של הדר מקבוצת הפניקס, סיימה את הרבעון השלישי של 94' ברווח נקי של 11.812 מיליון שקל, לעומת רווח נקי של כ־10.011 מיליון ברבעון המקביל – גידול של כ־18%. בינואר־ספטמבר השנה היה הרווח הנקי כ־40.943 מיליון שקל לעומת 39.048 מיליון בתקופה המקבילה – גידול של כ־5%.

רווח ענף ביטוח החיים היה ברבעון השלישי כ־22.74 מיליון שקל, לעומת 17.31 מיליון ברבעון המקביל. הרווח הנקי בביטוח חיים בינואר־ספטמבר השנה היה 75.931 מיליון שקל, לעומת 69.493 מיליון בתקופה המקבילה – גידול של כ־9%. בהכנסות מפרמיות בביטוח חיים חל גידול בינואר־ספטמבר בכ־59.7%, לעומת התקופה המקבילה. ההכנסות הסתכמו בכ־342.8 מיליון שקל.

החברה מדווחת בביאורים לדו"חות, כי בתחילת השנה ביצעה רכישת הזכויות של חלק מעסקיה עם מבטחי משנה בביטוחי חיים, שבוטלו חלק מביטוחי המשנה ב־92–93'. הפעולות הביאו להגדלת השייר העצמי ולהקטנת הרווח מעסקי ביטוח חיים באותה תקופה ב־29.804 מיליון שקל, והקטנת הרווח הנקי לאותה תקופה ב־15.796 מיליון שקל.

ברבעון השלישי מסרה החברה למבטחי משנה אחרים עסקים שרכשה. החברה העבירה למבטח משנה זה חלק נוסף מהעסקים שבעבר מסרה למבטח משנה אחר. הפעולות הקטינו את השייר העצמי והגדילו את הרווח מעסקי ביטוח חיים ברבעון ב־16.782 מיליון שקל, והביאו להגדלת הרווח ברבעון ב־8.894 מ' שקל.

בביטוח כללי רשמה החברה הפסד של 3.653 מ' שקל, לעומת כ־1.7 מיליון ברבעון המקביל. ב־9 החודשים הראשונים רשמה החברה הפסד של כ־6 מיליון שקל בביטוח כללי, לעומת הפסד של כ־3.84 מיליון בתקופה המקבילה.

החברה גייסה בתחילת ספטמבר 20.1 מ' שקל ברוטו מהנפקת 1.5 מיליון מניות בבורסה.

בנק ישראל מודיע

פרטי המכרזים לשבוע בין 27 בנובמבר עד 1 בדצמבר

(1) המיכרז המדובר	מספר הסדרה	מועדים: יום המיכרז	יום הסליקה הכספית	פדיון/מימוש/פרעון: היום	התקופה	סכומים מוצעים	תשואה/ריבית פרמיה/מחיר/אחוזים: מיועדית	מירבית
מילווה קצר מועד (הנפקה/הצעת מכר) מיכרז על התשואה (3)	0555 1115	29.11.94 29.11.94	30.11.94 30.11.94	31.5.95 1.11.95	182 ימים 336 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 250 250	✱	20% 20%
מילווה קצר מועד למסירה עתידית – מכירה (2) מיכרז על תשואה	0855 0246	29.11.94 29.11.94	1.3.95 1.3.95	30.8.95 28.2.96	182 ימים 364 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 15 15	✱	20% 20%
החלפת איגרת חוב כנגד מק"מ	(4) 1115	30.11.94	✱	1.11.95	335 ימים	מיליוני ש"ח ע"נ 15	✱	20% 20%
אופציות לרכישת דולרים (5) – 3 חודשים	411531 411532	29.11.94	יום המכרז	2.3.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✱	✱
	411551 411552	1.12.94	יום המכרז	2.3.95	3 חודשים	4,000 יחידות 6,000 יחידות	✱	✱
6 חודשים	411530	29.11.94	יום המכרז	1.6.95	6 חודשים	5000 יחידות	✱	✱
הלוואות לבנקים עבור הציבור מיכרז על הריבית (3)	✱	28.11.94	28.11.94	26.12.94	4 שבועות	450 מיליון ש"ח	14.8	✱

(1) במיכרז מדורג, החיוב הכספי של הזוכים מתבצע לפי פרמיה/ריבית/תשואה המוצעת על ידם בהתאמה לכל כמות וכמות שבה זכו במיכרז.
(2) התשואה הינה תשואה אפקטיבית שנתית ברוטו לתקופה שמיום ההעברה והסליקה הכספית ועד ליום הפדיון. מהזוכים במיכרז גובים חברי הבורסה לניירות ערך, עמלת רכישה בלבד בשיעור שלא יעלה על 0.1 אחוז (עשירית האחוז) מהשווי הכספי של הרכישה. אין הם גובים עמלת מכירה או פדיון.
(3) הריבית הינה ריבית שנתית המחושבת עבור התקופה המתאימה באופן יחסי בשיטת הקו הישר.
(4) סדרות אג"ח להחלפה תבחרנה מתוך רשימת הסדרות המפורסמות להלן והמפורסמה לפני המכרז בחוזר ובמערכת שב"א
סדרות האג"ח הם: לסק"מ 1115 – שגיא: 4122–4124 גליל 3752, 3791–3792, 3904
3862–3866, 3755–3757, גבע 4601–4607, 4609–4611
(5) פרמיה המיזערית ושער המימוש יפורסמו בחוזר נפרד וברשתות התקשורת של "שב"א" של "קו מנחה" ושל "רויטרס" לפני כל מכרז.

הערות:
(*) פרסים מלאים והשתתפות במיכרז בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.
(**) בכל מיקרה של סתירה בין נוסח מודעת בנק ישראל לבין נוסח חוזר בנק ישראל המתאים למיכרז, נוסח החוזר בנק ישראל הוא הקובע.

"פורוורד": שרוני פועל לכאורה בניגוד לתקנות הפדרליות

מאת חיים הנדוקה

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ") אנשים שנכשלו בבחינת ההסמכה סיריז 24 אינם רשאים לתפקד כמנהלים בחברות העוסקות בניירות ערך – כך אמר פול הצ'קיס, פקיד ב־N.A.S.D (האיגוד הלאומי של הסוחרים בניירות ערך), במאמר שפורסם בשבועון היהודי "פורוורד", היוצא לאור בניו־יורק.

"פורוורד" פנה אל הצ'קיס לקבל את תגובתו, לאחר ש"הארץ" פירסם כי נשיא הבנקים, נתי שרוני, נכשל בבחינת ההסמכה בשבוע שעבר.

בדבריו לא התייחס הצ'קיס ישירות לשרוני, אלא התבטא באופן כללי.

לדברי ה"פורוורד", "במצב הזה, שרוני פועל לכאורה בניגוד לתקנות הפדרליות". העיתון טוען, כי "זה מצב מביך לא רק לארגון הבנקים, אלא גם לממשלת ישראל שמינתה את שרוני".

שרוני יהיה זכאי לגשת לבחינה פעם נוספת, תוך פחות מחודש ימים.

שרוני אמר, כי יש פונקציות שהוא הפסיק למלא בתוקף תפקידו כנשיא הבנקים, משום שלא קיבל את ההסמכה הנדרשת.

הוא טען, כי העניין כולו הוא סבני בלבד, ותפס את תשומת לבם של אמצעי התקשורת ללא כל הצדקה.

שרוני גם ציין, כי אין כל מניעה חוקית להמשך פעולה תקינה של ארגון הבנקים, ולדבריו, "הפרסומים יוצרים ספקות בלתי מוצדקים".

גילרמן מציע שרשות עצמאית תבצע את הפרטת החברות

מאת זוהר בלומנקרנץ

נשיא איגוד לשכות המסחר, דני גילרמן, מתח אתמול ביקורת חריפה על הממשלה בנושא הפרטת החברות הממשלתיות וכינה "בזיון וסימפטום לאימפוטנציה של הממשלה", את צורת ניהול המו"מ על מכירת בנק מזרחי.

"המהבת בנושא מכירת בנק מזרחי היא ביזיון. העיכובים, חוסר הוראות לגבי שיטת המכירה, הרזיות בהחלטה, מהווים איתות מסוכן לגבי מכירת הבנקים ולגבי תהליך ההפרטה כולו", אמר אתמול גילרמן.

לדבריו, משקיעי חוץ עלולים להתרשם "שאין ממשלת ישראל מעוניינת או שאינה מסוגלת להפריט חברות". המהבת בהפרטה "כבר גרמה נזקים חמורים למשק הישראלי ותרמה גם למשבר בשוק ההון. לו היתה הממשלה מפריטה ב־1993, היה ההיצע הגדול מונע את העלייה המוגזמת בשערי המניות ומוסיף את הביקוש בין החברות הגדולות והרציניות ברמת מחירים סבירה" אמר.

לדברי גילרמן, העובדה שמדינות רבות מפריטות בהצלחה חלק מרכזי ממשקיהן, בעוד שבישראל התהליך תקוע, "פוגעת קשות בתדמיתה של ישראל דווקא בתקופה בה ניתן לנצל את תהליך השלום, כדי למשוך לכאן משקיעים זרים וחברות רב־לאומיות".

גילרמן קרא ל"הפרטת תהליך ההפרטה", כלומר "הוצאתו מידי הפוליטיקאים והקמת רשות עצמאית להפרטה, שתנהל על לוח זמנים ברור ותקבע מראש מחירים ושיטת מכירה".

קליין: אין סיבה לשנות את מדיניות שער החליפין היום

מאת גדעון מלץ

הממונה על התחום המוניטרי בבנק ישראל, דוד קליין, ביקש להבהיר אתמול, כי אינו תומך בשינוי מדיניות שער החליפין בשלב זה. הוא אמר את הדברים בתגובה לידיעה שהתפרסמה אתמול ב"הארץ", לפיה יש חילוקי דעות בין ראשי הבנק המרכזי בשאלת עתיד מדיניות שער החליפין.

לדברי קליין, ניתן יהיה לחשוב על שינוי בשיטת שער החליפין, כאשר קצב האינפלציה בישראל יירד לרמות השוררות במדינות המערב.

עוד אמר קליין, כי לדעתו אין היום צורך להרחיב את הרצועות שמסביב לשער הממוצע של סל המטבעות.

כמה אנשי משק בכירים הציעו השבוע להרחיב את הרצועות כדי לאפשר פיחות יותר גדול בשער החליפין.

לדברי קליין, "צריך להנהיג מדיניות שתבטיח, כי יעד האינפלציה יושג, ולהשתמש בכל המכשירים שקיימים כדי להשיג את המטרה הזו".

דווקא עכשיו כשמחירי הזהב עלו אנחנו קונים.

זהב

עם שינוי החוק כל אחד יכול לסחור בזהב באופן חופשי.

הבורסה הישראלית לזהב

הבורסה עומדת לרשותך.
למתן יעוץ לצורך ביצוע כל סוגי העסקאות בזהב.

קניה ומכירה של מטילי זהב טהור, מטבעות זהב וזהב "ישן" – במחירי השוק העולמי ובמזומן.

החלפת תכשיטים ישנים או כל סוג זהב אחר בזהב טהור.

דיגל־אור בע"מ

צוות מקצועי אמין ומנוסה
סודיות מלאה מובטחת.
לפגישה או שיחה בלתי מחייבת
דיגל־אור בע"מ־ טל: 03-5601470
לבקש את דודי גודר

LOGO

עיקול זמני הוטל על חברה של ג.ג. המפעילה בתי קולנוע בקניון קריון

חברת באוהאוס: גלובוס גרופ שכרה 5 בתי קולנוע מתחרים בעכו וסגרה אותם כדי שלא יתחרו בה

מאת יונתן אהרונסון

בית המשפט המחוזי בתל אביב הטיל לפני ימים מספר עיקול זמני עד לסכום של 4.1 מיליון שקל על חברת ג.ג. אחזות המפרץ, מקבוצת גלובוס גרופ בשליטת יורם גלובוס. הצו, שהותר אתמול לפרסום, הוטל לבקשת חברת באוהאוס שטוענת כי ג.ג. הפרה הסכם עמה, ניהלה מו"מ בחוסר תום לב ועשתה עושר ולא במשפט.

הצו קובע, בין השאר, כי מוטל עיקול זמני על כל הזכויות שנקבעו בחוזי השכירות שעשתה חברת ג.ג. עם חברת "מליסרוף" בכל הנוגע להפעלת תשעה בתי קולנוע במרכז הקניות "קריון" שבקרית ביאליק, וכן על מכונות ההקרנה, המסכים, מערכות ההגברה והציוד האחר בבתי הקולנוע. בנוסף נקבע בצו, כי מוטל עיקול על כספי הפדיון שיצטברו בקופת תשעת בתי הקולנוע וכי עו"ד ארי מילשטיין, בא כוחה של באוהאוס, יוסמך לתפסם.

מהבקשה עולה, כי חברה בשם פ־ריקריבי השקעות הקימה ב־92'–91' קניון בעכו, בשם "מרכזול". ב־91' היא התמה עם חברת ג.ג. אחזות המפרץ על זכרון דברים להשכרת אולמות קולנוע במשבצת הדרומית של הקניון. בעקבות זכרון הדברים הזה פ־ריקריבי בנתה חמישה בתי קולנוע. ואולם, עוד לפני תום הבנייה, היא השכירה את זכויותיה בבתי קולנוע אלה למבקשת, חברת באוהאוס. הסכם ההשכרה הורחב לאחר מכן והפך להסכם שבו מכרה פ־ריקריבי לבאוהאוס את כל זכויותיה והתחייבויותיה כלפי ג.ג. בקשר לבתי הקולנוע.

לבקשה צורף תצהיר של חיים פריימן, אחד ממנהלי פ־ריקריבי. מהתצהיר עולה, כי זכרון הדברים הנזכר קבע כי ג.ג. תפעיל את בתי הקולנוע למשך 10 שנים. ואולם, למעשה היא הפעילה אותם כ־8 חודשים בלבד, שכן היא נטשה אותם וסגרה את שעריהם.

עוד עולה מהבקשה, כי ג.ג. היא מפעילה ושוכרת משנה של תשעה בתי קולנוע בקניון הקרוי "קריון", ואשר מצוי במרחק כמה דקות נסיעה מקניון "מרכזול".

פריימן טוען, כי על פי התרשמותו ג.ג. הקפידה באופן שיטתי להקרין את הסרטים הפופולריים "שוברי הקופות" ועתירי הפרסום דווקא ב"קריון" תחילה, ורק לאחר שהדרישה לראותם ירדה, הם הועברו ל"מרכזול".

לדברי פריימן, ג.ג עשתה כן – וכן מעשים אחרים כגון פרסום לקוי של סרטים ושל שירות – במטרה "לייבש" את בתי הקולנוע שאיימו להתחרות בה בקריון. היא עשתה זאת, לטענתו, תוך ניצול ציני של העובדה שהיא משלמת דמי שכירות בקניון "מרכזול" על פי מכירת הכרטיסים בפועל, ואילו ב"קריון" היא משלמת דמי שכירות קבועים לצד רכיב של מכירת הכרטיסים.

באוהאוס טוענת, כי התנהגותה של ג.ג. היא למעשה הפרת הסכם השכירות; וכי מעולם לא התכוונה לקיים את ההסכם כלשונו.

עדיין לא הוגש כתב הגנה.

בית המשפט / יונתן אהרונסון

טובה שפירא ועו"ד שמואל ברזל ייחקרו בעוד כשבועיים בקשר לווילה של שפירא בקיסריה

אשתו של הח"כ אברהם שפירא, טובה שפירא, ויועצו המשפטי, עו"ד שמואל ברזל, ייחקרו בעוד כשבועיים בבית המשפט המחוזי בתל־אביב על חלקם בפרשת הווילה של משפחת שפירא בקיסריה. כך החליט שלשום סגן הנשיא, השופט ישי לויט.

עו"ד ברזל זומן לבקשת באי כוחו של אברהם שפירא, במטרה להזים טענות שהעלתה שלשום בבית המשפט עו"ד רחל בן פורת – מי שהיתה היועצת המשפטית הפנימית של תשלובת שטיחי כרמל.

השופט לויט ציין כי הוא מתיר את זימונה לעדות של טובה שפירא, לאחר שמפרק התשלובת, עו"ד יוסי כהן, הגיש מסמך ממנו עולה לכאורה שטובה שפירא היתה קשורה לווילה נשוא הסכסוך.

עו"ד בן פורת, שטיפלה בצדדים המשפטיים של העסקה שהועברה לכאורה לבעלותו של שפירא, נשאלה שלשום בדיון מדוע לא רשמה את הנכס בטאבו. היא השיבה, בין השאר, כי לא עשתה כן משום שהיו לה "סימני שאלה" שהציגה לברר עם עו"ד ברזל, שהיה היועץ המשפטי החיצוני של התשלובת.

לדבריה, סימני שאלה אלה נבעו מהעובדה שטופס ההצהרה למס שבח לא היה מדויק, שכן בפרק "תיאור הנכס" בטופס היה כתוב "קרקע לבנייה", בעוד שצריך היה להיות כתוב בו שעומד על הקרקע בית שלם. לדבריה, היא התקשרה לעו"ד ברזל ומסרה לו שיש בעיה עם ההסבר והוא ענה לה שאינו רוצה לדבר על הנושא בטלפון אלא בפגישה אישית ביניהם. ואולם, היא הוסיפה, פגישה מעין זו לא יצאה לפועל ב־10 השנים שחלפו מאז.

עו"ד שמואל ברזל היה בעבר היועץ המשפטי ודירקטור בבנק צפון אמריקה, שהתמוטט לפני שנים מספר. בית המשפט המחוזי בירושלים הרשיע אותו בעקבות חלקו בפרשה בעבירות של מרמה והפרת אמונים בתאגיד וגזר עליו מאסר בפועל של שנתיים, שקוצר מאוחר יותר לשנה. עו"ד ברזל היה בעבר שותף באחד ממשרדי עורכי הדין הוותיקים בארץ, ברזל, ברזל ושוורץ.

צו עיכוב יציאה מהארץ לאיש העסקים יעקב פישמן, לבקשת ת.ל. שירותים

נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב, אליהו וינוגרד, הוציא לפני ימים מספר צו עיכוב יציאה מהארץ נגד איש העסקים יעקב פישמן. הצו הוצא לבקשת ת.ל. מימון ושירותים, הטוענת שפישמן חייב לה כ־1.4 מיליון שקל.

ת.ל. שירותים, חברה בת של החברה לישראל, הגישה לפני כשבועיים בקשה לפשיטת רגל ונכסים נגד פישמן. בבקשה נכתב כי המבקשת היא חברה ציבורית העוסקת בעסקת שכירות ואשראי כספי ושפישמן עוסק במתן שירותי מנופים, משאיות וכלים לעבודות עפר. ת.ל. שירותים טוענת, באמצעות עו"ד יאיר פירוזון, כי היא מימנה לפישמן בעסקת ליסינג מנוף, אולם פישמן לא עמד בהתחייבויותיו הכספיות.

עוד טוענת המבקשת, כי מאז 1992 החל פישמן להסתבך בחובות, והוא העביר את פעילותו הכלכלית העסקית לחברה בשם פישמן מנופים שהוא בעל כל מניותיה, למעט מניה אחת שמחזיקה אשתו.

ביהמ"ש חייב תושב דליית אל כרמל לפנות מבנה לא חוקי שהוקם בפארק הכרמל

בית משפט השלום בחיפה פסק שרג'א חריז, תושב הכפר דליית אל כרמל, חייב לפנות בתוך 45 יום את המבנה הבלתי חוקי שהקים בתוך שטח פארק הכרמל ואת כל מיטלטליו והאחרים הנמצאים במקום. עורכי הדין של רשות הגנים הלאומיים, שהגישו את התביעה נגד חריז, הודיעו לאנשי הרשות אתמול שבית המשפט קבע שעל חריז להחזיר לקדמותו את השטח שבו פעל. אם לא יעשה זאת, רשאית הרשות לבצע את הפעולות הדרושות לפינויו, כשהדבר נעשה על חשבונו. פסק הדין ניתן בהיעדר כתב הגנה מצד חריז.

פינויו של חריז הוא חלק ממאמץ מתמשך של רשות הגנים הלאומיים לבלום יוזמות של תושבי עוספיא ודליית אל כרמל להקים מבנים בשטח הפארק ושל יזמים פרטיים להקים כפר נופש בתוך הפארק. בימים אלה מנסה הרשות לבלום אישור תוכניות לבניית שכונת מגורים בכפר עוספיא, כשחלקים הנמצאים בתוך הפארק. ראש מועצת עוספיא ביקש ממנכ"ל משרד הפנים שיפעל לאישור התוכניות. הוא טען שהשכונה מיועדת למשפחות דלות אמצעים שקיבלו בירושה את הקרקעות שבהן אמורה לקום השכונה.

צפריר רינת

מס הכנסה חוקר תלמידי ישיבה בחשד שסייעו לבעלי עסקים להעלים הכנסות

(ע). מס הכנסה מנהל בימים אלה חקירה נגד תלמידי ישיבה, הנוהגים לפרוט בחשבונות בבנקים המנוהלים על שמם צ'קים שמקורם בהעלמת הכנסות של עוסקים שונים, מסר חוקר מס בבית משפט השלום בתל אביב.

אתמול הובאו לבית משפט השלום בתל אביב אליעזר מינקוביץ וחיים יודי, תלמידי ישיבה מבני ברק, בחשד למעורבותם בפרשה.

חוקר המס טען כי על פי החשד גילגל מינקוביץ בחשבונותיו מחזור פעילות במסגרת ניהול קופת גמ"ח, שהסתכם לשנים 93'–94' ביותר מ־17 מיליון שקל. מחזור פעילותו בחשבונו הפרטי הסתכם בין השנים 92'–94' בכ־5.5 מיליון שקל. עוד, בביתו של מינקוביץ נתפסה קופסת מתכת שהכילה כ־700 צ'קים דחויים, ותלושים בלנקו, כאשר על רבים מהם נקבע סכום בדולרים.

החשוד השני, חיים יודי, אישר כי זה כמה שנים הוא נהג לפרוט צ'קים של אחרים בחשבונות הבנקים שלו ושל מינקוביץ. קיים חשד, לפיו סייע יודי לבעלי עסקים לפרוט צ'קים שמקורם בהעלמת הכנסות, כאשר חשבונות הבנקים שלו שימשו להלבנת כסף. בהיעדר התנגדות של חוקר המס, שמעון כהן, הורה בית המשפט לשחרר את שני החשודים בערבות.

ירידה של 75% ברווחי טלרד

מאת אבי שוברט

חברת טלרד רשמה הרעה ניכרת בתוצאות פעילותה ברבעון השלישי של 94', שבו הציגה ירידה של 75% ברווחיה והציגה רווח נקי של 2.1 מיליון שקל, לעומת רווח של 8.4 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד. הנהלת כור מסרה, כי הפגיעה ברווחי החברה נגרמה משחיקת מחירים והרעת תנאי האספקה לבזק.

טלרד הציגה ירידה בשיעור של 23% ברווחיה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ואלה הסתכמו ב־65.9 מיליון שקל, לעומת 85.8 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. החברה הציגה גידול של 14% במכירות ברבעון השלישי של השנה, שהסתכמו ב־208.9 מיליון שקל, לעומת 183.2 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד. הכנסות החברה ממכירות בתשעת החודשים הראשונים של השנה גדלו בשיעור של 10% והסתכמו ב־747 מיליון שקל, לעומת 678 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

חברת טלרד היא בבעלות מלאה של קונצרן כור והיא נחשבת ליצרן הגדול בישראל של מערכות תקשורת וטלקומוניקציה. בעקבות לחץ של בזק נאלצה הנהלת טלרד להוזיל את מחירי המערכות שהיא מספקת לבזק בשיעור של 20%, לעומת הסכמי האספקה הקודמים. אשתקד היוו רכישות בזק כ־56% ממחזור המכירות הכולל של טלרד.

ירידה ברווחי כור ל־53 מ' ש'

מאת אבי שוברט

קונצרן כור רשם ירידה ברווחיו ברבעון השלישי של 94', והם הסתכמו ב־53 מיליון שקל, לעומת 61 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד. רווחי הקונצרן בתשעת החודשים הראשונים של השנה ירדו אף הם והסתכמו ב־294 מיליון שקל, לעומת 376 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

הנהלת כור מסרה, כי הירידה ברווח הנקי ברבעון השלישי של 94' נובעת ברובה מהצמצום הניכר שחל בחלקו של הקונצרן ברווחי חברות כלולות, בעיקר של שלאון וטמבור. הכנסות הקונצרן ממכירות הסתכמו ברבעון השלישי של השנה ב־2.16 מיליארד שקל, לעומת 1.84 מיליארד שקל בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות המצטברות בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו ב־6.74 מיליארד שקל, לעומת 5.82 מיליארד שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח התפעולי של כור ירד בתשעת החודשים הראשונים של השנה והסתכם ב־606 מיליון שקל, לעומת 626 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. גם ברבעון השלישי של השנה חלה ירידה ברווח התפעולי והוא הסתכם ב־132 מיליון שקל, לעומת 144 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד.

הנהלת כור מסרה, כי הקונצרן הציג רווחים גבוהים למרות ההפסדים שגרמו לחלק מהחברות הבנות בעקבות ירידות השערים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב. עם זאת נמסר, כי חלה ירידה במכירות בשורה של חברות בנות ובעיקר בטולדם, שבה נרשמה ירידה בשיעור של 25%; במגנה נרשמה ירידה של 32% ובעמן 16%.

דירקטוריון חברת החשמל אישר האמנה עם הלקוחות

מאת עמירם כהן

דירקטוריון חברת החשמל אישר אתמול את האמנה בין החברה לבין לקוחותיה.

בהחלטת הדירקטוריון נקבע, כי ביצוע האמנה ייעשה בשלושה שלבים — הראשון יחל החודש, השני במארס 1995 והשלישי בינואר 1996.

בין היתר, כלול באמנה סעיף המחייב את החברה לשמירה על איכות הסביבה ומסירת מידע מלא לציבור על כל ההשלכות הסביבתיות של פעילות מתקני החברה.

סעיפי האמנה העיקריים:

● החיבור לבית הלקוח יבוצע תוך שישה חודשים מהתשלום הראשון בעד ההזמנה. מועד זה יקוצר בהדרגה, ובסופו של דבר יעמוד על חודשיים. אי עמידה בזמן שנקבע יחייב את החברה לשלם ללקוח 2% מהחשבון עבור איחור של 30 יום, ולא פחות מ־100 שקל. בעד 30 ימי איחור נוספים תשלם החברה ללקוח עד 2% מהחשבון ולא פחות מ־200 שקל. איחור ב־30 יום נוספים, או חלקם, יגרור תשלום של 3% נוספים ולא פחות מ־250 שקל.

● תיקון נתיך ראשי של דירה במגע אחיד רגיל יבוצע תוך שעתיים מעת קבלת ההודעה. בתנאי מגע אחיד חריגים, תנאי תחבורה חריגים, או ביישוב לא עירוני, יתוקן הנתיך תוך שלוש שעות. אי עמידה בזמנים יזכה את הלקוח ב־30 שקל עבור כל שעת איחור.

● הגדלת חיבור קיים (3X25 אמפר) יבוצע תוך ארבעה חודשים ממועד התשלום הראשון בעד ההזמנה. משך זמן זה יקוצר בהדרגה, ובשלב הסופי יעמוד על חודשיים. איחור של 30 יום בביצוע ההזמנה יזכה את הלקוח ב־2% מהתשלום ובלא פחות מ־50 שקל. איחור של 30 יום נוספים יזכה את הלקוח ב־2% נוספים מהתשלום, ובלא פחות מ־75 שקל. איחור ב־30 יום נוספים יגרור החזר של 3% נוספים מההזמנה ולא פחות מ־125 שקל.

● החברה תתחייב להודיע ללקוחותיה הביתיים על כל הפסקת חשמל מתוכננת שתארך יותר משעה, לפחות שבוע לפני מועד ההפסקה. אי עמידה בכך יזכה את הלקוח ב־30 שקל.

● תלונה של לקוח שניתוק עקב תקלה באספקת החשמל תזכה לתשובה תוך שבועיים מיום קבלתה.

● מענה לכל תלונה אחרת של לקוח יינתן תוך 21 יום. הלקוח יהיה זכאי ל־30 שקל עבור כל חמישה ימי איחור.

לפי האמנה, בכל מקרה של אי הסכמה בעניינים הכלולים בה יפנה לגוף בורר שיורכב מנציג משרד האנרגיה, נציג הרשות להגנת הצרכן ונציג חברת החשמל.

יוחל בהכללת רכיבי שכר חדשים בחישוב הפנסיה לעובדי המגזר הציבורי

מאת חיים ביאור

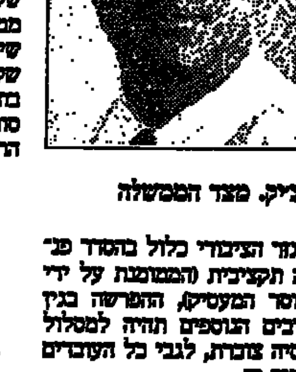

קוציק. מצד הממשלה

נציגי משרד האוצר וההסתדרות החליטו אתמול להתחיל בביצוע הסעיפים בהסכמי השכר שנחתמו בשנה שחלפה במגזר הציבורי, לפיהם ייכללו רכיבים נוספים בחישוב הפנסיוני.

העלות שהוקצתה לצורך זה בהסכמים לשנים 93–96' היא 0.5% מהשכר לכל אחת מארבע שנות תוקפם של הסכמי השכר, ובסך הכל 2% לתקופה כולה.

בפגישה, שהתקיימה בלשכת יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, ח"כ עמיר פרץ, השתתפו ממלא מקומו, אפרים זילוני; הממונה על השכר במשרד האוצר, יוסי קוציק, וסגנו, יובל רכלבסקי; סגן בכיר לממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון באוצר, מיכה רינגר; ומזכירים של 10 איגודים מקצועיים בשירות הציבורי.

בהסכמי העבודה הללו נקבע שוועדה משותפת בראשות מנכ"ל (כיום יו"ר) ההסתדרות ומנכ"ל משרד האוצר, תתכנס כדי להחליט על לוח זמנים להכללת רכיבים חדשים לפנסיה. מדובר בעיקר בדמי אחזקת רכב, תשלום שעות נוספות ותוספת כוננות.

למרות שחלק גדול מעובדי המגזר הציבורי כלול בהסדר פנסיה תקציבית (המובטחת על ידי המוסד המעסיק), ההפרשה בגין הרכיבים הנוספים תהיה למסלול פנסיה צוברת, לגבי כל העובדים במגזר זה.

בפגישה אתמול נמסר שיו"ר ההסתדרות, ח"כ חיים רמון ומנכ"ל האוצר, דוד ברודט, לא יעמדו בראש הוועדה. השניים האצילו סמכות זו לפרץ ולקוציק.

סגן הממונה על השכר ציין שעובדים בדרגות הנמוכות לא ייהנו מהכללת רכיבי שכר חדשים בחישוב לפנסיה, מאחר שממילא הם אינם מקבלים השתתפות באחזקת רכב או תוספות ייחודיות אחרות.

עובדי רפא"ל פלשו ללשכת המנכ"ל ומנעו את יציאתו במחאה על פיטורי 20 עובדים

(ע). אלפי עובדים של רפא"ל, פשטו אתמול אחר הצהריים על לשכת המנכ"ל, יצחק גת, וצרו עליה, תוך גרימת נזק לציוד משרדי הלשכה ושולחנות. העובדים מנעו משך כמה שעות את יציאת המנכ"ל, והוא הסתגר בלשכתו עם אנשי ביטחון.

מחאת העובדים החלה בעקבות שליחת 20 מכתבי פיטורין לעובדי רפא"ל, בניגוד לדעת הוועדים.

לטענת העובדים, בטרם נתן הבורר, רמי דותן, יו"ר האגודה למען החייל, את הכרעתו בעניין, הוציאה ההנהלה מכתבי פיטורין.

בעקבות מכתבי הפיטורין, פנה אתמול אחר הצהריים עו"ד גור ביין, יועצה המשפטי של ההסתדרות בחיפה, לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה, בבקשה להוציא צו שיורה למנכ"ל למשוך חזרה את מכתבי הפיטורין.

רווחי חברת החשמל ירדו ב־8.7%

מהנתונים הכספיים שפרסמה אתמול חברת החשמל עולה, כי הרווח הנקי של החברה ברבעון השלישי של השנה הסתכם ב־178 מיליון שקל, לעומת 195 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד — קיטון של 8.7% ברווחים.

ברבעון זה מופיעים לראשונה נתוני פחת דומים לזה של הרבעון המקביל אשתקד.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה היה הרווח הנקי 314 מיליון שקל, בהשוואה לרווח של 253 מיליון שקל בתקופה המקבילה – גידול של 24%.

יושב ראש הדירקטוריון, עדי אמוראי, ציין כי התוצאות הכספיות הטובות שנרשמו בחברה בתשעת החודשים האחרונים הושגו חרף הירידה הריאלית של 7.8% בתעריפי החשמל בתקופה האמורה, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, שהביאה לירידה בהכנסות ממכירת חשמל בסך 335 מיליון שקל.

כנגד ירידה זו בתמורה, הגדילה החברה את מכירות החשמל ב־6.6% (264 מיליון שקל). גידול זה קיזז חלק מהירידה בתמורה.

הכנסותיה של החברה הסתכמו בתקופה האמורה ב־3.9 מיליארד שקל, לעומת כארבעה מיליארד שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

צמצום בהוצאות התפעול

יושב ראש החברה ציין, כי הגידול ברווחים, חרף הירידה בהכנסות, התאפשר כתוצאה מתהליך התייעלות העובר על החברה. התהליך הזה הביא לצמצום בהוצאות התפעול של החברה בכ־4.7% לכל קילוואט שעה נמכר, כתוצאה מהירידה בהוצאות המימון של החברה בחמישים מיליון שקל, וכן בירידה בהוצאות לפחת.

הופיע:
"ירחון חשב ומוסף"
נובמבר 1994

357 עמ' של מידע בכלכלי פיננסי וסטטיסטי בכל נושאי המשק ובעולם; מדדי מחירים; שערי חליפין;אחזקת רכב ושכר עבודה. חקיקה,הוראות ביצוע ומאמרי פרשנות בנושא מיסים ודיני עבודה של טובי המומחים בישראל.

פרסום בלעדי הנפוץ בסוגו

חשב, אגודה שיתופית בע"מ;
רח' מוסיף 27 ת"א, 64684 טל. 03-5212451, פקס. 03-5272357

ירידה של 72.5% ברווח הנקי של בתי הזיקוק

מאת עמירם כהן

הרווח הנקי של חברת בתי הזיקוק, כולל החברות הבנות, הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של 94' ב־35.2 מיליון שקל, לעומת רווח נקי של 128 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד. תוצאות כספיות אלו מבטאות ירידה נומינלית בשיעור של 72.5% ברווח הנקי.

בהודעה מטעם הדירקטוריון נאמר כי התוצאות מבטאות את השפל, הקיים זה שנה ברווחי בתי הזיקוק. זאת בהשוואה לביצועים הטובים של החברות הבנות של בתי הזיקוק "כרמל" (בבעלות מלאה) ו"כרמל אוליפינים" (50%).

חברת בתי הזיקוק נמצאת בבעלות הממשלה (74%) והחברה לישראל (26%).

ביה"ד לעבודה: על בל"ל לשלם לרויך פנסיה של 30.5 אלף ש' לחודש

נדחתה טענת בל"ל שיפת קבע לרויך תנאים כדי שייהנה מהם גם הוא

מאת צבי זרחיא

בית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב קיבל לפני ימים מספר את תביעתו של ישראל רויך (68), לשעבר מנכ"ל משותף של בנק לאומי, לקיים את הסכם הפנסיה שנחתם עימו, אך הפחית את גודל הפנסיה בשל תקנת הציבור.

בית הדין פסק לרויך פנסיה חודשית של 9,730 בערכים הידועים לינואר 87'. הפנסיה מגיעה היום לכ־30.5 אלף שקל לחודש.

רויך עבד בבנק לאומי 41 שנים ופרש בדצמבר 82'. בשש השנים האחרונות לעבודתו בבנק כיהן בתפקיד מנכ"ל משותף.

בהסכם הפרישה שנחתם בינו לבין הבנק ב־82' נקבע, כי רויך זכאי לפנסיה רבעונית מראש, צמודה מדד, בתוספת מענק פרישה של 150%. עוד נקבע בהסכם, כי לרויך ישולמו כל ההפרשות לקופת התגמולים שנצברו בחשבונו, והתחייבות לצינון לשנתיים.

בנק לאומי שילם כספים אלה לרויך עד סוף 86'; אז עמד התשלום על 16 אלף שקל לחודש. בתחילת 87', לאחר שקמה סערה ציבורית סביב תנאי הפרישה של בכירי הבנק, הפחיתה הנהלת הבנק את הפנסיה החודשית של רויך ל־9,730 שקל.

רויך דחה את החלטת הבנק להפחית את הפנסיה שלו, ופנה ב־88' לבית הדין לעבודה בתל־אביב. באותה שנה הפסיק הבנק לגמרי את תשלומי הפנסיה לרויך. פרקליטי הבנק טענו כי הסכם הפרישה שנחתם עימו אינו חוקי, והוא נוגד את תקנת הציבור. נציגת היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד דליה פילוסוף, שהופיעה אף היא בדיון, צידדה בעמדת בל"ל בדבר בטלותו של ההסכם.

באי כוחו של רויך, עורכי הדין יורם ראב"ד ומיכאל פירון, טענו כי הסכם הפרישה תקף, וכי על הבנק לשלם לו את מלוא הפנסיה החודשית שנקבעה. עוד טענו, שאין להשוות את הנסיבות שבהן פרש רויך, לאלה שבהן פרש ארנסט יפת.

השופט עמירם רבינוביץ' קבע, כי הסכם הפרישה נעשה כדין. עוד קבע השופט, כי לא היה חוסר תום לב במשא ומתן, ותנאי הפרישה אינם תנאים מכבידים על הבנק, ואינם מסכנים את רווחיו. בכל הקשור לטענת הבנק בעניין בטלות ההסכם, בהיותו נוגד את תקנת הציבור קבע השופט, שסכום הפנסיה גבוה מדי, ולפיכך הורה להקטינו ל־9,730 שקל בערכים הידועים ל־1987.

השופט דחה את טענת הבנק כי לארנסט יפת היה עניין להעניק תנאי פרישה מפליגים לרויך, כדי שישמשו תקדים לתנאי הפרישה שלו עצמו: "לא בוחן כליות ולב אנוכי, והעדות בעניין זה – אין".

בכירים במערכת הביטחון: תע"א תפשוט רגל אם תשלם תוספות שכר

מאת שרון שדה

בכירים במערכת הביטחון אמרו, כי התעשייה האווירית לא תוכל למלא את התחייבויותיה למתן תוספות שכר לעובדים ב־95' ובסוף 96', כפי שנקבע בהסכם השכר האחרון שנחתם בסוף 93'. לדבריהם, תוספות אלה מסתכמות בעשרות מיליוני ד', ותע"א תפשוט רגל, אם תיאלץ לשלמן.

תוספות השכר שייתנו במגזר הציבורי חורגות פי 10 ממה שהוגדר בהסכם, ויותר ממסגרת התקציב, ותע"א חייבת בשוק לעובדיה את התוספות הניתנות במגזר הציבורי. להערכת מקורות כלכליים, לא יהיה מנוס מלפתוח ב־96' במו"מ חדש בין הנהלת החברה לעובדים, כדי לקבוע כיצד יינתנו תוספות השכר, ואם אפשר יהיה לדחותן לפרק זמן נוסף. בינואר–ספטמבר השנה הפסידה התע"א 27 מ' ד', רוב הכסף הוצא על מימון מו"פ בתחומים אזרחיים.

התע"א לא תגיע לאיזון בסוף 94', ותסיים את השנה בהפסד המוערך ב־30–40 מ' ד' — כך מעריכים מקורות ביטחוניים וכלכליים בכירים.

לדבריהם, שני משתנים, שאינם בשליטת החברה, ישפיעו בהוויות בעתיד: שער החליפין של הדולר, שהוא נמוך יחסית לאינפלציה בארץ, והדבר פוגע בחברה שרוב הכנסותיה בדולרים; והצמדת תוספות השכר בתע"א לאלה המשולמות במגזר הציבורי.

התע"א סבורה שעד סוף השנה יסתכמו ההתקשרויות החדשות ב־1.45 מיליארד ד', וכי מחזור המכירות שלה, המבטא אספקה בפועל, יסתכם ב־1.4 מיליארד ד'.

בחברה עובדים כיום כ־13.5 אלף עובדים, והכנסותיה מסתכמות בכ־500 מיליון ד'. על התע"א להגיע בקרוב להסכמה עם הבנקים על הסדר לפריסת חובותיה להם, בסך כ־150 מיליון דולר, מתוכם 50 מיליון דולר עומדים לפירעון מיידי. לתע"א חובות של 250 מיליון דולר בערבויות מדינה, ועוד כ־100 מיליון דולר חובות לספקים ומוסדות.

טרייד אין מוטורס מציעה:

GM

פרטיות!

1994– פונטיאק סנברד 2000 סמ"ק 10,000 ק"מ לבנה.
1991– פונטיאק טמפסט 3100LE סמ"ק 55,000 ק"מ.
1991– ביואיק פארק אבניו 3800 סמ"ק 67,000 ק"מ.
1992– אאודי 80 אוטומטית 1600 סמ"ק 50,000 ק"מ.
1994– אופל אסטרה 1600 סמ"ק צבע לבן.
1994– שברולט קורסיקה 3100 סמ"ק צבע לבן.

מסחריות!

1994– G.M.C ספארי רמה 3 4300 סמ"ק 6000 ק"מ.
1993– G.M.C ספארי רמה 2A 4300 סמ"ק 30,000 ק"מ.
1991– G.M.C וונדורה קצרה 4300 סמ"ק 100,000 ק"מ.
1993– טנדר איסוזו דבל קבינה 55,000 ק"מ.
1989– טנדר G.M.C קבינה מורחבת אוטומטית.
1986+1988+1991– טנדר סובארו+ארגז.

* כל המכוניות במצב מצוין, לכל המכוניות טסט בתוקף *

נא לפנות ישירות לטרייד אין מוטורס
דרך פ"ת 74 קומה 5 ת"א
טל. 03-5626003 (רב קווי)

הודעה לציבור
בדבר העלאת שכר מנהל הקרן
בקרן ברון קונטיננטל - קרן נאמנות
קונטיננטל - קרנות נאמנות בע"מ

ניתנת בזה הודעה, כי החל מיום 1 בדצמבר 1994, יעלה שכר מנהל הקרן בקרן ברון קונטיננטל - קרן נאמנות ויהיה 2.2% במקום 2.0% שקיבל עד לתאריך זה.

אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישה ו/או לפדיון היחידות בקרן הנ"ל.

מנהל הקרן: קונטיננטל - קרנות נאמנות בע"מ.
הנאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

GenAm INCORPORATED
חברה הרשומה בארה"ב,
חברת האם של
AMGENIES
מערכות דיאגנוסטיקה ממוחשבת
הקצתה 1496 ממניותיה
ל־S Corporation
חברה זרה

Matrixa

התיווך ביצוע עסקה
יזמה את ההנפקה ותמה
ליווי פעמוני תוספים לעסקה ועמוקה (?)

מאטריקסה בע"מ
אסטרטגיה ופיתוח עסקים/ניהול/ליווי פיננסי
טלפון: (03) 5279945 פקס. (03) 5224655

מכללת מיטב ללימודי שוק ההון
מועדי פתיחת המחזורים הקרובים:

קורס בסיסי: הבורסה ושוק ההון
שני מועדים: 4.12.94 ימי א', 27.12.94 ימי ג', בין השעות 17:30-20:45
40 שעות לימוד בעשרה מפגשים שבועיים
הקורס מיועד גם לחסרי רקע בשוק ההון

קורס אופציות מעו"ף
המרצה: דייר רפי אלדור
12.12.94, ימי ב', 17:30-20:45
24 שעות לימוד בשישה מפגשים שבועיים

מכללת מיטב לשוק ההון

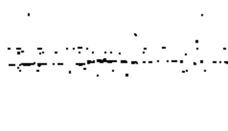

לפרטים והרשמה טל. 03-6422555, פקס. 03-6422322 או בדואר אל: מכללת מיטב לשוק ההון ת.ד. 17478, ת"א 61174

כוח אדם / חיים ביאור

המונוטוניות לא עירערה אותם

עובדים בדרגות הנמוכות מסתפקים בגמול כספי, לעומתם הבכירים רוצים גם לממש את כישוריהם, קובע אימיק לוי, לשעבר יועץ לשר הכלכלה

רוב עובדי התעשייה, בכל סוג של טכנולוגיה, מגלים ניכור כלפי מקום עבודתם מאחר שהם באים לעבוד מתוך מטרה חיצונית, השגת גמול כספי ולא מתוך מטרה "פנימית", של זהות עם מטרות המפעל. זו אחת המסקנות מספרו החדש של אימיק לוי, "הניכור מעבודה".

לוי, משפטן, מוסמך בלימודי עבודה, פעיל פוליטי ולשעבר יועץ לשר הכלכלה והתכנון, בוחן בספרו בן 109 העמודים (בהוצאת ירון גולן) את הרלוונטיות של תיאוריית הניכור מהעבודה של קרל מרכס לימינו. ניכור, לפי הגדרת לוי, הוא אי מימוש עצמי של העובד בעבודתו.

רובם המכריע של העובדים, הוא אומר, נאלץ לעבוד מתוך גישה אינסטרומנטלית, למען מטרות המצאות בתחום הפנאי, בעיקר בתחום תרבות הפנאי ההמונית. כדי להשיג מטרות אלה, העובדים זקוקים לכסף. "אנשים מוכרים חלקים מעצמם, יום יום, במטרה לקנותם בחזרה, בכל לילה ובסופי שבוע, במטבע של 'כיף'", הוא אומר. לדבריו, העובד נאלץ במקרים רבים למכור לא רק את זמנו ואת האנרגיה האצורה בו, אלא גם את אישיותו.

"אנשים מוכרים חלקים מעצמם, יום יום, במטרה לקנותם בחזרה בכל לילה ובסופי שבוע, במטבע של 'כיף'. העובד נאלץ למכור לא רק את זמנו ואת האנרגיה שלו, אלא גם את אישיותו"

מידת ניכורו של עובד התעשייה תלויה, במידה רבה, במאפייני הארגון התעשייתי. גורמים כמו טכנולוגיה, חלוקת עבודה ומבנה כלכלי-חברתי המבדילים בין סוגי התעשייה עשויים, לדעת לוי, להעמיק את הניכור למקום העבודה, או להיפך.

התעשייה הכימית נתפסת על ידי חוקרים כענף שמצמצם את מימדי הניכור, מאחר שהוא מספק מידה מסויימת של משמעות ואינטגרציה. התעשייה הכימית

לוי. ניכור בעבודה

מתקדמת מבחינה טכנולוגית, אך בו בזמן מביאה בחשבון את צורכי העובד ומנסה ליצור הזדמנויות למימוש כישוריו. עובד התעשייה הכימית הקשור בטכנולוגיית התהליך המתמשך, מסמל את המעבר ממיומנות לאחריות, יותר מהעובד בענפי התעשייה המסורתיים (טקסטיל, עץ, מתכת, מוצרי בנייה) המתפקד כאומן, ויותר מהפועל הבלתי מיומן הקשור לטכנולוגיית הסרט הנע.

לוי מודה שכמה מחקרים אמפיריים סותרים את הדיעה שעובדי התעשייה מנוכרים כלפי מקום עבודתם מאחר שהם רואים בו רק מקור להשגת גמול כספי. מחקרים אלה גילו שעובדי תעשיית המכוניות אמנם עובדים בשגרת עבודה משעממת שאינה מביאה להם "תחושת יצירה", ואולם עבודתם אינה עושה אותם למנוכרים והמונוטוניות לא הפכה אותם למעורערים נפשית.

רוב עובדי תעשיית המכוניות טענו שהם שבעי רצון מעבודתם וכי הם מעוניינים להמשיך ולעבוד בתעשייה.

"גם אם נניח שממצאים אלה נכונים, אין בכך כדי לסתור את עובדת קיומה של בעיית הניכור," טוען לוי. לדבריו, הממצאים רק מחזקים את האבחנה בין ניכור אובייקטיווי לניכור סובייקטיווי.

יתרה מזו, הוא אומר, ייתכן שתופעת הניכור ממקום העבודה כה עמוקה ומקיפה, עד שעובדי תעשיית המכוניות, כמו עובדי התעשייה בכלל, אינם חשים בה. הם אינם ערים ומודעים לקיומה.

עובדים רבים לא למדו לשאוף למימוש עצמי, ליותר אחריות ועניין בעבודה, ולפיכך הם אינם מגלים עניין בשינוי שגרת עבודתם.

עובדים אלה המצויים בעיקר בתחתית ההירארכיה, נמצאים אובייקטיווית ברמת ניכור גבוהה מצד אחד וברמת מודעות נמוכה לאותו ניכור מצד שני. כך נמנעת מהם האפשרות לפתח תחושה סובייקטיווית למצבם המנוכר.

בעוד שבקרב עובדים ברמות הנמוכות קיימת חשיבות מכרעת לתגמול הכספי בהגברת שביעות הרצון מהעבודה ובהפחתת הניכור ממנה, הרי שבעיני רוב העובדים המקצועיים, המנהלים והעובדים הבכירים, תוכן התפקיד ומתן האפשרות לביטוי עצמי חשובים לאין ערוך לעומת הגמול הכספי.

מכאן, מסכם לוי, שקיים אי שוויון בחלוקת הניכור בעבודה, כאשר חלק מהעובדים, בדרך כלל מהמעמד הנמוך, אינם חשים עצמם מנוכרים, גם אם אובייקטיווית הם במצב של ניכור.

הסיבה היא, לדבריו, שעובדים ממעמדות שונים מתייחסים לעבודתם בצורה שונה ומעניקים לה משמעות שונה. עבור עובד בדרגה בינונית או גבוהה, העבודה היא אמצעי לביטוי עצמי ולמילוי תפקיד, בעוד שעבור עובד בלתי מקצועי או מהדרג הנמוך, העבודה היא בראש וראשונה אמצעי פרנסה ועיסוק המונע שעמום.

תעריפי כוח אדם זמני לשעה במדגם מקצועות טכניים ומשרדיים (בשקלים)

מקצוע	תעריף	מקצוע	תעריף
הנדסאים	19.50 – 42.98	שרטטים	19.50 – 36.24
עיבוד שבבי	25.41 – 39.09	מהנדסים	35.15 – 68.44
מלחימות	17.37 – 24.68	מנתחי מערכות	40.13 – 100.54
מכונאים	18.98 – 37.95	מתכנתים	31.84 – 90.48
חשמלאים	18.98 – 37.95	מסגרים/רתכים	26.60 – 37.95
מנהלי חשבונות	18.30 – 48.84	צבעים תעשייתיים	22.81 – 30.38
קלדניות	16.59 – 22.19	מחסנאים טכניים	17.99 – 29.55
כתבניות עברית	15.66 – 23.70	מחסנאים בכירים	27.38 – 53.61
כתבניות ע/א	17.73 – 23.95	נהגים	17.06 – 34.17
עיבוד תמלילים עברית	20.43 – 29.19	עובדי ייצור	14.31 – 23.90
עיבוד תמלילים ע/א	22.24 – 30.49	קניינים	29.35 – 48.89
מזכירות ע/א	23.85 – 35.98	אנשי אחזקה	24.68 – 37.95
אלקטרונאים	17.73 – 28.57	מפעילי מחשב	21.47 – 29.35
טכנאים/לבורנטים	19.50 – 31.27	מרכזניות	14.26 – 21.47
כתבים טכניים	40.13 – 80.42	דיילות מכירה	13.27 – 20.79
מבקרי איכות	23.44 – 49.52	פקידות	13.27 – 22.50

התעריפים מבטאים את העלות הכוללת ללקוח לשעת עבודה בפועל (מלבד מע"מ והוצאות נסיעה).
התעריפים מבוססים בחלקם על הנתונים של חברות אחדות.

מקור: [illegible]

רמת השכר הגבוהה ביותר שמורה למנתחי מערכות, העשויים להשתכר כיום עד 100.54 שקל לשעת עבודה. הם מקדימים את המתכנתים, המקבלים עד 90.48 שקל לשעה. השכר הנמוך ביותר משולם לדיילות מכירה – עד 20.79 שקל לשעה

הממונה על יחסי עבודה במשרד העבודה והרווחה:

"התנגדות מעסיקים לנהל משא ומתן עם שובתים היא אבסורדית"

"כל האמירות של מעסיקים, שלפיהן הם לא ידברו עם ועד העובדים בעת שהעובדים שובתים, הן אבסורדיות: לא העובדים ולא המעסיקים יכולים להרשות לעצמם להתעלם זה מזה בעת מאבק ארגוני ביניהם". כך אמר הממונה על יחסי העבודה במשרד העבודה, עו"ד נחמן אורי.

אורי, שדיבר בפני עשרות עורכי דין, העומדים להתחיל את עבודתם במועצות הפועלים ברחבי הארץ, אמר כי כשהמעסיק מכריז על השבתת המפעל, וזו מוכרת על ידי בית הדין לעבודה כ"השבתת מגן" (להבדיל מ"השבתה התקפית"), נוטה בית הדין שלא לאשר לעובדים לקבל שכר בעת ההשבתה.

אורי טען כי לא תמיד הצהרת העובדים על כוונתם לפתוח בשביתה נאמרת מתוך כוונה אמיתית לשבות. לדבריו, הממונה על יחסי העבודה, בתפקידו כמתווך, רשאי לשוחח בנפרד עם כל צד לסכסוך.

בשיחות אלה מאבחן המתווך את העמדה האמיתית של המעסיק ונציגי העובדים. לפעמים המתווך גובה עדויות, ואף משווה את ההצעות שהצדדים מעלים על הנייר עם מקומות עבודה אחרים. הוא מוסמך להזמין אדם המועסק בעבודה אחרת, כדי שיעיד בפניו.

אחד ה"מוקשים" בעבודת התיווך בסכסוכי עבודה נוצר, על פי אורי, כשבקרב חברי אותו צד לעימות מתגלעים בקיעים, והחזית האחידה מתפוררת.

לדבריו, פערי עמדות נוצרים לא אחת בין ועד העובדים במפעל לבין מועצת הפועלים המקומית. קשר אחר בעבודת התיווך נוצר, כשמתגלה פער בין מי שבידו הכוח הפורמלי, לבין מי שבידו הכוח האמיתי; ובעיקר כשהכוח הפורמלי הוא בידי ארגון העובדים היציג, בעוד שהכוח הריאלי הוא בידי ציבור העובדים.

"במקרה כזה, אני מוצא את עצמי מתווך בין הפלגים בתוך העובדים במקום לעסוק במשימה שלשמה התכנסנו – תיווך בין העובדים לבין המעסיקים. לעתים נדרשים שבועות לקירוב עמדות הפלגים. אם הצלחתי בכך, דרושות לי עוד חמש דקות בלבד, כדי להביא להסכמה בינם לבין המעסיקים", אמר אורי.

אסיפת עובדים כמוה כשביתה

אורי ציין כי על פי סעיף 5 לחוק יישוב סכסוכי עבודה, אין חובה על ועד העובדים או על המעסיק להודיע למשרד הממונה על יחסי העבודה על פרוץ סכסוך עבודה, הדבר הוא רק בגדר המלצה. לעומת זאת, קבוצת עובדים המתכוונת לנקוט עיצומים, לשבות או לגרום לשיתוק מקום העבודה, חייבת להודיע על כוונתה זו. לאחר מסירת ההודעה, עליהם להמתין בתקופת צינון של 15 יום עד לנקיטת הצעדים הארגוניים.

כשביתה נחשבת כל צורה של הפרה מאורגנת של העבודה התקינה, החל מאסיפת הסברה סתם, דרך איטיפול בציוד המפעל ועד להפסקת עבודה; הפגנת עובדים אחרי שעות העבודה, אינה נחשבת לשביתה.

גם מעסיק חייב להודיע 15 יום מראש על כוונתו להשבית את מקום העבודה; אחרת ההשבתה נחשבת בלתי חוקית, ועל המעסיק לשלם את שכר העובדים בעת ההשבתה.

רק הצד הלגיטימי לסכסוך העבודה, כלומר ועד העובדים, רשאי להודיע על פרוץ הסכסוך.

לדברי אורי, כדי שהשבתת מגן תיחשב לחוקית, עליה למלא כמה תנאים – ובראש ובראשונה שהעובדים הכריזו על סכסוך עבודה. תנאי שני הוא כי עובדי המפעל נוקטים צעדים ארגוניים, המשבשים את העבודה במפעל. "צריכה להיות פרופורציה בין הצעדים שנקטו העובדים, לבין תגובת הצד של המעסיק. למשל, לא ייתכן שמעסיק ישבית את המפעל, כיוון שהעובדים מאחרים כל יום בשבע דקות", אמר אורי.

לדבריו, עובדים שובתים, אינם זכאים לשכר, גם אם השביתה מוצדקת. על פי פסיקת בתי הדין לעבודה, השכר משולם בעד עבודה. בעת השביתה, חוזה העבודה האינדיווידואלי מושעה. "רובנו לא מודעים לכך שקיים חוזה בין כל עובד לבין מעסיקו. בעת השביתה, כשהחוזה מושעה, העובדים אינם חייבים לעבוד, ואילו המעסיק פטור מלשלם שכר וגם אינו מפטר עובדים", אמר אורי.

לפי החוזה, העובד מקבל שכר בעד עבודה או בעד היעדרות בגין סיבות מוכרות, כגון חופשה, מחלה או שירות מילואים. עובד המשתתף בשביתה, אין רואים בו כמפר חוזה העבודה. במקרה זה העובד פטור מאחריות על נזקי השביתה למפעל.

עבודה במשפט / נחום פינברג

העלאה בשכר נזקפת על חשבון תוספת יוקר

הלכה עקרונית ניתנה בימים אלה בבית הדין הארצי לעבודה. מדובר היה בעניינו של עובד שהועסק בעסק של עבודות חשמל ובניין, ואשר הגיש נגד מעבידו תביעה, שבה תבע, בין השאר, את תשלום תוספת יוקר. העובד טען כי מעבידו לא שילם לו תוספת יוקר במשך כל תקופת העסקתו.

להוכחת תביעתו הגיש העובד טבלה המפרטת את השכר ששולם לו במשך תקופת עבודתו. כן צירף את צווי ההרחבה של ההסכמים הקיבוציים הכלליים בדבר תוספת יוקר.

העובד טען כי אין קשר בין העלאת השכר שקיבל בפועל בתקופת עבודתו, לבין העלאות השכר, שלהן היה זכאי בגין תוספת היוקר.

בית הדין הארצי לעבודה, בפסק דין חלקי, כפי השופט סטיב אדלר, קבע כי על העובד מוטל הנטל להוכיח שלא קיבל העלאות על-פי צווי תוספת היוקר, ולכן עליו להצביע על השכר שקיבל בפועל; על צווי ההרחבה הרלוונטיים; על החודשים שבהם לא קיבל את תוספת היוקר, ועל ההפרש בין השכר ששולם בפועל, לבין השכר שהיה על המעביד לשלם בהתאם לצווי ההרחבה.

עוד נקבע כי בתקופת עבודתו של העובד היו העלאות שכר אחדות, ויש לזקוף אותן על חשבון הסכומים המגיעים לעובד בגין תוספת היוקר.

על אף שהטבלה שהוגשה על ידי העובד התבססה על נתון (מועד תחילת עבודתו של העובד), שבית הדין האזורי לעבודה קבע שאינו נכון – לא ראה בכך בית הדין הארצי נימוק מספיק כדי לדחות את התביעה בגין פריט זה, ולפיכך הורה לעובד לערוך טבלה חדשה על סמך הנתונים הנכונים, באופן שכל תוספת השכר שקיבל העובד ייזקפו לחשבון תשלום תוספת היוקר, וזאת כדי שבית הדין הארצי יוכל להכריע בשאלה.

יש להעיר כי פסק הדין אינו מתיישב עם הלכות קודמות בעניין תוספת היוקר. למשל, דב"ע לא/22-3 לפידות – קסטנר, שבו נקבע כי "כדי לקיים מצוות צווי ההרחבה... יש להוסיף לשכר במועדים הקובעים את שיעור השכר שנקבע בהוראות האמורות". "...לא כל העלאה או תוספת שכר, תוספת יוקר היא". חרף זאת, אין בפסק הדין כל הנמקה לסטייה מאותן הלכות.

דב"ע נד/37-3 למערער: עו"ד ע. גבעון. למשיבה: עו"ד ע. תוסיה-כהן.

הכותב הוא עורך דין

מנפאואר: מפוטרי ההסתדרות ימצאו עבודה בקלות

בענף האלקטרוניקה ותעשיית ההיי-טק מתקשים לספק את הביקוש לכוח אדם זה יותר משנתיים, ואולם "המחסור בעובדים כבר אינו מוגבל לענף האלקטרוניקה ולתעשיית ההיי-טק", אומר מנכ"ל חברת מנפאואר-ישראל, יואב מיכאלי.

מיכאלי, שדבריו מובאים בדו"ח האחרון של חברת דן אנד ברדסטריט, מציין שכיום המחסור בעובדים מורגש בכל המשק, בכל ענפי התעשייה, השירותים והמסחר, ובכל הארץ.

אפילו ענף כמלונאות, שאינו דורש כישורים מיוחדים, מתקשה לספק את צורכי בכוח אדם. לפי התחזיות, ענף זה צפוי לשגשוג, בעקבות תהליך השלום באזור, ולפיכך צפוי שבשנים הקרובות, עם בנייתם של בתי מלון חדשים, הוא יזדקק לתוספת של מאות ואף אלפי עובדים.

לדברי מיכאלי, התוצאה תהיה עליית השכר במגזר העסקי, שאינה נובעת מהסכמי השכר הנהוגים במגזר הציבורי, אלא מהמחסור בעובדים.

"זו בשורה מעודדת לעובדים המפוטרים בימים אלה מההסתדרות ומשלוחותיה, התעשייה האווירית ורפא"ל: הם לא יתקשו למצוא עבודה חדשה", אומר מיכאלי.

לדבריו, הבעיה של מפוטרי התעשייה האווירית, בעיקר בני הביניים, תהיה בתחום השכר. טכנאי או מכונאי, עם ותק של 20 שנה, ימצאו עבודה, אך יתקשו להשיג את רמת השכר הקודמת. לעומת זאת, מהנדסים לא יתקשו למצוא עבודה בשכר דומה.

פוליטיקה / צבי זרחיה

חריש. אורח לרגע

וייס. לשנות תקנון

ביבי. למען הבוחר

הבשר יחזיר את חריש לארץ, לימֶמה

בקואליציה שוררת אי נוחות מסוימת לנוכח הצעות האי אמון בממשלה שיידונו ביום שני הקרוב בנושא יבוא הבשר והטלת המס על הבורסה.

על הצעת האי אמון בנושא הבורסה ישיב שר האוצר, אברהם שוחט. ואולם שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, שצריך להשיב על הצעת האי אמון בנושא יבוא הבשר, שוהה עתה בחו"ל. לפיכך, הוחלט בקואליציה להחזיר את חריש לארץ על מנת שיגן על הממשלה ועל החלטתו.

חריש יקצר מתרתיים את ביקורו בגרמניה ויחזור לישראל, אך לא לזמן רב: מקץ יממה יטוס לאוסטריה וימשיך את ביקורו באירופה.

גם לפני שבועיים התעוררה בעיה בקואליציה בקביעת השר שישיב על הצעת האי אמון בממשלה על רקע דו"ח העוני, מאחר ששרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, סירבה תחילה לעלות לדוכן, אך בסוף התרצתה.

לקואליציה נשבר מדיונים ליליים

לסגנית יו"ר הכנסת, ח"כ עוזה מאור (מרצ), נשבר, ככל הנראה, מהדיונים הליליים במליאה. לאחר שביום שלישי ניהלה את ישיבת המליאה עד לשעות הלילה המאוחרות והמשיכה בכך ביום רביעי מוקדם בבוקר, היא שיגרה מכתב להנהלת הכנסת, שבו קבלה על כי קצב הדיונים הליליים במליאה עובר תאוצה.

לדבריה, הדבר מטיל עומס בלתי אפשרי על עובדי הבית ופוגע בתוך שעות עבודה ומנוחה של צוות העובדים. מאור הביעה תמיהה, מדוע ועדת הכנסת לא עושה שימוש בסמכותה לשנות את תקנון הכנסת, כך שהדיונים יהיו "רציונליים יותר ויאפשרו ניהול תקין של הבית".

גם מרכז הקואליציה בעזרת הכנסת, ח"כ אברהם פורז (מרצ), אינו מרוצה מהדרכות בלתי מתקבלות על הדעת בדיוני המליאה בעקבות הפיליבסטרים התכופים שעורך הליכוד לחוקים הכלכליים במליאת הכנסת.

פורז מודע לכך שהליכוד עשוי להעדיף פיליבסטר בעוד כחודש, בעת שהמליאה תדון בהצעת התקציב לקראת ההצבעה בקריאה שנייה ושלישית. עקב כך הוא מבקש לשנות בדחיפות את תקנון הכנסת, כך שכל ח"כ יצמצם את כל הסתייגויותיו במשך 20 דקות בלבד.

בתגובה לריבוי הדיונים הליליים, פנה שלשום יו"ר הכנסת, שבח וייס, אל יו"ר האופוזיציה, ח"כ משה קצב (ליכוד), וביקש לשנות בהסכמה את התקנון על מנת למנוע הישנותם התכופה של פיליבסטרים במליאה.

וייס הסביר כי בקונצנזוס קיים מיצוי טוטלי של התקנון, דבר שמחברי התקנון לא התכוונו אליו. הוא סבור שיש להגביל את מספר הדקות, שבהן יכולים הח"כים לנמק הסתייגויות או הצעות לסדר, ל-3 דקות מלבד לכל ח"כ, במקום 7–5 ביום.

לדעתו, יש להגביל גם את משך הנאומים של השרים במליאה. כן סבור וייס כי יש לצמצם את מספר ההצבעות על ההסתייגויות שמעלים הח"כים במליאה; כיום, על כל הסתייגות יש הצבעה נפרדת.

חברי הכנסת מחפשים בוחרים

לקראת הבחירות הפנימיות במפלגות, שייערכו בשנה הקרובה, נערכים הח"כים להרחבת מעגל בוחריהם. ח"כ יגאל ביבי (מפד"ל) הניח אתמול על שולחן הכנסת הצעת חוק, שלפיה יותר לעובדי מדינה, פרט למנכ"לים ולסמנכ"לים, להשתתף בבחירות במוסדות מפלגתיים.

בדברי ההסבר לחוק אומר ביבי, כי החוק לסיוג פעילות מפלגתית, שנחקק לפני כמה שנים, אוסר על עובדים בארבע הדרגות הבכירות להיות חברים במרכזי מפלגות, ובכך גורם עוול לציבור גדול.

ביבי סבור כי החוק לסיוג הפעילות התקבל בזמנו בחיפזון ובחוסר מחשבה ומונע מ-170 אלף עובדי מדינה וחברות ממשלתיות לבחור את מועמדיהם לתפקידים ציבוריים. לדעתו, לא ייתכן שייפגע ציבור עובדי המדינה, ובכלל זה הבכירים, מהשפעה על הליכים הדמוקרטיים.

הצעתו של ביבי נתקלת בהתנגדותו הזועמת של נציב שירות המדינה, פרופ' יצחק גלנור. הנציב הסביר אתמול, כי הסיבות שבגללן הביאו לחקיקת חוק הסיוג נשארו שרירות וקיימות הן – למנוע מעובדי מדינה בארבע הדרגות הבכירות להיות מזוהים עם פעילות מפלגתית ולהיות חברים בגוף בוחר.

גלנור הוסיף ואמר שהחוק אמנם הצליח לצמצם מאוד את המעורבות המפלגתית של ארבע הדרגות הבכירות בשירות המדינה, ואין סיבה להוסיף מאות עובדי מדינה, שבשתי הדרגות שמתחת לדרגות הבכירות ביותר, להתיר מפלגתיות.

לפני חודשים מספר ביקש המפד"ל לקבוע כי מורים יוכלו להשתתף בבחירות הפנימיות במפלגות, שכן מורים רבים חברים בהסתדרות המורים, הפועל המזרחי. ואולם גלנור התנגד לכך בחריפות, ועקב כך לא הותר למורים להשתתף באותן בחירות.

וייס נגד מימון לח"כים

יו"ר הכנסת, שבח וייס (עבודה), מתכוון להילחם נגד הצעת החוק שהתקבלה השבוע במליאה, בקריאה ראשונה, ביוזמתו של ח"כ מאיר שטרית (ליכוד).

על פי ההצעה, יקבל כל ח"כ 20% מכספי מימון המפלגות המועברים לסיעות, לשכירת יועצים. פירוש הדבר שכל ח"כ יקבל מדי חודש כעשרת אלפים שקלים למטרה זו. שטרית הסביר את ההצעה בכך שהח"כים זקוקים לייעוץ מקצועי. ואולם הצעתו מעוררת ביקורת הן בכנסת והן במפלגות.

וייס אומר כי בהצעת חוק זו יש פגם בסיסי מבחינת כללי הצדק, מאחר שהיא מעניקה לח"כים יתרון (במימון שכירת יועצים ועוזרים) על פני פעילים במפלגות שירצו להתמודד בבחירות הפנימיות לרשימה לכנסת. לדבריו, מההצעה עולה כי הח"כים יוכלו לשכור לעצמם צוות יועצים (במיוחד לפני בחירות) מקופת המדינה, כאשר הדבר נמנע ממתמודדים שאינם ח"כים.

וייס הוסיף ואמר, כי הכנסת תתקשה לקבוע לאיזה מטרות ישמש הכסף שיינתן לח"כים, וכן יקשה עליה לפקח על השימוש שיעשו בו הח"כים. "איני רוצה לטעון שהח"כים יעשו מעשה שלא ייעשה, אך אין לנו שום מטרות פיקוח בנדון".

בכנסת חוששים שהח"כים עשויים לנצל את התקציב שיועמד לרשותם לשכירת נהגים ולתשלום לפעיליהם הפוליטיים שיעבדו עימם במערכת הבחירות, ולא לצורך עבודתם הפרלמנטרית.

חוץ מזה סבור וייס, כי אם תתקבל ההצעה, הרי שהמפלגות יתרסקו, מאחר שמרביתן נמצאות כעת בקשיים כספיים, והפחתת הסכומים שיועברו אליהן תקשה על פעילותן.

וייס, כמו גם המתנגדים האחרים לחוק, מקווה כי גזברי המפלגות יצליחו בסופו של דבר ללחוץ על הח"כים ולמנוע את קבלתו. הבעיה היא שח"כים רבים מתקשים להעביר את החוק, ובהצבעה שנערכה השבוע לא נמצא, ולו ח"כ אחד, המתנגד לחוק זה.

חוק עוקף עסקת החבילה

על רקע ההצעות לעקר חלק מתוספת היוקר הקרובה במסגרת עסקת חבילה, מציע ח"כ משה גפני (ליכוד) לחוקק חוק, שלפיו יוצמד השכר במשק למדד המחירים לצרכן.

לדבריו, במצב הקיים במשק, שבו האינפלציה גואה, שכר השכירים נשחק, ותוספת היוקר נתונה לדיונים בין האוצר לבין ההסתדרות – יש למנוע את שחיקת השכר ולהצמידו ב-100% למדד.

ההצמדה תיעשה, לפי הצעתו, מדי רבעון, והאחריות לביצוע החוק הזה תהיה נתונה בידי שר האוצר. מתוך כוונה למנוע אפשרות שעסקת חבילה בין האוצר לבין ההסתדרות והתעשיינים תכופף את החוק המוצע, קבע גפני במפורש כי לא ניתן יהיה לשנות את האמור בחוק כחלק מההסכמים בין האוצר לבין ההסתדרות.

בא-גד מחלק מזון

ח"כ יוסף בא-גד (מולדת) מציע לחוקק חוק למתן עודפי מזון לנזקקים. על פי הצעתו, מוסד ציבורי המקיים בית אוכל הנתמך בתמיכה ממשלתית, וכן צה"ל, יתרמו את עודפי המזון הראויים למאכל, לשם העברתם למוסד לנזקקים. המוסד ידאג לאיסוף העודפים ולחלוקתם.

עוד ציין, כי מי שנוהג בקביעות להעביר עודפי מזון לנזקקים, יזכה להקלות במס ההכנסה או במע"מ. הוא הסביר את הצעתו בכך שברוב בתי ההארחה נזרקות כמויות עצומות של אוכל לאשפה, ולפיכך צריך להכין את השאריות בכלי פלסטיק ולהעבירם לנזקקים שייהנו מארוחה, שהיא אולי ארוחתם החמה היחידה.

הבורסה תחזור למה שהיתה

המשך מעמוד 13

עוצמת הדברים.

סוג שני של משקיעים הם אורחים שמתעניינים רק בהשקעות פיננסיות. מטבע הדבר, התעניינות שלהם פוחתת, אם כי רמת השערים בבורסה היום הופכת לאטרקטיווית יותר ויותר. אלה שהיו כאן לפני שנה ושנתיים יחזרו לשוק ההון – ואני מקווה שבעוצמות לא קטנות.

הסוג השלישי של השקעות הן תנועות הון של ארביטראז' בשוק המט"ח, שעד היום לא היו בכלל, ואני צופה שילכו ויתגברו במשק.

משקיעי חוץ יעשו ספקולציות על השקל?

כללו עדיין לא מקבלים את העובדה, שיש לנו כיום למעשה שוק חופשי של שקל/מטבע – במסגרת מדיניות קו האלכסון של שער השקל. המשק הישראלי עבר [illegible]

מדיניות קו האלכסון היתה נכונה, טובה ויעילה, כל עוד המשק היה משק סגור יחסית. אבל ככל שהליברליזציה מתקדמת, הספקולטיביות שלו גדלות. לכן, להערכתי, מדיניות קו האלכסון הגיעה לסוף דרכה.

אנחנו ראינו מה קורה בעולם הגדול כאשר בנקים מרכזיים מנסים ללכת נגד כוחות השוק. עוד אף בנק מרכזי, וגם לא שבעה בנקים מרכזיים שפעלו ביחד במדינות גדולות וחזקות מישראל, לא הצליחו לנצח את השוק. בנק ישראל אף הוא לא יוכל להתמודד עם תנועות הון של משקיעי חוץ ותנועות ספקולטיביות של עבודות הון. זהו המחיר, אם אפשר לקרוא לזה מחיר, של הליברליזציה – אין אפשרות להכוונה משמעותית כשפותחים את השווקים. השווקים כבר נפתחו.

עד היום השחקנים העיקריים בשוקי הכספים היו הבנקים – עבור הלקוחות העסקיים ועבור עצמם. לדעתי בחודשים הקרובים מה שנראה, שגורמים פיננסיים בינלאומיים יכנסו למסחר שקל/מטבע, תוך שהם לוקחים בחשבון את השינויים בשער החליפין, מול הפערים שישנם בין הריבית בארץ ובחו"ל.

מסגרת מדיניות האלכסון של בנק ישראל יוצרת שקיפות בקשר לכוונותיו, שנוחה מאוד למשקיעים. כאשר אני יודע מה הצד השני מרשה לעצמו לעשות, זה משחק שבו צד אחד משחק בקלפים סגורים, והצד השני – בקלפים פתוחים.

יש האומרים כי התיסוף בשער השקל בחודשים האחרונים הוא תוצאה של השקעות חוץ.

אני לא מסכים לכך שמקורו בתנועות הון מחו"ל. להערכתי זו הערכה, לא מידע שיש לי – הוא נובע מהגברת השימוש בכספים, בגלל העדפות האמריקאיות על ידי הסקטור העסקי. אבל תנועות ההון של גורמים פיננסיים בינלאומיים לישראל ומישראל ילכו ויגברו כל עוד מדיניות האלכסון תימשך. משקיעים ישראלים ייכנסו יותר ויותר לפעילות ארביטראז' על המטבע, אבל מי שיניע את העוצמה הגדולה הם כמובן גורמים פיננסיים בינלאומיים. שמנו את ישראל על המפה הכלכלית הבינלאומית, ולא רחוק היום שנראה ספקולציות על המטבע – במובן החיובי של המילה – בהיקפים לא מבוטלים. אז יהיה בנק ישראל חייב לעשות שינוי משמעותי במדיניות קו האלכסון. אני לא יודע מה שווה הזמן – ראשית '95 או אמצע '95 – אבל האלכסון קרוב לסופו.

ומה הוא התחליף?

תנאי השטח נקבעו ברגע שהוחלט על הרפורמה בשוקי הכספים. מעצם היותה, נותנת הליברליזציה לשחקנים בשוק לקבוע את שער החליפין.

השאלה היא, מהי המסגרת שבה ישפל השוק. אני מאמין שחייבים לאמץ מדיניות של שע"ח תומכת יצוא, בצד מדיניות תומכת השקעה. מצב שבו השקל לא מפוחת באופן שמפצה על הפרשי האינפלציה יוצר בעיה. בשנתיים האחרונות, הפער שנוצר בין האינפלציה בישראל, לבין קצב הפיחות של הסל, והפיחות של הדולר ביחס לשקל, הוא כזה שהביא לפגיעה קשה ברווחיות היצוא. זה משמעותי, במיוחד בתקופה שבה שומעים קולות ראשונים בנוגע לעניין הסיוע האמריקאי לישראל. צריך להבין שהתלות שלנו בתמיכה ממדינות אחרות כמו ארצות הברית – או גרמניה בכל הקשור לשילומים – היא תלות שלאורך זמן תיעלם. המשמעות היא, שצריכה להיות מדיניות שער חליפין תומכת יצוא.

בתור חבר הוועדה המייעצת של בנק ישראל, אתה ממליץ כיום לעשות פיחות?

כפי שאמרתי, התיסוף מקורו בשימוש מוגבר בערביות, ולא על רקע ארביטראז' המבוסס על הפער בין הריבית בארץ ובחו"ל. אם הריבית בארץ תהיה גבוהה מדי, זה יגרום לתנועות הון ספקולטיביות, שיביאו לתיסוף השקל ויפגעו ברווחיות היצוא, או יהיה מקום להתערבות מצד בנק ישראל.

גם במדינות שיש בהן מסחר חופשי במט"ח, יש פעמים שבנק המרכזי מחליט לבצע פיחות – אדמיניסטרטיווית או על ידי הורדת ביקושים. ההוצאות של פיחותים אדמיניסטרטיוויים הולכת ופוחתת ככל שעפ"ח נקבע על בסיס כוחות השוק, והיקף תנועות ההון גדול יותר.

מה לגבי הריבית?

הריבית כיום היא גבוהה. אין לי אילן גבוה יותר להיאחז בו מאשר מנהלת מחלקת המחקר של בנק ישראל, ליאורה מרידור, שאמרה כי הריבית לא משפיעה על הצריכה, ואם היא לא משפיעה על הצריכה, היא לא עוצרת את האינפלציה.

יכולת השימוש במכשיר הריבית היא מוגבלת. אם מסתכלים לאחור, יכול להיות שעליות הריבית היו רבות מדי, תכופות מדי וגבוהות מדי. אני לא רואה את הנזק הגדול שנגרם, אבל מנקודה זו ואילך השפעתה השלילית תהיה גדולה מהחיובית. ולמרות זאת, אני מניח שהנגיד כן יעלה את הריבית.

ובעיית האינפלציה?

בהתחשב בשחרור שוקי הכספים בישראל, אני חושב שהאינפלציה שלנו לשנה הבאה תהיה בסביבות 10%–11%, עד 12%. ובמשק שצומח בשיעורים שאנו צומחים – 6%–7% של התוצר העסקי והתל"ג – אני לא רוצה להגיד שזה אידיאלי, אבל זה גם לא אסון גדול. החשש העיקרי הוא להתפרצות אינפלציונית מעבר לשיעורים האלה, אבל אם אפשר לקיים משק שצומח ב-5% עם אינפלציה של 10% לא חושב שזה נורא בטווח קצר. וככל ששיעור הצמיחה של המשק מתמשך לאורך זמן – היכולת להתמודד עם האינפלציה טובה יותר.

נותרת אופטימי.

אני מאוד אופטימי, במיוחד מאחר שהמשק נמצא במצב שהוא משק חופשי כמעט לחלוטין. אם נמשיך את מדיניות ההפרטה, יחד עם טיפול בבעיות נקודתיות כמו חידוש ההפרטה, הפרצת השוק, והטיפול בדיור – שמשמעות שלום איננה צעדים ודחפים לעם ישראל – יש לנו הרבה סיבות להיות אופטימיים.

המשקיעים בבורסה אופטימיים פחות.

הכל שעסקנו כל כך הרבה בבורסה בשנה שעברה, ולא נתנו לבורסה לאזן את עצמה לבדה. אין לי ספק שזה היה קורה ללא סיוע של אף אחד בעניין הזה. אני מייחס לבורסה תרומה חשובה לצמיחה הכלכלית בשנים האחרונות. אני חושב שהיה לה תפקיד חשוב מאוד במימון ההשקעות בישראל. למרות הביקורת שהיתה על כך שחלק מהגיוסים הלכו אולי להשקעות אחרות בבורסה – אבל זה הקטע הקטן הפחות רלוונטי.

הבורסה היא גם מקור קריטי להמשך הפיתוח של הכלכלה הישראלית. אני לא אומר שצריך לעשות צעדים מלאכותיים כדי להחיות את הבורסה, אבל אין לי ספק, שעם הירידה שנראה באינפלציה, עם שכלול השווקים וירידה בשער הריבית, הבורסה תחזור למה שהיתה. ואני לא מתכוון לרמות המחירים של '93, אלא לתפקיד הכלכלי בהפגשה של משקיעים ושל חברות המחפשות כספים להשקעה.

בכל המשק ואפילו בוול סטריט, מתייחסים לפיוטרקובסקי כמועמד בטוח לתפקיד מנכ"ל בל"ל אם ספרא ירכוש את הבנק. רק האיש עצמו אומר "אני לא חושב על זה"

הבנקים תרמו לחיסום היותר של הבורסה בשנה שעברה?

תפקידו של בנק הוא לספק אמצעים להשגת יעדים של ציבור המשקיעים והחוסכים. אבל הבנקים לא מדפיסים את הכסף. אם יש גידול במכשירים הפיננסיים – הבנקים רק משמשים כמתווך. זה נכון, שעם ישראל גילה את הבורסה, חבל שהשוק הגיב בעוצמה שהגיב. אבל מכאן ועד טענה שהבנקים אחראים למה שקרה בבורסה – זו הגזמה, לא עניינית ואפילו לא רצינית.

הפעילות בבורסה פגעה ברווחיות הבנקים, כולל הבינלאומי.

הנזקים המשמעותיים בתחומי הבורסה מאז ינואר '94, משמע של 800–700 מיליון שקל ליום ל-150–100 מיליון שקל – יש לה משמעות לגבי הכנסות התפעוליות של הבנקים, שחלקה מורגשת בתוצאות העסקיות של תשעת החודשים – כמו ההשפעה שלה על כל הפעילים בבורסה.

אבל בסך הכל היקפי הפעילות במשק גדלים, וזו תגובה של הצמיחה בארבע השנים האחרונות.

יכולת השימוש במכשיר הריבית היא מוגבלת. אם מסתכלים לאחור, יכול להיות שעליות הריבית היו רבות מדי. מנקודה זו ואילך השפעתו תהיה שלילית יותר מחיובית

מקורות ההכנסה של הבנקים ותמהיל ההכנסות הולך ומתרחב. המשקל היחסי של הפעילות בשוק ההון – שהיה חשוב מאוד ב-93–'92 בירידה, ולאט-לאט נמצאים תחליפים. שוק המטבע שעדיין בתחום שוק ההון, שוק המט"ח, התרחבות הפעילות של הפירמות במשק. תשואה של 9.4% כפי שהשגנו בתשעת החודשים היא תשואה טובה מאוד.

תוכל לשמור עליה?

מה שמשפיע על רווחיות הבנקים הוא המשך ההתפתחות הכלכלית בישראל. אני רואה אותנו הופכים למרכז פיננסי ושוק – מרכז עסקים של חברות רב-לאומיות, שתביא פריחה לכל מי שעוסק בתיווך פיננסי, וזה מערכת הבנקאות. מצד שני, אני צופה שהתחרות במערכת הבנקאות תגבר משלושה כיוונים: תחרות בין הבנקים לבין עצמם; גורמים שאינם בנקאיים, שנכנסים להתחרות בפעילות בנקאית קלאסית; וגורמים פיננסיים בינלאומיים. אני צופה התמודדות בתחרות עם חברות הביטוח. הם יכנסו לתחומי הפעילות שלנו, ואנחנו ניכנס לעסקי הביטוח לטובת תועלת הצרכן. ודווקא התחרות המוגברת נוסכת בי אופטימיות לגבי מערכת הבנקאות.

לבינלאומי יש תדמית של בנק המנוהל היטב, אבל התנהגות המניה לא בהכרח משקפת זאת.

המניה מתנהגת כמו כל סוף המשחק. אנחנו לא מנהלים את הבורסה, תודה לאל, ואנחנו לא מעורבים לחלוטין במה שקורה למניה שלנו. אבל מה אנחנו כן עושים לטובת ציבור בעלי המניות: הבנק היחיד במדינת ישראל שיש לו מדיניות דיווידנד ברורה, מוצהרת ומיושמת הלכה למעשה הוא הבינלאומי. תשואת הדיווידנד שלנו בשנתיים האחרונות היא 5.3%–5.4% – גבוהה מאוד גם במונחי הבינלאומי, בהשוואה לבנקים בחו"ל. קשה לצפות שמישהו יגיב על מניה מסוימת כזאת או אחרת, גם אם הפרפורמנס של הבנק שעומד מאחוריה טוב, כאשר השוק כולו בירידה כפי שהיה. אני חושב שציבור בעלי המניות רואה עדיין בפוטנציאל ובתוצאות של הבנק הבינלאומי השקעה טובה, אבל לנו אין שום השפעה על רמת המחירים, ואני אפילו לא יודע אם זה יותר או פחות מהממוצע.

בזמנו אמרו שהעסקתם בשכר יקר. מה אתה אומר בדיעבד?

לחלוטין לא. היום כשמסתכלים במכירה של הבנקים, ורואים את המחירים, תגידו לי אם זה היה יקר.

שכר הבכירים, במיוחד בשוק ההון, עלה משמעותית בשנות השגשוג של הבורסה. כמי שמקבל את אחת המשכורות הבכירות במשק, מה אתה חושב צריך לקרות עכשיו, כאשר הרווחיות צנחה?

התגמול מורכב משכר ומבונוסים. התגמול של הבכיר צריך להיות בבואה של מצב החברה. יש שנים שהרווחיות גבוהה, והתגמול הוא תולדה של תוצאות מנהלים. כאשר הרווחיות נמוכה יותר צריכה להיות לזה השפעה ישירה על התגמול של הבכיר. כי אין לאף אחד FREE LUNCHES. אני עושה אבחנה בין שכר ובונוס, ואם נסתכל על השכר שלי – וזה לא שאני רוצה לפתוח שוב את הדיון הציבורי במשכר שמקבלים – חלק לא מבוטל מהתגמול שלי הוא בבונוס. בארבע השנים האחרונות הרווחיות רק השתפרה בבנק. אם הרווחיות תרד אני מניח שהבונוס גם ירד.

אני בהחלט חושב שצריך להיות קשר ישיר בין תגמול לרמת ביצועים. ברמת ביצועים גבוהה אפשר להעלות תגמול, ברמת ביצועים נמוכה צריך להוריד את התגמול, והאומר שזה לא יקרה, אינו מבין דבר. אני עומד בראש הארגון. אני לא אחראי על מה שקורה בשוק ההון, אבל אני אחראי למה שקורה בבנק הבינלאומי.

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

מליסרון – ממשיך במסלול הצמיחה. החברה מסיימת רבעון נוסף ברווח תפעולי ונקי כתוצאה מהפעלת קניון הקריון בקרית ביאליק. תוצאות החברה טובות מאלו שהתקבלו ברבעון המקביל וברבעונים הראשונים של 94', למעט הרווח הנקי ברבעון השלישי שהסתכם ב-2.1 מיליון שקל לעומת 1.7 מיליון שקל ברבעון המקביל, ו-2.7 מיליון שקל ברבעון השני. (עמוד 63)

מאגל: ירידה ברווח הגולמי והנקי. גידול בהוצאות מכירה, ובמקביל ירידה ברווח הגולמי הוו הגורמים העיקריים לירידה החדה ברווח הנקי ברבעון השלישי שהסתכם ב-470 אלף שקל לעומת 1.1 מיליון שקל במקביל. (עמוד 63)

לבידי אשקלון: קטנה ורווחית יותר מתעל. החברה רשמה עלייה של כ-19% בהיקף המכירות לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ואולם, במקביל ירד שיעור הרווח הגולמי של החברה מכ-13.4% בתשעת החודשים הראשונים של השנה, לעומת שיעור רווח גולמי של 14.3% בתקופה המקבילה אשתקד. (עמוד 63)

רבד: תחרות קשה בענף מחקה הגולמי. הנפילה החדה ברווח הגולמי כתוצאה מגידול חד בעלות ההכנסות, גרם לחברה לסיים את הרבעון בנפילה ברווח הנקי ל-234 אלף שקל. (עמוד 63)

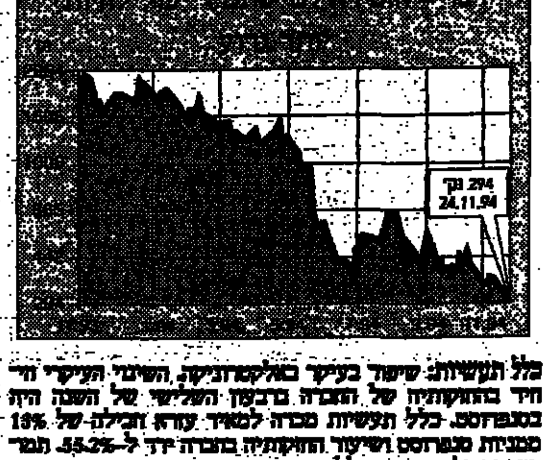

כלל תעשיות: שיפור בעיקר באלקטרוניקה. השינוי העיקרי היחיד בהחזקותיה של החברה ברבעון השלישי של השנה היה בטנפרוסט. כלל תעשיות מכרה למאיר עזרא חבילה של 15% ממניות טנפרוסט ושיעור החזקותיה בחברה ירד ל-55.2%. תמורת החבילה רכשה כלל תעשיות מהאמור עזרא 4.9% ממניות סיבון ויל, 4.99% מדג שאן, 4.9% מפסידון, 3% מוליטר ו-3% מעוף טנא. (עמוד 73)

אגיש: ירידה חדה בהכנסות. עם שווי שוק של 57 מיליון שקל והון עצמי של 23.7 מיליון שקל מסיימת החברה את הרבעון בירידה ברווח הנקי ל-218 אלף שקל לעומת 459 אלף שקל ברבעון המקביל. ירידה זו נגרמת בשל ירידה בהכנסות. סך ההכנסות ברבעון הסתכם ב-3.8 מיליון שקל לעומת 5.3 מיליון שקל במקביל, ירידה של כ-26%. (עמוד 73)

כבלים: משאירה את כבלי ציון מאחור. החברה נאלצה לספוג מכה גדולה יותר, ולגבות הירידה החדה בהיקף המכירות והיא עברה להפסד תפעולי שאף התעצם ברבעון השלישי של השנה, וסיימה את התקופה בהפסד של כ-6 מיליון שקל. (עמוד 73)

נביעות: אבל מי עדן היה יותר טוב. בדומה למי עדן, מציגה החברה ברבעון השלישי של השנה עלייה בהיקף המכירות והרווחיות. היקף מכירותיה של נביעות, אמנם נמוך בכ-40% מהיקף מכירותיה של מי עדן, אלא שבדומה לאחרונה מרוויחות נביעות על עלייה של כ-22% בהיקף המכירות של החברה בתשעת החודשים הראשונים של השנה לעומת התקופה המקבילה. מי עדן הציגה עלייה נמוכה יותר של כ-11% בתקופות המקבילות. (עמוד 63)

תיקו במלחמת אופציות המעו"ף: מדד המעו"ף סגר ב-169.99 נק'

האם האינטרסים בשוק המעו"ף הם שגרמו למדד המעו"ף להתכנס למרחק של שביר אחד מהמדד העגול של 170 נקודות או שמא אלו כוחות השוק הרגילים הפועלים עליו ממילא? – תשובה מוחלטת אין. מדד המשתנים סגר בעלייה של 0.78% ובסיכום שבועי ירד ב-2.53%. המחזור התרחב ל-133 מ' ש'. התשואות באג"ח הארוכות עלו ל-3.7%

עד כמה שזה תמיד נשמע לא מתאים, כשמדברים על בורסה, הרי הדרך בה המתיים אתמול המסחר בבורסה היתה כנראה צפויה. כבר כמה ימים שכל הדרך בבורסה מסביר שה"אינטרס" של שוק המעו"ף הוא לסגור במדד העגול. כבר יומיים שכל זה חשם מסביר לנו כי ביום חמישי יהיה מסחר ער במניות המעו"ף בגלל "הבישוף המשולש" – וכל אשר צפו – אכן קרה.

למרות התעתוכות, המלחמות המאבקים שאפיינו אתמול את המסחר – הרי הביזון העוצמה של העליות בה המתיים המסחר בבורסה השתקפו למעשה כבר בשלב הלידה עודפי ביקוש של 55 מיליון שקל מול-הצעים ב-20 מיליון שקל. בלטו בביקושים בבוקר טבע שעלתה שלשום בלילה בוול-סטריט, פי.בי, אי.די.בי אחזקות, בזק ושופרסל.

בשעתיים הראשונות של המסחר עלו מניות המעו"ף בשיעור ממוצע של כ-1%. סמוך לשעה שתיים בצהרים הרגש לחץ על המניות הן התמתנו לעלייה של חצי אחוז.

בשעה האחרונה של המסחר הזה היתה הרבה מאוד פעילות במניות המעו"ף ובאופציות שלהן; הרבה מתח ומאמץ – מניות עלו וירדו, ושוב עלו, ושוב ירדו–אך בשורה התחתונה המדד סגר בדיוק ב-169.99 נקודות.

בדיוק באותה שעה בה נאבקו שחקני האופציות זה בזה – התנהל במרחק של שני קילומטרים בבית אבות משפט בת"א דיון של ועדת המשנה של ועדת הכספים של הכנסת בעניין חשדות למניפולציות במעו"ף.

יו"ר הרשות לני"ע, אריה מינטקביץ' איכזב את מי שציפה לשמע הברות בנוסח "רשות לני"ע חוקרת את החשדות למניפולציות בשוק המעו"ף..." הנמנע כדרכו, בכל הקשור לחקירות, מלהתייחס לעניין מפורשות.

את המחזורים הגבוהים בשוק ריכזו אתמול כור, בזק, טבע, אי.די.בי – שאלה מעניינת היא איזה נתח מהפעילות במניות אלה היא של שחקנים הפועלים רק במניות, איזה של שחקנים שקנו או מכרו מניות כחלק מאסטרטגיה משולבת בשוק האופציות.

יש מי שסבור כי שחקני האופציות מהווים נתח ניכר מהמחזורים הם "הגולות" של השוק בתקופה האחרונה.

מקרב המניות הפחות כבדות במשקל במדד המעו"ף בלטה אתמול כלל תעשיות שפירסמה דו"חות לרבעון השלישי של השנה.

מבט ראשון בדו"חות נראה כי אצלה הנתה הירידה ברווח התפעולי ברבעון השלישי מתונה – כ-2% בלבד, וזאת בניגוד לירידה החזקה יחסית ברווח התפעולי של דיסקונט השקעות וכור. הרווח הנקי בבינתם הפסדי בורסה ורווחי הון (שהוא מעין רווח תפעולי נקי) הסתכם ברבעון השלישי ב-38.7 מיליון שקל מול 39.2 מיליון שקל במקביל. את הירידה המתונה יחסית היית כנראה כלל תעשיות בעיקר לדו"חות הטובים של ניור חדרה וכיתן.

יצרנית הרווחים הגדולים ביותר בכלל תעשיות היא משאב הבוללת את נשר וגרנית. וכאן כדאי לראות, כי הרווח הנקי של כלל תעשיות לרבעון השלישי ולתקופה של תשעה חודשים, כולל השפעה הקטנה של עתודות למיסים נרחים עקב הקטנת שיעורי המס הממוצע. כתוצאה מכך גדל הרווח הנקי של משאב ב-10 מיליון שקל. כלל תעשיות סגרה את היום בלי שינוי בשער במחזור של 3.3 מיליון שקל.

אתמול גבר זרם הדו"חות הכספיים לרבעון השלישי של השנה. כ-250 חברות כבר פירסמו דו"חות לרבעון השלישי – ובינתיים השיפור הניכר לו ציפו חלק מהשחקנים בשוק – לא מגיע. אתמול התפרסם מספר גדול יחסית של דו"חות מאכזבים של חברות כר"מ קטנות.

קת,ידליד

יצרנית הרווחים הגדולים ביותר בכלל תעשיות היא משאב, הבוללת את נשר וגרנית. הרווח הנקי של כלל תעשיות לרבעון השלישי ולתקופה של 9 חודשים כולל השפעה הקטנה של עתודות למיסים נרחים שהגדילה את הרווח הנקי של משאב ב-10 מ' ש'

מדד הכר"ם סגר אתמול בעלייה של 0.03% ובסיכום שבועי הוא ירד ב-4.47%. מדד האופציות ירד בסיכום שבועי ב-13.7%. מניות של חברות שפירסמו דו"חות כספיים מאכזבים נתקבלו בשוק בירידות חריפות. אשר לדו"חות כספיים טובים – כאן התגובות הן בדר"כ יותר פושרות. מה שיותר מעניין הוא שהתגובה לדו"חות כספיים טובים היא בדר"כ איטית יותר: השוק "מעכל" את התוצאות הטובות בתהליך יותר ארוך. דוגמה טובה לכך היא מניות אילן גת שפירסמה כבר לפני 3 ימים את הדו"חות הכספיים – והנה אתמול רשמה שער קונים בלבד.

שונה היה המקרה של מיפעלי פלדה. כאן כנראה הדו"חות היו נרוים מאד; המניה הגיבה בעודף ביקוש חריג של 1.8 מיליון שקל ורשמה שער קונים בלבד.

בשוק איגרות החוב נמשכו אתמול הנעצים שאפיינו את מרבית ימי המסחר. התשואות באג"ח הארוכות עלו לרמה של 3.7%. הנעשה בשוק האג"ח נעלם מעט מעיני חלק מהשוקים בשוק בשבועות האחרונים – אך כדאי לעקוב אחריו; תשואות של צמוד פלוס 3.7% אינן מוסיפות התלהבות לשוק המניות.

אגיש – '94 תידחה ל-'95

מניית אגיש היא כבר למעלה מחצי שנה תעלומה בעינינו. בעוד ששערוק של כל אחותיה בבורסה בכלל והכר"ם בפרט, נמרטים מדי יום באכזריות – היא הצליחה להתעלות מעל הקשיים הסביבתיים ולשמור על מחירה בכאן. נכון לסוף ספטמבר, היא נסחרה בדיוק במחיר בו החלה את חייה בבורסה לאחר הנפקה.

התעלומה גדולה כפליים משום שאגיש היא לא המקרה של חברה עם קצב צמיחה כה חזק שמצליחה לקחת את המגמה הכללית של שוק המניות. אגיש עשתה בדיוק את מה שעשו רבות מאוד מהמנפיקות החדשות: בתשעת החודשים הראשונים של השנה התכווץ הרווח הנקי של החברה ביותר מ-50% – בזה לא הבורסה אשמה – אלא עניין הרבה יותר פרוזאי – ירידה בהכנסות.

על רקע שוק המניות היורד הרווחיות התפורית המתכווצת, בלטה למרחוקים מניית אגיש בגליו השערים עם שוי שוק שנע בין 60 ל-70 מיליון שקל – פי 2 עד 3 מההון העצמי ופי 30, 40 וגם 70 מהרווח השנתי – תלוי בתנודות בין הרבעונים.

רק שלשום קיבלנו פיתרון חלקי לתעלומת אגיש. רק לאחר שהתשקיף של קרן הנאמנות "סיגמא גמישה" פורסם ביום רביעי הבנו כי יש גוף גדול המאמין בחברה. לא סתם מאמין – אלא שהיא כמעט המניה האהובה עליו ביותר מכל הבורסה.

תשקיף "סיגמא גמישה" מעלה כי נכון ל-30 לספטמבר '94 השקעו 6.4% מנכסי הקרן, שהם 2.4 מיליון שקל, במניות אגיש. בסוף יוני היו מושקעים במניה הזאת 6.8% מנכסיה. המניה היחידה בה השקיעה "סיגמא" נתח גדול יותר היא תפן. גם היא כוכבת לא קטנה בפני עצמה, עם תשואה חיובית מתחילת השנה, שווי שוק גבוה פי 2.7 מההון העצמי ומכפיל 27. יחד עם מניה שלישית בשם עליבר הרווחה השלישיה הזאת בסוף ספטמבר שליש מרכיב המניות של קרן "סיגמא".

מאחר וסיגמא מחזיקה בקרן ב-15% מהמניות של אגיש הרשומות למסחר, וסביר להניח שנתח ניכר משאר המניות מוחזקים בתיקים של לקוחותיה – הפיתרון לתעלומה יכול להימצא אצלה.

"אנחנו מאמינים במניה לטווח ארוך. על פי הערכות שלנו, להחברה קצב רווחים של מיליון שקל לרבעון, שהוא מכפיל 14.75 שהוא סביר להחברה יציבה, שמרנית ומחלקת דיווידנדים כמו אגיש" – אמר לנו אמש המנהלת של "סיגמא" שבדק את החברה.

לא ניתחנו את החברה לעומק כפי שעשו כלי "סיגמא", אבל דעתנו שונה. אגיש מזמן לא מרוויחה מיליון שקל לשנה – וגם אם היא תחזור לרווח הזה אנחנו לא שותפים להתלהבות ממנה במכפיל של 14.75. אגיש נראית לנו כמניה שעדיין היה בעידן של סוף '93. עם שווי של 58 מיליון שקל היום היא נראית יקרה, ובשווי של 70 מיליון שקל בו היתה בסוף ספטמבר במועד בו "סיגמא" ניתבה אליה 6.4% מנכסי הקרן – היא נראית יקרה מאד.

אגיש, כפי שאנחנו רואים את זה, היא תזכורת כי למרות הקריסה בכר"ם וההערכות שיש עם מניות רבות זולות, יש גם מניות שאצלן '94 תידחה כנראה ל-'95.

הערכות שוי לחברות הן עניין סובייקטיבי. מה שיותר אובייקטיבי הוא הסחירות של המניה. אם "סיגמא" מחליטה שדו"חות שפירסמה אגיש אתמול הם מאכזבים היא מחליטה לממש – היא עשויה להיות בבעיה. קשה, קשה מאד יהיה למכור את הגירות – ומי שיתעקש עשוי למצוא את עצמו מוכר את הגרבים האחרונים ברמות מחירים שונות להלוטין.

ולסיום, הצצה בגרף. שימו לב מה קרה לאגיש ביום בו הסתיים הרבעון השלישי. או שזה סתם צירוף מקרים משעשע או שמישהו שהיכב מאד את המניה – מאס בה דווקא באותו יום קבע – 30.9.94.

מדדי המניות – בשבוע

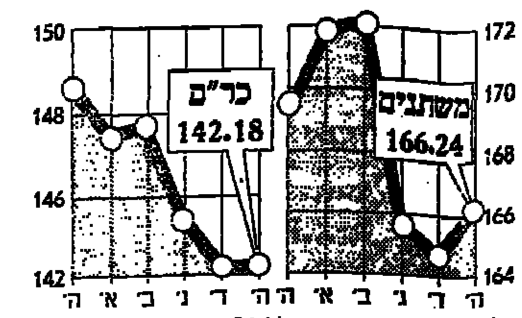

המניות הפעילות במשתנים

מחזור במיליוני ש"ח

כור בב	▲	7.5
בזק 1 ש"ח	▲	7.2
טבע	▲	6.5
אידיבי אחז	▲	6.4
כימיקלים	▲	5.9
אידיבי פת'	▼	5.2
כלל תעשיות	—	3.3
אלביט	▲	3.2
כלל ישראל	▼	3.0
דיסקו' השק	▲	2.8

המניות הפעילות בכר"ם

מחזור במיליוני ש"ח

כור אגח ו	▲	1.8
אפריקה אג4	▲	1.3
אפריקה אג7	▲	1.2
לנגיק מס אג	—	0.9
דנ-אגח ב	—	0.6
נכסי אגח	—	0.5
ישרס אגח א	▲	0.5
שקם אג 1	▲	0.4
ריבוע כחול	▲	0.4
בלנשטיין אג	—	0.4

עליות בולטות במשתנים

העליה ב-%

אבג' ק 1	▲	10%
כבלים	▲	7%
תאת 5	▲	7%
לה נסיונל	▲	6%
מ.ל.ל. 1	▲	6%

עליות בולטות בכר"ם

העליה ב-%

פרי העמק	▲	10%
סיני	▲	10%
רמגור 4	▲	10%
אילן גת	▲	10%
בלרון	▲	10%

ירידות בולטות במשתנים

הירידה ב-%

סיבון-ויל	▼	2%
פסידון	▼	2%
כלכלית י-ם	▼	2%
רוגוזין	▼	2%
כלל ישראל	▼	2%

ירידות בולטות בכר"ם

הירידה ב-%

עוף טנא	▼	16%
דנלי 1 ש"ח	▼	10%
מרטכניקה 1	▼	10%
ארנים 01	▼	10%
גרנד סנטר	▼	10%

מחזורים

במיליוני ש"ח

מחזור כולל	132.2
מחזור מר"ץ	21.4
מחזור משתנים	77.7
מחזור כר"ם	33.1

מדדים מובילים

נקודות

משתנים	▲	166.24 + 0.78%
מעו"ף	▲	169.99 + 0.46%
כר"ם	▲	142.18 + 0.03%
צמודים	▼	139.25 – 0.09%

תנועות ניירות ערך

עלו	▲	399
ירדו	▼	240
ללא שינוי	—	556
קונים בלבד	▲	8
מוכרים בלבד	▼	6

כור: הירידה ברווח – בעיקר בגלל שלאון וטמבור

דו"חותיה של כור מצביעים על ירידה של 8¼% ברווח התפעולי של הקבוצה, כשברווח הנקי חלה ירידה גדולה יותר – של 13%. הרווח התפעולי הנקי ירד למרות שבמכירות הקבוצה היתה עלייה של 17% וברווח הגולמי עלייה של 13.7%.

כור (במיליוני שקלים)

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	2,162	1,843
רווח גולמי	417	367
הוצאות הנהלה	108	90
רווח תפעולי	132	144
הכנסות מימון	9	(17)
רווח נקי	58	61
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	6,748	5,820
רווח גולמי	1,497	1,356
הוצאות הנהלה	333	313
רווח תפעולי	686	626
הוצאות מימון	67	82
רווח נקי	294	376
מחיר המניה (ש"ח)	232.61	
הון עצמי	1,783	
שווי שוק	3,194	

בסקירה המצורפת לדו"חות מסבירים מנהלי כור, כי מדיניות השקעה זהירה ושמרנית הביאה לצמצום יחסי של הפגיעה מהמפולת בבורסה. ואולם עדיין קיימת פגיעה עקיפה עקב דחיית הנפקות המתוכננות של חלק מחברות הקבוצה, ולכן לא הופקו רווחי הון כבתקופות קודמות.

הירידה ברווח הנקי נבעה בעיקר מצמצום שולי הרווח של כור בחברות מתחום קות ובעיקר בשלאון וטמבור.

במאי '94 הקימה כור את כור שוקי הון לאחר שנכשלה באיתור ורכישת חברה מתאימה בענף זה. בשלב הראשון מתוכנן כי כור שוקי הון תעסוק בחיתום, ניהול תיקים, ניהול קופות גמל, והשקעות משלימות.

מניית כור נחשבת בבורסה ל"מניית השלום" – כל התפתחות בתהליך המדיני גוררת בעקבותיה עליות במניה תוך מחזורים גבוהים. חלק מהגדרתה כ"מניית שלום" שאובה, מן הסתם, מחברת כור מפעלות שלום. מנהלי כור מרוויחים כי עם האצת תהליך השלום החלו להסתמן ניצנים ראשונים של עסקות שביכולתן השקעו מאמצים בשנים האחרונות. החול בפעילות מסוימת עם הרשות הפלשתינית, ההתקשרויות הגדולות שנוצרו מכסיות המשכיות. כמו כן מוסרו פעילויות בתחומי המסחר, ופרויקטים חקלאיים בכמה ארצות ערביות.

התחזקה העיקרית של כור היא במניות תדיראן. מכירותיה של תדיראן ברבעון השלישי של השנה הסתכמו ב-618 מיליון שקל והרווח הנקי זינק ל-43.7 מיליון שקל לעומת 19.9 מיליון שקל ברבעון המקביל.

גם במלרד גידלו המכירות הן הסתכמו ב-209 מיליון שקל, לעומת 183 מיליון שקל ברבעון השלישי של '93. אלא שהרווח הנקי של מלרד ירד באותו הלול – ברבעון השלישי השנה היה הרווח הנקי של מלרד 2.1 מיליון שקל, לעומת 8.4 מיליון שקל ברבעון אשתקד. הירידה ברווחיות מלרד מוסברת בשחיקה משמעותית של מחירי האספקות לבזק בעקבות התקשרות רב שנתית מחודשת שהיתה כרוכה במתן הנחות נוספות בשיעור של 20%.

על משאב מרוחים מנהלי כור כי בתשעת החודשים הראשונים של השנה שיווקה נשר 3,740 אלף טון מלט לעומת 3,252 אלף טון ברבעון השלישי אשתקד. אך בגלל שחיקת מחירי המלט, העלייה בהכנסות היתה בתשעת החודשים הראשונים בשיעור של 8.4% בלבד.

שלמה פרידמן

אלי הורוביץ יכול להיות רגוע: שור וצאלים לא מפחדים מהזרים

שווי שוק

גיא רולניק

"משקיעים זרים עשויים לנצל את הריון המבוכה בבורסה ולהשתלט על החברות ישראליות" – ההדר שלשום מנכ"ל טבע, אלי הורוביץ, ביום עיון שנתי של אנשי התקציבים. כמנכ"לה של החברה התעשייתית מספר אחת בישראל – יש בודאי כלל סיבות טובות להפנות לו אוזן כשהוא מדבר על השקעות.

אלא שבמקרה דנן, הורוביץ קצת פיספס. המשקיעים הזרים אכן מתעניינים בהשקעות בישראל, רמת המחירים היא אכן "נמוכה" בהשוואה לרמה ששררה בתחילת השנה, שוק המניות עלול להמשיך ולרדת – אבל השתלטות של משקיעים זרים היא הדבר האחרון ממנו אנחנו צריכים לחשוש.

זה לא השפה הזרה, שתמנע מהם את ההשתלטות, גם לא הדיכון הזר, לא מחירי המסחר ולא חוקי המס השונים. הסיבה הרבה יותר פשוטה – כמעט ובלתי אפשרי להשתלט על חברות ישראליות בארץ, בין אם אתה משקיע מניו-יורק או לונדון או שאתה יושב ביבנה פינת אחד העם.

מבנה השליטה היחודי בחברות הציבוריות הישראליות הוא אחת הבעיות המהותיות של שוק ההון הישראלי; אחת הסיבות העיקריות לתנודות החריפות ולשיעורו הנמוך.

> תרגילי מניעת השתלטות משתנים לפי רוח הזמן. פעם הכל היה יותר פשוט – כי היו מניות שליטה ומניות הון. היום אסורים הקצאות וגיוסי הון בחברות עם שני סוגי מניות

בעל השליטה הבורסאי הממוצע אוחז היום בכ-70% מההון והשליטה בחברה – מה שאומר שאפשרות השתלטות אינה קיימת וגם יכולת ההשפעה דרך האסיפות הכלליות מוגבלת לנושאים מעטים.

הנזקים שנגרמים למשקיעים ולחברות הציבוריות כתוצאה מהשליטה ללא מצרין של בעלי החברות ידועים: העדר יכולת להדיח מנהלים כושלים ומושחתים והחלשת הקשר שבין שווי הכלכלי של החברה לבין שוויה בבורסה.

מבנה השליטה הזה נובע, בין השאר, מכך שבעלי החברות מקפידים שלא לרדת מתחת ל-50% בהון ובשליטה, והחברות מצליחות לגייס די הון בבורסות שונות בלי להידלל באקוויטי.

מנתח שיבחן את מבנה השליטה הנוכחי בו בעלי עניין מחזיקים ב-60%, 70% ו-80% עשוי להיות מופתע. לכאורה הוא סותר תופעה אחרת המתרחשת בשוק ההון הישראלי בשלוש השנים האחרונות: גיוסי ההון המאסיביים שביצעו החברות באמצעות הנפקת מניות והמכירות מצד בעלי עניין בתקופת הגאות.

סותר? – רק לכאורה. בפועל, מסתבר, מנצלי הם אותם בעלי חברות בורסאיות שיורדים בשליטה מתחת ל-50% גם לגייס הון, גם למכור מניות – וגם להישאר בסוף היום עם השליטה.

איך אפשר לעשות את זה?

צירוף מקרים משעשע אירע השבוע – ביום בו הורוביץ השמיע את התהויותיו מפני השתלטויות, הרגיעו שני צמדים של בעלי שליטה בחברות בורסאיות המנסות במשתנים כיצד ניתן לגייס הון, להידלל, לעבור להפסדים, לראות את המניות שלך צוללות למחירי שפל – ובכל זאת לשמור את השליטה.

לאחר שמניות חברת המחשבים מלל נפלו השנה בכ-76%, הן הפכו יעד אפשרי להשתלטות. מייסדי החברה, עמירם שור ואריה שמש, מחזיקים ביותר רק 22.2% ממניות החברה. ואכן, איש העסקים רפי דיין ניצל את הקריסה של המניה ורכש באמצעות חברת ההון מחשבים שבבעלותו כ-16% ממניות החברה.

דיין כבר חשב שהוא פותח בקרוב במו"מ להשתלב בניהול או לשתף פעולה עם החברה, והנה הצמד שור ושמש הכינו לו הפתעה. השניים הודיעו כי הם יקצו לחברת דשה 16.6% ממניות מלל תמורת עסקים שונים או מזומן שדשה תעביר לחברה.

שור ושמש סבורים בוודאי שהעסקה תתרום למלל ובעלי מניותיה – אבל באותה הזדמנות הם גם חותמים על הסכם הצבעה עם דשה – ובכך מבטיחים שהם יישארו עם השליטה, ורפי דיין או כל משתלט בכוח אחר – יישאר בחוץ.

תרגיל דומה בישלו השבוע הצמד דב צאלים ושלמה אוסטרובר. השניים רכשו לא מזמן את השליטה בחברת ארית באמצעות חברת ת.א.ת. שבבעלותם. אלא שמדובר היה בחבילה של 21.4% בלבד – שאר המניות בידי הציבור הרחב, מה שאומר שארית עדיין חשופה להשתלטות.

ארית נפלה השנה ב-76% (כן, גם היא) – ולכן היא חשופה יותר מאי פעם להשתלטות. מה עושים – מקצים. ת.א.ת. הודיעה שלשום, כי היא מבצעת רה-ארגון בקבוצה מעבירה חברות, מניות – ובסוף היום היא מגדילה את השליטה בארית ל-46%. כמובן שלת.א.ת. יש גם נימוקים עניינים להקצאה, אך עדיין אופציית ההשתלטות שיש לה שורר – כבר לא קיימת.

תרגילי מניעת השתלטות לא המצאה אתמול – הם רק משתנים לפי רוח הזמן. פעם הכל היה יותר פשוט – כי היו מניות שליטה ומניות הון. היום אוסרת הבורסה הקצאות וגיוסי הון בחברות עם שני סוגי מניות.

גם על מכשול זה מתגברים בעלי השליטה – הדוגמה הטובה ביותר היא הכשרת היישוב; הם פשוט מנפיקים חברות בנות וממשיכים לשלוט בחברה האם באמצעות מניות עדיפות.

ההבדל הקטן

אז מדוע אלי הורוביץ חרד מפני המשקיעים הזרים? יש לזה סיבה טובה. טבע נכללת על המדרון של החברות שתאורטית ניתן להשתלט עליהן דרך הבורסה. נכון, גם שם תקנון החברה מקשה מאד על השתלטות, אבל ההבדל הקטן הוא שהורוביץ לא יכול, גם אם היה רוצה, להשתמש בהקצאות כדי לשמור את השליטה.

תרגילים כאלה לא עוברים בבורסה של הגוזים, לפחות לא בליגה של מניית טבע.

פרנקו בומבנה ירושלמי

אתה לא צריך יותר מ-20 שנות
אתה לא צריך יותר משלושה שבועות
ואתה בטח לא צריך תקציב פרסום ענק
כדי להחדיר מותג, ולמכור ולמכור ולמכור.

אתה צריך רק משרד פרסום כמו:

פרנקו ירושלמי
רח' המגיד 6 ת"א טל. 5607508

מליסרון – נמשך מסלול הצמיחה

מליסרון מסיימת רבעון נוסף ברווח תפעולי ונקי כתוצאה מהפעלת קניון הקריון בקריית ביאליק. תוצאות החברה טובות מאלו שהתקבלו ברבעון המקביל והרבעונים הראשונים של 94', למעט הרווח הנקי ברבעון השלישי שהסתכם ב-2.1 מיליון שקל לעומת 1.7 מיליון שקל ברבעון המקביל ו-2.7 מיליון שקל ברבעון השני.

מליסרון – באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
הכנסות	6,710	5,854
רווח תפעולי	3,459	2,880
הוצאות מימון	185	(12
הכנסות אחרות	212	68
רווח נקי	2,188	1,769
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	18,490	16,337
רווח תפעולי	9,638	7,775
הוצאות מימון	(238)	(439)
הכנסות אחרות	212	68
רווח נקי	7,695	5,484
רווח למניה (ש"ח)	0.40	0.42
מחיר המניה (ש"ח)	9.21	
הון שנתי למניה (ש"ח)	0.89	
הון עצמי	62,238	
שווי שוק	138,000	

מחזור ההכנסות של החברה ברבעון השלישי השנה הסתכם בכ-6.7 מיליון שקל לעומת כ-5.8 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד.

מחזור ההכנסות של החברה לתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם בכ-18.5 מיליון שקל לעומת כ-16.3 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד, ו-22.4 מיליון שקל בכל 93'.

בסקירת המנהלים מציינת החברה, כי השיפור ברווחיות נבע בעיקר מהסיבות הבאות:

שיפור ברווח התפעולי בתקופה של תשעת החודשים מתחילת השנה – כ-52.1% מהמחזור לעומת כ-47.6% בתקופה המקבילה אשתקד ו-47.4% ב-93' כולה, וזאת כתוצאה מגידול בהכנסות החברה, תוך שמירה על היקף ההוצאות.

שיפור משמעותי בהוצאות המימון כתוצאה משחיקת האשראי השיקלי הלא צמוד בחברה והשינוי הצמוד (יחסית לעליית מדד המחירים לצרכן) בשער הדולר אליו צמודות חלק נוסף מהלוואות החברה.

צבי רבין

רבד: תחרות קשה בענף מוחקה הגולמי

הנפילה החדה ברווח הגולמי כתוצאה מגידול חד בעלות ההכנסות, גרם לחברה לסיים את הרבעון בנפילה ברווח הנקי ל-234 אלף שקל לעומת 3.6 מיליון שקל ברבעון המקביל.

רבד – באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
הכנסות	16,682	16,495
רווח גולמי	561	6,731
הוצאות הנהלה	886	1,105
רווח תפעולי	(325)	5,626
הוצאות מימון	(461)	73
הכנסות אחרות	(424)	(786)
רווח נקי	234	3,621
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	43,478	44,025
רווח גולמי	2,341	19,973
הוצאות הנהלה	2,985	2,657
רווח תפעולי	(594)	17,315
הוצאות מימון	(121)	30
הכנסות אחרות	4,358	(810)
רווח נקי	(5,186)	12,015
רווח למניה (ש"ח)	(0.30)	0.75
מחיר המניה (ש"ח)	2.94	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.32	
הון עצמי	68,600	
שווי שוק	81,000	

את הנפילה ברווח הגולמי מסבירים בחברה כתוצאה מתחרות קשה בענף התשתית והפיתוח, המשפיעה באופן ישיר על המחירים המוגשים במכרזים: והקטנה משמעותית בהיצע עבודות מצד גופים ממשלתיים וציבוריים. חוק המכרזים שנכנס לתוקפו ב-16 במאי 93' איפשר למספר רב של קבלנים להתחרות במכרזים, שהיו סגורים עד לפירסום החוק למספר מצומצם של חברות המתמחות בתחומים ספציפיים, והגביר את התחרות הקשה ממילא בענף.

בעקבות זאת החליטה החברה להמשיך... (עסקת הוד השרון – 34 קוטג'ים ועסקת השקם באשדוד – 27 אלף מ"ר מסחר ומשרדים בעסקת סבריה).

הוצאות אחרות בתקופה של תשעת החודשים נבעו בעיקרן מהפסדים שהיו בתיק ההשקעות של החברה שהסתכמו בכ-4.3 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של השנה. ברבעון השלישי רשמה החברה הכנסות בסך 424 אלף שקל.

בעקבות השפל המתמשך בתחום עבודות התשתית והפיתוח, צמצום התקציבים ב-94' והורדת התחרות, החליטה הנהלת החברה בתחילת אוקטובר על כמה צעדי התייעלות, שכללו צמצום מצבת העובדים, השבתת או מכירת ציוד ישן או מיותר, ארגון מחדש, פיטורין במשרדי החברה ועוד. החברה שוקלת להגביר פעולות התייעלות, להצטמצם בנושא תשתית הפיתוח, להגדיל השקעותיה בנדל"ן מניב ולהשקיע בתחום היזמות ותחומים אחרים.

צבי רבין

סאני: ירידה ברווח הגולמי והנקי

גידול בהוצאות מכירה, ובמקביל ירידה ברווח הגולמי היו הגורמים העיקריים לירידה החדה ברווח הנקי ברבעון השלישי שהסתכם ב-470 אלף שקל לעומת 1.1 מיליון שקל במקביל. מכירות החברה ברבעון השלישי של תקופת הדו"ח עלו משמעותית בהשוואה לרבעון השני ושבו לרמה של הרבעון הראשון והאחרון של תקופת הדו"ח ב-93'.

סאני – באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
מכירות	4,352	5,736
רווח גולמי	1,736	2,563
הוצאות הנהלה	347	356
רווח תפעולי	616	1,924
הוצאות מימון	(85)	98
רווח נקי	470	1,112
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	11,132	13,380
רווח גולמי	4,258	5,698
הוצאות הנהלה	1,129	1,045
רווח תפעולי	1,367	3,906
הוצאות מימון	2,532	236
רווח נקי	(1,580)	2,232
רווח למניה (ש"ח)	(0.22)	0.25
מחיר המניה (ש"ח)	2.69	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.81	
הון עצמי	23,380	
שווי שוק	21,000	

ואולם בהשוואה לתקופה ולרבעון המקביל ירדו מכירות החברה בכ-16% ו-24% בהתאמה, לעומת התקופות המקבילות אשתקד. ירידה זו נובעת בעיקר מהירידה במגוון מוצרי החברה בתחום המשחקים ותחרות חריפה על שוק מצומצם של מוצרי ה-BIT 16. מאידך, נוספו, החל ממחצית יוני, המכירות של רשת חנויות דינמיקה.

שיעור הרווח הגולמי בתשעת החודשים ושלושת החודשים השנה הגיע ל-38% ו-40% בהתאמה, לעומת 43% ו-45% בתקופות המקבילות אשתקד. הסיבות לירידה נגרמו כתוצאה מהירידה במכירות מוצרי ה-BIT 16 שנמכרים ב-94' הם בעלי רווחיות גולמית נמוכה יחסית למוצרי ה-BIT 8 שנמכרו בעיקר עד סוף 93'.

הגידול בהוצאות המכירה מוסבר ברבעון השלישי בעיקר מהוצאות הפעלת רשת חנויות דינמיקה שהחלה לפעול בסוף הרבעון השני: הגידול בהוצאות המכירה, הפעלת סניפי המשביר לצרכן אשר החלו לפעול רק ברבעון השני אשתקד: והוצאות המפוקפקים שנגרמו לחברה ברבעון השני. ברבעון השלישי הוקטנו הוצאות המפוקפקים בכ-15 אלף שקל עקב גביית חוב שנחשב למסופק.

הרווח התפעולי עלה ל-616 אלף שקל ברבעון השלישי, בהשוואה ל-44 אלף שקל ברבעון השני של תקופת הדו"ח.

בעקבות המשבר בבורסה לניירות ערך בת"א נגרם לחברה בתקופת הדו"ח הפסד מניירות ערך בסך של כ-2 מיליון שקל, כולל הפסד שולי של כ-13 אלף שקל ברבעון השלישי של תקופת הדו"ח. כתוצאה מכך הצליחה החברה לסיים את הרבעון השלישי של תקופת הדו"ח עם הכנסת מימון נטו בסך של כ-83 אלף שקל.

צבי רבין

גלקום: אדיר הבטיח סינרגיזם בתקשורת ומיד פנה לעופות הצלויים

מאת שלמה פרידמן

שמונה בפברואר השנה היה יום של הנפקה בידירות השערים החדות שפקדו אותה עת את הבורסה. באותו יום יצאה חברת גלקום בהנפקה והכך הצליחה להיות החברה האחרונה שיוצאה בהיותם יותר גדול והמחיר שעלה ב-52% מהמחיר המינימלי.

מאז ההנפקה נפלה המניה ב-81%. אבל להפסדים בהנפקה זו יש לציבור הרחב גם שותפים בכירים יותר. במסגרת השלמת ההון לפני ההנפקה השקיעו בגלקום כמה משקיעים וחברות ציבוריות: ההשקעה הגדולה ביותר היתה של חברת השמירה שהשקיעה 1 מיליון שקל. חברת שרם השקיעה 375 אלף שקל וסכום דומה השקיעה קרן פולריס שבבעלותה. משקיעים נוספים היו חברת לירו, קרן הון סיכון מופת, חברת משוב ועוד.

גלקום – באלפי שקלים	שנת 94' רבעון III	רבעון II
הכנסות	1,867	1,782
רווח גולמי	334	638
הוצאות הנהלה	689	441
רווח תפעולי	(508)	7
הוצאות מימון	299	682
רווח נקי	(730)	(732)
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	6,230	6,865
רווח גולמי	1,881	2,642
הוצאות הנהלה	1,369	431
רווח תפעולי	(48)	1,661
הוצאות מימון	929	—
רווח נקי	(1,018)	1,015
רווח למניה (ש"ח)	(0.12)	0.15
מחיר המניה (ש"ח)	(0.027)	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.027)	
הון עצמי	22,709	
שווי שוק	11,185	

בהשלמת ההון הבטיחו לעצמם המשקיעים "כריית ביטחון" – הבטיחות שהם רכשו עלו להם 3.75 שקל, לעומת מחיר של 6.46 שקל שנקבע במכרז לציבור. אלא שמתה "כרית" התגדירה כבלון שיצא ממנו האוויר. עד היום מפסידים המשקיעים בירוק שני שלישים מהשקעתם. בעוד שחברות השמירה ולירו ממשיכות להחזיק במניות, הרי שבכלל הידוע הספיקו ברבות שרם למכור את אחזקותיהם במניה.

גלקום הוזהרה כבר בתשקיף, כי התחרות בענף גוברת. ואכן ברבעונים שעברו מאז ההנפקה ירדה רווחיותה של החברה בעקביות מרבעון לרבעון. בסוף מאי השנה, כבר הגישה גלקום שני דו"חות נוספים לאלה שבתשקיף – לרבעון הרביעי של 93' ולרבעון הראשון של 94'. בסקירות המנהלים לדו"חות אלה נאמר, כי "החברה נערכת להתמודדות עם מגמה זו". הדו"חות הראו אמנם על ירידה ברווחיות אך עדיין הרבעונים הסתיימו ברווח נקי.

בסוף יוני היה ספי אדיר, יו"ר החברה, אופטימי. שלושה חודשים וחצי לאחר שגייס 14 מיליון שקל מהציבור הוא סיפר כי חברות רבות נכנסות לתחום בו עוסקת גלקום והולך שוחק זאת גם במחירי המכר. "אבל אנחנו בתחום לא מוכנים לקבל עבודות במחיר הפסד. אני לא עובד על מחירים השווה התחרותית היא מה שקובעת. כבר ויתרנו על כמה פרויקטים בגלל שלא היו רווחיים. עם זאת צבר ההזמנות שלנו הוא ללא תקדים – 4.5 מיליון שקל", אמר.

ייתכן שצבר ההזמנות מאז עדיין לא בא לידי ביטוי וייתכן שבגלקום יש בעיה במחירי הפרויקטים, כי אם גלקום לא מקבלת פרויקטים במחירי הפסד איך ייתכן שברבעון השני וברבעון השלישי היא הציגה הפסד נקי של כ-730 אלף שקל ברבעון. ברבעון השני עוד אפשר להאשים את הוצאות המימון הכבדות, למרות שהרווח התפעולי הסתכם בכ-7,800 שקלים בלבד. אבל ברבעון השלישי נעלם גם רווח סמלי זה והחברה סיימה אותו בהפסד תפעולי של יותר מחצי מיליון שקל.

גלקום, יצאה בהנפקה, כאמור, בשפיץ הגבוה האחרון של הבורסה בפברואר. אדיר כבר ראה בימים שלפני ואחרי ההנפקה את מחירי המניות האחרות נופלים, ונזהר בתחילה מלהשקיע את כספי ההנפקה בניירות ערך. ביוני העיד, כי מחיר ההשקעות הראליות לאחר המפולת הרבה יותר הגיוניות. "היום ההשקעות הריאליות הגיעו לרמה אטרקטיבית ואנו שוקלים כמה רכישות משמעותיות – כולן בתחום התקשורת. אנו לא נפנה לאפנה או לתחום כלשהו שאינו קשור בתקשורת", אמר אז.

באופנה גלקום באמת לא השקיעה. אבל עופות צלויים זה כבר סיפור אחר. פחות מחודשיים לאחר מכן, בסוף אוגוסט, השקיעה גלקום 3 מיליון שקל בחברת אוקי-דוק, תמורת הקצאה של 12.2% ממניות אוקי-דוק. לצד קני רוג'רס, המחזיק ברשת מסעדות לעופות צלויים מחזיקה אוקי דוק בחברת ליסינג שהעבירה מקורי אשראי, הבעסקי סוכו, לוטו וחיש גד במדינות חבר העמים. ההשקעה של גלקום היתה במחיר של 35.37 שקל למניה, כמנן שבבורסה נסחרה מניית אוקי דוק במחיר 19 שקל. המניה אמנם הגיבה ועלתה לאחר ההודעה אך היא נסחרת במחיר 26.67 שקל – עדיין 25% פחות מהמחיר בו השקיעה גלקום.

אבל גם בבורסה לא מגנה גלקום את ידה בצלחת. כבר בסוף יוני היה לחברה תיק ניירות ערך סחירים של 4.7 מיליון שקל. בסוף ספטמבר התיק כבר הצטמק ל-3.3 מיליון שקל. ברבעון השלישי הפסידה גלקום מהתיק כ-300 אלף שקל.

המצב בעסקיה הרגילים של גלקום לא היו משופרים בהרבה – שיעור הרווח הגולמי ברבעון השלישי צנח ל-18%, לעומת 36% ברבעון השני הראשון ולעומת 48% ברבעון הרביעי של 93'. ובכל שהרווחיות הגולמית יורדת – הוצאות ההנהלה והכלליות עולות. ברבעון השלישי הן הסתכמו ב-688 אלף שקל, לעומת 441 אלף שקל ברבעון השני, 240 אלף שקל בראשון ו-293 אלף שקל ברביעי של 93'.

הירידה ברווחיות נבעה מביצוע פרויקט למשרד הביטחון, כשהיה ברור כי הפרויקט יניב רווחיות גולמית נמוכה מזו שהיה נהוג עד בה בחברה. גם מכרז משרד החינוך שלא מבוצע בינתיים והקפאת המכרז של קופת חולים בעקבות בחירתו של חיים רמון לתפקיד יו"ר ההסתדרות לא תרמו לרבעון זה. סיבה נוספת לירידה ברווחיות היתה הוצאה של 150 אלף שקל מתאמה בערך מלאי.

לבידי אשקלון: קטנה ורווחית יותר מתעל

בשנתיים האחרונות סובל ענף העץ המקומי משחיקת מחירים כתוצאה מיבוא מתחרה, ומעלייה במחירי חומרי הגלם. יתרה מכך, העתיד גם הוא אינו צופה לענף העץ בשורות טובות לנוכח מדיניות הממשלה לייבוא לבידים.

לבידי אשקלון – אלפי שקל	'94	'93
הרבעון השלישי		
הכנסות	24,486	25,540
רווח גולמי	2,965	4,160
הוצאות הנהלה	1,412	1,546
רווח תפעולי	914	2,086
הוצאות מימון	467	100
רווח נקי	151	1,112
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	83,869	72,470
רווח גולמי	11,124	10,382
הוצאות הנהלה	4,709	4,609
רווח תפעולי	4,557	3,796
הוצאות מימון	1,658	1,215
רווח נקי	1,555	1,587
רווח למניה (ש"ח)	0.84	1.25
מחיר המניה (ש"ח)	15.38	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.54	
הון עצמי	44,530	
שווי שוק	25,393	

על רקע זה ניכרת שחיקה בהיקפי המכירות של החברות בענף, וירידה בשיעורי הרווחיות שלהן בתשעת החודשים הראשונים של השנה.

לבידי אשקלון, בדומה לתעל, העוסקת בייצור ושיווק מוצרי עץ, נפגעה במשך התקופה מהשינויים שחלו בענף העץ. היקף מכירותיה של תעל אמנם עולה על זה של לבידי אשקלון, בכ-25% בממוצע, אלא ששחיקת המחירים בענף ועליית מחירי חומרי הגלם פגעה בלבידי אשקלון באופן פחות חריף, והיא אף הצליחה להציג רווח נקי גבוה משל תעל.

העלייה במחירי המכירה של המוצרים העיקריים של לבידי אשקלון, וכן העלייה בהיקף הייצור והמכירות לתשעת החודשים הראשונים של השנה, הם שהביאו לעלייה של כ-19% בהיקף המכירות לעומת התקופה המקבילה אשתקד. אולם במקביל ירד שיעור הרווח הגולמי של החברה מכ-13.4% בתשעת החודשים הראשונים של השנה, לעומת שיעור רווח גולמי של 14.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

אלא שמגמה זו התהפכה ברבעון השלישי של השנה, שבו היתה ירידה של כ-15% במכירות החברה ובכמויות המוכרות לעומת שני הרבעונים הראשונים, ובנוסף חלה ירידה חדה יותר בשיעור הרווח הגולמי של הרבעון השלישי שהיה 12.1% לעומת שיעור הרווח הגולמי של הרבעון המקביל אשתקד – 16.3%.

לבידי אשקלון סיימה את הרבעון השלישי של 94' ברווח נקי הנמוך בכ-86% לעומת הרווח ברבעון המקביל ב-93', כאשר ב-94' היווה הרווח הנקי 0.6% ממחזור המכירות לעומת 4.4% ברבעון המקביל ב-93'.

ירידה זו ברווחיות מוסברת בירידה במחזור המכירות והתייקרות בשכר העבודה וחומרי הגלם.

בנוסף לפגיעה ברווחיות החברה כתוצאה משינויים בענף העץ, סבלה לבידי עץ מעלייה בהוצאות המימון והשכר במשך התקופה. בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלו הוצאות השכר והמכירות של החברה ב-1.4 מיליון שקל, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, כתוצאה מהפסדים בקשיות הפיננסיים ועלייה בהפרשות לעמלה מוקשית.

העלייה בהוצאות המימון ברבעון השלישי של השנה בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד נבעה בעיקר בגלל פער בין השינוי בשיעור עליית מדד יוקר המחיה, לעומת מדד יוקר המחייה הידוע של התחייבויות לזמן ארוך.

אלא שהתחרות בחברות המקומיות מצד היבוא עשויה להחריף בשנים הקרובות, לנוכח מדיניות הממשלה לחשוף את השוק המקומי ליבוא ממדינות העולם השלישי, ולבטל מכסים ותקנים. במסגרת מדיניות זו החשיבה הגיע שיעור המכס על יבוא לבידים בספטמבר 94' ל-33.8%, ולא פחות מ-507 שקל למ"ק. בספטמבר 98' יועמד המכס על שיעור של 12%, החל מאפריל 97' יבוטל התקן ללבידים.

לבידי אשקלון, בדומה לתעל, נערכת לקראת ביטול התקנים והמשך ההורדה בשיעורי המכס, בעיקר באמצעות פלישה לתחומים לא סטנדרטיים בהם התחרות קטנה יותר. שתי החברות הללו בהכנות לקראת הרחבה של מיגוון המוצרים ובהחלת עליות. תעל הודיעה על כוונתה להעביר את הפעילות המסחרית לחברה הבת סונגה, שפעילותה קשורה גם ביבוא חומרי גלם שיוזילו משמעותית את הוצאות הייצור של תעל.

לבידי אשקלון לעומתה, דיווחה כי בכוונתה להקים מפעל משותף עם חברת אמפל, שיעסוק בייצור ושיווק לוחות אמדיידאף ראשון מסוגו בארץ. להערכת החברה הקמת המפעל תסתיים ב-95' בהיקף השקעה כולל של כ-30 מיליון דולר, והוא יהנה ממענקים והטבות כמוקף מעמד כמפעל מאושר.

כמו כן, מנהלת לבידי אשקלון מו"מ עם החברה האם, עץ לבוד, הנסחרת בניו יורק, ועם קיבוץ אפיקים, לצורך מיזוג עסקי העץ של עץ לבוד ושל קיבוץ אפיקים לתוכה. במסגרת העסקה יוקצו לעץ לבוד ולקיבוץ אפיקים מניות של לבידי אשקלון, תמורת העסקים שיועברו אליה. מחזור המכירות של לבידי עץ ב-93' היה כ-102 מיליון שקל, ואילו מחזור המכירות הכולל של שלוש החברות הסתכם בכ-253 מיליון שקל.

נכון לשלשום נסחרה לבידי אשקלון לפי שווי שוק של כ-25 מיליון שקל – הנמוך בכ-47% מהונה העצמי של החברה נכון לסוף הרבעון השלישי של השנה. על סמך הרווח של החברה בארבעת הרבעונים האחרונים היא נסחרה לפי מכפיל של 7. תעל נסחרה נכון לשלשום לפי שווי שוק של כ-17.5 מיליון שקל – הנמוך בכ-60% מהונה העצמי, ולפי מכפיל 15.2.

בית הזהב: כשאין הפסדי ני"ע אין מרוויחים

בדו"חות הכספיים של בית הזהב אין הפתעה רבה. גם ברבעון השלישי נמשכת היציבות במרבית הסעיפים – החל מההכנסות וכלה ברווח הגולמי והתפעולי, וזאת בשל התנופה הגבוהה של בית הזהב.

הסעיף העיקרי שעשה את ההבדל בין הרבעון הראשון והשני לרבעון השלישי, הוא השקעות החברה בניירות ערך. ברבעון הראשון נרשמו לחברה הוצאות מימון בסך 840 אלף שקל וברבעון השני 1.55 מיליון שקל. כאמור ברבעון השלישי רשמה החברה כבר הכנסות מימון בסך 219 אלף שקל, והם שגרמו לה לרשום גידול ברווח הנקי.

אופציות מעו"ף

קרב עיקש ללא דרמטיות

מחזור המסחר במעו"ף הסתכם ביום המימוש בכ-35,376 חוזים, המהווים סך של כ-601 מיליון שקל במונחי נכס הבסיס.

הקרב על מחיר המימוש של חוזה נובמבר היה אמנם עיקש, אבל חסרה בו הדרמטיות, שכן מי שהאינטרס שלו היה להביא את מדד המניות ל-170, עשה זאת בצורה מבוקרת ומקצועית החל מהסיבוב הראשון, כשבסיבוב האחרון בעשר התיקונים הערינים, התברר שוב כי הקונצנזוס מביא לסגירת חוזים על מחירי מימוש והעבודה ששוב בסגר החוזה בהפרש של עשרית אחת ממחיר הסגירה.

איציק ויניש ובריי צימר מקפיטל שווקים עתידיים בע"מ מסרו כי מרבית הפעילות הנסטה אמש מחוזה נובמבר לחוזה ינואר. עליות התקן הגלומות במחירי אופציות ינואר הסתובבו במרבית שעות המסחר סביב 30% בקולים, וכ-36% בפוטים. רק בסיבוב הסגירה נרשמה אופטימיות יחסית במחזור מסחר גדול, אשר התבטאה בעליית מחירי הקולים וירידת הפוטים באופן שהחוזה הסינתטי לינואר נסגר ב-174.3, המשקפים ריבית חודשית של 1.25% לערך. החוזים משקפים אופטימיות רבה לקראת פתיחת המסחר בשבוע הבא.

חברת קפיטל שווקים, בית השקעות, במסחר באופציות מעו"ף

אר.די.סי – באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
הכנסות	10,193	5,929
רווח גולמי	2,357	1,960
הוצאות	1,476	684
רווח תפעולי	881	1,276
הוצאות מימון	38	115
רווח נקי	562	706
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות	26,959	15,240
רווח גולמי	6,941	5,785
הוצאות הנהלה	3,938	1,614
רווח תפעולי	3,003	4,171
הוצאות מימון	2,749	48
רווח נקי	(802)	2,529
רווח למניה (ש"ח)	(0.21)	0.84
מחיר המניה (ש"ח)	6.33	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.09	
הון עצמי	27,100	
שווי שוק	27,000	

נביעות: אצל מי עדן היה יותר טוב

ענף המים המינרלים מביא הכנסה נוספת להמשך הצמיחה של החברות הפועלות בו. בדומה למי עדן, מציגה נביעות ברבעון השלישי של השנה עלייה בהיקף המכירות וברווחיות.

היקף מכירותיה של נביעות אמנם נמוך בכ-40% מהיקף מכירותיה של מי עדן, אלא שבדומה לאחרונה מרוויחה נביעות על עלייה של כ-22% בהיקף המכירות של החברה בתשעת החודשים הראשונים של השנה לעומת התקופה המקבילה, לעומת מי עדן שהציגה עלייה נמוכה יותר של כ-11% בתקופות המקבילות.

נביעות – באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
מכירות	17,008	15,145
רווח גולמי	10,496	9,456
רווח תפעולי	3,430	3,251
הוצאות מימון	(105)	(59)
רווח נקי	3,535	3,511
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	41,039	33,708
רווח גולמי	25,908	20,392
רווח תפעולי	7,544	5,854
הוצאות מימון	2,023	733
רווח נקי	5,521	5,124
רווח למניה (ש"ח)	0.79	0.79
מחיר המניה (ש"ח)	11.57	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.81	
הון עצמי	50,400	
שווי שוק	81,000	

ברבעון השלישי של השנה נמשכה העלייה במכירות של שתי החברות בקצב מואץ יותר, אך גם בתקופה זו שיעור העלייה בהיקף המכירות של נביעות עולה על זה של מי עדן. בעוד שהיקף המכירות של מי עדן ברבעון השלישי היה כ-4.8%, עלה היקף מכירותיה של נביעות בכ-12% לעומת הרבעון המקביל ב-93'.

משה פרהורצר, יו"ר נביעות, מסביר את התמנות הגידול ברבעון השלישי לנוכח הגוונות הריבית בזמן יצאה החברה, במטרה להגדיל את ומיגוון המוצר ונתח השוק שלו.

העלייה במחזור המכירות של נביעות מוסברת במגמת העלייה המתמשכת בענף המים המינרלים, כתוצאה מהרחבת מודעות הצרכנים למוצר, העלאת רמת החיים של האוכלוסייה ופעולות שיווקיות שהחברה נוקטת.

אלא ששיעורי הרווח הגולמי של נביעות עדיין ממשיכים להיות נמוכים משל מי עדן. שיעור הרווח הגולמי של נביעות היה 63% בתשעת החודשים הראשונים של השנה ו-62% ברבעון השלישי של השנה – שיעורים דומים לתקופות המקבילות ב-93'. לעומת שיעור רווח גולמי של כ-71% ברבעון השלישי של השנה ו-68% בתשעת החודשים הראשונים של השנה במי עדן.

מי עדן מצליחה להרחיב את הפער ברווחיות בין שתי החברות לנוכח עלייה בפעילות בתחום הבקבוקים, וירידה בהיקף היצוא. בנוסף, אצל נביעות ניכרת עלייה גבוהה יותר בהוצאות המכירה, המוסברת על רקע השפעת החברות על מחזור המכירות ועלייה בעמלה להפצת תיבות מים מינרלים, שהופעלה באוקטובר אשתקד.

אולם נביעות, בניגוד למי עדן, ספגה הוצאות מימון בהיקף נמוך יותר משל מי עדן. בעוד שהיקף הוצאות המימון של נביעות הסתכם בכ-2 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של השנה, אצל מי עדן נרשמו הוצאות מימון בהיקף של כ-4.4 מיליון שקל במשך התקופה.

נביעות סיימה את התקופה ברווח נקי המהווה 13.5% מהיקף המכירות של החברה בתשעת החודשים הראשונים של השנה, ו-21% מהיקף המכירות ברבעון השלישי של השנה, ואילו מי עדן סיימה את תשעת החודשים הראשונים של השנה ברווח נקי המהווה 11% מהיקף המכירות ו-28% מהיקף המכירות ברבעון השלישי של השנה.

גלית חמי

קופל – הקצאה פרטית לישטק

קופל תבצע הקצאה פרטית של מניות ואופציות שלא יירשמו למסחר בבורסה, לישטק, המחזיקה ב-46.7% ממניותיה של קופל.

ביצוע ההקצאה מותנה באישור האסיפה הכללית של בעלי המניות שתתקיים ב-15 בדצמבר 94' בשעה 11 במשרדי החברה.

דיקה רוכשת את עסקי סולכור ב-2.5 מ' ש'

דיקה תרכוש את פעילות סולכור בתחום ציוד סכבי ובטיחותי תמורת כ-2.5 מיליון שקל. דיקה מבהירה כי העסקה כוללת בעיקר רכישת מלאי והיא אינה כוללת רכישת התחייבויות כלשהן של סולכור.

מחזור הפעילות העסקית הנרכשת בשנה החולפת היה כ-18 מיליון שקל.

ים סוף ומלון נביאים אישרו עסקה ב-24 מ' ד'

מלונות ים סוף ומלון הנביאים, המוחזקת בכ-36% על ידי מלונות ים סוף, אישרו את הסכם ההתקשרות ביניהם לרכישה משותפת של בניין משרדים בארה"ב תמורת כ-24 מיליון דולר. מדובר בבניין בן 12 קומות, שטח של כ-28 אלף מ"ר, המושכר במלואו לחברה בת של חברת הביטוח CIGNA, סמוך לבניין חניון בן 7 קומות, ובו כ-1,200 מקומות חניה, המושכר גם הוא במלואו.

כלל אלק' – אושרו רכישות בכ-9.5 מ' ד'

דירקטוריון כלל אלקטרוניקה אישר את רכישת כ-15% ממניות חברה הרשומה בארה"ב, העוסקת ביישום טכנולוגיות לשימוש בתעשיית הציוד לייצור מוליכים למחצה תמורת סכום המוערך בכ-4.5 מיליון דולר. המחיר הסופי של העסקה ייקבע על בסיס מחיר ההנפקה המתוכננת של החברה בניכוי 20%.

בנוסף, אישר דירקטוריון החברה רכישת כ-51% ממניות החברה הבת של החברה הנרכשת הרשומה בארץ, תמורת עד 5 מיליון דולר, שישולמו בשלבים, לפי התקדמות הפיתוח. רכישה זו תתבצע בדרך של הקצאה.

ביצוע העסקות מותנה בהנפקתה של החברה הרשומה בארה"ב, ובכך שלאחר ההנפקה תחזיק כלל אלקטרוניקה לפחות 10% ממניות החברה, ובהשלמת המו"מ וקבלת האישורים הנדרשים.

לכיש – מו"מ עם חברות אמריקאיות

לכיש מנהלת מו"מ לשיתוף פעולה עם שלוש חברות אמריקאיות, הקשורות אחת לשנייה.

מדובר בחברות מתחרות ללכיש, העוסקות בתחום ייצור, פיתוח ושיווק מערבלי מזון לענף הדפוס. בשלב זה מסרה לכיש כי המו"מ נמצא בשלבים ראשוניים והוא צפוי להימשך כמה שבועות.

ממסר – דיווידנד של 10%

ממסר תחלק דיווידנד ביניים בשיעור של 10% בהיקף של כ-673 אלף שקל. היום הקובע לחלוקת הדיווידנד יהיה 1 בדצמבר 94', יום האקס יהיה 4 בדצמבר 94' ויום חלוקת התשלום נקבע ל-2 בינואר 95'.

קשרי תעופה: דיווידנד של 2.8 מ' ש'

קשרי תעופה תחלק דיווידנד בהיקף של 2.8 מיליון שקל. היום הקובע לחלוקת הדיווידנד יהיה 4 בדצמבר 94', יום האקס יהיה 5 בדצמבר 94' ויום התשלום נקבע ל-27 בדצמבר 94'.

פלסט-שק – באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
מכירות	5,731	5,810
רווח גולמי	1,053	1,262
הוצאות הנהלה	490	337
רווח תפעולי	238	638
הוצאות מימון	215	135
רווח נקי	52	290
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	15,967	16,425
רווח גולמי	2,960	3,626
הוצאות הנהלה	1,158	916
רווח תפעולי	1,029	1,822
הוצאות מימון	648	387
רווח נקי	389	865
רווח למניה (ש"ח)	0.10	0.29
מחיר המניה (ש"ח)	3.49	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.21	
הון עצמי	17,980	
שווי שוק	15,000	

עוז – באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
הכנסות	4,408	4,910
רווח גולמי	1,770	2,024
רווח תפעולי	812	1,149
הוצאות מימון	(44)	185
רווח נקי	659	973
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	13,200	13,023
רווח גולמי	4,423	5,497
הוצאות הנהלה	1,917	1,333
רווח תפעולי	1,348	3,238
הוצאות מימון	484	335
הכנסות אחרות	(2,468)	54
רווח נקי	(1,336)	1,857
רווח למניה (ש"ח)	(0.23)	0.33
מחיר המניה (ש"ח)	1.97	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.23	
הון עצמי	14,000	
שווי שוק	33,000	

אופיר – באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
הכנסות	4,241	3,031
רווח גולמי	1,449	1,066
הוצאות הנהלה	680	433
רווח תפעולי	134	18
רווח מני"ע	762	339
רווח נקי	931	547
ינואר-ספטמבר	'94	'93
מכירות	13,229	10,927
רווח גולמי	4,944	4,252
הוצאות הנהלה	1,765	1,541
רווח תפעולי	918	570
רווח מני"ע	(1,895)	40
רווח נקי	(940)	797
רווח למניה (ש"ח)	(0.10)	0.09
מחיר המניה (ש"ח)	1.82	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.08	
הון עצמי	29,100	
שווי שוק	18,000	

ירושלים – באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
הכנסות מימון	8,322	7,445
הוצאות מפקדים	1,280	1,474
רווח ממימון	7,042	5,971
הכנסה תפעולית	4,935	4,159
הוצאות	9,494	8,850
רווח נקי	1,078	401
ינואר-ספטמבר	'94	'93
הכנסות מימון	24,127	23,740
הוצאות מפקדים	1,347	3,806
רווח ממימון	22,780	20,734
הכנסה תפעולית	14,420	12,893
הוצאות	28,929	25,530
רווח נקי	3,585	3,583
רווח למניה (ש"ח)	0.13	0.13
מחיר המניה (ש"ח)	2.57	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.26	
הון עצמי	28,860	
שווי שוק	72,000	

אקסלנס – באלפי שקלים	'94	'93
הרבעון השלישי		
רווח מני"ע	858	405
– תיק לקוחות	520	247
– חיתום	162	127
הוצאות הנהלה	309	162
רווח תפעולי	1,231	615
רווח נקי	968	354
ינואר-ספטמבר	'94	'93
רווח מני"ע	4,668	874
– תיק לקוחות	1,916	386
– חיתום	315	554
הוצאות הנהלה	837	289
רווח תפעולי	6,872	1,525
רווח נקי	3,403	710
רווח למניה (ש"ח)	1.84	0.31
מחיר המניה (ש"ח)	10.45	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.95	
הון עצמי	10,600	
שווי שוק	33,000	

ברוקר טוב ישראל!
הבינלאומי סלקטיב
מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון

תשלוז השקעות והחזקות בע"מ

ניתנת בזו הודעה בדבר זימון אסיפה כללית שלא מן המניין, אשר תערך במשרדה הרשום של החברה ברחוב תרצת הארץ 16 תל-אביב, ביום ראשון 4 בדצמבר 1994, בשעה 10:00

אישור המלצת הדירקטוריון לחלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות בסך 2,000,000 ש"ח ובשעור של 14.5%, בהנחת מימוש כל כתבי האופציה (סדרה 1). הדיבידנד יחולק מתוך רווח שנצבר ברווחים הכספיים המבוקרים של החברה לשנת 1993, בגין מכירת דירות בפרוייקט להשכרה בכפר סבא. שעור המס שינוכה במקור בגין חלוקת הדיבידנד יהיה בשעור מופחת של 15% בלבד.

המועדים שתואמו עם הבורסה, לחלוקת דיבידנד (בכפוף לאישור האסיפה הכללית), הם כדלקמן:
יום הקובע 7.12.94 יום האקס 8.12.94.
יום חלוקת דיבידנד 29.12.94.

כל חבר בחברה, זכאי להשתתף באסיפה ולהצביע בה אישית או ע"י מיופה כוח, עפ"י כתב מינוי אשר יופקד במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה.

הדירקטוריון

תקד אינווסטמנטס בע"מ

(להלן: "החברה")

על פי סעיף 30 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968
נמסרת בזאת הודעה
על תוצאות הצעה בתשקיף

על פי תשקיף מיום 8.11.94 הוצעו לבעלי המניות של החברה, שהיו רשומים כבעלי המניות של החברה ביום 13.11.94 (להלן "היום הקובע") 2,072,028 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. בהנפקה בדרך של זכויות כך שכל בעל מניה ביום הקובע יהיה זכאי ליחידת זכות אחת (הניתנת למימוש ל-4 מניות רגילות בנות 1 ש"ח), תמורת תשלום של 10.80 ש"ח ליחידה.

כל הזכויות מומשו כאשר מכלל הזכאים הרשומים של החברה, שהחזיקו ביום הקובע 234,903 מניות, מימשו הזכאים הרשומים 213,546 זכויות. יתרת הזכויות (21,357 יחידות), נמכרו במסגרת המסחר בזכויות ביום ה-23.11.94. במסגרת המסחר בזכויות נקבע מחיר של 2.3% לכל זכות. סך התמורה לזכאים הרשומים שלא מימשו את זכויותיהם הינה 1,965 ש"ח.

התמורה לחברה ממימוש הזכויות הינה 5,594 אלפי ש"ח, מזה 2,306 אלפי ש"ח ניצול זכויות על ידי הזכאים הרשומים ו-3,288 אלפי ש"ח ניצול הזכויות על ידי הזכאים הלא רשומים.

החברה מודה לציבור על היענותו להצעה

לכל לקוחותינו, ספקינו וידידינו
עברנו!
ולכן במודעתנו במוסף יום ו', עמ' 65
הטלפון החדש שלנו צריך להיות:
03-6888525
KARAT קרת

חייג
02-254245-8
03-5121333/44
04-623166/7
ואתה מנוי על
הארץ

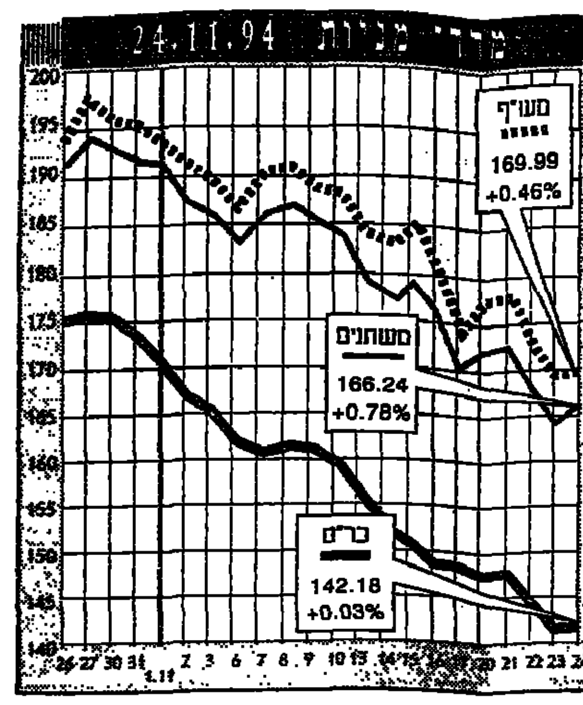

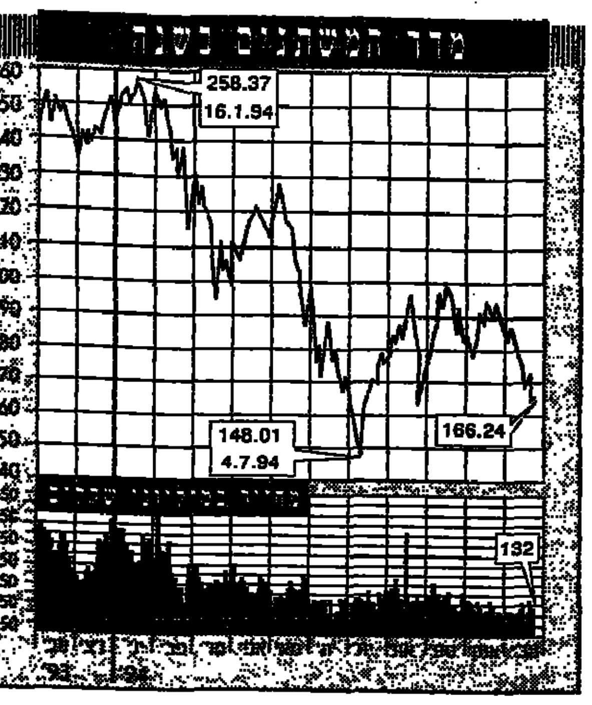

שוק ההון – דו"חות כספיים

כלל תעשיות: שיפור בעיקר באלקטרוניקה

השינוי העיקרי היחיד בהחזקותיה של כלל תעשיות ברבעון השלישי של השנה היה בחברת טמפרוסט. כלל תעשיות מכרה למאיר עזרא חבילה של 13% ממניות טמפרוסט ושיעור החזקותיה בחברה ירד ל-55.2%. תמורת החבילה רכשה כלל תעשיות ממאיר עזרא 4.9% ממניות מיכון ויל, 4.99% מרג שאן, 4.9% מפוסידון, 3% מדיליגר ו-3% מעוף טנא. לחברה לא נוצר רווח הון כתוצאה מהמכירה.

מאיר לייזר, מנכ"ל כלל תעשיות, ואבי אולשנסקי, יו"ר הדירקטוריון, מדווחים בסקירת המנהלים כי ברבעון השלישי חלה מגמת שיפור במגזר האלקטרוניקה, לעומת הרבעון הראשון והשני. השיפור ברווח התפעולי של סאיטקס והאיזון שהושג בחברת מבן מדיקל קרה בעקבות בשל המוצנה של הוצאות פיתוח מרכישת MIX Jm על ידי סאיטקס. שיפור היה גם בחברת נייר חדרה.

בתחום המלט, היתה עלייה בכמויות שנמכרו ואולם השחיקה במחירים נמשכה. מגזרי חומרי הבניין והטקסטיל הושפעו מהסגר שהוטל על השטחים.

רווחיה של כלל תעשיות לפני מס היו ברבעון השלישי דומים לאלה של הרבעון המקביל – כ-113 מיליון שקל בכל אחד. הירידה ברווח הנקי נבעה מעלייה בחלקם של בעלי מניות המיעוט ברווחיהן של החברות המאוחדות. הצגה אחרת של הרווחים מביאים לייזר ואולשנסקי בסקירה – הרווח הנקי לפני הרווחים מניירות ערך. הרווח הנקי לפני הרווחים מניירות ערך הסתכם ברבעון ב-38.7 מיליון שקל, לעומת 39.2 מיליון שקל ברבעון המקביל. אלא שברבעון השלישי השנה הרוויחה כלל תעשיות 6.6 מיליון שקל בניירות ערך, לעומת 18.8 מיליון שקל ברבעון המקביל.

מכירות משאב ברבעון השלישי הסתכמו ב-612 מיליון שקל, לעומת 314 מיליון שקל ברבעון המקביל. השינוי הגדול נבע מאיחוד לראשונה של חברת גרניט שהחזקה בה עלתה בתחילת '94 ל-53.8%. הרווח הנקי של משאב ברבעון השלישי של '94 היה 39 מיליון שקל, לעומת 38 מיליון שקל ברבעון המקביל.

שלמה פרידמן

כלל תעשיות מיליוני שקל

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	830	508
חלק ברווחי מוחזקות	27	35
הוצאות הנהלה	129	76
הוצאות מימון	(7)	(13)
רווח נקי	45	49
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	2,305	1,350
חלק ברווחי מוחזקות	72	109
הוצאות הנהלה	391	215
הוצאות מימון	(40)	(5)
רווח נקי	91	138
רווח למניה (ש"ח)	0.66	1.00
מחיר המניה (ש"ח)	263.72	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.12	
הון עצמי	1,939	
שווי שוק	963,000	

אגיש: ירידה חדה בהכנסות

עם שווי שוק של 57 מיליון שקל והון עצמי של 23.7 מיליון שקל מסיימת החברה את הרבעון בירידה ברווח הנקי ל-218 אלף שקל לעומת 459 אלף שקל ברבעון המקביל. ירידה זו נגרמת בשל ירידה בהכנסות. סך ההכנסות ברבעון הסתכם ב-3.8 מיליון שקל לעומת 5.3 מיליון שקל במקביל, ירידה של כ-26%.

בסקירת המנהלים מסבירה הנהלת החברה, כי קיטון זה במחזור ההכנסות של החברה, נגרם מהסיבות הבאות:

מיעוט ימי עבודה בספטמבר כתוצאה מתקופת החגים.

עלות השירותים והשילוח-קטנה בתקופת הדו"ח בכ-5%, ואילו הוצאות ההנהלה והכלליות ירדו בכ-781 אלף שקל (כ-26%) לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון בהוצאות הנהלה והכלליות נבע בעיקר מהקטנת עלויות השכר לבעלי עניין.

הרווח התפעולי של החברה גדל בכ-382 אלף שקל, שיעור של כ-21%.

החברה ניהלה תיק ניירות ערך באמצעות שלושה מנהלי תיקים חיצוניים, בסכום של כ-12 מיליון שקל. בתאריך 26.5.94 החליטה החברה לממש את כל תיק ניירות הערך. ההפסד שנוצר ממימוש תיק ניירות הערך הסתכם לכ-240 אלף שקל. תמורת המימוש הופקדה בחלקה בפקדונות שקליים ובחלקה ניתנה כהלוואה לתקופה קצובה של חודש ימים לצד קשור, בריבית הגבוהה ב-1% מן המתקבלת בבנקים על פקדונות והים.

צבי רבין

אגיש באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות משילוח	3,597	5,155
-מימון	175	102
הוצאות הנהלה	785	1,135
רווח לפני מס	397	726
רווח נקי	218	459
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות משילוח	13,396	14,447
-מימון	–	647
הוצאות הנהלה	2,166	2,947
רווח לפני מס	1,453	2,477
רווח נקי	703	1,578
רווח למניה (ש"ח)	0.11	0.31
מחיר המניה (ש"ח)	8.38	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.22	
הון עצמי	23,800	
שווי שוק	60,000	

כבלים: משאירה את כבלי ציון מאחור

בתשעת החודשים הראשונים של '94 עבר ענף הכבלים תקופה קשה במיוחד, לנוכח פתיחת מכרזי חברת החשמל לשווקים בינלאומיים, ועיכוב בפרסום תוצאות המכרז, שצמצם את היקף המכירות של החברות המקומיות במחצית הראשונה של השנה. על כל אלה נוספה עלייה מתמשכת במחירי חומרי הגלם, שפגעה בשיעורי הרווח הגולמי בענף.

בצרתם ניסו שתי חברות הכבלים הגדולות בענף, כבלים וכבלי ציון, למזג את פעילותן, אלא שהניסיון נכשל וכל אחת נאלצת כיום להתמודד עם קשיי הענף לבדה.

כבלי ציון, הקטנה מבין השתיים, נאלצה לספוג מכה גדולה יותר, ולנוכח הירידה החדה בהיקפי המכירות היא עברה להפסד תפעולי שאף התעצם ברבעון השלישי של השנה, וסיימה את התקופה בהפסד של כ-6 מיליון שקל.

כבלים גם היא נפגעה מהירידה בהיקפי המכירות בתשעת החודשים הראשונים של השנה, אלא שברבעון השלישי ניכרת עלייה בהיקפי המכירות, בעקבות הזכייה במכרזי חברת החשמל.

היקף המכירות של כבלים בתשעת החודשים הראשונים של השנה ירד בכ-14% לעומת התקופה המקבילה, אך למרות זאת היא מראה ירידה קלה של כאחוז בשיעור הרווח הגולמי, שהיה כ-26% בתשעת החודשים הראשונים של השנה, לעומת 27% בתקופה המקבילה אשתקד.

ירידה זו נובעת לא רק כתוצאה משחיקת מחירים, אלא גם מעלייה בנתח היצוא של החברה.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נכלל במכירותיה של החברה הבת, ראש תעשיות כבלים, שרווחיה אוחדו לכבלים מיולי '93. כתוצאה מהכללת ראש עלה חלק פעילות היצוא של כבלים ל-22% בתשעת החודשים הראשונים של השנה לעומת כ-13% במקבילה.

היקף ההזמנות שקיבלה כבלים מחברת החשמל, המיועדות לאספקה עד אמצע '95 מסתכם בכ-48 מיליון דולר. בנוסף, מרוויחת כבלים על אספקת כבלים לחברת בזק, שהגדילה את היקף הזמנותיה התלת שנתיות בכ-20%.

אלא שההזמנות לשני הלקוחות העיקריים של החברות לוו בירידת התעריפים ביחס לתעריפים בעבר. כמו כן, מרוויחת כבלים, כי בחודשים האחרונים חלה עלייה משמעותית במחירי חומרי הגלם המתכתיים בעולם, כולל אלו המשמשים בייצור כבלים. השפעת התייקרות זו ניכרת, בחלקה, כבר בתוצאות הרבעון השלישי ועיקרה עלולה לפגוע ברווחיות החברה בעתיד. בכדי להתמודד עם השחיקה ברווחיות הולה כבלים לפעול להרחבת היקף פעילותה. במסגרת זו הקימה כבלים מפעל משותף לייצור כבלי כוח בסין, בהשקעה של כ-1.7 מ' ד'.

במשך התקופה צימצמה כבלים את היקף תיק ני"ע שלה מ-20 מ' ש' ל-10 מ' ש', בגינו רשמה הפסד בכ-2 מ' ש' בתשעת החודשים הראשונים של השנה.

במקביל עברה כבלים במהלך הרבעון השלישי להשקעות בעלות גוון ריאלי יותר. ביוני '94 היא רכשה 25.9% מחברת טרנס תמורת 750 אלף דולר, ו-40% מאלדור תמורת 3 מיליון שקל.

כמו כן, מנהלת כבלים מו"מ מתקדם עם חברה גרמנית להקמת חברה משותפת בחלקים שווים בארץ בהשקעה כוללת של כ-15 מיליון דולר.

גלית חמי

כבלים באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	88,449	68,218
רווח גולמי	20,978	14,899
הוצאות הנהלה	2,837	3,426
רווח תפעולי	14,806	9,888
הוצאות מימון	859	460
רווח נקי	10,416	6,329
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	218,354	254,237
רווח גולמי	55,766	68,462
הוצאות הנהלה	8,082	10,598
רווח תפעולי	39,621	51,748
הוצאות מימון	6,119	4,445
רווח נקי	24,388	36,596
רווח למניה (ש"ח)	1.37	2.09
מחיר המניה (ש"ח)	12.04	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.9	
הון עצמי	227,000	
שווי שוק	213,000	

פלדה באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	107,715	99,332
רווח גולמי	11,638	7,845
הוצאות הנהלה	3,552	2,571
רווח תפעולי	7,241	4,861
הוצאות מימון	1,435	1,234
רווח נקי	4,523	2,090
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	241,703	218,823
רווח גולמי	21,684	17,517
הוצאות הנהלה	8,901	8,049
רווח תפעולי	10,703	8,220
הוצאות מימון	3,167	3,112
רווח נקי	8,359	3,677
רווח למניה (ש"ח)	0.156	0.069
מחיר המניה (ש"ח)	1.61	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.189	
הון עצמי	123,900	
שווי שוק	87,000	

אר.די.סי באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	10,193	5,929
רווח גולמי	2,357	1,960
הוצאות	1,476	684
רווח תפעולי	881	1,276
הוצאות מימון	38	115
רווח נקי	562	706
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות	26,959	15,240
רווח גולמי	6,941	5,785
הוצאות הנהלה	3,938	1,614
רווח תפעולי	3,003	4,171
הוצאות מימון	2,749	48
רווח נקי	(802)	2,529
רווח למניה (ש"ח)	(0.21)	0.84
מחיר המניה (ש"ח)	6.33	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.09	
הון עצמי	27,100	
שווי שוק	27,000	

ים סוף באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	16,444	10,201
הוצאות	1,555	1,470
רווח תפעולי	3,835	3,944
הוצאות מימון	1,977	2,822
רווח מימוש השקעות	-	64
רווח נקי	945	640
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות	43,572	30,524
הוצאות	5,242	4,339
רווח תפעולי	11,880	11,296
הוצאות מימון	9,073	5,279
רווח מימוש השקעות	8,065	1,032
רווח נקי	8,014	5,508
רווח למניה (ש"ח)	0.45	0.31
מחיר המניה (ש"ח)	5.12	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.79	
הון עצמי	107,200	
שווי שוק	33,000	

אינטר גאמא אלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	58,007	65,464
רווח גולמי	19,889	22,390
רווח תפעולי	6,349	7,528
הוצאות מימון	2,600	1,550
חלק בהפסדי כלולות	798	1,069
רווח נקי	1,737	2,537
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות	185,706	184,657
רווח גולמי	63,645	63,468
רווח תפעולי	21,986	21,132
הוצאות מימון	7,460	6,585
חלק בהפסדי כלולות	(2,058)	(2,734)
רווח נקי	6,051	7,441
רווח למניה (ש"ח)	1.92	2.36
מחיר המניה (ש"ח)	29.03	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	2.31	
הון עצמי	51,600	
שווי שוק	90,000	

גבור באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	56,801	53,021
רווח גולמי	15,923	11,081
הוצאות הנהלה	6,529	5,513
הפסד תפעולי	674	2,236
הוצאות מימון	(20)	3,543
רווח נקי	237	2,623
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	159,015	159,898
רווח גולמי	41,534	39,179
הוצאות הנהלה	18,882	19,346
הפסד תפעולי	5,589	4,251
הוצאות מימון	1,397	2,220
רווח נקי	(4,922)	8,781
רווח למניה (ש"ח)	(0.64)	1.15
מחיר המניה (ש"ח)	3.99	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.59	
הון עצמי	61,800	
שווי שוק	33,000	

ממסר באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	17,015	12,607
רווח גולמי	2,761	2,300
הוצאות הנהלה	726	531
רווח תפעולי	1,031	544
הוצאות מימון	358	72
רווח נקי	389	249
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	66,704	39,040
רווח גולמי	11,628	6,791
הוצאות הנהלה	2,396	1,393
רווח תפעולי	5,133	1,184
הוצאות מימון	1,203	141
רווח נקי	2,288	587
רווח למניה (ש"ח)	0.34	0.11
מחיר המניה (ש"ח)	3.60	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.37	
הון עצמי	16,100	
שווי שוק	24,000	

ז'ק באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	7,604	8,184
רווח גולמי	1,059	734
הוצאות הנהלה	619	593
הפסד תפעולי	29	343
הוצאות מימון	232	140
הפסד נקי	211	111
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	23,821	27,124
רווח גולמי	3,371	4,775
הוצאות הנהלה	1,780	1,721
רווח תפעולי	57	1,640
הוצאות מימון	1,360	190
רווח נקי	(1,116)	1,027
רווח למניה (ש"ח)	(0.20)	0.26
מחיר המניה (ש"ח)	3.77	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.37	
הון עצמי	13,600	
שווי שוק	19,500	

דלין באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות מהפצה	-	443
רווח גולמי	(3,848)	183
הוצאות הנהלה	164	183
הפסד תפעולי	4,012	-
הוצאות מימון	15	(177)
הפסד נקי	4,027	(177)
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות מהפצה	772	2,584
רווח גולמי	(3,510)	270
הוצאות הנהלה	502	429
הפסד תפעולי	4,012	159
הוצאות מימון	81	(22)
הפסד נקי	4,094	137
הפסד למניה (ש"ח)	0.027	0.001
מחיר המניה (ש"ח)	0.27	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.028	
הון עצמי	16,900	
שווי שוק	8,500	

קמור באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	15,973	28,732
רווח גולמי	1,861	2,533
הוצאות הנהלה	1,199	1,661
רווח תפעולי	198	596
הוצאות מימון	319	99
חלק בהפ' מוחזקות	(244)	1,302
רווח נקי	82	1,849
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות	61,290	61,764
רווח גולמי	8,366	6,967
הוצאות הנהלה	3,672	4,065
רווח תפעולי	3,046	1,757
הוצאות מימון	2,590	888
חלק בהפ' מוחזקות	(893)	3,184
רווח נקי	6,213	6,418
רווח למניה (ש"ח)	0.32	0.34
מחיר המניה (ש"ח)	2.99	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.75	
הון עצמי	38,800	
שווי שוק	24,000	

טלדור באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	5,489	4,314
רווח גולמי	351	923
הוצאות הנהלה	704	884
רווח תפעולי	(446)	39
הוצאות מימון	249	73
רווח מני"ע	(47)	216
רווח נקי	(782)	172
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות	16,910	13,158
רווח גולמי	2,127	3,491
הוצאות הנהלה	2,266	2,123
רווח תפעולי	(505)	1,368
הוצאות מימון	576	184
רווח מני"ע	(804)	216
רווח נקי	(1,023)	1,189
רווח למניה (ש"ח)	(0.29)	0.18
מחיר המניה (ש"ח)	6.26	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.19	
הון עצמי	15,300	
שווי שוק	42,000	

אנליסט באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות מניהול	1,851	659
-ניהול קרנות	6,448	6,689
-יעוץ וניהול	952	681
רווח מני"ע	415	1,159
הוצאות הנהלה	3,240	2,098
הוצאות מימון	228	(174)
רווח נקי	3,059	3,741
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות מניהול	4,262	1,392
-ניהול קרנות	22,687	19,768
-יעוץ וניהול	2,946	2,792
רווח מני"ע	(5,647)	287
הוצאות הנהלה	8,735	5,726
הוצאות מימון	(301)	57
רווח נקי	7,052	9,682
רווח למניה (ש"ח)	0.76	1.87
מחיר המניה (ש"ח)	6.66	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.37	
הון עצמי	41,300	
שווי שוק	78,000	

נחושתן נכסים באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות שכירות	499	148
-מגדלי קירור	184	36
-בנין משרדים	407	-
הוצאות הנהלה	546	-
רווח תפעולי	286	152
הכנסות מימון	441	-
רווח נקי	427	23
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות שכירות	1,471	446
-מגדלי קירור	1,572	74
-בנין משרדים	1,037	-
הוצאות הנהלה	1,373	-
רווח תפעולי	795	455
הכנסות מימון	8	-
רווח נקי	451	215
רווח למניה (ש"ח)	0.83	0.85
מחיר המניה (ש"ח)	8.46	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.843	
הון עצמי	29,400	
שווי שוק	42,000	

אורזית באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	775	948
רווח גולמי	228	291
הוצאות	347	168
רווח תפעולי	(127)	123
הוצאות מימון	(13)	(226)
חלק בהפ' כלולות	(117)	50
הפסד נקי	226	68
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	2,886	2,767
רווח גולמי	1,050	827
הוצאות	995	746
רווח תפעולי	55	80
הוצאות מימון	2,513	302
חלק בהפ' כלולות	695	2,879
הפסד נקי	3,233	2,385
רווח למניה (ש"ח)	(0.8)	(0.6)
מחיר המניה (ש"ח)	1.85	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.6	
הון עצמי	4,800	
שווי שוק	7,500	

קלדור באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הוצאות הנהלה	51	79
הוצאות מימון	96	(510)
רווח לפני מס	(147)	230
רווח נקי	(128)	163
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הוצאות הנהלה	157	159
הוצאות מימון	1,613	(522)
רווח לפני מס	(1,771)	362
רווח נקי	(1,520)	255
רווח למניה (ש"ח)	(0.65)	0.11
מחיר המניה (ש"ח)	2.53	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	(0.50)	
הון עצמי	5,800	
שווי שוק	6,000	

סהר השקעות באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	5,311	6,275
רווח תפעולי	2,702	3,867
הוצאות מימון	2,960	737
רווח נקי	(218)	1,647
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות	15,396	18,836
רווח תפעולי	8,128	12,188
הוצאות מימון	6,210	6,510
רווח נקי	849	3,283
רווח למניה (ש"ח)	0.17	0.64
מחיר המניה (ש"ח)	25.96	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.49	
הון עצמי	67,600	
שווי שוק	132,000	

תשלוז באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	6,828	87,889
הוצאות הנהלה	1,250	1,638
הוצאות מימון	320	1,328
רווח לפני מס	7,310	254
רווח נקי	5,839	124
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
הכנסות	22,251	335,200
הוצאות הנהלה	4,280	4,881
הוצאות מימון	2,589	2,429
רווח לפני מס	8,619	10,267
רווח נקי	11,409	6,642
רווח למניה (ש"ח)	0.83	0.56
מחיר המניה (ש"ח)	5.26	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	2.14	
הון עצמי	66,600	
שווי שוק	66,000	

וילאר באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	1,985	2,354
הוצאות הנהלה	481	398
רווח תפעולי	639	497
הוצאות מימון	300	59
רווח נקי	287	390
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	4,859	8,667
הוצאות הנהלה	1,622	907
רווח תפעולי	1,217	2,092
הוצאות מימון	4,206	236
רווח נקי	(3,522)	1,871
רווח למניה (ש"ח)	(0.63)	0.29
מחיר המניה (ש"ח)	4.91	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.36	
הון עצמי	28,900	
שווי שוק	28,000	

דוראה באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	151	-
הוצאות הנהלה	120	27
רווח תפעולי	31	(27)
הכנסות מימון	(165)	109
רווח נקי	(144)	82
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	151	-
הוצאות הנהלה	211	37
רווח תפעולי	(60)	(87)
הוצאות מימון	(225)	75
רווח נקי	(325)	38
רווח למניה (ש"ח)	(0.061)	0.007
מחיר המניה (ש"ח)	0.89	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.049	
הון עצמי	6,300	
שווי שוק	18,000	

נגב באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	29,231	26,734
רווח גולמי	7,245	7,453
הוצאות מכירה	4,870	3,984
הוצאות הנהלה	2,128	2,185
הכנסות מימון	34	(114)
רווח נקי	(382)	456
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	75,087	71,136
רווח גולמי	18,375	21,236
הוצאות מכירה	12,951	10,404
הוצאות הנהלה	6,034	6,110
הכנסות מימון	188	(795)
רווח נקי	(1,275)	1,860
רווח למניה (ש"ח)	(0.14)	0.20
מחיר המניה (ש"ח)	2.65	
הפסד שנתי למניה (ש"ח)	0.22	
הון עצמי	42,200	
שווי שוק	24,000	

כתר באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
מכירות	7,142	6,328
רווח גולמי	2,700	2,926
הוצאות	2,647	2,522
רווח תפעולי	53	404
הוצאות מימון	425	320
רווח נקי	(313)	166
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	22,717	22,631
רווח גולמי	10,355	11,195
הוצאות הנהלה	8,442	9,112
רווח תפעולי	1,913	2,083
הוצאות מימון	1,274	1,400
רווח נקי	703	748
רווח למניה (ש"ח)	0.08	0.09
מחיר המניה (ש"ח)	4.63	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.13	
הון עצמי	23,300	
שווי שוק	39,000	

צינומטל באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	24,323	23,044
רווח גולמי	4,721	5,911
הוצאות הנהלה	828	2,375
רווח תפעולי	2,825	3,081
הוצאות מימון	870	380
רווח נקי	1,254	1,640
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	64,591	52,158
רווח גולמי	12,910	14,659
הוצאות הנהלה	2,273	6,225
רווח תפעולי	7,584	7,148
הוצאות מימון	1,639	1,098
רווח נקי	3,957	3,556
רווח למניה (ש"ח)	0.66	0.71
מחיר המניה (ש"ח)	12.54	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	0.85	
הון עצמי	57,900	
שווי שוק	75,000	

רייכרט באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	18,962	13,886
רווח גולמי	7,180	4,355
הוצאות הנהלה	633	476
רווח תפעולי	5,128	4,263
הכנסות מימון	1,215	451
רווח נקי	4,116	3,489
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	54,727	41,749
רווח גולמי	24,950	22,146
הוצאות הנהלה	2,367	1,618
רווח תפעולי	18,866	17,549
הוצאות מימון	4,365	590
רווח נקי	8,307	10,790
רווח למניה (ש"ח)	1.21	1.74
מחיר המניה (ש"ח)	16.15	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	1.65	
הון עצמי	67,800	
שווי שוק	108,000	

פקר באלפי שקלים

הרבעון השלישי	'94	'93
הכנסות	182,819	103,372
רווח גולמי	16,569	24,448
הוצאות הנהלה	7,489	7,713
רווח תפעולי	585	9,833
הכנסות מימון	263	(1,664)
רווח נקי	35	4,398
ינואר-ספטמבר	**'94**	**'93**
מכירות	297,038	284,248
רווח גולמי	52,026	69,542
הוצאות הנהלה	22,485	22,049
רווח תפעולי	6,790	29,642
הכנסות מימון	632	(4,266)
רווח נקי	3,281	14,512
רווח למניה (ש"ח)	3.16	15.11
מחיר המניה (ש"ח)	92.75	
רווח שנתי למניה (ש"ח)	5.96	
הון עצמי	84,400	
שווי שוק	30,800	

בעלי עניין קונים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	*סכום	תאריך	החזקה
אבן	כלל ישראל	1135-1144	14,327	163	4-12.10.94	60.72
אבן	כלל החז' ביטוח	1196	4,755	57	7.11.94	0.07
אוליצקי	אוליצקי אחז'	911-946	5,000	55	15-20.11.94	0.80
אויטס	אפיסי	417	4,000	17	13.11.94	3.94
אינטרגאמא	נשואה	2887-2964	1,415	41	13-21.11.94	0.14
אינטרגאמא 5	נשואה	2699-2841	849	24	13-14.11.94	0.09
אלוני חץ	אפסילון ק.באמ'	102.5	40,000	41	10.11.94	12.58
אלקו תעשיות	ולקינר גרשון	5167	2,000	105	22.11.94	1.50
אלקטרה צריכה	ולקינר גרשון	1767	6,671	118	22.11.94	0.36
אשר	צנציפר מנחם	336	2,941	10	17.11.94	11.99
אשטרום נכסים	אשטרום	391-410	57,999	231	8-16.11.94	5.00
אשטרום תעשיות	אשטרום	385-407	41,349	163	8-17.11.94	6.34
אשפרה	בוטשאל יחזקאל	181.5-185	37,159	68	13-15.11.94	50.95
בוני תיכון	פריץ אברהם	307-311	13,582	42	13-15.11.94	49.46
בירמן	בירמן בנימין	279-348	11,064	32	26.10-10.11.94	75.73
גולד	טנגל שלומי	1906-1955	978	19	16-20.11.94	21.82
גולד	סיימון רני	1906-1955	978	19	16-20.11.94	21.82
גולד	שטלצר שלמה	1906-1955	1,956	38	16-20.11.94	43.63
דנאל גרופ	קריתי יוסף	170-202	97,697	187	2-16.11.94	55.35
דנקנר	דנקנר נוחי	1491-1537	6,708	101	10-15.11.94	1.48
הכשרה ביטוח אג"א	הכשרת הישוב	88.5	114,801	102	15.11.94	—
ולפמן 5	אנליסט ק.באמ'	351	11,791	41	6-7.11.94	1.65
ילד	ילד חיתום	601	1,628	10	17.11.94	0.43
יעקובינסקי	יונה לרר	190-215	7,170	15	10-15.11.94	39.51
כבלי ציון	ישאל הולנד	915-1000	11,554	114	1-8.11.94	81.11
כיתן אג' א	בטוחה ק.באמ'	137	30,000	41	3.11.94	—
כיתן	אדרט	1120-1135	7,960	90	27.10-2.11.94	0.03
לוניק בנין אג"2	לוניק בנין (בנות)	57	24,522	14	16.11.94	—
לוניק ממשי' אג"א	תום בניה	62	113,000	70	15-16.11.94	—
מבני תעשיה	כלכלית י-ם	398.6-425	2,187,914	8,147	6-17.11.94	14.96
מגם אג' א	כלל החז' ביטוח	130	50,000	65	6.11.94	—
מגם אג' א	אדרט	128.5	75,302	97	16-17.11.94	—
מיבנ	סגואל ייבר	135.5-143.5	197,357	280	9-15.11.94	41.50
מלט	אשטרום	1269-1282	6,966	89	13-15.11.94	5.14
משוב	דוניץ יעקב	254	4,000	10	16.11.94	11.76
משוב	משוב שיווק	230-232	6,832	16	14-16.11.94	77.07
נייר חדרה	כלל ישראל	14082-14749	1,920	281	1-15.11.94	0.10
נייר חדרה	בטוחה ק.באמ'	14496-14896	1,914	282	1-8.11.94	0.05
נכסי אזורים אג'	כלל החז' ביטוח	125	50,000	63	6.11.94	—
סהר ני"ע	ישאל הולנד	505	15,453	78	1.11.94	0.07
פולגת ב	אדרים	429	6,000	26	2.11.94	0.01
פולגת אג' א	אדרים	181	36,400	66	8.11.94	—
פולגת אג' א	איתן	181	36,400	66	9.11.94	—
פולגת ב	נייר חדרה	431.5	5,000	22	2.11.94	—
פייסון	פייסון סבגר	242-246	7,800	19	20-21.11.94	0.53
פרדס	אייזנברג שלמה	1981-2283	2,960	63	7-16.11.94	25.72
פרדס אג' א	פרדס הדר	77	22,358	17	15.11.94	—
פרי אור	מהדרין	6161	500	31	20.11.94	72.56
מרפין	מגצור סמי	150-153	16,229	25	15-17.11.94	35.97
קרגל	בטוחה ק.באמ'	1573	1,500	24	5.11.94	0.07
קרגל	ישאל הולנד	1573	2,028	44	3-6.11.94	13.38
רב בריח	כוורי אברהם	1083-1115	123,504	1,357	20-22.11.94	20.66
רגבמי	אייזנברסינגס	162.5-164.5	110,605	180	15-16.11.94	80.60
רוטשטיין	דיסלר יהודה	319-329	5,186	17	14-15.11.94	40.19
שלמית	מנחם בצלאל	175	16,186	28	9.11.94	0.09
תעוזה בלתי מוגן	אנליסט ק.באמ'	65.5	20,000	13	14.11.94	0.10

מוכרים

החברה	בעל העניין	שער	כמות	*סכום	תאריך	החזקה
איתן אג' א	כלל תעשיות	191.5	10,000	19	8.11.94	—
איתן אג' א	אריה ביטוח	191	32,004	61	7.11.94	—
כלל אלקטרוניקה	בטוחה ק.באמ'	31057	45	14	31.10.94	0.07
כלל ישראל	בטוחה ק.באמ'	9278-9559	360	34	30-31.10.94	0.03
כלל תעשיות	בטוחה ק.באמ'	1947-2024	3,600	71	31.10-10.11.94	0.02
כלל תעשיות אג"ב	בטוחה ק.באמ'	197	15,000	30	7.11.94	—
פולגת ב	כלל ישראל	429	38,490	165	2.11.94	0.06

* עסקה מחוץ לבורסה – הסכום הינו באלפי שקלים

לא צריך לחכות לעליה בשוק כדי להרוויח!

גם אם השוק בירידה, גם אם הוא יציב - בצע אסטרטגיות מעו"ף באמצעות החברה המרכזית לני"ע - ותרוויח!

בין אם תחליט לנהל את תיק ההשקעות בעצמך או שתיתן למקצוענים של החברה המרכזית לני"ע לנהל לך אותו - אתה מנצל את מגמות השוק בצורה הטובה ביותר, בהשקעה סולידית עם מינימום סיכונים.

כי רק לחברה המרכזית לני"ע יש יתרונות ברורים על פני אחרים:

- החברה המרכזית מעסיקה אנשים המתמחים בתחום אופציות המעו"ף וממייסדי שוק המעו"ף בבורסה.
- לחברה המרכזית לני"ע יש קשר ישיר עם המבצע בבורסה, כך שכל שינוי נעשה מיידית.
- לחברה המרכזית מידע שוטף לגבי סטיות התקן ומקדמי השער של כל אופציה.
- לחברה המרכזית יש תוכנת מחשב ייחודית המאפשרת לראות שינויים בתיק ההשקעות - בזמן אמת.
- החברה המרכזית מעמידה חדר מסחר מיוחד לרשות בעלי תיקים גדולים.
- החברה המרכזית מטפלת בתיקים מעל 50,000 ש"ח.
- החברה המרכזית מאפשרת לשלב אסטרטגיה עם קרן מעו"ף ללא עמלה.

מבצע הצטרפות מיוחד:

חודשיים דמי ניהול - **חינם!** - למצטרפים עכשיו

החברה המרכזית
החברה המרכזית לניירות ערך בע"מ
המטרה שתרוויח יותר

תל-אביב: אחד העם 28, טל. 03-5194111, פקס. 03-5194100 בני-ברק: רח' רבי עקיבא 14, טל. 03-5798720, פקס 03-5798727
נתניה: רח' הרצל 15, טל. 09-826127, פקס. 09-826324 חיפה: רח' ארלוזורוב 11 (פינת מיכאל) טל. 04-667788, פקס. 04-666883

הארץ עיתון אחד טוב מול כל הצהוב

השערים בזמן הסגירה

מטבעות

מערכת מוניטרית אירופית

מטבע	שער מול המארק	יחס הפרשות בין המטבעות
גילדן הולנדי	1.1204	5.98
פרנק בלגי	20.581	5.7
מארק גרמני	1	5.41
לירה אירית	2.4085	5.26
פרנק צרפתי	3.4341	2.95
כתר דני	3.9133	2.67
אסקודו פורטוגלי	102.05	2.15
פזטה ספרדית	83.4	0

שערי חליפין ניו יורק

מטבע	קנייה	פורוורד 3 חודשים קנייה	מכירה
מארק	1.5588	1.5583	1.5557
פרנק שווייצרי	1.3227	1.322	1.3158
לישט*	1.562	1.561	1.5614
ין	98.46	98.41	98.43
דולר קנדי	1.375	1.3745	1.3743
פרנק צרפתי	5.36	5.35	5.3499
אקו*	1.2269	1.2259	1.2267
ד' אוסטרלי*	0.7606	0.7601	0.7579
ד' סינגפור	1.4665	1.4655	1.4625
לירטה	1610.5	1609.5	1610.11

*במונחי דולר אמריקאי

ריביות

ליבור – לונדון

	3 חוד'	6 חוד'	שנה
דולר	5.938%	6.315%	6.938%
שטרלינג	6.052%	6.542%	7.240%
ין	2.375%	2.500%	2.750%
פר"ש	3.938%	4.172%	4.500%
מארק	5.188%	5.271%	5.563%
אקו	5.869%	6.063%	6.613%
פר"צ	5.563%	5.750%	6.250%
גילדן	5.208%	5.350%	5.730%
ד' קנדי	5.688%	6.310%	7.180%

ריבית הבסיס (פריים) בארה"ב: 8.50%

יורודולר – פרנקפורט

פיקדונות	דולר	מארק
3 חודשים	5.930%	5.120%
6 חודשים	6.250%	5.250%
1 שנה	6.840%	5.560%

תשואה על שטרי אוצר אמריקאים

תקופה	תשואה
3 חודשים	5.44%
שנה	6.56%
10 שנים	7.81%
30 שנה	7.95%

בורסות

בורסה	מדד	מכירה	שינוי בנקודות	שינוי ב-%	שער גבוה	שער נמוך	שינוי ב-% מ-30.12.93
ניו יורק	דאו ג'ונס 30	3674.63	-3.36	-0.09%	3704.91	3612.05	-2.12%
	S&P 500	449.93	-0.16	-0.04%	450.64	444.18	-3.55%
טוקיו	ניקיי 225	18701.24	-261.75	-1.38%	18877.88	18688.74	7.37%
הונג קונג	האנג סנג	8647.86	71.83	0.84%	8758.47	8634.48	-27.26%
סינגפור	סטרייטס טיימס	2236.4	18.59	0.84%	2244.64	2217.81	-7.80%
לונדון	FTSE 100	3036.6	9.1	0.30%	3044.7	3034.7	-11.17%
פרנקפורט	דקס	2055.97	22.66	1.11%	2060.25	2046.68	-9.30%
פריס	CAC 40	1934.68	41.59	2.20%	1940.18	1908.82	-14.70%
מילנו	MIBTEL	10018	62	0.62%	10063	9994	0.18%
ציריך	SMI	2568.6	22.5	0.88%	2575.2	2547.6	-13.16%
אמסטרדם	EOE	406.81	4.81	1.20%	407.68	404.09	-1.80%

סחורות

מתכות יקרות

ניו יורק	מחיר	שינוי
זהב נוב' (דולר לאונקייה)	384.6	1
כסף נוב' (סנט לאונקייה)	514.5	8.7
פלטינה ינואר (דולר לאונקייה)	412.4	1.5

לונדון	מחיר
זהב (דולר לאונקייה)	384.65
כסף (דולר לאונקייה)	5.17
פלטינה (דולר לאונקייה)	411
פלדיום (דולר לאונקייה)	154.5

ניו יורק (סנט לליברה)	מחיר	שינוי
רכז תפוזים ינואר	107.95	2.7
כותנה דצמ'	73.95	0.67
קפה דצמ'	158.4	-1.95
קקאו דצמ' (דולר לטונה)	1282	-20
סוכר מרס	14.49	-0.1

גרעינים ובקר שיקגו	מחיר	שינוי
פולי סויה ינואר (סנט לבושל)	565.25	-0.5
חיטה דצמ' (סנט לבושל)	364.25	-2.5
תירס מרס (סנט לבושל)	222.25	-3.25
בקר חי דצמ' (סנט לליברה)	68.25	-1.175

מתכות תעשייתיות לונדון (דולר לטונה)

	מחיר
נחושת ספוט (דולר לטונה)	2860
בדיל ספוט (דולר לטונה)	6145
עופרת ספוט (דולר לטונה)	673.5
אבץ ספוט (דולר לטונה)	1154
אלומיניום ספוט (דולר לטונה)	1956
ניקל ספוט (דולר לטונה)	7632

נפט (מחיר חבית בדולרים)

	מחיר
ברנט ספוט	17.05
ברנט ינואר	17.05
דובאי ספוט	16
מאיין ספוט	15.6
מקסס קרוד ספוט	18.08
גאז להימום ספוט	48.35

מוצרים מוגמרים (דולרים לטונה)
איכות ים תיכון (מקביל לאיכות להזרוה):

	מחיר
בנזין (עופ' 0.15)	172
נפטא פר"ב	174

סחורות רכות

לונדון	מחיר	שינוי
קפה ינואר (דולר לטונה)	2987	114
קקאו דצמ' (לי"ש לטונה)	969	-7
גומי דצמ' (דולר לקילו)	134	-2

מדד CRB (של 21 סחורות, ארה"ב)

מכירה	שינוי	שינוי ב-%
230.93	-0.24	-0.10%

שווקים

התאוששות במזרח ובאירופה

הליש"ט נחלש אתמול על רקע מתיחות פוליטית בבריטניה

מאת טל הראל

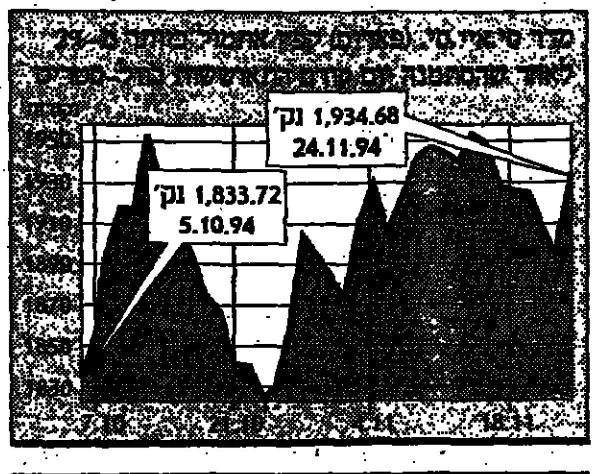

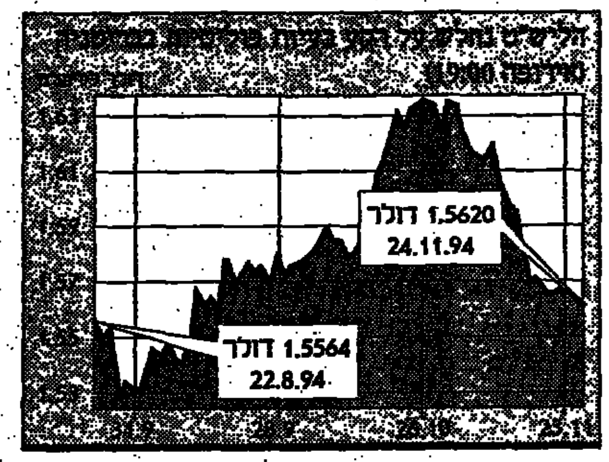

אירופה

חל סטרים היתה סגורה אתמול לרגל חג ההודיה, אך ההתאוששות שניכרה בה לקראת סיום המסחר ביום רביעי נתנה עידוד לבורסות האירופיות ואתמול עלו המחירים ברובן.

העליות החדות ביותר נרשמו בפאריס, שם התחזק מדד סי.איי.סי ב-2.2%. את העליות הובילו המניות הבנקאיות, בשל הסברה כי המגזר הבנקאי ירוויח מהכאות במחירי איגרות החוב.

עליות מחירים יפות היו גם בפרנקפורט ואמסטרדם, ופחות מכך בלונדון, ציריך ומילנו.

באמסטרדם חזר מדד אי.או.אי לרמתו לפני הירידות של יום רביעי.

מניית פיליפס בלטה אתמול לטובה בשוק של אמסטרדם, כשקפצה ב-3.4%. בעקבות הדו"ח הרבעוני החיובי של החברה, העלו מספר אנליסטים את דירוגה – מה שגרר את העליות בה אתמול.

בעקבות פיליפס עלה גם מחירן של מניות אחרות במגזר, כמו פוליגרם.

על רקע ההתאוששות בפרנקפורט בלטה אתמול ירידתה של מניית מטלגשפט. המניה איבדה 21% מערכה, בהמשך לירידות שהחלו כבר לפני יומיים, אז הודיעה החברה כי היא מתכוונת לבצע מחיקה בהון העצמי.

מזרח רחוק

המגמה במזרח היתה אתמול מעורבת. טוקיו, שנפתחה למסחר לאחר שהיתה סגורה ביום רביעי ולכן "החמיצה" את הנפילות שהיו בוול סטריט וברוב בורסות העולם, הגיבה אתמול באיחור: מדד ניקיי נחלש ב-1.4% לרמתו הנמוכה ביותר מאז ינואר. זאת, למרות שביום רביעי בערב ניתן היה לראות כבר שוול סטריט מתאוששת.

ניכרו היצעים מצד משקיעים זרים ונראה כי הנפילות שהיו בוול סטריט ובמזרח ביום רביעי היו קטליזטור ליציאתם של משקיעים זרים מהבורסה.

בהונג קונג, לעומת זאת, עלו אתמול המחירים, לראשונה מזה חמישה ימים. במהלך היום התחזק מדד האנג סנג ביותר משני אחוזים, אך בהמשך נשחקו העליות והמדד נסגר בהתחזקות של 0.84% בלבד.

השחיקה במחירים נבעה מהמגמה הירודה יותר שניכרה בחוזים העתידיים, שהתפשטה מאוחר יותר גם לשוק הספוט.

מטבעות

ירידה חדה חלה אתמול בשערו של הליש"ט באירופה ובארה"ב, מול הדולר והמטבעות האירופיים.

בשעה 19:00 שעון גריניץ' כבר עמד שער הליש"ט באירופה על 1.562, ירידה של כחצי אחוז לעומת יום רביעי.

חולשת הליש"ט אתמול נבעה מהמתיחות הפוליטית השוררת כעת בבריטניה סביב חוק שנועד להגדיל את הסכומים שתעביר בריטניה לאיחוד האירופי, ושיוגש לאישור הפרלמנט ביום שני הקרוב.

ראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור, הודיע כי הוא יגיש את התפטרותו אם לא יעבור החוק. על רקע המחלוקת הקשה השוררת בנוגע לחוק בין חברי המפלגה השלטת, קיים חשש כי החוק אכן לא יעבור.

הליש"ט החל להיחלש כבר בראשית נובמבר, הן כתוצאה מהתחזקותו של הדולר והן כתיקון לקפיצה החדה שחלה בשערו באוקטובר. במהלך חודש זה עלה שערו מול הדולר ב-3.8%.

גם בספטמבר עלה שערו של הליש"ט והסיבה המרכזית לכך היתה העלאת הריבית שבוצעה בבריטניה.

כעת אמנם נמצא המטבע הבריטי ברמה בה היה מול הדולר בספטמבר, אך למרות זאת ניתן לאמר במבט שנתי, כי בתקופה זו הוא התחזק בצורה ניכרת. הבסיס המרכזי להתחזקות זו הוא התאוששות הכלכלית בבריטניה.

בריטניה היתה הראשונה מבין מדינות האיחוד האירופי, אחרי איטליה, לצאת מהמיתון הכלכלי האחרון והיא נמצאת כעת על מסלול של צמיחה עם שיעור אינפלציה שנתי של כ-3%.

הדולר התחזק אתמול מעט מול המטבעות האירופיים הזן, כנראה בשל הבאות המגמה בשוק איגרות החוב האמריקאי.

בטוקיו נסגר הדולר בשער 98.41 ין, עלייה של 0.15 ין לעומת יום שלישי.

ריביות

הבונדסבנק החליט בישיבתו הדו־חודשית אתמול לא לבצע שינויים בריבית הריפו. הבנק הודיע כי הוא הותיר את כל שערי הריבית ללא שינוי, בשל ההתרבות הקטנה מהצפוי שחלה בכמות הכסף בגרמניה בחודש אוקטובר.

בצרפת פורסמו אתמול נתונים על התוצר המקומי הגולמי לרבעון השלישי. התוצר עלה ב-0.7% כתוצאה מגידול בתצרוכת הצרכנית – בעיקר בסקטור המזון. ברבעון הראשון עלה התוצר ב-0.7% ואילו ברבעון השני הצביע הנתון על עלייה של 1.1%.

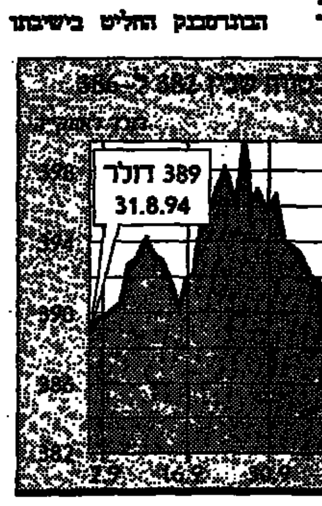

סחורות

מחיר הנפט עלה אתמול בכ-15 סנט לחבית. נפט ברנט נסגר במחיר 17.05 דולר לחבית.

שר הנפט של איראן מסר אתמול כי צפויה בשנה הקרובה עלייה הדרגתית במחיר הנפט העולמי, בעקבות החלטת ארגון אופ"ק להקפיא את המכסה הנוכחית של ייצור הנפט לעוד שנה.

מכסת הנפט היומית של הארגון עומדת כעת על 24.5 מיליון חביות נפט ליום.

לעומת זאת, צפוי הביקוש לנפט ממדינות אופ"ק לגדול בשנה הקרובה ב-800 אלף חביות ליום, במהלך '95.

תתקשר עכשיו!
המטען שלך ינחת מחר על הבוקר בניו יורק

שערי מטבע חוץ / 24.11.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קנייה	לאומי מכירה	הפועלים קנייה	הפועלים מכירה	דיסקונט קנייה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קנייה	לאומי מכירה	הפועלים קנייה	הפועלים מכירה	דיסקונט קנייה	דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	מתחילת שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.96	3.10	2.96	3.10	2.96	3.09	3.0129	3.0554	3.0094	3.0519	3.0111	3.0529	3.0370	0.46%	0.93%	1.71%	-10.10%
1 מארק גרמני	1.90	1.99	1.91	2.00	1.90	1.99	1.9351	1.9624	1.9330	1.9604	1.9353	1.9623	1.9506	-0.13%	-2.01%	13.34%	0.18%
1 לירה שטרלינג	4.62	4.84	4.64	4.86	4.63	4.85	4.7137	4.7802	4.7037	4.7791	4.7186	4.7760	4.7468	-0.31%	-2.79%	7.56%	-4.93%
1 פרנק צרפתי	0.55	0.58	0.55	0.58	0.55	0.58	0.5637	0.5716	0.5625	0.5705	0.5636	0.5715	0.5680	-0.09%	-2.37%	12.12%	-0.90%
100 ין יפני	3.01	3.16	3.01	3.15	3.00	3.15	3.0650	3.1082	3.0575	3.1007	3.0553	3.0978	3.0869	0.09%	-0.06%	15.61%	2.19%
1 גילדן הולנדי	1.70	1.78	1.70	1.78	1.69	1.78	1.7261	1.7504	1.7238	1.7482	1.7262	1.7502	1.7403	-0.10%	-1.98%	13.12%	-0.01%
1 פרנק שווייצרי	2.24	2.35	2.25	2.36	2.24	2.35	2.2848	2.3170	2.2817	2.3139	2.2837	2.3154	2.3016	-0.19%	-3.54%	14.16%	0.90%
1 כתר שוודי	0.40	0.42	0.40	0.42	0.39	0.42	0.4046	0.4103	0.4080	0.4138	0.4057	0.4114	0.4091	-0.39%	-1.75%	14.11%	0.86%
1 כתר נורבגי	0.43	0.45	0.44	0.46	0.43	0.45	0.4421	0.4483	0.4413	0.4476	0.4412	0.4474	0.4455	-0.07%	-2.73%	12.16%	-0.86%
1 כתר דני	0.49	0.51	0.48	0.51	0.48	0.51	0.4943	0.5013	0.4933	0.5003	0.4927	0.4996	0.4982	-0.02%	-2.12%	12.92%	-0.19%
1 מארק פיני	0.62	0.65	0.62	0.65	0.62	0.65	0.6336	0.6426	0.6317	0.6407	0.6310	0.6398	0.6382	-0.14%	-1.89%	23.56%	9.22%
1 דולר קנדי	2.15	2.25	2.15	2.25	2.15	2.25	2.1888	2.2197	2.1877	2.2187	2.1854	2.2158	2.2086	0.44%	-2.19%	-1.74%	-13.14%
1 דולר אוסטרלי	2.23	2.36	2.21	2.37	2.22	2.35	2.2853	2.3175	2.2852	2.3175	2.2830	2.3147	2.3068	0.53%	3.08%	14.02%	0.78%
1 ראנד דרא"פ	0.75	0.87	0.61	0.87	0.67	0.85	0.8513	0.8634	0.8505	0.8626	0.8524	0.8643	0.8587	0.54%	-0.01%	-2.28%	-13.62%
10 פרנק בלגי	0.92	0.97	0.92	0.97	0.92	0.97	0.9409	0.9479	0.9398	0.9531	0.9403	0.9534	0.9480	-0.50%	-2.04%	14.67%	1.36%
10 שילינג אוסטרי	2.70	2.82	2.70	2.83	2.70	2.83	2.7446	2.7833	2.7442	2.7830	2.7492	2.7874	2.7709	-0.12%	-2.02%	13.19%	0.05%
1000 לירטה איטל	1.83	1.94	1.84	1.95	1.84	1.93	1.8737	1.9081	1.8720	1.8985	1.8741	1.9002	1.8887	0.06%	-3.01%	8.22%	-4.34%
100 פזטה ספרדית	2.26	2.41	2.29	2.44	2.28	2.39	2.3203	2.3530	2.3168	2.3496	2.3197	2.3520	2.3382	-0.16%	-2.29%	-11.70%	-1.27%
1 (ECU)	---	---	---	---	---	---	3.6788	3.7306	3.6779	3.7298	3.6855	3.7368	3.7132	-0.09%	-2.17%	11.38%	-1.56%
1 דינר ירדני	4.20	4.46	4.16	4.45	---	---	---	---	---	---	---	---	4.3277	0.46%	0.93%	3.52%	---
10 לירה לבנונית	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0.0179	0.56%	-0.56%	1.70%	---
1 לירה מצרית	0.86	0.91	0.86	0.92	---	---	---	---	---	---	---	---	0.9567	0.47%	-2.37%	1.71%	---
1 סל מטבעות	---	---	---	---	---	---	3.3600	3.4070	3.3545	3.4020	3.3572	3.4039	3.3855	0.19%	-0.41%	6.34%	-6.01%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 24.11.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שווייצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	---	0.6398	1.5570	0.9838	1.3195	5.3468	1.7451	1.6080	3.2036
1 לירה שטרלינג	1.5630	---	2.4335	1.5377	2.0624	8.3570	2.7276	2.5133	5.0072
1 מארק גרמני	0.6423	0.4109	---	0.6319	0.8475	3.4342	1.1208	1.0328	2.0576
100 ין יפני	1.0164	0.6503	1.5825	---	1.3412	5.4347	1.7738	1.6344	3.2562
1 פרנק שווייצרי	0.7579	0.4849	1.1799	0.7456	---	4.0521	1.3225	1.2186	2.4278
1 פרנק צרפתי	0.1870	0.1197	0.2912	0.1840	0.2468	---	0.3264	0.3007	0.5992
1 גילדן הולנדי	0.5730	0.3666	0.8922	0.5638	0.7561	3.0639	---	0.9214	1.8358
1000 לירטה איטל	0.6219	0.3979	0.9683	0.6118	0.8206	3.3252	1.0853	---	1.9923
10 פרנק בלגי	0.3122	0.1997	0.4860	0.3071	0.4119	1.6690	0.5447	0.5019	---

הטעונים בחוחים
אל על ELAL CARGO מטענים
עכשיו כל לילה לניו יורק
עם בואינג 747-400
תל-אביב 03-6917211

מכרזים

משרד הבינוי והשיכון
אגף נכסים ודיור
מרכזי שיווק קרקעות לדיור

הודעה על מכרז הרשמה הגרלה בבאר־שבע ל־172 יח"ד

מכרז מס' 10088/94

משרד הבינוי והשיכון מזמין בזה חברות להשתתף במכרז הרשמה הגרלה (להלן: "המכרז") לצורך מתן המלצה להקצאת קרקע לבניית 172 יחידות דיור ולהשלמת פיתוח ב־5 מתחמים בשכונת נווה־מנחם באתר נחל עשן בבאר־שבע לשם מכירתן ישירות ע"י המציע למשתכנים, עפ"י הפירוט כלהלן:

מס' מתחם	מס' יח"ד
3426	18
3582	18
3312	16
3583	24
3415	96

המציע רשאי להגיש הצעות לכל המתחמים אך בכל מקרה יוכל לזכות רק במתחם אחד.
רשאים להגיש הצעות יזמים / קבלנים לפי הגדרתם להלן ובתנאים הבאים:
1. תאגיד או יחיד הרשום בפנקס הקבלנים בענף ראשי בנייה (100) לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט 1969.
(להלן: הקבלן)
תאגיד או יחיד שאינו קבלן רשום בפנקס הקבלנים, העוסק בבניית מבנים למכירה או להשכרה באמצעות רשומים כדין. (להלן: היזם)
2. קבלנים / יזמים בעלי סיווג בפנקס הקבלנים ובעלי אישור מינהל התכנון והבניה להשתתפות במכרזים כלהלן:

מתחם	יזמים/קבלנים היקף מאושר להשתתפות במכרזים	קבלנים סיווג בפנקס הקבלנים
(3426)	עד 25 יח"ד	ב'3
(3528)	עד 25 יח"ד	ב'3
(3312)	עד 25 יח"ד	ב'3
(3538)	עד 25 יח"ד	ב'3
(3415)	עד 100 יח"ד	ב'4

את תיק המסמכים ניתן לקבל במשרד הבינוי והשיכון "אגף נכסים ודיור" קרית הממשלה שיח ג'ארח בנין א' חדר 283 החל מ־29.11.94 בימים א־ה בין השעות 9:00 עד 13:00 תמורת תשלום בסך 500 ש"ח.
שובר תשלום ניתן לקבל בבנק הדואר בלבד ולשלמו לפקודת משרד הבינוי והשיכון, חשבון מס' 0"05036"4.
המועד להגשת ההצעות הינו: 27.12.94 לא יאוחר משעה 12:00. הצעה אשר לא תימצא בתיבת ההצעות במועד זה מסיבה כלשהי לא תשתתף במכרז.
מפגש חברות בניה יערך ב־13.12.94 בשעה 10:00 במשרד הבינוי והשיכון, מחוז הדרום, באר־שבע.
משרד הבינוי והשיכון שומר לעצמו את הזכות לקבל כל הצעה שהיא או לדחות את כל ההצעות.
הערות
1. הזוכה ישלם הוצאות בגין פתוח כללי למשרד הבינוי והשיכון, הכל כמפורט בתנאי המכרז.
2. הזוכה ידרש לבצע השלמת עבודות פיתוח כללי במתחם.
3. הזוכה ידרש להמציא בנוסף לערבות לקיום ההצעה 3 ערבויות למשרד הבינוי והשיכון כדלקמן:
א. ערבות להבטחת קיום התשלומים למשרד בגין עבודות הפיתוח הכללי.
ב. ערבות להבטחת ביצוע עבודות הבנייה והשלמת עבודות הפיתוח הכללי.
ג. ערבות להבטחת תיקון נזקים.
4. הזוכה במכרז יהיה זכאי לקבלת תמריצים לאזור בנייה בתנאים המפורטים בתנאי המכרז.
פרסום זה הינו לידיעה כללית בלבד ואין באמור בו כדי לחייב את משרד הבינוי והשיכון בכל צורה שהיא.
התנאים המחייבים הם אלה אשר יופיעו בחוברת המכרז על כל נספחיו.

משרד הבינוי והשיכון
אגף נכסים ודיור
מרכזי שיווק קרקעות לדיור

הודעה על הארכת מועד
מכרז 20/94

בנושא:
הקמת מערכת ניהול מידע לשליטה ובקרה על הרישום במאגו

משרד הבינוי והשיכון מודיע בזאת על שינוי התאריך האחרון למסירת הצעות במכרז 20/94 בנושא הקמת מערכת ניהול מידע לשליטה ובקרה על הרישום במאגו.
המועד החדש למסירת ההצעות למכרז זה הוא יום א' ה־04.12.94 (במקום 27.11.94) לא יאוחר מהשעה 10:00.

לשכת הפרסום הממשלתית

MAITRE D' עכשיו
100 מסעדות מובחרות בישראל
מבצע בלעדי לקוראי הארץ
הזמן עכשיו את המדריך
בטלפון: 03-496645
44 ש"ח כולל מע"מ ומשלוח.

חייג ואתה מנוי על הארץ
02-254245-8
03-5121333/44
04-623166/7

תערוכות בחו"ל 1
כיצד להתארגן ולנצל את אמצעי השיווק מס' 1
יום ג', 29.11.94, בתל-אביב
מרצים (לפי סדר הופעתם):
מר יצחק שלו, מנכ"ל משותף IEI - תערוכות בינלאומיות ושבל בע"מ.
גב' אירית בנודיס, ממונה על תערוכות, מכון היצוא
מר שוקי שוורץ, מנכ"ל חברת פיניש
מר אליעזר אברבנל, מנהל חברת אברבנל למסחר בע"מ
מר אבי רווה, חברת סאן חסיד רווה בע"מ
מר נועם כהן, מנכ"ל תותים תערוכות בע"מ
כולל ביקור לאולמי תערוכה מוגרה בגלריה הבינלאומית לעיצוב
המרכז הישראלי לניהול
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל' 03-6957202, פקס. 03-6953104

בעולם

בקצרה

הבנק השווייצי UBS, הצליח רק בקושי לזכות בתמיכה לתוכניתו לאחד את מבנה המניות שלו. אסיפת בעלי המניות שבה השתתפו בעלי מניות רבים מתמידי העסקה לתוכנית ברוב של 66.8%, בדיוק מעל לסף של 66.6% הנדרש לאישור. אבל עכשיו עומדת בפני הבנק תביעה של בעלי מניות המתנגדים לתוכנית ובראשם איש הכספים מרטין אבנר, המקווה גם להיבחר לדירקטוריון הבנק.

חברות אופ"ק הסכימו לתקרה של הפקת נפט ברמתה הנוכחית עד סוף 1995, במאמץ להעלות את מחירי הנפט הגולמי. שרי הנפט של מדינות אופ"ק סיימו יומיים של דיונים בבאלי במינויו של רילוואנו לוקמן, שר הנפט של ניגריה, לתפקיד המזכ"ל החדש של הארגון.

טי־דבליו־א מאיימת לעקוף את הדיונים עם ועדת הנושים שלה בשל חילוקי הדעות הקיימים ביניהן ולהעלות את תוכנית הרה־ארגון הפיננסי שלה להצבעה של נושיה.

דיסני דיווחה על רווח הכנסה שיא ברבעון הרביעי של שנת הכספים שלה, כאשר ביצועים טובים של מחלקת הסרטים והמוצרים הקשורים בהם איזנו את מספר המבקרים הנחלש בפארקים של החברה.

אן־טי־טי דיווחה על ירידה בשיעור של 66% ברווח במחצית הראשונה, כאשר ענק התקשורת היפאני נאבק בתחרות עזה ובבעיות פנימיות.

אנשי פנים בחברות הנפט אקסון ושברון רוכשים מניות של החברות שלהם. זו הפעם הראשונה שאנשי פנים של חברות נפט גדולות רוכשים מניות של החברות שלהם מזה זמן רב. אנליסטים אומרים שהצעד מונע בחלקו על ידי הסכם מכסות התפוקה של אופ"ק.

האימפריה הפיננסית של ברלוסקוני תוצא למכירה

מאת תולה ליבינוטה

"החלטתי למכור את החברות שלי. אמכור בבורסה את רשת הטלוויזיה. האחזיק רק בחלק קטן מהמניות", אמר ראש ממשלת איטליה סילביו ברלוסקוני לעיתונאים ביום רביעי, אחרי שפורסמה הידיעה על פתיחת תיק חקירה נגדו בקשר למתן שוחד למשטרה הכלכלית שבדקה את מאזני שלוש חברות המאוגדות בקבוצת החברות של פיניאינווסט.

קבוצת פיניאינווסט נחלקת לשישה מגזרים ראשיים, מהם אחד בחו"ל. בענף הטלוויזיה והפרסום מחזיקה פיניאינווסט ב־10 חברות, ביניהן 3 ערוצי טלוויזיה וחברת הפרסום הגדולה באיטליה, השולטת על יותר מ־40% משוק הפרסום. לפיניאינווסט ולשלוש רשתות הטלוויזיה הממלכתית יש מונופול בענף באיטליה.

בענף ההוצאה לאור מחזיקה פיניאינווסט על שלוש חברות באמצעות חברת האחזקות סילביו ברלוסקוני. בין היתר היא הבעלים של גדול המו"לים האיטלקים מונדדורי. בקיץ שעבר נמכרו 24% ממניות מונדדורי וחלק נוסף יימכר בבורסה. ברלוסקוני שמר לעצמו 47% מן המניות.

פיניאינווסט שולטת על שלוש רשתות חנויות כלבו באמצעות חברת האחזקות סטנדה. הענף מצוי במשבר והוחלט על מכירתו עוד לפני חודשים אחדים. ברכישת סטנדה מתעניינים "פיאט", קבוצת האחזקות של משפחת אניילי, והמשקיע גבריאלה גאלאטרי.

באמצעות פיניאינווסט־איטליה שולט ראש הממשלה על חמש חברות בענפי הפיננסים, לרבות חברת ביטוח וקרן השקעות. קבוצת חברות (9) נוספת כלולה בענף השירותים השונים במגזר המידע. מחוץ לאיטליה שולט ברלוסקוני על 5 חברות באמצעות חברת אחזקות סילביו ברלוסקוני.

הרווח הנקי של פיניאינווסט הגיע אשתקד ל־150 מיליון דולר. אף שראש הממשלה לא נכנס לפרטים, מקורות סבורים שבראש רשימת החברות שיועמדו למכירה מצויה מונדדורי, הנתונה בקשיים וכן רשת סטנדה.

מוטורולה תשקיע 700 מיליון פרנק במפעל הייצור שלה בטולוז

מסרבת למסור אם תרכוש מניות של חברת המחשבים בול

פאריס (בלומברג). חברת מוטורולה, המבקשת לרכוב על גל הביקוש ההולך והגדל לשבבים בציוד תקשורת, מסרה כי תשקיע יותר מ־700 מיליון פרנק (132 מיליון דולר) בהרחבת פעילויות הייצור והפיתוח שלה בעיר הצרפתית טולוז.

"החלטנו לבצע השקעות משמעותיות בצרפת כדי להתמקד בתעשיית התקשורת", אמר לים גרלינג, נשיא מוטורולה אירופה.

עם זאת, סירב גרלינג להגיב לשמועות כי מוטורולה תרכוש מניות בחברת המחשבים הצרפתית גרופ בול. ממשלת צרפת – המחזיקה ב־76% מהבעלות על בול – מבקשת למכור חלקים מהחברה השקעה במספרים. AT&T, חברת NEC היפנית מתמודדות אף הן על הרכישה.

חברת מוטורולה, המעסיקה בטולוז 2000 עובדים בחטיבת המוליכים למחצה שלה, הפועלת בעיר כבר 27 שנה, תוסיף בעקבות ההתרחבות 250 מקומות עבודה נוספים, כולל 100 מהנדסים וטכנאים.

לדברי גרלינג השקיעה החברה בשנים האחרונות 5 מיליון פרנקים בשבוע בעיר טולוז. ההשקעה החדשה "תכפיל את קצב ההשקעה הזה", אמר.

גרלינג אמר גם כי חברות ישאפו לייצר ציוד תקשורת הן קנייניות חשובות של שבבים מטולוז. כ־70% מהשבבים המיוצרים בטולוז נמכרים מחוץ לצרפת.

ההשקעה החדשה של מוטורולה באה על רקע עלייה חזקה בביקוש למוליכים למחצה מצד שוקי המחשבים, התקשורת, המכוניות ומוצרי החשמל הביתיים; בתגובה, מגבירות גם היצרניות האחרות את כושר הייצור שלהן.

מוטורולה, שהכנסותיה גדלו ב־1993 ב־22%, תרשום ב־1994 עלייה ברווחים שתהיה "דומה לעלייה של 1993, אם לא גדולה ממנה", אמר גרלינג.

מוטורולה וגרופ בול התגמו מוקדם יותר השנה על הסכם לפיתוח משותף של מחשבים המבוססים על מיקרו־מעבדים מסוג PowerPC.

ההסכם נתפס על ידי כמה אנליסטים כהקדמה לרכישת מניות בחברה הצרפתית על ידי מוטורולה.

לפי תנאי ההסכם, יפתחו החברות במשותף מגוון רחב של מוצרי מחשבים וטכנולוגיות עיבוד מידע המבוססות על ה־PowerPC.

דייוויד יוז, סגן נשיא במוטורולה הממונה על תקשורת סלולארית, אמר כי החברה מקיימת שיחות עם ענק הבנייה והתקשורת ביגה לאספקת ציוד לרשת הסלולארית השלישית בצרפת.

מוטורולה מספקת כבר ציוד לשני מפעילי התקשורת הסלולארית הפועלים היום בצרפת. קבוצת משקיעים בהנהגת ביגה זכתה לאחרונה ברישיון להפעיל את הרשת השלישית.

ירידה חדה ברווחי 11 הבנקים הגדולים ביותר ביפאן

טוקיו (בלומברג). רווחי הבנקים המסחריים הגדולים ביפאן צנחו בששת החודשים שהסתיימו בספטמבר, בעטיין של הלוואות שלא הוחזרו. הלוואות ניתנו בשנות ה־80, בתקופת הפריחה הכלכלית של יפאן.

הירידה ברווחי הבנקים היא תוצאה של ירידה בשערי הריבית על הלוואות ובערך ההשקעות הגרות, בדיוק בתקופה בה נאלצו הבנקים למחוק חלק ניכר מהחובות האבודים, אמר נישיקאווה.

רבים מהבנקים מכרו מניות בכמה מהחברות הגדולות ביפאן במחיר השוק, ולאחר מכן קנו אותן בחזרה במחיר דומה במטרה לייצר רווחים בהם יוכלו להשתמש למימון מחיקת החובות שלא כוסו על ידי הלוואות לשוק היפאני או נכסים זרים.

תוצאות גרועות במיוחד

"תהליך מחיקת החובות שלא הוחזרו נכנס להילוך גבוה", אמר יושיפומי נישיקאווה, מנכ"ל בנק סומיטומו. "אלו תוצאות פיננסיות גרועות במיוחד".

11 הבנקים המסחריים הגדולים במדינה דיווחו על רווח שוטף משולב של 233.3 מיליארד ין (2.36 מיליארד דולר), או 40.7% פחות מהתקופה המקבילה אשתקד.

בסיכום של רווחי הבנקים שסיפק בנק סומיטומו, נאמר כי 11 הבנקים הרוויחו 853 מיליארד ין ממכירת מניות ומחקו חובות בסך 1.3408 טריליון ין.

הרווח השוטף של בנק מיצובישי ירד ב־83.1%. הירידה הזו היתה החדה ביותר בקבוצת הבנקים. הבנק דיווח על רווח שוטף של 7.8 מיליארד ין על הכנסה כוללת של 1.4315 טריליון ין.

בנק דאי־איצ'י קאנגיו מסר כי רווחיו באותה תקופה עלו ב־24% והסתכמו ב־25.4 מיליארד ין, על הכנסה כוללת של 1.1697 טריליון ין. מלבדו, היה בנק סאקורה היחיד מבין הבנקים הגדולים שרשם עלייה (בשיעור של 14.6%) ברווחיו השוטפים.

עלייה נוספת באבודים

אולם גם לאחר מחיקת החובות, דיווחו 11 הבנקים על עלייה מחודשת בחובות אבודים או בהלוואות לחברות שפשטו את הרגל.

החובות האבודים הסתכמו לגבי התקופה ב־16.833 טריליון ין.

במהלך השנה חלה גם עלייה במספר ההלוואות שעליהן לא קיבלו הבנקים ריבית.

עלייה של פי ארבעה ברווח לפני מס של באס"ף ברבעון השלישי

החברה מתכוונת להעלות את מחיריהם של אחדים ממוצריה

לודוויגסהאפן, גרמניה (בלומברג). חברת הכימיקלים התעשייתית הגרמנית BASF, מסרה כי הרווח שלה לפני מס ברבעון השלישי עלה פי יותר מארבעה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, והסתכם ב־526 מיליון מארק (340 מיליון דולר).

המכירות ברבעון השלישי עלו ב־10%, לסך של 10.7 מיליארד מארק.

גם ברבעון הרביעי

לדברי מנכ"ל החברה, יורגן שטרובה, BASF מצפה לעלייה בהשוואה לשנה שעברה גם ברווחי הרבעון הרביעי.

עם זאת אמר שטרובה כי החברה אינה מרוצה מרווחיה.

לדבריו, החברה מתכוונת להעלות את מחיריהם של כמה מוצרים, בין היתר בעקבות העלאת עלותם של חומרי גלם, דבר המשקף מגמה כללית בתעשייה הכימית.

שטרובה אמר כי העלייה ברווחים בשנה האחרונה משקפת פשרות שיבה לנורמליות לאחר שנה גרועה במיוחד.

בשנה הקרובה, אמר שטרובה, יהיה צורך בהגברת ההתייעלות והשקעות ההון בחברה.

לדבריו, BASF צופה עלייה של 5% במכירות לגבי שנת '94 כולה.

שטרובה אמר גם כי BASF שואפת לתשואה כוללת (לפני מס) של 10% לפחות על השקעותיה.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה הרווח לפני מס ב־99% והסתכם ב־1.21 מיליארד מארק, בהשוואה ל־607 מיליון מארק בתקופה המקבילה בשנה שעברה.

המכירות באותה התקופה גדלו ב־7.6% והסתכמו ב־32.37 מיליארד מארק. שיפור הגדול במכירות נראה לעין בכל חטיבותיה של BASF.

שטרובה סבור כי עתידה של החברה טמון בפיתוח מוצרים חדשים, בהגברת השקעות ההון וההתייעלות.

10 מיליארד מארק

הוא אמר כי החברה הוציאה בחמש השנים האחרונות 10 מיליארד מארק לצורכי מחקר ופיתוח וכי היא צפויה להוציא 2 מיליארד מארק ב־1994.

BASF צופה כי השקעות ההון ב־1994 יסתכמו ב־2.8 מיליארד מארק. שטרובה אמר כי החברה מתכוונת להוציא סכום דומה גם ב־1995.

חברות בנות של BASF עובדות כיום עם יצרנית הגז הטבעי גאזפרום מרוסיה על הארכת צינורות שיספקו בשנת 2000 50 מיליארד מטרים מעוקבים של גז טבעי בשנה מרוסיה למערב אירופה.

אינטל מודה בשגיאה במעבד פנטיום הפוגעת בחישובים מסובכים

מאת חיים הנדוורקר

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). חברת אינטל הודתה כי במעבדי פנטיום שלה התגלתה שגיאה העשויה להשפיע על עבודתם של המחשבים המצוידים במעבד החדש המהיר שלה.

מחשבים עם מעבדי פנטיום הם כיום הפופולריים ביותר בשוק ובעצם כמעט כל יצרן מחשבים משתמש בהם. ב־1994 תמכור אינטל בין 5.5–6 מיליון מעבדים שכאלה.

אינטל גם מקיימת מבצע שיווק רחב מימדים תוך הוזלת המחירים של הפנטיום באופן משמעותי, כדי לקרב את הקהל הרחב אל המחשבים המהירים הפועלים עם המעבד.

זה זמן רב התלוננו לקוחות של החברה על טעויות שמבצעים מחשבים המצוידים בפנטיום. אתמול הודתה אינטל כי שגיאה המקמקה גורמת לטעויות בעת ביצוע חישובים מסובכים מאוד. הידיעה הזאת גרמה לדאגה בקרב אנשי מקצוע רבים הנזקקים בעבודתם לחישובים מדויקים.

ואולם אינטל הדגישה כי לדעתה אין צורך לבצע החלפה של כל המעבדים, בטענה כי הסיכוי שמשתמש רגיל ייתקל בבעיה הוא זעיר ביותר. החברה גם הודתה כי היא ממשיכה לשווק מעבדים אשר יוצרו לפני שהתקלה תוקנה.

ויליאם קהן מאוניברסיטת ברקלי בקליפורניה, הנחשב לאחד מחשובי המומחים למתמטיקה של מחשבים, הביע באוזני כתב של העיתון "ניו יורק טיימס" ספקות בנוגע לטענות אינטל. "סטטיסטיקות כאלה צריכות לעורר השתאות. הן מבוססות על טענה שהסתברות אירועים שאת הסתברותם איננו יודעים".

במעבדות אחרות הוחלט להפסיק לעבוד לפי שעה עם מחשבים בעלי מעבדי פנטיום לאחר שהתגלו טעויות חישוב.

אינטל מסרה כי הבעיה הובאה לתשומת לבה בחודש יוני האחרון, הפתרון לבעיה נמצא, ואולם רק באחרונה הוחל בשיווק המעבדים החדשים הנקיים מן השגיאה.

רוסיה עשויה למזג את שתי תחנות הטלוויזיה הממשלתיות

מוסקווה (יו־פי־איי). למרות התמוטטות הקומוניזם והסתלקות המדינה מתחומי פעילות רבים, השאירה ממשלת רוסיה בידיה שני ערוצי טלוויזיה כלל־ארציים, אך הקרמלין מסר אתמול כי בכוונתו למזג את שני הערוצים לתחנה ממשלתית גדולה אחת.

דובר הקרמלין ביקש להפיג את חששותיהם של עובדי שתי התחנות, באמרו, "ההחלטה לבצע רפורמה בטלוויזיה הממשלתית תתקבל ללא חיפזון, והיא תביא בחשבון את עמדות הקולקטיבים של עובדי שתי התחנות".

שתי תחנות הטלוויזיה הכלל־ארציות של רוסיה שייכות לממשלה. ערוץ 1, "אוסטאנקינו", הרשת הסובייטית שאותה ירשה רוסיה עם התמוטטות ברית המועצות, וערוץ 2, המכונה גם בשם "הערוץ הרוסי".

אולם שתי התחנות מתחרות זו בזו על ההכנסות המוגבלות מפרסום, ומתמודדות מול יריבה חדשה חזקה, הטלוויזיה הבלתי תלויה, ששאבה אליה מהערוצים הממשלתיים אנשי טלוויזיה מוכשרים, תוכניות פופולריות ותשדירי פרסום.

רשת של מיליארד קונים

אמווי מפנה את מבטה לסין

עדים צמנות ולקוחות אמוריים. חומר קידום מכירות של אמווי מהונג קונג

Newsweek

אם היתה אי־פעם דרך כלשהי של מכירה המתאימה באורח טבעי לדרך הסוציאלית של קנייה, הרי זו שיווק ברשתות. אתה קונה מוצרים בכמויות – לעתים קרובות כלי בית, תמרוקים או קוסמטיקה. אתה מוכר אותם לידידים או לבני משפחה ולוקח אחוזים מן המכירה. אם הם מוכרים מוצרים נוספים לידידים ולמשפחותיהם, אתה מקבל אחוזים גם מן המכירות הללו. וכן הלאה וכן הלאה. לחברות והארגונות מערכות הגונה רב שכבתיות כאלה כדי למכור את מוצריהן נראית התרבות הסינית של גואנשי (קשרים) ומשפחה מורחבת פיתוי שאין לעמוד בפניו.

משווקי רשת אמריקאים מובילים כמו אמווי ונו־סקין מבוססים היטב בהונג קונג. לאמווי יש במושבה הבריטית 60,000 משווקים המוכרים כל דבר, מסבון כביסה לסירים ומחבתות. לנו סקין יש 20,000 משווקים.

שתי אלה הן המובילות ביותר בין כ־100 חברות של שיווק ברשת הפועלות בהונג קונג, המשלמות לעובדים ולקוחות המקומיים עשרות אלפי דולרים של הונג קונג בחודש עוברים בכל המושבה. אפילו עוזרות פיליפיניות מנצלות זמן למכור מן הצד מעט משקה בריאות מעשבים או משחת אלואה ורה לניקוי העור.

איש לא הקדיש תשומת לב יתרה לסיפורי הזוועה המשפיעים את השיווק באמצעות רשתות כאשר הוא הוגבל את חוק. אל העולם הבלתי חוקי של מכירות פירמידה מפוקפקים הנופלים קורבנות למעשי מרמה כמו דמי התחלה גבוהים או מוצרים מנופחים למתחרים. עקרות בית התקשרות עם מרתפים מלאים באבקת כביסה או בקבוקים של ויטמינים שלא נמכרו. אמווי ונו סקין מבטיחות לקנות בחזרה מלאי שלא נמכר, ובכל הנראה הידיעות עדיין לא הגיעו משמעותי על תוכנית מרמה שהיתה שם באחרונה שמשכה אחוזים תמימים לרכוש מטבעות "זהלוב" יקרות כדמי כניסה לרשת. המבצע שהכסף היה מסוד... סין נראית בשלה לשיווק רשתות לגיטימי. עליה המגע ... עם מסורת חברתית שבעשר מערכות אמיליים יחסית בריאים מוכנים ומתאימים למכירות בשיטת אדם לאדם. משפחות הן המשאב הבריא ביותר בסין והמיליונים אינם מתביישים לאסוף חברים כדי למכור מעט או משחת פנים. המחשבה לעשות שימוש בקשרים כדי למכור עושה את המכירה הישירה למשהו נוח כאן, אומר ג'ורג' ברה, מנכ"ל בקבוצת ייעוץ בהונג קונג. אמווי השקיעה 80 מיליון דולר במיזם משותף עם חברה סינית לפתוח מפעל בגואנג'ו, קנטון. האסורות שהממשלות האזוריות שלה, אותה צ'נג, מצפה להתחיל למכור בסין ב־1995 במחוזות גואנגדונג ופוג'יאן.

נו סקין והרה יותר, לפחות לעיתונות. "שיווק רשתות נמצא בחיתוליו בסין", אומר ג'ורג' מק, מנכ"ל נו סקין הונג קונג. "לממשלת סין עדיין לא היה ניסיון רב בסוג זה של עסקים". לסביבת המדינות הסוציאליסטיות יש סוג מסוים של חקיקה הנוגעת למבוע את מעשי המרמה ולהבדיל בין הרמאים לבין אנשי רשתות לגיטימיים, אבל בייג'ין מתחילה רק עכשיו לטפל בנושא.

בשנה שעברה היתה אמווי מעורבת במחלוקת משפטית בדרום קוריאה. המנכ"ל המקומי שלה נעצר לזמן קצר משום שהפר לכאורה את חוקי המדינה לגבי מכירות מדלת לדלת. לא הוגש כתב אישום אחרי שהושג הסדר אצל הנשיא קים יונג סאם. אמווי אסיה־פסיפיק גם מינתה זה עתה לדירקטוריון שלה את ג'ינג שויינג, מנהל חברת ההשקעות הסינית רבת ההשפעה סיטיק.

מודעות משפטיות ומכרזים

הזמנה להגשת הצעות לרכישת כלי רכב

1. החי"מ בתפקידם ככונסי נכסים על פי החלטת בית המשפט השלום בירושלים, מזמינים בזה הצעות לרכוש כלי רכב שפרטיו מובאים להלן:
2. רכב פרטי מסוג סוברו מ.ר. 86–289–18, דגם די.אל 1300 סמיק 1 (סל, שנת יצור 1986, יד שניה (להלן "כלי הרכב").
3. ניתן לראות את הרכב במוסך בקל זמיר ברחוב התכלת 12, רוממה, ירושלים, טל. 02-389788 (בתיאום עם מר זמיר בקל).
4. הצעות בכתב בצירוף שיק בנקאי לפקודת החי"מ על סך 10% מהסכום המוצע עבור כלי הרכב, יש למסור או להעביר לחי"מ עד ליום 19/12/94 שעה 16:00.
5. הצעות המציע תפרט את שמו, מענו ומספר זהותו.
6. הרכב ימכר במצבו AS-IS. החי"מ לא רכשו את כלי הרכב, מצבו אינו ידוע להם ואין הם מקבלים על עצמם כל אחריות לתקינות כלי הרכב, מצבו או השימוש שנעשה בו.
7. אין החי"מ מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי והם רשאים לפי שיקול דעתם הבלעדי, לנהל מו"מ או תחרות עם מציע אחד או מספר מציעים, כפי שיבחרו.
8. מציע או מעוניין שהצעתו תתקבל והוא יחזור ממנה, יחולט סכום הפקדון שהופקד על ידיו.
9. על המציע יהיה לשאת בכל המיסים, האגרות וההיטלים שחלים על פי דין על הקונה.
10. אין לראות בהזמנה זו משום מכרז ודיני המכרזים לא יחולו אופרא עליה.

טומי כץ, עו"ד, כונס נכסים
רוטנברג עדי, עו"ד כונס נכסים
רח' רשב"א 18, ירושלים 92265
טל: 02-612422 פקס: 02-632810

עיריית כפר סבא / עיריית הוד השרון

מינהלת המכון המשותף לטיהור שפכים במסגרת המנהלה הארצית למים וביוב
היחידה לקידום ביצוע פרויקטים

מכרז/חוזה מס' 265"53/94"6900
פיוד בוצה מאגן 2

1. העבודות, נשוא המכרז, ותנצבענה במסגרת היחידה לקידום ביצוע עבודות בתחום הביוב, המפעלת מטעם המינהלה הארצית למים וביוב. העבודות: שתי העיריות, על פי חוק הביוב הממשלתי 1972 כאשר הביצוע הקבלני מטעמם לפיקוח המכרז הוא מהנדס העיר כפר סבא.
2. ניתן לרכוש את מסמכי המכרז תמורת תשלום של 500 ש"ח (התשלום לא יוחזר) במשרדי עיריית כפר סבא קומה א' חדר 23, בשעות הקבלה, רחוב ויצמן 137 כפר סבא. 09-479185
3. תשומת לב המשתתפים במכרז מופנית לכך, כי לאור הדחיפות העליונה בביצוע העבודות, חייב כל מציע להגיש את הצעתו כנדרש בתנאי המכרז ובצירוף כל המסמכים הנדרשים, במסירה אישית ולא בדואר רשום.
4. יש להכניס ביד את ההצעה לתיבת המכרזים עד התאריך 18/12/94 שעה 12:00 בצהריים. התיבה נמצאת בחדר 135 כ"ס במשרד מבכיל העירייה.
הצעות שימסרו מכל סיבה שהוא לאחר התאריך והשעה הנ"ל לא יבואו לדיון.
5. לא יערך סיור קבלנים. המשתתפים יכולים לבקר באתר ולקבל הסברים ממנהל המכון.

מרדכי אלדד,
מהנדס הרשות כפר סבא

הזמנה להציע הצעות לרכישת רכבים

1. מוזמנות בזה הצעות לרכישת הרכבים הבאים:
1.1 משאית מסחרית וולוו דגם F12, משנת 1985 מספר רישוי 4626345 פ.
1.2 אופל רקורד 1600 משנת 1989 מספר רישוי 5031149 פ.
2. ניתן לראות ולבדוק את כלי הרכב במוסכי "ארי" רחוב החרש 20 תל־אביב טלפון 03-5376181/2 בכל יום בין השעות 08:00-15:00.
3. המפרק אינו יודע ואינו אחראי למצב כלי הרכב והם נמכרים במצבם (AS IS).
4. את ההצעות יש להגיש בכתב במשרד הח"מ עד ליום 8/12/94 שעה 17:00 בצירוף ערבות או המחאה בנקאית לפקודת הח"מ בגובה 10% מסכום ההצעה כפקדון אשר יחולט כפיצוי מוסכם מראש במקרה והמציע יחזור בו מהצעתו.
5. המציע ישא במשרד הרישוי בכל התהליכים הכרוכים בשינוי מספר הרישוי לישראלי ובהעברת הבעלות וישא בתשלומים שידרשו לשם כך.
6. הצעה יכולה להתייחס לשני הרכבים או רק לאחד מהם.
7. הח"מ אינו מתחייב לקבל הצעה כלשהי ויהיה רשאי לנהל מו"מ נפרד עם מי מהמציעים ולקיים תחרות ביניהם לפי שיקול דעתו.
8. המכירה כפופה לאישור בית המשפט ולקבלת צו לרישום הבעלות ברכב/ים על שם הקונה.
9. בדבר פרטים ניתן לפנות לח"מ בטלפון 03-6938400 ובפקס 03-6938401.

רוני הורובסקי, עו"ד
בתפקידו כמפרק
שד' שאול המלך 8 (קומה 11) ת"א, מיקוד 64733

איגוד ערים לשמירת איכות הסביבה (תחנת כח חדרה)
הזמנת הצעות
מכרז להרחבת המערכת לניטור איכות אויר באזור חדרה
מכרז/ תחזת מס: 1/94.

איגוד ערים לשמירת איכות הסביבה (תחנת חכת חדרה) מזמין בזה ספקים עם נסיון לתכנן, להרכיב ולספק מערכת ניטור איכות אויר ליד האתר המוצע תחנת כח סורבינת גז בחגית. על הזוכה במכרז מוטלת האחריות להדריך את המערכת החדשה, לעדכן את המערכת לניטור איכות האויר הקיימת בכדי לאפשר תקשורת עם המערכת של חגית, ולשלב את שתי המערכות.

הספקים חייבים להיות מיוצגים על ידי יישות משפטית שמקום מושבה בישראל.

את מסמכי המכרז ניתן להשיג במשרדי האיגוד, רח' שועלי שמשון, שיכון ויצמן, חדרה, תמורת 2,000 ש"ח, שלא יוחזרו.

את ההצעות יש להגיש למשרדי האיגוד לא מאוחר מה־19 לינואר 1995 משעה 09.00 בבוקר.

ביקור באתר מתוכנן ביום 12 דצמבר 1994, ויצא ממשרדי האיגוד.

פגישה עם המציעים תתקיים ביום 20 לדצמבר בשעה 09.00 במשרדי האיגוד. ההצעות תפתחנה במשרדי האיגוד ביום 17 ינואר 1995 בשעה 10.00 בבוקר ונציגי המציעים מוזמנים להשתתף.

בית המשפט לתביעות קטנות בירושלים

רח' השרון 6 ירושלים 91999
תיק 2702/94
התובעים: אריה ואן ביוסלב
נגד
הנתבעים: אלן ושלודם מייבלבים
הזמנה לדין

אל הנתבעים: יש כי התובעים הגישו לבית המשפט לתביעות קטנות בבית המשפט המצויין לעיל תביעה נגדכם ... 29.12.94 בשעה 15:30 ... בסך 3,457.62 ש"ח ...

מנהלת מחוז
אורלה מזרחי

ITALY:
Tourist complex,
hot springs,
hotel, beauty
farm, conventions;
12,000 sq.m.
built area.
For Sale.

ITALY, BERGAMO:
Tel: +39 (35) 995595
Fax: +39 (35) 995985

מרחב התכנון מקומי – שומרון

נמסרת בזאת הודעה לפי סעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי הוגשה ...
אלמוני מריקור
יו"ר הועדה המקומית
השומרון

עיריית צפת
מכרז מס' 18/94 (מכרז חוזר)

עיריית צפת מזמינה בזה הצעות מקבלנים להשתתפות במכרז פיתוח שצ"פ שפריצק הרובע צפת.
* את המסמכים ניתן לקבל במח' הטכנית בעירייה, תמורת 400 ש"ח שלא יוחזרו.
* סיור קבלנים יערך בתאריך 30.11.94 שעה 10:00 מבניין העירייה.
* את ההצעות יש להחזיר עד התאריך 15.12.94 עד השעה 12:00 לתיבת המכרזים.

אין העירייה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר.

משה חביב, ראש העיר

תעש – התעשיות לישראל בע"מ
אגף התפעול
מכרז מס' 90-3-36765-00
ייצור רצועות נשיאה - מכלל ניילון

1. טופסי הצעות ופרטים נוספים ניתן לקבל תמורת תשלום של 500 ש"ח (אשר לא יוחזרו) במח' הרכש המקומי בימים א'-ה'.
2. יש לפנות לחיים וולין ו/או אהובה דוד בטל' 03-5485453/5 לשם תאום.
3. יתקבלו הצעות אך ורק של ספקים העומדים בדרישות אבטחת איכות המצ"ב למסמכי המכרז.
4. את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה ותחומה בציון מס' המכרז, בתיבת המכרזים הממוקמת בשער "אליהו" (שער רמה"ש) שד' ביאליק 64 רמה"ש לא יאוחר מיום 15/12/94 עד השעה 12:00 בצהריים.
5. אין התעש מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הודעה לנושים
עפ"י סעיף 99 (א) לחוק הירושה תשכ"ח - 1965

בהיותנו מנהלי עזבון של המנוח חנן קורנצר ז"ל בעל ת.ז. מס' 00292410-8 אשר התגורר ברמת גן ונפטר ביום 14.6.93, עפ"י צו מניזי מיום 14.11.94 של בית המשפט המחוזי בתל אביב/יפו בתיק עזבונות 4347/94, אנו מזמינים את נושי המנוח להודיע לנו בכתב תוך 90 יום מיום פרסום מודעה זו על כל תביעה שיש להם נגד עזבון המנוח חנן קורנצר ז"ל.

אמנון אברהמוב
מנהל עזבון
אצל קרן קימת לישראל
רח' בני שפרא 11 64338
טל: 03-5261101

הצעת הסדר

עפ"י סעיף 233 לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג-1983

יובל גד בע"מ, בפירוק זמני

הודעת הכונס הרשמי על כינוס אסיפות נושים לצורך אישור הסדר

בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע בת.א. 148/90 מיום 9/10/94 ומיום 22/11/94 שניתנה על ידי כב' השופט ד"ר אשר גרוניס, מודיע בזה הכונס הרשמי על כינוס אסיפות נושים ומשתתפים של החברה יובל גד בע"מ בפירוק זמני. באסיפות אלו תובא לדיון ולהצבעה הצעת הסדר חובות החברה.
אסיפות הנושים לסוגיהן תתקיימנה באולמי בית ויצ"ו, ברח' דוד המלך 38 תל-אביב.
במועדים כדלקמן:

א. אסיפת הנושים בעלי שיעבוד ראשון, נושים בדין קדימה,
נושים רגילים שאינם דיירים ומשתתפים ביום **1/1/95** בשעה **17.30**.

ב. אסיפת הדיירים על כל סוגיהם ביום **2/1/95** בשעה **15.00**.

נוסח הצעת ההסדר ישלח בדואר לכל נושה בהתאם לכתובתו הרשומה בתביעת החוב שהוגשה למפרקים הזמניים, או לפי כתובתו הרשומה במשרדי החברה. נושה שלא קיבל את הצעת ההסדר יוכל לעיין בה, במשרדי הכונס הרשמי, בשד' הנשיאים 11, מגדל שבע, באר שבע. לנוחיות הנושים ניתן יהיה לקבל עותקים מהצעת ההסדר על נספחיה אצל עו"ד אבנר כהן ויצחק וינדר, מפרקים זמניים של החברה, ברח' דוסשילד 136 תל-אביב. הנושים יוכלו להשתתף ולהצביע באסיפה בעצמם או באמצעות מיופה כוח, על פי נוסח יפוי הכח המצורף כנספח להצעת ההסדר. במועד האסיפה ינתן דיווח מלא על פרטי ההסדר המוצע. ההסדר, אם יתקבל על ידי הנושים יהיה כפוף לאישור בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ש. אנקור שניר, עו"ד
סגן הכונס הרשמי

לפרסום מכרזים במדור מודעות משפטיות ומכרזים לקובי טל. 03-5121120 או ליעל טל. 03-5121129

אומנת לשנה
ל"ד לוס־אנג'לס, לבת 5 + אחזקת בית + רשיון נהיגה. 08־263693

מטפלת ל-2 קשישים בת"א, בבית, לעבודת לילה. 03-9385938 16864924ב

גננות במעון
ניקיון וטיפול ילדים, 03־5402143 .08:00־17:30

בהרצליה
למרכז יום לקשישים, חמישה ימים, 8:00־14:00 09־557515

שולטה-מטפלת פיליפינית
נסיון סיעודי רב+עברית +המלצות מעולות
מתפנה מיידית
לטיפול בקשיש/ה
04-642784, 03-5469525
07-712827

דרושים/ות
מטפלים/ות
לקשישים/ות
♦ליום - שעות גמישות
♦ל - 24 שעות
לפרטים:
03-294525
03-5280283
השמת עובדים לסיעוד בע"מ

טבחים וקונדיטורים

לשיפר
טבחים מנוסים, מיום א' 03־5223060 .09:00־15:00

ברמה"ש
אחראית ואמינה
להוצאת ילדה מהגן בשעות אחה"צ + טיפול בימי מחלה וחופשות
(תשלום לפי שעות)
03-5400159

עובדי מטבח

דרושה
מטפלת מנוסה, לטיפול בתאומים, עדיפות לצעירה.
03־5607482

לאטלייה מוסדית צה"ל
עוזרי טבח/
מוציאי מנות
+ נסיון למשמרות.
03-5467486

לישיבה בעיר - ת"א - יפו
דרושים/ות
עובדי דלפק שעבדו במזנון
שכר התחלתי
3000 ש"ח נטו
(כולל שבת)
03-5107985
09-627576

עובדי משק

לטל בע"מ
שירותי סיעוד לקשישים וחולים
★מטפלות/ים זרים וישראלים
בבית ובבית חולים
★תוכניות מיוחדות
גם ל-24 שעות:
★לפרטיים וזכאי ביטוח לאומי.
משהב"ט וקופ"ח.
רח' הירדן 15 ת"א
טל' - 03-5103898
03-661169

מלצרים/ות

לייזמון!!!
כלצרים
מקצועיים ובלתי מקצועיים שיכלו הכשרה במקום
טבחים
מקצועיים ועובדי נקיון
03-6830337

דרושות
מלצריות
עבודה חלקית
09-627576
03-5107985

פועלים/ות

פקידים/ות קלדניות

לחברה בענף הנדל"ן דרושה
פקיד/ה
למשרה מלאה.
היודעת תוכנת חיוב.
לפנות מ- 11:00-14:00
03-5601196

לעבודה מוניציפלית בטיפול הטלפוני
בפתח-תקוה ובכפר-סבא
כתבנית
מהירה מאד ומקצועית
רצוי ידע בתוכנת א' - ב'
לבקר או אחה"צ
03-8919991

לבית המשפט
בכפר-סבא
כתבנית
מזכירה
לעבודה אחה"צ
15.00-20.00 'ש
אינטליגנטית
רצוי ידע בתוכנת א' - ב'
03-8919991

לחברה בגוש דן
אחראית משמרת

עיריית תל-אביב-יפו
דרושים/ות
מינהל בינוי ותשתית
למח' מינהלה משק וכ"א
מפעיל/ת מסוף
תאור המשרה:
– עבודה זמנית בשעות אחר הצהרים.
דרישות המשרה:
– בעל/ת הבנה להפעלת תוכנת אוטוקד.
לפרטים נא לפנות לטל': 5217290.
מינהל החינוך והתרבות
להנהגת צופי תל-אביב-יפו
רכז/ת הדרכה הנהגתי/ת
תיאור המשרה:
– לווי ופיקוח על כל מערך ההדרכה בשבטי הצופים בתל-אביב-יפו.
– כתיבת תוכניות הדרכה.
– יוזמה, ריכוז וביצוע מפעלים מיוחדים.
דרישות המשרה:
– הכשרה פדגוגית ואקדמאית.
– עדיפות לבוגרי/ות תנועת הצופים.
– נסיון בהדרכה במערכות גדולות.
– נסיון בארגון וביצוע של אירועים גדולים.
– לאחר שירות צבאי מלא.
דרוג עובדי הוראה במשרה מלאה.
לפרטים נא לפנות בצרוף קורות חיים למחלקה לצופים, תנועות נוער והינוך ימי עיריית תל-אביב-יפו טל': 5218710, 5218767 – לחגית.
מרכזי/ות שבטים
רכזי/ות הדרכה
מדריכים/ות לשכבות הבוגרות
עדיפות לבוגרי/ות תנועת הצופים עם נסיון בהדרכה וארגון.
דרישות המשרה:
– עבודה בשעות לא שיגרתיות (מחנות, טיולים, סמינרים וכו').
– כושר ארגון, תכנון וניהול.
– עדיפות לבוגרי/ות תנועת נוער.
לפרטים נא לפנות למחלקה לצופים ותנועות נוער טל': 5218710, 5218767
(העבודה מתאימה גם לסטודנטים/ות בתוכנית לימודים חלקית).
מחלקה לקידום נוער
מדריכים/ות למועדונית
תאור המשרה:
– לילדים בגילאי 6–14.
– לעבודה חינוכית וטיפולית עם ילדים במועדוניות בתל-אביב-יפו.
– העבודה כרוכה בשעות בלתי שגרתיות.
– העבודה מתבצעת 4 או 5 פעמים בשבוע (בהתאם להיקף המשרה) בין השעות 13:00–19:00.
– בחופשות מבתי הספר מתבצעת העבודה בשעות הבוקר.
דרישות המשרה:
– גישה לילדים ויכולת לעבוד עימם ברמה פרטנית וקבוצתית.
– עדיפות לבעלי/ות נסיון מעשי בעבודה דומה והשכלה גבוהה במדעי ההתנהגות או בעבודה סוציאלית, או בחינוך.
תנאי העסקה:
דירוג עובדי הוראה: 10% תוספת מועדוניות.
רכז 18+
תאור המשרה:
– לתוכנית בתחום הטיפול בצעירים במצוקה (תכנית 18+).
– העבודה כרוכה בשעות בלתי שגרתיות.
דרישות המשרה:
– תואר ראשון בעבודה סוציאלית או במדעי החברה, או ההתנהגות.
– וותק של שנתיים לפחות בעבודה טיפולית.
– כושר ניהול וארגון.
תנאי העסקה:
דירוג עובדי הוראה: 12% תוספת קידום נוער
נא להפנות בכתב בצירוף קורות חיים אל: מר דוד נבון, המחלקה לקידום נוער, רח' שלמה המלך 95 תל-אביב, מיקוד 64512, או באמצעות פקס 5241138.
על הפניה להגיע לכתובת זו עד תאריך 9.12.94.
פרטים נוספים ניתן לקבל בטלפון: 5241138.
תל אביב. אתגר בלי הפסקה

עיריית חיפה
על פי סעיף 2 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים), תש"ם - 1979 מפרסמת העירייה מכרז פומבי למשרות הבאות:

סמנכ"ל לקידום המגזר הערבי
תיאור התפקיד:
■ מתן סיוע למוביל העירייה בקידום ויישום פרוייקטים לאוכלוסיה הערבית בעיר.
■ טיפוח הקשר בין האוכלוסיה הערבית לעירייה ושילובה בפעילות בכל הקשור לקידומה בנושאי חינוך, תרבות, דיור ופעפות תשתיות.
■ קידום נושא החינוך הממלכתי במגזר הערבי בעיר.
■ עידוד מחקרים על האוכלוסיה הערבית, ניתוחם ומתן ייעוץ וגיבוש תוכניות עבודה לשיפור השרותים למגזר הערבי בעיר.
■ קבלת משלחות מחו"ל ומתן הרצאות על הדו-קיום יהודי-ערבי בחיפה.
■ עבודה בשיתוף פעולה עם אגף הדוברות וההסברה בנושא המדיה בשפה הערבית.
■ עידוד יזמים ערבים להשקיע בחיפה.
■ חיזוק הקשר עם הרשויות הערביות המקומיות בארץ בכלל ובאזור הצפון בפרט.
דרישות המשרה:
◆ בעל/ת השכלה אקדמית, עם נסיון בתחומי ניהול חינוך או תרבות או שרותי רווחה במוסד ממשלתי או ציבורי גדול.
◆ בעל/ת קשרים מוכחים עם האוכלוסיה הערבית בחיפה.
◆ בעל/ת נסיון בפעילות ציבורית.
◆ בעל/ת כושר תכנון וארגון.
◆ בעל/ת כישורים לייצג את העירייה ולנהל מו"מ בשמה.
◆ כושר הבעה בכתב ובע"פ.
◆ ידיעת השפות העברית והערבית על בוריין ברמה של שפת אם. ידיעת שפות נוספות רצויה.
* במשרה מועסק עובד.

מנהל/ת הלשכה לייזום וקידום עסקי
תיאור התפקיד:
■ מימוש מדיניות ראש העיר בכל הנוגע לפיתוח עירוני.
■ תמיכה בפרוייקטים ברמה העירונית שהיקם פרי יוזמה פרטית או עירונית.
■ חשיפת ושיווק פרוייקטים בקרב יזמים ברמות הבכירות במשק המקומי וכן משקיעים ותברות בחו"ל.
■ טיפול בפניות יזמים ומשקיעים מהארץ ומחו"ל המעוניינים להשקיע בחיפה, כולל נקיטת יוזמה והשתתפות בפיתוח רעיונות עסקיים קצרי האורך סווה בחיפה.
■ טיפול בפרוייקטים המצויים בשלבי רישוי ותכנון שונים במטרה להביאם לשלב ותחילת עבודות.
■ ריכוז פעילות העירייה לשילוב העיר בפעילות העסקים הנובעת מהסכמי השלום.
■ הבאת הפוטנציאל הכלכלי - עסקי של העיר לידיעת המגזר העסקי בארץ ובחו"ל בשיתוף עם אגף הדוברות וההסברה.
■ השתתפות בכנסים עיסקיים הנוגעים לתחומי טיפולו.
דרישות המשרה:
◆ בעל/ת השכלה אקדמית, בעל/ת נסיון מוכח בתחום היזמות, השיווק ופיתוח פרוייקטים.
◆ כושר תכנון, ארגון וניהול.
◆ רצוי ידע ונסיון בתחום מערכות ממוחשבות.
◆ רצויה הבנה בנושא חוק התכנון והבניה.
◆ בעל/ת כישורים לייצג את העירייה ולנהל מו"מ בשמה.
◆ אמינות ומהימנות אישית.
◆ כושר הבעה בכתב ובע"פ.
◆ ידיעת השפות העברית והאנגלית על בוריין. ידיעת שפות נוספות רצויה.
* במשרה מועסק עובד.

מנהל/ת אגף דוברות והסברה
תיאור התפקיד:
■ ניהול מערכת הדוברות, ההסברה והפרסום של עיריית חיפה.
■ ייצוג מדיניות העירייה והסברתה כלפי גורמים חיצוניים וכלפי אמצעי התקשורת ההמוניים.
■ מתן ייעוץ לראש העיר בכל נושאי העיתונות הכתובה, המשודרת והאלקטרונית.
■ פיתוח והידוק קשרי העיתונות עם עיריית חיפה וראש העיר הקפדה על מתן תגובות הולמות ומיידיות לפרסומים באמצעי התקשורת.
■ טיפוח יחסי עבודה נאותים עם עיתונאים בעיתונות הארצית והמקומית ברדיו ובטלויזיה במגמה להעלות את המודעות והעניין בחיפה ובעבודת העירייה בארץ ובחו"ל.
■ לווי ראש העיר והבכירה בעבודתם ויידוע העיתונאים על פעולות שונות בכתב ובעל פה.
■ הכנה וגיבוש תוכניות עבודה שנתיות, בניית תקציב שנתי, פיקוח מקצועי ובקרה על תקציב והכנת פרסומי העירייה.
■ גיבוש הנחיות ונהלי עבודה בתחומי הדוברות, הפרסום וההסברה.
דרישות המשרה:
◆ בעל/ת השכלה אקדמית, נסיון מקצועי בעיתונאי ונסיון של 3 שנים לפחות כאחראי לדוברות במוסד ציבורי מוכר.
◆ רצוי נסיון בעריכה והפקה של פרסומים.
◆ ידע, הבנה והכרה של אמצעי התקשורת הכתובה והאלקטרונית.
◆ יכולת מוכחת והתבטאות ברמה גבוהה בעברית ובאנגלית.
◆ כושר תכנון, ארגון וניהול.
◆ אמינות ומהימנות אישית.
◆ כישורים לייצג את ראש העיר והעירייה מול אמצעי התקשורת.
* במשרה מועסק עובד.

מנהל/ת היחידה לפניות הציבור
תיאור התפקיד:
■ ריכוז הטיפול במערך פניות הציבור בנושאים הנמצאים באחריות עיריית חיפה.
■ עידוד והידוק קשרי הגומלין בין תושבי העיר לבין המערכת העירונית והעומד בראשה.
■ פעילות למיצוי ותיאום הלגיטימיות של האזרח, תוך יידוע המערכת העירונית על מידותיה השונים במימצאים תקינת פעולה הולמת לתיקון הליקויים.
■ ייזום ומתן הצעות לשינויים תהליכיים ונהלי עבודה בתחומי הטיפול בפניות הציבור, תוך שיתוף הגורמים העירוניים הפעולים בנושא.
■ ביצוע סיורים במוקדי פניות ברחבי העיר ובחינת אלטרנטיבות לפתרון בעיות.
■ גיבוש והפצת דו"ח שנתי/דו שנתי לריכוז הפניות, הממצאים, המסקנות ויישום ההמלצות.
דרישות המשרה:
◆ בעל/ת השכלה אקדמית.
◆ רצוי נסיון קודם כמבקר או נציב תלונות בגוף ציבורי.
◆ רצוי ידע בתחומי מינהל בשלטון מקומי.
◆ כושר ארגון, פיקוח והפעלת צוות עובדים.
◆ בעל/ת יכולת לפתח ולקיים קשרים בין-אישיים טובים.
◆ כושר ניסוח מעולה בעברית. רצוי ידיעת השפה האנגלית ושפות נוספות.
* במשרה מועסק עובד.

אחראי/ת תיעוד וצילום באגף דוברות והסברה
תיאור התפקיד:
■ ממונה על צילום, סיקור ותיעוד פעולות העירייה.
■ כתיבת הודעות לעיתונות בתחום סיקור פעילות ראש העיר והעירייה והפצת צילומים למערכות העיתונים בארץ ובחו"ל.
■ פיתוח והידוק הקשר עם גורמי התקשורת המצולמת והאלקטרונית.
■ ייזום וביצוע פרוייקטים בנושא צילום והסרטה של עבודת העירייה.
■ אחריות לתחזוקה השוטפת של ציוד הצילום של העירייה.
■ ניהול ארכיון צילום ממוחשב.
■ ביצוע כל מטלה אחרת כמתבקש לצרכים המתאימים.
דרישות המשרה:
◆ צלם/ת עיתונות בעל/ת נסיון עיתונאי מוכח של 5 שנים לפחות כצלם בעיתון.
◆ יכולת ניסוח וכתיבה עיתונאית מוכחת בעברית ובאנגלית.
◆ ידע והבנה בכל הנוגע לאמצעי התקשורת, הכתובה והאלקטרונית בארץ ובחו"ל.
◆ ידע ובקיאות בהפעלת ציוד צילום, לרבות הפקת סרטי תדמית.
◆ רצויה הכרת מערכות מחשב לשימושים מנהליים.
◆ נכונות לעבודה בשעות בלתי שגרתיות.
* במשרה מועסק עובד.

המעוניינים(ות) יפנו/תפנינה בכתב לעיריית חיפה, אגף משאבי אנוש, המחלקה למנגנון רח' ביאליק 4, לא יאוחר מתאריך 18.12.94, שעה 12.00.

אורטל
עובדים/ות לעבודה בייתי
טל' 02-259393

אורטל
מוכיר/ה ע"ת
ע/א + יכולת תרגום
טל' 02-259393

מנהל/ת חנות
למוצרי טלוויזיה
הכרחי ניסיון קודם בניהול חנות למוצרי צריכה
02 - 256511

נהגי חלוקה ג'
• עד 15 טון ומעלה
• גילאים 22-40
• שרות צבאי לא עבר פלילי
תושבי השרון, יהוד, פרדס כץ, חולון, בת-ים, ת"א.
03-5254680

אורטל
איש/ת
יחסי ציבור
ברמת אסיסטנט
טל' 02-259393

שליחים
+ אופנועים, 5,000 ויותר + שליחים עם רשיון. 03־6847604

לס.א.א.ט בע"מ
דרושה
מבקר/ת איכות
אלקטרוניקה
נסיון בבקרת איכות
מעגלים מורכבים
כולל SMD
03-9222042 ליונית

תשלובת אלוני
שיש • מרצפות • כלים סניטריים • קרמיקה • פסיפס
לאולם התצוגה החדש בראשל"צ
דרושים/ות
אנשי/נשות מכירה
המשרה מיועדת גם למועמדים מעל גיל 45
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים
לת.ד. 5194 חיפה-לידי סטלה

דרושים
שליחים ללא וספה
03-5763939

רגלית בע"מ
תעשיות ניילון ופוליאסטר
מנתח(ת) מערכות/מתכנת(ת)
לפיתוח מערכות מידע בארגון תעשייתי (רב לאומי).
◆ BSC. בהנדסת תעשיה וניהול.
◆ נסיון במערכות הפעלה MUMPS - רצוי.
נא להפנות קורות חיים לאגף משאבי אנוש
ת.ד. 276 מגדל העמק 10500 ◆ סודיות תשמר בקפידה

הנדסאי/ת
אלקטרוניקה
לתחזוקת מכונות אוטומטיות.
◆ נסיון בתעשיה-חובה.
יחבר 04-550053

קידומים פרסונל
אנשי/ות מחשבים
מקצועיים/ות
עדיפות לבעלי/ות נסיון ב: windows, c, c++ ,פוקוס
טל: 02-259277

רגלית בע"מ
תעשיות ניילון ופוליאסטר
מהנדס(ת) תעשיה וניהול
◆ נסיון של שנתיים לפחות בתעשיה או בחברת יעוץ.
◆ ידע טוב באנגלית.
◆ הכרת המחשב האישי ומערכות מידע.
◆ ידע ספציפי בתוכנות: EXCEL, ACCESS, WINDOWS.
◆ נכונות לעבודת שטח במסגרת מח' הנדסת תעשיה וניהול.
נא להפנות קורות חיים לאגף משאבי אנוש
ת.ד. 276 מגדל העמק 10500 ◆ סודיות תשמר בקפידה

הנדסאי(ת) כימיה למפ"י
◆ נסיון בתעשיה-חובה.
◆ מגורים-חיפה, דרומית לחיפה.
יחבר 04-550053

שמירה ואבטחה

שומרים
+ נשק אישי
עד 55
למתקנים ומוסדות בגוש דן
תנאים טובים
לב א החלי
03-5620375

ביקוש עבודה

למוסד בנקאי דרושים/ות
מועמדים/ות לעתודה ניהולית
בסניפי הבנק בת"א, ברעננה ובבאר-שבע
הכישורים הדרושים:
• אקדמאים (עדיפות לבוגרי כלכלה ומנה"עס).
• רצוי נסיון בנקאי בתחום ההשקעות.
• נכונות לעבודה מפוצלת.
המעוניינים יפנו בכתב יד תוך פירוט קורות-חיים לת.ד. 52144 ת"א
רק פניות מתאימות תיענינה
סודיות מובטחת

למוסד בנקאי דרוש/ה
כלכלן/ית
לאגף האשראי
ללווי פרוייקטים פיננסיים
הכישורים הדרושים:
• בוגר בכלכלה או מנה"עס, עדיפות לבעלי תואר שני.
• רצוי נסיון בנקאי בתחום האשראי.
• ידע בעבודה על מחשב בתוכנות קוואטרו ולוטוס - יתרון.
המעוניינים יפנו בכתב יד תוך פירוט קורות-חיים לת.ד. 52144 ת"א
רק פניות מתאימות תיענינה
סודיות מובטחת

בבלעדיות!!!
אנשי מכירות מצויינים
בלבד
לחברה ותיקה ומבוססת
03-5759665

לחולון/ראשל"צ
פקידה + מעבר תהליכים, ידע בהנה"ח, עבודה קבועה. 03־9348481

ל"ליהי אופקה פרסומים"
העוסקים באדריכלות פנים, פקידה זריזה. 03־5660232, 050־210392

דיילות/מדריכות
בישנות, בכל הארץ, גמיש ומשתלם. 03־6812190

הוליווד:
אנו מחפשים סוכני מכירות ומשלמים בהתאם. 03־6738162

מקדמי מכירות ודיילות

ל"חברת תקשורת"
דרושים/ות טלפנים/ות למכירות בטלפון, בסיס + עמלות + בונוסים. 03־6388811

דיילת
בעלת נסיון לקידום קוסמטיקה ורפואית בבתי מרקחת. 02־536878

לטלמרקטינג
למשמרות בוקר/אחה"צ, דרושים/ות בעל/ת נסיון. 03־5101066

שליחים/ות

דרושים
נשים-אמראיון לקידום מכירות בישום אחה"צ בסופרמרקטים באזור המרכז טל': 03-5252882

קמעונאות בפרדס
שכר גבוה כבסיס מיסה לאהל, ב"שרותים המהירים", מלאה/חלקית, רשיון ל-150. 03־5468372

להנדסה
להוצאת קוסמטיקה אלטרנטיבית
דרושים
אנשי שיווק
למוצר יהודי
03-6826325
בין 10:00-1

פקידת שיווק
זריזה ועצמאית, בעל כישורי תאום טובים. 03־5173484, 050־289582

לחברה במרכז
מנהלת משרד, אחראית, רקע בהנה"ח. 03־6477246

דרושות קלדניות
זריזות, לעבודה בקבלנות, תנאים טובים. 03־6388811

לשרון
פקידת קבלה, לשעות אחה"צ + נסיון במרכזיה, עבודה קבועה. 03־9348481

פקידה מנוהלת
לאזור התעשייה בראשל"צ, אחה"צ כולל מע"מ. 03־6049555

לחברה קבלנית
בחולון, תושבת השרון, ידע כללי בהנה"ח, עדיפות לנסיון במכירות. 03־5079901

עיריית ירושלים
האגף למשאבי אנוש

דרושים/ות

בוחן/ת אוי"ש בכיר/ה
(מכרז מס' 142/94)
באגף למשאבי אנוש
הדרגה: 38 - 40 בדרוג האקדמאים במח"ר
הדרישות:
השכלה אקדמאית בתוספת קורס ניתוח מערכות או קורס בתחן אוי"ש.
רצויה השכלה בתחום הנדסת תעשיה וניהול.
נסיון מקצועי מוכח כמנתח מערכות במשך שנתיים לפחות במוסד ציבורי.
יכולת ארגון ותכנון, קפדנות ודיוק בביצוע.
ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעת השפה האנגלית כדי קריאת ספרות מקצועית.

ראש צוות תכנון עירוני
(מכרז מס' 141/94)
במינהל תכנון הנדסה ותחבורה
הדרגה: 37 - 40 בדרוג מהנדסים
הדרישות:
תואר ראשון באדריכלות או באדריכלות נוף או בעיצוב סביבה.
תואר שני בתכנון ערים - יתרון.
הכרת מערכת התכנון בעיר.
ידע בחוק התכנון והבניה על תקנותיו.
ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעת השפה האנגלית כדי קריאת ספרות מקצועית.

עוזר/ת לביקורת הנדסה
(מכרז מס' 103/94)
בלשכת מבקר העירייה
הדרגה: 38 - 40 בדרוג מבקרים.
הדרישות:
השכלה אקדמאית בהנדסה אזרחית ורישום בפנקס האדריכלים (המהנדסים).
נסיון בעבודות הנדסיות, הן בתחום הבניה והן בתחום התשתיות.
ידע בסדרי מינהל במוסדות ציבור, רצוי בשלטון המקומי הכרת החוקים והתקנות הקשורים בביצוע עבודות הנדסה, תכנון ובניה.
הכרת המחשב האישי. ידע ונסיון בישומים שונים בניתוח מערכות ובעבודה מול מאגרי מידע.
ידיעת השפה העברית על בוריה.
כושר ניסוח בע"פ ובכתב ברמה גבוהה.

אחראי/ת לחישוב היטלים
(מכרז מס' 105/94)
בלשכת מבקר העירייה
הדרגה: 38 - 39 בדרוג האקדמאים במח"ר.
הדרישות:
השכלה אקדמאית בכלכלה או בגאוגרפיה.
נסיון בעבודה בסביבה ממוחשבת.
ידיעת השפה העברית על בוריה.
רצויה ידיעת השפה האנגלית.

מרכז/ת נושא רעש
(מכרז מס' 121/94)
באגף לשיפור פני העיר ביחידה לאיכות הסביבה
הדרגה: 37 - 40 בדרוג מהנדסים.
הדרישות:
השכלה אקדמאית בפיזיקה או במדעי הסביבה או בהנדסה סביבתית.
רצוי תואר שני או שלישי בתחומים הנ"ל.
בעל/ת נסיון של שנתיים לפחות בעבודה בתחום הרעש.
ידע בעריכת סקרים ובשימוש במחשב אישי.
ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעת האנגלית כדי קריאת ספרות מקצועית. בעל/ת רשיון נהיגה.

מנהל/ת אגף הרווחה
(מכרז מס' 149/94)
באגף הרווחה
הדרגה: לפי כישורי המועמד/ת.
הדרישות:
השכלה אקדמאית בעבודה סוציאלית ומתן עדיפות לתואר שני בעבודה סוציאלית או במדעי החברה.
קורסים בנושאי אירגון ומינהל.
נסיון רב בתפקידים דומים ובהפעלת יחידה גדולה, רצוי בתחום העבודה הסוציאלית.
ידיעת השפה העברית על בוריה.

פרטים נוספים אודות המשרות והכישורים וכן טפסים להגשת מועמדות ניתן לקבל אצל רכזת המכרזים באגף למשאבי אנוש, קריית העירייה, כיכר ספרא 3 קומה 4 עמדה מס' 244, טלפון: 297867.
מועד אחרון להגשת מועמדות: יום חמישי, י"ב בטבת תשנ"ה (15.12.94)

מרדכי מרדכי
המשנה למנהל הכללי

המחלקה להסברה

Electric Fuel™
דלק חשמלי בע"מ,
הנסחרת בבורסה בניו יורק (NASDAQ),
עוסקת בפיתוח ובייצור של מערכות אנרגיה ומצברים מתקדמים לרכב חשמלי.

יש לך משפחה בירושלים! רוצה לעבוד בירושלים!

אם אתם מוכשרים ושואפים להתקדם"
אם אתם רוצים עבודה עם אתגר בטכנולוגיות מתקדמות ובאוירה פתוחה"
אנו מחפשים אנשים טובים לעבודה בירושלים ומציעים מגוון תפקידים, בכל הרמות, בתחומים:

- פיתוח מצברים
- הנדסת מכונות
- אלקטרוכימיה
- חומרים ותהליכים
- מכשור ובקרת תהליכים
- אבטחת איכות
- הובלת פרוייקטים
- נסויים של מערכות בבלי רכב

סודיות מובטחת
ת.ד. 23073 ירושלים, פקס. 02-322252
שיטה

Electric Fuel™
דלק חשמלי בע"מ,
הנסחרת בבורסה בניו יורק (NASDAQ),
עוסקת בפיתוח ובייצור של מערכות אנרגיה ומצברים מתקדמים לרכב חשמלי.

יש לך משפחה בירושלים! רוצה לעבוד בירושלים!

אם אתם מוכשרים ושואפים להתקדם"
אם אתם רוצים עבודה עם אתגר בטכנולוגיות מתקדמות ובאוירה פתוחה"
אנו מחפשים אנשים טובים לעבודה בירושלים ומציעים מגוון תפקידים, בכל הרמות, בתחומים:

- פיתוח מצברים
- הנדסת מכונות
- אלקטרוכימיה
- חומרים ותהליכים
- מכשור ובקרת תהליכים
- אבטחת איכות
- הובלת פרוייקטים
- נסויים של מערכות בבלי רכב

סודיות מובטחת
ת.ד. 23073 ירושלים, פקס. 02-322252
שיטה

לעיתון גלובס
דרושים
שליחים
לחלוקת עיתונים בערב
בין השעות 18:00-20:00
משכורת+תוספות
טל': 03-6979253 ,6917479

פיצה האט
Pizza Hut
דרושים בלוד
לסניפנו באילת
דרושים/ות
מלצרים/מלצריות
עובדי/ות מטבח
אחרי צבא. תנאים טובים - בולל מגורים
לקביעת ראיון להתקשר 07-509952
הפיצה האהובה בעולם

מדיה תקשורת בע"מ
יחסי ציבור• פרסום• הפקות לאור
דרושים/ות
1. רוכשי/ות מודעות
2. אנשי/ות שיווק ופרסום
בעלי/ות קשרים עם משרדי פרסום
* רכב ורשיון נהיגה - הכרחי
* בעלי/ות נסיון מוכח
תנאים טובים למתאימים/ות
קורות-חיים ונסיון להפנות לפקס: 03-5044296
או לת.ד. 124 חולון 58101
רק פניות מתאימות תענינה

מודעות אופקים
דרושים/ות
נציג/ת מכירות
לטיפול במוסדות ואירגונים
הכרחי ידע בתחום המחשבים, תקשורת וניהול הקשר
מזכירת שרות
לטיפול בלקוחות החברה. העבודה במשרה מלאה
מקום העבודה ברמת השרון
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות לענת טל. 03-5402386, החל מיום א'
או בכתב יד לת.ד. 1164 רמת השרון 47100
זודיאק טכנולוגיות בע"מ
ZODIAC

עיריית ירושלים
המינהלה לחינוך ירושלים
דרושים/ות
למחלקת גני הילדים
עובדים/ות למילוי מקום
לסייעות בגני ילדים עירוניים
העבודה מתפרשת על פני כל חלקי העיר ומתאימה לבעלי/ות השכלה של 11 שנות לימוד לפחות לסמינריסטיות ולסטודנטים.
שעות העבודה 7:30 - 15:00.
התשלום על בסיס של 12 ש"ח לשעה ברוטו.
לקבלת פרטים יש להתקשר לאחד הטלפונים הבאים בין השעות 14:00 - 16:00
אילנה זיגמן - 296759 אורלי שרקי - 296754
רחוס אמויאל - 296758 שושנה כהן - 296753
ליחידת בתי התלמיד
- רכזים/ות
- מדריכים/ות חברתיים/ות
- מדריכים/ות לחוגים:
אמנות, דרמה, ספורט, קראטה, אנגלית.
פרטים ביחידה לבתי התלמיד, כיכר ספרא בניין 3 קומה ב' טלפון: 296108, 296721
המחלקה להסברה

להברה תעשייתית גדולה בצפון
מנהל/ת אגף כספים
תאור התפקיד: ניהול אגף כספים בחברה תעשייתית גדולה עם חברות בנות בארץ ובחו"ל.
כישורים:
- בוגר(ת) כלכלה/רו"ח (תואר שני - יתרון)
- שליטה בשפה האנגלית
- נסיון מוכח של ניהול מערכות כספים בהיקפים גדולים
- הכרת נהלי דיווח לבורסה בישראל וארה"ב - יתרון
- יחסי אנוש מעולים והשתלבות בעבודת צוות
- יכולת ניהול צוות עובדים
- מגורים באזור הצפון הכרחיים

כ ל כ ל ן / י ת
תאור התפקיד: איסוף מידע והפקת דוחות ניהוליים/כלכליים.
כישורים:
- בוגר(ת) כלכלה/רו"ח
- ידיעת השפה האנגלית
- יכולת עצמאית בניתוח והפקת דוחות ניהוליים
- שליטה טובה בעבודה עם גליון אלקטרוני
- רקע ונסיון מוכח ב:
ניתוח השקעות ותהליכים תעשייתיים
הפעלת מחשב במערכות מורכבות
חשבונאות, תמחיר, מימון
- מגורים באזור הצפון הכרחיים
ר ק ה מ ת א י מ י ם י י ע נ ו !
נא לפנות בכתב-יד בצירוף קורות חיים
לת.ד. 4353 חיפה עבור מס' 2441 (מיקוד 31040)
שפי

להנהלת ת"א והמרכז
דרושים/ות
- **מנהל/ת חשבונות** + נסיון
לחצי משרה
- **דייל/ת מכירות**
לאולם התצוגה בת"א
- **מעצב/ת מטבחים** (אדריכלית)
רק בעלי/ות נסיון קודם בענף המטבחים יפנו
לטל: 03-6950441 או 03-6952841
TOMATO
מטבחים בטעם טוב

קידומים פרסונל
לחברת סחר בינלאומית
מזכיר/ת מנכ"ל
אנגלית רהוטה + הדפסות
תנאים מצויינים!
טל: 02-259277

THE ISRAEL TENNIS CENTER
is seeking a
COORDINATOR OF PUBLIC RELATIONS, MARKETING AND DEVELOPMENT
Requirements:
1. Finest English and Hebrew, and ability to communicate well verbally.
2. Excellent writing skills in English and Hebrew; other languages an asset.
3. Ability and willingness to work long hours.
4. Good knowledge of Diaspora Jewish Communal Affairs.
5. Experience in press relations.
6. Fundraising experience an advantage.
Description:
The position entails detailed proposal writing, coordination of press relations, production of p.r. materials, public speaking, organization of events, and general promotion of the Israel Tennis Center.
Please send typewritten applications with curriculum vitae to:
PR Position, P.O. Box 51, Ramat Hasharon 47100.

מהנדס(ת) תעשיה וניהול
ללווי ויזום פרוייקטים במפעל משודר
- נסיון של שנתיים לפחות בתעשייה.
יחבר
טל: 04-677433 פקס: 04-677439

לחברת HI-TECH בינלאומית דרושים(ות):
אקדמאים(ות) ממדעי החברה/התנהגות
להשתלבות במערך כ"א
- נסיון בכ"א- יתרון. ◆ אנגלית ברמה גבוהה.
יחבר
טל: 04-556053 פקס: 04-550056

לחברת השקעות ציבורית
דרושה
מנה"ח
צעיר/ה ונמרצ/ת
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 2149 הרצליה
עבור: "מנהלת חשבונות"

הרשות המשותפת לחינוך יהודי ציוני
מחלקת הנוער והחלוץ
מפעל מחנות הקיץ בחו"ל
דרושים/ות
1
ס.רכז/ת מיון שליחים למחנות נוער במזרח אירופה
- נסיון מוכח ועדכני במספר מחנות נוער במזרח אירופה ו/או בשליחות חינוכית
- שליטה טובה ברוסית יתרון
2
רכז/ת מיון והכשרת שליחים למחנות קיץ בצפון אמריקה
- נסיון הדרכה מוכח במספר מחנות קיץ בצפון אמריקה ו/או בשליחות חינוכית
- ידיעת השפת עברית ואנגלית על בוריין כולל יכולת התכתבות עצמאית.
- נסיון בעריכת ראיונות ובמיון כח-אדם • רקע בחינוך בלתי פורמלי, רצוי עם נוער מחו"ל • השכלה על תיכונית, רצוי במדעי החברה או הרוח • כושר ארגון • יכולת עבודה בצוות • נסיון בעבודה עם תוכנות מחשב מגוונות-יתרון • מגורים בירושלים • העבודה כרוכה בשעות נוספות רבות
נא לשלוח קורות חיים בציון מספר המשרה ל:
"מחנות הקיץ בחו"ל"
מחי הנוע"ת, ת.ד. 92 ירושלים 91000. פקס: 02-259467

מנהל
למשרד פרסום
ותיק הנמצא בתנופה
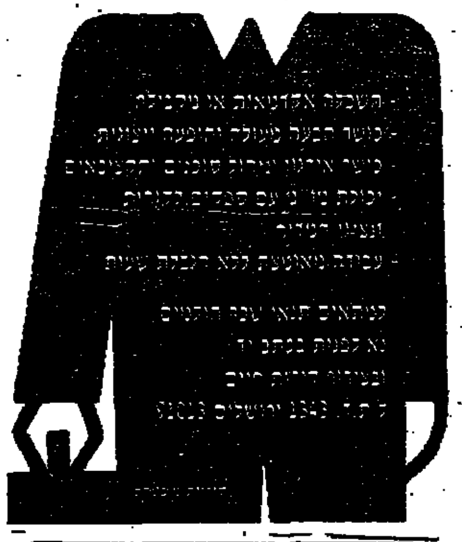

למכללת מעלה אדומים
דרושים/ות **מרצים/ות**
במקצועות הבאים:
הנדסה תאורטית, חומרי בניין, קונסטרוקציות, ארגון וניהול, מקצועות העבר בבניה, פרטי בניין, בינוי ערים, תחזוקה.
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 90, מעלה אדומים, 90610 או טל. 02-355172/3

ללקוחותינו בתחום ההי-טק דרושים/ות
- **מנהל/ת ייצור** נסיון בריצפת ייצור
- **מהנדס/ת תוכנה**
נסיון ב-Real Time לניהול צוות
- **ארכיטקט/ית מערכות** System
- **מהנדס/ת בניין**
מאגרי אנוש 02-234441

החברה לפיתוח מזרח ירושלים
דרוש/ה
כלכלן/ית
כישורים נדרשים:
* בעל/ת השכלה אקדמאית בכלכלה ו/או מינהל עסקים
* נסיון מקצועי של 3 שנים לפחות
* ידע בהנדרוש ממוחשבת
תנאי שכר יקבעו עפ"י כישורי המועמד/ת
נא להעביר פניה בכתב בצירוף קורות חיים לגבי שרה מלכה - החברה לפיתוח מזרח ירושלים
רחוב שמאי 8, ירושלים 94631

חה קורן מכון לגרפולוגיה מחלקת ההשמה
ללקוחותינו באזור הצפון דרושים/ות:
חשב(ת)/מנהל(ת) כספים משרה מ/76
מנה"ח או רו"ח, נסיון בהפעלת אנשים
מנה"ש משרה מ/77
נסיון בעבודת מחשב
פקיד(ת) חשבונות משרה מ/78
נסיון בעבודת מחשב, עבודה מול קהל. יכולת עבודה בצוות
הנדסאי(ת)/מהנדס(ת) אלקטרוניקה או חשמל משרה א/109
בתחום המחשבים, שירות לציוד קצה. רצוי רקע בתחום התוכנה
הנדסאי(ת)/מהנדס(ת) תע"ן משרה א/110
רקע בארגון, עבודת צוות.
מתאימים חסרי נסיון יקבלו הכשרה
מנהל(ת) שווק משרה ב/13
יחסי אנוש מעולים, נסיון בתחום שווקי. נסיון בתעשייה. רצוי: נסיון בתחום הבניה
איש(ת) שווק ומכירות משרה ב/535
בתחומים מגוונים, הופעה ייצוגית, נסיון
כלכלן(ית)/בוגר(ת) מנהל עסקים משרה ק/1233
גישה למערכות מחשב, תמחיר תקציב ובקרה. רצוי: רקע בתחום הייצור והטכניקה. מתאימים חסרי נסיון יקבלו הכשרה
נא להפנות קורות חיים בכתב-יד על דף חלק ובעט כדורי לת.ד. 7234 חיפה 31071
שפי

שוק המניות והרכבות
דרוש/ה
מנהל פרוייקט פיתוח תחנות רכבת
תואר התפקיד: מנהל פרוייקט פיתוח תחנות רכבת
כפיפות: למנכ"ל הרכבת
מקום העבודה: משרדי הנהלת הרכבת בתל-אביב
מקום מגורים: גוש דן והסביבה
דרישות המשרה:
* מהנדס אזרחי או תעשייה וניהול רצוי בעל תואר שני במינהל עסקים.
* נסיון של 15 שנה בניהול פרוייקטים כולל תוכניות אב ופרוגרמות.
* הכנה וטיפול בקבלת אישורים סטטוטוריים
תאום, תכנון - מתכנון פרוגרמטי, דרך תכנון פונקציונלי ועד לתכנון מפורט, והכנת מסמכי מכרזים.
קבלת והגשת טפסי בקשה (מועמדות) ייעשו באגף כח אדם של רשות הנמלים והרכבות, דרך פתח-תקוה 74, תל-אביב (בית מעיא) קומה 6.
על הפונים להצטייד בתעודת זהות, והעתקי תעודות לימודים.
המועד האחרון להצגת מועמדות הינו לא יאוחר 4.12.1994

מינהל קהילתי גילה
מנהל/ת מרכז ספורט
משרה מלאה
אחריות על תכנון וביצוע הפעילות הספורטיבית במרכז הספורט בגילה, הכוללת: בריכת שחיה מקורה, חדר כושר אירובי, סאונה ואולם התעמלות.
- הפעלת מגוון תוכניות קהילתיות, חוגים וארועי ספורט עממי בקהילה.
כישורים נדרשים:
בוגר/ת מכללה לחינוך גופני.
הכרחי נסיון בארגון וניהול מערכת גדולה ומורכבת.
נכונות לעבוד בשעות לא שגרתיות.
נא לפנות בצרוף קורות חיים
רחוב הדיגון 14 ירושלים 93744 טל. 02-768886

דלק
לחברת "דלק" דרוש/ה
כלכלן/ית מתחיל/ה
למחי הגזברות
דרישות התפקיד:
* בעל/ת תואר B.A. בכלכלה.
* בעל/ת ידע ונסיון בהפעלה ובעבודה עם גליונות אלקטרוניים ממוחשבים.
* ידיעת השפה העברית והאנגלית על בורין.
* ידע בעבודה עם מעבד תמלילים - יתרון.
* נסיון בעבודת גזברות - יתרון.
הרואים עצמם מתאימים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ל-ת.ד. 50115 ת"א, מיקוד 61500. לידי מנהל המנגנון.

למפעל בהקמה - דרושים
- מהנדס מפעל
- הנדסאי חשמל
- הנדסאי מכונות
- הנדסאי מכשור ובקרה
- מזכירת מנכ"ל
- מנהל אבטחת איכות
- אנשי אחזקה
קורות חיים בכתב יד
רח' סמילנסקי 40 נתניה 60 בנתניה

עיריית רעננה
דרוש/ה לאגף הנדסה
תואר המשרה: אחראי/ת שומה באגף הנדסה.
שעור המשרה: מלאה
תאור התפקיד:
1. אחריות להיטלי כביש ומדרכה.
2. אחריות להיטלי השבחה.
3. מעקב אחר ביצוע הפקעות.
4. אישור התשלומים לספקים.
5. מעקב אחר תהליכי רישוי שונים.
דרישות המשרה:
1. כלכלן/ית תואר ראשון או הנדסאי/ת תעשייה וניהול או הנדסאי/ת אזרחי
2. עדיפות לבעל/ת נסיון קודם בתחום העיסוק הנדרש
הגשת מועמדות:
שאלון להגשת מועמדות ניתן לקבל במחלקת משאבי אנוש, עיריית רעננה, רחוב אחוזה 103, טל: 09-912221 לא יאוחר מיום 11.12.94,
בצירוף כל התעודות, ההמלצות והמסמכים הרלבנטיים.

לחברת יבוא ארצית
דרוש/ה
מנהל/ת מכירות
* כפיפות ישירה למנכ"ל
* אנגלית ברמת שפת אם
* נסיון במעבד תמלילים
* נסיון בניהול משרד והפעלת עובדים
תנאים טובים למתאימים
קורות חיים בכתב יד ת.ד. 53112 ת"א
- סודיות מובטחת -

לעמותה ציבורית בירושלים
דרושים/ות
- **עו"ס**
לעבודה במחוז ובמעדב העיר במסגרת 50-100% משרה.
- **פסיכולוג שקומי/ קרימינולוג/איש חינוך**
100% משרה
- **מדריכים מקצועיים/ סטודנטים ממדעי החברה**
לטיפול באוכלוסיות מיוחדות
קורות חיים לת.ד. 53355 ירושלים
רק התשובות חיוביות תענינה

למרכז הקהילתי בגבעה הצרפתית
דרוש/ה
מדריך/ה לבית התלמיד
(לגילאים 6-8) בעל/ת נסיון מוכח
לעבודה בימים א'-ה' שעות 13:00-16:00
לפרטים לפנות לטלפון:
02-322362, 322221 עקבי/סיגל

לתפקיד במחוני
מיקוד
דרוש/ה מאבטח/ת
• עד גיל 45 • עדיפות לגימלאי כוחות הבטחון
• בעלי נשק אישי • תנאי-שכר טובים למתאימים.
לפנות לעשה בטל' 02-617555, 702

יתר יזום ופיתוח בע"מ
מתכנתים(ות) מנוסים(ות) בסביבת ADABAS/NATURAL
- נסיון תכנות במערכות גדולות
תוכניתן(ית) POWERBUILDER
- נסיון בפתוח מערכות בסביבת MS-WINDOWS
מהנדס(ת) הנדסאי(ת) מכונות
- נסיון בעיבוד שבבי, הכרת תקן 9000-ISO
- נסיון בתעשיות היי-טק יתרון
מהנדס(ת) חשמל זרם חזק
- בוגר/ת מוסד בארץ (אפשרי ללא נסיון) או מהנדס בעל נסיון בתכנון תחנות משנה.
- גיל 45 ◆ עברית, אנגלית.
למחלקת יצוא יבוא
- תואר ראשון ◆ נסיון ביבוא יצוא
- אנגלית ברמה טובה.
ת.ד. 6939 חיפה 31060
טל: 04-341341, פקס: 04-341292

החברה לאוטומציה במנהל השלטון המקומי בישראל בע"מ
דרושים/ות לעבודה קבועה ומעניינת למערכת ירושלים
מתכנים/מתכנתי'ם
◀ נסיון בפיתוח מערכות בשפת Magic ו C
◀ ידע ברשתות Novell
◀ Adabas/Natural - יתרון
◀ תנאים טובים למתאימים/ות
◀ סודיות מובטחת
מועמדים מתאימים/ות בלבד מתבקשים לפנות לת.ד. 32111, ירושלים 91320

לחברת שיווק הי-טק
מזכיר/ת חברה
✔ בעל/ת 3 שנים נסיון.
✔ עיבוד תמלילים-הכרחי.
תפקיד מעניין ומלא אתגר
תנאים מצויינים
נא לפנות בכתב יד לת.ד 9967 רמת גן

גאלת מכירות
באיזור ים המלח
שפות: עברית, אנגלית וגרמנית/איטלקית
הסעות/לינה
02 - 256511

למשרד פרסום
דרושה
פקידה/מזכירה
- יכולת ניהול וארגון כ"א
- יחסי אנוש טובים
- רשיון נהיגה
לקביעת ראיון: טל' 03-5252682
לפנות לדנה

דיילות
לרשתות שיווק בשעות אחה"צ בכל הארץ
שכר: מצויין
03-6393531

לאופר תעופה בע"מ
דרושים/ות
לתפקיד בכיר ואחראי
- בעלי/ות נסיון בניהול צוות עובדים - מוכח!
עבודה תחת לחץ
שליטה מלאה בשפה האנגלית
עבודה במשמרות
בעלי/ות השכלה נירחבת
עדיפות ליוצאי/ות צבא
מדרגת סרן ומעלה
קורות חיים נא להפנות לת.ד. 118 בן גוריון 70100
או לפקס' 03-9712022
רק מתאימים יענו - סודיות מובטחת

הנדסאי/ת/מהנדס/ת אלקטרוניקה
בעל/ת יכולת אישית גבוהה הכרות עם מחשב אישי לעבודת שטח מגוונת ומעניינת
טל' 02-436819, 050-305600

שיחה

עם דני בן נתן, יו"ר המועצה לעסקים קטנים ובינוניים בהתאחדות התעשיינים: על השפעת המיסוי על שוק ההון

אנחנו לא יכולים לגייס הון בבורסה

כיצד משפיע המשבר בשוק ההון על חברות קטנות ובינוניות?

הבורסה הגיבה בבהלה כשר התחילו לדבר על החוק ומאז לא מראה סימני התאוששות. לכן אין היום שוק של הנפקות לחברות קטנות ובינוניות, כך שכל שוק ההון כמקור לגיוס כסף להשקעות והתפתחות של חברות אינו זמין כיום.

איך ישפיע המצב הנוכחי על התפתחותם של עסקים קטנים ובינוניים בעתיד הקרוב?

הרבה חברות, שתכננו השקעות יצטרכו לבחון מקורות חליפיים או שיאלצו להמתין. המצב היום מקשה על החברות שאינן יכולות לגייס כספים בשוק ההון. הגבורות של אי־השקעה היא אי הרחבת הפעילות של אותן החברות על כל המשתמע מזה.

האם ניתן לזקוף כל זאת לחובת מיסוי שוק ההון?

התהליך החל עוד קודם לכן, לאחר ששינו את התקנות והעלו את סף הכניסה ודיבור על הון עצמי מינימלי ועוד קריטריונים.

ובכל זאת יש נתונים חיוביים על גידול ביצוא ובצמיחה.

ללא שום קשר למצב הכלכלי, שיש בו אינדיקטורים חיוביים, ובלי קשר למצב הפוליטי שיש בו הרבה סימנים חיוביים, שוק ההון סיגל לעצמו דפוסי התנהגות משלו. הרבה עסקים בינוניים וקטנים מתפתחים על בסיס מימון ממקורות עצמיים. לבעלים של חלק מהחברות הקטנות והבינוניות יש הגון להפוך לחברות ציבוריות, בגלל צרכים נוספים הנובעים מסביבה המהוקה של משפחות או בגלל הצורך לגדול ולהתנהל לפי קריטריונים ציבוריים שמתאימים יותר לחברות גדולות.

בכל זאת יש סתירה בין מה שתיארת ובין הנתונים החיוביים. איך תסביר אותה?

המציאות העסקית תוקה יותר מגורמים חיצוניים שמספריים וזה לא סותר את הטענות המוצדקות של התעשיינים על מדיניות שער החליפין העשויה להשפיע לרעה על הפעילות התעשייתית ובעיקר לאלה המייצאים לגוש הדולרי בטווח הקצר והבינוני ואולי גם הארוך. זה שהתעשייה מצליחה להתגבר על בעיות אינו מבטיח העדרות קשיים בעתיד.

מאת אבי שוברט

שלוש שנים אחרי הפעלת תוכנית החשיפה:

מכסים גבוהים מונעים גידול ביבוא טקסטיל ועץ מהמזרח הרחוק

מאת גדי מלץ

בשנה השלישית לתוכנית חשיפת המשק ליבוא מתחרה חלה עלייה של 31% בהיקף היבוא ממדינות שלישראל אין הסכמי סחר עימן (בעיקר מדינות אסיה, מזרח אירופה ודרום אמריקה). עם זאת, חלקן היחסי של אותן מדינות בסך היבוא של ישראל לא עלה, כיוון שחל גידול של 32% בסך היבוא לארץ בתקופה זו. כך עולה מניתוח שהכין אבי אברהמי, כלכלן בכיר במינהל הכנסות המדינה באוצר, על בסיס נתונים עדכניים המתייחסים לתקופה ספטמבר '93–אוגוסט '94.

על פי הניתוח, עיקר הגידול ביבוא ממדינות שאין לישראל הסכמי סחר עימן היה בענפי ההנעלה, הברזל והפלדה. לעומת זאת, במוצרי ההלבשה והעץ כמעט שלא נרשם גידול כלשהו, עקב המכסים הגבוהים שהוטלו על מוצרים אלה כדי להגן על התעשייה המקומית.

הגידול של 31% ביבוא, שנרשם בשנה השלישית להפעלת תוכנית החשיפה, הוא בהמשך לגידול של 40% שנרשם בשנה השנייה לתוכנית. מאז הפעלת התוכנית, בספטמבר '91, גדל היבוא של המוצרים הנכללים בתוכנית החשיפה ממדינות שלישראל אין הסכמי סחר עימן ב־90% והסתכם ב־270 מיליון דולר (שהם כ־10% מסך היבוא לישראל של מוצרים אלה (תוכנית החשיפה אינה כוללת, למשל, את ענף המזון).

שיעור הגידול ביבוא ממדינות אסיה, מזרח אירופה ודרום אמריקה בספטמבר '93–אוגוסט '94 היה דומה לשיעור הגידול ביבוא בתקופה זו מהשוק האירופי (33%) ומארה"ב (29%). סך היבוא של ישראל בתקופה זו גדל ב־32%. לפיכך, לא השתנה במעט חלקן של המדינות שלישראל אין הסכמי סחר עימן בכלל היבוא של ישראל, והוא עמד גם בשנה האחרונה על 13%. שיעור זה עדיין נמוך מחלקן לפני הפעלת התוכנית – 16.6%.

ירידה זו נובעת משיעורי המכס הגבוהים שהוטלו על המוצרים הכלולים בתוכנית החשיפה, ובמיוחד הענפים הנחשבים רגישים, טקסטיל ועץ, בתמורה להסרת המגבלות המינהליות על יבואם.

באוצר צופים כי עם התקדמות תהליך החשיפה והמשך הפחתת שיעורי המכס, ילך ויגדל חלקן של אותן מדינות בסך היבוא של ישראל.

ניתוח היבוא לפי ענפים מעלה כי מדיניות החשיפה טרם באה לידי ביטוי בענפי ההלבשה והעץ. בענף ההלבשה הסתכם היבוא ממדינות שלישראל אין הסכמי סחר עימן ב־4.5 מיליון דולר בלבד בשנה האחרונה. זאת, לעומת 180 מיליון דולר ביבוא מארצות שעימן לישראל יש הסכמי סחר (ארה"ב, השוק האירופי ואפט"א).

תמונה דומה מצטיירת גם בענף העץ, ובמיוחד לבידים וסיבית. היקף היבוא מוצרי העץ ממדינות שלישראל אין הסכמי סחר עימן הסתכם ב־600 אלף ד' בלבד בשנה האחרונה, כאשר סך יבוא מוצרי העץ גדל בתקופה זו יותר מפי־3. עם זאת, ניכר גידול היבוא העולה מארצות אסיה, מזרח אירופה ודרום אמריקה.

כספת / מרית גילת

ביטוח ישיר באמצעות הסוכן

בשבועות האחרונים הצטרפה לשוק הביטוח הישראלי חברת איי־די־איי, החברה לביטוח ישיר. איי־די־איי מציעה פוליסות ביטוח רכב ודירות בלבד במחיר הנמוך ממחירי השוק בב־20% בביטוח רכב, ועד 40% בביטוח דירה. החברה לביטוח ישיר טענה בפרסומיה, כי המחירים הזולים שהיא מציעה אפשריים כיוון שנחסכת עמלת הסוכן.

לשכת סוכני הביטוח – שהותקפה הופעתה בראש הראשונה אליה – הגיבה במודעות משלה, שמטרתן להזכיר למבוטחים את הטיפול האישי שהם מקבלים מסוכן הביטוח שלהם.

ומה לגבי המבוטח? אם יש לו סוכן טוב, כפי שהוכיחה לו לשכת סוכני הביטוח, הוא באמת במבוכה, משום שמחד גיסא קורץ לו המחיר, שהציעה לו החברה לביטוח ישיר; מאידך גיסא, הוא אינו רוצה להפסיד את הקשר ארוך הטווח והיעיל שהיה לו עם סוכן הביטוח.

אז מה עושים? קלי קלות: יוצאים מהמבוכה, מתקשרים לחברה לביטוח ישיר ומבקשים הצעת מחיר. אם ההצעה באמת זולה יותר (ויש לשער שכך אכן יהיה), לוקחים את הצעת הביטוח הישיר ואומרים לסוכן הביטוח בנועם: "שמע, יש לי הצעת מחיר לביטוח הרכב, ו/או הדירה, שזולה ב־20%–30% מהצעה שלך. כדאי לי לעבור לחברה לביטוח ישיר במקום לשלם אצלך עשרות אחוזים יותר". ואז, ברוב המקרים, תצליחו להשיג מחיר דומה בלי לוותר על סוכן הביטוח ועל חברת הביטוח, אליה אתם רגילים. זה בדוק.

כדאי לזכור תמיד, שבביטוח ישיר לא מבטחים כל אחד. אם אתם בעלי מכונית או פורים לנהיגה, בעלי מכונית מדגם ספורטיווי, לדוגמה, או סתם בעלים של מכונית פרטית שצברה כמה וכמה תביעות – אתם לקוחות לא רצויים באיי־די־איי.

רונית מורגנשטרן

100% אינם 100%

מפוטרי ההסתדרות, מועצות הפועלים, תעש, רפא"ל ובזק יקבלו פיצויים מוגדלים בשיעור 200%–250%. ועד עובדי מועצת הפועלים אף דורש פיצויים של 325%, לא כולל הצבירה בקרן הגמלאות. ואולם מפוטרים ממקומות עבודה, הנמצאים פחות בכותרות, או מפוטרים שאינם נמנים עם קבוצות עובדים כוחניות, צריכים להסתפק בפיצויים של 100%, כפי שקבע חוק פיצויי פיטורים.

אלא שלעתים גם אם המפוטר זכאי ל־100% פיצויים, הוא ימצא שבפועל קיבל פחות מ־100%. בדרך כלל, כל עובד יודע שכאשר הוא מפוטר, הוא זכאי לפיצויי פיטורים לפי חישוב של משכורת רגילה אחרונה כפול מספר שנות הוותק בעבודה.

הכלכלן דן שפרינצק מזהיר: אם המעסיק הפריש במשך השנים 6% מכספי הפיצויים לקרן פנסיה מקיפה, ועוד 2.33% לקופת גמל בנקאית או לחברת ביטוח, הרי שצפויה לעובד אכזבה, אם הוא מצפה לראות "ביד" 100% מכספי הפיצויים.

שפרינצק, בעל חברת הייעוץ תצפית, אומר שמפוטר שיבקש מקרן הפנסיה את ה־6% ויצרפם ל־2.33%, יגלה שהסכום קטן מהמכפלה של המשכורת האחרונה שלו בשנות הוותק. הסיבה לכך היא שקרן הפנסיה מחשבת את החזר ה־6% שהיא קיבלה מהמעסיק במשך השנים בצורת נוסחת ערכי פדיון מקפחת, שאישרה לה המדינה. אילו נחסכו הכספים בתוכנית חיסכון, שאין בה ביטוח, ייתכן שסכום הפיצויים היה מגיע ל־100%.

האם חלה על המעסיק חובה להשלים את הפיצויים ל־100%? מתברר שלעתים חלה עליו חובה כזאת ולעתים לא. מעסיקים רבים, אומר שפרינצק, אמנם מקפידים להפריש באופן שוטף את מלוא ה־19.83%, הנהוגים לגבי עובד הזכאי בקרן פנסיה (17.5% לקרן הפנסיה ו־2.33% לחיסכון). עם זאת, הם דואגים לכיסוי חוקי, כך שלא יהיה עליהם להתחשבן עם עובדיהם בסוף הדרך בעניין הפיצויים.

דוגמה בולטת לכך היא ההסכם הקיבוצי בין התאחדות התעשיינים לבין קרן מבטחים בדבר הנהגת פנסיה מקיפה בתעשייה, שנחתם לפני 15 שנה. ההסכם קובע שמעסיק שמפריש עבור עובדו באופן שוטף 6% תגמולים + 6% פיצויים + 2.33% פיצויים, ובסך הכל 14.33%, שמהם 12% לקרן פנסיה ועוד 2.33% לחיסכון, פטור בבוא העת מהתחשבנות עם העובד בעניין הצורך להשלים פיצויים.

ההסכם חל על השכר שממנו מפרישים לקרן הפנסיה. אם יש חלק מהשכר שממנו אין מפרישים לקרן הפנסיה, על חלק זה ישלם המעסיק פיצויים מלאים. או אם המעסיק הפריש בגין חלק זה של השכר לקופת גמל אחרת – ההתחשבנות עם העובד תיעשה.

יש מקומות עבודה שקיבלו היתר משר העבודה או מהממונה על יחסי העבודה, לא להתחשבן עם העובד על הפיצויים. ההיתר ניתן במקרים שהשר (או הממונה על השכר) התרשמו שהמעסיק מפריש באופן שוטף את הפיצויים (ואת התגמולים) המקובלים לקרן הפנסיה.

בנסיבות אלה יחול הקיים בהסכם התעשיינים עם מבטחים: המעסיק ישחרר לזכות העובד את הפיצויים, אך לא תיעשה כל התחשבנות כדי לראות אם יש כיסוי ל־100% פיצויים. לעומתם, יש מקומות עבודה, שבהם העובד מקבל השלמת פיצויים במלוא ההפרש בין סך כל הפיצויים על־פי החוק, לבין הסכום שנצבר בקרן הפנסיה, על פי דיווח שלה.

כך, כאשר העובד זכאי לפיצויים, המעסיק שואל את קרן הפנסיה מהו סכום הפיצויים שנצבר אצלה (התמורה של ה־6% מכספי הפיצויים לקרן). הקרן מחושבת על סכום הפיצויים שחושב לפי נוסחת ערכי הפדיון שלה, ואז משלים המעסיק את ההפרש בין פיצויים מלאים לבין הסכום שנצבר בקרן הפנסיה.

חיים ביאור

עבירה על החוק

בשבוע שעבר דיווחנו על דילמה שעמדה בפני נוסע שיצא לחו"ל בסוף אוקטובר, ימים מספר לפני שהוגדלה מסגרת המט"ח של ישראלים היוצאים לחו"ל מ־3,000 דולר ל־7,000 דולר. שאלתו היתה, האם מותר לו להוציא באמצעות כרטיס האשראי שלו את מלוא ה־7,000 דולר, או שמא הוא מוגבל לסכום שהיה תקף ביום יציאתו את הארץ.

אביו של אותו טייל ביקר בבנק לאומי, ונאמר לו שתאריך השימוש בכרטיס הוא הקובע ולא תאריך היציאה מישראל. בירור שלנו בבנק ישראל העלה תשובה הפוכה, שלפיה סכום ההקצאה בעת היציאה לחו"ל הוא החשוב. אבל גם בבנק המרכזי הודו כי בנסיבות הנוכחיות, מי שיעבור על החוק לא ייתפס.

אבל מתברר כי אותו טייל, אם שעה לעצת למיניה, עבר על החוק. מה שהוא רצה לעשות בכרטיס האשראי היה לרכוש מכונית ב־6,000 דולר, שתעמוד לשימושו בעת הטיול ותימכר לפני היציאה לישראל. אבל, כפי שהסבירו לנו בבנק לאומי, רכישת מכונית בחו"ל מותרת רק כחלק מיבוא מכונית לארץ, כשהתשלום נעשה בהעברה לארץ המוצא. "אין היתר, לא לפני ה־1 בנובמבר ולא אחרי התאריך הזה, לרכוש מכונית בחוץ לארץ ולשלם עבורה באמצעות כרטיס אשראי", אמרו לנו בבנק לאומי.

לפיכך, גם אם עצם השימוש בכרטיס בסכום העולה על המגבלה היא עבירה שהרשויות מוכנות להעלים ממנה עין, המטרה שלשמה השתמש בכרטיס היא כבר סיפור אחר.

גידול של 60% ברווחי כבלים

מאת אבי שוברט

חברת כבלים רשמה גידול של 60% ברווחיה ברבעון השלישי של '94 ואלה הסתכמו ב־10.4 מיליון שקל, לעומת 6.3 מיליון ברבעון המקביל. השיפור ברווחים הושג בשל הגידול בקבלת הזמנות מחברת החשמל ברבעון השלישי, לאחר עיכוב במחצית הראשונה של '94.

למרות השיפור ברווחים ברבעון השלישי, היתה ירידה ברווחים בינואר־ספטמבר השנה, שבהם הציגה רווח נקי של 24.3 מיליון שקל, לעומת 36.5 מיליון בתקופה המקבילה.

ההכנסות ממכירות ברבעון השלישי השנה היו 88.4 מיליון שקל, לעומת 68.2 מיליון ברבעון המקביל. בינואר־ספטמבר ירדו ההכנסות ממכירות ב־14%, ל־218.3 מיליון שקל, לעומת 254.2 מיליון בתקופה המקבילה.

ההנהלה ציינה, שהירידה ברווחים בינואר־ספטמבר נובעת מקיטון במכירות, כולל שחיקה במחירים, ומעליית חלקו של היצוא במכירות. כמו כן, היה גידול בהוצאות המימון הפחתת עודף עלות רכישת החברה הבת ראש.

למרות הגידול במכירות ברבעון השלישי של השנה, הרווח לפני מס לא השתנה באופן מהותי, בשל עלייה במחירי חומרי הגלם ושחיקת מחירי מכירה לבזק ולחברת החשמל.

הנהלת כבלים ציינה עוד, כי בחודשים האחרונים חלה התייקרות משמעותית במחירי חומרי הגלם הפלסטיים בעולם, כולל אלו המשמשים לייצור כבלים.

מסתמן הסכם בין סונול לבין בעלי תחנות הדלק

מאת עמירם כהן

במו"מ שהתקיים לאחרונה בין חברת הדלק סונול לבין ועד בעלי תחנות וסוכנים של תחנות הדלק שבשליטתה, השנה התקדמות רבה, נודע ל"הארץ".

להערכת גורמים בחברה ייתכן בקרוב חתימה על הסכם אספקה חדש בין החברה לבעלי התחנות שבשליטתה, שיבוא במקום הסכמי האספקה ארוכי הטווח הקיימים עתה בין החברה לבעלי התחנות.

ל"הארץ" נודע כי ועד בעלי התחנות הביע סיפוק מההצעות האחרונות של סונול, והחברה מודה לתשובותיהם.

נמסר כי בהצעות האחרונות יש פתרון לבעיית הזכיינים הוותיקים, רובם בעלי ותק של עשרות שנים – בעיה שהיתה אחת המחלוקות המרכזיות שעלו בדיונים שנערכו עד כה בין חברת סונול לבין בעלי התחנות.

בכב"ל סונול, אריה קוך, אמר בתגובה: "אכן, מסתמן פתרון במחלוקת שבין החברה לבין בעלי התחנות – פתרון שיקדם את כושר התחרות של תחנות סונול בשוק הדלק".

מחירי שיא לקרקע בגילה בירושלים

מאת נעה ווסרמן

החברות שיכון ופיתוח, חפציבה, שיכון עובדים, גרופית, יונתן אלה ומשהב זכו במכרזי הקרקע ל־500 דירות בשכונת גילה בירושלים. מחיר ממוצע לקרקע לדירה לפי אומדן המטרים הרבועים הניתנים לבנייה על הקרקע, עומד על כ־60 אלף דולר.

חברת שיכון ופיתוח זכתה במתחם לבניית 80 דירות ותשלם כ־53.5 אלף דולר לקרקע לדירה בשטח של כ־100 מ"ר. חברת חפציבה זכתה במתחם ל־74 דירות ותשלם 59.8 אלף דולר לקרקע לדירה בשטח של כ־116 מ"ר.

חברת שיכון עובדים זכתה במתחם ל־78 דירות ותשלם 52.8 אלף דולר לקרקע לדירה בשטח של כ־140 מ"ר. חברת גרופית זכתה במתחם ל־70 דירות ותשלם 63.8 אלף דולר לקרקע לדירה בשטח של כ־122 מ"ר. חברת יונתן אלה זכתה במתחם ל־73 דירות ותשלם 71.4 אלף דולר לקרקע לדירה בשטח של כ־119 מ"ר. חברת משהב זכתה במתחם ל־93 דירות ותשלם 69.8 אלף דולר לקרקע לדירה בשטח של כ־125 מ"ר.

המודדים שהציעו החברות הזוכות הפתיעו קבלנים רבים, שאמרו אמש כי צפו שהמחירים במכרז יהיו גבוהים, שכן בירושלים קיים מחסור חריף בדירות למגורים, אך לא צפו שהחברות יציעו יותר מ־60 אלף דולר לקרקע לדירה בת כ־100 מ"ר. במכרז התמודדו 28 חברות. המחירים במכרז אינם כוללים פיתוח שישולם למנהל מקרקעי ישראל ופיתוח הצר.

סוכני הנסיעות קובלים על אפליה במס הכנסה

מאת אילן שחורי

מנכ"ל התאחדות סוכני הנסיעות, דני כרוסס, קבל בפני נציב מס הכנסה, דורון לוי, על כך שלא נגבה כל מס על טיסות חינם שמקבלים אנשי עסקים במסגרת תוכניות כמו "הנוסע המתמיד" או תוכניות של חברות כרטיסי אשראי ואחרות, בעוד שסוכני הנסיעות, שטיסות הן חלק מעבודתם, משלמים את מלוא המס על טיסותיהם.

"דומני שטוב ייעשה, אם הצרק יפעל בכל הכיוונים וגם כל כרטיסי הטיסה הניתנים כיום חינם בכל מיני תוכניות ימוסו, או, לחילופין, נהיה כולנו, גם הסוכנים, פטורים ממס", כתב כרוסס.

נדל"ן / זיו מאור

130 אלף ד' ל־3 חדרים בהרטספלד כפר סבא

דירת 3 חדרים ברחוב הרטספלד בכפר סבא, נמכרה תמורת 130 אלף דולר (43 אלף לחדר). שטח הדירה 75 מ"ר, והיא נמכרה לזוג צעיר. הדירה נמצאת בקומה שנייה, ואינה כוללת חניה.

155 אלף דולר ל־3.5 חדרים בויצמן

דירת 3.5 חדרים, ברחוב ויצמן בכפר סבא, נמכרה תמורת 155 אלף דולר (44 אלף לחדר). שטח הדירה 100 מ"ר והיא נמצאת בקומה שלישית, בבניין עם מעלית. הדירה נמכרה לעולים חדשים.

195 אלף דולר ל־4 חדרים בביאליק

דירת 4 חדרים ברחוב ביאליק בכפר סבא, נמכרה תמורת 195 אלף דולר (49 אלף לחדר). שטח הדירה 110 מ"ר והיא נמצאת בבניין שיאוכלס בעוד חצי שנה. לדירה מרפסת שמש. כל העסקות בוצעו על ידי בית הנדל"ן.

הארץ
יום שישי כ"ב בכסלו תשנ"ה
25 בנובמבר 1994
מערכת, הנהלה, הודעות, הפצה ומנויים תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 תל אביב 61001; פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות ירושלים: רחוב הסוכנות 2, טל' 6-254245-02, ת"ד 273 י-ם 91002; פקס' 02-254249 חיפה: רחוב מרדכי 20, טל' 7-639166-04, ת"ד 5259 חיפה 31052; פקס' 04-670715 שירות הלוקה למנויים 03-5121333, 03-5121344 מודעות לוח ודרושים 03-6382020
מו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי · עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשם שוקן, העורך 1939–1990
HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken st., Tel (03) 5121212, Fax 6810012

חוק צודק לבורסה

החוק למיסוי רווחי הון בבורסה אושר שלשום בכנסת, וייכנס לתוקפו ב-1 בינואר '95. שר האוצר, אברהם שוחט, הטיל את כובד משקלו להעברת החוק, והוא קרא לחברי הכנסת להשתתף בהצבעה סיעתית כדי להעביר את החוק, "שיכניס את ישראל למשפחת העמים". ולאחר שהתבררו לו תוצאות ההצבעה אמר: "זה יום גדול לציבור הישראלי".

הטלת מס איננה מאורע שיש לחגוג. כל מס פירושו העברת משאבים מהאזרחים לשלטונות, ומוטב שהממשלה תצמצם את הוצאותיה ותיקח מהאזרחים את המינימום ההכרחי. אך בתנאים הנוכחיים יש לומר באופן הברור ביותר כי החוק צודק, צודק ומשפר את חלוקת ההכנסות במשק לטובת כל אלה החיים על עבודתם.

אי אפשר להטיל מס בשיעור של 50% על הכנסות מעבודה, ולאפשר למי שמרוויח בבורסה לא לשלם מס כלל. זהו עידוד לעסקי אוויר הפוגע ברצון לעבוד ובחיי כלכלה תקינים. עד כה המצב היה אבסורדי: גם בתוך שוק ההון, מי שהשקיע את כספו באופן הסולידי ביותר, כלומר רכש אגרות חוב ממשלתיות צמודות מדד, היה חייב במס על הריבית שקיבל. אך מי שהשקיע במניות ספקולטיביות בבורסה – היה פטור.

אחד מכללי היסוד של כל שיטת מס הוא להשוות ככל האפשר בין השיעורים השונים החלים על אפיקי הכנסה שונים, כדי להקטין את העיוותים. לכן הטלת המס מקטינה פערים, הן בתוך שוק ההון והן בין שוק ההון לשוק העבודה. כלומר, הטלת המס תביא להקצאה נבונה יותר של המקורות במשק. ההחלטה היכן להשקיע תתבסס פחות על שיקולי מס, ויותר על כדאיות ההשקעה.

שלושה חדשים חלפו מאז הודיע האוצר על כוונתו להטיל מס על הבורסה. הביקורת הציבורית על ההצעה המקורית הביאה לשיפור הצעת החוק, ועתה היא מכילה שני מסלולים – מסלול גביית מס במקור ומסלול המאפשר קיזוז הפסדים. אך גם הכנסת תיקונים לא מנעה ביקורת חריפה, שרובה ככולה באה מצד אינטרסנטים. גורמים מתוחכמים אלה פעלו לטרפוד החוק. הם ידעו כיצד לתמרן את התקשורת, וגם את ראש הממשלה. הם הבינו שהחוק אינו מבשר טובות. כן הערך שלום "ייגמר ב-1 בינואר" – או "ייעלם" אפשרויותיהם להשיג רווחים גבוהים ומהירים פטורים ממס. לכן הגו כל מיני גימיקים, שהפופולרי בהם היה שהחוק רצוי אך "העיתוי לא טוב". לעולם אין העיתוי טוב למי שמעוניין בטרפוד.

את פרי עבודתם של אותם אינטרסנטים היה אפשר לראות שלשום בכנסת, ששוחט אף התבטא בעניין בבוטות: "חלק מחברי הכנסת משרתים אינטרסים שמחוץ לבית זה. הם משרתים את אלה שלא רוצים להתחלק ברווחיהם". שוחט רמז שהמאמץ הפוליטי שהושקע בכנסת בעיכוב ההצבעה הסופית על החוק, באמצעות הגשת מאה הסתייגויות, הוא תוצאה של לחצים מצד קבוצה קטנה של בעלי עניין, המחזיקים 75% משוק ההון.

ראוי לחזק את ידו של שר האוצר, שסירב להכניס תיקונים של הרגע האחרון בחוק, ולדחות את האיומים של כל אלה שאמרו כי לא יצביעו לעבודה בבחירות הבאות בגלל החוק. ח"כ הליכוד, בנימין נתניהו, הבטיח שכאשר יחזור הליכוד לשלטון יבוטל המס על הבורסה. נתניהו מעריך כי זו אמירה פופוליסטית, שהרווח האלקטורלי בצדה. נראה שאינו מבין כי החוק החדש משרת את הרוב המכריע של עם ישראל, שאיננו משחק בבורסה, אלא חי על עבודתו. החוק למיסוי רווחי הון בבורסה עושה אתו צדק.

שלטון הבטן

מאת יואל מרקוס

נפוליאון נהג לומר כי הצבא צועד על קיבתו. אצלנו, לעומת זאת, ראש הממשלה צועד על בטנו. השבוע ביקשתי לשמוע מאיש פוליטי בכיר אם יש ליצחק רבין תוכניות יער לשלום עם הפלשתינאים וסוריה, ואם ברצונו אי-פעם בפורום ממלכתי כלשהו. התשובה היתה שלילית. "אך אני בטוח", הוסיף האיש, "שבבטנו הוא יודע לאן הוא הולך". במלים אחרות: הבטן של מנהיג האומה יודעת יותר ממה שיודעת הממשלה, הנרלבו נגנב בהתייעצויות הבירוקים שרים בין הלובל לבין כיס הצורה.

מי שיושב בארכיונים, בקטעי עיתונות, בפרוטוקולים, בדברי שרים, חברי כנסת ופרשנים, יכול לגלות עד כמה שהבטן תופסת מקום חשוב אצל רבין ופרשניו המקורבים. הוא עצמו מרבה לדבר על "פרפרי בטן", על "קיפודי" בטן ועל "כרוזים בני מחילה" בקשר ישיר למהלכיו המדיניים.

הקלדה של המלים "רבין" ו"בטן" בארכיון "הארץ" שלפה מהמחשב כתריסר מאמרים שפורסמו באחרונה ושכותרתם מסבבת את בטנו של רבין: "חוסר הבטן של רבין", "תחושת הבטן של רבין", "כשנשא רבין נאום מהבטן", "כמו המנהיג הוא שדיבר מהבטן", "רבין הוציא את המלים ששמר בבטן", "הבהבות שעלו מבטנו היו קולות התותח הקדוש", "רווחי ההסכם (עם אש"ף) גוברים על רווחי הבטן". מתקבל הרושם שישראל היא כיום המדינה היחידה בעולם המנוהלת על ידי בטנו של ראש הממשלה.

כשמדובר בתחושות בטן, מדובר בראש וראשונה על אינסטינקט. המלים הראשונות היוצאות לו בין מתבטן באינסטינקט אבן מבטאות את מה שמרגיש "עם ישראלי". אחרי הפיגוע בדיזנגוף דרש לעשות אלפי מעצרים. אחרי הפיגוע בירושלים דרש הפרדה. "הקימו את חומת ברלין", קרא.

הוא יורה מהבטן, הוא שולף מהבטן. "לעם אין חוסן נפשי", הוא נותן לאזרחי המדינה סטירה מהבטן, ישר אחרי ארוחת ערב בוושינגטון. גם "כמה אנשים המקימים במשרד החוץ" הוספים ממנו סטירה משום שחשבו שביכולתם להשפיע על קוראיה שלא תספק טקסטים לסוריה. הבטן של רבין היתה נגד ידידה מהגולן לפני הבחירות, ואחר כך שינתה כנראה את טעמה. הבטן לא ראתה באש"ף פרטנר וגם פסלה את ערפאת. אחר כך שינו הנסיבות את הסדר, והכר שהעיד על עצמו, הלכו שבטנה הר רשים עד שבטנו עיכלה את המציאות שאין ברירה פלשתינאית אחרת. אין הדברים האלה באים להלול חלילה בחשיבותה של תחושת הבטן. האינסטינקט הוא מרכיב לא מבוטל בדרך שמדינאי או מפקד צבא מקבל את החלטותיו. אך זאת בתנאי שיהיה איזון נבון בין האינסטינקט לשאר מרכיבים הנחוצים לקבלת החלטה: מידע, חקר, שיקול דעת שכלתני, פרגמטיות ו"אינפוט" של יועצים ושרים באמצעות דיונים. אין ספק שהחלטה שיש בה מקסימום של עבודות הערכות עדיפה על החלטה הנובעת רק מהבטן.

הבעיה של רבין שהוא חשדן ומתנשא, אינו סומך על איש ואף מבטל את כל הגורמים שהוא אמור להתחשב בדעתם ובנתונים. הוא מבטל, חוזר ומבטל את אבן כמעריך הלאומי, מבטל את המשפטנים, מבטל את ממשלתו ומזלזל בשריו. וכך הופכת הבטן למוקד הכוח העיקרי בתהליך קבלת ההחלטות במדינה.

התופעה הזאת נובעת קודם כל משיטת עבודתו של רבין, שאינו איש צוות וחושב שהוא יודע הכל יותר טוב מכולם. אך בעיקר מפני שהוא יודע בבטנו ששלום עם סוריה לא יהיה בלי ויתור על הגולן ושהסכם אוסלו מוביל למדינה פלשתינית. הוויתורים המפליגים והבלתי-נמנעים הללו אינם פופולריים ולדעתו יזיק לו פוליטית. הוא מעדיף להיגרר לוויתורים מאשר להוליך עליהם מראש בדרך המקובלת.

גישה זו נותנת הן לסוריה והן לפלשתינאים יתרון אדיר על ישראל. כי שני אלה מבהירים בבלוי מה יקום הסופי. כשהאסטרטגיה שלום חשופה – כל צעד קטן שהם עושים משתבץ בתוכנית להשגת היעד הסופי. כל מי ששיחק ב"פאזל" יודע שצריך להתבונן בתמונה הכוללת, כדי לדעת איפה לשים את פיסת הקרטון הקטנה. אנחנו מניחים את החתיכות בלי שנראה את התמונה. אלה רק כשיש אסטרטגיה ברורה, אתה יודע על מה לוותר ועל מה לא. כשהאסטרטגיה שמורה בבטן, נעשים מהלכים טקטיים כביכול, המתגלים בפרספקטיווה כטעויות המשתבצות בתמונה השלמה של הפלשתינאים דווקא, שהיא: מדינה עצמאית שבירתה ירושלים, נקייה ממתנחלים.

במשך השנה אמור ליפול דבר עם סוריה. בעוד 17 חודשים, כשנה לפני הבחירות, אנו אמורים להיכנס לדיון על המעמד הסופי של השטחים. איך נבוא לשם בלי תוכנית, בלי שהציבור והממשלה יזינו בטכניקה הכוללת, לאן מובילים אותנו. זה גורם בלבול, זה יוצר תחושה שלא ברור לאן פנינו, וזו לדעתי הסיבה העיקרית שרבין הולך ומאבד את אמון הציבור. ההיסטוריה כבר ידעה סוס בתפקיד קונסול, אך קשה לאזרח המדינה לעכל שבטן נוהגת בה.

ביפאן מחכים שעזה תירגע

"גם עכשיו אתם נתפסים כמדינה במלחמה", הסבירו אנשי משרד החוץ היפאני מדוע חברות מארצם אינן משקיעות בישראל. "כל החדשות שאנו רואים בטלוויזיה עוסקות בפיזור הפגנות, בחיילים ובנפגעים"

מאת נחמיה שטרסלר

"איזו עיר את מכירה בישראל", שאלתי את הסטודנטית לרפואה שבביתה התארחתי לארוחת ערב. היה זה בבית-מידות נאה באחד הפרוורים השקטים של טוקיו. היא הביטה בי בריכות, מנסה לדלות מזיכרונה את התשובה. חשבתי שתאמר ירושלים, או אפילו תל-אביב – אך לפתע נעצה בי מבט מנצח והכריזה: "עזה".

כך הבנתי איך באמת רואה אותנו העולם. ישראל ועזה הן צמד שמות המופיעים כתאומים זהים בכתבות הטלוויזיה. אין זה משנה כלל אם מדובר בתקיפה של החמאס על עמדה ישראלית או בהתנגשות עם אש"ף. בכל הכתבות מוזכרות תמיד עזה וישראל – כאילו הוכרו לנו יחדיו.

בפגישה במשרד החוץ היפאני דיברו המארחים ביפוס מופלג על המצב במזרח התיכון, על חשיבותו של תהליך השלום, המצמצם את הסכנות ומשפר את האווירה, ועל התפקיד שיפאן ממלאת בו.

בתשובה על השאלה מדוע חברות יפאניות אינן משקיעות בישראל, אמרו: "גם עכשיו אתם נתפסים בקהילת העסקים שלנו כמדינה במלחמה. כל החדשות שאנו רואים בטלוויזיה עוסקות בפיזור הפגנות, בתקיפת חיילים, בסיורי צבא ובנפגעים. בערב שבו צפינו בווידיאו על פיצוץ האוטובוס במרכז תל-אביב התקשרו אלינו הרבה אנשי עסקים יפאנים מודאגים, אשר התכוונו לבקר בישראל. הם שאלו אם אפשר בכלל לנסוע. הרגענו אותם ואמרנו כי זהו רק טרור מקומי. לא כולם שוכנעו". כך המחיש איש-שיווק את אחת התכונות היפאניות הבולטות: שאיפה לביטחון מרבי וליציבות כתנאי הכרחי לעשיית עסקים.

אבל יש גם חדשות טובות. יש שיפור ניכר בהתייחסותה של יפאן הרשמית לישראל. עד לא מזמן, כאשר היו אנשי השגרירות שלנו ביפאן מבקשים להיפגש עם פקיד יפאני, הם נאלצו להמתין חודשיים-שלושה לפחות. כיום הם מתקבלים לפגישה בתוך יומיים. נקודת המפנה היתה החתימה על הסכם העקרונות עם הפלשתינאים בספטמבר '93. מיד לאחר מכן הפכו אנשי השגרירות הישראלית בטוקיו לרצויים. יצחק רבין ירגיש את השינוי בביקורו הקרוב ביפאן.

סיור במפעלי תעשייה ביפאן מעורר את התעלומה: איך הם מצליחים לייצא ולשמור על עודף חיובי במאזן התשלומים – בעוד שהין ממשיך ומתחזק מדי שנה בשנה, בלי הפסקה, מאז תום מלחמת העולם השנייה.

לפני עשר שנים נדרשו 250 ין כדי לקנות דולר אחד. לפני חמש שנים היה צורך ב-150 ין, עכשיו דרושים רק 98 ין כדי לרכוש דולר. המדובר בייסוף של מאות אחוזים במטבע היפאני. רק מתחילת שנה זו התחזק הין ב-12% לעומת הדולר – ועם זאת היפאנים ממשיכים לייצא לארה"ב כ-40% מכלל היצוא שלהם והעודף החודשי במסחר שלהם עמה הוא חמישה מיליארדי דולרים. איך הם עושים את זה?

השאלה הזאת כבר זכתה להרבה ניתוחים מלומדים, אבל התשובה נעוצה כנראה במשפט בסיסי ששמעתי שם: "אצלנו ביפאן העבודה קודמת למשפחה. העבודה קודמת, למעשה, לכל דבר אחר". העובד היפאני מוכן תמיד לעבוד שעות נוספות. בעצם אין לו ברירה: הכל נשארים ועובדים שעות נוספות, ואם הוא ימהר לבוא לביתו, יתייחסו אליו בני-משפחתו בזלזול – כאל מי שאינו רצוי במקום העבודה – ואין דבר גרוע מזה.

התפוקה של העובד היפאני גבוהה. הוא עובד במסירות ובמשמעת – אך לא רק זאת. הוא גם מוכן להשתכר שכר צנוע. בעיקר מתבטא הדבר בדרגות הבכירות. מנכ"ל טויוטה, למשל, משתכר עשירית מן הסכום שמשתכרים עמיתיו במערב.

מלבד עניין ההסתפקות במועט, היפאני נוהג לחסוך חלק גדול משכרו – כ-20% – שיעור כפול מזה המקובל במערב. שיעור כה גבוה של חיסכון אישי, בצד תקציב ממשלתי מאוזן כמעט, מובילים להפניית משאבים רבים להשקעה (שפירושה צמיחה) ולעודף במאזן המסחרי.

היפאנים אינם חברת צריכה, ומתברר כי העושר שלהם אינו מעביר אותם על דעתם. הם מעדיפים לחסוך ולהשקיע כדי להבטיח את העתיד במקום לעבור לדירה גדולה יותר או לרכוש רהיטים יפים יותר.

במפעלים הגדולים אין מפחיתים שכר כדי לצמצם בהוצאות. גם אין מפטרים. במקום זאת מתייעלים בלי הרף וגם עוברים לייצר בחו"ל, במקומות ששכר העבודה בהם נמוך יותר. היפאנים מפעילים שלוש משמרות עבודה שבהן נעשה שימוש באותו ציוד, מנהיגים בעקביות שיטות חדשות, מחשוב ורובוטיקה – וכך, עם אותו מספר עובדים ובעלייה זעומה בהוצאות הייצור – מייצרים הרבה יותר וכובשים שווקים חדשים.

המנהל היפאני מסתדר עם התחזקות הין; המנהל הישראלי, לעומתו, משוכנע כי בגלל פיגור של 6% בקצב הפיחות אנו עומדים כיום לפני אסון. אצלנו כנראה אין יודעים לא להתייעל ולא להסתגל. אצלנו המנהלים קובעים להם משכורות בקנה מידה אמריקאי, בעוד שרמת התפוקה היא אסיאתית. אצלנו העובדים מרגישים תמיד שהם משתכרים פחות מן המגיע להם ובכלל מחזיקים טובה לעצמם על שהגיעו לעבודה.

אך ההבדל העיקרי הוא בשיטה. המנהל היפאני רואה בהתחזקות הין תוצאה אמיתית של כוחות כלכליים, והוא נערך למאבק עם כל מה שיש לו. אין לו למי לבוא בטענות, כי שער החליפין חופשי לגמרי. היצואן הישראלי, לעומתו, רואה בשער החליפין מחיר ממשלתי. הוא מאמין, במידה רבה בצדק, כי את השער קובעים בשבילו בירושלים. אז לשם מה להתאמץ ולהתייעל אם אפשר ללחוץ על בנק ישראל ועל האוצר שיעשו פיחות. ואם הלחץ יהיה חזק דיו, הפיחות הרי ייעשה.

פגיעה ברמתו של צה"ל

מאת זאב שיף

דבר חמור קרה בצה"ל. למרות הסכם עם אש"ף ואף שהאינתיפאדה הסתיימה למעשה, לא הצליח צה"ל להשתחרר מהעומס הביטחוני העצום שמטילים עליו החזקת השטחים והביטחון השוטף בגבולות. היקף הכוחות המוקצבים לתעסוקה אלה דומה מאוד לזה שהיה בתקופת האינתיפאדה. לפעמים נדמה שיש הקלה, אך אז באים אירועים ביטחוניים קשים, כמו הסכנה בגבעת המכבלה או ההתנגשויות ליד מחסום נצרים, וכוחות נוספים נשאבים לטיפול באלה. האימונים מצטמצמים ואף נפסקים וקורסים. ההרגשה היא שהשטחים בולעים את צה"ל כבעבר, והוא ממשיך להישחק בין הפלשתינאים לגורמי הטרור ולמתנחלים היהודים, וסיכוי למוצא אינו נראה באופק.

התוצאה החמורה ביותר היא שהאימונים בצה"ל נפגעו פגיעה קשה מאוד. במיוחד קשה הפגיעה בצבא הסדיר. זה בשנתיים הפכו צבא מאוד האימונים המקצועיים. אולי זה אחד ההסברים לירידה הניכרת במספר הנפגעים באימונים. פחות אימונים – פחות נפגעים.

הנזק הקשה ביותר הוא מעל לדרג הפלוגתי. זה נזק מצטבר ותוצאתו הבלתי-נמנעת היא פגיעה ברמתו של צה"ל. קצינים בכירים חוזרים ואומרים לי, כי לא ייתכן שבמצב כזה לא תיפגע איכותו של הצבא. קודם לכל נפגעת הקצונה הזוטרה, שהיא עמוד השדרה של הצבא. קצין מנוסה אמר כי אין להסיק מכך שצה"ל אינו מוכן למלחמה, אך אם היא תפרוץ צפויות טעויות רבות יותר בשטח ועקב כך עלול הצבא לספוג אבידות קשות.

הכל מסכימים כי יש לשים קץ למגמה זו. השלום עם ירדן יאפשר בוודאי צמצום הכוחות הנדרשים בגבול עם מדינה זו, כמו שהשלום עם מצרים איפשר להקטין את מספר היחידות והחיילים בגבול סיני. ייתכן שהשלמת הגדר סביב רצועת עזה תקל גם היא. כך יהיה אפשר לחדש לסירוגין את האימונים החסרים. לעומת זאת, אם יימשך הטרור בגדה ויהיה צורך להגן על דרכים הסמוכות לשטחים שבשליטה פלשתינית, עלולה המערכת המחודשת של צה"ל שם לדרוש כוחות רבים.

פרשה אחרת, שאינה קשורה לרמתו של צה"ל, היא שירות המילואים. יותר ויותר נשמעים קולות על העומס הרב ועל החלוקה הלא צודקת של שירות המילואים המוטל על חיילי יחידות השדה. מצד אחד, ראה כל העם את חגיגות השלום עם ירדן וחתום הסכם עם אש"ף, ומצד שני, לא חלה הקלה בשירות המילואים. נוצרת סתירה פסיכולוגית, שבצה"ל אין טורחים להסבירה לחיילים. אילולא הקפיד המטכ"ל, היו מפקדי יחידות השדה עשויים להגביר עוד את הקריאה למילואים והעומס היה גדל, אך גם בלי חריגות כאלו מתעורר הרושם שדבר-מה אינו תקין בניהול המערכת הגדולה הזאת.

הפיקוד הבכיר אינו צריך להתפלא שחיילי מילואים רבים חשים כי אין מתחשבים בעומס המוטל עליהם. התגובה המתגבשת אצל חלקם היא שאם רק אפשר, כדאי להשתמט מן השירות. רבים יותר היו עושים זאת, אילולא ידעו כי בכך הם פוגעים בחבריהם הנשארים. במטכ"ל יודעים זאת, ושוב מבטיחים לקצר את שירות המילואים. אך האם יצליחו? ספק אם יהיה אפשר לשנות את תוכניות הקריאה למילואים בשנת 1995. אולי יצליחו ב-1996. זו נחמה פורתא לעשרות אלפי חיילים, ובכלל, מי יודע כיצד תיראה תמונת הביטחון ב-1996.

בצד כל אלה מעמיקה התופעה השלילית של הורי חיילים ובשריהם, המנסים להתערב בניהול המבצעי של הצבא. כגב שקרובי חיילים מדרגה ראשונה, ובעיקר כשמדובר באמהות בחיילים בשירות סדיר, חשים מעורבות במה שקורה לבניהם בצבא. חשוב גם שלא ייסוגו מלהתלונן אצל נציב קבילות החיילים במקרה של קיפוח ופגיעה בתקנות הצבא. זה חלק מהפיקוח הציבורי שכל צבא זקוק לו. אך הניסיון להתערב בבדרים המבצעיים עושה מכך.

כל אחד רשאי להביע דעתו ולמתוח ביקורת, אך אין להתיר בשום אופן מעורבות ישירה בתחום המבצעי. עניין זה תקף גם בנוגע לדרישתם של הורים לקבל לידיהם את כל התחקירים המבצעיים על תאונות. כמעט בכל אירוע צבאי בעל משמעות שהיה באחרונה, אם נפגעו בו חיילים ואם לא, דרש במפגיע בן משפחה שינוי מבצעי כזה או אחר. ואין המדובר בקרובים בעלי ניסיון צבאי דווקא.

במקרה אחד הבדיקו הורים את בניהם שלא הסתובבו על הציב. במקרה אחר יצאו כמה נשים בדרישה לשנות את המיגון שבעליהן מקבלים בשירות המילואים ואפילו מנו את כלי הנשק שיש לתת להם, ולא – יסרבו החיילים אלה למלא פקודה. מעורבות שכזאת עשויה להפוך את צה"ל לגן ילדים גדול. זו גם נוסחה לפגיעה במוטיווציה ובמורל הצבא, והיא עלולה להוביל אף לגידול במספר הנפגעים.

שלום האנוסים

מאת זאב שטרנהל

מי שסומך על תבונתו, כישרונו, ו/או "מוחו האנליטי" של יצחק רבין, נאלץ בשבועות האחרונים להגיע למסקנה שראש הממשלה לא יתאבל על נפילת ערפאת. שאם לא כן, קשה להסביר את התנהגותו כלפי אש"ף הרי לא ייתכן שהוא לא הבין מלכתחילה כי רק שלום הוגן, שלום של בריבות התפייסות, עוד יוכל להציל את אלה שרוצים בדרקים עמנו.

נכון שאש"ף הגיע לשולחן הדיונים בלי הרוחה: יותר משלום של אמיצים, זה היה שלום של אנוסים. משני הצדדים לא היתה אהבה, אך ברחוב הפלשתיני בלשו רגשות קשים של תסכול ומרירות. מבחינתם של יושבי המחנות, הסכם השלום היה גם הסכם של כניעה, ועקב כך, שעת התפכחות מתקוות והחלומות שיישרד חייהם זה יובל שנים. המנהיגות שקיבלה עליה את התפקיד הקשה וכפוי-הטובה של השלמה עם יריבתה של ישראל נזקקה לתמיכה ולסיוע – ולא ללחץ מתמיד, איומים וביזוי ולזול התגברות.

אחרי כחמישים שנות עצמאות יכולה החברה הישראלית להרשות לעצמה עמידה בלחצים בלי תגובות היסטריות. ברגעי משבר מותר לראש ממשלתה לחרוק שיניים ולא להיסחף אחר הזעקות מן הרחוב, כאחרון הפוליטיקאים. על טרור בחוצות תל אביב אפשר להגיב בביקורת גבולות קפדנית, לאו דווקא בסגר כללי, הרסני מבחינה כלכלית ומוסרית כאחד. אך מעל לכל, אפשר לפרוץ חלון רחב לעתיד במעבר מיידי למימוש השלבים הבאים בהסכם.

אכן, תנופה לשלב הבא, בלי שהיות מיותרות, תחזיר להסכם משהו מהדינמיות שאבדה לו ואף תאפשר לפנות את נצרים, עצם בגרונם של שני הצדדים, תזכורת יומיומית להעדר מהותה אמיתית. צעדים כאלה, כולל הורדת סיוע מסיבי לעזה, נראים מובנים כל כך ומתבקשים מאליהם, עד שמתגנב ללב החשש שמא אין רבין מכיר כלל ועיקר על קשיו הדרמטיים של ערפאת.

ייתכן מאוד שיצחק רבין חושב כי מלחמת אזרחים קטנה בעזה תרכך עוד יותר את היושב ראש: מאיש לחוץ ומבוהל יהיה קל לסחוט ויתורים מכאיבים יותר מאשר ממנהיג בוטח בעצמו ובכוחו. נוסף על כך, תמיד יהיה אפשר לטעון שהרשות הפלשתינית אינה כשרה להמשך התהליך. זה יקל מאוד לדחות את העימות הפנים-ישראלי עד לאחר הבחירות הקרובות. מצד שני, אם ישתלט החמאס על מוסדות השלטון הפלשתיני, תהיה ישראל פטורה בכלל, לזמן לפחות, מללכת קדימה. אך חשוב מזה הסיכוי שכל אלה לא ישריעו לנו לקטוף את פירות השלום האחרים: יחסים חמים עם השייחים והמלכים הערבים, האהובים כל כך על האליטה הישראלית, עסקים עם מרוקו, ירדן ונסיכויות המפרץ, יחסים דיפלומטיים עם מדינות אחרות שעד כה התרחקו מאיתנו. הערבים – והפלשתינאים לא הרגישו מעולם מבודדים ואומללים יותר.

כל מי שאינו עיוור לתולדות המאה ה-20 יודע שתסכול המוני הנובע מתחושת מפלה, עוול ואין אונים הוא מרשם בטוח לפורענות. לישראל אין שום אינטרס לעודד התקוממות בשטחים. אך מרד כזה – שעוד יופנה נגד אש"ף ונגד הכיבוש המתמשך – ומבחינה מסוימת מאיים להעמיק את אחיזתו – נעשה בהדרגה לבלתי נמנע.

כך חייבים להתייחס ברצינות גמורה לאפשרות שראש הממשלה ינסה להגיע להסדר עם הימין על בסיס פינוי חלקי של שטחים בגדה, תוך ריכוז האוכלוסיה היהודית בשטחי גושי ההתיישבות הגדולים ורצופים (ראו רשימתו של חגה קים ב"הארץ" מיום ו' שעבר).

התוכנית הנבאה בשמו של השר יוסי שריד, שהפך באחרונה לדוברו הרשמי-למחצה של רבין, בטווח המיידי, עבות היוזמי של שריד אמור לשוות לתוכנית צביון "מתקדם" ולנטרל ביקורת מצד מרצ. בעתיד הרחוק יותר תוכל תוכנית חלוקה כזאת, מעין תוכנית אלון משופצת, לשמש מצע בחירות לגוש מרכזי שיכלול גם את מפלגת העבודה. יהיה בה די כוח משיכה לספק את הליכוד, את רוב הישראלים המתגוררים בשטחים, את השייחים מהמפרץ הפרסי ואת וושינגטון של ג'סי הלמס.

היהודים סיגלו אי-אלה פעמים בתוכנית יחיד הפלשתינאים. לא יימצא מנהיג פלסטיני שיחתום עליה, והיא תגרום התקוממות כללית בשטחים. כך יוכן אולי שלום בית פנים-ישראלי, אך מעלה אדומים תהפוך לבצרים שנייה. הישראלים ישכילו אולי בפסקה ובקובלקתם, אך בירושלים תשתולל האינתיפאדה.

הקול הנעלם של הביקורת

מאת גדעון סאמט

יש עכשיו בעיתונים יותר מבקרים על יותר עניינים מבפני שהיו אי-פעם. על מסעדות כתבו בעבר שנים-שלושה אדוקים, וקוראיהם היו קומץ אניני-טעם. זה שנים מספק את הביקורת גדוד של מבריכי אוכל וטועמי יין. יש כמובן הרבה ביקורת קולנוע, רוק, תיאטרון, טלוויזיה, מוסיקה קלאסית, ספרים, אמנות. המון ביקורת – ואין כמעט בכלל.

אני מתכוון לחשיבות ולהשפעה שלה ולמקום שהיא תופסת אצל הקוראים. מבקרים עתידי ידע מביעים את דעתם בכל ענייני התרבות, אבל קשה לחשוב על אלה מהם הבולטים כמו פרשני פוליטיקה או ספורט. התרחבות של תחומי הביקורת היא מהשינויים היפים שקרו בארץ. זה חלק מתהליך טוב המחשיב התעסקות בהרבה פרטי-פרטים של חיי יומיום, שהוזנחו בעבר בגלל הגדרה מצמצמת מדי של תרבות.

אבל למרות הריבוי החדש הזה, הביקורת עצמה נשארת בשוליים. אין כמעט מבקרים שקנו להם השפעה וחשיבות ציבורית הגדולות מעבר לסוגי הסקירה שלהם, גם אם הם עוסקים בתחומי תרבות מרכזיים. יותר מזה נדירים המקרים שמבקרים בתוך תחום כלשהו צברו להם משקל והשפעה. אין מבקרים "חשובים". לא חסרים כותבים מצוינים. מדוע אין שומעים כמעט את תהודת קולו של אף אחד מהם?

ההשפעה של מבקרים אחדים מלפני שנות דור נבעה בין השאר מסמכים המעט. אין היום ד"ר חיים גמזו, שביקורת תיאטרון שלו בלבד התרים את תבנה הצגה. היה משהו פרובינציאלי בכוחו של מבקר אחד בחברה קטנה והרבה פחות מגוונת. התופעה של מחזיקי הביקורת כבודים מסמכי-כיוון קיימת זה זמן גם באירופה ובארה"ב. אבל ייתכן שהסיבה אינה רק ריבוי הדיבור והתפרסותו. העניין שייך אולי לכך שהיה באחרונה עניין לוויכוחים אודות הנטייה לטשטש הדלך והמבר של אמות המידה בהערכה של איכויות תרבות.

התנגדות הנובעת לקריטריונים כאלה מקורה בטעות. הטענה היא שהתייחסה לאמות מידה באה מצד אלה המעדיפים תרבות "גבוהה" ומוכרשות ומפחיתים מערכם של ענפי תרבות חדשים יחסית. טענה זו גורמת אל קרב תרנגולים מיותר ויכוח שהיה יכול להיות חשוב ומעניין. כי יש מבחני איכות בכל תחום של תרבות. מבקרים מבריני עניין יכולים וגם חייבים להתייחס ללהקות רוק, ממש כמו לתזמורות פילהרמוניות, בכל התקשרה על הטיב.

הקושי הוא שאין היום כמעט שום מבקר רציני הבקי ביותר מתחום תרבות אחד. יש איזה חשש של פרשני תרבות לנגוע במה שאינם מבינים בו הבנה אינטימית. התוצאה היא מעין פשרה הסכנית שעל פיה "הכל הולך", לכל סוג של פעילות תרבותית יש אשראי בלתי מוגבל. המבקרים מסתגרים בתאים המבודדים שלהם וחוששים לשרבב את הראש מהם.

בנסיבות של גיוון עצום ושל פלורליזם, זה יכול להיות בסדר גמור. אילולא שתי תופעות מצערות: הראשונה היא שבכל תחומי היצירה ה"קלאסית" יש מעט מדי מבקרים בעלי עול חוק המסוגלים להשמיע באומץ עמדות מקיפות וחתרניות. משום מזה אפשר למצוא מפעם לפעם בכתובה של מבקרים כמו מידון, אריאל הירשפלד, יורם ברונובסקי, נתן זך. אבל אין מה שידמה, למשל, לרעידה שחולל זך עצמו בסוף שנות החמישים בביקורת המהפכנית והרדיקלית על השירה הגרושה.

המאמר שלו, "הרהורים על שירת אלתרמן", קיעקע את יצירת המשורר הלאומי ופתח דף אחר לגמרי. כך עשה שוב כעבור שנים אחדות בסדרת מאמרים במוסף הספרותי של "הארץ", ובעיקר במאמרו האחרון בעל השם היבשי "לאקלימן הסגנוני של שנות החמישים והששים בשירתנו". הוא לא היסס להציע אמות מידה לשירה החדשה ("מניתי 15 נקודות הנראות לי חשובות"), ושום עיסוק ביקורתי בשירה לא יכול עוד להישאר אדיתים כשהיה.

הקול מהסוג הזה נדם מאז כמעט לגמרי. רק לעתים נדירות צלצל טון בעל תוקף דומה בביקורת הספרות התרבות. ברוך קורצווייל ושלמה גרודזנסקי, שמות לא מוכרים לרוב הקוראים היום, השמיעו אותו בשעתם. מאיר ויזלטיר ניסה פעם לעשות לנתן זך מה שהלה עשה לאלתרמן. אבל סדרת המאמרים שהבטיח נקטעה, כאילו נחנקה מאליה, כבר בתחילתה.

התופעה האחרת היא שגם הביקורת על התרבות והיצירה ה"פופולרית" לא זכתה עד כה למשקל הראוי לה בקרב מה שמכונה הקהל הרחב. היא מסתתרת אי-שם בפינות הצדדיות המוקצות לה בעיתונים. שום מבקר, מבין בעלי הטורים הבקיאים והחריפים, לא צמח למעמד פרשן בולט של תרבות הפופ, המדבר אל אותו קהל רחב בקול סמכותי ועוקץ אתניים. כך קורה שענפים גדולים וחשובים של היצירה התרבותית נשארים נחלת המתעניינים בהם במיוחד והטורחים לדפדף ולהגיע אל הביקורת עליהם בירכתי העיתונים.

שני הפגמים האלה של הביקורת, מצערים, ולו מפני שבגללם נחסכת מרבים ההזדמנות לפרשנות מאירת עיניים על כמה מהעניינים החשובים המרתקים ביותר שיש. מדוע זה קרה איני בטוח. אולי גם כאן פועלת הרתיעה מפני העמדת אמות מידה נחרצות והשוואתיות בביקורת התרבות.

לצאת מעזה באמת

עכשיו, יותר מתמיד, ברור כי לא יצאנו מעזה באמת.

3,500 מתנחלים, בלב אוכלוסיה של כמליון פלסטינים ברצועת עזה, תובעים שמירה של אלפי חיילים והוצאה של עשרות מליוני שקלים.

כל עוד תשארנה ההתנחלויות ברצועת עזה - יימשכו החיכוך, העימות והקורבנות.
כל עוד תשארנה ההתנחלויות ברצועת עזה - לא נוכל להגיע לשלום של אמת.

ההתנחלויות ברצועת עזה מהוות נטל על כוחות הביטחון ומכשול בדרך לשלום.
השארת ההתנחלויות על כנן תובעת קורבנות מיותרים בחיי אדם.

חייבים לצאת מעזה באמת!

בואו להפגין איתנו למען
פינוי ההתנחלויות מרצועת עזה

מוצ"ש 26.11.94 בשעה 18:30
מול בית ראש הממשלה בירושלים

הסעות:
קריות: הצריף 15:00, חיפה: כ. סולל בונה 15:30, מרכז חורב 16:00, כ"ס: אגד 16:00,
ת"א: רכבת צפון 17:00, ראשל"צ: אגד 16:50, ב"ש: אגד (ת. דלק) 16:15.
* פרטים על נקודות איסוף נוספות בטל' 02-660648.

שלום עכשיו
תרומות ניתן לשלוח לת.ד. 8159 ירושלים

חשבון / חנה קים

פלוגות הפועל של אבו־עמאר

הרווח היחיד של ערפאת, בשבוע שבו הופיע לראשונה כמנהיג מפלגה ולא כמנהיג עם, הוא התעוררותה של תנועת הפתח לחיים ושובם של נאמניו הביתה. "אתו זה איום ונורא", אמר עליו זיאד אבו־זיאד, "ובלעדיו – זו קטסטרופה"

רמאן אל־חטיב, מראשי מפלגת העם האופוזיציונית, חבר המשלחת הפלשתינית לשיחות וואשינגטון, הגדיר לא מזמן את שני התחומים שבהם יאסר ערפאת מגלה את כשרונותיו: "אין בור שהוא לא נופל אליו, ואין בור שהוא לא מצליח לצאת ממנו".

שבוע לאחר שערפאת נפל אל בור שנראה הפעם ללא תחתית, אמרו חבריו של אל־חטיב באוריינט־האוס, במין גילוי של פטליזם, כי הם מאמינים שערפאת לא רק ייצא בשלום ממה שנראה כתחילתה של מלחמת אזרחים, אלא שייצא מזה מחוזק.

השבוע הצליח ערפאת בדבר אחד: דווקא בעקבות ההרג בעזה והקרע הפנימי בין תושבי הרצועה, התלכדו שורות המחנה שלו, שבגלל הסכם אוסלו נוצרו בו בקיעים רחבים. חבריו הוותיקים שנטשו אותו – אבו־מאזן, פארוק קדומי, עבדאללה חוראני והד"ר חיידר עבד א־שאפי – נאלצים היום להתלכד סביב ערפאת, לא משום שהם מעריכים אותו או תומכים במימוש המקרטע של הסכם אוסלו, אלא משום שהם מתעבים את החמאס. לפתע נראה כי אותו הקרע בין אש"ף־דתיים לאש"ף־חילונים, וכולם מתייצבים יחד נגד המוסלמים הפונדמנטליסטים.

גם תנועת הפתח, שערפאת מיהר לוותר על שירותיה

שוטרים מתעמתים עם פעילי פולתפ. בשביתות שהמשטרה שברה השבוע עמדה ההסתדרות מן הצד

לטובת הממלכתיות ובחודשים האחרונים היא לא היתה קיימת למעשה, התעוררה לחיים השבוע. תקופה ארוכה חשו נצי הפתח זנוחים. ערפאת לא מצא להם תפקידים בכירים ברשות הפלשתינית (מלבד, אולי, הבטחות למינויים במחלקת התברואה העירונית). העובדה שערפאת בנה לו צבא קטן סיפקה להם רק נחמה קטנה. ערפאת הקיף את עצמו בעסקנים מתונים, והניכור בין המנהיג לחייליו המקומיים הלך וגבר.

השבוע זקפו צעירי הפתח את ראשם, חשפו את שריריהם והתפקדו על הרחוב. בהפגנה שאירגנו למען אבו־עמאר בלטה הקריאה הנושנה: "דם בא אחרות". בפגישה עם ראשי רשויות ערבים מישראל, בשבת שעברה, התלונן ערפאת כי צעירי הפתח לוחצים עליו להסלים את העימות עם החמאס, כדי להגיע מהר ככל האפשר להכרעה. ואם המחיר הוא עוד הרוגים, מוכנים לשלם אותו כבר עכשיו. ערפאת אמר כי הוא חושש מהתפתחויות כאלה, לא משום שאינו רוצה להגיע להכרעה בעימות עם החמאס, אלא משום שלרשות הפלשתינית אין כלים לטפל בעימות הזה, חוץ מנשק חם. וכל שימוש פזיז בנשק חם, אמר, יוביל למרחץ דמים. לכן, הוסיף, הוא נוהג היום מראית עין של איפוק – אבל אין להבין מכך שאינו מתכוון לנהוג בתקיפות עם החמאס, ובאותה נשימה להמשיך ולקרוא לשחרורו של השייח' אחמד יאסין.

ערפאת היה ונותר במידה רבה מפא"יניק. המפא"יניקים ידעו, לצד הקח ותן הפרגמטי, גם לקיים את פלוגות הפועל שלהם. פלוגות נצי הפתח של ערפאת עומדות לרשותו בכל פעם שירצה בעימות גלוי עם החמאס.

הפרופ' אדוארד סעיד, היושב בארצות הברית, מעמודי התווך של האינטליגנציה הפלשתינית המתנגדת להסכם אוסלו, כתב לפני כשלושה חודשים מאמר שטנה נגד יו"ר אש"ף. "לאחר שחתם על חוזה ורסאי, הוא הקים את ממשלת וישי", המשיל סעיד את ערפאת למשתף פעולה. ערפאת הוא "פארודיה של דיקטטור דרום אמריקאי", כתב בהמשך, "הוא בונה בעזה תערובת של כאוס לבנוני עם עריצות של סדאם חוסיין". אבל גם סעיד צריך לבחור היום בין הרע לרע מאוד, או כפי שהגדיר זאת זיאד אבו־זיאד: "אתו (עם ערפאת) זה איום ונורא, ובלעדיו – זו קטסטרופה".

ערפאת דיבר השבוע בראשונה כמנהיג מפלגה, לא כמנהיג עם. בישראל חוששים מההתפתחות הזאת, אבל יתכן שדווקא בתקופת ביניים, כשעמו של ערפאת חלוק בדעותיו ואין לו מדינה, חשוב לו לשמור על אחדות המחנה שלו. בעייתו העיקרית של ערפאת היא ההכרה המפוכחת, שהגיע אליה מאוחר מדי, כי ההתנגדות לחמאס אינה נובעת מתמיכה בעקרונות הדתיים של התנועה, אלא מהיותה אופוזיציה להסכם אוסלו. התמיכה בחמאס היא פוליטית. וכדי לעצור את הסחף, ערפאת מחויב להביא הישגים. ממשלת רבין מצרה אותות על פקידים מפיגלנד לבקר באוריינט־האוס, ובאותה העת לעכב את טבעת ההתנחלויות מסביב לירושלים.

בכרוזי החמאס היה השבוע מסר מעשי: נאמר בהם מה פעילי התנועה צריכים לעשות במקרה של התחדשות הקרבות, לאיזה ראש־סניף במקום מגוריהם עליהם לפנות. כאילו מדובר בהוראות־קשר על סף מלחמה. באחד מאותם כרוזים, שהופנה לערפאת, נכתב: "או שתעשה שלום עם החמאס, או שתעשה שלום עם רבין". רבין, כמובן, אומר את ההיפך: או שערפאת יעשה שלום עם ישראל, או שיעשה שלום עם החמאס.

על השאלה אם ערפאת ירקום לבסוף פשרה מפא"יניקית עם החמאס או שיתעקש להגיע לרגע ההכרעה גם אם יעלה הדבר בעוד מרחץ דמים, אין עדיין תשובה ברורה. אחד משרי ממשלת ישראל העריך השבוע, כי ככל שהמצב בעזה יהיה גרוע יותר כך תתגבש בישראל ההכרה שיש לסגת ממנה לגמרי, לעזור לערפאת בגיוס כספים לרשות הפלשתינית ולאפשר לו לקיים בחירות. זה גם יהיה רמז לנשיא עזר ויצמן, שבפעם הבאה שאבו־עמאר מבקש אותו לטלפון – מוטב שיענה לו.

"חוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה), התש"ן־1990", הידוע גם בכינוי חוק ול"ל (ועדה לבנייה למגורים), הוא חוק בעייתי, שעשויות להיות לו השלכות חמורות על נוף המדינה בשנים הבאות ועל איכות הסביבה. הוא נולד בימי הפאניקה של תחילת העלייה הגדולה מרוסיה. שר השיכון אז, אריאל שרון, ביקש למצוא פתרון בהול, וחוק ול"ל איפשר לו לאשר פרויקטים ענקיים לפיתוח קרקעות ולבנייה בתוך פחות מחודש. תחת מטריית החוק הזה הקים שרון ערי רפאים של קרוואנים ומגורונים, ונוף ההרים הקסום של ואדי ערה גולח בבולדוזרים.

עכשיו בא מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, ומבקש להשתמש בחוק הזה כדי להוריד את מחירי הדיור. מה ששרון השתמש בו כאמצעי יוצא דופן בזמן עלייה המונית משמש היום עוד כלי לניהול המשק. אלא שבניגוד להיגיון העומד מאחורי החקיקה, חוק ול"ל לא הביא לירידה במחירי הדירות, אלא להיפך. מאז שהחוק נכנס לתוקף, הם עוד עלו. הדוגמה המובהקת לכך היא העיר החדשה מודיעין, שהיתה אמורה להיות מאוכלסת במעמד־ביניים ומעוטי־אמצעים. בתוך זמן קצר התברר כי מחירי הדירות במודיעין הגיעו למחירי הדירות בירושלים, וכל זאת בלי שנבדק כיצד תשפיע העיר החדשה על פקקי התנועה בסביבה ועל זיהום האוויר.

ההישג היחיד של חוק ול"ל עד עתה הוא פגיעה קשה בחוק התכנון והבנייה, או כלשון ול"ל: "על אף האמור בחוק התכנון, כוחה של תוכנית שאישרה הוועדה (המבנה ול"ל) לפי חוק זה יפה מכל תוכנית אחרת שאושרה לפי חוק התכנון". משרד השיכון, על פי החוק הזה, יכול לאשר בניית עיר חדשה 20 יום לאחר שפירסם מודעה על כך ב"שני עיתונים נפוצים". מי שמתנגד להקמת העיר, צריך להודיע כדי שלא לאחר את המועד. וגם אם לא איחר, רק עשרה ימים עומדים לרשותו כדי לשכנע [illegible] מטעם הוועדה בטיעוניו.

יש להניח שח"כ מצא, יו"ר ועדת הפנים של הכנסת, הסכים להאריך את תוקפו של החוק הזה לא בשל מעטפה עם בול שנתן לו שבס, שעליה מתנוססים חתימותיהם של קלינטון, רבין וחוסיין. ח"כ מצא הסביר שקיבל בתמורה את תמיכתו של רבין ב"חוק אוריינט־האוס". בגלל הלהיטות לפגוע במעמדם של פייסל אל־חוסייני והאוריינט־האוס, מתקבלות החלטות היסטוריות. מצא, שביקש לקצץ בסמכויות של חוסייני, הפך אותו לבעל השפעה על המתרחש בתחומי הדיור, איכות הסביבה ושלטון החוק במדינת ישראל.

ועוד פגיעה דרך מס הבריאות: לכאורה, יופחת המס, אבל בפועל, הבריאות תעלה להם יותר כסף. המעסיקים, לעומת זאת, יתוגמלו פעמיים – לא רק שתוספת היוקר לעובדים עוקרה, אלא שהאוצר התחייב לגבות מהם פחות מס בריאות על העובדים ולממן במקומם חלק מעלויות המס.

בבואו למכור לשכירים את עסקת החבילה, מסתיר האוצר עובדה בסיסית אחת: נכון שלכאורה שכר הנטו של השכירים לא יפחת, אצל חלקם הוא אף יגדל במעט, אבל תוספת היוקר אינה חלה על שכר הנטו אלא על שכר הברוטו ועל ההטבות הסוציאליות הנלוות, כמו קצבת הפנסיה. קיצוץ של 2% בתוספת היוקר הוא פגיעה ללא־תקנה בפנסיה. מה שמקוצץ היום יחסר עד שישפיע גם על תוספת היוקר שתשולם מחר. את הנגוד הזה השכירים מכירים עוד משנת 87', אז הסכים מנכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, לעסקה שעל פיה קוצצה תוספת היוקר מ־5% ל־3%. מה שנותר מאז ועד היום הוא אחוז אחד של תוספת לשכר השוטף.

אבל מה שמרגיז במיוחד בעסקת החבילה המוצעת הוא שלא רק המעסיקים ירוויחו ממנה אלא גם האוצר,

רמון. אמור לייצג את העובדים

שיכניס לקופתו כחצי מיליארד שקלים. חישוב קצר מגלה כי השכר הכולל לשכירים במשק הוא כמאה מיליארד שקל בשנה, מתוכו 76 מיליארד שקלים מועברים לשכר והשאר לתנאים נלווים ולהטבות סוציאליות. קיזוז של 2% בתוספת היוקר פירושו רווח של שני מיליארדי שקלים לשני גורמים: מיליארד אחד ייתפס מהמעסיקים הפרטיים, ומיליארד אחר מהמעסיקים הציבוריים, כלומר מהאוצר. ומאחר שהאוצר התחייב בעסקת החבילה לכסות כאותו ממס הבריאות החדש, כלומר כ־500 מיליון שקלים, בשביל השכירים במגזר הפרטי ובשביל השכירים במגזר הציבורי – הוא מרוויח בעסקה הזאת את חצי מיליארד השקלים הנותרים.

לפני שבועיים, בישיבת הנהגת ההסתדרות, שאל בנימין גונן, נציג חד"ש שהצטרף לרשימת רם את הרוב הזוכה בקואליציה בהסתדרות, מה חיים רמון נותן לאוצר בתמורה לעסקת החבילה. רמון ענה לו שמדובר בשני אחוזים שיעוקרו מתוספת היוקר. בהודעה לעיתונות שיצאה לאחר הישיבה, לא הופיעו דבריו אלה של רמון, ודוברת ההסתדרות אף הכחישה כי רמון אמר אותם. רמון מבין כנראה שכיו"ר ההסתדרות הוא אינו יכול למהר ולהסכים לעסקת החבילה החדשה. למעסיקים ולאוצר יש נציגים משלהם. רמון אמור לייצג את האינטרסים של העובדים.

על פי המדיניות החדשה בהסתדרות, הפרוטוקולים של ישיבות ההנהלה חסויים מפני התקשורת. סודות כמוסים נאמרים שם. הצצה מאוחרת בפרוטוקול הישיבה שהיתה לפני שבועיים מבהירה, כי רמון אכן דיבר כבר אז על עיקור תוספת היוקר בשיעור של שני אחוזים. מה אתה נותן בתמורה, שאל אותו גונן. "הרי אמרתי, את שני האחוזים לתוספת יוקר. אבל אם לא תהיה עסקה, אז יקרו כל הדברים שאמרתי, והשכר נטו לא רק שלא יגדל אלא יקטן", ענה רמון.

רמון, שנשא בלהט את דגל ניתוק הבריאות מהפוליטיקה, מגלה לפתע שהעניין אינו פשוט כל כך. היום הוא כורך את מס הבריאות ואת הפוליטיקה יחד, משום שקיצוץ תוספת היוקר מותנה בהפחתת מס הבריאות. כשרמון כיהן כשר בריאות, אגב, הוא אמר שהמס בשיעור 4.8% אין בו כדי לממן את עלויות הבריאות.

הדבר היחיד שעשוי למנוע את מימוש עסקת החבילה, היא האופוזיציה הפנימית של רמון. ח"כ רן כהן, יו"ר בית נבחרי ההסתדרות, כבר הודיע שהוא מתנגד לעסקת החבילה. עמיר פרץ, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, רומז שגם הוא מתנגד, וספק גם אם מפ"ם תתמוך. רמון עשוי למצוא את עצמו מבודד בצמרת ההסתדרות. "דומני זקוק לתמיכת סיעת העבודה ולכל 46 האחוזים שלה", אומר רן כהן. "אבל מפ"ם, סיעת העבודה ואני מתנגדים. זה לא יהיה פשוט, כי אני לפחות לא מוכן לוותר".

בודד בצמרת

נגיד בנק ישראל, יעקב פרנקל, אמר השבוע כי עסקת החבילה שהאוצר מציע לא תפגע בשכר נטו של השכירים. אבל השכירים ייפגעו, לא פעם אחת אלא פעמיים – פגיעה אחת בשכר, עקב עיקור תוספת היוקר,

פינת הפינוי הזוחל

אחד המשפטים שנעשו שכיחים באחרונה הוא: "יש עוד 70 התנחלויות כמו נצרים". מכאן אפשר להסיק כי להזזת נצרים עשויות להיות השלכות גם על גורלן של 70 התנחלויות אחרות.

אבל אם בודקים את המפה, מגלים כי יש רק קומץ התנחלויות שאפשר להשוות את מצבן לזה של נצרים. כפר־דרום, למשל. תל־רומיידה. אולי גם רפיחים (אם כי רוב התושבים שם מעוניינים להתפנות תמורת פיצויים או דירה חלופית). ועוד אחדות. אין 70 נצרים, אף לא 35.

כמה שרים, האמורים להעלות לדיון את עניין נצרים בישיבת הממשלה הקרובה, שוקלים אם להציע לרבין לנסח הסכם־ביניים בעל־פה, כנספח להסכם־הביניים של אוסלו, במטרה להגיע עם הרשות הפלשתינית לפשרה בעניין זה. פשרה כזאת יכולה להשפיע גם על נקודות יישוב אחרות בגזרה וברצועה.

על פי הצעת הפשרה המתגלגלת היום בין שרי הממשלה, צה"ל ימשיך להיות מוצב בצירים הראשיים במרכזי הערים, או שיפטרל בהם. בתמורה תפנה ישראל את הצבא ממרכזי הערים, תאפשר לפלשתינאים לקיים בחירות וגם תסכים לפינוי נצרים. כך לא ייראה רבין כמי שהתיר התנחלויות בלי תמורה, אלא כמי שהצליח להשאיר את הצבא בצירים הראשיים אף שהתחייב לנסיגה צבאית מלאה.

מי שפועלים בשלב זה למימוש הפשרה הם השר עוזי ברעם וח"כ רן כהן. "אדבר עם שרים אחדים כדי לקבל הצעה שתשחרר אותנו מסיבוך במקומות אחדים כמו נצרים, בצעד מבע לקראת הבאות", אומר ברעם. "זה יעזור לביטחון השוטף, גם של הפלשתינאים וגם שלנו, וימנע מוקדי חיכוך ומגעים. ואז תיווצר משוואה הגיונית, שעל פיה צה"ל יישאר בצירים הראשיים וישראל תלך לקראת הרשות הפלשתינית. השאלה היא אם רבין מוכן לבחון את ההצעה הזאת. אני מאמין שרבין הוא איש הגיוני, והוא רוצה להצליח במימוש הסכם אוסלו". לעת עתה רבין מתנגד להזיז את נצרים או התנחלויות שמצבן דומה.

יא ברעכון

בשבועיים האחרונים התערבה משטרת ישראל שלוש פעמים בשביתות של עובדים והפסיקה אותן, אף על פי שהאיגודים המקצועיים הכירו בשביתות האלה כסכסוכי עבודה.

בהפגנה של עובדי התעשייה הצבאית בתל אביב ובשביתתה של עובדי "עץ הזית" בפתח תקוה נעצרו חברי ועד העובדים על ידי שוטרים שבעלי המפעלים זימנו למקום. 51% ממניות חברת "עץ הזית" שייכים, אגב, לחברת העובדים. במפעל "דבינטקס" בבית שאן עצרה המשטרה את מזכיר ועד העובדים ואת אחד מפעילי האיגוד המקצועי. גם כאן זימן את המשטרה בעל המפעל, כי הוא חשש, כך טען, שהעובדים יתפרעו. למקום הגיעו גם עשרות שוטרים מחברת השמירה הפרטית של בני טל, זו הכוורת היושב מליל הכלבים של מלתם.

בשלוש הפעמים הללו, שבהן שברה המשטרה סכסוכי עבודה בשבועיים האחרונים, עמדה הנהגת ההסתדרות החדשה מן הצד ושתקה. מועצות הפועלים, שהעניקו את הסותן לעובדים של שלושת המפעלים, נותרו בודדות במאבק, וחלק מאנשיהן אף נעצרו על ידי המשטרה.

בני טל, אגב, למד את הלקח. למפעל "דבינטקס" הוא לא הביא כלבים. המשטרה כבר עשתה לבעל המפעל את רוב העבודה.

רבותי, ההיסטוריה חוזרת

אלמלא זכה ח"כ יהושע מצא בתוספת לאוסף הבולים, המעטפות והחתימות שלו בתמורה להעברת חוק ול"ל בוועדת הפנים של הכנסת – כפי שגילה גדי סוקניק ב"פופוליטיקה" – ספק אם מישהו היה שם לב להארכת תוקפו של החוק הדרקוני והאנטי־דמוקרטי

הצלומים: אי־פי

יצחק רבין וויליאם פרי. אם כבר באמריקה, צריך לעבור אצל מזכיר ההגנה

רבין מחוף אל חוף

שבועות ספורים לאחר ביקורו של קלינטון בישראל מצא עצמו רבין לפני פגישה נוספת אתו, בלי סדר־יום משמעותי. אבל אז בא הבוחר האמריקאי והעניק חשיבות למסעו של ראש הממשלה לארה"ב. כך תימרן רבין, לא בלי הצלחה, בין הבוסים החדשים של וואשינגטון לנשיא המובס וליהודי אמריקה

מאת אלוף בן

וואשינגטון

שלוש פעמים ביקר יצחק רבין בוואשינגטון מאז ראשית השנה, אך רק במסעו האחרון נהנה מהביקור. במארס ליוו אותו הדי הטבח במערת המכפלה. ביולי נאלץ לסבול את חברתו של שמעון פרס, שקילקל לו את חוויית הפגישה עם המלך חוסיין ואת הטקס בבית הלבן. השבוע נסע רבין לבדו לסיור מחוף אל חוף, בלי משברים מיידיים מבית ובלי רשימת קניות ארוכה בשביל צה"ל. הביקורות שירדו על ראש הממשלה, והמוזמנים לשתי סעודות הערב שערך לכבודו השגריר איתמר רבינוביץ' שמעו מפיו בדיחות וחידודי לשון, ולא את דברי הארס והזעם ששמעו בביקור הקודם. רק פעם אחת איבד רבין את שלוותו, כאשר בעל הטור ויליאם ספאייר הקשה עליו בשאלות על הצבת חיילים אמריקאים בגולן.

ביקורו של רבין [illegible] הקהילות היהודיות בצפון אמריקה, [illegible] כבר 24 שנה את ראש ממשלת ישראל. הפעם יצאו רבין ומנהיג הליכוד, בנימין נתניהו, למאבק צמוד על לבם של היהודים, החצויים בתמיכתם בהסכם עם אש"ף ומתורדים מקריאותיו של יוסי ביילין לרענן מערכת היחסים שבין ישראל לעם היהודי. "ראיתי צורך וחשיבות לשתף את מנהיגי יהדות ארה"ב בתהליך השלום ולדון בבסיס לשיתוף הפעולה עם הקהילה היהודית הגדולה בעו־רים, שאתם נפגש, לא זכה את מכתבם של אלף האמריקאים מבית הרב־לאומי שבין מצרים לישראל. רבין יצא לאמריקה כלוחם נגד הנטייה לבדלנות, שהתבטאה בתוצאות הבחירות לקונגרס.

בכל מקום ביקש לשכנע את מארחיו, שמעורבותם ותמיכתם חיוניות להמשך תהליך השלום. "בלי נכונות אמריקאית להפעיל עוצמה צבאית ולהעניק סיוע כלכלי לשותפים בשלום, תהליך השלום בסכנה", הזהיר את מזכיר המדינה וורן כריסטופר. הוא הוא שים בתערנות הפגיעה בביטחון המדינה את "כנופיית השלושה של הליכוד", יגאל כרמון, יוסי בן־אהרן ויורם אטינגר, שניסו להקים שדולה בקונגרס נגד שיגור החיילים לגולן. כשהציעו לרבין שכרמון, שהיה יועץ ראש הממשלה לטרור, מאשים אותו בשיטות בולשוויקיות, ענה "הייתם צריכים לראות כמה הוא התחנן שאשאיר אותו בתפקיד".

לפני צאתו אמר רבין כי [illegible] הבשקפה לסיוע האמריקאי לישראל הין מוגזמים וכי הסיוע לא ייפגע. הוא לא התקשה לקבל הבטחה מקלינטון בדבר שמירה על היקף הנוכחי של הסיוע, שלושה מיליארדי דולר, גם בשנת התקציב הבאה. הנשיא הרי הבטיח זאת כבר בביקורו בירושלים. לפני צאתו מוואשינגטון הביתה אמר ראש הממשלה, כי עשויים להיות קשיים באישור הסיוע בעתיד, אך לשתי המפלגות בארצות הברית יש מסורת של תמיכה במענק לישראל.

רבין דיבר שוב ושוב על פיגועי המתאבדים, שהפילו את רוב הקרבנות הישראלים מאז ראשית השנה, ולדעתו מייצגים תופעה קשה מאוד להילחם בה. ראש הממשלה אמר לאמריקאים שהחמאס והג'יהאד אינם בעיה בלבדית של המזרח התיכון הנידח, אלא פועלים גם בלבה של אמריקה ומגייסים משם כספים ל"רוצחי הישראלים ורוצחי השלום". סרט טלוויזיה על הארגונים האלה ששודר השבוע בארצות הברית, העניק ליווי תקשורתי נוח לביקור. ביום רביעי הקרינה את הסרט גם הטלוויזיה הישראלית.

ראש הממשלה הבהיר למארחיו במשפל כי ישראל, המאבקת מול הפונדמנטליזם [illegible] "מצבת וזית" של מתאבדי החמאס והג'יהאד האיסלאמי, תמשיך להתקדם בתהליך השלום עם הפלשתינאים והסורים, אך בקצב שייקבע בירושלים – והוא לא יהיה מהיר. [illegible]

"לפני הגישה הבטיח קלינטון לאורחו ישראל מעל במת הכנסת: "עלך לצרכם בדרך לדמשק". אבל רבין אינו ממהר, ועוד לפני שיצא לוואשינגטון אותת שאין לו סיבה להחיש בקידום הערוץ הסורי. "עם סוריה נתוצה מכל כותב", אמר לקלינטון בתום פגישתם – ואת המלה המתרנה אמר בעברית. "נצטרך ללמוד היטב את המלה הזאת", הגיב מרטין אינדיק, יועצו של הנשיא והשגריר המיועד לישראל.

בסיום הביקור יצא ראש הממשלה בהתקפה חריפה על נשיא סוריה, חאפז אל־אסד. רבין אמר כי לא יעשה עוד מחוות פומביות לסורים, שלדעתו עדיין לא גמלו לישראל על

המסר המרכזי של רבין השבוע בארצות הברית היה ביטחוני – ישראל נתונה באיום חמור מצד הטרור האיסלאמי הקיצוני, בלשונו: "חומייניזם בלי חומייני". החמאס והג'יהאד, הרגיש, אינם בעיה בלבדית של המזרח התיכון הנידח, אלא פועלים גם בלבה של אמריקה

ניוט גינגריץ'. חצי שעה עם רבין שיכנעה אותו

לפי", הסביר רבין, שניסה לשכנע את המנהיגות היהודית בבקיעת מדיניות הממשלה.

קרן רונלד רייגן, שהעניקה לרבין את "פרס החירות", התבקשה לקבוע את הטקס בצמוד לוועידה היהודית בדנוור. כך נולדה הגיחה ללוס אנג'לס והפגישה עם כוכבי הוליווד. ואם כבר מגיעים לאמריקה, צריך לעבור בוואשינגטון אצל הנשיא ומזכיר ההגנה. אך בזמן שחלף בין התכנון לנסיעה נחתם השלום עם ירדן, וקלינטון הגיע לירושלים. רבין מצא עצמו לפני פגישה נוספת עם הנשיא, כעבור שלושה שבועות וחצי, בלי סדר־יום משמעותי: בלשכתו של רבין מכנים זאת "פגישות עדכון שוטפת" ו"סקירה שגרתית של תהליך השלום".

אבל אז שינה הבוחר האמריקאי את התמונה והעניק חשיבות פתאומית למסעו של ראש הממשלה. הרפובליקאים כבשו את הקונגרס. היו"ר המיועד של ועדת החוץ בסנאט, ג'סי הלמס, יצא בהכרזות נגד סיוע החוץ, שעד אז נראה כחסין מפני כל פקפוק וערעור. שגרירות ישראל בוואשינגטון ניצלה את המצב הפוליטי החדש והבליטה סוגיית מחלוקת נוספת: הצבת חיילים אמריקאים ברמת הגולן במסגרת הסדר שלום עם סוריה.

המהפך הפוליטי בקונגרס יצר שני מוקדים מרכזיים לפגישותיו ולנאומיו של ראש הממשלה, שלא היו בראש סדר־היום לפני הבחירות ב־8 בנובמבר. ישראל זקוקה לסיוע, אמר רבין. החיילים האמריקאים יפקחו על סידורי הביטחון בין סוריה לישראל, כפי שהם עושים בסיני כבר 15 שנה בלי אבידות ובלי פרסום כמעט. רבין התבאה שמגישי הטלוויזיה הבכי־

תוכנית הביקור שונתה לחלוטין, כדי לשבץ בין את הבוסים החדשים של וואשינגטון בלוח הפגישות. העלייה לגבעת הקפיטול היתה מוצלחת מבחינת רבין: מנהיגי הרפובליקאים העניקו לו את מבוקשו. נביא המהפכה השמרנית החדשה, ניוט גינגריץ', מנהיג הרוב הרפובליקאי בבית הנבחרים, התקשר לרבין בעיצומו של הביקור וביקש לפגשו למחרת היום. גינגריץ' ניסח את ה"חוזה עם אמריקה", מצע הניצחון הרפובליקאי, והוא תומך נלהב בקיצוץ פעולות הרווחה של הממשל לתושבי ארצות הברית. אך אחרי ששמע את רבין במשך כחצי שעה, יצא לעיתונאים והודיע על תמיכה דו־מפלגתית בהמשך הסיוע לישראל, בשיגור חיילים אמריקאים לכוח רב־לאומי בגולן ובמימון פרויקט החץ. מנהיג הרוב החדש בסנאט, רוברט דול, הודיע כי בזמן תהליך השלום, שישראל מקבלת עליה סיכונים למענו, קיצוץ הסיוע יהיה איוולת שלילי. דול גם נסוג בפומבי מהתנגדותו להצבת חיילים בגולן לאחר שהשתכנע כי מדובר בכוח פיקוח במסגרת רב־לאומית.

המסר המרכזי של רבין בעשרות הפגישות, הנאומים והראיונות שקיים השבוע בארצות הברית היה ביטחוני: ישראל נתונה באיום חמור מצד הטרור האיסלאמי הקיצוני, שמקור השראתו באיראן. הכתבים שליוו את ראש הממשלה שמעו אותו שב וחוזר על המשפט שטבע לתיאור התופעה: "חומייניזם בלי חומייני". רבין אמר כי האיראנים מתחמשים בנשק קונוונציונלי ולא־קונוונציונלי, וכי הגל האיסלאמי העכור מאיים לשטוף את האזור כולו.

הסכמתה לפעקון הנסיגה מהגולן. בראשית החודש הבא יגיע כריסטופר שוב לירושלים ודמשק, ורבין מצפה לתשובות להצעות שהעביר לו לפני קלינטון בעניין המתכונת להמשך המשא ומתן עם סוריה.

במקרים רבים שבהם יצא רבין לחו"ל הלה גאות במולדת. כך היה כשפרצה האינתיפאדה בדצמבר 87', בגל הדקירות במארס 93', בפיצוץ האוטובוס בכביש דיזנגוף באוקטובר השנה. גם השבוע ספג השטחים. אך הפעם התעמת החמאס עם יאסר ערפאת. רבין הביע מרחוק תמיכה בבן השיח הפלשתינאי ותקוה לניצחונו, וביקש מקלינטון להתערב אצל המדינות התורמות כדי לזרז את העברת הסיוע לרשות הפלשתינית.

עד לא כבר תלה רבין בערפאת את האשמה בעיכוב קבלת הכספים מהמדינות התורמות, בגלל הנתבת בהקמת מוסדות בקרה ופיקוח מסודרים. התפקיד הנבאי למען הפלשתינאים הוטל בלעדית על שמעון פרס. עתה התגייסו לכך גם רבין וקלינטון. מידת הצלחתם תתברר רק בשבוע הבא, בכנס התורמות בבריסל, שבו עשויה לישל הולטה להעביר לפלשתינאים 125 מיליון דולר למימון שכר השוטרים והוצאות הרשות הפלשתינית בעזה ויריחו, וכן למסור בידיהם את הסמכויות על תחומי הבריאות והמסים בגדה המערבית.

רבין פגש השבוע נשיא שהוכה קשה בקלפיות, הנראה שחלק ניכר משיחתם בארבע עיניים הוקדש לניתוח פוליטי. אך רבין נזהר בכבודו של המארח ואחרי הפגישה אמר כי בענייני מדיניות חוץ, נשיא ארצות הברית נשאר הנשיא, גם אם מפלגתו איבדה את השליטה בקונגרס.

מה הסתירו השייחים מתחת למצנפות

מאת דני רובינשטיין

תקרית הדמים בעזה בין המשטרה הפלשתינית למפגינים: הגרסה הרשמית מול גרסת החמאס והג'יהאד האיסלאמי

ועדת חמשת השופטים שמינה יאסר ערפאת לחקור את תקריות הדמים שהיו לפני שבוע התקשה מאוד במלאכתה. הסיבה היא שדוברי הרשות הפלשתינית, ובראשם ערפאת, כבר פירסמו במשך השבוע את גרסתם בנוגע למה שהתרחש וזו אמורה להיות הגרסה הרשמית. השופט העליון קוסאי אל־עבאדלה הבהיר באוזני אליאס, זוהיר סוראני, וחליל שיאח שהוועדה מוסמכת אמנם לבדוק גרסה זאת, שעל פניה נראית מפוקפקת למדי. מולה עומדת גרסת האופוזיציה האיסלאמית, השונה בתכלית.

שתי הגרסאות פורסמו השבוע בשורה של הודעות מנומקות ובכרוזים שהוציאו שני הצדדים. הפרסומים כוללים אמנם בעיקר דברי פרשנות והשמצות, אולם יש בהם גם התייחסות לעובדות. מעניין להיווכח גם ביחסה של הרשות הפלשתינית לקנאים המוסלמים ולהיפך.

את גרסת הרשות הפלשתינית למה שאירע אפשר להרכיב מן ההודעה המפורטת של ארגון הפתח בעזה שפורסמה בראשית השבוע, משלוש הודעות מנומקות של ערפאת, מהודעות של סוכנות הידיעות הרשמית של אש"ף ומכמה הודעות של דוברים רשמיים שפורסמו בעיתונות הפלשתינית.

"זו האמת וכל האמת", נאמר בראש הודעת הפתח, ולאחר מכן נמסר על השתלשלות העניינים: "ביום חמישי בלילה שלפני המאורעות התכנסו פעילי החמאס לפגישה חשאית ובה קיבלו החלטה להצית אש מריבה... ביום שישי הבוקר התפללו במסגד פלשתין במספר גדול של אנשים חמושים, שכמה מהם תפסו עמדות על גגות הבתים הסמוכים... באותו זמן היה רק כוח קטן של המשטרה הפלשתינית שקיים משמרת שגרתית... האנשים החמושים מפעילי החמאס והג'יהאד האיסלאמי השתמשו ברמקולים, וקראו לתקוף את השוטרים הפלשתינאים, אף כינו אותם 'משמר הגבול' (בעברית). כאשר השוטרים התערבו וניסו לנתק את הרמקולים, פתחו אנשי החמאס והג'יהאד באש של כדורי דומדום על השוטרים ועל קהל המתפללים. המשטרה הפלשתינית איננה משתמשת בכדורים כאלה. ארבעה מפעילי הפתח שהיו בין המתפללים בתוך המסגד נורו למוות בתוכו בידי אקדוחים בקוטר 9 מילימטר...

"לאחר מכן הרחיבו הפעילים האיסלאמיים את המהומות למרכז ולדרום עזה. הם תקפו את ביתו של ראש שירותי הביטחון בעזה. באותן התקריות תקפו אדם ששמו כמאל אל־קחייל שוטר פלשתינאי ולאחר שהכה אותו גנב את רובה הגרו"ל".

בהמשך מאשים הפתח את אנשי החמאס והג'יהאד האיסלאמי בארגונה ובהכנתה של שביתה לאזהרה בגדה ובעזה בשבת שלאחר התקריות. "אין אנו נרתעים מאיומי הבוגד איברהים גושה (דובר החמאס בירדן) ולא מאיומי אחרים", ממשיכה הודעת פתח, ובסיומה מצטווים פעילי הפתח לעמוד בקשר עם משרדי הארגון במקומות מגוריהם ולהיות בכוננות של שעת חירום.

לגרסה זו של הרשות הפלשתינית נתן גיבוי יאסר ערפאת, שהראה בשידור טלוויזיה צילומי רנטגן שקיבל מרופאים בבתי החולים בעזה. לדבריו, בצילומים אפשר לראות בבירור כי מדובר בפגיעות מכדורי דומדום ומקליעי פלסטיק שאינם בשימוש השוטרים הפלשתינאים. גם שר הבריאות הפלשתינאי ריאד זענון הראה לעיתונאים את צילומי הרנטגן, בבית החולים שיפא, ואישר שלפחות 15 מהנפגעים נורו בתוך תחמושת שכוחות הביטחון הפלשתיניים אינם משתמשים בה.

באחת מן ההודעות של סוכנות הידיעות הרשמית של אש"ף (ופא) נאמר גם, כי כמה שייחים של החמאס או הג'יהאד הסתירו אקדוחים בתוך המצנפות שעל ראשם, שלפו אותם בתוך המסגד וירו בפעילי הפתח. בפרסומים של גופים אחרים של פתח, כמו ארגון הנוער העובד הפלשתיני, הופיעו ביטויים חריפים נגד הקנאים המוסלמים, המנסים להפוך את פלשתין לאפגניסטן שנייה.

פרשה בפני עצמה קשורה להודעה רשמית של הרשות הפלשתינית, שעל פיה נהרג בתקריות גם קצין פלשתינאי. שמו לא פורסם ולאחר זמן נמסר שלא היה זה קצין, אלא שוטר סמוי בשם עלאם מולה. מתברר ששירותו היה כה סודי עד שאפילו משפחתו לא ידעה שהוא שוטר, והכחישה זאת.

מבדיקה שערכו בין מכרים פלשתינאים במזרח ירושלים התברר כי איש אינו מאמין לגרסה הרשמית של ערפאת ודובריו. בעל תפקיד באוריינט האוס, שביקש שלא אנקוב בשמו, אמר שהודעות הרשות הפלשתינית, כאילו הפעילים האיסלאמים עשו פרובוקציה ויזמו את התקריות, התקבלו על־ידי תושבי השטחים בערך כמו הודעות דובר צה"ל על צעירים ערבים שנורו למוות בידי חיילים ישראלים משום שניסו לחטוף את נשקם.

הדיבורים והפרסומים של החמאס והג'יהאד האיסלאמי מכחישים כמובן מכל וכל את הגרסה הרשמית. התגובה המפורסמת ביותר ניתנה בכרוז של חוליות עז א־דין אל־קסאם, שפורסם בעקבות ההודעות של אש"ף.

"שעולם לא ידענו אפילו בדור אחד לעבר אנשי ערפאת", נאמר שם, "זוהי גרסה של כנופיה שלה שמכריזה עצמה לכבוש ומסתתרת מאחורי הכינוי משטרה פלשתינית... הם ביצעו טבח מבוער שרק ברוך גולדשטיין בחברון היה מסוגל לעשות כמותו... אנשי כוח 17 ויתר אנשי הביטחון הכיתו שם משתינים באמנים של היהודים, וכבר נאמר עליהם (בישראל), שמי שרוצה ללמוד כיצד לדכא מתגייסים שיקבל מהם שיעור".

הכרוז הורה לפטר מיד את "הבוגדים", באמר יוסף וראזי ג'אבלי (מפקדי המשטרה) ואת שר המשפטים פריח אבו־מדין ולגלות ברבים את הזהות של היורים ולהוציאם להורג. הכרוז מביא את ראשי התיבות של שמות שישה מהם, ומופיעים בו גם הבטחה לנקמה ונדרה של ביטויים כה חריפים, עד שמנהיג החמאס בעזה, הד"ר מחמוד א־זהאר, מצא לנכון להכחישו. לדבריו, זהו זיוף שעשו סוכנים ישראלים. עם זאת, דוברי החמאס והג'יהאד פירסמו הודעות אחרות בנוסח דומה.

ספק אם חקירה של ממש על מה שהתרחש לפני שבוע בעזה בכלל תתקיים, ואם אכן יתפרסמו ממצאים רשמיים ויוסקו מסקנות. בינתיים מבשרים הגרסאות הסותרות והניגודים הדדיים, כי העוינות והשנאה בין שני המחנות עוד מתעצמות משעה לשעה.

שייח נימר דרוויש. בכל בית היתה גופה. ד"ר חידר עבד א־שאפי. הרקיע תרבותי עם הזולת. ד"ר אחמד טיבי. התקשרו אליו ממשרד הד"ר

מנסים לעצור את ההסלמה

מאת עמירה הס

כל שעה שקטה שעברה בשבת איפשרה למתווכים בין המחנות הניצים בעזה לנסות לגבש גילוי דעת משותף של הצדדים, ואולי גם להפגיש את נציגי החמאס עם יאסר ערפאת. המאמצים עדיין נמשכים. השקט שהושג בשבת הוא, עד כה, התקדים המעודד

מבחנה האמיתי של עזה היה בשבת, למחרת התנגשויות הדמים בין המשטרה הפלשתינית לתושבים. המטרה העליונה היתה למנוע מהלוויות ומתהלוכות האבל להתפתח לתקריות קשות אף יותר. חשש זה הוא שהניע את הד"ר חידר עבד א־שאפי ליזום ביום שישי לפנות ערב פגישה עם יאסר ערפאת ולהציע את עזרתו בתיווך בין הצדדים.

ביום שישי בצהריים, מרגע שהתברר כי צרורות הירי שהחרידו את העיר אינם "סתם ירייות באוויר", החלו הגישושים השונים, באפיקים אחרים, הניסיונות לעצור את ההסלמה בין התושבים למשטרה. באותן שעות לא העלו פרי, המאמצים התרכזו אפוא במשימה למנוע שפיכות דמים למחרת היום. ימי השלטון הישראלי לימדו את הכל שהלוויית הרוג אחד דיה להידרדר להתנגשות גדולה – אם לובשי מדים, נציגי השלטון, נמצאים בקרבת מקום לאבלים.

טבעי הדבר שביתו של עבד א־שאפי נעשה בית ועד. הד"ר זכריא אל אגא, המנהיג הרשמי של פתח ברצועה והממונה על משרד השיכון הפלשתיני וג'מאל סוראני, מנכ"ל הוועד הפועל של אש"ף, נכנסו לשיחות תיאום קצרה. חברים קרובים מהשמאל הפלשתיני – מהחזית העממית ומפלגת העם, נכנסו ויצאו. היו טלפונים של מקורבי ערפאת.

בסביבות תשע בערב התכנסו בבית עבד א־שאפי נציגי החזית העממית, הד"מ, החמאס והג'יהאד האיסלאמי. אחרי שגיבשו את הצעותיהם להבטחת השקט למחרת היום, התקשר עבד א־שאפי אל יאסר ערפאת, שהורה לנציגי פתח להצטרף לישיבה בבית המתקשר.

בינתיים התבוננו אישים פלשתינאים אוהדי ישראל לתרום את תרומתם להרגעת הרוחות. כל שעה שקטה שעברה בשבת, איפשרה למתווכים להוסיף ולהתמקד בניסיון לגבש גילוי דעת משותף של הצדדים, ואולי גם להפגיש את נציגי החמאס עם יאסר ערפאת. המאמצים אלה עדיין נמשכים. השקט שהושג בשבת הוא, עד כה, התקדים המעודד.

באמר כפארנה, איש החזית העממית ברצועה:

"עברנו ביום שישי בצהריים. שמענו יריות, אבל חשבנו בתחילה שאלה יריות באוויר, כמו שאנחנו שומעים כרגיל מכל מיני נושאי נשק. אנשים שלנו, מהחזית העממית, שגרים בסביבת המסגד, החלו אז להתקשר ולספר. כמה זה נורא. היינו מבולבלים, דיברו על שישה הרוגים ומאה פצועים. מיד הלכנו לבית החולים שיפא. באותו הזמן נודע רשמית על שני הרוגים. אז התחילו ההתנגשויות ליד בית החולים ובראייה (מטה המשטרה).

"הכרנו מהחזית הזאת להפגיש את נציגי הצדדים. קודם כל התקשרו לחמאס, אבל לא מצאו את אנשיהם. הלכנו למשרדי פתח.

"דיברנו שם עם סופיאן (אבו זיידה), הישאם (עבד א־ראזק) ועבדאללה יאורי. באנו ביוזמתנו, הבנו שצריך לעשות משהו מיד כדי לעצור את ההידרדרות, למנוע הסלמה. אחרת, תהיה בעיה גדולה, חזרה על תקופת הכיבוש, ומבתי האבלים וההלוויות יצרו התנגשויות נוספות.

"אחר הצהריים היה יונס באזר (מבכירי החזית) אצל הד"ר חידר (שביום הסכימו שעלינו לתאם את צעדינו עם שני הצדדים. הם ניסו להשיג את אנשי החמאס בטלפון, אבל איש מהם לא היה בבית. הם התקשרו אל אנשי הג'יהאד האיסלאמי, ומצאו את מחמוד אל־הינדי. בעזרתו איתרו את איסמאעיל הנייה וסייד אבו־מסאמח מהחמאס. בינתיים היה הד"ר חידר אצל אבו־עמאר (ערפאת).

"במשרד פתח קיבלנו את מספר הטלפון של אבו מסאמח, טילפנו משם. נודע לנו שהם אצל זיידה, עם הג'יהאד. הלכנו לבית עבד א־שאפי. הד"ר זיידה, אנשי החמאס והג'יהאד ואנחנו נועצנו מה לעשות. הצענו לאנשי החמאס שבתהלוכות וההלוויות לא יישאו נשק ולא יהיו בהן רעולי פנים. אנשי החמאס הסכימו. הד"ר חידר טילפן אל אבו־עמאר, שאמר לו כי הוא שולח אליו את אנשי פתח (שהיו בלשכתו) כדי לסכם בעניין אירועי המחר. באו כשישה או שבעה אנשי פתח, בהם סופיאן (אבו זיידה) והישאם (עבד א־ראזק). הסיכום המשותף היה להודיע למשטרה את מסלולי התהלוכות, כדי שלא יהיו שוטרים בקרבתם: התהלוכות יתנהלו בלי נשק ובלי רעולי פנים. אסור לפגוע ברכוש.

"אבו־עמאר היה מעורב דרך אנשי פתח, שהיו נציגי הרשות בהסכם להפסקת־אש זמנית. בישיבה שלנו סיפר אבו־מסאמח כי כבר בשתיים וחצי בצהריים הלך ללשכת אבו־עמאר, כדי להפסיק את ההתנגשויות. אבל בלשכה אמרו לו לחכות, כי אבו־עמאר בישיבה. אחר כך אמרו לו שאבו־עמאר ישן. אנשי פתח לא הכחישו מה שסיפר. אבו־מסאמח סיפר את זה כדי להוכיח שהחמאס לא מעוניינים להסלים את המצב, ושהוא חיפש פתרון.

"נוכחותו של הד"ר חידר חשובה כי הוא מכובד ומקובל על כל הצדדים. הוא נחשב ניטרלי, ומעורבותו משפיעה על כולם. הוא גם יכול לדבר במישרין עם אבו־עמאר. לאדם אחר יקשה להגיע מיד אל אבו־עמאר.

"בשעות אלו היה ברור לכל כי עלינו לעשות הכל כדי למנוע הסלמה שתוביל למלחמת אחים. ידענו ש־24 השעות הראשונות לאחר תחילת אירועי הדמים הן השעות הקריטיות. החלטנו שלא נישן עד שנגיע להסכם. ואחר כך, כשהמצב יירגע, נוכל לדון יותר בשאלה, איך ימשיכו יחסי השלטון והאופוזיציה במסגרת הרשות. אך נעשה זאת תוך כיבוד עקרונות הדמוקרטיה, בלי להתחשב בהבדלים הפוליטיים וההתנגדויות שלנו לתהליך אוסלו. אם לא ייקבעו כללים מוסכמים על כולם, ההתנגשויות האלה יחזרו שוב. בשלב זה באו הערבים הישראלים".

עד יום רביעי בלילה, נקלעו מאמצי התיווך למבוי סתום, למרות כמה הסכמות שהושגו. בחמאס דרשו שהרשות תכיר באחריותה לשפיכות הדמים, מעצם היותה השלטון, "עד שיתברר אחרת" – כלומר, עד שהממצאים יצביעו על האחראים לשפיכות הדמים. הרשות התנגדה. בסופו של דבר, ביום רביעי בלילה הושג הסכם נוסף להפסקת אש בין הרשות לארגוני האופוזיציה. הסכם זה בוסס בהצהרה שחתום עליה גם חידר עבד א־שאפי. עיקרי ההסכם: אזרחים לא יישאו נשק, תיפסק מלחמת הכרוזים, יכובד חופש הביטוי והדעה של כל הארגונים והאישים הפוליטיים.

עבדאללה נימר דרוויש, מנהיג התנועה האיסלאמית בישראל:

"על מה שקורה בעזה שמעתי ביום שישי בשעה שלוש, כשחזרתי מהמסגד. סיפרו לי בבית, הם שמעו ברדיו. ברגע הראשון לא האמנתי שיש התנגשויות בין מפגינים למשטרה. לא האמנתי שמשטרה פלשתינית מעזה להיכנס לקרב עם פלשתינאים. ברגע הראשון חשבתי לעצמי: הנה, משתפי הפעולה עשו את שלהם. הדריה הראשונה היא שלהם, של אלה שמבקשים לפוצץ את הצעת עזה.

"מיד אמרתי לעצמי: אני רוצה להיות שם. כאן הולכים בדרך שתשרוף עם שלם. אי־אפשר לשבת בחיבוק ידיים. הבנתי שצריך ללכת לשם מיד ולעמוד בין הצדדים. חשבתי עד חמש, הלכתי להתפלל, שבתי הביתה, ואז החלו הטלפונים.

"לצערי ולשמחתי מצאתי בשובי שהד"ר האופוזיציה התקשר ישירות. אמרו להם שאני בתפילה. הם התקשרו וביקשו שנבוא. קודם התקשר ממשרדו של הד"ר. אחר כך (הד"ר אחמד) טיבי סיפר שהתקשר אליו ממשרד הד"ר וערפאת אמר לו: טיבי, אני מבקש שאתה ועבדאללה נימר דרוויש תבואו מיד ותודיעו לכל המנהיגות. מחמוד א־זהאר, ראש החמאס בעזה, התקשר ישירות.

"באותו לילה אפשר להגדירו כמרגיע הפלשתיני. בהיסטוריה הפלשתינית תירשם לזכותו עמדתו החזקה, שעמד וקרא להרגעה. צריך כוח בשביל זה ואומץ לב. הכל מכירים בעבודה שעשה, מהד"ר ועד השוטר הפשוט. הוא היה עם מפקדי המשטרה הפלשתינית, ליד בית החולים וליד הסראיה. הוא הסתובב כדי להרגיע ולמנוע התפוצצות. הוא גם ספג קללות.

"הד"ר טיבי, ג'מעה אל־קסאמי ואני הגענו לעזה בסביבות 11:30 לפני חצות. משם התקשרנו אל ועדת המעקב (העליונה של האוכלוסיה הערבית בישראל) שתחליט לנסוע לעזה.

"בשיחותינו הראשונות פעלנו שיינתן רשיון לאנשי החמאס לעבור את המחסומים ברצועה בלי בעיות, כי היו הלוויות בכל מקום. בכל בית היתה גופה. המטרה היתה להשיג שקט ביום שבת. בשלוש וחצי לפנות בוקר, כשגמרנו עם ההסכם על הדיון, וכל הפלגים הסכימו, הייתי רגוע. ראיתי במפורש. כאן קרה דבר כל כך קשה. צריכים להכריז אם יש לנו אחריות או שרוחפים להתום שרק אלוהים יודע מה המוצא ממנה. כל אחד אחראי. מרגע לאחר ההסכם. היינו צריכים לנוח עד הבוקר, לראות את הד"ר מחמוד א־זהאר ולהעיר את הד"ר.

"גם הד"ר חידר עבד א־שאפי עשה עבודה מצוינת. כשהגענו הוא כבר החל במלאכה, וכששמע על בואנו, שמח. הוא עשה עבודה אדירה. כשהגענו, החלו המגעים כדי להוביל לפגישה של כולם עם הד"ר. אם כי עד עתה (יום שלישי בלילה) לא התקיימה פגישה כזאת.

"בשבת הגיעו חברינו מוועדת המעקב. היתה לנו ישיבה עם הד"ר, ישיבה עם א־זהאר, גם עם עבד א־שאפי. הזקן הזה, אני מעריך אותו, למרות השקפותינו השונות. צריך להיות צדיקים תרבותי עם הזולת, כי הוא שונה וזכותו להיות שונה. הוא אחיך, בן אדם.

"לא היה לנו זמן אפילו ללכת להלוויות. רצנו בין הצדדים. היה עלינו להתחיל ולהתכונן לשלב השני, לגבש נקודות הבנה שיהיו מוסכמות על כולם.

בשיחות אלו שמעתי במפורש מאנשי החמאס: איננו מעוניינים להחליש את הד"ר, איננו מעוניינים להיות אלטרנטיבה לשלטון. אנו מוכנים לעבוד יד ביד לבניית המולדת".

שבוע / עוזי בנזימן

1. כאב בטן

ביום רביעי אחרי הצהריים ישב השר עוזי ברעם בחדרו בבניין הכנסת ואמר לאורח שהיה אצלו: בשעה זו ממש תוקעת מפלגת העבודה את המסמר האחרון בארון המתים שלה. באותה שעה התנהלו באולם המליאה ההליכים האחרונים של אישור החוק על המיסוי בבורסה, וברעם היה מתוסכל מכך שלא הצליח לעכבם. הוא אמנם ניסה, אבל לא ברצינות יתירה: כתב פתק לבייגה שוחט, דיבר עם כמה שרים, אבל רבין היה בדרכו לקהיר ובכנסת לא היתה למפלגת העבודה דמות מנהיגה שתאזור עוז לעצור את גלגלי החקיקה. החוק התקבל, ושוחט הבהיר כי הוא מאושר. לברעם אמר שר האוצר, מעל גלי האתר, שהבוחר יידע להעריך את עמדת העבודה שיזמה חוק שבא לתקן עוול חברתי משווע.

ברעם סבר שבמצב שהידרדרה אליו הבורסה, היה על הממשלה להודיע כי היא משעה את חקיקת החוק. ברעם מעריך כי מאות אלפי משקיעים קטנים יעקבו במפלגת העבודה על הפסדיהם, וכי גם ודעם הארוכה של בעלי ההון שניזוקו ממפולת הבורסה תורגש במשק באופן שיפגע במפלגת העבודה: פחות השקעות, פחות מקומות עבודה, בלימה של אווירת השגשוג. זה תהליך העלול להגיע למיצויו בדיוק לקראת הבחירות הבאות. ואילו רבין מאמין שמה שקובע בקלפי הוא האווירה השוררת במדינה והדימוי שיש למנהיג ולמפלגה חודשים ספורים לפני מועד ההצבעה. על פי חישוב זה, עד ליוני 96' ישכח ציבור הבוחרים את חוק הבורסה. מכל מקום, האווירה בסיעת העבודה ובין שריה בעת קבלת החוק שלשום לא היתה של הישג חברתי גדול או של מהלך פוליטי מבריק. בעיקר שררו שם עגמומיות ולאות, ואיזו תקווה מרירה שהמשגה אינה חמורה מדי.

ראש הממשלה העניק לשלישייה ממדים אמביציוזיים. מלמעלה: אטינגר, בן אהרון וכרמון

מפלגת העבודה נראית ונשמעת כמי שאיבדה את חדוות השלטון. כאבי הבטן בשל חוק הבורסה הם סימפטום אחד – של מבוכות בתחום החברתי־כלכלי – אבל יש מחושים אחרים. שרים מטעם המפלגה שואלים את עצמם באיזו מערכת ארגונית היא תתייצב לפני הבוחר לאחר שחיים רמון מפורר את מועצת הפועלים, הכוח הכלכלי של ההסתדרות תש והמגזר החקלאי מפנה עורף למפלגה. מנגד מסתמן הימין כמחנה שפעמה בו פבצה של אנרגיה צוהבה: מועצת יש"ע, תנועת חב"ד ועוד קבוצות חרדיות שרק קנאותן לרעיון מתגדרה ביכולת הארגונית שלהן. ההנחה שאפשר לסגור את הבוחרים בחבילת שלום נוצצת מוטלת בספק בעיניהם של שועלי בחירות ותיקים במפלגה: מערכת בחירות אינה עניין סטטי, הם טוענים, היא מניפולציה של כוח. העבודה, לפי שיטתם, נמצאת בשעה זו במצב של תשישות פתולוגית.

השרים המודאגים היו רוצים לראות את רבין מנהיג ומנווט: יש בהם המגדירים אותו בראש המפלגה הגרוע ביותר בתולדותיה. בתקופתו היא איבדה את עיקר נכסיה וסבלה מפלות קשות בבחירות לרשויות המקומיות ולהסתדרות. הוא מתנהג כמי שהתפתחויות אלו והבלקות שהן מותירות על פעילי המפלגה אינן עושות עליו רושם מיוחד. הם היו רוצים שיעז להוליל לאלתר שינויים בממשלה: לבקש משניים־שלושה שרים לפרוש, להורים דם חדש שישפר את דימויה של הממשלה, אבל הם מלומדי אכזבות. גם במעגל החברתי־הפוליטי המקיף את רבין נשמעים קולות דומים, ואף מגלגלים שם שמות של דמויות בולטות בעולם העסקים הציבורי כמועמדים לחזק את הנבחרת הכלכלית בממשלתו (בתסריטים אלה, שוחט הוא השעיר לעזאזל), אבל ספק אם לרוחשים אלה יש משקל של ממש. רבין נושא עמו טראומה של עשרים שנה עקב עצה מהורה שקיבל בעניין הרכב ממשלתו הראשונה, ומאז הוא זהיר מאוד.

2. כאב ראש

גם המצב המדיני גורם בשעה זו כאבי ראש למפלגת העבודה. אמנם המליצה השחוקה אומרת ש"רבין שומר את הקלפים קרוב לחזה", אבל הוא שקוף כמו מדד האינפלציה: רבין ביקש להקים הסדר עם סוריה להסכם עם אש"ף על הנהגת ממשל עצמי בגדה. יש אנשים ששמעו אותו הוגה אפילו בתסריט הבא: לקראת הבחירות של 96' הוא יחולל משבר במשא והמתן עם הפלשתינאים (בין אם ייסוב עדיין על הסכם הביניים ובין אם על הסדר הקבע) כדי לשוות לעצמו דימוי של מתמקח קשוח, ולהבליע ברעת הקהל הישראלית את רושם הוויתורים שהתכוון לוותר לאסד. השבוע נראו החישובים אלה כהזויות: אם הרושם המגיע מביקורו האחרון בוושינגטון אינו מטעה, קלפיו נטרפו.

אמנם יש בצמרת הממשלתית בעלי תפקידים שגם השבוע לא היססו להמר שבתוך חודש תתחולל פריצת דרך במשא ומתן עם סוריה, אבל מעט הריחוחים שהגיעו מרבין, ובעיקר תגובותיו הפומביות, העידו שהתכוונותיו בעניין אסד מתבשלות: משום מה, הנשיא הסורי אינו מגן על פי הפרוטוקולה שחיבר ראש הממשלה הישראלי. לפני אסד מתמודדות שתי דרכים לקרוא את תוצאות הבחירות לקונגרס האמריקאי: להודרה ולעשות עסקה עם רבין בתקווה ללקט לפחות משהו מהסיוע הכלכלי המדיני שהוא מצפה לו מארצות הברית; להמתין ולראות מי יהיה הנשיא הבא (ג'יימס בייקר?) ולקוות להשיג תנאים טובים יותר ב־96'.

שוחט. הבהיר כי הוא מאושר

ברעם. מחזר מבקשות המשקיעים

דומה שהתפתחות אחת כבר ברורה גם לרבין וגם לאסד: הרפובליקאים יתנגדו לניצחון גם בבית הלבן, והם לא יתגייסו לסייע לנשיא קלינטון להגיע להישג בתחום מדיניות החוץ. מתגובה זו נגזרת מסקנה שיש לה השלכה ישירה על מצב המשא והמתן בין ישראל וסוריה: הכבוד מחושבת על הסיכוי שכספי אמריקאי ישמן הסכם שלום בין שתי המדינות. אם הניתוח הזה נכון (בין השאר מחזיק בו ח"כ בנימין נתניהו, ששב השבוע מביקור בזק בוואשינגטון), הצטמצם העניין של אסד בהשגת הסדר, שהרי אחד ממניעיו העיקריים הוא לשפר את יחסיו עם ארה"ב ולזכות בתמיכתה הכלכלית: בד בבד נפגע שיקול מרכזי בגישתה של ישראל למשא ומתן, שהרי הסדרי הביטחון בגבול הישראלי־הסורי, שבהם הגה המטכ"ל, עלותם הנושה מיליארד דולר והאמורים לבוא מקופה האמריקאית (הערכות על היקף ההוצאות בתחום זה כבר נמסרו לפנטגון).

הציפייה בישראל ובסוריה לתמיכה כספית גדולה מצד ארצות הברית היא שמוטלת בכל הנראה, או מכל מקום העמדה בספק, עקב המהפך הפוליטי בגבעת הקפיטול. לכן לא ברור מדוע יצא רבין בהתקפה כה חריפה על שלושת אנשי הימין שפעלו בשנה האחרונה נגד הצבת כוחות אמריקאים ברמת הגולן. יוסי בן־אהרון, יגאל כרמון ויורם אטינגר הם זה שנה ויותר שדולה קטנה בארצות הברית, ששמה לה למטרה לשכנע את הקונגרס ואת דעת הקהל להתנגד להקמת חיל־משלוח אמריקאי לגבול ישראל־סוריה. השלושה לא הסתירו את פעילותם: הם קשרו קשר עם הסנאטור ג'סי הלמס ועם חבר הקונגרס ג'ים סקסטון, מניו־ג'רסי, ובאמצעותם הגיעו לחוגים פוליטיים נוספים. עזרה להם גם עמדתם של מכוני מחקר אמריקאיים (למשל זה של פרנק גפני, לשעבר פקיד בכיר בממשל רייגן), שהגיעו בעצמם לאותה מסקנה. עם זאת, מסעותיהם של בן־אהרון ושות' לא נראו למשרד החוץ בירושלים ולשגרירות ישראל בארצות הברית כמטרד חמור שיש להיאבק בו ברצינות. על פי עדותו של בן־אהרון, במאמר ב"ידיעות אחרונות" השבוע, ממשן את פעילותם הוועד נגד נסיגה מהגולן.

בדיעבד אומרים גם במפלגות הימין שהשדולה הצנועה בחרה מטרה לא מוצלחת דיה למאבקה: היה עליה להכות את רבין זאת אומר בכיסם, ולא לרכז את האנרגיה שלה בניסיון התנגדות להצבת חיילים אמריקאים על אדמה רחוקה. על פי תפיסה זו, גם הנבחרת בן־אהרון לא תתנגד לשילוב כוחות אמריקאים בפיקוח על הסדר ישראלי־סורי, אם לא יהיה כרוך בנסיגה מרמת הגולן. לעומת זאת, קל יותר להשיג תמיכה אמריקאית רחבה נגד הפניית כספים לארצות זרות.

מכל מקום, השתלחותו הבוטה של רבין בשלושה לא היתה מובנת לא לחבריו לממשלה ולא למתנגדיו באופוזיציה: הואיל וקל היה לו להפריך את טענת השלישיה נגד הצבת יחידות אמריקאיות בכוח ניטור בינלאומי (כפי שנהגה מתגובותיהם של הוברט דול וניוט גינגריץ'), מה ראה להתנפל עליהם בלשון כה בוטה. חוץ מזה, לא הימין יצר את תקדים השדולה הפוליטית הישראלית בארצות הברית: קדמו לו "שלום עכשיו" וראשי מפלגת העבודה בהיותם באופוזיציה. רבין העניק לשלישיה ממדים אמביציוזיים כאילו בגללם נהפך ג'סי הלמס לארכי־שטן המזוהה, במקרה, עם עמדת הליכוד בעניין רמת הגולן וכאילו הם האחראים לניצחון הרפובליקאים בבחירות לקונגרס.

3. כאב כרוני

זה חודשים שבין מקבלי ההחלטות בירושלים מתפשטות הערכות על מצבו המתערער של יאסר ערפאת בעזה. הסקירות המודיעיניות לא הניעו את הממשלה לעשות מעשה של ממש, לכל המרובה הן השפיעו במשהו על רבין לשנות את טון הדיבור אל ערפאת ולהסכים לפתוח עמו במשא ומתן על מכלול הסוגיות המרכיבות את הסדר הביניים. ביסודה היתה הגישה הישראלית סבילה: נמתין להתפתחויות בעזה ונגיב עליהן.

השבוע הגיעו הערכות הרשות: הן היו דו־משמעויות: חלקן קבעו כי ביום שישי שעבר הפעיל ערפאת כוח במידה דרושה, וכי מעמדו יצליח להטיל את מרותו על האוכלוסיה הפלשתינית; חלקן גרסו כי לא היה קשה דיו וזה יתנקם בו בעתיד הקרוב. אין הסכמה בירושלים על סיכויי שרידותו, מביאים בחשבון שיתכן כי יירצח. מקווים שתצמח תחתיו הנהגה חלופית, אולי קולקטיבית, ואולי הנסיבות יעלו מנהיג יחיד אחר. רק מקומי. לעומת זאת, מאוחדים בדעה שיש לעשות הרבה כדי למנוע ניצחון פונדמנטליסטי בעזה: השתלטות החמאס על הרחוב הפלשתיני תקרין על הזירה המזרח־תיכונית כולה ותסכן את הישגיה הגדולים של המדיניות הישראלית בשנתיים האחרונות.

כדי לסכל הישג פונדמנטליסטי, וכדי לסייע לערפאת לממש את סמכותו, עמלו השבוע שמעון פרס ואורי סביר, בתיאום עם דניס רוס ועם אנשי ממשל אחרים בוואשינגטון, על הפקת גלגל הצלה שיוטל בשבוע הבא לביצה הטובעת של עזה. אלה תליותיו:

העברה של 150 מיליון דולר לרשות הפלשתינית למימון משכורות המשטרה והמינהל בעזה ובגדה עד לחודש אפריל.

הקצבה מיוחדת של 20 מיליון דולר להתנעת שיקום השכונות במחנות הפליטים ברצועה, מבצע שתפקידו להקל במשהו על מצוקת האבטלה.

זירוז הטיפול בפרויקטים לטווח ארוך באמצעות הבנק העולמי.

הנהגת מסלול של הקצבות ישירות ממדינות התורמות אל ראשי הערים ברצועה וביריחו.

האצת המשא והמתן עם המדינות התורמות על הפעלת מסלול של השקעות ישירות של יזמים בינלאומיים בעזה, בערבות הממשלות התורמות.

יצירת הידברות בין יזמים ישראלים ופלשתינאים על השקעות משותפות בפארק תעשייתי מדרום לארז.

חבילת הסיוע הזאת מעמידה את ישראל לפני בעיה קטנה: הממשל האמריקאי דורש ממנה השתתפות פעילה במאמץ. במלים אחרות: ארצות הברית מצפה לסיוע כספי ישיר של ישראל לרשות הפלשתינית. הגלולה הזאת אינה קלה לעיכול למריבאים הירושלמים היא תימהל, כנראה, בסירופ ממותק: תרומת הכספים לא תוצג כסיוע ישיר, אלא כתמלוגים המגיעים לרשות הפלשתינית בגין גביית מכסים על סחורות העוברות דרך ישראל. בשלב ראשון מדובר בהעברה של שישה מיליוני דולר בחודש. עד כה השתמשה ישראל בסכומים אלה למימון תקציב המינהל האזרחי בשטחים: מעתה יהיה עליה להיפרד מסכום זה ולמצוא לו תחליף בתקציב המדינה.

אין לאיש ביטחון שהכסף יענה את הקול של קנאי האיסלאם.

פרוור בקהיר

האומנם היו החיים במצרים הקוסמופוליטית יפים כל כך, והיחסים בין בני הלאומים הדתות והעדות השונים כה אידיליים, כפי שמציירים אותם הגעגועים? חוקר מצרי, שהתארח השבוע באוניברסיטת תל אביב, חקר את תולדותיה והווי חייה של שכונה אחת כזאת

מאת יוסף אלגזי

הקתדרה להיסטוריה של מצרים וישראל באוניברסיטת תל אביב אירחה השבוע להרצאה את סמיר ראפת, שפירסם באחרונה ספר באנגלית על קורותיו של מעאדי. משפחות יהודיות רבות חיו בפרוור זה של קהיר, עד שנת 1962. בנייתו של מעאדי החלה בתחילת המאה ומקימיו היו יזמים יהודים ובריטים. הוא היה אחד הפרוורים שסימלו את מצרים הישנה, הקוסמופוליטית.

רוב קהל שומעיו של ראפת, מבוגרים יוצאי מצרים, הפכו את ההרצאה האקדמית למין ערב של נוסטלגיה ולהלוויות בעיניים. לקראת סוף הערב ביקש המנחה, הפרופ' שמעון שמיר, לברך בהרמת יד מי משומעי ההרצאה מוצאם ממעאדי. כשהתברר כי לפחות רבע מהנוכחים הם יוצאי אותו פרוור, קרא סמיר ראפת בהתרגשות, בערבית, "איפה אתם?"

למחרת, בלובי של המלון שהתאכסן בו, הסביר: "בקריאתי זו ביקשתי לקרוא להם לבוא ולבקר אצלנו, לשוב ולראות את מחוזות ילדותם ועלומיהם. מאז עזבו את מצרים, השתנו אנשים אלה, וגם מצרים השתנתה. רציתי לומר להם: 'בני דורכם זוכרים את מצרים, אך ילדיכם כבר אינם מכירים אותה. כעדים חיים של ימי הזוהר שלכם במצרים, בואו וחדשו את קשר העתיד עם מצרים שהיא היום שכנתכם מדרום. בואו להיווכח שרבים במצרים זוכרים אתכם באהבה'. ספרי על תולדות פרוור מעאדי אינו אלא בבואה של מצרים הקוסמופוליטית שליהודים היה בה מקום מיוחד".

גם אם התמונה שמצייר ראפת בזיכרון על מצב הזרים במצרים, ובכלל זה מצב היהודים, נראית אידילית מדי, חשוב שהם נשמעים מפי אינטלקטואל מצרי שרבים מחבריו בארצו עדיין לא השתחררו מעכבות העבר.

"על פי גילי אני צעיר בשנתיים ממדינת ישראל", אומר ראפת. "נולדתי וגדלתי במעאדי, שנודע גם בכינויו 'הפרוור הירוק'. היו בו גנים, עצים, וילות. התגוררו בו בני לאומים שונים ובני דתות שונות, רובם בעלי מקצועות חופשיים, אנשי עסקים ואנשי ממשל. כולם חיו יחד, כאשר ביקרו במועדון, הורים, צעירים וילדים, הכירו זה את זה וגדלו יחד. אך טבעי היה ששמענו במועדון את האנשים מדברים אנגלית, צרפתית, יוונית, איטלקית, גרמנית, ערבית. אנשים שהחלו את שיחתם בצרפתית, עברו בלי להרגיש לאנגלית, בתוך כך שירבבו לדבריהם מלים באיטלקית, וסיימו ביוונית".

בליל השפות שיקף את אופיו של מעאדי. תושביו, בני לאומים, דתות ואמונות שונות, ישבו במצרים שנות דור, שניים, שלושה דורות ויותר. מהם שישבו בקהיר עוד מהמאה שעברה. "אותן שנים התייחסו לתופעה זו כטבעית גמורה, אם כי במבט לאחור ברור כהולם שהיא היתה מיוחדת במינה".

ראפת: "רציתי לומר ליוצאי מעאדי: 'בואו להיווכח שרבים במצרים זוכרים אתכם באהבה'"

הורי ראפת נולדו בקהיר. אביו, הד"ר ואחיד ראפת, למד במצרים והיה למשפטן. שנים עבד במשרד החוץ המצרי, ואחרי כן הקים משרד עורכי־דין משלו. הוא התמחה במשפט הבינלאומי והיה בקי בתולדות מצרים. "הוא נודע כמי שלא תמיד הלך בתלם, אם בימי המלוכה המצרית ואם בימי גמאל עבד אל־נאצר, והוא שילם על כך". זמן מה ב־1957 הושם במעצר.

הד"ר ואחיד ראפת מת בשנת 1987, בעת השיחות בין מצרים וישראל על טאבה. הוא היה אחד היושבים־ראש של המשלחת המצרית. "מלכתחילה היה בטוח שמצרים תזכה בבוררות בעניין טאבה. הוא נהג לומר שנולד עם בעיית טאבה הראשונה, ב־1906, בעת שמצרים ובריטניה היו חלוקות עליה".

ראפת נולד וחי באזור הקרוי "הרובע היהודי" במעאדי. "כילד לא תהיתי מדוע קראו לשכונה הרובע היהודי. מולנו גרה משפחת קרמונה, משמאלנו משפחת אמיל ברדה, מימיננו מראם ברבי רנבורג, מאחורינו משפחת סלאמה, בסמוך משפחות מגרוזי, ששון, ד"ר הנק, ד"ר ליסטר. אותי לא העסיקה המחשבה שרופא המשפחה שלנו, הד"ר ליכטנשטרה, שהחליף את שמו לליסטר, הוא יהודי, או שבני משפחת קרמונה הם יהודים ממוצא איטלקי. אמיל ברדה, אף הוא יהודי, ובנו, אנרי, כנר חשוב, אחד הנגנים בתזמורת האופרה של פאריס. בקרוב יופיע בקונצרט בקהיר".

ב־1948 בנו הוריו של ראפת את הווילה שלהם ברובע היהודי. אמו סיפרה לו כי הם היו אז המוסלמים היחידים ברובע. האם התחנכה בתיכון הצרפתי, שלמדו בו יהודים רבים. בני המשפחות היהודיות סיקורל, שמלה, מוסרי, היו חבריה. המשפחה דיברה צרפתית שוטפת ולכן נקלטה יפה בקרב שכניה ברובע.

המפנה הראשון בחייו של ראפת התחולל בתחילת 1957: "בן שש, הוצאתי מבית הספר היסודי האנגלי, וסיפרתי להורי שהכיתה שלנו, שהיו בה 20 תלמידים, נותרה עם עשרה בלבד. הורי ביקשו. כילד קטן לא הייתי מודע למלחמה ולהשפעתה. סיפרתי להורי שויקטור, סרג', קטיה ודיניקה איננו. אחי, שריף, הגדול ממני בארבע שנים, למד בויקטוריה־קולג', והוא אמר להורי: 'בבית הספר שלנו לא נשאר אף בריטי אחד, כולם הלכו'.

"כשפרצה המלחמה באוקטובר 56', יצאנו לחופשת לימודים ארוכה. התופעה הזאת היתה כפריה בשל הפלישה המשולשת, של ישראל, בריטניה וצרפת, למצרים. בעקבותיה, בן לילה נהפכו אנשים אלו לזרים. הם גורשו ממנה או אולצו לעזובה. כל זה השפיע על פרוור מעאדי, במיוחד על הרובע היהודי, ששלושה רבעים מתושביו היו יהודים".

גם אחרי 57' נותרו יהודים ובני לאומים אחרים במצרים של נאצר, ובמעאדי. מביניהם זוכר ראפת את סרז' חולברג ואת אגו־פרוצאות שהיו בעלי אחוזות מצרית ולא עזבו את מצרים. ב־1961 השתתף ראפת בבר מצווה של סרז' בבית הכנסת היהודי ברובע. "זכרתי את בית הכנסת שעד 1956, בשבתות ובחגים היה מאד כולו והומה מתפללים. קולות התפילות והזמירות הגיעו עד ביתנו. ב־1961, בבר מצווה של סרז', הקהל מילא בקושי רבע משטחו של בית הכנסת. לא שיערתי שכעבור שנתיים ייסגר בית הכנסת למשך 20 שנה ויותר".

ביולי 61' היה עוד מפנה. "מצרים נכנסה לעידן הניסיון הסוציאליסטי, הולאמו מאות חברות, בנקים ומפעלים גדולים, שהיו בבעלות מצרים, יהודים, צרפתים, בריטים, יוונים ארמנים סורים וכו'. כל אלה, בני לאומים שונים, שהיו מדורי דורות במצרים, שתרמו לתחייתה בעידן המודרני, שפיתחו בה את הקפיטליזם. הנה הגיע תורם לעזוב את מצרים".

ראפת מציין כי אנשים אלה היגרו למצרים, חלקם במאה שעברה, מאימפריות וממדינות שדיכאו את המיעוטים שבתוכן. מצרים עודדה אותם להשתקע בה, להשקיע בה, להרוויח בה, הם תרמו רבות למצרים. בימים ההם היתה אוכלוסיית מצרים פחות מ־20 מיליון, לעומת 75 מיליון היום. בריטים, צרפתים, יהודים, איטלקים, יוונים, הצליחו בעסקיהם, תפסו עמדות מפתח בחצר המלוכה, בממשל, בכלכלה, בעיתונות, בכל. "אנשים אלה, שזה כבר באו למצרים, התיישבו בה, הקימו בה את משפחותיהם והפיקו בה רווחים, חשו שהם חייבים לא רק לקבל, אלא גם לתת למצרים זו, שקלטה אותם כאילו היו בניה. הם נמלטו מארצות מוצאם באירופה שלא היו רצויים בהן, ובמצרים התקבלו בזרועות פתוחות והיא היתה להם מולדת".

בן שיחי מונה רשימה ארוכה של משפחות יהודים שהטביעו את חותמן על מצרים. משפחות קטווי, הררי, מנשה, מוסרי, יהודים עשירים, מעורים בחברה המצרית, שמימנו הקמת מפעלי רווחה, בתי ספר, מרפאות, בתי חולים, בתי מחסה ליתומים ולזקנים, ליהודים וגם לשאינם יהודים. "מצרים הועילה להם והם הועילו למצרים. הם ראו במצרים את מולדתם שלהם ושל צאצאיהם. אנשים אלה לא נהגו כאותם זרים הבאים היום למצרים לשנים אחדות כדי לצבור כמה לירות ולא לבנות כמה גרושים, ולחזור אחר כך לארצותיהם".

ראפת מוכיח, כי לפני 48' היו במצרים משרדים של התנועה הציונית העולמית וכמה קבוצות ספורט של מכבי. "שלא כאשמתם, בעקבות הקמת מדינת ישראל, נפגעו היהודים במצרים. לא לכולם היו קשרים עם פלשתין, לא כולם שמרו באדיקות על דתם. כבני הלאומים האחרים, רבים ביניהם היו קוסמופוליטים. נישואים בין בני לאומים ודתות שונים היו תופעה נפוצה. מלחמת 56', שהשתתפה בה המדינה שזה עתה קמה, ישראל, אמנם הרעה את מצב היהודים, אבל ההלאמות של 61' השפיעו לא רק על היהודים אלא על כלל הזרים שאבותיהם היו במצרים מאה שנה ויותר וגם על מצרים בעלי נכסים גדולים".

מניסיונו האישי ועל פי מחקריו, מציין ראפת ש"משנת 61' ואילך שונתה השקפתם של המצרים על קהילות הזרים, והיהודים בכלל זה. הזרות הפושים תונגבו על פי האידיאולוגיה של מצרים החדשה – מצרים למצרים, ולאחר מכן, מצרים של הערבים. הזה עידן הפאן־ערביות. לפי מושגי האומה הערבית, כבר לא נותר מקום לזרים, תזכורת לוואי של השליטה הקולוניאלית. הם תוארו בגורם זר ונצלני. השכיחו מאתנו שבכבוד החינוך המצרי היו מרכיבים ערביים, אך גם אחרים. את האחרים ניסו לדחוק מהזיכרון הקולקטיבי. אבל בני חמישים ומעלה זוכרים את הזרים, ולאו דווקא לרעה. היום תשמע אותם מביעים בקול את געגועיהם לאותם זרים שחיו עמנו, בתוכנו, אך כן אותנו ואהבנו אותם".

הוא מסביר מדוע החליט לכתוב על פרוור מעאדי: "כמי שגדל במעאדי, ברובע היהודי, הרגשתי שאם אני או מישהו אחר לא נמהר לרובב את האנשים שחיו שם בעידן הזוהר הקוסמופוליטי והיום הם בני 70 שנה, אם לא ירשמו את זכרונותיהם להיסטוריה – לא ידעו הדורות הבאים שמעאדי היתה מעין אי־עם קטן שבני דתות ולאומים שונים חיו בו יחד בשלום. כיום יש מי שרוצים להקים שוק ים תיכוני משותף עם גבולות פתוחים, על ידי כינוס ועידות בינלאומיות כוועידת קזבלנקה באחרונה. עד לפני כמחצית המאה היתה מצרים את כזאת במצרים, במעאדי. הרי הוריהם חוו אותה".

במשך שנים עסק סמיר ראפת בכלכלה. לפני שנים אחדות נטש את עולם העסקים ופנה לחקר ההיסטוריה של עיר הולדתו, קהיר. עתה הוא חוקר את קורותיהן של חנויות הכלבו הגדולות במצרים – האנגו, סיקורל, ריבולי, אורוזדיבק, סידנאוי, שמלה – "שיכלו להתחרות עם חנויות הכלבו סלפרידג'ס שבלונדון וגאלרי לאפאייט שבפאריס. אני נולדתי בעידן הזהב הקוסמופוליטי של מצרים, אך לא חייתי בו. כחוקר אני רוצה להחזירו".

האם אינך חושש שגורלך יהיה כגורלו של הסופר עלי סאלם, שביקר בישראל השנה ופירסם עליה ספר, ובשל כך נעשה מטרה להתקפות של אינטלקטואלים מצרים המתנגדים עדיין לנורמליזציה ביחסים עם ישראל?

"טוב שיש דעות שונות. מבחינה ספרי אם ספרי וביקורי בישראל יעוררו מחלוקת במצרים בין תומכים ומתנגדים. יש ישראלים המדאיגים בנו, כמו אותה גברת מישראל שפגשתי בקהיר. היא קבלה על שלמרות השלום עדיין נושבת ממצרים רוח קרה כלפי ישראל. מתייחסים אל ישראל כמו אל ילד חדש בשכונה. עובר זמן עד שהוא נקלט בחבורה ומתי־הסכים היחסים עמו. הוא הדין בישראל במזרח התיכון. צריך זמן לתקן את היחסים. אל תבקשו שיאהבו אתכם בכפייה. התאזרו בסבלנות. עם הזמן, זה יבוא. כשתבוא הנורמליזציה בין ישראל ומדינות ערביות נוספות, נזכור שאנחנו המצרים היינו הראשונים, ונתגאה בכך".

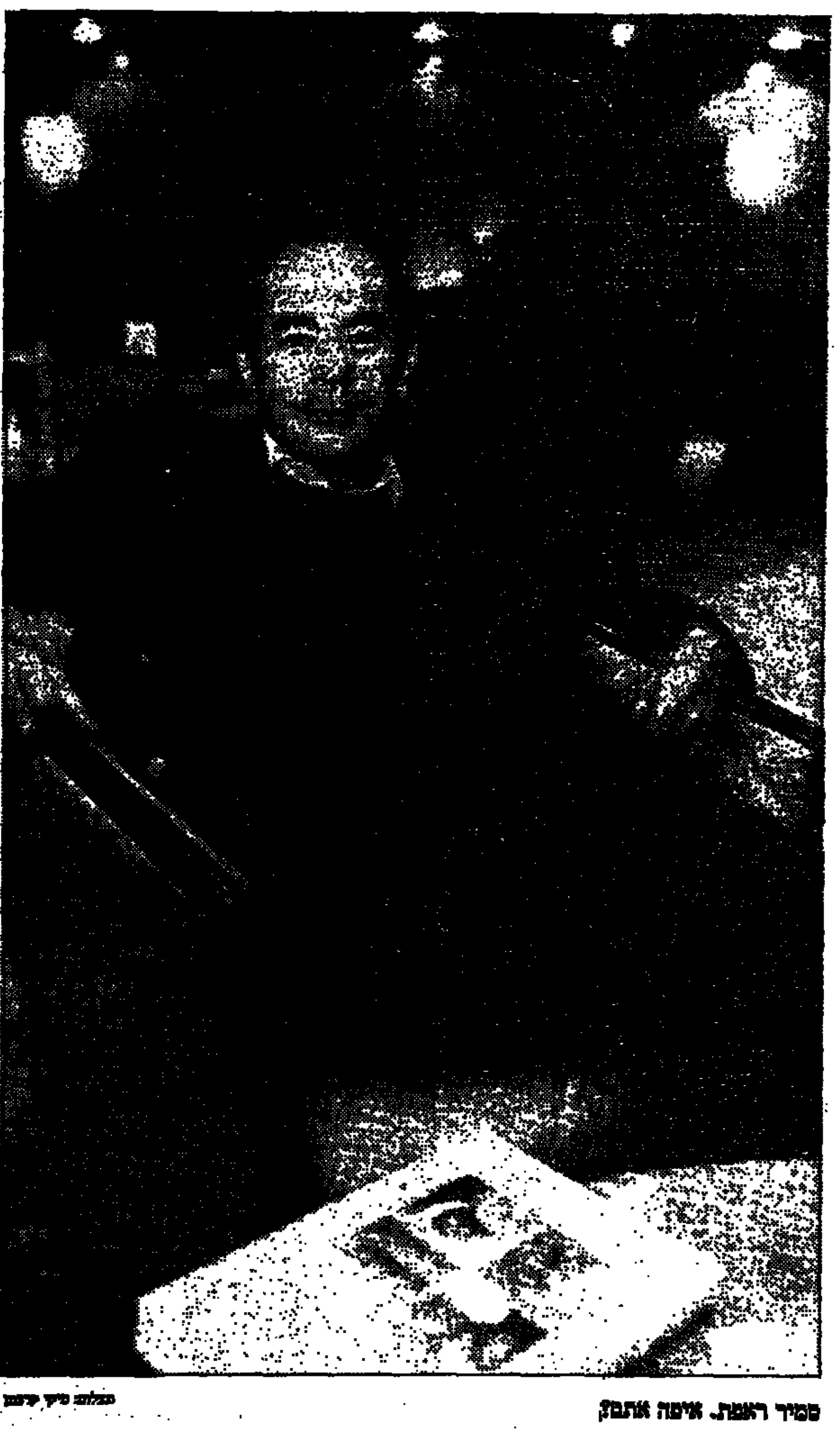

סמיר ראפת. איפה אתם?

מי יכשיר את גבעת חביבה

מאחורי הקרב על הכשרות בסמינר למורות־חיילות, מתנהלת מערכה על העברתו של מרכז כוח וכסף מיישוב של המפד"ל ליישוב של השומר הצעיר. ובמלחמה, כמו במלחמה, כל הדרכים כשרות

מאת רוביק רוזנטל

כשבעים חיילות, המיועדות ללמד שלים, באו ביום ראשון לגבעת חביבה, סמינריון השומר הצעיר. זהו הקורס הראשון לחיילות־מורות שקולטת גבעת חביבה, לאחר שזכתה במכרז של משרד החינוך. הקורס הקודם עדיין התקיים במדרשת כפר עציון, שם הוחל המפעל לפני כשלוש שנים. ברגע האחרון נעשה ניסיון לסכל את קיום הקורס בגבעת חביבה. הסיבה: לא היה שם "מזון מוכשר כחוק". היה חשש שהחיילות שיבואו ביום ראשון לא יוכלו לאכול שם והמפעל כולו יתבטל לפני שנולד.

הפרשה צצה במפתיע, לאחר שהמכרז הסתיים וגבעת חביבה זכתה בו. סגן־אלוף נגה מליניאק, מפקדת יחידת המורות־החיילות בצה"ל, באה לביקור בגבעת חביבה, ראתה תעודת כשרות מטעם רב ההסתדרות, הביאה אותה למשרד החינוך והכל בא על הסדר. הח"כ שאול יהלום (מפד"ל), שנכנס בעובי הקורה, מצא דרך לבטל את המכרז. הוא נעזר בגילויי של מנכ"ל משרד החינוך לשעבר, איש המפד"ל זבולון אורלב: מתברר שתוקף הכשרות מותנה באישור של הרבנות הראשית לכל כשרות, והרבנות הראשית לא הסמיכה מעולם את רב ההסתדרות להכשיר מטבחים. יהלום בקי בעניין זה, מאבקו במה שקרוי "הונאות בחוק הכשרות" כבר הפיל כמה חללים.

לגבעת חביבה, משמעות המכרז היא כ־3 מיליוני שקל בשנה והרחבת פעילותה. כל זה הוטל עתה בספק. אמש עתר יהלום לבג"ץ נגד משרד החינוך וגבעת חביבה. בבג"ץ מתבקש לבטל את המכרז, מאחר שלגבעת חביבה אין הכשרה כחוק, בניגוד לתנאי המכרז. יהלום אף העביר ביום שלישי מכתב ישיר לשמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך, ובו הוא תובע לבטל לאלתר את המכרז ולקחת את המקדמה שניתנה לגבעת חביבה, בסך 500,000 שקל.

אנשי גבעת חביבה פנו אל הרב הראשי של חדרה, הרב ורנר, וביקשוהו שיכשיר את המטבח. לכאורה, היתה הרבנות הראשית צריכה לקפוץ על המציאה ולעשות על מטבחי גבעת חביבה, מעוז החילוניות. אלא שתהליך ההכשרה צלע ונסתבך. העניין הועבר לטיפולו של הרב הראשי של פרדס חנה, הרב בזיקא, וגם שם נתקע. יום ראשון מתקרב והמטבח אינו מוכשר. שלמה אבני, ראש המועצה הדתית בפרדס חנה, מציג את הדברים כך: "עניין השבת בגבעת חביבה קשה מאוד. עלינו לעשות מאמצים עילאיים למצוא משגיח כשרות שיהיה בגבעת חביבה בשבתות. אבל איך הוא יגיע לשם?"

עזה התחושה בקרב אנשי גבעת חביבה שעניין המשגיח בשבת אינו אלא תירוץ. התחושה החזקה היא שהסתובבת בעניין הכשרת המטבח מכוונת לאפשר לח"כ יהלום לבטל את המכרז. ח"כ אברהם בורג, יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, העוסקת בעניין, מתבטא בחריפות: "זו התנהגות של שמבודיקים פוליטיים. זו עוד הוכחה שצריך להפריד את הדת מן המדינה". הוא מסיים מאוד בהגבר סיכוייה של גבעת חביבה ליהנות מן המכרז. "במצב של היום, אם גבעת חביבה לא תשיג כשרות מלאה, על פניו נראה שצריך לפסול את המכרז".

ביום ראשון באו החיילות, והמטבח עדיין לא הוכשר. ראובן גושן, בעל מפעל הסעדה בפרדס חנה, המוכשר על ידי הרבנות, התבקש להביא מזון שיוגש לחיילות בחדר אוכל מאולתר. גושן נענה למשימה. ביום שישי שעבר התקשר אליו ביוזא גלמן, רכז המשק של גבעת חביבה, לוודא פרטים אחרונים, וגילה להפתעתו כי גושן לא יביא את המזון ביום ראשון. לדברי גושן, הוא קיבל הוראה משלמה אבני, ראש המועצה הדתית בפרדס חנה, שלא להעביר מזון לגבעת חביבה. מפי אבני נודע לאנשי גבעת חביבה כי ח"כ יהלום הורה לו שלא לאפשר הבאת מזון מוכשר לגבעת חביבה. אבני הודיע לראובן גושן שאם יעביר לשם את המזון, תוסר ממנו הכשרות על מכלול פעילותו והמשגיח יילקח ממנו.

השבוע מציג אבני את הדברים באור אחר: "זה ודלילה, יהלום לא התערב, הוא מאוד שמח שמוסד כמו גבעת חביבה רוצה לקבל כשרות. הוא רק שאל שאלות". יהלום: "אינני לוחץ על אף אחד. הרמתי טלפון לאבני ואמרתי לו: האם יש לגושן כשרות לכל מקום? הוא אמר: בשום פנים ואופן לא, רק לטוקאייר, מוסר ועובר באותו. מעולם לא קיבל רשות למקום אחר".

אברהם בורג, יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, רואה בחומרה את מהלכיו של יהלום, מה גם שיהלום מנהל את ישיבות ועדת החינוך המטפלות בנושא זה עצמו. "כיו"ר ועדה המטפלת בנושא, אני לא הייתי מרים טלפון כזה".

החלה התרוצצות שבסופה אושר לגושן להביא מזון ליום אחד – יום ראשון, כדי לאפשר את בוא החיילות. ביום שני הלך הרצל גושן, מלווה בכמה מחבריו, שוב רבנים תימנים, אל הרב בזיקא, ישבו אתו שעות ארוכות ועברו את השלב הראשון: רבה של פרדס חנה הסכים להכשיר את חדר האוכל המאולתר ואישר לראובן גושן להעביר מזון לחיילות. אלא שביום שלישי השבוע שוב התהפך הגלגל. שלמה אבני, ראש המועצה הדתית, אומר לי בתקיפות כי "לא ניתן לקייטרינג גושן לנגוע במקום. יש לו זיכיון למוסד טוקאייר ולא מעבר לזה, מה שעשה, עשה על דעתו. הרב (בזיקא) שמע על כך והודיע. הוקפא העסק את גושן להוריד את התעודה, ויהיו אתו הסדרים חדשים".

ואיפה יאכלו החיילות? אני שואל.

"שיבואו אצלנו למועצה הדתית. יש אוכל טוב".

הרב בזיקא העביר מכתב לראובן גושן והודיע שעליו "להביא בהקדם את תעודת הכשרות בחזרה ללשכת הרבנות".

בעקבות הידיעה על הפסילה נועץ דוד קורן, מנהל גבעת חביבה, אל אבני. הצעה שאכן היתה כוונה לשלול את הכשרות מגושן, אבל "כדי שהחיילות לא יישארו רעבות" הוא ימשיך לתת לו הכשר. ביום חמישי היתה פגישה בין כל המעורבים, כדי ליישב את העניין. למשחק הרבנות הזה התלווה גם גוון פוליטי: אנשי המועצה הדתית בפרדס חנה הם אנשי ש"ס. הרב ורנר מחדרה, כמוהו כשאול יהלום, איש מפד"ל.

הקרב על הכשרות אינו אלא הקרב הגלוי. מאחוריו מתנהלת מערכה על העברתו של מרכז כוח וכסף מיישוב של המפד"ל ליישוב של השומר הצעיר – עוד אחד מסימני המהפך הפוליטי. ביוני השנה הוציא משרד החינוך מכרז על הסמינר. לשלב הגמר הגיעו שניים: כפר עציון וגבעת חביבה. גבעת חביבה זכתה במכרז. שוקה ירדן, סמנכ"ל משרד החינוך, אומר שההליכה למכרז נדרשה על פי חוק המכרזים, לאחר שתוקפו של המכרז הקודם הסתיים. גם שלוש השנים של כפר עציון כללו הארכה. ח"כ שאול יהלום מודה כי המכרז היה מקצועי וכי נעשה בו שימוש במדדים של כל המרכיבים. יצחק פלטק, יושב ראש הפרויקט מטעם גבעת חביבה, מספר שצה"ל עשה בדיקת פתע לפני ההחלטה והתייחס לעניין ברצינות רבה. פוליטית התמונה היתה ברורה: כפר עציון זכה במשרד בימי זבולון המר, גבעת חביבה זכתה בו בימי שלטון מרצ במשרד החינוך. ח"כ יהלום קושר את הדברים למה שהוא מגדיר "התנכלויות משרד החינוך למורות הדתיות". הוא סבור שמפעל המורות החיילות היה צריך להתקיים באווירה דתית או ניטראלית, ולא במקום חילוני במופגן כגבעת חביבה.

אנשי כפר עציון הפגועים ניסו להילחם – כי בשבר מטה להמה של המדרשה, השקועה בחובות כבדים. הם הגישו בג"ץ וניסו להציג בו שורה של אי־כשירויות במכרז, רובן בעניינים טכניים. עקב הגבלת השופט החליטו להקפיא לפי שעה את העתירה, אם כי היא לא בוטלה כליל.

שאול יהלום יצא למאבק בשני עורכים: מלבד עניין הכשרות, העלה בוועדת החינוך של הכנסת עניין משמעותי יותר: חלק מן המשתתפות בפרויקט הגיעו אליו דרך האגף לחינוך תורני, שתפקידו לשכנע בנות דתיות להתגייס לצה"ל, למורות המתגברות של חלק מן המנהיגות הרוחנית של הציבור הדתי־לאומי. העברת הפרויקט לגבעת חביבה, טען יהלום – וכך טענו גם אנשי כפר עציון – תשים קץ להתגייסות הבנות הדתיות לפרויקט. ההורים לא יסכימו שבנותיהם יקבלו הכשרה, ולימוד ממדריכות הבאות מסביבה חילונית מובהקת, לא כשרה, שאינה מחנכת לצניעות.

גם אברהם בורג, יו"ר הוועדה, מאשר שהגיעו אליו טלפונים רבים מהורים לבנות, התובעים שבנותיהם לא ילכו לגבעת חביבה. "אפשר להבין מנטליות של אדם דתי, שגדל על הדימוי שהשומר הצעיר הוא אויב העם", אומר ח"כ בורג.

בסוף השבוע שעבר החלה להתמתן הדרך ליישוב המחלוקת. ועדת החינוך של הכנסת דנה בעניין. בישיבת הוועדה עלתה פשרה: הבנות שהגיעו דרך האגף לחינוך תורני יעברו הכשרה ולימוד מטעם יישוב דתי, ככל הנראה כפר עציון, בקבלנות משנה של גבעת חביבה. האחרות יקבלו את ההכשרה בגבעת חביבה.

יהלום התנגד גם להצעת פשרה זו. הורי הבנות הדתיות לא יקבלו אותה, הוא אומר. בעיניהם הפרויקט ימשיך להיות מזוהה עם גבעת חביבה. הדרך בזה, ברגע שיש קבלנות משנה, הוא מסביר, בעל המאה הוא בעל הדעה. גבעת חביבה תוכל לקבוע נהלים ודרכי הכשרה ולשלוט על פעילות כפר עציון. יהלום טוען שהפתרון היחיד הוא מכרז חדש שיתייחס לבנות הדתיות בלבד.

ח"כ חיים אורון (מרצ) מאשר כי אנשי כפר עציון או יהלום יתעקשו על מכרז חדש, גבעת חביבה תוך מתאוששות של קבלנות המשנה.

גם בורג מתחיל לאבד את סבלנותו: "כל מה שאני מנסה לקרב – יהלום מרחיק. הוא צריך להבין שאם כפר עציון לא יקבל דבר הוא יקרוס בחובות שאין להם תקווה".

אנשי כפר עציון אינם מלהיבים כלל מהמעורבות של שאול יהלום בעניין. "המאבק הפוליטי הוא לא המאבק שלנו. המפעל הזה יקר לנו מכדי שמישהו יהרוס אותו ממניעים פוליטיים", אומר ליפא פרידמן ממכון את דבריו ליהלום. "אפילו צעקו עלינו במפד"ל מפני שנמנענו מעסקנות פוליטית. שהפוליטיקאים יעשו את המלחמות שלהם".

יהלום אומר שפעילותו אינה מתואמת עם אנשי כפר עציון. "היא לא אתם, אלא למענם".

בינתיים התקבלה פשרה ולפיה יוצא מכרז חדש, הנוגע לבנות האגף לחינוך תורני. עד אז יפעלו בבנות אלו אנשי כפר עציון, והבנות יגיעו מגבעת חביבה בפיקוח משרד החינוך. יצחק פלאבק מבהיר: "מלכתחילה היה ברור שבנות האגף התורני לא יהיו אצלנו, ובעצם היום אנחנו בנק של משרד החינוך בעניין זה, וזו לא לאר".

דובר צה"ל סירב משום מה לאפשר לי לשוחח עם סא"ל נגה מליניאק, או לצלם את המורות בגבעת חביבה. תחת זאת, הואילה נציגתו להכתיב לי "תגובה", בלי ששאלתי שם. וזו לשונה: "מסיבה זו אין בכוונה זו התייחסות של צה"ל, שבמסגרתו נעשה הפרויקט, לפרשה כולה".

טקס פתיחת הקורס למורות־חיילות. הרגישות מבויקשוזיות ביחס לבנות הדתיות

שטיחי אלי ששון
במבצע מיוחד לחנוכה
בזאר שטיחים אוריינטליים
25.11.94 – 3.12.94
300 קילימים ושטיחים
• פרסיים • קווקאזים • תורכים • בלוצ'ים • אפגאנים • פקיסטאנים • אוזבקים • סינים ועוד...

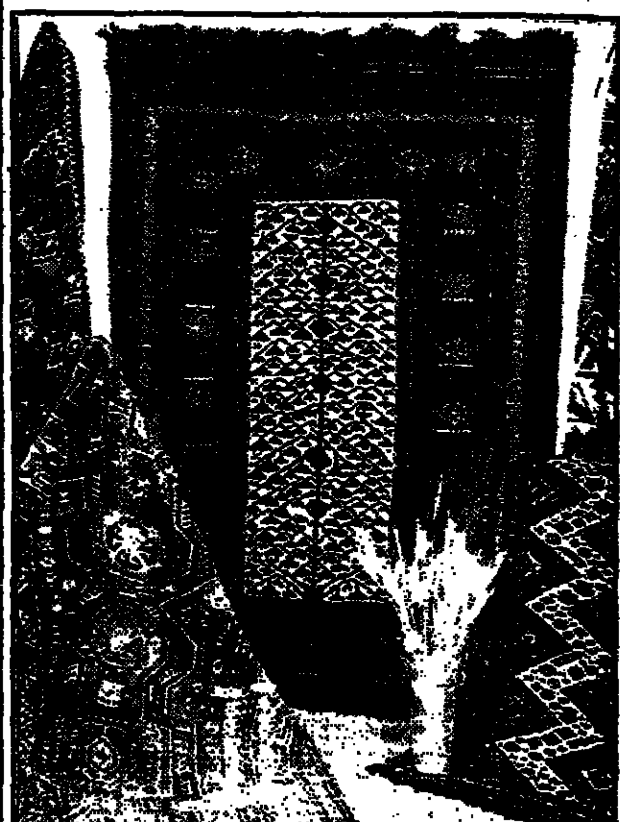

30–50% הנחה
• תעודת הערכה לצורך ביטוח
• אפשרות החלפה עד 6 חדשים
תצוגה ומכירה
גלרי אינטרנשיונל
מלון "מרין הייטס" (מול מלון "אכדיה")
רמת־ים 93, הרצליה פיתוח. טל: 09-562099
פתוח כל יום (כולל שישי ושבת) 11.00 עד 21.00
במהלך התצוגה יוקרן סרט על ייצור השטיחים בפרס ומומחים יענו על שאלות הקהל. ניתן להביא שטיחים להערכה ללא תשלום.

مكتب امين الجميل

עכשיו היא ישראלית?

בעובדה שאלה וולקוב, שנהרגה בפיגוע בתל־אביב, לא נקברה בחלקת ילדי מעלות רואה קהילת העולים בצפת ביטוי לסירובה של החברה לכלול אותם בסמלים שלה. לאמא של אלה זה לא חשוב. בכאב שלה נמהלים רגשי אשם על שמנעה מבתה לחזור לרוסיה, אך גם הכרה עמוקה כי יותר מכל רצתה אלה להיות ישראלית

מאת לילי גלילי

במקומון של צפת, "קול העיר", נכתב ב־28 באוקטובר כי "אלה וולקוב, מקורבנות אוטובוס הדמים, הובאה למנוחות בצפת. נקברה בחלקת הקבורה של 'ילדי מעלות'". באותיות קטנות יותר בכותרת מצוטט ראש העיר, משה תגיא, כאומר: "לחלקת הקבורה של ילדי מעלות מצטרפת אלה התמימה". כך הבינו מרבית גם העולים הוותיקים, שהגיעו לצפת מברית המועצות בשנות ה־70. ברוח מרבית ההספד מופיעות גם קלישאות ישראליות מקובלות על "ברית דמים", מושג הנשלף מן הלקסיקון בכל עת שהישראלים רוצים להרגיש כי המת אינו ממש "משלנו".

ביום שני השבוע עמדה מילה וולקוב, מוקפת בקבוצה קטנה של עולים וכמה מחבריה הישראלים הוותיקים של אלה, לצד קבר בתה. אזכרה עצובה, מאופקת, לצעירה בת 21. המצבה עוצבה כדמות עץ שנגדע. על הקבר ספד לאלה החבר שלה, יוסי יפרח. הספד כעוס של צעיר המתריס נגד האלוהים הלוקח את הטובים ומשאיר את הרעים, אך המוטיב המרכזי בו אומר על אלה "הפכת לישראלית".

מיקומו של הקבר רחוק מחלקת ילדי מעלות. הם בצד ימין של בית הקברות, אלה וולקוב בקצה השמאלי המרוחק ביותר מהם, בחלקה החושבת מתוקף הנסיבות לחלקה של עולי חבר העמים. "לא אמרתי בחלקת הקבורה של ילדי מעלות, אמרתי בבית העלמין של צפת, שבו נמצאת גם חלקת הקבורה של ילדי מעלות. אני לא יכול להיות אחראי על הבנה של אנשים", אומר בתגובה משה תגיא. "למה שתיקבר בחלקת ילדי מעלות? קברנו אותה באזור מכובד של בית העלמין", אומר יונה עמר, ראש המועצה הדתית של צפת.

"נפגענו מאוד", אומרים כמה מן העולים הוותיקים, אנשים בעלי מעמד בעיר. "זה שלא קברו אותה עם ילדי מעלות, כאילו מחקו אותה מן ההיסטוריה הטרגית של העם היהודי. קבוצות הנוער שבאות לקבר של ילדי מעלות וילדי אביבים שלידם לא יילכו לחפש את הקבר של אלה בין הקברים של העולים".

לא במקרה באות מלות כעס אלה מפיהם של העולים הוותיקים יותר ולא מפי החדשים. בשביל אלו שלא כבר באו, "ילדי מעלות" אינו אלא צירוף מלים מן ההיסטוריה הרחוקה. "הילדים של האינתיפאדה", כינתה אותם אחת העולות החדשות, ששמעה כי לא קברו את אלה וולקוב במקום שציפו שתיקבר לאחרים. הפערים בתהליך הקליטה, זה משהו לא חשוב. על כן מרימים את נס המרד הוותיקים דווקא, המודעים היטב למשמעות המיתוסים האלה בחברה הישראלית ומבקשים להשתלב בהם.

וולקוב. חיה כאילו כל יום הוא האחרון

יום לפני הפיגוע רשמה לעצמה בכתב־יד על דף צהוב את מלות שיר השלום. עכשיו מחזיקים חבריה בדף הצהוב הזה, שהפך פתאום מסתם שרבוט מלים של שיר אהוב לסיכום סמלי של חייה

אחר כך ממשיל את המצב לבדיחה שרווחה ברוסיה בימים עברו. אמריקאי מגיע לרוסיה ומקניט את עמיתו הסובייטי: שום דבר אין לכם כאן. אפילו את הקוויאר אתם מייצאים, ולא מוצאים אותו אצלכם. הרוסי הפגוע לוקח את האמריקאי לחנות מזון בגדר לה. לאחר שעה ארוכה של עמידה בתור שואל הרוסי את האמריקאי: "ראית מישהו מבקש קוויאר? אין דרישה, אז אין קוויאר".

"כך גם העולים החדשים", אומר בן־שיחי, המבקש לשמור על עילום־שם מפאת עיסוקו. "החדשים לא יכולים להרגיש את זה. לחברה הישראלית יש סמלים, כמו חנה סנש, כמו ילדי מעלות. אותנו לא כוללים בהם. כנראה הדם של אלה וולקוב לא מספיק כשר. אני בטוח שלו היתה בת צפת, או מוותיקיה, היו נוהגים אחרת. בשבילנו זה בדיוק אותו סיפור כמו סיפור קבורתו של לב פסחוב. לא חשוב שהוא הוגדר 'לא יהודי', ולגבי יהדותה של וולקוב אין ספק אף שאביה אינו יהודי. שניהם פשוט 'זרים'. סקר שעשתה הסוכנות מגלה, שהישראלים לא כל כך רוצים משכנות של עולים בבית מגוריהם. כנראה אין הם רוצים גם מן השכנות בבית הקברות". כך הפך סיפור קבורתה של אלה וולקוב, גם אם לא היה אלא אי־הבנה, למבחן קבלה ששני הצדדים נכשלו בו.

לאמא של אלה זו באמת לא אכפת. לפני פחות מארבע שנים, בעיצומה של מלחמת המפרץ, הגיעו לישראל האם מילה, הסבתא חוה ושתי הבנות: לריסה, אז בת 22, ואלה, שלעתה בת 17. האב, [illegible], וגרוש מן האם 14 שנה, נשאר בחברובסק הרחוקה, לא הרחק מסין. בדירה הקטנה בשכונת "רמת מנחם בגין" שבצפת מספרת מילה בכאב נורא אחרי האסון: "אלה לא רצתה לבוא. עשתה הרבה סקנדלים לפני שבאנו. אמרתי לה, שאם לא יהיה טוב, אתן לה כסף לחזור לאבא".

כך הגיעו לצפת, בעקבות אקלים נוח לסבתא החולה, ונקלטו בעיר שראש העיר האמיתי בה הוא הרבי מברסלב, והמתחרה על הבכורה רק עם הרבי מלובביץ'. תמונות שניהם מעטרות כל קיר פנוי, ורוב בתי המלון היו כבר מזמן לישיבות.

חודשים עוד עשתה אלה "בלגן" בארץ, כדברי אמה, רצתה לחזור לרוסיה. בסופו של דבר דרשה מהאם לבקש מן האב לשלוח לה הזמנה לחזור לחיות עמו ברוסיה. מילה וולקב נעתרה להפצרות בתה. כשהגיעה ההזמנה, לא עמד לה האומץ למסור את הבטחתה: בהחלטה של רגע החליטה להחביא את המכתב ולהסתיר מאלה את דבר קיומו.

החודשים שחלפו היטיבו עם הבת. העבודה שמצאה במרכז קליטה לאתיופים בצפת הלמה את כישוריה ואת אופיה. "היא נולדה במזל אריה", מספרת אמה בחיוך, בעברית בסיסית, "צריכה כל הזמן לפקד, לתת הוראות, אבל גם להתמסר לאנשים. עבדה כל יום משש בבוקר עד עשר בלילה. קנתה לעצמה את הבגדים הכי יקרים, ולי קנתה מכונת תפירה הכי טובה בכסף שלה. אנחנו מנטליות רוסית, חושבים תמיד מה יהיה מחר. אלה חיה כאילו כל יום הוא האחרון".

כשראתה האם שסכנת השיבה לרוסיה חלפה, שלפה את המכתב מן האב. אלה כעסה, לא מורגלת בשקרים מצד האם. בכתה בזעם. "ביקשתי ממנה סליחה", ממררת מילה בבכי, "עכשיו אני צריכה לבקש ממנה סליחה עוד פעם. אולי אם הייתי נותנת לה את המכתב, אולי אם היתה חוזרת לשם..." סופו של המשפט נשאר תלוי באוויר, כעננה איומה של רגשי אשם הרובצים על האמא, הרואה בעיני רוחה תסריט אחר, שבו אלה חוזרת לרוסיה ואינה נקלעת לאוטובוס בקו 5.

בשלב ההוא של חייה, כשנה לאחר שעלו, כבר לא דיברה אלה על חזרה לרוסיה, והיו תלויים על הסף רעיונות שהשתעשעה בהם האם לנסוע לאמריקה. "חשבתי שאולי בשביל ילדים לא כל כך טוב כאן", אומרת מילה. הבת השנייה דווקא היתה מוכנה; אלה אמרה "אתן רוצות – בבקשה. אבל בלעדי. אני הולכת לצבא". בתום השנה הראשונה בארץ התגייסה אלה לצה"ל והיתה מורה חיילת לישראלים ותיקים. חבריה הקרובים, ישראלים ותיקים, מספרים בהתפעלות על אהבתה לשירות הצבאי, על דבקותה בחברים הישראלים ועל התרחקותה המופגנת מן העולים בבסיס ששירתה בו.

"היא היתה כמו ישראלית, לא היית מרגישה בהבדל", מספר באהבה גדולה ליאור ביני, חבר לשירות הצבאי. באחד האלבומים, שבהם מתועדים חייה הקצרים של הילדה היפה, מתויק מכתב שכתבו לכבודה חבריה בצבא: "לאלה שלנו: הנה עברה וחלפה שנה. אלינו הגעת רק באמצע השנה, אך עד מהרה התאקלמת... תמיד ידעת לסלוח ולהבין, תמיד היית לנו אוזן קשבת... המון המון הצלחה בהמשך הדרך, וכמובן – שמרי על קשר. אוהבים מאוד, קבוצת צבר".

ליאור ויוסי, ידידים קרובים שעמם הרבתה לדבר ולבלות, מספרים על נערה אוהבת בריות ואוהבת שלום. יום לפני הפיגוע רשמה לעצמה בכתב־יד על דף צהוב את מלות שיר השלום. "תנו לשמש לעלות, לבוקר להאיר... מי אשר כבה נרו ובעפר נטמן, בכי מר לא יעירו, לא יחזירו לכאן". יוסי מצא את הדף על שולחנה במשרד לבית האופנה "פאר" שעבדה בו, מטרים ספורים ממקום הפיגוע בדיזנגוף. עכשיו הם מחזיקים בדף הצהוב הזה, שהפך פתאום מסתם שרבוט מלים של שיר אהוב לסיכום סמלי של חייה.

מילה מספרת, כי חודש לפני שנהרגה ביקשה אלה להוסיף את שם אמה לחשבון הבנק שלה. "אולי משהו יקרה לי", אמרה לאם, וזו צעקה עליה "לא לדבר ככה". אוסף של אפיזודות, שעכשיו מתפרשות כבעלות משמעות מיסטית, מנבאה רעות. אבל בו בזמן מספרים על נערה שנהגה לצחוק כל הזמן, דברנית גדולה, חובבת בילויים ובולעת את החיים במנות גדושות.

"יש לי שתי בנות, אבל לא דומות בכלל", אומרת מילה על בנותיה: "אלה דומה לאבא, אבל אופי שלי. לריסה דומה לי, אבל אופי של אבא שלה. חזקה, חמורת סבר, יכולה לשתוק שעות, כמו אבא שלה. כל הזמן לריסה אמרה לי: את אוהבת רק אלה. אלה היתה אומרת: את אוהבת רק לריסה. עכשיו יש רק אחת".

בחודש אפריל השנה הזמינה אלה את אביה לבקר בישראל. כמי שניווטה את מהלכי חייה של המשפחה, עשתה זאת על דעת עצמה, בלי לשתף את האם. סידרה את הביקור, אירגנה טיול משותף, כמו מבקשת להחזיר את ההורים לחיות יחד. בישראל טיפלה באב, קנתה לו בגדים שייקח עמו "ב־3,000 שקל". בפעם השנייה ביקר האב בארץ לאחר מותה. נשאר כעשרה ימים, כל יום ישב ארבע שעות בבית הקברות, ושתק. "אף פעם לא האשים אותי במה שקרה, אבל אני לא יודעת מה חשב בלב", אומרת מילה, חוזרת שוב לתיאור היום הנורא שבו נתבשרה על מות בתה.

בשעות הבוקר סיפר אחד מהעובדים בסדנה לעשיית מצבות מפורצלן שבה היא עובדת על הפיגוע באוטובוס. מילה, שידעה את מהלכיה של הבת אשר התגוררה עם אחותה במעונות של "בית ברודצקי" ברמת אביב, נחרדה.

השכנים ראו ראשונים את אלה המתה בטלוויזיה. כששבה האם מן העבודה כבר חיכו ליד הבית. עדיין האמינו, שאולי מדובר בטעות. רק למחרת היום, אחרי שדבר מותה כבר פורסם בעיתונים, זיהו לריסה ויוסי את גופתה של אלה וזיהוי ודאי על־פי הבגדים וחלקי הפנים שנותרו שלמים. מילה אומרת, שעכשיו היא חושבת שוב לעבור לארץ אחרת, הולנד, אולי שוודיה. "ארץ עם שקט", בשביל הבת שנשארה. ליאור, המקשיב לשיחה, אומר שהוא לא מאמין שהיא תעזוב באמת. החברים של אלה עושים הכל כדי "להוציא לה את הפחד ואת רגשי האשם מהראש".

גם לריסה קרונר, ידידתה הקרובה של מילה, מתייחסת בביטול לרעיון להגר לארץ אחרת. קרונר, שעלתה גם היא לישראל לפני ארבע שנים, אומרת ש"אלה היא התרומה בשם כל העולים, ומילה צריכה לקבל הרבה פיצויים". כמו אחוזת תזזית היא מתרוצצת בסלון הקטן, מגישה לאורחים ביצי דגים שהביא האבא של אלה מחברובסק, משדלת לשתות עראק ויין, כמבקשת איזו שלווה חטופה. מן הקירות נשקפים עשרות ציורים, פרי מכחולה של האם. ציורים צבעוניים של טבע דומם ונופים ורים. בולט ביניהם רישום עיפרון אחד של חומות ירושלים: הציור היחיד של נושא ישראלי הוא של אלה, שגם ידעה לצייר יפה.

מימין לשמאל: האם, החבר והסבתא של אלה וולקוב ליד קברה

תצלום: אלכס ליבק

אל תהיה קדוש הרבה

אין לדעת אם האם תרזה מכלכותה היא אכן אדם רע במיוחד, כפי שהוצגה לא־כבר בתוכנית טלוויזיה בריטית. הדעת נותנת שאין היא רעה בהרבה מן האחרים, לרבות אלה הששים ליידות בה אבנים. מכל מקום התפקיד שלקחה עליה מסוכן במיוחד בזמננו: תפקיד הקדוש

מאת יורם מלצמנסקי

לפני שבועות אחדים התחוללה בבריטניה סערה גדולה סביב משדר טלוויזיה על האם תרזה, הנזירה המנהלת בתי־יתומים ומוסדות צדקה אחרים בעיר ההודית כלכותה. כוונת המשדר היתה להסיר מעליה את מעטה הקדושה שדבק בה, ביחוד לאחר שזכתה בפרס נובל לשלום.

האם תרזה, נטען במשדר, ובפרסומים עיתונאיים שהיו סביבו, היא אחת הנשים רבות הכוח המסוכנות ביותר בזמננו. מוסדות הצדקה שבהנהלתה אינם טובים בהרבה מבתי כלא, ומטרתה אינה לעזור לעניי כלכותה אלא לכיבוש נפשות נוספות לנצרות הקתולית בגרסתה הקיצונית, החשוכה ביותר. אין היא אלא מיסיונרית חסרת עכבות, ואף סייענית של רודנים שונים, כמו אנוואר הוג'ה, הרודן הקומוניסטי של אלבניה, מולדתה, ובני דיובאליה בהאיטי, שהיא תמכה בהם. היא אף לא היססה לשתף במפעלותיה המפוקפקים אילי הון מושחתים מסוגו של רוברט מקסוול, שחלק עמה את מתאוותיה העיקריות – רדיפת פרסומת לא־נלאית.

הקיצור, האם תרזה היא אדם רע, ומה שמרגיז במיוחד: היא אדם רע המתייע בהילת האדם הטוב העוטפת אותה זה שנים. תוכנית הטלוויזיה הזקנית עקבה גם אחר הולדתו של מיתוס תרזה הקדושה הלא־קדושה.

בעל הרעיון לתוכנית והחוקר הראשי שלה, כריסטופר היצ'נס, עיתונאי אנגלי ואיש־שמאל ידוע היושב בארה"ב, מצא שמלקולם מאגרידג' הוא שגילה ראשון את הנזירה האלבנית העוסקת במערב־בנגל במעשי צדקה מיסיונריים. הוא ראיין אותה והראיון עורר הד רב. כאן נפתח הדרך שהביאה את הנזירה הישישה האלבנאה במיוחד אל פסגת התהילה, למיסוד כמעט־קאנוני של פעילותה. היא נעשתה שם נרדף לטוב־לב ולצדקה חסרת־פניות בעולמנו האכזר והאינטרסנטי.

מאגרידג', אולי כבר צריך להזכיר כיום, היה בשעתו עיתונאי וסופר נודע בשנותיו. במשך שנים היה קומוניסט בלהב, אך זמן־מה אף ישב בבריה"מ, ולימים היה אחד המתפכחים הבודדים מן האמונה שהכזיבה. לאחר כך נעשה קתולי אדוק. מסלולו של מאגרידג' היה אופייני אך לא דווקא נדיר במיוחד, ואף שונה עקבי יותר ממה שנראה במבט ראשון. הוא היה, פשוט, אדם זקוק לאמונה. לא ייפלא שדווקא הוא שגילה את האם תרזה, בחיפושי האמונה המתמידים שלו.

לדידו של היצ'נס על קלקלותיה של האם תרזה עורר סערת רוחות אף מעבר לים. לא רק אנשי דת קתולים הביעו מחאות, אחרים הגיבו בזעם רב על ההתקפה הפרועה, לטענתם, על אשה שיצרה כזאת את שליחותה באמצעים רבים והרבו בשבחה. גם נציגי הקהל הרעישו מן הניסיון להרוס את מאגרות הקדושים המודרניות המבוקשים ביותר. האם תרזה היא מוסד אבר־עייני, משמעותי כמעט בכל ארצות המערב. כשהצטלמה בשעתה עם מדונה, השותפות מרווחה, זה הבטיח פופולריות עצומה לשתיהן, ואין לדעת למי יותר: לזמרת שופעת המיניות, או לנזירה האלטרואיסטית (לפחות למראית־עין).

האמת היא שההתקפות על האם תרזה, על מיתוס הקדושה האחרון של ימינו, אינן חדשות לגמרי. אני זוכר מלפני שנים מאמר של ג'רמיין גרייר, הפמיניסטית המהוללת, שבו סיפרה על ביקורה בכלכותה ועל הרושם שמצאה בפעילותה של האם תרזה. גרייר מתחה ביקורת נוקבת במיוחד על מיעוט ההקפדה לניקיון ולהגיינה במוסדות שביקרה בהם. "האם תרזה איננה מנקה את הרצפות", ובזה לי הכותרת – ושמא היתה זו כותרת־משנה – המוכבה למאמרה של גרייר.

אודה כי משהו באופייה של ההתקפה החדשה, ואף בקדומתה, גורם לי לחשוד באותנטיות הנמרצת של המתבאים ובצדקתן המוחלטת של ההאשמות. צריך לזכור שגם גרייר וגם היצ'נס שותפים לפחות לאחד מחסרונות הנוראים שהם מצאו בנזירה – דרישת הפרסומת החורגת מן המקובל אפילו בזמננו. שניהם אנשי שמאל מן המתקדמים ביותר ומן הלוחמים המובהקים ביותר למען בני העולם השלישי – אם כי גרייר הורה מביקורה המתמשך בהודו משוכנעת שאין לפעול לצמצום הילודה שם, מפני שאין לפעול להרס המבנה המסורתי, תלוי התרבות, של המשפחה ההודית. בכך היא שותפה למסקנותיה, אם גם לא למניעיה, של האם תרזה.

שני המבקרים האתאיסטיים, וביחוד היצ'נס (שאמנם, לפי השמועה, התגייר באחרונה עם נישואיו ליהודייה), כועסים במיוחד על שהאם תרזה עושה את מעשי הצדקה שלה מתוך דחף מיסיונרי. אולי אפשר למצוא בכך פסול, אבל אין לצפות למניע אחר מצדה של נזירה קתולית, המשוכנעת בלי ספק שהיא מיטיבה עם היתומים והעניים שבמוסדותיה, כשהיא מנסה להביאם בסוד האמונה הקתולית (ומכל מקום דומני שאין המדובר בכיבוד בכפייה).

היצ'נס טוען גם, כמובן, שהאם תרזה היא ריאקציונרית התומכת בכל יכולתה בעריצים השונים, ביחוד ברודני העולם השלישי. ההאשמה על תמיכתה באנוואר הוג'ה נראית לי מופרכת: היא רצתה לבקר בארץ מולדתה, זה היה בזמן שלטונו של הוג'ה, שקיבל את פניה בהתאם להבנות: האם הסכמתה שיקבל את פניה היא בגדר תמיכה במשטרו הקומוניסטי? זה לא נראה לי הכרחי. אכן היא מחזרת על פתחיהם של אילי־ההון – כדי להוציא מהם כספים למוסדותיה. גם האשמה זו חשודה בעיני. חשוד בעיני שהיצ'נס רוצה כי הנזירה תהיה שמאלנית כמותו, שתתנהג לפי מיטב כללי הצדקנות הפוליטית המקובלים עליו.

פעילותה החברתית הפוליטית המקיפה בשנים האחרונות את כל העולם השלישי מאלצת אולי את האם תרזה לאמץ לה גישה דיפלומטית העלולה להיראות כ"תמיכה". היצ'נס, העיתונאי המבריק, המוצב להכות, אינו מוכן לקבל את הלגיטימיות של האילוץ הזה, אך יש להודות שבקשת הצדקה והטוב עשויה להיות כרוכה לעתים בפשרות דיפלומטיות כאלו.

ההאשמות נגד האם תרזה מוכירות עד להפליא את הדופי שנהגו למצוא לפני שנים בנוהג המצורעים של אלברט שווייצר בקצבי הג'ונגל האפריקאי. מה לא תלו ברופא הגרמני, שאהבת אלוהיו ואהבת באדם הביאו אותו לחיי מעשה פילנתרופיים. מן הדיווחים השונים של העוקצים האוהדים על אלברט שווייצר "האמיתי", הצטייר דיוקן של שטן בתחפושת מלאך.

הטענות על ההיגיינה בחוות המצורעים שלו ועל הרמה הרפואית הירודה שלה בכללה, דמו מאוד לטענותיה של גרייר נגד האם תרזה. גם העריצות, ושמא המטורפות, שכאילו נהג שווייצר במטופליו, הן מסוג ההאשמות החוזרות ועולות בפרשת האם תרזה.

סביר מאוד שההאשמות הללו היו צודקות ביחס לשווייצר בוותיו האפריקאית, והן צודקות גם ביחס לאם תרזה במוסדותיה שבמערב־בנגל. הפסיכולוגיה מלמדת אותנו שעמידה בראש של מוסד כלשהו, וביותר מוסד־צדקה, עשויה לעצב עיצוב שלילי את אישיותו של העומד בראשו. פרשות מפסיקות אחדות שנגולו באנגליה ובאוסטרליה, על אחיות רחמניות שהתאכזרו לחוליהן, אף המיתו אותם, וסרטים דוגמת "קן הקוקייה", היטיבו לתאר את המפלצתיות שיכולה להסתתר מאחורי המדים הנקיים מאוד של אלו המכונות "מלאכים בלבן". רבים מאתנו יכולים לספר מניסיון אישי על עריצותו של רופא ועל שתלטנותה של אחות. המקצועות הכרוכים ברחמים, בטוב ובצדקה הם מקצועות מסוכנים לבני המין האנושי. האדם הוא אולי בעל־החיים היחיד היודע רחמים מה הם, אך ידע זה, מתברר כמטבע הפסיכולוגיסטי, שמור לבעליו לרעתו. בעל הרחמים חשוד מראש, מלכתחילה ובדיעבד.

נתקלתי לפנים באיש ישראלי שלפני המלחמה היה מילדי בית־היתומים של יאנוש קורצ'ק בוורשה. עמי, ועם ידיד אחר, חלק האיש סוד נורא: "הדוקטור קורצ'ק", אמר, "היה האדם הרע ביותר שהכרתי מעודי. ייתכן שרק המחנכת סטפה, שעבדה במחיצתו, היתה רעה יותר ממנו."

לאחר שנרגעתי מן הגילוי הזה, המסעיר והמשכנע מבחינה פסיכולוגית, חשבתי שיש מקום לחשוד לא רק בצדקתו המופלאה של הדוקטור קורצ'ק, אלא אולי גם באמינות העדות של חניכו לשעבר. ההתבטאות שלו, בעניין המוסד של קורצ'ק והמטפלת של המחנכת, סטפה, עושה את עדותו הסודית לבעייתית יותר משהוא משער. הוספתי לתהות האמנם היה הדוקטור קורצ'ק אדם רע יותר מכל האחרים: לא נראה לי שזה הכיוון.

וכך גם אינני יודע אם אמנם האם תרזה היא אדם רע במיוחד, ואני נוטה לחשוב שאין היא רעה בהרבה מן האחרים, לרבות אלה הששים ליידות בה אבנים. מה שנכון בוודאי הוא שלקחה עליה תפקיד מסוכן במיוחד בזמננו: תפקיד הקדוש.

אני נזכר בפסוקים המעמיקים על טיבה של הרחמנות האמיתית, שכתב מרסל פרוסט באחד מעמודי החלק הראשון של הרומן "בעקבות הזמן האבוד". כך כתב פרוסט בהמשך לדיון בציורו של ג'וטו "המידות הטובות והרעות":

"... לימים, כאשר הזדמן לי לפגוש, במשך חיי, למשל במנזרים, התגלמויות קדושות בעליל של רחמנות פעילה, בדרך־כלל היו להן הפנים העליזות, החיוביות, האדישות והמחוספסות האופייניות לרופא־מנתח טרוד, אותן פנים שאין לך רואה בהן שום סימן של השתתפות בצער, שום רוך נוכח סבל אנושי, שום חשש מפני הנגיעה בו, אלה הפנים חסרות הנתיקות, הפנים האנטיפתיות והנשגבות של הטוב האמיתי".

נשיא של כהונה אחת

בבחירות לקונגרס האמריקאי שבה ועלתה השמרנות האמריקאית, הנחושה בכל גילוייה – טיפוח ערכי משפחה ודת, דחיית מהגרים ודחייה בוטה של מדינת רווחה. בעיני רפובליקאים רבים, קץ המלחמה הקרה פירושו הקץ לסיוע החוץ

מאת עמוס פרלמוטר

העיתונות הישראלית הרבתה לכתוב ולפרש את הבחירות לקונגרס האמריקאי ואת תוצאותיהן המהפכניות־כביכול. אולם, ככל שהתוצאות נראו נחרצות, אין הן בגדר מהפכה או מהפך. ביתר דיוק זה שיאו של תהליך, או לפחות חלק מתהליך מתמשך, שהחל זמן רב לפני הבחירות. טועים הסבורים כי אמריקה של 1994 שונה מזו של 1992, או אף מאמריקה של 1980 או 1972.

מאז עידן וייטנאם, לאחר שנות ה־60, החל גל ריאקציה שמרני להטביע את רישומו על ארה"ב בממדים הולכים וגדלים. גל זה בא לביטוי רצוף כמעט בבחירות השונות לנשיאות ולקונגרס. אם היתה מהפכה אמיתית, היא התרחשה ב־1980 ולא ב־1994, והיא התבטאה בשינויים דמוגרפיים וכלכליים, פוליטיים וגיאוגרפיים, שהתרחשו מאז שנות ה־60. השינויים מקבילים לגל השלטון השמרני בבריטניה, גרמניה, יפאן ודרום־קוריאה.

שינויים אלה הגיעו לשיאם עם בחירת רונלד רייגן לנשיאות ב־1980, ונמשכו ללא הפסקה במשך 12 השנים עד 1992. הבחירות האחרונות לקונגרס כמוהן כבחירות רייגן נוספות, הפעם ללא רייגן עצמו. כלומר, העמדה הציבורית היא פטריוטית, באה ואנטי־רדיקלית מבית ומחוץ. העניינים הפנימיים – עדיפות, הגירה לאחרית, התנגדות להתערבות ממשלתית – כבר עמדו ב־1980, 1984, 1988 ושוב, ביתר שאת, ב־1994. המפלגה הרפובליקאית איננה עוד מפלגת העשירים בראש וראשונה, אף על פי שמדיניותה הכלכלית תומכת במעמד זה. היא נעשתה גם למפלגה פופוליסטית של מעמד הפועלים, אנשי העסקים הקטנים היחיד במלחמתו נגד המדינה – כולם מייצגים את האידיאולוגיה של אמריקה. האידיאולוגיה של ה"ניו דיל" וה"פייר דיל" מ־1932 עד 1960, ומה שנחשב כניאו־סוציאליזם של בני הזוג קלינטון – נדחו מכל וכל. קהל הבוחרים התומכים של מגמות אלו עבר למעשה מן העולם ולא נשאר אלא כמיעוט נחוש בשוליים.

השינויים הדמוגרפיים והגיאוגרפיים באו בד בבד עם עליית כוחו הפוליטי של מערב ארצות הברית, דרום־מערבה ודרומה. אזורים אלה הם שהכריעו בתוצאות הבחירות לנשיאות, מאז נבחר ריצ'רד ניקסון ב־1968. מסתמנים בבירור חילופי משמרות, מפעילי זכויות האזרח הפעילים נגד מלחמת וייטנאם של שנות ה־60, לאנשים בעלי אוריינטציה תמרנית שוקי־צרכנית.

אלה שוב לא היו בחירות רגילות של תקופת אמצע כהונת הנשיא, כשהמפלגה שבשלטון נדרשה תמיד לאבד מושבים בקונגרס וגם להפסיד בבחירות לכהונות מושלים. זו היתה דחייה של תוצאות הבחירות לנשיאות ב־1992, והיא הוכיחה שקלינטון לא ניצח באמת בבחירות אלה כפי שג'ורג' בוש הפסיד בהן. קלינטון קיבל רוב זעום, 43% בלבד מכלל הקולות. ורק מפני שמסע הבחירות של בוש היה גרוע מאוד ועורר את הרושם כי מדובר בג'נטלמן של קנטרי קלאב, מנותק, מרוחק וקר – הצליח קלינטון לעורר תחושה של חום ודמוי כריזמטי.

מבחינה פוליטית ואידיאולוגית מצטייר כיום קהל הבוחרים האמריקאים כרייגניסטי או ניאו־רייגניסטי. הרייגניזם היה חי, בריא ושלם בבחירות 1994. עיתונאים ופרשנים ישראלים כנראה אינם מעורים בפוליטיקה האמריקאית, לכן לא הצליחו לתפוס שלא היתה שום מהפכה ב־1994. מה שקרה היה עלייתה מחדש של השמרנות האמריקאית, הנחושה בכל גילוייה – ערכי משפחה ודת, דחיית מהגרים, דחייה בוטה של מדינת ניאו־רווחה ותוכנית הבריאות הקלינטוניות, שנתפסו כנטל מס נוסף, גישה המעדיפה ענישה על מניעת פשע, אימוץ כולל של קיצוצי מס.

השאלה, כיצד באה גישה זו לביטוי בזירת מדיניות החוץ, היא המעסיקה בבירור את הישראלים. כאן בלט הלך הרוחות הפטריוטי: נגד או"ם, נגד זרים (ככל שהדבר הוסוה) וניאו־בדלנות. בענייני החוץ נתפס האו"ם כקשור לאסונות ברואנדה, בוסניה, סומליה והאיטי. כך נטו לטפח את האווירה האנטי־קלינטונית ואת תפיסת הנשיא ככושל והססן במדיניות החוץ, לעומת הצלחותיו באחרונה. בעיני רפובליקאים רבים, קץ המלחמה הקרה פירושו קץ לסיוע החוץ יליד המלחמה הקרה.

התקפות של עיתונאים ישראלים על ג'סי הלמס, היו"ר המיועד של ועדת החוץ בסנאט, מעידות על תפיסה מוטעית של אמריקה בעידן שלאחר המלחמה הקרה. דרושה כיום הערכה מחודשת, לאחר שהקומוניזם מת ותנועת הפיוס נוססת. לדידה של ארצות הברית, לא ישראל עומדת במרכז, אלא השיטה הבינלאומית. הכישלון שנגלו אירופה המערבית ונאט"ו בבוסניה, המשך התפשטות של הנשק הגרעיני בעולם השלישי ובמזרח התיכון עלולים להצמיח צורה חדשה של ניאו־בדלנות אמריקאית. גישתם של סנאטורים דמויי הלמס היא זו: מדוע חייבת ארצות הברית לממן את השלום המזרח תיכוני? מדוע חייבת ארצות הברית לממן מדינות טרור נוספות בעולם השלישי, כסוריה? סוריה היא מוקד לדאגות האינטרסים ישראליים אך לא לסנאט החדש בארצות הברית, בעיקר לא לאחר שחאפז אל־אסד הפגין צינה פומבית כלפי הנשיא קלינטון.

פרשנים ישראלים חוששים כי המפלגה הרפובליקאית היא במקרה הגרוע אנטי־ישראלית ובמקרה הטוב אדישה לישראל. אבל את עניין סיוע החוץ יש לראות בהקשר של מערכת הבחירות: הדברים אמורים בקץ הנטייה להסכמים הסדרים דו־צדדיים, בצמצום התקציב, בהפחתת ערכו של הקשר האמריקאי לאו"ם חסר־האונים והבזבזן, שהיה תמיד מטרה לאיבת הרפובליקאים.

בבחירות 1994 ניצחו התקציב המאוזן, מורת הרוח ממשל גדול ורב־הוצאות, אמריקאיות בי־אר־בדלנית ושמרנית. נראה שהנשיא קלינטון יהיה כמו קרטר ובוש נשיא של תקופת כהונה אחת. אלא אם יריצו הרפובליקאים ב־1996 מועמד נוסף שיהיה קר ונרפה כבוש.

הכל נראה כל כך ערבי

בסמטאות ואדי ניסנאס, בעכו – "העיר היפה ביותר שצמחה על חוף הים התיכון" – ובכבישי הארץ, שבה ביקר כחבר המשלחת התוניסאית לפסטיבל הסרטים בחיפה, שכח מפעם לפעם עלי א'תלילי שהוא נמצא בישראל. רשמי ביקורו המשעשעים והמעוררים מחשבה של מחזאי תוניסאי

מאת עלי א'תלילי

זוהי מדינה קטנה שבירוקה צבועים, כבישיה מלאי הפרחות ומתנהלת בהם תמיד תנועה צפופה של מכוניות, שנהגיהן תוקעים בצופר כמו בכל עיר ערבית. גם כאן פורצים אוטוסטרדות חדשות שאינן מוליכות לשום מקום. מדינה רגילה שאין כל קשר בינה לבין התיאור הבומבסטי שצייר הדימוי הערבי כדי להסתיר את אוזלת ידו ותבוסותיו הנשנות. איננו במדינת גיין יהודי אלא בעיר מזרח תיכונית על צפיפותה, שאננה והאי סדר שבה. ולמרות תחושת הזהירות העקיבית, שלתייר הערבי אין מנוס ממנה ברגע הראשון, עד מהרה אנו מאמצים את הרעיון שאנחנו בישראל.

"המבקר הערבי, המשוחרר מדעה קדומה, עשוי לחוש בעונג מסתור כאן", אומר לנו העיתונאי הצרפתי היושב לצדנו, "משום שהוא יודע כי הוא נמצא בעיה. אלא שכאן הדמוקרטיה רחבה יותר, החופש שורשי המסורות פועלים ואינם נתקים על ידי ביורוקרטיה. אבל יש גם פנים אחרות לפלא הזה", מוסיף ידידנו, "הפנים אלה אינן קרובות בשכונה של ישראל. אבל זה כבר עניין אחר".

זוהי מדינה קטנה, כולם מכירים את כולם. הערים דומות מאוד לתוניס ולפרברי אלכסנדריה וביירות, ואין תמה – הרי אלה ערים ערביות. אותן הרשות בשמעות שבע פעמים ביום משבעה מקורות שונים. כיצד יכול המוסר לפי עול בתוך כליל הידיעות הסותרות הללו בעולם מלא סודות?

פסטיבל הסרטים בחיפה מארח בפעם הראשונה סרטים מן המאגרב. במסגרת זאת הגיעו משלחות ערביות ממרוקו, מתוניסיה וממצרים. זה כמה חודשים אפשר להתקשר ישירות מישראל למרוקו ולתוניסיה, אבל אי-אפשר להתקשר חזרה מתוניסיה לישראל; הנושא "עדיין נמצא בטיפול".

אולם כאן אנו נמצאים במערבולת של קשרים מסוג אחר. מתל-אביב התקשר אמן ישראלי שמאלני הכועס כדי ללמד אותנו שעמרם מצנע, ראש עיריית חיפה הנוגע עם האורחים, הוא "הגנרל הראשון שדיכא את האינתיפאדה". אבל עמיתו של אותו אמן מסב את תשומת לבנו לכך שאותו מצנע הוא אויב מושבע של המתנחלים. באיריה והוסיפות מספרת לנו כי מצנע עמד בראש הפגנת הסולידריות עם הפלשתינאים אחרי הטבח במערת המכפלה, והיה גם מי שטרח להוסיף כי מצנע קיים ארוחה חגיגית לאברהאם אחרי שראש עיריית צפת סירב לקבלו. עד מהרה מתברר לנו כי מאחורי כל ישראלי יש היסטוריה אישית הגדושה תהפוכות.

פתיחת הפסטיבל נושאת אופי של חגיגה לאומית. מצנע בא לבוש בחולצה לבנה, אחר כך באו פוליטיקאים וחיו דעותיהם. הנה האיש מרובע הקומה, הלובש חולצה רחבת מידות, הוא יו"ר הכנסת. הגברת עם השיער המנוכש הנראית כאילו ברחה מאלבום של משפחת סימפסון היא שולמית אלוני. שולה, כפי שקוראים לה כאן, היתה שרת התרבות, אולם אותה מלה בעברית פירושה גם חינוך. משרתה עוררה את זעמן של המפלגות הדתיות, שכן כיצד ייתכן שאשה שמאלנית, פתוחה כלפי הערבים, תהיה אחראית לחנך את הדור. העיתונאי הלבנוני שהגיע לכאן בדרכון אמריקאי משתאה נוכח היעדרם של הבישיטי ההם, השעונים היוקרתיים והשטובבים ידלומים וריח הסיגרים הבורא שאפשר למצוא אצל

> **פתיחת הפסטיבל נושאת אופי של חגיגה לאומית. מצנע בא לבוש בחולצה לבנה, אחר כך באו פוליטיקאים. הגברת עם השיער המנוכש הנראית כאילו ברחה מאלבום של משפחת סימפסון היא שולמית אלוני**

הפקיד הממשלתי הכי זוטר במדינות הערביות הכי עניות.

המשלחת התוניסאית הולה דרכה בזהירות, כדי להימנע מליפול באיזשהו פח. מן הרגע הראשון הודענו לעיתונאים הישראלים כי באנו כאורחות סולידריות עם תהליך השלום ועם העם הפלשתינאי. היו אלה דברים ברורים, שחלק מן המשלחות הערביות "שכחו" לציין. הבמאי המרוקאי מחמד עבד אל-עזיז תאזי הגיע לכאן עם סרטו "בחיפוש אחרי בעלה של אשתי", אף שהצהיר כי לא יבוא לישראל. האינטלקטואלים הישראלים שאלו מיהו תוסם אדין מוסטפא, שהגיע בלוויית עיתונאים מצרים ששערם מסורק למשעי ועליהם מבריקות. אחר כך הרגישה המשלחת המצרית כי מצרים מחויבת באמת מרשתות הטלוויזיה החשובות בעולם וכי התעשייה הקולנועית שלה משגשגת ביותר, הם שאלה אחת מן הלשונות הרעות: "האם אנו נמצאים בחיפה בקרב העיתונות העולמית או במסע בחירות במחוז מסוא במצרים?"

אחר כך נודע גם הצרים התרבותי על ישראל. המפיק התוניסאי אחמד בהא אל-דין עטיה שאל אם לא ראוי למנוע את ביקורם של מיליוני הפלשתינאים והיהודים ממוצא ערבי מן התרבות הזאת שלהם? האם לא ראוי שתהיה להם סיבה להתגאות ביצירה האמנותית הזאת, העומדת ברמה בינלאומית?

פנינה האליין מנהלת את פסטיבל הסרטים בחיפה. אפשר למצוא אותה בכל מקום. משקפיה של פנינה מחזירים אל הזיכרון את הלוחמות השמאלניות באירופה בשנות השישים. כבאיר תם של ערבים משטות את לבבן. פנינה מבקשת להעביר את עברה במאבק למען שוויון הזכויות, אולם מכשול השפה אינו מאפשר לה. לפיכך היא מסתפקת במשקפי האהבה שדרכם היא מתבוננת באורחיה. עופר ברונשטיין הוא מנהל המרכז הבינלאומי לשלום במזרח התיכון, אולם מתברר כי מורה אצלו נעצר בסיפורי אלף לילה ולילה. אחראית בכירה במשרד החינוך שאלה את שכנה הלבנוני מה שלומו של וליד ג'ונבלאט והשרה אלוני מבשרת כי היא עומדת להקים תיאטרון ערבי כראוי לתולדות העיר חיפה.

אחר כך הראה לנו עמוס גיתאי את העיר חיפה. ואדי ניסנאס עדיין מדיף את ריחות המזרח ובתיו הישנים של ואדי סליב משמשים תפאורה לסרטים. בתים אצילים שאיבדו את תושביהם. חיפה החדשה היא מיזוג של בתי הקיץ הלבנוניים והאירופה המזרחית לשעבר. אבל בחיפה הערבית אתה נמצא כמו בתוך העיר העתיקה שבמדינתנו.

עכו, המרוחקת מחיפה 22 קילומטר, היא עיר ערבית. מסביבה נבנתה עיר שלמה אשר רחובותיה כאילו לא נועדו אלא להוליך אל מרכז העיר העתיקה, אל המקום שבו הלב פועם. עכו היא ככל הנראה העיר היפה ביותר שצמחה על חוף הים התיכון. למרות הנזק שנגרם לבנייניה מאז שנכבשה, אנו חשים בה כאילו איננו בישראל. קולה של פיירוז שולט ברחוב וריח העשן והוד למוזיאים, ילדים בתלבושת צופים, מסגד אל-ג'זאר, מסעדת אבו-כריסטו ואבו-ג'ורג'... לפתע מופיע ישראלי בכתמה, על מתנו חגור אקדח, אבל איש אינו שם לב אליו. הוא עדיין גוף זר בעיר שהפכה ישראלית לפני 46 שנים.

תושבי עכו אינם משתתפים בפסטיבל. ניסיונות רבים עשתה הממשלה הישראלית להוציא את התושבים הערבים מן העיר העתיקה לבתים חדשים שנבנו בשבילם. אולם הגוש הערבי עדיין עומד איתן. בכיר במשרד התרבות מאשר כי היתה מדיניות כזאת, אולם מבטיח כי המדיניות תשתנה בעתיד הקרוב והרובע העתיק ישוקם בלי שיסולקו תושביו.

במסעדת אבו-כריסטו מתנהלת שיחה בין העוברים לבין העיתונאי הלבנוני. לכל תושבי עכו יש קרובים בלבנון. המבטא דומה, וכך גם התבשילים. הלבנוני מנהל דיון מעמיק עם המלצר על מיני המאכלים המונחים על מגשי הנחושת. ישראלית אחת מבין הנוכחים סברה כי האורח "שלה" מתקשה להגיע להבנה עם המלצר, ובבוטות הודיעה למלצר: "אחד חומוס, שתיים פלאפל". הלבנוני הזיל דמעה. הישראלית הרי רצתה לעזור לו והנה פגעה.

> **במסעדת אבו־כריסטו דן העיתונאי הלבנוני עם המלצר על מיני המאכלים המונחים על מגשי הנחושת. ישראלית אחת סברה כי האורח "שלה" מתקשה להגיע להבנה עם המלצר ובבוטות הודיעה למלצר: "אחד חומוס, שתיים פלאפל"**

הצחוק הגדול הוא שכל מה שיפה בישראל הוא ערבי. ישראל שמרה על המורשת השורשית הזאת, וכל דבר ערבי בה יפה בלי שום קשר לביבש.

בווילה צבועה בפרוור תל-אביבי מתגורר נסים זוילי, מזכיר מפלגת העבודה. זוילי נולד בעיר אל-מהדיה שבתוניסיה, ובמסיבה בביתו מתאספים דיפלומטים זרים, פוליטיקאים ישראלים וקבוצה של משכילים ערבים. זוילי נבוך. הוא מתבונן במשלחת התוניסאית במבוכת מה. כאילו נסיבות עזיבת אל-מהדיה איש אינו מעז לשאול אותו. לפני בני מולדתו מאבד זוילי את ייחודו התוניסאי והנה לפנינו איש כלי עבר כמנהיג במפלגת השלטון בישראל. על מרפסת ביתו שרים האורחים שירים של אום כולתום, פיירוז, והביבה מסיכה האורחים. כל השירים הללו על מרפסת המנהיג הישראלי בשעה מאוחרת כל כך; אין ספק כי השכנים יצביעו בבחירות למען מפלגה ימנית קיצונית. לשם מה הם צריכים את כל הרעש הזה שמביא אתו השלום.

את הלילה הבא בילינו בירושלים. שם פגשנו את רינה מולדאבי, ילידת מצרים שהיגרה לישראל אחרי שהבינה שלא תוכל לייצג את בית ספרה את מולדתה ולא לשבת בספסלים הקדמיים בביתה כאשר בא מפקח כלשהו לבקר. "הגל הלאומי לא יכול היה לקבל את הגוף הזה", היא אומרת על עצמה. מאז שהגיעה לישראל לא דיברה מלה ערבית. אחרי ביקור סאדאת, היא סיפרה לנו, שבה אליה השפה. והנה היא עכשיו שרה בערבית ומסביבה ערבים מכל מדינות ערב. מולה יושב פלשתינאי והאב שבכה על לילות תוניסיה הללו.

אחר כך נסענו לחברון. אחת הערים היפות ביותר במזרח התיכון, אבל השנאה בה ניכרת אפילו מאבניה, שממשיכים לירות אותן בחיילים הישראלים. חמש דקות בעיר הזאת די בהן לחוש במתח, מה גדולו של מטען האיבה, הטינה ההקצאות הדתיות והרוחניות את המתנחלים להישאר כאן. המגיפה היהודית-ערבית רחוקה מכבד את העיר הזאת, פני הישראלים המבקשים שלום מובאים בסמטאותיה.

אנו עוברים על פני המתנחלים בעלי העיניים היוקדות ומגיעים אל משפחת האוסידים. אבי של אחד מהם מספר בשבחי השלום. איש אינו מעיז לקטוע אותו. בדרך חזרה בוכה תרישית על כתפי עיתונאי אמריקאי, משום שלא מצא עוז בנפשו ללמד את הפלשתינאי הזה מה נורא היה השלום. אנו עוברים על פני התנחלות יהודית חדשה בדרך בית לחם. התנחלות המוקפת גדר תיל ועל קירותיה סיסמאות שטנה. האמריקאי הביט אל ההתנחלות ואמר כי היא מזכירה לו את מחנות המעצר העירוניים.

בירושלים, כאשר נפרדנו, שאל אותי עיתונאי פלשתינאי: "מדוע באת לכאן?" עניתי כי רציתי לחוש בהבדל בין מה שקוראת העין לבין מה שהיא רואה. "מה קראת ומה ראית?" הוא שאל. הנה כתבתי.

הכותב הוא מחזאי תוניסאי. את רשמיו מביקורו הפרסמו בשבועון הערבי "אל-וסט". תרגום והביא לדפוס צבי בראל

גטו מזרח אירופי בלב התופת

לפני כמה שבועות, כאשר ביקרתי באזור החיץ העיד שאליו ברחו לא כבר 20 אלף פליטים מוסלמים מביהאץ', קשה היה לתאר שמצבם יכול להיות גרוע יותר. השבוע התלקח האזור והיה למוקד הפצצות וקרבות. הסיכויים ליישוב הסכסוך בין קרואטיה המבותרת לסרבים המנודים נראים עתה קלושים מאי-פעם

מאת שלמה אבינרי

שיירת פליטים הבורחים מביהאץ' לקראינה. מוסלמים שהוכו בידי מוסלמים

המלחמה בקרואטיה – ועוד יותר מכך המלחמה בבוסניה – הרגילו את העולם לתמונות של המוני פליטים, של כפרים שרופים, של עצירים מורעבים במחנות ריכוז, של טיהורים אתניים, של אונס נשים כחלק ממערכת הטיהור האתני. בעת ביקור בקרואטיה, לפני שבועות אחדים, הזדמן לי לפגוש באחת מקבוצות הפליטים המוזנחות ביותר. אלה הם מוסלמים מביהאץ', המובלעת שהתלקחה השבוע והפכה למוקד קרבות. לאחר שהמובלעת המוסלמית נפלה בידי הסרבים, בתחילת השבוע, נכנסה למערכה נאט"ו ומטוסיה הפציצו שדות שבשליטת הסרבים בקרואטיה במטרה לעצור את מתקפתם, אולם בינתיים לא הצליחו בכך.

העיר קארלובאץ מרוחקת כחצי שעת נסיעה מזאגרב, ובשני קילומטרים ממנה מצוי קו ההפרדה בין השטח שבשליטת קרואטיה לבין המורדים הסרבים. בתווך – אזור ההפרדה של האו"ם, בשני קילומטרים רוחבו. באזור הזה, שהגעתי אליו עם כמה חברים של משלחת סקר בינלאומית, שוכנים קרוב לעשרים אלף פליטים, מוסלמים ברובם. סיפורם הוא טרגדיה בתוך טרגדיה.

מנהיגה של ביהאץ' שבצפון-מערב בוסניה, פיקרט אבדיץ', היה מראשי השלטון הבוסני המוסלמי ומרד בשלטונו של הנשיא עליה איזטבגוביץ' שבסראייבו. הוא כרת ברית עם הסרבים השכנים והכריז על אזורו כ"אזור אוטונומי". הכוחות המוסלמים ראו בו בוגד, ובאוגוסט השנה עלה בידם לכבוש את האזור. רוב תושביו ברחו מפני מוסלמים מוכשים הבורחים ממוסלמים. כך הגיעו לאזור החיץ בין המורדים הסרבים בקראינה לבין קרואטיה. הקרואטים אינם נותנים להם להיכנס לקרואטיה, מאחוריהם הסרבים – הם בתווך.

לא הייתי בגטאות מזרח אירופה בימי מלחמת העולם השנייה, אך כאשר נכנסנו לאזור, בליווי חיילים פולנים וקצינים של האו"ם, חשתי כי הגעתי למקום כזה. הפליטים תקועים באזור הזה, עם האוטובוסים והמכוניות שבהם ברחו מביהאץ'. זה כמה חודשים מתגוררים חלק מהם בכלי הרכב, בבקתות הרוסות של הכפר הקרואטי שהיה במקום לפני המלחמה, בשורות באוהלי פלסטיק, בין לוחות עץ וקרטון. כוח האו"ם מספק להם מים, אבל מזון מגיע בכמויות קטנות דרך כל מיני ארגונים בינלאומיים ובאמצעות הברות. עזרה נוכה וקיצבות המשתוללים, אין לדעת אם גם ההספקה הזאת מגיעה, שכן הסרבים חוסמים אפילו את דרכן של שיירות מזון המיועד לחיילי האו"ם. במקום אין שירותים בסיסיים, אין בית חולים, אין מים זורמים, אין חשמל, אין חימום. עשרים אלף בני אדם זרוקים בשורות, בשטח הפקר.

הקפטן הפולני שליווה אותנו אמר: "כשיבוא החורף, נתחיל לאבד חלק מן הילדים – הם ימותו בקור. או אולי יבואו אנשי סי-אן-אן, ומישהו אולי יעזור". ילדים, נשים, זקנים, עומדים ומהלכים בלי תוחלת ותקווה בשטח של פחות משני קילומטרים רבועים, מוסלמים שהפסידו בקרב נגד מוסלמים, המסובכים שבמסובכים. מורה שעמדה בראש משלחת של הפליטים – כולם נראים כמעשים שישנו זה חודשים בבגדיהם – אמרה בשקט, בלי מרירות: "אנחנו יודעים שיש אנשים טובים בעולם שדואגים ללווייתנים ולדולפינים. ומה עלינו?"

חרב אל הים

מאז זכתה קרואטיה לעצמאות בשנת 1991 קרויה שם הכיכר המרכזית בעיר הבירה זאגרב "כיכר יילאצ'יץ'", על שם גיבורם הלאומי של הקרואטים אשר נלחם נגד ההונגרים במהפכת 1848. בתקופת טיטו נקרא המקום "כיכר הרפובליקה", ועם הסרת השם הוצב מחדש הפסל העצום של יילאצ'יץ' בכיכר, רכוב על סוס וחרבו שלופה בידו.

אך דבר מוזר אירע לפסל. הפסל המקורי היה מוצב כך שחרבו השלופה של יילאצ'יץ' כוונה כלפי בודפשט, בירת ההונגרים, שהקרואטים ביקשו להשתחרר משלטונם. כיום שוררים בין קרואטיה להונגריה יחסים טובים, והפניית החרב כלפי בודפשט היתה עשויה להתפרש כצעד לא ידידותי. לא היה טעם לכוון את החרב כלפי וינה, שהיא – בכך גרמניה – מן התומכות הנלהבות של קרואטיה במאבקה נגד הסרבים. הפניית החרב כלפי בלגראד הסרבית אולי היתה עונה על משאלות הלב של קרואטים רבים, אך היתה נתפשת כהתגרות תוקפנית. בסופו של דבר הוצב איפוא הפסל כך שחרבו מופנית כלפי הים האדריאטי – מקום שאין בו שום אויב, לא היסטורי ולא עכשווי. לצבי בתי-הוקמה באמצע הגיעו להציב את הפסל על תושבת מסתובבת, כך שיהיה אפשר לכוונו מעת לעת בכיוון הרוח הפוליטית הרצויה.

כמדינות פוסט-קומוניסטיות אחרות, גם קרואטיה מבקשת להציב מחדש במרכז התודעה הפוליטית של אזרחיה את הזיכרון ההיסטורי של האומה. אך הזיכרון – ההיסטורי, כמו הביוגרפי – הוא חמקמק ופלסטי, כחומר ביד היוצר. כיוון חרבו השלופה של יילאצ'יץ' הוא אולי דוגמה קיצונית, אך אופיינית, לאופן שבו הבניית הזיכרון ההיסטורי הופך ומשנה את צורתו ואת משמעותו, לפעמים תוך כדי הדהוד אכזבות של מה שמבקשים להזכיר. חמש שנים לאחר נפילתה של חומת ברלין ושלוש שנים לאחר התפרקות ברית המועצות ויוגוסלביה, ניצבות בפני רוב המדינות הפוסט-קומוניסטיות סוגיות קשות בבואן להגדיר מחדש את הזהות הלאומית. פולין החזירה את הכתר לראשו של הנשר הפולני (שהקומוניסטים סילקוהו) והונגריה החזירה את סמלה ההיסטורי – כתרו של סטפן הקדוש. אך בשתי המדינות החזירו השנה הבוחרים לשלטון, בבחירות חופשיות, את הקומוניסטים לשעבר. אמת, בשני המקרים מדובר בקומוניסטים רפורמיסטים, שוחרי דמוקרטיה וכלכלת שוק והצטרפות לנאט"ו – אך זוהי בכל זאת התפתחות מפתיעה.

ברוסיה של ילצין חזר הנשר האימפריאלי הדו-ראשי לעטר את סמל המדינה, אך מגמות ניאו-אימפריאליות משמשות בערבוביה עם אי-יכולת כמעט מוחלטת של השלטון לקיים ולו מידה מזערית של פיקוח ושליטה בגבולות המדינה. במוסקווה עצמה נרצחו בחודשים האחרונים שניים מחברי הפרלמנט ("הדומה") על רקע פלילי, הנשיא עוסק בחתימה על צווים לאין-ספור, לפעמים מנוגדים זה לזה, ונראה כאילו המדינה כולה גולשת לסטנדרטים של העולם השלישי.

מבין המדינות הפוסט-קומוניסטיות בשולי אירופה מצויה קרואטיה במצב מורכב ביותר. משנפרדה מיוגוסלביה ב-1991 התקומם המיעוט הסרבי, הנתמך בעיקר בקראינה שלאורך גבולה הארוך של קרואטיה עם סרביה ובוסניה. במלחמה אכזרית, שהיתה מלווה בטיהור אתני ברוטלי, הצליחו הסרבים להשתלט על קרוב לשליש משטחה של קרואטיה, וזו נותרה למעשה מבותרת באמצעה: כיום שולטת ממשלת קרואטיה רק על שני שלישים מן השטח של הרפובליקה הקרואטית בימי יוגוסלביה המאוחדת.

למעלה מכך הנטל התולדה הגורשת ההיסטורית הבעייתית של הקרואטים: יהיה אשר יהיה סיכום הוויכוח ההיסטורי על הזהות הלאומית, התרבותית והדתית של הקרואטים לעומת הסרבים, מדינה קרואטית במובן המודרני של המלה לא התקיימה מעולם. מאז מוצאי ימי הביניים היו הקרואטים תחת שלטונם של ההונגרים ואחר כך תחת האימפריה ההבסבורגית. מדינה קרואטית עצמאית התקיימה רק בימי מלחמת העולם השנייה, בחסותם של הנאצים, ובראשה עמד אנטה פאווליץ', מנהיג הפאשיסטים הקרואטים (האוסטאשה). בשביל הקרואטים זו המדינה היחידה שידעו בעת החדשה. בשביל הסרבים זו היתה המדינה שרצחה עשרות אלפים, אם לא מאות אלפים, סרבים, יהודים וצוענים.

בין הוויית המלחמה הנוכחית לבין זיכרון מלחמת העולם השנייה מיטלטלת זהותה הנוכחית של קרואטיה, וכבר אין רגישות לכל סמל ולכל ביטוי של זהות לאומית. קרואטיה העצמאית הפוסט-קומוניסטית אימצה מחדש, אם כי בהבדל קטן, את הסמל ההיסטורי הקרואטי, שהיה גם סמלה של מדינת האוסטאשים, והמטבע החדש היא "קונה", שהוא אמנם מטבע היסטורי קרואטי עתיק, אך היה גם שם המטבע בתקופת העצמאות הפאשיסטית. רוב הקרואטים רואים בכך רק ביטוי להמשכיות ההיסטורית של אומתם, אך ברור האסוציאציה שסמלים אלה יוצרים אצל הסרבים, והנהגתם משמשת בנימוקים כאלה כדי להוכיח כי קרואטיה העצמאית דהיום אינה אלא גלגולה של קרואטיה הפאשיסטית.

הסרבים, שהיו הגורם הדומיננטי ביוגוסלביה ההיסטורית (גם בתקופת טיטו), מתקשים להשלים עם כך שסרבים החיים בתחומי קרואטיה יחיו כמיעוט במדינה שסמליה נראים להם כמזכירים קשרים עם תקופת העצמאות הקרואטית. ספריו ההיסטוריים של פראניו טודג'מן, נשיא קרואטיה, שניסה להמעיט בפשעי האוסטאשים, רק יצקו שמן על המדורה, וגם שיבשו את אפשרות כינונם של יחסים דיפלומטיים תקינים עם ישראל.

כך הופך כל ניסיון להסדר בין קרואטיה ובין המיעוט הסרבי המורד לדיון היסטורי חוזר שתאריכים, שמות, מקומות וקרבות מושכים בו לא פחות מן ההוויה העכשווית. מצד אחר, מציאות המלחמה היא משבצתה קשה על הדיון הפוליטי הרציונלי. סמלי הלאומיות הוסקו על ידי מפלגת השלטון של טודג'מן, כל ביקורת על המפלגה הזאת נתפשת כמעשה בגידה כמעט, וקשי המלחמה השנייה – זו שבבוסניה – שקרואטיה מעורבת בה פעם לצד המוסלמים ופעם נגדם (בסיבוב הנוכחי היא עם המוסלמים), רק מקשים עמדות, והופכים את הסיכויים לפשרה, כמו את הדרך לפלורליזם פוליטי של ממש, לבלתי-אפשריים כמעט. גם רבים מאלה שאינם מתגעגעים לקומוניזם נאלצים להודות כי הקומוניזם היוגוסלבי (שהיה פתוח יותר למערב מאחרים) מנע לפחות למשך 45 שנים את התפרצותה של שרשרת המלחמות הלאומיות, שבימינו אין לראות את קצן.

בחזרה לזאגרב

לאחר הביקור באזור החיץ חזרנו לזאגרב כאילו ממסע לתופת של דאנטה בלבה של אירופה. לא בזאגרב הדה קה, יילאצ'יץ' וחרבו שלופה בידו לכיוון הלא נכון, עשרות אלפי הפליטים המוסלמים השפופים להפצצות ולהרעבה – ואירופה, שבעה, אדישה, מכינה ברוב ארוחות לבולמוס העצי של חג המולד.

האוניברסיטה הפתוחה
מתכבדת להזמינכם

יום עיון בנושא:
כתתיות בתקופת החשמונאים

9:30 פרופ' אלברט באומגרטן
"להיות עם חופשי בארצנו" - תוצאות העצמאות בתקופת החשמונאים
10:15 ד"ר אדולפו רויטמן
חסידים ואישים כאריזמאטיים בתקופת הבית השני
11:00 הפסקה
11:15 פרופ' דבורה דימנט
ראשית הכתות בישראל
12:00 ד"ר מגן ברושי
הארכיאולוגיה של קומראן ותיארוך המגילות
סיום משוער 12:45

יום העיון יתקיים ביום שישי, בנר חנוכה, כ"ט בכסלו תשנ"ה, 2 בדצמבר 1994, בבית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש 1, תל-אביב

יום העיון יערך במסגרת הקורסים: מגלות לקוממיות, יהודה ורומא, מדוד בר-כוכבא, מירושלים ליבנה, תפוצות ישראל בתקופה ההלניסטית-רומית
ספרי הקורסים האלה יימכרו ביום העיון בהנחה של [illegible]
הספר מדינת החשמונאים יימכר ביום העיון בהנחה של [illegible]

הציבור מוזמן
חג אורים שמח לכל בית ישראל

הכנסת

לידיעת ציבור המבקרים במשכן

ביום ראשון, כ"ד בכסלו התשנ"ה, 27.11.94
הסיורים בכנסת יסתיימו בשעה 12:00

המרכז למורשת בן-גוריון
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
מודיעים על יום עיון בנושא

עיצוב תפיסות הביטחון ויחסי החוץ של מדינת ישראל בעקבות מבצע קדש

שיתקיים במרכז למורשת בן-גוריון בשדה בוקר ביום ב', כ"ה כסלו תשנ"ה, 28 בנובמבר 1994

09:45 התכנסות
ד"ר טוביה פרילינג - דברי ברכה
10:00-12:00 מושב ראשון
יו"ר - ד"ר יגאל אייל
ד"ר מוטי גולני - תהליך גיבוש ההכרעה על פינוי כוחות צה"ל מעזה ומסיני בעקבות מבצע קדש.
ד"ר אילן אסיה - השיגים האסטרטגיים של מבצע קדש במבט לאחור.
ד"ר רפי יקר - היחסים הבטחוניים בין ישראל וארצות-הברית 1957-1961.
ד"ר אייל זיסר - המערכה על מקורות המים בראשית שנות ה-60.
הפסקת צהרים
14:00-16:30 מושב שני
יו"ר - פרופ' אילן טרואן
ד"ר מרדכי בר-און - מגמות בתפיסת הסטאטוס-קוו הטריטוריאלי לאחר קדש.
מר משה זק - תולדות של היחסים המיוחדים בין ישראל וירדן בראשית שנות ה-60.
פרופ' שלמה אהרונסון - שלבים בגיבוש הממד הלא-קונבנציונלי בתפיסה הבטחונית של דוד בן-גוריון.
ד"ר זכי שלום - המאבק נגד התביעה לפיקוח בינלאומי על מתקני הגרעין של ישראל.

בדבר פרטים נוספים יש לפנות לשוש או סימה בטל. 07-565843, 07-565015

ארגון ההורים הארצי למערכת החינוך בישראל

יום עיון בנושא:

יחסי גומלין בין ציבור ההורים והקהילה לבין מערכת החינוך

שיתקיים ביום רביעי, ג' דחנוכה, כ"ז כסלו תשנ"ה, 30/11/94 בשעה 15:00, במלון "הולידיי אין", רח' הירקון (ליד כיכר אתרים), תל-אביב.

15:00-15:30 – התכנסות וכיבוד קל.
15:30-16:00 – דברי פתיחה:
מר שי לחמן, יו"ר ארגון ההורים הארצי.
16:00-17:00 – הרחבת אזורי רישום, בחירת הורים ומשמעותם לאינטגרציה - פרופ' מיכאל חן, אוניברסיטת ת"א.
17:00-17:15 – הדלקת נרות חנוכה.
17:15-18:15 – אלימות במערכת החינוך - נצ"מ זאבה אהרוני, ר"מ עבריינות נוער במטה הארצי, משטרת ישראל.
18:15-18:45 – התמודדות מערכת החינוך עם אלימות בני-נוער - מר אריה רוקח, יועץ בכיר, שפ"י, משרד החינוך והתרבות.
18:45-19:30 – שתוף הורים במערכות חינוך - ד"ר זהבה בן-דב, מנהלת מכון אפרתה למנחי הורים.
19:30-20:15 – המוכשר הנכשל (ילד כשרוני - ילד נכשל?) - פרופ' אבנר זיו, אוניברסיטת ת"א.

הציבור מוזמן

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
הודעה בדבר הפקדת תכנית מתאר מקומית
[illegible]

כמה חסידים נכנסים לשברולט

אם בימיהם הראשונים באמריקה נאלצו רבנים חסידיים מיוחסים להתייגע בחיפוש אחר מניין יהודים לתפילה, כיום פורחות החצרות החסידיות בארה"ב. באחרונה הגיע עניין הסיוע לבית ספר של חסידות סאטמר עד לבית המשפט העליון האמריקאי

מאת שלמה שמיר

ניו יורק

בחודשים הראשונים שלו בניו יורק נאלץ הרב שלמה האלברשטאם לצאת שלוש פעמים ביום לחיפושים אחר יהודי עשירי, שישלים מניין מתפללים בבית החסידים שהקים בווסטסייד במנהטן. הטרדה היומית הזאת לא היתה לפי כבודו של האלברשטאם, רב מיוחס, צאצא ישיר לשושלת האדמו"רים של חסידות בובוב, שעד לפרוץ מלחמת העולם השנייה נחשבה אחת הגדולות והחשובות במזרח אירופה. הוא האחיין והצעיר מבנו בתוך למלי־טה מכל בניו של רבי בנציון האלברשטאם, האדמו"ר מבובוב, שנספה באושוויץ.

השנה היתה 1946, ורבי שלמה האלברשטאם, גבה קומה, בעל חזות מרשימה ונעים הליכות, הגיע ממחנה עקורים באיטליה, איתן בדעתו לשקם בניו יורק את חסידות בובוב. הרבה התנגשויות משפילות חווה עד שיצא שמעו בין היהודים החרדים שהתגור־רו אז במעלה מנהטן והם החלו לפקוד את בית התפילה שהקים. כיום הרב האלברשטאם הוא בן 86 ולא כבר השתתף בשמחת נישואיה של אחת מנכדו־תיו. לבוש קפוטת משי מעוטרת ברקמה מוזהבת, הוא עדיין נראה עירני ומלא חיוניות. הוא נוער בקומה זקופה, ומקל ההליכה שלו, גולת כסף בראשו, נועד בעיקר לשמש סמל למעמדו.

ימי הבראשית בווסטסייד נשכחו זה כבר. במרכז רובע בורו פארק מתנשא כיום בית הכנסת הענק של חסידות בובוב, שבו די מקום לששת אלפים מתפל־לים. בכל בוקר מתקיימים בו עשרות מניינים, ובשבתות מתפללים במקום יותר מאלף חסידים המתגוררים ברובע. בימי חג ומועד מגיעים אלפי חסידי בובוב ממדינות שונות, וגם מישראל. שני לילות סדרי הפסח שעורך הרבי מבובוב, הנמשכים עד לשעות בוקר, מושכים אליהם אלפים מתושבי בורו פארק. מסביב לשולחן הערוך, שאליו מסובים עשרות מבאי הרבי ואורחיו, ניצבים מאות אברכים ותלמידי ישיבת בובוב המלווים את אמירת ההגדה בניגוני החצר.

הסוגיה המעסיקה את האדמו"ר כיום היא גיוס תרומות למימון אחזקתה של רשת מוסדות החינוך לבנים ולבנות שהקים בברוקלין, שעלותה מסתכמת במיליוני דולרים בשנה. המיתון הכלכלי בשנות ה־90 צימצם את היקף התרומות, והגידול הטבעי בקרב חסידי בובוב מגביר את הלחץ.

התפנית הפוליטית שחלה באחרונה בניו יורק עלולה להקשות עליה בהתמודדות על משרת המו־של תמכה חצר בובוב במריו קאומו, אך זה הובס על ידי ג'ורג' פאטאקי הרפובליקאי. במערכת הבחירות האלה התגלעה מחלוקת קשה בין החצרות החסידי־ות ובקרבן: חלק מחצר סאטמר תמך בקאומו, בעוד שחלק אחר פעל לבחירתו של פאטאקי, וכך היה גם בחצר לובביץ'. לאחר ניצחונו של פאטאקי טענו עסקני לובביץ' כי אנשים מעוזריו של קאומו השת־משו באיומים כדי להבטיח את תמיכתה של החצר בבחירתו. ברור כי המחלוקת היתה מעוגנת בחשי־בות שייחסו שני המועמדים להבטחת הקצבות למוסדות החינוך של החצרות. החסידים שתמכו בפאטאקי תלו את בחירתם בהבטחתו כי ממשלו ישתתף בתשלום שכר לימוד במוסדות תורניים. ואולם גם אם יעמוד פאטאקי בהבטחתו, אין זה ודאי שתומכיו ייהנו מהקצבות שכאלה. לפחות במקרה אחד הגיע עניין הסיוע למוסדות חינוך חר־דיים עד לבית המשפט העליון של ארה"ב. לפני כמה חודשים עירער פקיד בכיר במערכת החינוך של פרבר במדינת ניו יורק על סיוע מימוני שאישר המושל קאומו לבית ספר שמפעילה חסידות סאט־מר לילדות וילדים אוטיסטים בקרית יואל שבניו יורק. בית המשפט העליון פסק שסיוע זה הוא בגדר הפרה של עקרון הפרדת הדת מהמדינה והורה להפ־סיק.

דרך ארוכה עברו החצרות החסידיות עד שרכשו מעמד של קהל־יעד נחשב, שפוליטיקאים משחרים לתמיכתו. קשיים כמו אלה שנתקלו בהם חסידי בובוב בשנות ה־40 וה־50 איפיינו גם את החצרות החסידיות האחרות. כאשר הגיע רבי יואל טייטל־בוים לרובע ויליאמסבורג בברוקלין, בקיץ 47', הוא לא מצא מניין חסידים כדי לומר קדיש ביום הזיכרון לאמו. בפרוטוקולים של ישיבות עסקני הרובע הו־פיעה אז פנייה מיוחדת ליהודים, שיבואו להתפלל בבית התפילה החדש של הרבי מסאטמר. כשנפטר רבי טייטלבוים, ב־79, הגיע מספר חסידיו בניו יורק לרבבות. קרית יואל, העיירה החסידית שהוק־מה ליד מונרו שבמדינת ניו יורק, קרויה על שמו.

אכן, אמריקה היתה שניה לתנועת החסידות. דווקא העולם החדש, שחוויית האורח החיים שהוא

חלק מהאדמו"רים האמריקאים הם קרובי משפחתם של אדמו"רים בישראל. רבי משה לייב רבינוביץ', למשל, שאביו מכהן כרב בפתח תקוה, הקים ברובע בורו פארק בית מדרש מפואר

מציע היה ועודנו ניגוד קטבי לתורתה של תנועת החסידות – המסולים בצליל על פי צווי האדמו"רים – העניק בבריבות לחסידויות השונות ולמנהיגיהן, שבחרו את אמריקה למושבם, את התנאים שאיפשרו להם לשקם את חצרותיהם והכשירו את הקרקע לתחייה ולהתעוררות.

חצר לובביץ' היטיבה להסתגל למציאות החדשה והיא נחשבת ה"אמריקאית" שבין החצרות החסיד־יות. השימוש שהיא עושה בתקשורת המונית להפ־צת משנתה, כמו מאות השליחים הפועלים מטעמה ברחבי ארה"ב, יצרו הן ברחוב היהודי והן בריכוזים עירוניים אקלים נוח, שסייע גם לחסידויות האחרות להכות שורשים באמריקה ולגדול. ואמנם, בשנים האחרונות התרחבו החצרות והן מתקרבות למספרים שידעה תנועת החסידות במזרח אירופה לפני מלח־מת העולם השנייה.

"הוועד היהודי האמריקאי" שהוא ארגון חילוני, פירסם לא כבר מחקר על החסידות באמריקה – בצעד המעיד כשלעצמו כי החסידות שוב איננה נתפסת כתופעה צדדית אלא כגורם רב־עוצמה בקהילה היהודית בארה"ב.

כבר בראשית המאה השתקעו בלואר מנהטן, בלו־אר איסט סייד, חסידים שהקימו בתי תפילה על פי הנוסח החסידי. בספר "אוסף המכתבים", שיצא לאור בוורשה בשנת 1936, מופיעות איגרות שכתב מי שהיה אז האדמו"ר מגור, רבי אברהם מרדכי אלתר, אביהם של האדמו"ר מגור היום ושל שני קודמיו. שניים מהמכתבים המודפסים בספר, שנכתבו כנראה בשנות ה־20, מופנים אל "אנשי שלומנו באמריקאי". באחד מהם מפרט הרבי כיצד השתמש בסכום כסף שקיבל מהם. "תודה לאל, אין לי מנהג שאצטרך לקבל מתנות", הוא כותב ומוסר כי הכסף הוצא לשם סיום בנייתו של בית המדרש בחצר גור ולהדפסת ספרו של אביו. במכתב השני דוחה הרבי הזמנה לבקר בארה"ב בנימוק "כי במדינה ההיא כמעט כל הרבנים הם מזרחיים" (חברי תנועת המזרחי), ולדב־ריו, איננו רוצה "התחברות עם רבנים" אלה.

האדמו"ר מגור לא היה היחיד שלא ראה לנכון לבוא לארה"ב. ארתור הרצברג, חוקר תולדות יהודי אמריקה ובנו של חסיד בעלז, אומר כי כשם שלפני מלחמת העולם השנייה לא היגרו לאמריקה רוב ראשי האינטליגנציה היהודית ממזרח אירופה, כך לא היגרו אז אדמו"רים בעלי מעמד ויוקרה בתנועת החסידות בפולין או בגליציה.

את הדעה השלילית על אמריקה, שרווחה בחצ־רות חסידות במזרח אירופה, ביטא רבי אלעזר רבי־נוביץ', האדמו"ר ממונקץ', שנודע כאחד המנהיגים החסידים הקנאים במזרח אירופה. "שלושה פתחי גיהנום" מנה הרב רבינוביץ': האחד במוסקווה שבשי־ליטת הקומוניזם הכופר, השני בניו יורק שהטמיעה שולטת בה והשלישי אצל הציונים בירושלים. השק־פה זו היתה גורם מרכזי שמנע הגירת אדמו"רים וקבוצות חסידים לצפון אמריקה. רק לאחר מלחמת העולם השנייה בחרו אדמו"רים חשובים שנותרו בשואה את אמריקה כמקום מושבם. הם באו, אומר הרצברג, במטרה להקים אותן מסגרות שהיו לתנו־עת החסידות בפולין, בגליציה ובהונגריה.

אם היהודים שהיגרו לארה"ב בין שתי מלחמות העולם שאפו להשתלב בהוויה האמריקאית ועמלו קשה כדי לממן את לימודי ילדיהם בקולג'ים – והחסידים שהיגרו לשם אחרי המלחמה פסלו בתכ־לית החינוך הכללי והקפידו שצאצאיהם ילמדו בישי־בות שהתחילו לקום אז. אין זה מקרה, סבור הרצברג, שאחדים מן האדמו"רים שנקלטו בניו יורק הקימו ריכוזי חסידים בפרוורי העיר, כדוגמת עיירות. כך למשל הקים האדמו"ר מסקווירא את סקוור טאון.

הסופר אלי ויזל, הנהג להשתובב במוצאו ממשפ־חה של חסידי ויז'ניץ, סבור כי הצלחת החצרות החסידיות בניו יורק וגידולן המתמשך מעוגנים בכך שהאדמו"רים אשר הגיעו לאמריקה מיד לאחר מלח־מת העולם השנייה גילו פתיחות כלפי הציבור היהו־די והשתדלו לקרב יהודים, בעיקר מקרב ניצולי השואה. "הם לא השליכו את תחושת המרירות והזעם שחשו בעקבות השואה על הציבור כאן", אומר ויזל. היחס החיובי ליהודים באמריקה, שהיו רחוקים מדת ומסורת, שאב גם מן המגמה של תנועת החסידות לקרב את המוני העם ולגלות אה־דה גם ל"עמי ארצות".

לדברי ויזל, כל חצר חסידית זקוקה ליהודי עשיר שיתמוך ביישום מטרותיה. אפילו מקורביו ותלמי־דיו של הרבי מקוצק, שהטיף לפרישה מהבלי העולם הזה, השתמשו בכספיה של תמר"ל, אשת העסקים האגדית שתמכה לפני כמאתיים שנה באחדים מאדמו"רי החסידות בפולין. מזלן של החסידויות בצפון אמריקה שיחק להן, ומיד בראשית דרכם בעולם החדש הצליחו האדמו"רים להתחבב על יהו־דים עשירים, ואלה תמכו בהם ביד רחבה.

אבל בכך אין די, וכיום מפעילות החצרות גם שתדלנות פוליטית. קבוצות של חסידים, ברובם אברכים צעירים, התמחו בטיפוח קשרים עם הפולי־טיקאים משתי המפלגות המרכזיות במישור הארצי ובמישור המקומי. הם מבקשים להבטיח את תמיכת המועמדים באינטרסים של החצרות, כמו מינויים למסגרות מוניציפליות ולגופים קהילתיים המפק־חים על תקציבים. עסקני חצר לובביץ' טיפחו שנים רבות קשרים מיוחדים עם סנאטורים וחברי קונגרס בכירים בגבעת הקפיטול, ונגישותם לבית הלבן ולנשיאים עוררה לא אחת את קנאתן של חצרות חסידיות אחרות בברוקלין. ואולם מאז שאימצה לובביץ' עמדה קיצונית נגד תהליך השלום במזרח התיכון היא איבדה יתרון זה.

מעורבותה של תנועת החסידות בהוויה האמריק־אית אינה מצטמצמת לתחום הפוליטי בלבד. יש סבורים כי אין זה מקרה שהגידול בתנועה בצפון אמריקה והתפשטותה החלו לצבור תאוצה בשנות ה־60, במקביל לנהירה של צעירים רבים אל התנו־עות של "ילדי הפרחים". ההיפים העניקו הכשר להופעה חיצונית חריגה ולאורח חיים יוצא דופן ובכך הקלו על אדמו"רים למשוך צעירים יהודים לחצרותיהם. אלה, שהיו חשופים לתופעות חברתיות באמריקה, מיהרו להיקלט בהוויה החסידית ולהשת־לב באורחות החברותה המאפיינת אותה.

על פי המחקר על החסידות של הד"ר אלן נדלר, שפירסם הוועד היהודי האמריקאי, מתוך כמאה אלף היהודים החיים המתגוררים ברובע בורו פארק, שני שלישים הם חסידים. הגורם המרכזי לגידול במספרם הוא הגידול הטבעי הגבוה. ברובעים בורו פארק וויליאמסבורג מצביעים על חסידים שיש להם עשרות נכדים ונינים, ובישיבות ובמוסדות החינוך שהקימו האדמו"רים לומדים כיום בני דור שלישי ורביעי של החסידים המהגרים.

עשרות חסידויות קטנות פועלות בבורו פארק מלבד חצר בובוב הגדולה, ובראשן אדמו"רים שחל־קם הגיעו מאירופה לאחר המלחמה, ואחרים, צעירים יחסית, שהם בניהם או קרובי משפחתם של אדמו"רים בישראל, שהעדיפו לעקור לאמריקה ולהקים חצרות עצמאיות. רבי משה לייב רבינוביץ', למשל, שאביו מכהן כרב בפתח תקוה, הקים ברובע בית מדרש מפואר. בעיר פועלים גם ישיבות ובתי תפילה גדולים של חסידויות שאדמו"ריהן מתגור־רים בישראל, ובהן גור ובעלז. לא מעטים מהחסידים בניו יורק, בעיקר הצעירים, הם ישראלים לשעבר.

בניגוד לחסידות סאטמר, המקפידה להסתגר מפ־ני העולם שבחוץ, גם זה היהודי, ומתייחסת בעוינות איבה לכל סמל של חדשנות – רוב החצרות החסידי־ות בניו יורק ובסביבותיה ממשיכות את המגמה שהצביע עליה אלי ויזל: הן מגלות פתיחות ומשתד־לות לקרב יהודים ולקבל בסבר פנים יפות אורחים שאינם ממוצא חסידי הנקלעים ל"שולחן" שעורך הרבי. עם זאת, הקהילה הזאת עדיין מסתייגת מאר־גונים של הציבור היהודי הכללי. כאשר התחוללו המהומות הגזעיות ברובע קראון־הייטס, שכוונו נגד חסידי לובביץ', ניסו ראשי ארגונים יהודיים להתער־ב ולסייע, אך החסידים, שתחילה קבלו כי הקהילה היהודית בעיר מתעלמת ממצוקתם, דחו את הצעות העזרה. מחבר המחקר של הוועד היהודי האמריקאי גורס, עם זאת, כי יש סימנים לכך שהחצרות החסי־דיות בעיר מוכנות לשתף פעולה עם הציבור היהודי הכללי לפחות במאבק נגד האנטישמיות, שבמקרים רבים הם קורבנותיה בגין הופעתם החיצונית.

אבל בכלל נהנים רוב החסידים באמריקה מחיים נוחים. מעט מאוד, אם בכלל, נותר מן ההסתפקות במועט שאדמו"רי החסידות בפולין ובגליציה הטיפו לה. רובם הגדול של החסידים בניו יורק הם בני המעמד הבינוני, ולא מעטים מהם ידועים כבעלי הון. האדמו"ר מבובוב, למשל, מעודד את אברכיו לפנות לעסקים פרטיים ואחרים מהם ידועים כסוח־רים בעלי מעמד בבורסת היהלומים במנהטן. רבים אחרים עוסקים בענף מכשירי החשמל בניו יורק ובשנים האחרונות אף בשיווק מחשבים. אברכים הנוהגים במכוניות מפוארות וחדישות הם מראה שכיח בבורו פארק, בתי החסידים מצוידים במיטב המכשור המודרני והם אינם מושכים ידם ממנעמי החיים שמציעה אמריקה.

זו כנראה אחת הסיבות לתופעה שהחצרות החסי־דיות בארה"ב מתגאות בה: מיעוט של "חוזרים בשא־לה". בקרב חסידי סאטמר אמנם מלחשים על צעירה, חניכת המוסד החרדי לבנות בוויליאמסבו־רג, שהתפקרה ועובדת היום כעורכת דין באלסקה, אבל מספר העוזבים הוא זעום. "לצעיר ממשפחה

הגידול בתנועת החסידות באמריקה החל לצבור תאוצה בשנות השישים. ילדי הפרחים העניקו ככל הנראה הכשר לאורח חיים יוצא דופן ולהופעה חיצונית חריגה

חסידית אין שום סיבה למאוס במה שמציעה לו חצר האדמו"ר", מסביר אחד מראשיה של חצר בובוב.

מרעה חולה אחת לא נחלצה הקהילה החסידית בניו יורק. המחלוקות הקשות בין כמה מהחצרות הן עניין שבשגרה ומפעם לפעם הן מתעצמות ומלוות בגילויי איבה מכוערים ואפילו באלימות. בחסידות סאטמר, למשל, ניטשת מלחמה עיקשת ומרה בין מקורבי האדמו"ר הנוכחי, רבי משה טייטלבוים, לבין אלמנת האדמו"ר הקודם, הטוענת כי היורש איננו ראוי להנהיג את החסידות. מפעם לפעם גם ניצתת מחדש האיבה בין חסידי סאטמר לחסידי בעלז, ששורשיה נעוצים במחלוקת נושנה.

אבל כמעט כל החסידויות מאוחדות בעוינותן לחסידי לובביץ', הנחשבים בברוקלין למתנשאים ומתבדלים. גם מעורבותם של חסידי לובביץ' בעניי־נים הקשורים לישראל לא נשאה חן בעיני אדמו"רים רבים, המסתייגים מהפצת דעות פוליטיות קיצוניות בנוגע למתרחש בישראל. המבצעים של הכתרת הרבי מלובביץ' כמשיח עוד הגבירו את תחושות הניכור כלפי חסידיו. אחד מגדולי האדמו"רים בניו יורק התבטא בשיחות פרטיות במי־לים קשות נגד מבצע המשיח, ומקורביו מנעו ממנו ברגע האחרון לפרסם בפומבי הצהרה המגנה את הלהט המשיחי בחצר לובביץ'.

אבל למרות היריבויות האלה ממשיכות החסידו־יות לשגשג, ואת הצלחתן מבליט קיומן של חצרות גם בערים גדולות אחרות בארה"ב. היו אדמו"רים שהעדיפו להשתקע הרחק מניו יורק ושיקמו את חסידויות אבותיהם בבוסטון, בדנוור, בסיאטל ובעי־רים נוספות. צמיחתן של חצרות אלה איננה מרשימה כמו זו של החצרות בניו יורק, אך הן מתגאות בחסידים שרובם הגדול ילידי אמריקה ובוגרי אוני־ברסיטאות, בהם אנשי מדע ובעלי מקצועות חופשי־יים שנמשכו למסתורין שבתורת החסידות ומצאו במשנתה חוויה רוחנית או מפלט מחיפושי דרך.

אפילו בלוס אנג'לס, שעד לפני כמה שנים נחש־בה עיר תועבה מוקצית, הוקמו באחרונה בתי תפילה של חסידים. חסידים לא מעטים, בעיקר בעלי עס־קים, עקרו לשם מניו יורק, אך לאדמו"ר משלה, שיקבע בה את מושבו, עדיין לא זכתה לוס אנג'לס.

נערים חרדים בהכנות לקראת הסעודה שערך האדמו"ר מסאטמר

תצלום: יהב לבר

כנס של חסידי סאטמר. מחלוקת קשה בבחירות האחרונות: חלק תמך בקאומו, בעוד שחלק אחר פעל לבחירתו של פאטאקי

ולו במחיר עימות עם השלטון

באורח יוצא דופן מגיב יצחק זמיר, שופט בית המשפט העליון שהיה היועץ המשפטי לממשלה, על הביקורת שנמתחה באחרונה על בג"ץ. ברור שהשלטון היה מעדיף יד חופשית, אך "אם השלטון אוהב את בית המשפט, סימן הוא שבית המשפט נכשל בתפקידו"

מאת יצחק זמיר

בית המשפט העליון הוא נותן הטון במאבק על ערכיות המשפט בישראל, ובעקיפין במאבק על ערכיות החברה. השופט אהרן ברק השווה את בית המשפט העליון למנצח על תזמורת. כמנצח הוא קובע את אופי היצירה ואת קצב הנגינה. וברור לאוזן באיזה כיוון ורוח מוביל בית המשפט את מערכת המשפט: זהו הכיוון של חברה נאורה והרוח של כבוד האדם וחירותו.

יש דעה, כי באחרונה חל מפנה בדרכו של בית המשפט. הפרופסור מנחם מאוטנר מן הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת תל־אביב מדבר על ירידת הפורמליזם ועליית הערכיות. אמנם, בית המשפט היה מונחה על־ידי ערכים מאז ומתמיד. וכי צריך דוגמה או הוכחה טובה יותר מן האקוי־טי, שהוא מערכת כללים שנוצרה על־ידי בית המשפט באנגליה למן המאה ה־16, כדי לשרת את הצדק? ואף בישראל כך. הכי יש לנו פסק דין ערכי יותר מפסק "קול העם" נגד שר הפנים, שקבע את הדמוקרטיה כמצפן לפירוש החוקים ואת חופש הביטוי כערך מרכזי בדמוקרטיה? עם זאת, באמי־רה על הדגשת הערכיות על חשבון הפורמליזם יש אמת מבחינת המגמה, המודעות והתנופה.

בית המשפט העליון, המנצח על תזמורת המש־פט, מכתיב, במיוחד בעת הזאת, סולם מודרני וקצב מהיר. הוא מבקש לקדם את ישראל בקצב מהיר יחסית לרמה המקובלת במדינות מתקדמות ומתו־קנות אחרות בכל הנוגע לערכי החברה ולאורחות שלטון. הוא אומר היום בקול רם וברור יותר מאשר בעבר, כי הוא מפרש ומיישם את החוקים באופן תכליתי, והתכלית היא ערכית. הוא מצהיר בגלוי, כי הוא יוצר משפט וקובע נורמות, ולא רק מיישם נורמות שנקבעו בבית המחוקקים, והכל כדי לקדם את הערכים של חברה נאורה.

אלה הם, כפי שעולה מן הפסיקה, ערכי החירות, השוויון, כבוד האדם, תום הלב והגינות המינה־לית וכיוצא באלה. העם רואה את הקולות ומבין שכך דרוש וכך ראוי כדי שמדינת ישראל תהיה חברה מתוקנת. מחקר מדעי על מעמדו של בית המשפט העליון, שנעשה באחרונה באוניברסיטת תל־אביב, מלמד כי בית המשפט בישראל זוכה לאמון ויוקרה הרבה יותר מן המקובל בדמוקרטיות אחרות.

והנה ראה זה פלא. ככל שגדלה ההצלחה של בית המשפט, כך גם נעשית הביקורת עליו חריפה ומאיימת יותר. אנחנו שומעים יותר ויותר את האשמה שבג"ץ מפריע להשגת יעדים לאומיים, כמו הביטחון הלאומי והמלחמה בטרור. אומרים לנו, שתפקיד המשפטנים הוא לומר לשלטון איך לעשות את מה שהוא רוצה לעשות, ולא לעמוד בדרכו ולמנוע בעדו לעשות כרצונו.

יש להצטער על דיבורים כאלה, הנובעים מתו־ך אי הבנה של תפקיד המשפט בחברה דמוקרטית, אם כי אין להתפלא עליהם. שהרי אחד התפקידים העיקריים של המשפט בחברה דמוקרטית הוא לש־ים גבול לכוח השלטון, כדי למנוע שימוש לרעה בכוח זה. השלטון אינו אלא נאמן של הציבור, והכוח הופקד בידו על־ידי הציבור כדי שיפעיל אותו בתנאים מסוימים ובדרך נאותה, כפי שנקבע בחוק. על בית המשפט הטיל הציבור את התפקיד הקשה לעמוד מול השלטון כשהוא חורג מן הסמ־כות וכשהוא פוגע בערכי היסוד של החברה שלא כחוק. בכל מקרה כזה נוצר עימות בין בית המשפט לבין השלטון.

ברור שהשלטון היה מעדיף שבית המשפט יותן לו יד חופשית, למען אינטרסים לאומיים ואחרים שהשלטון רוצה בקידום. אך השלטון על פי טבעו נתון ללחצים שהזמן גורמם, והוא מבקש לא־פעם לשרת אינטרס לטווח קצר, לעתים רק אינטרס כיתתי ולא אינטרס לאומי, אפילו על חשבון ער־כים שאינם תלויים בזמן. בית המשפט, לעומת השלטון, משוחרר במידה רבה מלחצים מדומים ואינטרסים צרים. העצמאות והקביעות המוענקות לו, כמו הראייה לטווח רחוק, מכשירות אותו לאזן כראוי בין ערכים לבין אינטרסים, והוא חייב להכ־ריע, על־פי החוק והמצפון, גם במחיר של מתח, ולעתים אפילו עימות, עם השלטון. הציבור יודע באיזה סוג של מדינות בית המשפט רואה עצמו מחויב לומר "אמן" אחרי השלטון ומבין לאן מובילה דרך כזאת. אכן, מדינה שבה השלטון אוהב את בית המשפט, סימן הוא שבית המשפט נכשל בתפקידו. לכן אפשר היה להתייחס במידה של שוויון־נפש לחיכוכים המתגלעים מעת לעת בין השלטון לבין בית המשפט.

ואף על פי כן, המצב הקיים בישראל מעורר דאגה. בית המשפט צריך ויכול לעמוד כנגד השל־טון כשהוא פורץ את גדר הסמכות שהוענקה לו בחוק, אם הציבור הרחב תומך בבית המשפט. וכבר נאמר, שאין לבית המשפט כוח אלא הכוח הנובע מאמון הציבור. אין לו דיוויזיות אחרות. כך במיו־חד במדינת ישראל, שלהבדיל ממדינות אחרות, אין לה חוקה המגינה על העצמאות והסמכות של בית המשפט, וכל רוח מצויה בבית הנבחרים יכולה לערער את מעמדו.

והנה, באחרונה רוחות רעות ומסוכנות נושבות סביב בית המשפט. לא רק מצד השלטון, אלא גם מצד הציבור, ובכלל זה אפילו מצד גורמים בקהי־לה המשפטית. יש אומרים, מפה לאוזן ומן האוזן לתקשורת, כי בית המשפט נוטל לעצמו סמכויות לא לו; כי הוא מתיימר לנהל את המדינה במקום הממשלה; וכי ראוי לרסן אותו.

שמעתי דברים ברוח זאת באחרונה לראשונה, בהתבטאויות פומביות, גם של אנשי ציבור ואנשי משפט שאין לחשוד בהם בכוונות רעות, וגם בשי־חות רעים. תמהתי ושאלתי את עצמי מה מקור הדברים. אני חושש, שבמידה רבה יש בהם הד לדברי הביקורת המושמעים בפומבי חדשות לבק־רים, ובלי משים, כשהם חוזרים על עצמם שוב ושוב, קונים שביתה בלב הבריות. אבל האם זו האמת כולה? שאלתי את עצמי אם הדברים נוב־עים, בכל זאת, מפסקי הדין של בית המשפט. לכן שאלתי אחרים, אנשים מבינים דבר ושוחרי טוב, מה הבסיס לדעתם על בית המשפט שהוא חורג מתפ־קידו. היכן שגה בית המשפט? אילו נורמות פסו־לות קבע? ובמה פגע בטובת החברה או המדינה? ולא קיבלתי תשובה ברורה. זה, כך נאמר לי, הרושם הכללי. וזהו זה.

אכן, אני נוטה לחשוב שזהו רושם הנישא בעי־קר על כנפי הביקורת, והתקבל כאמונה, ללא בסיס בשטח. שהרי השאלה הבסיסית והקובעת היא, אם פסקי הדין של בית המשפט, בסך הכל, עשו טוב או רע לחברה ולמדינה. לדעתי אין ספק בתשובה. החברה, שהיא בעיקרה ליברלית, והמדינה, שהיא במהותה נאורה, לא היו נראות כפי שהן נראות כיום אילולא הפסיקה של בית המשפט.

הנה, לדוגמה, כמה מקרים קיצוניים, מן התקו־פה האחרונה, שבהם בית המשפט העליון באמת הרחיק לכת וקבע נורמות חדשות, כביכול יש מאין, באורחות השלטון. הוא קבע, כי מפלגות העושות הסכמים קואליציוניים בקשר לכינון הממ־שלה חייבות לחשוף הסכמים אלה לפני הציבור הרחב; הוא פסק, כי שר שהוחלט להגיש נגדו כתב אישום בגין עבירות פליליות חמורות איננו רשאי להמשיך ולכהן בממשלה; הוא החליט, כי אין זו התנהגות הולמת למפכ"ל המשטרה לקבל טובות הנאה מסוימות מגופים עסקיים. בכל אחד ממקרים אלה יכול היה בית המשפט למשוך את ידו מן הפרשה ולהוציא עצמו מזירת המחלוקת. אך לו כך עשה, ברור מה היתה התוצאה: נורמות שלטוניות שאינן מתיישבות עם מינהל תקין ועם טוהר המי־דות היו נשארות על כנן ומכות שורש בתרבות הפוליטית של ישראל.

אומרים לעתים שבית המשפט מרבה בעת האח־רונה להתערב בהליכות השלטון משום שהשלטון חלש. אני חושב, שאין טעות גדולה מזאת. השל־טון בישראל חזק, יותר מאשר בדמוקרטיות אח־רות, ודווקא משום שהוא חזק הוא מרשה לעצמו לעתים, בהעדר תרבות פוליטית מתוקנת, התנה־גות שאינה הולמת את הערכים המוצהרים של מדינת ישראל.

תפקידו של בית המשפט הוא להגן על ערכים אלה, להוסיף ולקדם את מדינת ישראל בהגנה על כבוד האדם ועל המידות הטובות. חובתו של הציבור הרחב לתת לבית המשפט את התמיכה הנדרשת, שבלעדיה לא יוכל למלא תפקיד זה. בראש וראשונה מוטלת חובה זאת על ציבור המש־פטנים. כולנו מצווים לפעול, כמיטב יכולתנו, כדי שיקוימו בנו דברי הנביא: ציון במשפט תיפדה ושביה בצדקה.

לא בכל יום מתפלמס שופט בית המשפט העליון עם אלה המותחים ביקורת עליו. השו־פט יצחק זמיר נקט צעד זה בנאום שהשמיע ב־11 בנובמבר בטקס הענקת התואר "בו־גר במשפטים" למסיימי המחזור הראשון של בית הספר למשפטים במכללה למינהל.

יצחק זמיר, שהושבע לשופט בינואר השנה, חש אולי שהוא יכול להיות מעורב בפולמוס ציבורי כזה משום שפסקי דין שנויים במחלו־קת, שהגבירו את הביקורת על בית המשפט העליון, התקבלו לפני זמנו, מצד אחד, אך פסיקה זו מקובלת עליו, מצד שני. יש להניח, כי נועץ בנשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, לפני שאמר את דברו.

ההסבר לצורך שלו להתמודד בפומבי עם "הרוחות הרעות והמסוכנות", כדבריו, "הנוש־בות סביב בית המשפט", טמון אולי בתחושת המעורבות שיש לו בענייני המדינה מתקופת היותו היועץ המשפטי לממשלה. הוא מכוון את הדברים לציבור הרחב ולציבור המשפטנים, אך נדמה שבמיוחד הוא מתכוון להתקפותיו של ראש הממשלה, יצחק רבין, על בג"ץ. כאן מוב־אים חלק מדבריו של השופט זמיר.

דליה שהורי

סרטי חצב גאים להציג:
זוכה פרס "עדשת הזהב"
פסטיבל קאן
ניחוח
הפפאיה
הירוקה
"חושני, מדהים ביופיו".
ניוז פילם

סרטו של טראן האן הונג
THE SCENT OF GREEN PAPAYA
שבוע 2
סינמטק ת"א
שישי: 22.00-14.00
שבת: 21.45-19.30
חול: 21.45-19.30-17.00

תרבות וספרות

עורך בני ציפר

אסף ענברי

ביקור הגברת הזקנה

הסיבה העיקרית לכך ששטייניץ לקח את ההתרסה שלו, המוצדקת כשלעצמה, לכיוון טריוויאלי, היא שבמקום לתפוש את הפילוסופיה כחלק מההיסטוריה של הרעיונות, הוא תופש אותה כדיון סטרילי המתנהל מחוץ לזמן

עץ הדעת: אלוהים, לוגיקה וסיבתיות, מאת יובל שטייניץ, הוצאת דביר, 1994, 219 עמודים

"מטרתו האמיתית של ספר זה היא, במובן מה, ריאקציונית", מבהיר יובל שטייניץ בפתח ספרו החדש. "להחזיר את עטרת המטאפיסיקה ליושנה. לדחות את הנטייה המודרנית לצמצום תפקידה של הפילוסופיה לטעין איזמל חד המיועד לביתוקם של ענפי ידע, מדע ותרבות, לטובת חידוש הגישה המטאפיסית־הרציונליסטית לפיה הפילוסופיה היא־היא הכלי המתאים להשיפת שורשי היקום והכרת האמת" (עמ' 11).

הוא צודק בזיהוי הבעיה. אבל האם הוא צודק בזיהוי הפתרון? נכון, הגישה הרלאטיוויסטית של הפילוסופיה המודרנית יצרה אווירת משבר של "הכל הולך", ושטייניץ הוא בטח לא הראשון ששם לב לזה. אבל האם המטאפיסיקה היא התשובה? האם הגברת הזקנה תחזיר לנו את ה"אמת" האבודה, את ה"קריטריונים האובייקטיביים", את ה"ידיעה הודאית"?

שטייניץ מספר לעצמו ולנו סיפור פשטני של "טובים" ו"רעים", שני מחנות יריבים של פילוסופים. מצד אחד, הגוד גייז, אבירי המטאפיסיקה של תנועת ההשכלה, דקארט, לייבניץ וקאנט. מולם, הבד גייז, מובילי המגמות האמפיריציסטיות של המאה העשרים, ראסל, איור וקווין. כל כך ברורה לשטייניץ היריבות הנוראה בין שני המחנות, שנבצר ממנו להתרחק שני צעדים אחורה, להתבונן שוב ולהיווכח שבעצם רב המשותף מן המפריד. אלה רציונליסטים ואלה רציונליסטים. אלה ואלה מכררים אותו לדרגן פילוסופי קשיח וצר. אלה ואלה רואים את העולם דרך חרך ההצצה של מלים כמו "אפריורי", "אונטולוגי", "סינתטי", "אנליטי", "קונטינגנטי". אלה ואלה כבולים לאותו סד מחשבתי.

במקום להתבונן במסורת הרציונליסטית של הפילוסופיה החדשה מבחוץ, לראות את המגבלות שלה ולחפש דרך מוצא, שטייניץ בחר להזדהות עם אחד מאגפיה. זוהי שגיאה אסטרטגית שקופה, מפני שבהצטרפותו למחנה א' או למחנה ב' אין שום בשורה פילוסופית. בסך הכל נוסף עוד חבר לאחד משני המחנות. אם הספר של שטייניץ ישכנע אותי, נניח, שדקארט צודק, הרי שהספר מיותר, ואין בו יותר ממה שיש בו הפניה אל דקארט. חינוכית זה בסדר. פילוסופית זה טריוויאלי.

הסיבה העיקרית לכך ששטייניץ לקח את ההתרסה שלו (המוצדקת כשלעצמה, כאמור) לכיוון טריוויאלי, היא שבמקום לתפוש את הפילוסופיה כחלק מההיסטוריה של הרעיונות, הוא תופש אותה כדיון סטרילי המתנהל מחוץ לזמן, אלוהים יודע איפה, אולי על כוכב סיריוס. הכשל הזה מתגלה כבר בהצהרת הכוונות הראשונית שלו. "המטאפיסיקה החדשה שתצמח מכך", הוא כותב, "תהא קרטזיאנית ברוחה, אולם אנליטית במתודה שלה (...) במובן שבד בבד עם דחייה נחרצת של האמפיריציזם הינוק ביסודות הפילוסופיה האנליטית, היא תהא מושפעת ממנה מבחינת צורת הטיעונים וסגנון הכתיבה" (עמ' 9).

כלומר, אפשר לדעתו, ובעצם רצוי, להפריד הן את תוכן המטאפיסיקה והן את תוכן הפילוסופיה האנאליטית מ"צורת הטיעונים וסגנון הכתיבה" שלהן ולערבב את התוכן של זו עם הצורה של זו. רק מי שתופש את הפילוסופיה כמשהו הנוצר בחלל ריק, יכול לנקוט גישה מוזרה כזאת. שטייניץ עומד מול הגברת הזקנה ולא רואה את הקמטים, את האיפור הפאתטי, את הרעד הקל בידיים. בעיניו היא בת בלי גיל, אידילית, אל־זמנית, אל־תרבותית, א־היסטורית. הוא מציב את דקארט וראסל, את קאנט ואייר, זה ליד זה, זה מול זה, על אותו מישור פיקטיווי, כאילו מאות השנים שעברו ביניהם לא אומרות כלום מבחינה פילוסופית, וכאילו "תוכן" ו"צורה" הם שני דברים שונים כשמדובר בטקסטים. הוא לא רואה את המובן מאליו: שמה שפילוסוף טוען ואיך שפילוסוף טוען נובעים זה מזה, ושאחדות המה והאיך נובעת מהעיתוי התרבותי, ההגותי, החברתי, הדיסקורסיבי הלשוני שבו מניח כל פילוסוף כלים על הנייר.

העיתוי הוא שהופך טענה פילוסופית לרלוואנטית. כשדקארט ביסס את המטאפיסיקה שלו, היא היתה רלוואנטית מפני שהיא ביטאה רדיקליזם. דקארט מרד באלף שנות סכולאסטיקה כנסייתית ואקדמית, שיתוק דוגמאטי ומסורתנות שקברה כל סיכוי לחשיבה בהירה תחת תִלֵי תִלִים של פלפול מעגלי. הטלת הספק של דקארט, ה"קוגיטו" שלו, הרציונליזם המטאפיסי שבמקום לקרוא לאלוהים "ישוע" קרא לו "יש הכרחי" – לכל זה היתה משמעות תרבותית אדירה, ושום משמעות אחרת. אחרי שהחורף ששמו אירופה הסריח מעיפוש של אלף שנה, קם דקארט ופתח את החלון. נכנס אוויר צח. אנשים יכלו שוב לנשום.

לבוא היום ו"להחיות" את דקארט, זה לסגור את החלון שהוא פתח. עקור מהמטאפיסיקה של דקארט את הרדיקליזם שלה, את הרלוואנטיות שהיתה לה בשעתה – ואז, עם מה אתה נשאר? עם פלפול סכולאסטי שאינו שונה בהרבה מהסכולאסטיקה שבה מרד דקארט. אם היית רדיקל כמו דקארט, היית בועט באוטוריטה של לדגנן פרופסוריאלי צפור בן 400 שנה, בדיוק כמו שדקארט בעט באוטוריטה של החושבים שפטפטו במסורתנותיהם הקודרים כשהם מטלטלים לפני הציבור בזיך קטורת וממלמלים לטינית. להיאחז היום במלים כמו "סיבתיות־אפריורי", זה למלמל לטינית. אותה לטינית.

כדי ששטייניץ יחולץ מהטריוויאליות שאליה נקלע ויקדם את הפילוסופיה בסנטימטר או שניים, הוא צריך להכיר בכך שהוא בן תקופתו. הבעיות שלנו, השונות כל כך מהבעיות של תקופת ההשכלה, דורשות גישות חדשות שלא יכלו לעלות על דעתם של דקארט ובני דורו. המדע, מבחינתם, היה חלום. מבחינתנו, הוא גם סיוט. טבע האדם הוא טוב, הם האמינו. אנחנו, היום, מטילים ספק לא רק בכך שהוא טוב, אלא בכך שיש בכלל דבר כזה, "טבע האדם". הצורך התרבותי שהם ענו עליו היה ההשתחררות מסמכות והגשמת עצמאותו של הפרט, על בסיס אמונה בתבונתו הבלתי מוגבלת. אותנו זה מצחיק ומעציב. תבונתו הבלתי מוגבלת – נו, באמת. אחרי מה שגילה לנו פרויד על עצמנו. שלא לדבר על היטלר.

שטייניץ יהיה בן תקופתו אם הוא יבין את הרציונליזם המודרני כפרויקט גאוני אך בסך הכל היסטורי, כלומר סיפור עם התחלה תלוית־תרבות ועם שקיעה תלוית־תרבות, שכמו כל סיפור אחר מתחיל לשעמם אם מתעקשים להמשיך ולספר אותו מעבר לסיומו הטבעי. אם הגברת הזקנה היא דבר חי, הרי שסופה ללכת בדרך כל בשר. בוודאי לא מבשיטים.

זה לא אומר, חלילה, שהמגמה הרווחת היום, בפילוסופיה האנגלית ומחוץ לפילוסופיה – אווירת הרלאטיוויזם הקונטקסטואליזם – היא מגמה שצריך להשלים אתה. להיפך. טוב שיש אנשים כמו שטייניץ, המתקוממים נגדה. השאלה היא איך. שהרי, גם אם נצטרף כולנו לתנועת מחאה בראשות שטייניץ נגד מחוללי הפילוסופיה האנגלית שידה קצרה מהציע לנו את ה"אמת" הנכספת, קשה להאמין שנבוא על סיפוקנו מה"אמת" המפומפזת שמציעה לנו המטאפיסיקה.

איזו מין "אמת" היא זו, ביננו, מה יש בה, מעבר לפחלוצי מונחים קאנטיאניים? אני לא מצליח להדיבר כאדם שהגיע להארה בזכות התוכחה הקרטזיאנית, וגם אחרי ששטייניץ הוכיח לי באותות ובמופתים ש"סתירות הן ראיות אונטולוגיות" (עמ' 49) ושלסיבתיות יש "לוגיקה אסימטרית" (עמ' 96), אני נכסף להודיע שזה לא ממש שינה את איכות השינה והעיכול שלי.

הדיון הרחב יותר, המעניין והרלוואנטי שנעלם מעיניו של שטייניץ, הוא העימות (או המפגש, תלוי בנו) בין הרציונליזם לבין שלל הגישות הרוחניות המציעות לנו נתיבים אחרים אל הידיעה: דת, מיסטיקה, אקזיסטנציאליזם, בודהיזם, אמנות, פסיכולוגיה, ביונים, אהבה. המטאפיסיקה הרציונליסטית, בדיוק כמו האמפיריציזם הרציונליסטי, עומדת אילמת מול כל הגילויים האלה, מול כל אותם רגעים שבהם אנחנו מודעים בחריפות לעצם קיומנו – ידיעה אירציונלית, "ראיית" מסוג אחר, שכל ניסוח מילולי כמוהו כמזום בהשוואה אליה.

המפגש בין המערב למזרח, שלא התרחש בימי דקארט ומתרחש סוף סוף בימינו כחלק מתהליך הפיכתו של העולם לכפר גלובאלי, המפגש הבאזר, הלא־דוגמאטי, שיכול להיווצר היום בין רציונליזם לא נבהל לבין הדת, או האמנות, או כל ביטוי מרתק אחר של אירציונליות – זוהי המערכה הרלוואנטית. המערכה הקודמת מתה פיסית.

אדוארד ליר

אירועים בחיי דודי, אַרְלִי

תירגמה מאנגלית רנה ליטוין

אדוארד ליר

הוֹ, קְשִׁישִׁי הַטּוֹב, דּוֹד אַרְלִי
שֶׁתַּלְתַּלִּית שֶׁל בַּר אָגַר לוֹ
לְדָמְמָה שֶׁל שְׁעַת חֲצוֹת.
שָׁם, לְיַד הוֹרְשָׁה נוֹשֶׁבֶת,
בָּא צִרְצַר עָלָיו לָשֶׁבֶת,
בְּסְקִסְק פַּרְטִיס רַכֶּבֶת,
(אַךְ נְעָלָיו כֹּה לוֹחֲצוֹת).

פַּעַם, בִּנְעוּרָיו, אָבַד לוֹ
כָּל כַּסְפּוֹ, וְהוּא נָדַד לוֹ
אֶל פַּרְנָסוֹס רַב הַהוֹד.
שָׁם, בְּזָהָב שְׁקִיעָה בּוֹעֶרֶת,
הִתְבּוֹנֵן הוּא עֶרֶב עֶרֶב,
שָׁר: "כַּדּוּר מָלֵא תִּפְאָרֶת!
אֵיזֶה פֶּלֶא, אֵיזֶה סוֹד!"

כְּאַנְשֵׁי מְרִי מִקֶּדֶם,
לְבַדּוֹ, בְּלִי יָד סוֹעֶדֶת,
הִתְפַּרְנֵס שָׁם, בַּגְּבָעוֹת,
תִּינוֹקוֹת לִמֵּד עִם שַׁחַר,
לְעִתִּים צָרָה סְתָם כָּבְתָה,
וְשָׁלַח יָדוֹ בְּסֵתֶר
רִשּׁוּמֵי הַרְפַּתְקָאוֹת.

פַּעַם בְּבוֹאוֹ לְשׁוּחַ,
שָׁם הַבְּהִיר, בֵּין קוֹץ לְחוֹחַ,
בִּרְגָעוּ אוֹר זוֹהַר.
וְזֶה הָיָה פַּרְטִיס רַכֶּבֶת,
אַךְ כְּשֶׁהִתְכּוֹפֵף הַגֶּבֶר –
בָּא צִרְצַר יָרֹק לָשֶׁבֶת
עַל אַפּוֹ, כְּמִין שׁוֹמֵר.

מֵאוֹתוֹ הַיּוֹם הַפֶּגַע
לֹא עָזַב אוֹתוֹ לְרֶגַע:
שַׁחַר, עֶרֶב אוֹ חֲצוֹת,
וּכְמִין אוֹצָר שׁוֹפֵעַ
מְצַיֵּץ צִיּוּץ שָׂמֵחַ,
וְדוֹדִי הַטּוֹב שׁוֹמֵעַ
(אַךְ נְעָלָיו עוֹד לוֹחֲצוֹת).

אַרְבָּעִים שָׁנָה וּמַעְלָה,
נַעַל־נַעַל נִקְרְעָה לָהּ
לִגְזָרִים, מֵרֹב רִיצוֹת.
פַּעַם שׁוֹתֵק וּפַעַם צוֹרֵחַ,
עַד שֶׁבָּא לְהִתְאַוֵּרֵחַ:
אֶל נַחֲלַת אָבוֹת בּוֹרֵחַ
(אַךְ נְעָלָיו עוֹד לוֹחֲצוֹת).

עַל תַּלְתַּלִּית שֶׁל בַּר, שָׁם גָּר לוֹ,
מֵת קְשִׁישִׁי הַטּוֹב, דּוֹד אַרְלִי,
וּקְבָרוּהוּ בַּחֲצוֹת: –
שָׁם, לְיַד הוֹרְשָׁה נוֹשֶׁבֶת,
עִם סְקִסְק, פַּרְטִיס רַכֶּבֶת,
וְהַצִּרְצַר – מָסוּר כְּעֶבֶד –
(אַךְ נְעָלָיו עוֹד לוֹחֲצוֹת).

השיר המובא כאן הוא שיר ה"איגיוק" (נונסנס) האחרון שכתב אדוארד ליר, אבי הסוג המיוחד הזה, משורר, צייר נופים ונוסע גדול. השיר הוא אוטוביוגרפיה בעוקץ, שבה מסכם ליר את חייו לעוזרי הסבל, הגולי, קשיי הפרנסה והנדודים. הצרצר הוא, קרוב לוודאי, המוזה המנודה שלו, היושבת על אפו – אחד ממקורות רגשי הנחיתות שלו, והבן מקור לא אכזב לפרשנויות פרוידיאניות. כרטיס הרכבת מרמז, ככל הנראה, לכניסתו של ליר לחיי החברה הגבוהה באנגליה, שבה היו לו ידידים מסורים כל ימיו ובה קנה לו מקום מיוחד כאמן אקסצנטרי ובדרן. אשר לנעליים הצרות, ליר רשם פעם ביומנו:
"אלוהים החיים הם אסון!
לשפרם מה אפשר לעשות?
כל התורה הזו הסבון,
ועוד שתי נעלי לוחצות,
לעזאזל, נעלי לוחצות"
מבחר מקיף של יצירות אדוארד ליר בתרגומה של רנה ליטוין עומד לראות אור בהוצאת מסדה בתמיכת המפעל לתרגום ספרות מופת.

מכתבים מצרפת / יורם ברונובסקי

מקס ז'אקוב מבעד לספריו

ב־24 בפברואר 1944 עצרה משטרת וישי את המשורר היהודי במוצאו, הנוצרי בדתו, מקס ז'אקוב. מקץ ארבעה ימים הועבר ז'אקוב למחנה דראנסי, ושם מת ב־5 במארס מדלקת־הריאות. כך הגיעו לקצם המר החיים הצבעוניים מאין כמותם שניהל "מקס המופלא" במשך חמישים שנות שהותו בפאריס, שאליה הגיע ב־1894 לאחר שעזב בן שמונה־עשרה את בית אבותיו בעיירה קימפר שבברטאן. במלאות חמישים שנה למותו מוצגת תערוכה של ספריו ב"ספריית העיר פאריס"

השנה החולפת היא שנת מקס ז'אקוב. חמישים שנה חלפו מאז מותו של המשורר, הסופר, הצייר והכלל אותו מדמויות־המפתח של האוונגארד הספרותי של שלושת העשורים הראשונים של המאה, חברם של פיקאסו ושל אפולינר.

ב־24 בפברואר 1944 עצרה משטרת וישי את המשורר היהודי במוצאו, הנוצרי בדתו, והוא נכלא בכלא בעיר אורליאן. מקץ ארבעה ימים הועבר ז'אקוב למחנה דראנסי, ושם מת ב־5 במארס מדלקת־הריאות. כך הגיעו לקצם המר החיים הצבעוניים מאין כמותם שניהל "מאקס המופלא" במשך חמישים שנות שהותו בפאריס, שאליה הגיע ב־1894 לאחר שעזב בן שמונה־עשרה את בית אבותיו בעיירה קימפר שבברטאן.

הסוף הנורא עומד בסתירה חריפה לסגנון החיים הנגטסטי. ועם זאת, כאשר קוראים כיום ביצירותיו של ז'אקוב, ואולי ביחוד בקובץ הפואמות בפרוזה "קבעת קוביות" – ייתכן שז'אקוב היה שמח על השם העברי, ה"קוביסטי" – ברמה שמבעד להומור המטורף שלהן נשקפת פה ושם איזו אימה שקטה, משהו קפקאי אפילו, אם כי ייתכן שקריאה זו ביצירותיו המוקדמות מושפעת מן הידע המאוחר על שנותיו האחרונות וסופו האיום.

לאמיתו של דבר, ז'אקוב אכן תפש את השירה כנבואה. הוא כתב, למשל, אחרי מלחמת העולם הראשונה על אודות הפואמות המוקדמות שלו "פואמות הכוללות רמזים למלחמה נכתבו בשנת 1909 ואפשר לראותן כנבואות... ניחשתי את העובדות, אך לא את האימה". בשירי "קובעת הקוביות" נוכחת אימה שטנית אף יותר, וכיום אפשר לייחס את נוכחותה לכוחותיו הנבואיים של בעל החזיונות שהיה מאקס ז'אקוב.

שנת ז'אקוב צוינה באופנים שונים בצרפת, כגון בהענקת פרס מאקס ז'אקוב לשירה לכוכב העולה של השירה הצרפתית, עמנואל מוזס, הזוכר, אגב, עברית צחה ומרבה לתרגם לצרפתית ספרות עברית חדשה (כגון שירי עמיחי ופגיס). במשך השנה כולה פורסמו לרוב גם מהדורות חדשות של ספרי ז'אקוב, הרבים והמגוונים להדהים, בצד ספרי זיכרונות על אודותיו ("ז'אקוב ופיקאסו"), ותעודות על שנות ההתבגרות הגדולות שז'אקוב היה הרוח החיה בהן.

ייתכן, עם זאת, שאת הדיוקן המלא והרבגוני ביותר של הדמות רבת־הפנים הזאת שירטטה כבר התערוכה הנאה על אודות "ספריו של מאקס ז'אקוב" בספריית העיר פאריס אשר ברחוב מאהלה, ברובע מארה. התערוכות באגף חדש זה של ספריית העיר פאריס (הבניין הראשי מרוחק משם מרחק של כמה מאות מטרים) מוקדשות לפאריס ולמשורריה: אחרי בודלר אפולינר ואנטול פראנס בא תורו של מאקס ז'אקוב. התור הזה היה בא אולי מאליו; שנת היובל הוסיפה נופך עגום לתערוכה.

ז'אקוב לא היה קשור בלעדית בפאריס, כמו בודלר או פראנס. הוא אהב לחזור למחוז הולדתו, לברטאן, ושאב מלוא חופניים ביצירות שונות מן הפולקלור הברטוני העשיר בפרס, ומעולם המאגיה הקלטית בכלל. קובץ שירים שלם שלו ייחס לפייטן ברטוני־טאלי בדוי ושמו "מורוון לה גואליק".

אצל ז'אקוב חברו כמה חוטים של חוכמת־הנסתר היהודית עם המאגיה הברטונית: זה לא היה קישור לגמרי מקרי. הוסף על כך את עיסוקו בתיאולוגיה ובמיסטיקה הנוצרית – ז'אקוב התנצר בפברואר 1915 אחרי שישוע התגלה לפניו פעמיים, ופיקאסו היה הסנדק שלו – ותקבל מושג־מה על המורכבות הסינקרטית המרתקת את היצירה הז'אקובית. אחד משיריו הזוהר־מקסימים, נוסח פרנטאזה ויון, קרוי "מכיר אתה את מייסטר אקהרט?" והוא מונה בנעגוע ייתומי את גדולי המיסטיקה הנוצרית של ימי הביניים.

ואף־על־פי־כן, ז'אקוב הוא כליל־כולו פאריס של ראשית המאה, התגלמות רוחה הקוסמה והשובבה של מונמרטר, שהיה אז עדיין כפר בפאתי פאריס, וכבר בעליל בית האמנות של המאה העשרים. ז'אקוב חי כאן, ברחוב ראוויניאן המפורסם, ואזו ודע לכולם לאפולינר, אך עד מהרה גם לאראגון, למאלרו, לראדיגה, לקוקטו, ולארטו. הוא היה גם דמות שאי אפשר בלעדיה בתוך חבורת הציירים המהוללת, בראשות פיקאסו. ז'אקוב היה שותף בה לפחות כמו בחבורת המשוררים: כל ימיו לא זנח את הציור, והיה צייר מקצועי לגמרי. תערוכה נרחבת של ציוריו אפשר היה לראות במוזיאון מונמרטר לפני שנתיים; בתערוכה הנוכחית מוצגים גם כן כשלושים גואשים ורישומים שלו, בעיקר מנופי פאריס. מתגלה בהם צייר מסורתי, כמעט אקדמי, פה ושם אימפרסיוניסטי, אך יש בציורים גם הומור חריף, קצת סוריאליסטי, כמו בשירה.

עם זאת, עיקרה של התערוכה הוא הספרים של מאקס ז'אקוב. מהדורותיהם הראשונות ואף המאוחרות יותר מצטיינות בערכים ביבליופיליים בולטים. האמנם, ספרים אלה הם בבחינת "המיזוג הגדול של הביבליופיליה", כדברי הקטלוג, ביחוד בין אספני ההומור הקשור בתנור המוקדם של פיקאסו.

ספרי השירים של ז'אקוב הופיעו במהדורות מוגבלות ביותר, על־פי רוב עם ציור מוזהב, בכריכות אמנותיות, ובעיקר, עם איורים יוצאי דופן, פעמים של פיקאסו, פעמים של בראק, ועל הרוב של ז'אקוב עצמו. ספר של ז'אקוב הוא תמיד חפץ נדיר מקסים, רב דמיון. על כן ביבליופילים אהבוהו. הוא עצמו כתב פואמה־בפרוזה ושמה "ביבליופיל".

ז'אקוב היה אמן המסיכה, בחיים ובכתיבה. בשנת 1920 פירסם כרך של "יומנים אינטימיים של אנשים אחרים", כשם התחזותו של הברכון היפה ושמו "סינמטומה". הקלנוע בחזותו הילך את קסמיו על ז'אקוב כמו על אפולינר; ז'אקוב החשיב אותו לאמצעי האמנותי הטוב ביותר להסתרת המציאות, לערפול החיים ברוק העדין של המאגיה. יומני ה"סינמטומה" הם כעין תיאורים של יומני הקולנוע של חברת "פאתה", ורק זאת שאין אלה יומני חדשות, אלא יומנים אישיים של אנשים בדויים.

רעיון דומה מאחד את פרקיו של כרך פרוזה נוסף, מבין הנודעים שבכתבי ז'אקוב: "המעבדה השחורה", המוצג כאן במהדורה הראשונה, האלבומית, המאוירת בשפע. יש בכרך זה מכתבים של דמויות בדויות, המלווים בפירושים למרגיים של המספר. שבעים שנה לאחר־מכן היו מכנים זאת פוסט־מודרניזם. בימי ז'אקוב זה נראה כבשורת הסוריאליזם ההולך ונולד תחת עינם הפקוחה של זוג הידידים ז'אקוב ואפולינר (שהטביע את המושג "סוריאליזם" בהרצאה משנת 1917 ומת קודם להופעת האסכולה הסוריאליסטית בראשות אנדרה ברטון).

ועוד כרך ייצוגי: "המעבדה המרכזית", משנת 1921: ספר הזהר, שהופיע במאתיים עפסים, ורובם נתרם אצל המחבר. כאן מתחלפים האיזורים רבי־הדמיון בשירים נוסטלגיים, החוזרים אל הילדות הברטונית של ז'אקוב.

ועוד: מהדורות שונות של "קבעת קוביות" למן המהדורה הראשונה משנת 1917. בכל מהדורה היה ז'אקוב מרחיב את אסופת הפואמות בפרוזה, שהגדירה מחדש את הסוגה הצרפתית היהודית הזאת. מתוך שירי ה"קובעת" באים גם רוב השירים של ז'אקוב שתורגמו מעולם לעברית. אגב, מעניין שמעולם לא הופיע קובץ כלשהו של ז'אקוב בעברית, רק תרגומים הפזורים בכתבי־עת ובעיתונים על פני ארבעים השנים האחרונות.

לאחר סיור מסנה בתצוגה הביבליופילית, לאחר צפייה בציוריו היפים, אם גם תמיד המשניים מבחינת מגמותיהם, של "מאקס המופלא", אני רוכש בחנות הספרים הקטנה של "ספריית העיר פאריס" מהדורה עכשווית נאה של "קבעת קוביות" – בבית יש לי מהדורה אחרת, ישנה יותר – ומתיישב עמה בבית קפה ברחוב הגליסות הלבנות הסמוך.

על מפית של בית קפה, בסגנון כמו־ז'אקובי, אני מתרגם פואמה אחת, קפקאית־ההומוריסטית, אופיינית אולי, מתוך "קבעת קוביות". שם הפואמה שבחרתי הוא "מדרגות הגיהנום" (ודומני שזה טוב מאשר "הגיהנום המדורג", התרגום המילולי של השם.)

"כאשר הייתי זבן בחנות־אופנה, ניסיתי להדיים את עירנותה של זקנה אחת, בשורה החומה־שיער, ולגנוב זוג גרביים. רדפו אחרי על פני מדרגות תחתיות, אך לא בגלל הגניבה, אלא בשל עצלותי בעבודה, ובשל שבאתי לביגוד פשוט. רדף למטה, רודפים אחריך. מדרגות המשרדים פחות יפות ממדרגות שנועדו לקהל הלקוחות. מדרגות השירות פחות יפות ממדרגות המשרד. המדרגות המובילות אל המרתפים מעוררות עוד יותר: אך מה לומר על הביבה שבה שקעתי: מה לומר על האשפה: על בעלי־החיים שבמם נגעתי, על צואותיהם של הבריות הסמויות מן העין? אחרי המים – האש, אחרי הפחד – הפילפן. כאשר שבו אלי עשתונותי הייתי נתון בידיהם של כירורגים שתקניים ורבים מספר".

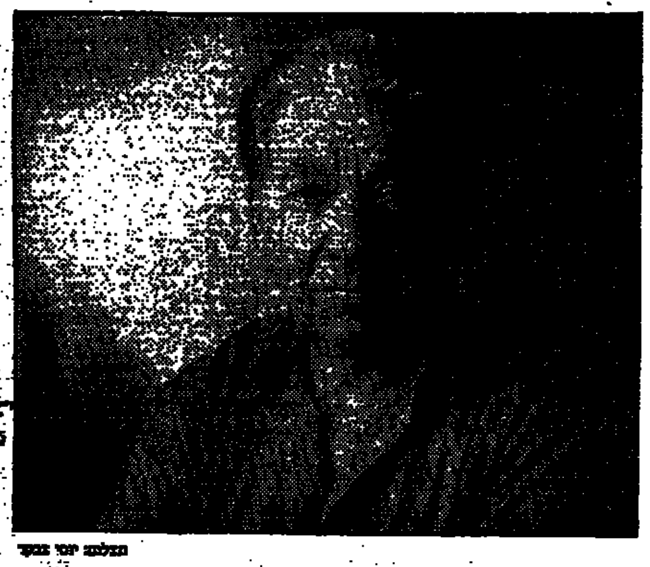

המוזה היא האשה האחרת

עם מותו של המשורר ט. כרמי

השבוע הלך לעולמו המשורר ט. כרמי. הוא נולד ב־ליד טבת תרפ"ו בניו יורק, ומלאו לו כמעט 69 שנים. ט. כרמי הגיע ארצה לראשונה בן חמש ולמד ארבע שנים בתל־אביב. את חינוכו השלים בניו יורק, שם למד בין השאר בבית מדרש לרבנים. בשנים 1946–1947 עבד במוסדות של ילדים פליטי שואה בצרפת, עבודה שמצאה את ביטויה מאוחר יותר בספרו "אין פרחים שחורים", הבנוי כסדרת מונולוגים של הילדים הללו, גיבור גיבור ותהפוכות חייו.

ב־1947 הגיע ט. כרמי ארצה והשתתף במלחמת השחרור, אבל הגם שהוא נמנה מבחינה כרונולוגית עם דור הפלמ"ח, מעולם לא היה שייך לדור זה כמשורר, וחוויות המלחמה לא השאירו את רישומן בשירתו. ט. כרמי לא ניצב בחזית הראשית של השירה העברית בדור האחרון, אבל אפשר שכמו המשורר דן פגיס, יזכה גם הוא לתשומת לב גדולה יותר, ולמרכזיות רבה יותר אחרי מותו. לדברי אריאל הירשפלד במאמר על ספרו "שירים מתוך העזובה", שירת כרמי היא מעין מענה קלאסיציסטי לזרם הניאורומנטי הנמשך משירת שנות ה־50. במאמר זה כותב הירשפלד, ש"שירים מן העזובה" הוא "מן הדברים היפים ביותר שקרו לשירה העברית בעת האחרונה". הוא מתאר את הספר כספר בשל, מגובש ועדין, והמשך לקובץ שירי האהבה "אותה היא לי", כשפרשת האהבה מן הספר הקודם הופכת לסיפור גירושים בספר הבא.

לדבריו שמר כרמי על קשר עם הדור שקדם לו – שלונסקי, גולדברג ואלתרמן. כרמי גם ניסה לשמור על פן לאומי, דבר שניכר במיוחד בספרו "נחש הנחושת", שבו עשה שימוש מאסיבי בטקסט המקראי והמדרשי. אכן, בקיאותו בתולדות הלשון העברית והספרות העברית לדורותיה היתה עצומה, והוא שאב באופן חופשי מן המקורות הללו.

על "נחש הנחושת", שהוא מבחר משירי כרמי במשך 30 שנה, כתב ב־1990 אהרן מגד: "קו ההתפתחות הניכר בשירתו הוא של איפוק גובר הולך, מתוך מגמה לומר פחות ופחות ולתת משקל גדול יותר לכל מלה ולכל הרה. המוטו המובא לאחד משיריו – ציטטה מדברי רוברט גרייבס – האומר כי 'המוזה היא האשה האחרת הנצחית', יכול לשמש מוטו לכל שירתו בשני המובנים, כי מצד אחד ט. כרמי הוא אולי משורר האהבה המעודן ביותר בשירה העברית לאחר שאול טשרניחובסקי, ומצד שני, יחסו למוזה השירית הוא אמביוולנטי כמו לאשה האחרת, המופיעה אצלו בפנים כה רבות ואין מנמה נטישרת".

בשנים 1951–1954 ערך כרמי את "משא", התוספת הספרותית של עיתון "למרחב", יחד עם מגד. בין השנים 1963 ל־1971 ערך את הסדרות "דן הסכך" ו"שפן הסופר" בהוצאת עם עובד, שם ראה אור ספר הילדים המפורסם שלו, "שמוליקפור" שעליו חתם בשם כוש – שבו מתחוללים ראשי התיבות של שמו ושם אשתו הראשונה, הפסלת הציירת שושנה היימן.

ט. כרמי היה אמן השירה האלגנטית, המרוחקת, המלוטשת מאוד. במבוא לספרו "אבן הודעים" בתרגום אנגלי כתבה המתרגמת גרייס שולמן, ש"שירת כרמי היא חיפוש אחר היום הזה שאינו מסתיים אלא במוות".

כרמי פירסם 15 ספרי שירה. האחרון שבהם, "אמת או חובה", לדברי סטפן מוזס שכתב עליו בגיליון "תרבות וספרות" של ראש השנה האחרון, הוא אולי הבן המרגש שבהם. שם, כתמיד בשירתו, כותב מוזס, פונה האני הלירי במישרין אל הקורא ומקיים עמו מעין שיח פרטי, כשדבמה האוטוביוגראפית כובשת את כל מסדי השפה והופכת כל שיר לוידוי אישי. "קובץ זה", כותב מוזס, "שבמרכזו עיון על נושא המוות, מתמודד עם הזדקנה באיפוק מרבי, בלי פאתוס, באוריינות ובלי כל שמץ של רגשנות". גם השירים האחרונים, שפירסם טרם מותו, הם מן היפים שכתב.

שיריו היפים ביותר הם שירי האהבה, שבהם שורות כמו: "יותר מכל / אני רודף אחרי הרגע / שבו אור עינייך מאפיל / ומבטך נסוג / לעומק מנהרה רוטטת / עלומה" (מתוך מחזור השירים "אותה היא לי"), או: "כשהיא נרדמת על ידי / צומחות לי כנפיים / להיות לה לצל – מיכאל, / גבריאל, / מלפנים ומאחור. / בבוקר ראש אני רוכן עליה, / שוגה בחלומה הנה..." ("בעל החלומות הלזה"), או בשורות השיר "אותה היא לי": "עכשיו כל הנשים – לא את. / כך קל יותר, על דרך השלילה / לאיזום, לארלילה. // לא שאת שקולה / אין בכלל בפות מאזניים. // מי שאיננה מספרת כמו את, / אין לה דמות. היא לא. // אני יודע שזוהי אחיזת עיניים, / אבל אתה היא לי. // אין לי אחרת אחרת".

ט. כרמי הרבה לתרגם מן הספרות האנגלית ובעיקר נודע כמתרגמם של מחזות שייקספיר, ביניהם "המלט", "חלום ליל קיץ", "מידה כנגד מידה", "מהומה רבה על לא דבר", "אותלו" ואחרים. אבל אפשר שמפעלו התרגומי החשוב ביותר הוא האנתולוגיה של השירה העברית שתירגם וערך ואשר ראתה אור בהוצאת "פנגווין". כשהופיעה האנתולוגיה ב־1981 באנגליה, כתב עליה המשורר האנגלי סטיוון ספנדר שזוהי בשבילו תגלית השנה. תודות לאנתולוגיה זו, הפותחת בשירה המקראית ומסתיימת בשירת רביקוביץ ועמיחי, יכולים קוראי אנגלית ברחבי העולם להתוודע אל השירה העברית.

כרמי זכה בפרס ביאליק ב־1980 ובפרס היצירה ושיריו ניתרגמו ללשונות זרות. מספריו: "אמת וחובה" (דביר), "חצי האוחז" (הקיבוץ המאוחד), "שירים מן העזובה" (דביר), "הים הגדול", "נחש הנחושת", "דבר אחר" (עם עובד).

הופיע!
נתיב
נתיב כתב עת למחשבה מדינית חברה ותרבות
שנה שביעית ■ גליון 6 (41) ■ כסלו תשנ"ה ■ נובמבר 1994 ■ 15 ש"ח
יומן מדיני: באות, אבל לא היינו. משית. בהשתתפות: אליאב שוחטמן - האם ניתן לבטל את חוק השבות ■ ישראל אלדד - הנסיגה האחרת ■ גדעון סער - "כל מעשה עוול לכמברלין" ■ מאמרים: ...
A History of jewish radicalism
עורך: אריה סתיו
להשיג ברשת חנויות סטימצקי
לכבוד נתיב ת.ד. 21463 ת"א 61213 גאר ושלח
☐ אני מעוניין במנוי שנתי ומצורף בזאת המחאה ע"ס ... ש"ח
☐ אני מעוניין בדוגמא חינם
משפחה ושם ______
כתובת ______ טלפון ______
מיקוד ______

תרבות וספרות

עם מותו של משה זינגר

דבר כמו אדם לפני מותו

משה זינגר, משורר, מתרגם ובעל המדור "ענייני לשון" במוסף לספרות של "הארץ" בשמונה השנים האחרונות, מת בסוף השבוע האחרון והוא בן חמישים ושמונה.

משה זינגר קנה לו מקום של כבוד כמתרגם שירתו של ריינר מריה רילקה, החל מקובץ ראשון של תרגומים בהוצאת "עקד" משנות השישים וכלה בקובץ המסכם "באור המשמר: מלאכים רבים" שיצא בהוצאת זמורה־ביתן בשנת 1987.

כבעל המדור "ענייני לשון" לחם מלחמה פרטית כמעט למען לשון עברית משוחררת מכבלי משמרת האקדמיה, נאמן למשנתו של מורו, הבלשן חיים בלנק (1926–1988). גם הוא לוחם יחיד ברוחו למען "לשון בני אדם", כלומר — למען עברית מדוברת ולמען זכותה של הלשון המדוברת להיות שווה בנכבדותה ליתר שכבות השפה. זינגר עלה על מורו בתוקפנות ובאי התפשרות על עיקרון זה, ולא חדל לקנטר בשורה את המדקדקים המבקשים למשטר את לשונם של הצברים.

את טורו האחרון שלח משה זינגר למערכת כהרגלו, ואנו מפרסמים אותו להלן. זו רשימת הערכה לפועלו של הפרופ' יהודה רצהבי וראיון אתו, המצייר דיוקן מלא חיות של המלומד הוותיק.

לזכרו של זינגר המשורר, אנו מביאים כאן שיר שלו שהתפרסם ב"תרבות וספרות" של הארץ לפני 22 שנה, ב־16 ביוני 1972, שיר על מות במוצאי־שבת:

לילה. מוצאי שבת. מתר
שוב ירוחש בתיקפה שיחה —
אני חושב ומה פתאום ומה אותך
והיא אמר היא ומה שלומך —
עכשיו בהיותנו אל השמיכה
זו הבריחה והגאולה שלך
שאין כמותן למתק שבתה.

דבר כמו אדם לפני מותו.
אמור מלים פשוטות כמו אולי.
בכל אדם יש אפשרות מיתה.
בכל אדם אפשרויות התפ־
ארות. בחשיכה כלבים נובחים.
ואנחנו פותרים תמיד
מן הדברים שלא מתרחשים.

פלורה טריסטאן, סבתו המדהימה של גוגן

לפני מאה וחמישים שנה מתה פלורה סלסטין טריסטאן־מוסקוסו, הידועה בשם פלורה טריסטאן.

היא נולדה בפאריס ב־1803, לאציל פרואני ספרדי ולצרפתייה. היא הושפעה כבר בצעירותה מן ההוגים פורייה וסן־סימון ולא חדלה, כל ימי חייה, לקשור את פעילותה הספרותית אל מאבקה למען זכויות הנשים ולשחרור הפועלים. אם היה לה כישרון ספרותי, אין ספק שהורישה אותו לנכדה, הצייר פול גוגן, כפי שיווכח לדעת כל מי שקרא את מכתביו ויומניו.

בסוף חייה חצתה פלורה טריסטאן את צרפת לאורכה ולרוחבה כדי לפגוש בעלי מלאכה ופועלים ולהביאם לידי התארגנות. בשדרתה מצאה הדים בערים שבהן עברה, וכשמתה, ב־19 בנובמבר 1844 בבורדו במחלת הטיפוס השתתפו בהלווייתה המונים, סופרים, אנשי רוח, עורכי דין ופועלים. ארבעה חודשים קודם לכן עזבה את פאריס והצגה את עמק הרון, ביקרה בשתי הערים התעשייתיות ליון וסנט־אטיין, הצגה את דרום־המדינה והתכוונה לשוב אל הבירה ממערב. בכל מקום שם הגיעה נאמה בפני המון בעלי מלאכה אלמונים חסרי כל זכויות. היא הביאה להם את בשורת הפרויקט שלה על האיגוד המקצועי.

היה משהו גרנדיוזי ופרובוקטיווי במפעלה בצרפת השמרנית של לואי־פיליפ, אבל עלה בידה להלהיב את הפועלים והרעיון בדבר התאגדות החל לקרום עור וגידים. אפשר להבין כי בהינשאם על גבי רוח המון האישיות המלהיבה של הגיבורה שלהם, סגדו הפועלים לפלורה טריסטאן כלאישה אלה חילונית. ספרה "התאגדות הפועלים" ראה אור חמש שנים לפני המניפסט הקומוניסטי של מרקס.

המסורת הסוציאליסטית שימרה את זכרה. המשוררים ראוק פיוור ואגריק[?] ברטון תנגו את זכרה בטונים רמים. התנועה הפמיניסטית רואה בה כחלוצת הלוחמת לזכויות הנשים.

פלורה טריסטאן כתבה גם רומאן בשם "מפיס" Mephis (1838), אבל ספרה הידוע ביותר הוא "נדודיה של מנודה", אשר בו סיפרה על חייה המזוהמים, חיי עוני, נישואין כושלים, מות אחד מבניה, המאבק על הגירושין ועל אחזקת הבן והבת אליין (אמו של גוגן) ברשותה, על ניסיון הרצח של בעלה שממנו החלימה בקושי, ועל מסעה לפרו אל משפחתה האבודה, שממנה תבעה לשווא את חלקה בירושה.

ספר נוסף שלה, "טיולים בלונדון", מבקש להצביע על הקלקלות של המטרופולין שהתחזתה כבירת התרבות ולמעשה היתה קן של עוני ועוולה. יש בו פרק מעניין מאוד על היהודים בלונדון. היא מהללת את היהודים העשירים המסייעים לבני עדתם ואת הקהילה "שרוח יהודיה ברוחו של אחווה שנדיר למצוא כמותה בכיתות הנוצריות השונות". מצד אחר, העוני שבו שרויים היהודים החיים בשכונתם בהולבורן מחריד אותה, והיא כותבת שאילמלא ביקרה קודם לכן ברובע של האירים היתה חושבת ששום אדם אינו יכול לחיות בתנאים כה איומים כבני דת משה.

היא מתארת את הסמטאות הצרות שבהן אין כרכרה יכולה לעבור, את הבוץ הטובעני, את האוויר המחניק, את הצפיפות, את הרעש והצעקות בשוק. "היהודים אכן נראים עניים ביותר", היא כותבת, "אבל העוני שלהם אינו משאיר רושם כה מדכא על המבקר, כי סמרטוטיהם המזוהמים אינם משאירים שום חותם על רוחם... ככל שיראו אומללים, היהודים הם מלאי חיוניות האמץ והם שמחים בחלקם" ("לה מונד").

The London Journal of Flora Tristan Virago, 1984
Peregrination d'une Paria (1833–1844), Paris, 2 vols. 1848

יעקב שביט

הציונות: המשך לדת באמצעים אחרים?

ציונות ודת, קובץ מאמרים בעריכת שמואל אלמוג, יהודה ריינהרץ ואניטה שפירא, הוצאת מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל, ירושלים, מכון מאובר, אוניברסיטת ברנדייס, בוסטון 1994, 416 עמודים

יש גורסים כי "חילון" פירושו בראש ובראשונה היזקקות פוחתת והולכת ל"דת" בחיי היום־יום. בשביל הרבים, חילון אינו דווקא תהליך של תמורה בתודעה, אלא בעיקר שינוי בנורמות המדריכות ומעצבות את כל דרכי החיים. לכן, הסקרים בעניין מעמד "הדת המסורת" בחברה הישראלית, הנערכים מפעם לפעם ומורים, למשל, שאחוז מסוים של האוכלוסיה הולך לבית הכנסת ביום הכיפורים, מלמדים בדיוק את ההיפך ממה שניסו להקיש מהם: הם מלמדים שהתהליך העמוק של החילון כרך מתוך ההוויה הדתית מרכיבים אחדים והעניק להם ערך ומשמעות. כלומר: מדובר בתהליך של פירוק ההוויה הדתית לגורמיה, תהליך שבו נעשתה הבחנה בין הלכה לאמונה, בין מצוות למוסר נבואי, בין "דבקות" לבין "ליגליזם" וכיוצא בזה.

ודוגמה מובהקת לתהליך זה אפשר למצוא במאמרה של אניטה שפירא המופיע באסופת המאמרים שלפנינו, על "המוטיווים הדתיים של תנועת העבודה". המאמר מדגיש את הערך והמשמעות שניתנו לתנ"ך ולעבריות, למעמד המרכזי שניתן למקרא בתפישה הלאומית, מה שמבטא לכאורה את הרציפות וההמשכיות הדתית. אבל טענה כזאת מתעלמת מן המעמד השולי של התנ"ך בעולם המסורתי (והאורתודוקסי) והן מהעובדה שהפיכת התנ"ך לספר הקאנוני של "הדת הלאומית" היה מעשה מובהק של מהפיכה רוחנית ותרבותית. התנ"ך היה לתחליף של "דת" ולא המשך שלה.

מאה ויותר שנות פולמוס אינטנסיווי, פולמוס חוזר על עצמו במסגרת הלאומיות היהודית המודרנית, מלמדות שאם ההיזדקקות ל"דת" כמסגרת מעצבת עולם פחתה הלכה, הרי הצורך לברר את היחס אל "הדת" לא פסק לרגע; כמעט אפשר לומר שהדיון הבלתי פוסק על היחס בין "לאומיות" ל"דת" הפך להיות "דת". רוב המאמרים בקובץ שלפנינו, שבו עשרים מאמרים, עוסקים בדיון היסטורי עקרוני, תבלט העדר של מאמר סוציולוגי, שיטפל באופן מלא לא בהצהרות, במאמרים, בסמלים ובעקרונות, אלא במציאות החברתית בהקשר הדתי: מאמר שיתבסס לא על הצהרות כוונות של הוגי דיעות ואנשי עט, אלא ישחזר את אורח החיים שניהלו. עניין זה מרכזי לכל דיון מפני שרוב המחברים (להוציא אניטה שפירא, ובמידת מה שמואל אלמוג), אינם נדרשים כלל להגדרה דת מהי, מה הם מרכיביה ומה האופי של תחליפיה.

יוצא איפוא שכל תופעה היסטורית השלופה מתוך המסורת ההיסטורית היהודית הרב־גונית הרי דו־ממדית נעשית חלק בלתי־נפרד של "הדת" ובסיסי שלה; וגם ה"דת" עצמה נעשית מהות דו־משמעית ואינטגרטיווית. כך, למשל, עשויה זיקתו של אחד־העם לדפוס המנהיגות החסידי לקבל משקל רב יותר מן הפילוסופיה הלאומית שלו או, חשוב יותר, מן היחס השלילי ליסודות המרכזיים של החסידות. נכון, כפי שכותבת שפירא בצדק, שאפשר למצוא הצהרות געגועים ל"יידישקייט" אצל ההוגים הציוניים, ועם זאת קיים היה יחס שלילי מובהק לרוב המרכיבים של "הדת העממית".

כשיוצאים מתוך נקודת־מוצא כזאת אפשר להתעלם מכל מרכיבי התמורה המהפכנית בתודעה החילונית והלאומית החילונית, ולהדגיש קו של רציפות והמשכיות. הרציפות נמצאת לכותבים בתמורה של החיקה לדת ולסמליה. כל ערך חדש, או כל ערך "ישן" שקיבל משמעות חדשה לגמרי ומעמד חדש לגמרי בסולם הערכים, מתפרש כלא יותר מ"פירוש של המסורת", והתוסף את החיקה הבלתי נמנעת אליה (לפי אותו הגיון אפשר לדבר על חיקה הבלתי נמנעת של ה"דת" אל הפגאניות, למשל, שהרבה מסמליה אימצה תוך שהעניקה להם פירוש וערך אחרים).

המשכיות היא חלק בלתי נפרד מכל דינמיקה תרבותית, אבל במאמץ חסר הליאות לבודד מרכיבים של "המשכיות" ולראות בה ביטוי לאופי המסורתי של הלאומיות החילונית יש משום התעלמות מטיבה של הדינמיקה הזאת, ומאופי השימוש המחודש בדגמים ישנים (כמו תפילת "יזכור" בלי להזכיר את שם האלוהים). שמירה על יסודות מן המסורת הדתית־תרבותית תוך המרתם, יותר ממה שהיא מלמדת על המשכיות, יכולה ללמד דווקא על תמורה מרחיקת־לכת וודאי גם פרשנות אידיאולוגית מובהקת. רק כך אפשר לקרוא את דברי המבוא מאת שלמה אבינרי, המבקש להבליט את היסודות המסורתיים בעולמה של תנועת העבודה וגורס כי הרדיקליזם ידיבה — הוא שהביא לציונות את "היסודות האל־יהודיים ביותר שניתן למוצאם בתנועת התחייה היהודית"; וכל זאת, בין השאר, משום שמנהיגיה באו (בשלב הראשון, הוא מסייג) מרקע עירוני ומתבולל יותר.

לא מזמן, נזכיר, גרס דן מירון, בטענה מופרכת אף היא, אך מכיוון אחר, שהרוויזיוניזם נמצא בעל ברית בשר ל"דת" משום שרוב חבריו לא עברו "דרך הספרות העברית", שהעמידה את עצמה כאלטרנטיווה שלמה, מלאה ולגיטימית של "הדת". כאן וכאן מוטלת התמורה באוריינטציה הפוליטית של המחנה הדתי־לאומי והודיי על פיתוחה של תנועת העבודה ומשמשת לפרשנות היסטורית מופרכת. מתוך אותו מניע נובעת, כנראה, הבלטת הממד ה"רליגיוזי" בתנועת העבודה.

אפשר לכנות כל דבקות אידיאולוגית או כל תנועה להתחדשות תרבותית כמתנועת על ידי "רליגיוזיות", אבל כאן יש לא רק הפרזה מרחיקת־לכת בתיאור המציאות, אלא גם יצירת זיקה בלתי הכרחית בין להט אידיאי (ואפילו הוויה קיומית: אצל המעטים) לבין "משיחיות". רבים מן המאמרים מגלים דבקות יתרה ברטוריקה, בפואטיקה ובמליצות של הטקסטים שהם מצטטים. אם קבע מישהו כי "חיים של מסירות נפש" או ש"העבודה" הפכה ל"מעין דת", אין הכרח לקבל את הדברים כפשוטם ותיאורה של תנועת העבודה כ"תנועה רליגיוזית" ודתה ב"דת הקודש" היא באמת "היסטוריה ישנה" במלוא־מובן המלה (מה שאנו אומר של "פרשנות חדשה" כפי שהציע באותה זאב שטרנהל ב"אלפיים" מס' 9 עם בסיס היסטורי מוצק יותר).

יחסים בין "דת" ל"חברה" ובין "דת" ל"תרבות" ו"פוליטיקה" בתקופת המנדאט נקבעו לא בגלל בהייה נוסטלגית, ורציפות של חיקה לסמלים דתיים וכיוצא בזה, אלא בגלל נסיבות הזמן, כפי שמטבלט היטב במאמריהם של א' לוז, י' ריינהרץ וי' קולת. היו אלה נישואי נוחות, צורך פרגמטי בשותפות חברתית ופוליטית ב"מישור ההיסטורי הריאלי", וכן שינויים דימוגרפיים.

המאמרים בקובץ הזה, שמחמת קוצר היריעה לא יכולתי לסקור את כולם, יש בהם בעת ובעונה אחת חזרה על דברים ידועים וגם הארה בהירה של כמה בעיות־יסוד.

ענייני לשון / משה זינגר

איך הגיע "קיסר" אל התימנים

ראיון עם יהודה רצהבי לרגל צאת ספרו פירוש ישעיהו לסעדיה גאון

תפסיר ישעיה לרב סעדיה, תרגום ופירוש לספר ישעיהו מאת רב סעדיה גאון, ליקט, ליבן ותירגם יהודה רצהבי, הוצאת מכון משנת הרמב"ם, 1994, 279 עמודים

בשנים האחרונות מזכה אותנו החוקר המופלא ר' יהודה רצהבי — או, בתוארו המלא, כשלימה באוניברסיטת בר אילן — הפרופסור יהודה רצהבי — במחקרים מאלפים ויפים כאלה, יפים בתוכנם ובכתבם. ספרו "ענבי שירת הקדם" שראה אור לפני שנים מעטות, ו"תפסיר ישעיה" שראה אור לאחרונה, הם לא רק ספרים גדושים באוצרות של ידע וחכמה — הם גם יפים, פשוטו כמשמעו, נעים להחזיק אותם ביד, להתבונן בכריכתם המהודרת, לדפדף בהם.

בביתו הנאה והשקט ברחוב אליפלט בתל־אביב מספר לי יהודה רצהבי על חייו ומחקריו. הוא דרוך כמו קפיץ, זריז כאיילה, מזנק מדי רגע אל תריסים או ספר זה או אחר, אל קופסת קרטון מלאה כרטיסים, או אל דף מצולם של קטע מגניזת קהיר. הוא נרגש ומתמוגג כולו כשהוא קורא בקול בית משיר של יהודה הלוי, או משה אבן עזרא, או משורר אחר מגדולי שירת ספרד, שאותה גניזה הצילה קטעים מיצירותיה. הוא קורא בקול, והדברים בפיו כדבש למתוק: "אני לאבני הקודש / על פנים וספירים / והמושפי חודי תלמוד / על כי כבה נרם / ומאורי המגבעות / כי לוקה ציון גוזם / נור הקודש / אשר לאל הגנה הורים".

"יהודה הלוי" הוא קורא בקול, ועיניו בוהקות. ואכן, פליאה היא אותה יצירה שירית של משוררי ספרד, שעיקרה לשון המקרא, והיא חיה ומתחדשת ומרגשת כליבך.

"יש בי דיבוק הלשון", אומר יהודה רצהבי שהוא, דרך אגב, גם חבר האקדמיה ללשון העברית. מכרטסת המסורת בקופסת נעליים הוא שולף ומראה לי ביטויים וניבים מתוך מדרשים ידועים — אחד המחקרים שהוא עתיד להוציא לאור. למשל, הביטוי "עומד ישר" שפירושו אדם שמצבו הכלכלי טוב; "רוצה עליהם" בהוראת מרוצה (היפוכו של "כועס עליהם"), "הנציחו" — הנחיל ניצחון (הקבלה הנציחוני וניצחתני). מעניין במיוחד הניבוי "שכרים" — "נוטל שני שכרים: שכר שבועה ושכר עשייה". זאת, להשוואה לכמה של המסלים צורות כמו "נשקים" או "דבבים" בימינו — כבר היו דברים מעולם.

יהודה רצהבי נולד בכפר בתימן והגיע לארץ בגיל תשע. על המודים עשו ודוכן המשפחות עד עדן ומעדן בספינת משא דרך ים־סוף עד פורט־סעיד, משם ברכבת עד יפו. "הכפר שלנו", מספר רצהבי, "היה כפר של קדרים. אני עוד זוכר לעזור להורי בקדרות. ומלאכת הקדרות פירושה הזהירות. בכל השלבים: נשים מביאות מים מהמעיין על הראש; אחר כך — הבאת הכלים הרכים אל הכבשן שהיה מחוץ לכפר; השלב הבא — הובלת הכלים לעיר על גבי חמור, ולא בכביש סלול.

דרושה היהדות רבה, של המגוונה והשלך".

את דבקו במחקר משווה רצהבי לאותה מלאכת קידוח המבריכה היהדות רבה, ואף למלאכתו של ארכיאולוג המצרף זה לזה שברי כד, למשל, כד זהו. הוא, וחוקרים אחרים של הגניזה, מצרפים קטעים המפוזרים בספריות לנינגרד, קיימברידג', אוקספורד, שבר אל שבר...

כיום, אמנם, אין צורך להרחיק לכת כדי לעיין בקטעי גניזה. בירושלים, במכון לחקר כתבי־היד שבספרייה הלאומית, מצולמים במיקרופילמים כתבי־היד מכל העולם. "אני נוסע לירושלים ב־30 שקלים ושוב חזרה. שם... הכל לפניו — אוצר החוקר כתוך של אושר. אך לפעמים, בשביל מעמד מלא ובטוח יש צורך לראות את המקור. "הייתי באוקספורד, עיירה נוצרית. קשה, עניין המאכלות הכשרים. לקחתי שימורים — להם אי אפשר לקנות שם, אפילו לא כוס קפה. אשתי היתה פורשת על הצנצנת ומלקטת פירות וירקות ועושה מרק ירקות".

אך איאש אוכל יהודי כמוהו בשעות היום, כשהוא עוסק במחקר. בספרייה "בתוך הספרייה אסור. האנגלים לא יודעים תרבות. הגיעה שעת הארוחה — עשיתי עצמי כלא יודע. ישבתי על ספסל בכניסה ואכלתי — בא משגיח והציאני. יצאתי, גיליתי סוף הלוק, פרשתי עיתון, פני אל החלון, הקול מאחורי, ואכלתי בעמידה... שמחות בילדי הנוצרות שבכתבי היד האפילה על דברים קטנים כאלה".

עתה ראה אור תרגומו של רב סעדיה גאון וקטעים מפירושו הערוך לספר ישעיהו, הכל מבואר לפרטיו בידי יהודה רצהבי. הוא מספר לי על מעמדו המרכזי של סעדיה גאון ביהדות תימן. תרגומו הערבי של סעדיה למקרא מופיע בספרים של יהודי תימן לצד הפסוק העברי והתרגום הארמי. עברית, ארמית, ערבית — כך למדו ילדי תימן תורה. "ואל תתמה שגואלי רס"ג הם שני תימנים", אומר רצהבי, וכוונתו לרב קאפח ולו, אף כי הוא מדגיש במלוא ההערכה גם על גואלי רס"ג הגדולים שאינם מבני עדתו.

מה תוכניותיו, אני שואל. "בערוב ימיי", עונה רצהבי על דרך המליצה, "איני משתגע על דברים רבים. אני משתדל להציל דברים גדולים, לא פכים קטנים". הוא ממשיך בהצלת כתביו של סעדיה גאון, והצליח לגלות פירוש שלו לאיכה ואסתר, מהגניזה, שלא נודע מעולם. כמו כן — הוא ממשיך בליקוט ובעריכה של אוצר הניבים בכרטסות שבקופסאות הקרטון, ויש לו גם כרטסת למובאות מדברי סעדיה בכתביהם של אחרים מסופרי ימי הביניים, ועוד ועוד.

לסיום, כמנה אחרונה, אני מבקש לדעת איך הגיע השם "קיסר" ליהדות תימן. "קיסר" מסביר הפרופ' רצהבי, "מקורו במלה הערבית קסאר, שפירושה מנפץ אבנים. השם עבר גלגולים שונים, והמנפץ הפך לקיסר".

בשיחתנו, רשמתי על דפים קטנים בהם אמר זה את דבריו הקולחים. בבואי הביתה, גיליתי על הדף האחרון, מלה שנכתבה בידיו אותה, לא בכתב ידי. "בהצלחה", כתב האיש הודיע ה"מגביר" הזה, כשלא הרגשתי.

פ"ש ואן קונינגספלד

אובדן גן־עדן הספרדי: פרי הגן, ופרי האובדן

רדיפות, סבל וגירושים עשויים להביא, באופן פרדוקסלי, לפריחה מדעית, תרבותית וטכנולוגית שמחוללים המגורשים

Alisia Meyuhas Ginio (ed.), Jews, Christians and Muslims in the Mediterranean World after 1492, London, Frank Cass, 1992

אחד הפרדוקסים הרבים המזעזעים מתוך דברי־ימי האנושות בא לידי ביטוי בתופעות של גירוש וגלות שהתרחשו מאז שחר ההיסטוריה. כל התהות אחר שורשיהם ומהלכיהם של אירועים דרמטיים אלו, בתקופות שקדמו לזמן המודרני, נתקל, על פי רוב, בסוג זה או אחר של אידיאולוגיה הצומחת תיוחה מאמונה דתית ונותנת צידוק למעשים הללו, בהציבה להם מטרה כפולה: ראשית — גזל רכושם של מיעוטים דתיים או אתניים (ביחוד בנכסי דלא ניידי). שנית — "שיפור" החברה המבוטשת מ"מזהמת"; זאת על־ידי הרס והתם באמצעות המרת דת בכפיה והטמעה, או על־ידי הפיכתם לשעיר לעזאזל שיש לשלח לכל הרוחות. בכך גלומים בעצם דברי ימי הפאנאטיות, האפליה, האלימות והסבל.

ובכל זאת, המתבונן מקרוב בתוצאותיהם של תהליכי הגירה אלו מופתע להיווכח שתוצאותיהם חיוביות לבשורה. במקרים רבים, גירוש וגלות אינם רק גורם שבעקבותיו נפוצים אנשים למחוזות אחרים, אלא גם גורם להפצה של מדע, אמנות וטכניקה תעשייתיות, וכן גורם המביא להתמזגותן המפרה של מסורות נפרדות ושונות זו מזו, במקורן. התרחשויות כאלו עשויות להביא, בסופו של דבר, לפריחה תרבותית וכלכלית, אשר — בלא התרחשותם של האירועים הטראגיים כלל לא היה אפשר להעלותה על הדעת.

סילוקם של היהדות והאיסלאם מן החברה הספרדית, לקראת סוף המאה החמש־עשרה, ותוצאותיו של אותו סילוק, הם דוגמה נאותה לפרדוקס שהוזכר כן. כמה מהחוקרים המשתתפים בקובץ שלפנינו, שהוצא לאור על־ידי עליזה מיוחס־ג'יניו, אכן נוסכים אור על תקופת האפליה, הרדיפות והסבל לפני צאת היהודים מספרד והשנים הראשונות לגלות. חוקרים נוספים מדגישים את הצדדים החיוביים של ההתפתחות היצירתית המפרה שהתחוללה, בסופו של דבר, בעקבות אירועים אלו. המאמרים שנבחרו על־ידי העורכת מתבססים, ברובם, על כנס שהוקדש ל"עולם הים־תיכוני אחרי 1492: יהודים, נוצרים ומוסלמים", אשר נערך, שנה קודם הוצאת הספר לאור, על־ידי בית־הספר להיסטוריה של אוניברסיטת תל אביב. בין המלומדים שתרמו את חלקם לקובץ שישה ישראלים, ארבעה ספרדים, שני אמריקאים, שני איטלקים, צרפתי, גרוזיני, וחוקר מיוגוסלביה לשעבר (מהעיר דוברובניק).

רוב המאמרים שמים את הדגש על ההיסטוריה החברתית והכלכלית של יהודי ספרד בתקופה שאחרי הגירוש, במיוחד בערים שונות באיטליה, וכן בראגוזה (דוברובניק של ימינו), אפירוס, וסלוניקי. בערים אלו נוצרו, בעקבות הגירוש, קהילות יהודיות חדשות חשובות.

התרומה המקורית ביותר להבנת התמורות הדתיות שהיו בקרב היהודים בסביבתם החדשה היא מאמרו של יואל קרמר מאוניברסיטת תל אביב. המאמר מוקדש ל"גבירות ספרדיות בגבורות קאהיר". המחבר מצליח לשכנע את קוראיו בצדקת ההבנה ש"כתבאים שירדו במזרח הים התיכון בעקבות הגירוש של 1492, עם שבירת מסגרותיהן של משפחות והתפרקותן ולאור תפקידן הגובר והולך של נשים מספרד כמתנבאות וכמשמרות מסורות, השכילו אותן נשים גם להכשיר את עצמן. הן קנו לעצמן זהות משלהן ומילאו יותר ויותר תפקידים חשובים בחייה הכלכליים של החברה.

את ההבחנה ההשוואתית המוצלחת ביותר של המר האנושי בגירוש מספרד מציג בפנינו מאמרה של מיכל אורון, המלמדת חוקרת קבלה וחסידות באוניברסיטת תל אביב. מאמרה נסב על "יסודות אוטוביוגרפיים בכתבי המקובלים בני דור הגירוש". המחברת מפיחה חיים בסיפור הביוגרפי האותנטי המצוי בדברי ר' יהודה חייט ור' אברהם סבע. הראשון, ר' יהודה, נאלץ לעזוב את פורטוגל, בצו המלך, בחורף 1493 והפליג באנייה ובה מאתיים וחמישים נפשות. עד מהרה פרצה בין הנוסעים מגיפה, אך השלטונות לא הרשו להם לרדת לחוף. משך ארבעה חודשים נדדה ונעה האנייה מחוף לחוף בים. שודדים תקפו את נוסעיה ולבסוף היא הובלה אל נמל מלגה. בעוד מזון ושתייה נמנעו מנוסעי האנייה, עלו נציגי השלטונות והכנסייה לסיפון האנייה וניסו לשדל את נוסעיה להתנצר. ביום אחד המירו את דתם קרוב למאה מהם.

גם לאחר שהגיעה האנייה לחופי מרוקו לא תמו תלאותיו של ר' יהודה. צרותיו רק גברו, כאשר שכן לשעבר, מספרד, האשימו כי עם השתלטות הכובשים הנוצרים על גרנדה, השמיע ר' יהודה לעג נגד מוחמד, נביא האיסלאם. בעקבות אשמה זו הוא הולקה והושלך לבית הסוהר. רק תשלום כופר נפש על־ידי הקהילה היהודית המקומית הצליח להוציאו לחופשי.

יהודה המשיך לנדוד במרוקו והגיע לעיר פס. בעיר זו ניחתה עליו מכה נוספת: רעב פגע קשות באוכלוסיה ואילץ אותו לעבוד כטוחן, בעבור פת לחם שקיבל מדי יום ביומו, ואת הלילה נאלץ לבלות על גבי מזבלות העיר. כשהגיעו לנאפולי, שוב היה עליו לסבול מלקות וכליאה. לבסוף נסע דרך ונציה, שבה נתקבל בסבר פנים יפות על־ידי הקהילה היהודית הספרדית, והגיע אל מנטובה. בעיר זו נעתר לבקשת יהודים עשירים ומכובדים וחיבר את ספרו "מנחת יהודה".

על אף הרמה הגבוהה של מאמרי המשתתפים השונים בקובץ זה המוקדש ל"יהודים נוצרים ומוסלמים", ראוי להתייחס גם בנימה של ביקורת למחדל מצד כותבי המאמרים הרבים בתוצאות אירועי שנת 1492: קוצר ידם מתבטא בכל הנוגע למוסלמים של חצי־האי האיברי. מלבד מאמרו של לאורה קוסאוורה על ההתפתחויות ההיסטוריות בגרנדה בין השנים 1485–1501, פרק אילוצם של מוסלמי גרנדה להמיר את דתם לנצרות, אין בקובץ שום מחקר על האירועים והתמורות בחיי המוסלמים אחרי נפילת גרנדה. היה אפשר לצפות להכללתם של מחקרים בשלושה נושאים לפחות:

א. מוסלמי ספרד שהגרו בסוף המאה החמש־עשרה והתפקיד שמילאו בהיסטוריה של צפון־אפריקה.

ב. הקהילות הרבות של המוסלמים בסתר — קריפטו־מוסלמים, מוריסקים — שהתקיימו בספרד הנוצרית במאה השש־עשרה.

ג. הקהילות הגדולות שייסדו המוריסקים הללו בצפון־אפריקה, עם גירושם על־ידי הספרדים בראשית המאה השבע־עשרה. קהילות אלו מילאו תפקיד בהפצת המדע, הטכניקה והתרבות של המערב. ואכן תפקידן ניתן להשוואה, במידה מסוימת עם התפקיד שמילאו במאה השש־עשרה קהילות היהודיות הספרדיות שנוצרו אחרי הגירוש (תפקיד אשר אכן זכה לתיאור הבהיר המשובץ בקובץ שלפנינו). יתר על כן, ייתכן שראוי היה להקדיש מאמר מיוחד גם לתיאור נפילת גרנדה וקץ ספרד המוסלמית. לפחות היה ראוי לעשות זאת בשל מניע היסטורי, תיאולוגי וספרותי, אשר מהדהד עד ימינו, למשל — בכתבי המחברת האנשי קלון־אלית בראשית המאה העשרים, בפולמוס של הלאומיות הערבית שלאחר המלחמה, ותחום חשוב לא פחות — השירה הערבית, המזכירה את "גן־העדן האבוד", ספרד שאבדה למוסלמים, תוך יצירת מיני השוואה חדשות בהקשר מודרני: בין היתר השוואה ל"אובדן פלסטין".

פ"ש ואן קונינגספלד הוא פרופסור לחקר האיסלאם באוניברסיטת ליידן, הולנד. תירגם את הרשימה יוסף סגן.

מעולם הספרות והאמנות / רות אלמוג

חיי בודלר על־פי הנרי טרואייה

שארל בודלר התחשב את המאה ה־19 כקודרת ואפורה ולפיכך מרושעת. ואולם משורר ה"ספליך" הפאריסאי לא הכיר אלא את האודרות, הנשים, התכשיטים, המסעות והאופיום של המלים...

בודלר נולד ב־9 באפריל 1821, בתקופת מלכותו של לואי ה־18. הוא התייתם מאביו בן שש והיה מאוהב עד כלות בקרולין, אמו. אמו נישאה למי שיהיה הגנרל אופיק והילד תיעב כמובן פלישה זו ליצועי אמו ומכאן ואילך היה למתייסר הגדול.

בודלר בן לתקופתו חוו נקמה בו בודקים קטנוניות. כתבו עליו הרבה. ליאון בלואה אמר עליו ששירתו של "מורד אכזר זה הכריעה את אלוהים". אנטואן בלונדן כתב שחיי המשוררים אינם צריכים לעניין אותנו, "כי ממלכתם אינה בדיוק בעולם הזה". לא כך חושב אנרי טרואייה המתעסק רוב ימיו בחייהם של סופרים ופירסם עתה ספר על חיי בודלר.

הוא הפך עניין זה למקצועו. בעבר כתב על דוסטוייבסקי, פושקין, לרמונטוב, טולסטוי, גוגול, צ'כוב, פלובר, מופסאן, זולא, ורלן (בשנה שעברה). אין ספק, כותב "לה מונד", שטרואייה הוא מטיב חלוצי הביוגרפיה.

וכבן, שארל מאוהב באמו, ומי עשויה להתחרות עמה על לבו, אם לא שרה, מספר טרואייה, "הפרוצה הקטנה" המכונה "לואיזט" — הפוזלת. זו היא שלימדה את שארל הצעיר את רזי המיטה ב־1839. לפי טרואייה נמשך אל צעירה חולה זו בשל כיעורה, הדלות, והשחתה, ורשעותה. כדי שלא לבגוד בדימוי האם בחר לו להתרועע עם נשים רחוקות מאוד מן האידיאל הזה.

האם חפצה שבנה יהיה דיפלומט. האמהות הבורגניות הצרפתיות תמיד חלמו שבניהן ייכנסו לשירות החוץ. האב החורג המליץ כמובן על הצבא. הוחלט שבינתיים ילמד משפטים. אלא שהוא החל לבזבז כסף רב. המשפחה החליטה לשלוח הצוה לארץ. וכך ב־9 ביוני 1841 עלה בבורדו על אנייה היוצאת לכלכותה. לאחר סערה גילה את מאוריציוס, את הקסם הקריאולי ואת השעמום של האיזור הטרופי. שם נתקף געגועים ושב לפאריס.

טרואייה אינו סלחני כלפי ז'אן דיבאל, המאהבת העיקרית של בודלר. היא היתה בת תערובת מסן דומינגו, שחקנית למחצה שניהלה אורח חיים פרוע, ופרשת אהבים עם הצלם פליקס נאדאר. היא אהבה שתייה ומותרות. היא היתה ההיפך מקרולין וסייעה לבודלר לבזבז כספים. אבל היא גם היתה בבחינת השראה לשיריו.

שארל חלה בעגבת, ולא התייחס לכך כאל אסון, אבל המחלה הביאה עליו את מותו והוא בן 45 ("לה מונד").

Baudelaire
d'Henri Troyat
Flammarion, 145F

לפני חודש הועלה מחזה חדש של המחזאי הבריטי ארנולד וסקר. הצגת הבכורה נערכה בטוקיו. שבעה־עשר מחזות מתוך 33 של וסקר לא הועלו על הבימה באנגליה. המחזאי שהיה מלא תקוה בשנות החמישים וראשית שנות השישים חש כמנודע במולדתו.

מאוכזב ומתוסכל, מנוכר לאשתו ולבנם והבנה, פרש וסקר אל בקתה בוויילס. התוצאה היא 570 עמודים של זיכרונות בשם "ככל שאעז — אוטוביוגרפיה", כדך המצטרף למדף גדל הולך של כתבי שדוה מאת מחזאים מן המעלה הראשונה. ביניהם ג'ון אוסבורן.

"ככל שאעז" פותח ב־1932, שנת לידתו של וסקר למשפחת קומוניסטים יהודים באיסט אנד, ועד ל־1959, כשמחזותיו "שורשים", "מרק עוף עם גריסים" ו"המטבח", מוצגים ב"רויאל קורט". הדפים רוחשים מריבות ותרעומות. וסקר בז לכל מי שלא סייע בידו ומאשים את אלה שעדרו לו. מבקר "אובזרבר" כותב שצריך היה לקרוא לספר "קוואטש 22". ואולם יש לו סיפור נהדר.

וסקר היה בנם של סמרטוטרים. אביו ג'ו נולד באוקראינה. אמו לאה בטרנסילוואניה והוריו החליפו את הנביא משה בנביא מרקס. ג'ו לקה בשלושה התקפי שבץ ובאבטלה, לאה שלטה במשפחה. לאחר הצלחת בנה היא גוערת בו: "רק שהראש שלך לא יתנפח מכל המהומה הזאת... עדיין אני חולמת על כך שיהיה לך מקצוע". אבל ביומנה כתבה "מזל טוב, בן, תמשיך להראות להם שכולנו יכולים להצליח, אם רק תיתנו לנו ההזדמנות".

ארנולד וסקר היה תריג בבית הספר שלו בהקני, והוא עזב כדי לעבוד אצל אינסטלטורים ויצרני רהיטים. הוא שירת 18 חודשים בחיל האוויר המלכותי, אחר כך בישל במסעדות של פריס ולונדון, מכאן המחזה "המטבח" שהועלה שוב על הבימה בלונדון בהצלחה גדולה. וסקר אינו שוכח שום דחייה, שום עלבון, ואינו סולח.

הספר אמנם רווי רחמים עצמיים, אבל גם משובץ בדיוקנאות נפלאים של בני משפחה, עמיתים, ידידים ואף זרים ("אובזרבר").

As Much As I Dare
An Autobiography
by Arnold Wesker
Century, L19

שירלי קאופמן

אבדות

תירגם מאנגלית אהרן שבתאי

איני יכולה לחשב על שום דבר
שימצא את אבדותיהם, שימצה
שום דבר, שום דבר אינו
שקול לשתיקה.
שום שתיקה אינה עבה כמו החבילות
סביב קרסליהם. אין
מקום לחזר אליו.

אני יושבת על האסלה
קוראת. את מתעקשת לדבר
אלי מעבר לדלת.

אם תחשבי על הדבר הכי גרוע
שיכול לקרות, הוא אמר,
לא תפחדי עוד.

סטודנטים
או בוגרי צבא, לעבודה במפית מלאי. 03-5374579, 03-5055368
184712247

תנאים טובים
לצבעי רכב/מוסכים, מנוסה. 03-9304025, 03-5374579, 03-505538
184633247

להצליח/בתביה
ללשכת עורכין, בוגרים/ות אחרי צבא + אנגלית + ידיעת הארץ, למשמרות (לא מתאים לסטודנטים/ות) 09-626455/6, 09-953931
182686247

אנשי/ות שיווק, לפרויקט פרסומי ארצי 03-5377285
182541247

למסעדת "ביבים"
עובדי דלפק, עובדי מטבח ומלצרים 03-7517553
182448247

מפיק/ה אקדמאי/ת מנוסה + ידע במחשב, למשרה חלקית. 03-295786/7, 03-5036885/6, 03-9663917, 03-9347480, 09-974218
182318247

לחברה גדולה
דרושה מנהלת מחלקת שירות, תנאים מצויינים למתאימה 03-7519161/2 להדר
175609247

עד 50 ש"ח
לשעה למערך טלמרקטינג קיץ, אפשרי גם בשעות הערב, ניסיון ויכולת מכורה. 03-7519162 דלית
175507247

מבקר לילה
משרד, להשמירה + רשיון נהיגה. 03-5171051 24 שעות

מורפורלס
שיווק וקידום מכירות
נשים נאות כושר שכנוע
למכירת מוצרי קוסמטיקה ברשתות השיווק קלוב לאיזור המגורים
עבודה קבועה
בוגרים/ות לטלמרקטינג
גיל 22 עד 28
איזור ת"א 13:00-17:00
איזור ב"ב 16:30-21:30
שכר 11 ש"ח לשעה
בוגרים/ות
גיל 22 עד 30
לעבודה במשמרות
* במכירות * לסידור סחורה
בעלי/ות הופעת שירות גבוהה
עבודה קבועה
הבונים 7 רמת-גן טל: 03-7522474

קרן יהב עובדים בשבילך
ללקוחותינו באזור המרכז דרושים/ות
מלגזנים
נהגי ב'
מסגרים
רתכים
חרטים
מפעילי C.N.C
עובדי ייצור
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

כסף גדול!
עבודה מעניינת למפעל קיבוצי הגדול בישראל, דרושים נציגים למגזר הציבורי, העסקי הפרטי. 03-6131688

א.כ.א בע"מ שרותי כח אדם
יש עבודה משתלמת יותר!
1. מתכנתים: חלונות/מקינטוש/מריק
2. הנדסאי ייצור ואלקטרוניקה
3. מטפלות-כח עזר
4. עובדי ייצור לפ"ת-ראשל"צ-כ"ס
5. בעלי קטנוע-לאזור המרכז קריאת מונים
6. קלדניות בעלות נסיון
7. מוקדניות בעלות נסיון

לבונטין 28 ת"א 03-560611[illegible]

להפצת עלונים
13 ש"ח לשעה, רכב/אופנוע. 03-371942
164644247

לטלמרקטינג
בערב טלפנים/יות וסוכנים/ות, לפגישות מתואמות. 03-5497665/8 מיידי
164124247

דרושים לכפר
איש אחזקה
מנהל עבודה
פקידה
לפנות לשלי טל: 03-9364155-6

לחברת שמוצמחים בנגב
אשת מכירה במשרד
אחראי תפעול במחסן
לפנות לבת שבע 5322073 א-ה

15 ש"ח לשעה מובטח
בסוף חודש עבודה
03-6969622

זהב תעסוקה
דרושים
*חשמלאים
*אנשי אחזקה
*טכנאי קירור
03-5754821

קרן יהב
לחברת היי-טק
כתב טכני
טל: 03-9662219

דיילות מכירה מנוסות
03-5610080

ביה"ס לאיפור קבוע
לידיה לאופר
03-6917481
2,600 ש"ח

למבצע טלמרקטינג
טלפנים לשעות הערב, תנאים מצויינים. 03-660441

המכללה לסחר בינלאומי
03-5101026
1. יבוא יצוא
2. אנגלית עסקית
3. פקידים רישויים
4. שיווק בינלאומי
אפשרות להשמה בעבודה
תעודות למסיימים

לתערוכות
בגני התערוכה, דיילות ... 03-9269384

להפצת עיתונים
בגושדן, ביום ד' + רכב, עבודה קבועה. 03-6888106
152817171

מיידי
סטודנטים/יות, לעבודה קבועה, שעות אחה"צ. 03-6044814, 03-5442874

לפרוייקט שווקי
חברה דרושים אנשי מכירות מעולים. 03-5012111

לחברה
בצמיחה מהירה, נסיון לא הכרחי, אנגלית חובה. 03-5529386

סטודנטיות וקונצנטיקאות
למופעי השמעת קלים, עם/בלי מכירה, 20,000-25,000 ש"ח לחודש + מגורים. 03-5224959

פקידת קבלה
למועדון ספורט + רקע בספורט + נסיון במכירות. 03-5236555

בבירה משתדרגת
+עמלות
+בונוסים
+אפשרות קידום
טל. 03-6315184, 03-307081

רכז/ת ארגון
לעמותת מב"ס, לחצי משרה, קורות חיים והמלצות לת.ד. 8016, ת"א

אינסטלטורים
לעבודה בקבלנות בתל אביב
לתקופה של שנה
ורב חובה
06-724307 בוקר
06-721462 ערב

בחברת "אביר" שמירה ואבטחה
נהגי ב'
לעבודה במשמרות
* עד גיל 35
* לאחר שרות צבאי מלא
* תושבי גוש דן
03-5375626

דרושה
קסיס ואיכותית
לליווי דסקרטי
אפשרי מגורים
050-265667

בחברת "אביר" שמירה ואבטחה
פקח/ית עזר
לעבודת משמרות
* עד גיל 35
* שרות צבאי מלא
03-5375626

קרן יהב עובדים בשבילך
להתקנות תקשורת
צעירים + רקע טכני
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219
טל: 03-9674771

פקידת קבלה
בעלת ראש גדול
ויחסי אנוש מעולים
03-6393561 אביטל

בחברת "אביר" שמירה ואבטחה
פקח/ית עזר
03-5375626

דרוש
בחור צעיר
למשרד
נסיון קודם לא הכרחי
בוגר תיכון
רכב יתרון
03-5465772
03-5469188

מנפאואר
למרכז שירות לקוחות בחברת היי-טק
סטודנטים/יות
* שנה א' / ב' * לעבודות משמרות
שכר הולם למתאימים/ות
טל' 09-576060

RS
תיקונייסטים
תושבי בית

03-5468111

מרכיב מכני מנוסה
בייחוד אלקטרוני ובחוזים פשוט. 03-5374579, 03-9304025
181854107

לא מקצועיים
הכשרה במקום, 12 ש"ח + נסיעות. 03-5611012
181946107

סטודנטים/ות
לעבודה במשמרות, באזור המרכז. 03-5621077
180546107

מקלט 909
ע"ש דן זקהיים
לקידום האמנות הבינתחומית בישראל
לעמותה דרושה
רכז/ת הפקות ואדמיניסטרציה
לחצי משרה
נא לפנות בצרוף קורות חיים
לת.ד 23579 תל-אביב 61230

דחוף!!!
למוסד ציבורי, פעלים/ות לבוקר/לילה, חודים/ות לבוקר, מגיל 18 ומעלה. "הינבור" 03-295786/7, 03-9385147, 03-5036885/6, 03-9677403
173542107

דרושים/ות
למעוניינים בתפקיד מנהל הודעה, בשבטי צופים בגושדן. 03-304314, 050-343021
170701107

עבודת שטח
רקע בחשמל, גיל עד 35. 03-6721339
162559107

מיידי
למבצעי פרסום מיוחדים, מפקחים/ות, רכב/אופנוע חובה. 03-6888108
162058107

לקבלן שיפוצים
עובדים ניצרים עם/בלי נסיון. 03-5193583
162029107

להב' קוסמטיקה
בינלאומית, דרושות נשים בעלות יוזמה, לעבודה רווחית ומהנה, בתנאים מצויינים 03-6830154
161556107

דרושים
למשרד שקט סלפני, בוגרים/ות אחרי צבא + אנגלית + ידיעת הארץ, לעבודה במשמרות (לא מתאים לסטודנטים). 03-295786/7, 09-953931, 03-5036885/6
183841037

ROSEN X MEENTS

הפצת עלונים
בתיבות הדואר, מינימום 12 ש"ח לשעה, רכב/אופנוע חובה. 03-6888106
163224077

מקום נוף
ליצירת תעסוקה לאנשי מקצוע מגיל 45, קורות חיים: ת.ד. 1169, הוד השרון 45111
163140077

דנאל כח אדם ושיווק
מהנדס/ת
הנדסאי/ת
מכונות
3 שנות נסיון מוכח בניהול פרוייקטים, לעבודה מיידית.
מכשירן/ית
בעל ידע ונסיון בחלק/חשמל עדיפות לנסיון בציוד-ומקוה לשעה מיידית וקבועה
בעלי/ות
רקע טכני
באלקטרוניקה/קשר, צעירים/ות לעבודה במתן שירות ללקוחות תנאים מעולים, מיידי וקבוע
בן יהודה 7 ירושלים 02-252116/7
עליך דנאל זה עובד

דנאל
לחבר' הובלה ארצית באשדוד דרושים/ות:
מכונאי/ת דיזל
בכל הרמות.
מסגר/ית רכב
לשתי המשרות, שכר גבוה, קביעות ותנאים מצויינים למתאימים.
לקבלת פרטים:
רח' רוטשילד 8 אשדוד
טל. 08-563078/9

לאגודת השומרים
דרושים/ות
עובדים/ות
לנקיון
משרה
מלאה/חלקית
בירושלים
02-383812
02-389076

ביה"ס גבעת גונן - ברוח ערכי תנועת העבודה
למועדוניות ותיקים-עולים דרושים/ות
1. רכז/ת
2. מדריכים/ות חברתיים/יות
3. מדריכים/ות לחוגי אמנות
ימים א'-ה' 13:00-17:00
לפרטים נא לפנות למזכירות ביה"ס בשעות הצהריים: 02-790027

לעיתון "הארץ"
דרוש/ה
מחלק/ת עתונים
לשעות הבוקר המוקדמות
בין השעות 03.30-06.30
בעל רכב חובה
נא לפנות מיום א' לטל' 02-280365

ליחידת אבטחה בכבר העירייה
דרושים/ות
מאבטחים/ות
בוגרי קורס פיקודי, עדיפות לקצינים
לעבודה במשמרות
מתאים מאוד לסטודנטים.
בקרים/יות
לעבודת מודיעין והכוונת קהל
העבודה במשמרות
בין השעות 7.00- 19.00 עד גיל 30.
לפנות לטל בטלפון: 02-297722

ל.ל.ב. לשכה לעיבוד נתונים בע"מ
דרוש/ה
טכנאי/ת
תוכנה וחומרה
לצורך תמיכה בלקוחות
● שליטה וידע נרחב במחשבי P.C. (חומרה, מערכות הפעלה, חבילות תוכנה, מעבדי תמלילים, גליונות אלקטרוניים, WINDOWS ,DOS)
● הכרה טובה של נובל (חומרה, מערכת הפעלה)
המעוניינים מתבקשים לפנות בצירוף קורות חיים המפרטים השכלה ונסיון ובציון שם אל:
ל.ל.ב. - לשכה לעיבוד נתונים בע"מ
המלך ג'ורג' 48 ירושלים 91920

לדפוס פרינטיב
דרוש/ה
מנהל עבודה
✓ בעל הבנה מלאה בתהליכי דפוס
✓ עדיפות לבעל נסיון קודם כדפס
✓ יכולת ארגון וניהול עבודה בתנאי לחץ
מתאימים בלבד יפנו טלפונית לקביעת ראיון מיום א'
389662 רחל
- סודיות מובטחת -

ציון חברה לטקסטיל בע"מ
עם הרחבת הפעילות דרושים/ות לנו:
א. עובדים/ות צוות לעבודה במשמרות:
מחלקת טריצה
מחלקת צביעה
ב. עובדים/ות צוות לעבודה במשמרת אחת:
מחלקת גזירה
מחלקת אריזה ומשלוח
לפנות מיום א' אל אורלי- טל' 02-384228

עיריית ירושלים
הרשות העירונית לקליטת עליה
דרוש/ה
סגנ/ית מנהל הרשות העירונית לקליטת עליה
היקף המשרה: 100%
דרישות המשרה:
השכלה אקדמאית במדעי החברה/מינהל עסקים.
כישורים:
ידיעת השפה העברית על בוריה.
נסיון ניהולי במערכות אירגוניות ציבוריות של לפחות 10 שנים.
נא לשלוח קורות חיים עד ליום שלישי ב' בטבת תשנ"ה (6.12.94) לרשות העירונית לקליטת עליה, רח' המלך ג'ורג' 12 ירושלים, 94229.
תיאור תפקיד ניתן לקבל במשרדי הרשות לקליטת עליה.
המחלקה להסברה

לעבודה במפעל עתיר-ידע בצפון ירושלים
דרושים/ות למספר משרות
מכונאים/יות תעופתיים
מכונאי/יות מסוקים (מכניסטים)
עובדי/ות מכניקה עדינה
חוטים/ות
* בריאות תקינה - כושר מעלי גבוה
שכר גבוה למתאימים/ות.
לפנות מיום א' לירון
02-812333
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

דרוש/ה
עו"ס/ית
לחצי משרה

לחברת שיווק ארצית - סניף ירושלים
דרוש/ה
פקיד/ת
סניף
הכישורים הדרושים:
■ ידע בהפעלת מחשב
■ רישיון נהיגה
■ נסיון בהדפסה - יתרון
נא לפנות בכתב עם קורות חיים:
לכבוד ת.ד. 062 ירושלים

למחלקת התרגומים בחברה ארצית
דרוש/ה
רכז/ת אקדמאי/ת
★ הכרת תוכנות מחשב -הכרחי (רצוי ב- W.M ו- WORD)
★ שליטה טובה באנגלית
★ ידע בהדפסה -יתרון
★ יכולת עבודה בלחץ-משרה מלאה
טל. 02-234265 לפנות לבת שבע

לחברה לעבודות פיתוח
דרושים
מפעילים
למחפרוני J.C.B
גדולים וקטנים
טל. 02-612250

לחברת קוסמטיקה ארצית דרוש בחיפה
מנהל/ת חשבונות
מנוסה, אמין/ה, רציני/ת לטיפול בבנית כספים, קשר עם לקוחות, סוכנים והנהלת החברה, (מחשב)
נא לפנות לאוריס ב"גולדמן" טל' 02-252561

מלון המלכים
דרושים/ות
מנהל/ת קבלה
נסיון בתפקיד במלונות 4-5 כוכבים - הכרחי.
מועמדים/ות העונים לדרישות יפנו לטלפון 02-201210 או 02-201201 - אתי.

לחברת מחשבים
אחראי/ת גיוס עובדים
B.A. בפסיכולוגיה
נסיון מוכח בגיוס ואיתור בהיקף גדול
יכולת עמידה בלחצים, יכולת מו"מ
לעבודה בצוות, כושר ביטוי ברמה גבוהה
שליטה באנגלית והכרת המחשב
פקס: 02-707038, טל: 02-707840

לחברת כ"א ארצית דרוש/ה
מראיין/ת
★ בעלת/ת נסיון קודם
★ עדיפות לאקדמאי/ת
קורות חיים בפקס 04-672289 ת.ד. 9034 חיפה

טבע CNIC
בית הספר אמי"ת דרור ירושלים
לביה"ס ממ"ד יצירתי נסויי
דרושים/ות
(מורים קבועים וממלאי מקום)
1. מחנכים/ות לכיתות א'-ב' וכיתה ה'
2. מורים/ות למקצועות היהדות
בדבר פרטים נא לפנות לטלפונים:
02-373775 ,854407

עיריית ירושלים
האגף למשאבי אנוש
דרושים/ות
באגף היועץ המשפטי לעירייה
5 עורכי/ות דין
למשרה מלאה
הדרישות:
בעלי/ות רשיון עריכת דין בארץ.
רצוי נסיון בהופעות בבתי המשפט השונים.
התמצאות במשפט מינהלי-אזרחי, דיני עבודה ומשפט פלילי.
ידיעת השפות העברית והאנגלית על בוריין.
* דרגה ותנאי שכר בהתאם לכישורי המועמד/ת.
יש לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, המלצות וצילום רשיון ישראלי לעריכת דין,
אל אגף היועץ המשפטי לעירייה, רחוב יפו 22 ירושלים
טלפונים: 242403, 02-253383
המועד אחרון להגשת המועמדות: יום חמישי, י"ב בטבת תשנ"ה (15.12.94)
מרדכי מרדכי
המשנה למנהל הכללי
המחלקה להסברה

לסניף של חברת ביטוח
בירושלים
דרוש/ה
פקיד/ה
ביטוח חיים
* נסיון במקצוע של שנה לפחות
* השכלה תיכונית מלאה
* נכונות לעבודה בשעה נוספות
* השכלה קודמת בביטוח - יתרון
מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו
בכתב יד בצירוף קורות חיים
לת.ד. 7994 ירושלים - עבור "פקידה"

אנשי מערכות פרויקטים וניהול
לסניף כרמיאל דרושים
בעל יכולת אישית גבוהה
עד 5 שנות נסיון
לפנות לפקס 04-9887571
או לת.ד. 234 כרמיאל

ניידר
דרושים/ות
באזור המרכז וירושלים
מנהלי עבודה לבנין
לעבודות שלד וגמר
בעלי תעודת הסמכה ממשרד העבודה
מזכירות מכירות
לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 31209 ירושלים 91311 בפקס - 02-251499
סודיות מובטחת

לחברת תעשיה ובניה
דרוש/ה
מנהל/ת משרד
תכונות * כושר ארגון
* יכולת תאום
* תושיה, יוזמה ועצמאות
רקע בקמב"צ/ית רל"ש/ית - יתרון
לפנות בכתב בצירוף קורות חיים
לת.ד. 34072 ירושלים

למתנ"ס בקעה דרוש/ה
רכז/ת חוגים וספורט
בוגר מכללה לחינוך גופני, נסיון קודם בעבודה ארגונית ובצוות, ארגון ארועים.
נכונות לעבודה בשעות בלתי שגרתיות.
לאלעזר- 733485, 02-734237

נתן
דרושים/ות
מאבטחים/ות
למוסדות חינוך
ושומרים/ות
עדיפות לבעלי אקדמיים בירושלים באזור רמות
לתאום ראיון: 02-870724

מעון
נופי ירושלים
דיור מוגן
אח/ות מנוסה
לאוכלוסיה איכותית של קשישים עצמאיים,
אוירה נעימה, שעות גמישות.
לפנות למירב- 02-751311/751446

דרושים/ות

אחים/יות מוסמכים/ות
לעבודה בבתי-ספר בעיר חולון
נא לפנות ללשכת הבריאות המחוזית תל-אביב. טלפון: 03-5634703

לעבודה מרתקת בבי"ס דרושות
אחיות מוסמכות ומעשיות
תנאים מצויינים
טל' 03-5229910

צעירים/ות יוצאי צבא (אפשרות ללא נסיון)
אלקטרונאים/ות מפעי"ם/ות וחשמלאים/ות
לעבודה מעניינת בגוש-דן
מיידית. טל: 03-7522477

להברת הייטק בפתח-תקוה, בעל/ת נסיון למשמרות:
מלוטשים/ות, אלקטרונאים/ות, מבקרים/ות ויזואליים/ות, מרכיבים/ות מכניים/ות,
אחראי/ת משמרת שניה + נסיון באלקטרוניקה.
"היגבור" המלך ג'ורג' 88, תל-אביב
03-297840, 03-9305147, 08-563990, 09-953931, 03-5036885/6, 09-677403, 08-361060

לתחזוקת מיכון משרדי **טכנאי**
בעל נסיון ורשיון נהיגה
03-9244956

לעולם המזגנים
דרושים **מתקינים מקצועיים**
מיני מרכזי (מפוצלים)
טל: 03-9349077, 050-259483

קרן יהב - עובדים בשכיל
הנדסאי מכונות/ תעשיה וניהול
נסיון בתפ"י, רקע בתחום המתכת
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219, 03-9674771

קרן יהב - עובדים בשכיל
דרוש/ה **מהנדס/ת מכונות**
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219, 03-9674771

קרן יהב - עובדים בשכיל
מהנדס כימיה/ כימאי
נסיון בתחום הפולימרים + מטבחנות
ידיעת אנגלית + ע.תמלילים רצוי
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219, 03-9674771

דרושים
מהנדסים והנדסאי בניין
לתאום ופיקוח על פרוייקט בלוד
טל: 09-547183, 09-521828

למשרד אדריכלים
דרושים/ות
אדריכל/ית
הנדסאי/ת
נסיון באוטוקאד
03-5232867

לאדריכל עקיבא לוטנר
דרושים
אדריכל/ית הנדסאי/ת מנוסים בתיב"מ
נא למקסס 09-580245
או לכתוב לת.ד. 9546 כפר שמריהו 46910

עובדי מוסך

מנהל/ת חשבונות סוג 3
מדופלם עצמאי/ת

להברה בפ"ת
מנה"ח סוג 2-3
03-9342208

לעבודה במשרד ממשלתי
בעלי רקע במחשבים עד 30
תנאים מעולים
03-6393176

מהנדסים אדריכלים

מנהל/ת חשבונות
דרוש/ה מנהל/ת חשבונות מנוסה
בעלת נסיון בפיננסית
למשרה מלאה 6 ימים בשבוע
נא לשלוח קורות חיים
6818784 בפקס

מנה"ח סוג 3
03-5178361

מנהח"ש דרגה 3
שליטה טובה בחשבשבת
קורות חיים
ק. שאול רמהייש 34

מבצע עבודות שרטוט ותכנון מכני
AUTOCAD-12
03-9648891

קרן יהב - עובדים בשכיל
דרוש/ה לחברה גדולה
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219, 03-9674771

מהנדס/הנדסאי בנין
נסיון בתכנון + אוטוקד
09-583821

עובדי ביטוח
גזירה ותפירה
עובדי מחשב
עובדי גיזום
הנהלת חשבונות
חרטים מסגרים
חשמל אלקטרוניקה
מכונאים הנדסאים
דוגמניות צילום
קוסמטיקאיות
מוכרים/ות קופאים/ות
אנשי אחזקה
אחיות
אופטומטריסטים

מנהל/ת קפטריה
עובדי מטבח ושליחים, למשמרת בוקר וערב, לבורגר ראנץ' ברעננה, שכר ותנאים הולמים למתאימים.
09-984943

דיילים/ות
לכנסים ואירועים, הפקה כאה, שעות גמישות.
03-6888106

דיילים/ות
לעבודות מגוונות, בשעות הבוקר, שכר מצויין.
03-6888106

דרושים/ות מוקדנים/ות
לראיונות טלפונים בשעות אחה"צ. לפרטים 03-6737181

מזכירה
דרושה לחברה מרכזת לה"פ מחשבי, נסיון עובדי PC.
לשלוח קורות חיים מכתב לת.ד.

איש מכירות
לחברת לאספקה מכבית + נסיון + רישיון.
03-9615544

צעירים/ות עד 28
לעבודה מרתקת במחוזות ... ש"ח מינימום רכב 3,000.
03-5617302

ל"פרשב חלמיה"
מוכרים/ות בקוסמטיקה, אנגלית, לשון + מזכירה ויחמית.
03-5227956

מזכיר/ה
למשרד ציבורי-ממשלתי
חשבונאי/ת + נסיון, למשרה חלקית וקבועה.
03-5036885/6, 03-295706/7, 03-9347480, 03-9663917

מנהל/ת חשבונות
עצמאי/ת, כפלה + זר
09-981906

להברה ישראלית
דרושים מסגרים מרתכים, לעבודה במערכות אוה"ב.
02-341113

מזכיר/ה
דרוש/ה ..., שעבר, בעל ידע במחשב ...
03-6393285/6
03-9304025

דרוש/ה הנדסאי/ת
בעל ידע בתוכנה והפעלה, למעבר לשעות הפעלה ...
03-6382861
03-384291

להברה לאלקטרוניקה
המתפתחת, דרוש/ה מנהל/ת חשבונות, לזמני משרה, עם נסיון. 09-977555

לחברת מחשבים
איש/ת תמיכה למערכות
MICROSOFT WINDOWS
03-5753370

מכונות
בגליון אלקטרוני "אסל" או "קוואטרו", תנאים ליוצאי צבא.
03-6737181

מזכיר/ה
דרוש/ה לחברה גדולה, נסיון ...

למשרד אדריכלים
ברמת-השרון, דרוש/ה אדריכל/ית + ידע באוטוקד.
03-5402190

למשרד אדריכלים
הנדסאי/ת, לפרוייקטים, מעניינים, נסיון במחשב.
03-6428187

מהנדס/הנדסאי בנין
לעבודות פיקוח באזור השרון.
03-5485158

אדריכל/הנדסאי
מנוסה, תנאים מעולים למתאימים.
03-6812027

דרוש/ה
אדריכל/ית עם נסיון, 3 שנים, לעבודה מעניינת, שליטה מלאה באוטוקד.
03-7524039, 03-7520458

מכונאים/ות
לשרות לקוחות, מנהי מנהל, מקצועי, תיכון/צבא, רשיון נהיגה, שכר, תנאים מצויינים, 5 ימי עבודה.
03-5596176

מכונאים/ות מבחנים
לשרות לקוחות, 5 שנים לפחות, 5 שנים לפחות, בתחום מוצרי חשמל, תנאים מצויינים, 5 ימי עבודה.
03-5596172

מוסך ב.מ.וו.
למוסך שירות, ידע בחשמל הידראוליקה.
04-728594

להברה למנעולים
דרושים מכוננים מנעולים + נסיון.
03-6194141, 050-240514

מסגרית
מכונאי/ת דיזל, חובה רשיון ג' + ידע בהידראוליקה והסכנות. "היגבור"
03-297840, 03-9305147, 09-953931, 03-5036885/6, 09-677403, 09-626455/6

לצילום המפולמים
פנים הרשות, בכל הגילאים.
03-5282125
03-5288404

לפי "זק" פוליספים
משכבים באבזי זון לשליפירים, למנוסים תנאים טובים.
03-6817711

לפי זון
פוליספים לשליפירים, למנוסים, תנאים טובים.
03-6817711

לחברת ... דרוש/ה
הנדסאי/ת ... כבר בשנת ...

במת השרון
לחנות גדולה ויוקרתית דרושה
מוכר/ת
יחסי אנוש מעולים
נסיון ותכונות לעבודה קשה

מוכרות
+ קופאיות מנוסות, לרשת חנויות.
03-5371498, 03-5039374, 03-9311059

לרשת חנויות
תלבושת FOX, דרושות מוכרות מנוסות, לחנויות הרשת בבתים, ראשל"צ, רחובות, ת"א.
03-6189477

קרן יהב - עובדים בשכיל
לחברת היי-טק
דרוש/ה
מזכיר/ה בכיר/ה
אנגלית ברמת שפת אם
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219, 03-9674771

קד קד
למשרד בת"א
מזכירה
למשרה מלאה
אינשטיין עברית/אנגלית
טל' 03-5286111

לאזור בניה בחדל
באבקיונות, לחישוב כמויות, מכירות, נסיון במחשב, + רקע בבניין.
09-915074

ל"קאמפר" רעננה
מנהלת חנות + הפלגות + מוכרת מנוסה.
09-913601

למטבל בירושלים
מנהל/ת חנות בעל/ת נסיון באופנה, למשרה מלאה. אורית.
03-6814424

לחברת מכירות
רכבי אלקטרוניקה בירעננה, אחראית + אנגלית.
04-534563/4

לת"א, מזכירה
לשעות 13:30-19:30, ידע באנגלית, תנאים מעולים.
03-9348481

מזכירה ב"א
בעלת רשיון נהיגה, עדיפות לקצינה.
03-5374646

מזכירה
למשרה מלאה בת"א + נסיון בשיווק טלפוני.
03-5239682

לחברה דינמית במרכז ת"א
דרושה
מזכירה קלדנית
כישורים דרושים:
הכשרה תיכונית לפחות
קלדנית ברמה טובה מאוד
נכונות לעבודה בשעות אחה"צ/ערב פעם בשבוע
הרחבה, דייקנית ומסודרת
נא לפנות לטל. 03-5104010

לחברה העוסקת בתחום הבניה
מזכיר/ה דובר/ת אנגלית וגרמנית
03-5270812
03-5223389

דרושה
מנהלת משרד
עם ידע בהדפסה + נסיון בעבודה עם מחשב
לניהול סניף משרד פרסום
גדול בת"א
טלפון: 050-290732

מזכירה
עברית/אנגלית
(ברמת גישורה)
טל: 09-586337 (תת)

לחברת HI-TECH בשרון
דרושה
מזכירה מדפיסה
עם נסיון בהדפסה עברית-אנגלית
אפשרי משרה חלקית
לת.ד. 611 הוד השרון 45105

לחב' עוד מהנדסים דרוש/ה
מזכירה
לניהול משרד, נסיון של 5 שנים, וידע בהפעלת מעבד וורד.
לפנות בכתב לת.ד. 2202 הרצליה 46120

טלמרקטיות
סוכנים
טל: 050-290732

מחפש אתגר?
קריירה? שינוי?
תוספת הכנסה?
עצמאות?
פרטים בטל' 03-5271419

מנהל/ת מרחבים
קריירה או תוספת
לחב' קוסמטיקה בינלאומית
סוכנים/ות מכירות
ודיילות יופי
רווחים גבוהים - קידום
ללא השקעה כספית
טל' 03-9316434

למשרד
תיווך בתל אביב, סוכן/ת במשכורת + אחוזים. "סיטי"
03-5284999

אנשי מכירות
לאזור השרון, בענף המזון וחומרי ניקוי.
09-901508

לבנייה
הבילה
בתל אביב, מכירות מנוסות, בוקר וערב, לחרוג.
03-5223024

להברה בתל-אביב
דרוש סוכן, לאזור המרכז.
03-6831094, 03-6824057

מחסנאים
נגרים
סוכנים
מכונאים
עובדי בניין
מפעילי ציוד כבד
נהגים

להברת יבוא
מנהל מוסך + נסיון + הפלגות, מיידי.
03-5495588

מנהל מול
הרכבות פנים, נסיון בתחום הנגרויות.
03-9221216/907

"אלקידום"
נגרים
להזמנות + נגרים
לעבודות סטנדרטיות
בשכר גבוה
תל-אביב: 03-5103811/2
חולון: 03-5012751/2

"אלקידום"
טפסנים/ברזלנים
+ טייחים+רצפים
+בלתי מקצועיים
בתנאים טובים
תל-אביב: 03-5103811/2
חולון: 03-5012751/2

לת"ת
נהג ב', לאזור שרות צבאי, עבודה קבועה.
03-9348481

נהג ב'
עד 15 טון, לאזור שרות צבאי, מנוון רוב של עבודות קבועות, תנאים מעולים.
03-9348481

נהג תלוקה
מנוסה על רכב ספסרי, בעל רשיון ג'.
03-5657717

עובדי דיו
עובדי מתכת
עובדי ניקיון
עוזרות ומטפלות

בוגרי/ות בי"ס מקצועי
רתכים/ות, מסגרים/ות, כרסמים/ות, חרטים/ות, תנאים טובים, הסעות + ארוחות. "היגבור"
03-297840, 03-9305147, 03-9663917, 03-5036885/6, 09-626455/6, 09-953931, 08-361060, 06-324507, 08-563990

"אלקידום"
מסגרים/רתכים
ל-CO2/ארגון
תכנות כרסום C.N.C
בשכר גבוה
תל-אביב: 03-5103811/2
חולון: 03-5012751/2

קרן יהב - עובדים בשכיל
דרוש/ה
מנקה/ת איכות
נסיון בענף המתכת
רח' הרצל 63, ראשל"צ
טל: 03-9662219, 9674771

שרטטים וגרפיקאים

דרוש/ה
גרפיקאי/ת
לסטודיו נחמד ברמת אביב
בעל/ת שליטה במקינטוש
Freehand Photoshop
דמיון ויכולת עיצוב
טל: 03-6427334, 6417810

"אור" "לאור"
המרכז הגדול בישראל
ללימודי מקינטוש, ת"א, ירושלים
03-5251253
02-233188/9

רפואת שיניים
רפואה אלטרנטיבית
מורות וגננות
מטבחים
עובדי משק
מנקים
עוזרות ומטפלות

בבית
שרותי סיעוד ורווחה מגוונים בבית הקשיש

למחלקת הסיעוד
מטפלים/ות בכל רחבי הארץ
• לטיפול בקשישים בבתיהם, שעות גמישות
• אפשרות ללינה כולל משכורת טובה וכלכלה
תנאים טובים
בדבר פרטים:
• י-ם, 02-231024 • ת"א, 03-5289990
• ר"ג, 03-6720697 • פ"ת, 03-9340275
• רעננה, 09-912386 • חיפה, 04-676403

למטב סניף ת"א
דרושים
מטפליות
לטיפול בקשישים בביתם
למתאימים תנאים טובים
טל: 03-5288898/03-5280638

דנאל
כח אדם וסיעוד
מטפלים/ות
* לטיפול בקשישים בביתם
* לטיפול פרטי במשמרות
אפשרות לכלכלה ולינה
* לעבודות משק בית קלות
פרטים בסניף הקרוב למקום מגוריך:
ת"א - 03-5222266 רעננה - 09-918487
ר"ג - 03-6736883 חולון - 03-5038494
פ"ת - 03-9347260 נתניה - 09-622380
צלצל דנאל זה עובד

מכתבים למערכת הארץ

הריון מחוץ לרחם

בתגובה על "קצה בהריון" מאת רן כסלו ("הארץ", 18.11)

קשה להבין את ההיגיון שברשימתו של רן כסלו. הוא מתאר את הסדר ע"ס-העבודה כמצב אידיאלי לכל הצדדים מלבד החיבור הקונסטיטוציוני וקצת גועל-נפש, דברים של מה בכך. טענתו העיקרית: את המחיר הגבוה – פגיעה בחופש העיסוק – כבר שילמנו. אין הוא מפרש מה העזובה שבעתיד לא יצמח לנו עוד עובר תתוקתי מחוץ לרחם.

גם מן ההיבט של ריאל-פוליטיק, המנוח את המתב, אין המצב אידיאלי. השינוי היחיד שחל הוא בחילופי גברא: במקום אברהם שפירא מנהל את המדינה עובדיה יוסף.

ההסדר ה"הדדתמעשי" בין הרבי לבין רבין נותן לש"ס את כל הסכיות, גם את הזכות לברור את חובותיה. נכון שממשלתנו של אריה דרעי עומדת עם רגל אחת בחוץ, אבל כבנים יש לה יותר ידיים מאשר לאלה ההינדית.

לזכר שיתופי הפילגשות האלה רק מעוררים קצת גועל נפש – זהו לשון המעטה. הסדרים מסוג זה הופכים את הדמוקרטיה לרחוב של פנסים אדומים.

מנחם צורי
רמת גן

•

אל להן, לממשלה ולכנסת, להיבצע לש"ס ולהודליט בסופו של דבר לאסור יבוא של בשר ומוצרי מזון, לא בשם השלום ולא בשום שם אחר.

בשביל ש"ס והדתיים אחרים, איסור יבוא של מזון לא-כשר הוא רק עוד צעד קטן בדרך לסגירתם ההופית – כינון מדינת הלכה פונדמנטליסטית יהודית. זו אמנם תשתלב היטב במנטליות של האזור, אבל לגבי רבים מאזרחיה תהיה בלתי-נסבלת. אני מעדיף חופש במדינתי האויבים מבוצע על שלום בתוך האויבים כבנים.

דוד קרמר
קריית-ים

לפרק את נצרים

מבחם בניין המבנה יותר על שרות נפש, הרס עיר מפוארת ויותר על מרחב ביטחוני למען השלום ולמען שלום בינינו – ושב עשה.

תוכנית של הממשלה הנוכחית לפרק את היישוב נצרים, שמצבי בינו מרבים למען הוא גם נטל ביטחוני וכלכלי כבד.

אבנר ברקאי
גבעתיים

רדיו יהודי בערבית

שרת התקשורת, שולמית אלוני, הודיעה כי לא תחתום על מסמכי המכרז לרדיו המסחרי אם לא תהיה תחנת רדיו בשפה הערבית.

לפני שתתבין שירים בעניין זה, כדאי שהשרה אלוני תשים לב לנעשה ברשות השידור שבתחום אחריותה. מדוע מנהלי הטלוויזיה והרדיו בשפה הערבית הם יהודים דווקא?

יתר על כן, תחנות הטלוויזיה והרדיו הממלכתיות בערבית אינן אלא מכשירי תעמולה בשירות השלטונות ובתחום הביטחון. האם אנחנו עדיין חיים בשנות ה-50, שבהן היו הערבים אזרחי המדינה נתונים בממשל צבאי?

רפי משיח
ירושלים

כך ננצח בכדורגל

נבחרת ישראל בכדורגל גמרה בתבוסה את חמשת משחקיה הראשונים במוקדמות אליפות אירופה. לקראת המשחק הקשה מול רומניה, שיתקיים בקרוב, גדלה חשיבותו של קהל אוהדים גדול ותורם. ידוע שבשביל קבוצות מבקרות, גם בשביל נבחרות לאומיות, קהל כזה מכביד במידה ניכרת את הסיכויים לניצחון.

לדעתי, באיצטדיון רמת-גן אין סיכוי ליצור את האווירה שתורמה את האחד-עשר שלנו מול הנבחרת הרומנית: האיצטדיון גדול מדי, קשה למלא אותו, וגם כשהוא מלא, הקהל רחוק מהמגרש (בגלל מסלולי האתלטיקה) ועוצמתו אינה באה לידי ביטוי במלואה.

הפתרון המתבקש הוא להעביר את המשחק לאיצטדיון אחר – לבלומפילד או לאיצטדיון טדי.

צור פיש
ירושלים

כמות השגיאות וחירות המשורר

אחת השגיאות הנשמעות כמעט מדי יום ביומו ברשתות ובתוכניות השידור היא ביטויים כמו "כמות האנשים", "כמות כלי הרכב" (או אף "כמות הרכבים"), במקום מספר האנשים, מספר כלי הרכב. שגיאה אחרת היא "לחזור בחזרה". האם אפשר לחזור קדימה?

לעומת זאת, הוויכוח סביב הסוגיה שלא להרשות להשמיע ברדיו ובטלוויזיה שירים שיש בהם מלים בעברית לא-תקנית הוא מגוחך, לדעתי. בספרות ישנו המושג "חירות המשורר", וגדולי משוררינו, כמו ח"נ ביאליק וי"ל גורדון, שינו לפעמים בשיריהם כללי דקדוק והטיית פעלים לטובת צליל החרוז, למשל.

ובכלל, מוטב שבנותי העם ידברו בעצמם עברית נכונה לפני שמטפלים ליוצרים ולמלחינים.

ברכה סימון
תל-אביב

הטלוויזיה של השבוע

ונדה סוקולובסקה. אינה נותנת מנוח לדמיונו של הצופה

מדרגה חדשה

מאת אורית שוחט

הסרט "רשימות ונדה" שהפיקה מערכת "מבט שני", מחזק את התחושה שמתחת לשכבה דקה מאוד של אנשים המוספים בדרך כלל בטלוויזיה, חיים בישראל אלפי אנשים שסיפורם המרתק פי-כמה עדיין לא סופר. ונדה סוקולובסקה, בת 86, כמעט לא הספיקה לספר את הסיפור המופלא שלה, הדומה לא במעט לסיפורם של ישראל קסטנר והאגוי בראנר. גם היא יהודייה שזכתה ליחס טוב מהנאצים, והיתה מחוץ לגטו וניהלה מפעל קטן לזיוף תעודות. גם היא שיתפה פעולה עם נאצי בכיר כדי להעביר 250 ילדים למקום מסתור. מדוע זכתה ליחס טוב? הסרט מנסה להסביר זאת ביופיה המהמם. היא אינה מנדבת הסברים אחרים. "העיקר שהצלתי את הילדים, לא?" היא אומרת.

סיפורה של ונדה סוקולובסקה ורשימת 250 הילדים שהצילה, שהתגלתה במקרה, הוא רק סיפור המסגרת. בסרט הוצלבו רשימות שונות של ילדים בלי שם שאומצו על ידי מאות משפחות פולניות. גם זו, אגב, תגלית גדולה למי שהתחנך על רשעותם של הפולנים.

הדרך שבה ליקטה סוקולובסקה את הילדים מהרחוב אינה נותנת מנוח לדמיונו של הצופה. על המסך מופיעה אשה בת 54 (כנראה; אין היא יודעת מתי נולדה), המחשבה איך נראתה כשהיתה בת שלוש, נטושה ליד הגטו, ובידה כפית כסף שעליה חרוט שמה, מוסיפה לסרט עוד ממד שהוא בכלל מעבר למה שמצולם בו.

מדובר בשנים 1942-1941. ילדים יהודים רבים בני שנתיים-שלוש ננטשו שם על ידי הוריהם, שקיוו שמישהו אולי יציל אותם. סוקולובסקה היתה סורקת את הרחובות והגנים הציבוריים בחיפוש אחר ילדים כאלה. אחר כך העבירה אותם לדירות של חברים לכמה ימים. אחרי כן נתנה להם שם ותעודה מזויפת ומצאה להם משפחות פולניות מאמצות. כל זאת עשתה עם שתי חברות, האחת פולנייה והאחת גרמנייה, בסיועו של נאצי בכיר שניהל כמה מפעלים בביאליסטוק. אותו נאצי אימץ כנראה בעצמו שני ילדים יהודים, אם כי פרט זה לא הובהר בוודאות.

בסוף המלחמה חיפשו כל מיני ארגונים יהודיים ציוניים את הילדים הללו, את חלקם מצאו ואת רובם לא, ואילצו אותם לנטוש את המשפחות המאמצות כדי לעלות לישראל ולחזור ליהדותם. חלק זה של הסיפור לא הודגש דיו בסרט, חבל.

ישעיהו דרוקר, המלווה גם הוא את הסרט ומוצא באמצעותו שני אחים שהביאם לארץ, אבל לא הספיק לתת להם את תמונת אמם שהשתמרה אצלו, היה קצין בצבא פולין שחיפש ילדים אבודים בשם תנועת "המזרחי". עד היום הוא מרגיש אשמה על הסבל הנוסף שגרם לילדים אלה כשהוציאם מבתי הוריהם המאמצים.

סרטה של ודד ברמן העלה את "מבט שני" למדרגה חדשה, אותה מדרגה שבה נמצאות זה שנים תוכניות כמו "פנורמה" הבריטית. תחילת עשייתו של הסרט בסיפור ששמעה ודד ברמן מפי לאה באלינט, על מאות אנשים בלי שם המתרוצצים בעולם ומחפשים את מקורות זהותם בארכיונים שונים. באלינט חשבה לעשות עבודת אבדאי על עניין זה. ברמן נעזרה בה ובשפה הפולנית השגורה בפיה כדי להתחיל בתחקיר, ולנסות למצוא כמה מהאנשים המופיעים ברשימות.

רשימותיה של ונדה סוקולובסקה התגלו במשך התחקיר, דרך איש ושמו אריה קימלמן שכבר נתקל בהן. בראשותה הצליחה ברמן לכנס בוורשה כמה עשרות ילדים מאומצים שנשארו בפולין וגילו את יהדותם רק בבגרותם. כולם בשנות ה-50 לחייהם, כולם כבר קשרו קשר זה עם זה, והם מתכנסים שם בשנה. סביב המפגש השנתי הזה, שתוקיים בנותר לטלוויזיה הישראלית במועד המסרים, צילם הצוות של ודד ברמן עוד שבוע ימים ברחבי פולין, ואף הפגיש את גיבורת הסרט עם המשפחה המאמצת שהתגלתה בזאקופנה במשך התחקיר.

הצלם יעקב ספורטה צילם תוך כדי תחקיר, בלי שידע מראש מה מצפה מכם, או מה הוא עומד לצלם. עיצוב ובימוי נעשה על שולחן העריכה. ואף על פי כן, אין לו נוכחות מטרידה ונדמה כי כל אותם אנשים המומים ודומעים שמגלה המצלמה במשך הסרט, אינם מרגישים כלל בקיומו. הסרט הלא-מבוים הזה עשוי בכישרון רב כל כך, שנדמה כי נעשה על פי תסריט. המסע המרתק לחיפוש קרובים והעבר בשני גיבורים, אחת מישראל ואחד משוויץ – היא גילתה בסופו של הסרט את משפחתה המאמצת, והוא לא גילה דבר מלבד שביב של זיכרון מביתו שבגטו.

דמותה המסעירה של ונדה סוקולובסקה, שליוותה את הסרט מבית חולים, והרשימות הרבות והארוכות שרצו על המסך, הדגישו כי מה שנראה בסרט הוא רק קצהו של סיפור. בעשייה רבת כישרון נהפך הסרט "רשימות ונדה" לפנינה תיעודית שכדאי להקרינה בקרוב מאוד בשידור חוזר.

הבריטים יודעים לעשות את זה

מאת אודי קליין

קומיקאים בריטים רבים רצו להוכיח שהם מסוגלים ליותר מזה: אם לא לגלם את המלט, אף שכמה מהם עשו גם זאת, הרי לפחות לשנות תדמית במידה ניכרת. המקרה הידוע ביותר הוא זה של אלק גינס: לאחר שכיכב בסדרה של קומדיות בריטיות מצליחות עשה תפנית קיצונית וגילם ב-1957 את דמותו של איש הצבא הבריטי הקפדן ב"הגשר על נהר קוואי" – תפקיד שזיכה אותו באוסקר. רובי קולטריין, קומיקאי עב-בשר המככב בסדרת המתח הבריטית המצליחה "המפצח", שמשדר הערוץ השני, יצטרף אל רשימת הקומיקאים הבריטים שעשו זאת במפתיע ובהצלחה רבה.

המעבר מן הקומדיה לתחומים דרמטיים אחרים פועל כאשר הקומיקאי מצליח לנווט היסטריה ומצוקה קומיות לאפיקים מקבילים ומשלימים. במקרה של קולטריין זהו מעבר מורכב במיוחד, משום שהוא נודע עד כה כקומיקאי פיסי והופעותיו נטו אל השתטות הבריטית העממית, הפרועה והמצחיקה מאוד. לנו הוא מוכר בעיקר מהסרט "נזירות ממין זכר", שבו גילם את דמותו של פושע זוטר המוצא מקלט במנזר ומבלה את רוב זמנו בסרט מחופש לנזירה.

ב"המפצח" הוא מגלם את דמותו של הד"ר פיצג'רלד, המכונה פיץ, פסיכיאטר העובד בשירותה של המשטרה הבריטית. הוא מסייע לפתור פשעים ובעיקר לנתח את מנגנוני ההגנה של החשודים בהם. ממדיו הגדולים מעצימים את מידת הסמכותיות שלו ובעיקר את תחושת האיום שהוא מעורר: נוכחותו ממלאת את חללם של החדרים המשטרתיים וגם את זה של מרקע הטלוויזיה. הוא שנון, אכזר, חריף, משכיל, מהיר לשון ומחשבה, מופרע ומיוסר. יש לו הומור, המתגלה ברגעים הכי לא-צפויים, וברור גם שמאחורי הבטחות היעילה שבה הוא תוקף את חשודיו עומד אדם שאכפת לו, ואשר נואש מהיכולת לעזור באמת לאלה הזקוקים לו.

הדמות שואבת את עוצמתה מכך שהיא מרתיעה ומושכת בעת ובעונה אחת, ואין זה מקרה שפיץ הפך לאחת הדמויות הטלוויזיוניות הפופולריות ביותר בבריטניה של שנות התשעים. טוב עשה הערוץ השני ששיבץ את שידורה של "המפצח" בימי שלישי אחרי NYPD, וכך הוא מציע שעתיים של טלוויזיית מתח איכותית, המורכבות משתי סדרות שהן אמנם שונות מאוד אך יש ביניהן הרבה מן המשותף. שתיהן פועלות במסגרות ז'אנריות טלוויזיוניות משטרתיות לכאורה, אך מנסות להרחיב את תחומיהן של מסגרות אלה. שתיהן מתארות מציאות של מצוקה עירונית ומשבצות בתוכה דמויות של גברים פגועים, העושים אמנם את עבודתם ביעילות אך משלמים עליה מחיר כבד.

פיץ הוא מהמר כפייתי, המסרב לוותר על כפייתיות זו גם במחיר הרס נישואיו. באחת הסצינות החזקות ביותר בפרק ששודר השבוע מודיעה לו אשתו, שעזבה אותו, כי היא אמנם מוכנה לחזור, אך גם מגלה לו שבגדה בו עם אחר במבריה. תגובתו של פיץ לווידוי היא שיא של כתיבה טלוויזיונית מעולה, שמתבררת, על-פי מיטב המסורת של הטלוויזיה הבריטית, בין הפשולי למתוחכם. הוא אינו רוצה לשמוע, אינו מוכן לסלוח לה ותוקף אותה בזעם חריף וכריסטי, התוקף בראש וראשונה את כאבו.

זוהי סצינה קשה ואפקטיבית להפליא, והפרק שבה הופיעה היה גדוש בסצינות שכאלה. עלילתו הראשית תיארה כיצד פיץ מנסה לשבור את מחסום ההתנגדות של אשה צעירה, אהובתו של רוצח פסיכופת, אשר מאמינה כי למות כמו בוני וקלייד, בסוף מרוץ של אהבה פו, זהו החלום הרומנטי הנעלה ביותר. יש מקצועה של הגיבור מגתב את הסדרה לעבר הנוסחה הדרמטית והפסיכולוגיסטית הקלה מדי, אבל הדבר נעשה באפקטיביות, זו אחרי הכל טלוויזיה פופולרית, המבקשת להעניק לצופים סיפוק מיידי.

כוחה של הסדרה נובע מכך שהיא מטפלת באותה מידה של היסטריה ומצוקה המאפיינות גם את הגיבור שלה. התווית האפורות בו מגיעה אותו המעניקה לה אנרגיה עצבנית ותוקפנית. זו סדרה אלימה, והפרק ששודר השבוע, למשל, כלל סצינה קשה-לצפייה, שבה שון הפסיכופת הסובל מפגם בדיבורו – אחת הדמויות הפסיכופתיות המרתיעות אך גם הנוגעות ללב ביותר הזכורות לי על המרקע – מתעלל באשה עיוורת. לכאורה הסתיים הפרק בטוב, אך מה שנחרט בזיכרון הוא מבוקש של שני בעלי-כוח אלה – שמגם משתלב בנימה הפסיכולוגיסטית הכוללת של הסדרה – האלימות הנובעת ממצוקה.

הבריטים יודעים לעשות את זה, ו"המפצח" מוכיח זאת שוב. לא ראיתי את פרקיה הראשונים של הסדרה, אך היא שובה את לב הצופה כמעט מיד. קולטריין מצליח להפוך את פיץ לאחת מאותן דמויות טלוויזיוניות, הפועלות אמנם בתוך המסגרת המסורתית של סדרת המתח אך הן גם ייחודיות לגמרי. דמותו מעוצבת בדיוק מרשים, החיבור שנוצר בה בין המקצועי לפרטי הופך אותה למורכבת ומשכנעת. לרגעים הדמות מרתיעה בעוצמתה, אך לרוב מבין הצופה מה עובר עליה ומה מניע אותה – ונגרף לתוכה.

מוזיאון תל אביב לאמנות
TEL AVIV MUSEUM OF ART

תערוכות

דיוקנאות משפחה הולנדיים במאה ה-17
התערוכה מותקנת לכל המשפחה. לראשונה זה עשרות שנים השאיל הריקסמוזיאום באמסטרדם למוזיאון תל אביב לאמנות יצירות מאוספיו.
שיח גלריה בתערוכה: יום שישי, 25.11, 11.30; יום שני, 28.11, 11.30

גדר ברושים עין הפריזמן מיסטר מתוקי

אוספים

אמנות אירופית במאות 16–19
הציור האימפרסיוניסטי והפוסט-אימפרסיוניסטי
אוסף משה ושרה מאיר
אמנים יהודים באירופה בין שתי מלחמות העולם
פיסול מאוסף המוזיאון
גדולי האמנות במאה העשרים, אוסף מיונה-בלומנטל
אדוארד מונק – מבחר הדפסים
שיח גלריה באנגלית באוספי המוזיאון: יום רביעי, 30.11, 11.30

וידאו
יום ראשון, 27.11, 20.30
אלישע בצרי מעבר לשטחים, 1985–1995, טרילוגיה, 88 דקות.
החל ב-1.12 הקרנה רצופה בחדר הווידאו
ברוס נאומן, חקירת אלימות, 1986
פיטר פישלי ודיוויד וייס, כך דברים מתגלגלים, 1987–1986

מופע
יום רביעי, 30.11, 19.00
עדינה בר-און, אלון אילת שאשא (שעה בקירוב)

ביתן הלנה רובינשטיין לאמנות בת זמננו

תערוכות חדשות

עאסם אבו-שקרה
אמן ערבי-ישראלי שעל אף מותו בגיל צעיר ממחלה ממארת יצר מתווי עבודות מהמרשימים באמנות הישראלית בשנות ה-80.
שיח גלריה בתערוכה: שבת, 26.11, 11.30; יום רביעי, 30.11, 11.30

צברים באמנות הישראלית, 1910 – 1990
מוטיב הצבר בעבודות מתוך אוסף המוזיאון ומאוספים פרטיים.

מוסיקה
מוצ"ש, 26.11, 20.30
סדרת הקונצ'רטו הכפול
הקאמרטה הישראלית רחובות. מנצח: אבנר בירון.
נטשה סדסון – פסנתר; גבריאלה בוקובסקי – אבוב; אביחי אורנשי – חליל.
בתוכנית: מיני מרתון – היידן.

הרצאה
יום רביעי, 30.11, 20.30
הקולנוע – אמנות או בידור?
סדרה על שמונה שיטות שבהן מוכרים לצופה רצינות משעשעת.
עורך ומרצה: דר' הגרי אונגר. מבוא ממודיע לסרטי אימה: ניסיון לנסח את חוקי הז'אנר בסיועם של היצ'קוק, קרוננברג, דה-פלמה ומפוחדים אחרים.

מוסף שבת
שבת, 26.11, 11.00
אבי בטלהיים מארח את אורה נמיר, דני גלרמן, דין ורצה, ששון גבאי, מוחמד מוחלנה – אורחו של הצייר המנוח עאסם אבו-שקרה.

קולנוע חוות המלאכים
שוודיה, 1992, צבע, 112 דק', תרגום לעברית ולאנגלית. בימוי: קולין נטלי.

לילדים
חוצות העיר החל ב-1.12
מרכז סאלא לפעילות אמנותית
בעזרת משחקים, התעסקות והפעלה, התערוכה מטפלת ביחסי הגומלין בין עיר לאמנות ומעודדת מודעות לאיכויות המיוחדות של העיר.
שבת, 26.11, 11.30
יוצאים מהמסגרת – מופע גלריה
תיאטרון, פנטומימה, תמונות ופסלים המשתלבים "בסער דמיוני ומשעשע", עם עמירם אטיאס וקובי אסף.

פעילות השבוע 1.12-25.11

עאסם אבו-שקרה, צבר בעציץ, 1988

צליל נאור לחנוכה

29.11, יום ג', 13.00–10.00 (כיתות א'-ב')
הרפתקת בוקר, ציורים בעקבות האור

30.11, יום ד', 13.00–10.00 (כיתות ג'-ד')
הרפתקת בוקר, ציורים בעקבות האור

1.12, יום ה', 13.00–10.00 (כיתות א'-ב')
הרפתקת בוקר, ציורים בעקבות האור
11.30 להקת דאדא – מופע מוסיקלי העושה שימוש בכלי נגינה לא שגרתיים.
16.30 קונצ'רטו לליצנים – סימפונט רעננה ותיאטרון דיאבולו במופע מיוחד לכל המשפחה.

2.12, יום שישי
11.30 שירולי – מגוון צלילים מתרבויות העולם עם שלל כלי נגינה וביצוע מקורי לכל המשפחה.

3.12, שבת
11.30 מופע כלי ההקשה של זיו איתן
נגינה בכלי הקשה מכל העולם במגוון סגנונות.
12.00 בארץ צליל – תזמורת קשתניות קמרטה רמת השרון עם דליה פרידלנד.

4.12, יום א', 13.00–10.00 (כיתות ג'-ד')
הרפתקת בוקר, ציורים בעקבות האור

5.12, יום ב', 13.00–10.00 (כיתות א'-ב')
הרפתקת בוקר, ציורים בעקבות האור

כרטיסים ניתן להזמין בקופת המוזיאון, טל': 03-6961297
מרכז החינוך לאמנות: אור בקצה המכחול: 1.12–29.11
שלושה ימי פעילות של אמנות וכיף. טל': 03-6919155

מציעים לך חברות במוזיאון תל אביב לאמנות
פרטים והרשמה:
בטל' 6957361 שלוחה 266

שעות הביקור
ימים: א', ב', ד', ה': 18.00–10.00
יום ג': 22.00–10.00
ימים ו' ושבת: 14.00–10.00

מוזיאון תל אביב לאמנות
שד' שאול המלך 27, טל' 6961297

החנות
ימים: א', ב', ד', ה': 21.00–10.00
יום ג': 22.00–10.00
יום ו': 14.00–10.00
שבת: 14.00–10.00; 22.00–19.00

ביתן הלנה רובינשטיין לאמנות בת זמננו
שד' תרס"ט 6, טל' 5287196

ספריית המוזיאון
ימים: א', ב', ד': 16.00–10.00
יום ג': 20.00–14.00
יום ה': 13.00–10.00

תערוכות ניידות
השאלה: א'-ה' 13.00–10.00

מרכז החינוך לאמנות
רח' דובנוב 8, טל' 6919155
פרטים והרשמה:
ימים א'-ה': 19.00–9.00

כניסה חופשית למוזיאון למחזיקי GoldMasterCard

יותר ממה שהעין רואה

בנקים וחב' אחזקה

משכנתאות

מימון

ביטוח

מסחר

שרותים

תיירות

מושבים

נדלן ובינוי

חקלאות

מזון וטבק

טקסטיל

מתכת

אלקטרוניקה

מוצרי בניין

מוצרים כימיים

עץ ונייר

אזהרה:

מערכת הארץ עושה כמיטב יכולתה לדבר ולעבד תוך זמן קצר נתונים לידיעת הקורא. כל שימוש בנתונים המתפרסמים, טעון בדיקת אימות, והוא על ידי המשתמש ובעשה על אחריותו.

מילון מונחים וקיצורים

% ביצוע: אחוז ביצוע חלקי. שער נמוך: השער הנמוך ביותר ב־12 החודשים האחרונים. שער גבוה: השער הגבוה ביותר ב־12 החודשים האחרונים. תשואה חודשית: התשואה של נייר הערך מתחילת החודש. תשואה שנתית: התשואה של נייר הערך מתחילת השנה. תאריך הדיווח: תאריך הדו"חות הכספיים האחרונים שפורסמו. מכירות, רווח נקי: במיליוני דולרים, ב־4 הרבעונים האחרונים. תמם תנודה: בלתי מוגבלת. המ: הפסקת מסחר. המט: הפסקת מסחר ממושכת. לנ: לא נסחר. שב: שער בלבד. ק: קונים בלבד. מ: מוכרים בלבד.

[illegible]

תעשיות שונות

[illegible]

השקעה ואחזקות

[illegible]

חיפושי נפט

[illegible]

מקבילה

[illegible]

נתוני בורסה / 24.11.94

ביום א' 27.11.94

יצורף למנויי העיתון מוסף עיצוב
לרגל תערוכת עיצוב שתערך בגני-התערוכה
ב-28.11-3.12

במוסף עיצוב המחולק ביום א' 27.11.94
נפלה טעות במודעת המבצע 1+1.
למנויי העיתון כרטיס שני חינם לתערוכה בשבת
3.12.94 בין השעות 11.00-22.00
ולא כפי שפורסם.

עימכם הסליחה

כלים חשבונאיים לעבודת הדירקטור

השתלמות בת 5 מפגשים יומיים, בימי ד' החל מ-
7.12.94
בת"א

נושאי ההשתלמות
- החברה ורואה החשבון
- הרקע המשפטי והחשבונאי של הדיווחים הכספיים
- דו"ח המבקרים, דו"חות מבוקרים, דו"חות בלתי מבוקרים
- יסודות הדו"חות הכספיים, בעיות נתוח בענפים נבחרים: בנקאות, קבלנים, חברות השקעה, תעשיה, חברות ממשלתיות ועירוניות.
- שיקולים ואפשרויות בגיבוש מדיניות חשבונאית להצגת נכסים.
- ניתוח דו"ח רווח והפסד במצבים שונים.
- בסיסי הכרה בהכנסה, קביעת אלטרנטיבות להצגת רווח השבוטי.
- השתקפות המסים בדו"חות הכספיים, עתודות, מיסים נדחים וכיו"ב.
- דו"חות כספיים מאוחדים - הצגת השקעות על בסיס השווי המאזני.
- דו"ח הדירקטוריון

ההשתלמות מיועדת לדירקטורים, מנכ"לים ומנהלים.

מנחה ההשתלמות: רו"ח עזרא שמש

פרטים והרשמה: טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104
המרכז הישראלי לניהול

במה ב

[illegible]

במה ג

[illegible]

משתנים

במה א

[illegible]

אגרות חוב / 24.11.94

סדרה	שער	שינוי בנק'
גלבוע 6169	302.0	--
גלבוע 6170	284.4	--
גלבוע 6171	209.1	--
גלבוע 6172	218.6	--
גלבוע 6507	155.2	--
גלבוע 6508	159.5	-0.2
גלבוע 6509	151.0	--
גלבוע 6510	143.3	--
גלבוע 6511	149.3	--
גלבוע 6512	146.0	--
גלבוע 6401	125.4	--
גלבוע 6513	151.0	--
גלבוע 6514	150.4	-0.5
גלבוע 6515	132.6	--
גלבוע 6516	123.0	--
גלבוע 6517	127.4	--
גלבוע 6519	120.7	--
גלבוע 6520	126.8	--
גלבוע 6521	132.1	-0.1
גלבוע 6522	124.7	--
גלבוע 6523	120.8	--
גלבוע 6524	122.0	--
גלבוע 6525	118.3	-0.1
גלבוע 6526	108.0	--
גלבוע 6527	106.2	--
גלבוע 6528	107.5	--
גלבוע 6529	101.8	--
גלבוע 6530	100.7	-0.1
גלבוע 6531	97.4	--
גלבוע 6532	94.8	+0.1
גלבוע 6533	96.6	--

אג"ח קונצרניות
צמודות מט"ח

סדרה	שער	שינוי בנק'
אלביט אג"ח א	140.4	--
אלקו אג"ח 4	151.6	--
בלת מימון 13	179.8	+0.2
דלתא אג"ח 1	139.4	-0.7
משכנ"ם הנפק 20	116.1	-0.6
משכנ"ם הנפק 21	120.4	-0.4
מפס אג"ח 1	112.0	--
כ"ל מימון 15	195.8	--
כ"ל מימון 16	177.1	-3.4
כלל הנפקות 1	984.0	--
לאומי מימון 174	107.4	-0.5
לאומי מימון 175	104.2	--
מגל 3	124.5	+0.1
מגל במה א	447.0	-1.0
פקר אג"ח 2	114.9	-1.8
תאפ אג"ח 4	146.2	--
תאפ אג"ח 5	131.9	-0.1
ים המלח אופציות 2002	70423.0	-2178.0

אג"ח קונצרניות
צמודות דולר או מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
בלת מימון 2	385.0	--
כלל הנפקות 7	541.0	--

אג"ח קונצרניות
צמודות מדד או סל מטבעות

סדרה	שער	שינוי בנק'
משכנ"ם הנפק 9	338.0	--
משכנ"ם הנפק 10	355.0	--
משכנ"ם הנפק 14	354.0	--
לאומי מימון 161	369.0	--
לאומי מימון 164	327.0	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
חקק 2	169.1	-5.2
קסר אג"ח ב'	159.7	--
דבוק אג"ח 1	304.0	--
שוק ממוני ד"א	155.4	--
שוק ממוני 2"א	149.4	-0.3
עדיא אג"ח 3	169.6	-1.7
תדירא אג"ח 1+2	388.0	--
תדירא אג"ח 3	314.0	--
תבן 1	123.0	-3.8
תבן 2	143.0	-4.4
תבן 3	138.9	-0.4

אג"ח קונצרניות
נסחרות מט"ח - ריבית קבועה

סדרה	שער	שינוי בנק'
[illegible] 20	98.8	--

אג"ח קונצרניות
נסחרות מט"ח - ריבית משתנה

סדרה	שער	שינוי בנק'
הפ"ס 35	98.0	+0.1
הפ"ס 36	98.0	--

אג"ח קונצרניות
צמודות לזהב

סדרה	שער	שינוי בנק'
הרמזה יד אח 1	164.4	--

אג"ח ממשלתיות
צמוד דולר - ריבית משתנה - גלבוע

סדרה	שער	שינוי בנק'
גלבוע 6159	518.0	--
גלבוע 6160	484.0	--
גלבוע 6161	465.0	--
גלבוע 6162	420.0	--
גלבוע 6163	390.0	--
גלבוע 6164	376.0	--
גלבוע 6164	353.0	--
גלבוע 6166	331.0	--
גלבוע 6167	322.0	--
גלבוע 6168	321.0	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
לאומי מימון 152	114.3	-0.2
לאומי מימון 153	114.4	-0.2
לאומי מימון 162	335.0	--
לאומי מימון 163	360.0	--
לאומי מימון 165	313.0	--
לאומי מימון 166	313.0	--
לאומי מימון 167	302.0	--
לאומי מימון 168	300.0	--
לאומי מימון 169	287.8	--
לאומי מימון 170	319.0	--
לאומי מימון 171	236.4	--
לאומי מימון 172	185.5	-0.2
לאומי מימון 173	157.3	--
לודזיה אגח א	160.7	--
מבני תעשיה אגח ב	290.2	--
מג"ל 1	295.7	--
מג"ל 2	259.4	--
כרמל סיב' אגח 1	184.8	-0.2
מימטאל אגח א	150.5	--
מימטאל אגח 1	95.3	--
מון אגח א	174.9	-0.4
מוניקים 170	290.5	--
משכנ"ם 89	290.4	--
משכנ"ם 91	257.1	--
משכנ"ם 92	186.0	--
משכן אג"ח 38	297.1	-0.6
משכן אג"ח 39	276.1	--
משכן אג"ח 40	260.5	-0.3
משכן אג"ח 41	187.7	-0.2
משכן אג"ח 42	165.3	-0.3
נפי אג"ח 1	117.9	--
נכסי אגד אגח 2	131.1	--
נכס מימון אגח ב	157.6	--
נשיגו אג ב	119.1	-1.2
נתם אג"ח 1	172.6	-0.2
נר"ח אג"ח 6	164.6	-0.3
פלדקו אג"ח ב	86.0	--
פקר אג"ח 3	123.8	-0.6
תאפ אג"ח 3	166.7	-0.8
ציון הנה אג"ח 1	162.7	-0.3
תבן 1	197.4	-6.1

סדרה	שער	שינוי בנק'
משכנ"ם הנפק 8	320.0	--
משכנ"ם הנפק 11	360.0	--
משכנ"ם הנפק 12	313.0	--
משכנ"ם הנפק 13	330.0	--
משכנ"ם הנפק 15	316.0	--
משכנ"ם הנפק 16	321.0	--
משכנ"ם הנפק 17	314.0	--
משכנ"ם הנפק 18	267.3	--
משכנ"ם הנפק 19	161.2	+0.2
ווהה אגח 1	114.4	--
ולבסן אג"ח 1	113.0	-0.2
אלכנ' אגח 2	162.0	--
חשמל 15	251.9	-2.5
חשמל 16	238.9	--
חשמל 17	219.6	-5.6
חשמל 18	208.0	-4.7
חשמל 19	174.4	-0.3
חשמל 20	199.6	--
חשמל 20 א	157.5	+1.1
חשמל 21	110.1	--
חב' הבנקים אגח 1	329.0	--
חב' הבנקים אגח 2	312.0	--
חב' הבנקים אגח 3	266.5	--
יפה אגח 2	84.8	-1.7
ירושלים אגח א	269.2	--
יוניקו אגח ב	173.0	-3.2
יוניקו אגח 1	128.6	-0.3
כון פיתוח אגח 1	174.2	-1.8
כור הנפקות 7	177.2	-0.4
כ"ל מימון 14	300.0	--
כלל הנפקות ה	388.0	--
כלל הנפקות 1	393.0	--
כלל הנפקות 1	356.0	--
כלל הנפקות ח	332.0	--
כלל הנפקות ם	360.0	--
כלל הנפקות י	302.0	--
כלל הנפקות יא	283.9	--
כלל סחר אגח 3	111.3	-0.3
כלל חפצח אגח 7	250.1	+1.3
לאומי מימון 151	168.9	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
אמפל 2	284.4	--
אמפל 3	308.0	--
אמריקה אג"ח 3	188.5	--
אפר צבי אג"ח 2	290.5	-0.3
[illegible]	167.4	--
אשראט 23	239.2	-0.2
אשראט 24	181.0	--
בנק אג"ח 1	243.1	--
בנק אג"ח 2	146.0	--
בלת מימון 3	366.0	-1.0
בלת מימון 4	343.0	--
בלת מימון 5	339.0	--
בלת מימון 6	308.0	--
בלת מימון 7	309.0	--
בלת מימון 8	298.3	--
בלת מימון 9	296.0	--
בלת מימון 10	289.8	--
בלת מימון 11	258.3	--
בלת מימון 12	261.2	+0.3
בלת מימון 14	237.0	--
בינל' מסוף אגח 44	154.3	-0.3
בינל' מסוף אגח 45	104.5	+0.1
דיסקונט אגח 14	175.2	-0.7
דיסקונט אגח 5	181.7	--
ברטל סחר 17	252.0	-0.3
בני דקות אגח 1	142.1	--
דור גבוה אגח א	178.9	-0.2
דיסקו אגח 1	291.8	--
דיסקו אגח 2	279.0	--
דיסקו אגח 3	256.0	--
דיסקו אגח 4	184.7	-0.2
חבור אג"ח ב'	183.4	--
הדר מכניקה אגח 1	75.5	-0.8
משכנ"ם הנפק 1	377.0	--
משכנ"ם הנפק 2	364.0	--
משכנ"ם הנפק 3	321.0	--
משכנ"ם הנפק 4	356.0	--
משכנ"ם הנפק 5	349.0	--
משכנ"ם הנפק 6	350.0	--
משכנ"ם הנפק 7	350.0	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
4.00 5420	109.8	--
105901	220.1	--
4.00 5421	105.3	--
4.00 5422	105.4	+3.1
כפיר 1376	140.2	--
111377	158.1	+0.5
111378	154.5	--
111379	142.4	+0.1
111380	142.1	+0.3
111381	138.1	+0.1
111382	134.5	+1.2
111383	135.2	--
111384	132.9	--
111385	127.6	+0.4
111386	127.1	+0.4
111387	122.7	-0.1
111388	120.9	--
111389	115.3	+0.6
111390	112.8	--
111451	162.8	-0.5
כפיר 1452	159.6	-0.3
1391	109.9	+0.1
111392	107.9	--
1393	101.9	+0.3
כפיר 1495	158.2	--
1394	98.9	+0.3
1395	96.3	-0.3
כפיר 1511	135.2	--

אג"ח קונצרניות
צמודות מדד

סדרה	שער	שינוי בנק'
אגיס אג"ח 1	104.2	--
אורים אג"ח 30	175.7	--
אורים אג"ח 2	387.0	--
אורים אג"ח 4	188.8	--
אלקטרוא' אגח 1	187.8	--
אלקו אג"ח 3	194.2	--
אלדוב אגח ב	173.1	--
אלדוב אגח ג	159.1	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
114816	144.7	-0.3
114817	142.9	-0.5
115408	241.2	-0.2
115409	234.8	+0.5
114818	138.9	--
114819	136.4	-1.4
114820	137.5	-0.1
115410	210.7	-5.4
115411	206.4	--
115601	295.3	-0.3
115602	290.5	--
115603	284.4	--
115604	276.8	--
115412	199.8	--
115413	196.5	-0.4
115605	273.4	-0.3
5606	272.9	-1.6
115205	144.8	--
115206	142.4	--
115414	183.3	--
115610	256.1	+0.3
115611	247.5	--
115612	233.3	--
115207	133.3	--
115208	129.2	--
115613	211.8	--
115614	212.0	--
115615	207.5	--
115701	229.3	-0.5
115702	223.2	-0.7
115703	218.8	-0.9
115415	129.7	--
115416	126.2	--
115704	197.8	--
115705	194.0	-0.4
115417	122.8	--
115706	193.3	--
115418	117.4	--
ג"ל 2.50% 5707	147.7	-0.1
ג"ל 4.00% 5419	118.0	--

סדרה	שער	שינוי בנק'
113764	325.0	-1.0
113765	318.0	--
113766	315.0	--
114150	136.6	--
113767	308.0	-2.0
113768	299.5	-1.5
113769	305.0	--
113770	304.0	--
113771	317.0	-10.0
114235	150.2	-0.3
113772	307.0	+3.0
113773	301.0	+1.0
113774	298.2	-0.6
114236	134.7	+0.3
113775	279.2	-5.7
114237	134.5	-0.3
114238	137.8	-0.3
113776	280.3	--
113777	288.5	--
114239	137.3	-0.3
114240	133.4	--
114241	130.3	--
114242	130.4	--
114243	125.4	--
114244	123.5	-0.1
114245	122.9	-0.9
113778	236.8	--
114246	119.6	--
114401	304.0	-2.0
114402	295.0	-6.0
114247	115.0	-0.6
114403	291.0	-5.9
114248	110.4	-1.6
114249	110.3	-0.3
3.00 4250	103.5	-0.1
113779	188.8	--
114404	288.6	--
113780	184.2	--
3.00 4251	99.6	-0.2
114407	348.5	-1.3
3.00 4252	97.3	-0.2
ג"ל 2.50% 3781	190.0	-0.3
113782	166.6	-0.7
113783	163.8	-0.8
113784	160.2	-0.2
113785	156.7	-0.2
114808	220.3	-0.4
114809	214.5	-0.4
113787	148.4	+0.1
4810	210.5	-1.1
115401	316.0	--
115201	266.5	--
115402	306.8	+1.0
115202	263.3	-0.5
115203	251.7	--
115403	294.9	+1.5
115404	292.9	--
115405	295.7	+0.9
115204	238.5	--
114811	154.6	-0.5
114812	149.2	--
114813	148.9	+1.1
ג"ל 2.50% 4801	158.5	-0.2
115406	251.4	-0.3
114814	140.6	-0.8
114815	144.9	--
115407	257.3	-0.5

אג"ח ממשלתיות
ריבית משתנה - גילון

סדרה	שער	שינוי בנק'
גילון 2125	98.6	--
גילון 2126	100.2	--
גילון 2160	100.5	--
גילון 2201	103.4	--
גילון 2202	100.2	--
גילון 2203	100.2	+0.4

אג"ח ממשלתיות
גליל משטר, שגיא, גבע, כפיר

סדרה	שער	שינוי בנק'
גליל 4.75% 4231	236.2	--
גליל 4.75% 4232	236.2	+0.2
ג"ל 4.25% 3751	3084.0	+1.0
113752	427.0	--
113753	412.0	-3.0
113901	399.0	--
113902	380.0	--
113903	377.0	--
113791	317.0	--
113904	387.0	--
113792	320.0	--
114601	193.7	--
114602	192.3	--
114603	190.7	--
114604	188.3	--
114605	189.0	--
114606	196.5	--
114607	196.8	--
114608	195.6	-0.4
114609	187.9	--
114610	181.6	-0.7
114611	175.9	--
114612	170.6	-0.9
114613	167.9	--
114614	164.3	-0.2
113754	391.0	+1.0
גליל 3.00% 4119	162.0	+0.2
גליל 3.00% 4120	162.0	+0.2
114121	161.7	+0.3
113862	238.9	--
114122	159.9	+0.2
113863	224.2	--
113755	376.0	+1.0
113864	223.7	--
114123	157.4	--
114124	153.5	--
113865	216.9	-0.6
113756	344.0	-2.0
113866	215.2	--
113757	357.0	-2.0
114125	147.8	--
113758	351.0	--
113867	212.4	--
114126	143.0	--
113759	350.0	--
113760	344.0	-1.0
114127	139.3	--
113761	338.0	--
114128	136.9	--
113868	336.0	--
114129	135.9	+0.6
113763	399.0	--
שגיא 2.00% 4233	156.0	-0.2
שגיא 2.00% 4234	158.6	+0.2

תוצאות המסחר באופציות על שער הדולר אתמול

שם האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
sC 240 DEC	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 DEC	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sP 295 DEC	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 DEC	690	690	—	—	600	600	5	3000	1588
sP 300 DEC	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 DEC	220	200	-20	-9.09	200	225	63	12995	6790
sP 305 DEC	120	120	—	—	—	—	—	—	53
sC 310 DEC	74	30	-44	-59.46	30	30	2	60	3383
sP 310 DEC	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 315 DEC	25	25	—	—	—	—	—	—	1476
sC 240 FEB	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 FEB	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sP 295 FEB	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 FEB	1173	1160	-13	-1.11	1120	1180	38	44170	423
sP 300 FEB	400	400	—	—	—	—	—	—	1
sC 305 FEB	744	730	-14	-1.88	720	740	37	26780	1588
sP 305 FEB	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 310 FEB	350	355	5	1.43	350	360	74	26275	1611
sP 310 FEB	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 240 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 295 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sP 295 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 300 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sP 300 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 305 APR	1044	1044	—	—	—	—	—	—	12
sP 305 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—
sC 310 APR	800	800	—	—	—	—	—	—	12
sP 310 APR	לא נקבע	לא נקבע	—	—	—	—	—	—	—

תוצאות המסחר באופציות מעו"ף אתמול

שם האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
C 001 NOV	16800	16800	—	—	—	—	—	—	2709
C 110 NOV	5900	5900	—	—	—	—	—	—	768
C 150 NOV	2349	2080	-269	-11.45	2080	2080	13	27040	714
P 150 NOV	3	3	—	—	—	—	—	—	10694
C 160 NOV	900	1034	134	14.89	990	1050	422	437940	2632
P 160 NOV	9	1	-8	-88.89	1	1	103	103	14741
C 170 NOV	100	41	-59	-59	1	150	2988	276735	10711
P 170 NOV	190	78	-112	-58	7	80	4715	242099	17860
C 180 NOV	5	1	-4	-80	1	1	31	31	17634
P 180 NOV	1040	989	-51	-4.9	920	1000	585	555110	12810
C 190 NOV	2	2	—	—	—	—	—	—	21495
P 190 NOV	2038	1980	-58	-2.85	1900	2000	339	653330	11383
C 200 NOV	1	1	—	—	—	—	—	—	24096
P 200 NOV	3016	2960	-56	-1.86	2960	2960	101	298960	6821
C 210 NOV	1	1	—	—	—	—	—	—	24756
P 210 NOV	3980	3980	—	—	—	—	—	—	3093
C 220 NOV	2	2	—	—	—	—	—	—	17255
P 220 NOV	4891	4960	69	1.41	4960	4960	1	4960	2574
C 001 JAN	16883	17078	195	1.16	16920	17100	144	2448100	3767
C 110 JAN	6380	6380	—	—	—	—	—	—	340
C 150 JAN	לא נקבע	2800	—	—	2640	2820	262	720400	—
P 150 JAN	לא נקבע	111	—	—	380	240	2195	409755	—
C 160 JAN	1887	2020	133	7.05	1950	2040	721	1441030	1140
P 160 JAN	461	371	-90	-19.52	360	460	2871	1211080	4309
C 170 JAN	1250	1450	200	16	1300	1460	1542	2110620	3879
P 170 JAN	830	690	-140	-16.87	690	820	2468	1678040	9539
C 180 JAN	800	981	181	22.63	800	1010	2798	2483400	6539
P 180 JAN	1365	1108	-257	-18.83	1100	1320	1759	2123620	4637
C 190 JAN	490	658	168	34.29	500	670	3312	1879050	6857
P 190 JAN	1967	1767	-200	-10.17	1750	1950	1743	3224150	4778
C 200 JAN	290	368	78	26.9	270	380	3024	992295	7505
P 200 JAN	2760	2474	-286	-10.36	2460	2700	306	789000	2774
C 210 JAN	175	209	34	19.43	155	220	3365	459105	11244
P 210 JAN	3580	3323	-257	-7.18	3500	3600	575	1985160	3762

אג"ח להמרה / המשך

שם אגרת	סוג הצמדה	שער מניה	שער אג"ח	הקצאה מרומנת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
הפניקס א *	מדד	309	94	4.0	67.5	6.4	6.3
זלקו 1	מדד	209	141.5	2.6	54.5	4.1	4.1
זיקו	דולר	996	85	5.4	78.3	8.9	7.2
ולאר 1	מדד	491	113	3.9	115.2	3.9	2.8
ניטר א	מדד	141.5	93.5	4.9	623.7	9.4	7.9
מדיקן א	מדד	10346	133	5.6	20.7	3.2	2.5
חד אבלון א	מדד	1037	109.5	2.4	533.6	1.2	0.5
חד אבלון ב	מדד	1057	98.5	4.6	526.9	5.9	4.9
חכם *	מדד	3291	91.5	7.6	139.1	7.4	5.8
חנ.י. א	מדד	416	130	1.8	181.3	5.3	5.3
חנ.י. ב	מדד	416	107	4.5	316.1	6.4	4.6
טל סי 1 (50%)	מדד	3140	132.5	1.6	153.2	6.4	6.3
טל סי 1 (50%)	דולר	3140	132.5	1.6	153.2	-0.4	-1.1
טל ביתן 2	מדד	3130	126	4.1	116.2	3.8	3.8
טל ביתן 3	מדד	3148	111	4.1	165.1	4.3	3.5
טמפו יר 2	דולר	356	80.5	3.6	182.7	12.4	15.2
טבע 5	מדד	74033	413	2.1	0.4	-26.2	-26.4
טמפרין	מדד	266	101	3.6	384.1	9.1	7.8
טפר *	מדד	189.5	46.5	4.4	30.7	17.2	14.7
טר כבבים	מדד	194.5	43.5	5.1	618.3	15.5	14.2
ידע	מדד	364	100.5	3.1	162.3	10.3	8.4
יואל 1	מדד	136	174	3.1	182.2	3.8	2.5
יואל א1	מדד	134	174.5	3.1	183.1	3.7	2.4
יואל 2	מדד	134	90.5	5.7	507.8	6.4	5.2
יעד 1	מדד	423	106	3.9	175.7	8.0	6.6
יוכנן	מדד	104	130	4.1	663.0	12.6	10.1
ים תיכון א *	מדד	299	101	3.5	109.4	9.1	7.1
יער א	מדד	593	114.5	3.1	136.5	6.1	6.1
יענר	מדד	205	67	5.7	357.6	15.2	13.1
יצואה	מדד	721	157	4.1	-2.0	-3.6	-4.4
יצוא 4	מדד	1501	230	4.1	0.8	-5.2	-5.6
ירדן	דולר	372	84.5	3.8	39.5	6.8	6.7
ישראמקו ב'	מדד	1919	287	2.9	7.9	1.3	0.4
יצוים א	מדד	5052	187	3.1	48.1	4.5	3.1
כלים ב	דולר	1291	209	0.1	-2.9	-8.6	-25.5
כלים 1	מדד	1291	123.5	3.6	129.6	5.0	5.0
כור *	מדד	23261	110	6.6	37.1	2.5	1.5
כיתן א	מדד	1033	135.5	2.4	24.6	2.7	1.3
כלל מתכות	מדד	9938	146.5	1.5	69.5	3.4	3.1
כלל השקעות קסמ 2	מדד	52587	181	0.5	106.5	5.2	2.6
כלל תעשיות 8	מדד	1781	181	2.5	1.6	-5.8	-4.1
כן המנועת	מדד	318	65	5.2	69.7	18.9	16.8
לבידי אשקלון 2	מדד	1533	126.5	5.1	77.0	5.8	4.0
לבידי אשקלון א	מדד	1553	165.5	5.1	142.9	7.4	6.5
לה נסיונל	דולר	1212	116.5	5.1	25.0	2.7	1.8
לנופש המכ"ל 1	מדד	149	105.5	3.9	466.4	8.8	7.3
לר	מדד	365	90	5.5	264.9	8.5	6.8
לעתק מטאר א	מדד	165	61	7.0	114.4	13.8	12.1
ליד	מדד	912	124.5	3.5	21.5	1.8	0.6
ליפסקי א'	מדד	2125	117	3.6	139.5	4.7	4.3
לידו א'	מדד	1084	87	6.1	132.7	4.6	4.6
מ.ג.ב א'	מדד	405	158.5	1.8	42.8	5.7	4.2
מ.מ. הפרגה	מדד	130	69	5.2	430.8	15.5	13.3
מאיר עזרא ב'	מדד	2331	185	3.2	98.4	6.4	4.3
מאכבל א	מדד	247	76.5	4.0	364.6	10.2	9.0
מאכבל ב	דולר	247	73.5	4.4	346.4	12.3	10.7
מגם א	מדד	367	130	3.4	112.5	4.7	3.2
מגם ב *	מדד	367	88	6.0	97.8	4.5	4.5
מדנבקה	מדד	441	93	6.2	262.4	5.5	4.6
מלונאר	מדד	268	78	4.0	220.1	7.9	7.2
מודי א	מדד	110	82.5	5.1	100.0	7.0	6.9
מיטב המשק 1	מדד	425	244	0.1	512.4	26.2	10.1
מיטב המשק 2	מדד	425	76.5	5.1	350.0	17.8	15.4
מיטמאל ב	מדד	329	114	5.0	8.9	5.7	4.5
מכונות המכונה 1	מדד	488	123	4.2	68.9	4.3	3.1
מלונות ישראל ב	מדד	856	114.5	3.9	328.0	6.8	6.7
מן א'	מדד	318	142.5	3.3	258.5	6.6	13.7
מנורה *	מדד	896	86.5	9.1	73.8	5.3	4.4
מספרי בלוזה	מדד	177	121	5.2	98.2	4.1	2.7
מרין לואק 1	מדד	103.5	102	4.1	233.5	12.2	10.0
מרין לואק 2	דולר	103.5	55.5	3.9	142.0	29.8	27.8
מרין מכר חו *	מדד	210	74	2.1	23.3	11.3	9.7
משכן 44 *	מדד	2853	185	5.6	95.7	3.8	2.6
נימור *	דולר	4164	43.5	5.2	33.9	17.4	15.1
נרפלק	דולר	1128	112	3.6	37.8	4.9	-3.4
נועמן	דולר	158	84.5	5.3	194.1	9.4	7.9
נכסי אזורים 1	מדד	537	35	1.1	35.0	1.3	8.1
נכסי אזורים 3	דולר	327	125.5	3.5	73.8	3.3	2.7
נפטא 5 (בריכה)	דולר	616	107	2.0	108.4	2.7	2.7
עקה א'	מדד	20329	109.5	1.3	22.4	3.0	1.4
סונוסטיק	מדד	170.5	101	5.1	238.9	7.9	6.0
סדי כימה	דולר	212	94.5	5.3	345.8	7.0	5.6
סחבות הסף 3	מדד	723	98	5.0	98.5	3.6	3.6
סקופרה 1	מדד	150	108.5	4.3	144.5	10.7	8.8
סקופרה 2	דולר	150	73.5	4.5	89.2	15.6	11.4
סקורפיו א'	מדד	2305	128	4.1	127.7	5.4	4.0
עדין 5	מדד	1461	258	0.5	-1.2	-28.6	-29.7
ממונה אשקלון א	מדד	152	97.5	3.6	427.3	12.4	10.9
פלנות א	מדד	342	161	3.1	127.6	4.0	3.1
פלנות ב	מדד	312	128.5	3.6	23.6	7.3	1.6
פלנות 1	דולר	342	106	2.1	86.0	6.7	6.7
פלנות 2	מדד	525	171.5	5.1	224.7	3.9	3.3
פשרים הנגב	מדד	6951	102	6.5	211.4	4.2	3.3
פיורם	מדד	222	90	4.1	98.6	9.3	7.9
פרמן א *	מדד	147.5	106	3.9	304.8	8.2	7.8
פורס א	מדד	1909	72.5	7.4	379.3	11.1	9.1
פרופים	מדד	200	76	4.6	234.3	10.5	8.9
פרי הגמון	מדד	204	92	5.7	148.0	7.3	5.8
פריצקר	מדד	427	99	5.2	93.6	7.5	5.9
צבר א	מדד	83.5	179.5	3.6	119.0	3.9	3.3
צבר ב *	דולר	89.5	73.5	7.6	49.2	9.1	7.3
צמיתה א	מדד	295	114.5	3.6	86.3	5.9	4.7
צקלון 1	מדד	6124	149.5	3.1	122.8	11.5	10.5
צקלון 2	דולר	6727	111	4.6	98.0	13.9	9.8
צרפתי א	מדד	324	180.5	5.6	241.3	4.2	4.5
קבים 2	מדד	4565	170.5	2.1	41.9	3.6	2.7
קבי אמריקה	מדד	148	87.5	3.5	53.7	7.4	4.1
קבל	מדד	234	145	3.6	412.7	8.4	7.3
קימאל א	מדד	375	187	3.4	199.6	8.7	7.0
קימאל ב	מדד	375	78.5	5.8	67.5	10.8	8.7
קנר א	מדד	197	109.5	3.4	122.3	9.1	7.4
קנר	מדד	299	91	5.6	508.7	9.1	7.1
קוקבל	מדד	50.5	70.5	5.0	198.8	10.2	10.2
קכיבר	דולר	374	78.5	8.1	109.9	11.6	8.4
קרנר ש'	מדד	1361	240	0.9	58.5	3.4	1.3
קרנר השקעות 2	מדד	1877	225	3.0	1.9	-3.2	-3.7
קשר רום	מדד	828	115	4.1	31.8	4.8	3.2
רכסים	דולר	109.5	87	4.3	807.3	8.8	7.1
רפמפורן	מדד	300	102.5	4.6	164.8	7.7	5.7
רינלס א	מדד	384	104	4.4	34.8	3.6	3.6
רדק	מדד	1484	115	5.6	93.7	4.1	3.1
רצ	מדד	254	86.5	5.5	147.2	7.5	6.6
רשף א'	דולר	75	91.5	1.8	449.0	31.4	28.0
רשף ב'	מדד	75	38.9	5.8	211.2	28.8	27.1
שר גד	מדד	202	83	4.6	434.2	13.7	11.6
שוא 5	מדד	2133	95.5	5.5	123.9	4.1	4.3
שמן א	מדד	7439	169	2.9	144.2	5.2	5.2
שמקר א	מדד	353	112.5	2.5	194.8	10.8	8.9
שכיר א	דולר	164	97	5.1	107.0	9.3	7.2
תעבוק 1	מדד	158	119.5	4.1	29.0	4.0	2.4
תעבוק 4 (ברוקר)	מדד	158	120.5	3.8	28.1	1.4	0.5
תורפו 1	מדד	1012	208	1.1	38.3	1.7	0.8
תורפו 2	דולר	1012	168.5	1.1	-1.3	0.8	-2.7
תמש א	מדד	295	173.5	3.1	54.9	5.5	4.6
תיא א'	מדד	902	243	1.4	17.2	-3.7	-4.8
תדיס א'	מדד	3700	198.5	5.0	26.2	2.9	1.3
תעשות א	מדד	786	126.5	3.6	34.6	4.4	2.7
תשמה 3	מדד	786	88.5	6.6	43.0	7.7	6.4

מקרא לאופציות:

שער מניה: שער המניה אליה ממירים את האופציה.
תוספת מימוש מתואמת: התשלום הנוסף שיש להוסיף בעת מימוש האופציה למניה.
פרמיה למימוש מיידי (ב-%): התוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י מימוש האופציה, בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.
מנוף: האופציה בכמה אחוזים ישתנה מחיר האופציה כתוצאה משינוי של אחוז אחד בשער המניה, בהנחה שהפרמיה לא תשתנה.
תשואה אינה שנתית (ב-%): השיעור בו "צריכה" המניה לעלות עד לפקיעת האופציה, כדי שהמשקיע יהיה אדיש בין רכישה ישירה של המניה לבין רכישת האופציה ומימושה.
שווי עפ"י B&S: השווי התיאורטי של האופציה לפי נוסחת בלאק ושולס.
שווי כלכלי: השווי הכלכלי של האופציה.
הערה: כל ישראל ... החל מ-1.1.95 תוספת המימוש תגדל ב-3%.

מקרא אג"ח להמרה:

שער מניה – שער המניה אליה ממירים את אגרת החוב.
הקצאה מרומנת לפדיון – התקופה הממוצעת (בשנים) לפדיון של אגרת החוב כתוצאה מתשלומי הקרן והריבית.
פרמיית המרה ב-%: התוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י המרת האג"ח בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.
תשואה שנתית לפדיון (ברוטו/נטו) – התשואה השנתית המתקבלת לפדיון של אגרת החוב בהנחה של אחזקה עד מועד הפדיון.
הערות:
1. [illegible] יום ההמרה החל מ-1.1.96 הינו 2,900%
2. [illegible] יום ההמרה החל מ-18.9.95 הינו 500%
3. [illegible] יום ההמרה החל מ-18.8.97 הינו 6,700%
4. [illegible] האפשרות להמרה בתוקף עד ל-10.1.95
5. [illegible] יום ההמרה החל מ-8.2.96 הינו 2,700%
6. [illegible] יום ההמרה החל מ-1.1.95 הינו 585%
7. [illegible] יום ההמרה החל מ-1.1.97 הינו 10,050%
8. [illegible] יום ההמרה החל מ-1.1.95 הינו 570%
9. בים תיכון יום ההמרה החל מ-28.2.96 הינו 775%
10. [illegible] יום ההמרה החל מ-1.1.96 הינו 900%
11. [illegible] יום ההמרה החל מ-28.2.96 הינו 2,200%
12. [illegible] יום ההמרה החל מ-1.1.95 הינו 375%
13. [illegible] יום ההמרה החל מ-31.1.96 הינו 9,425%
14. [illegible] יום ההמרה החל מ-11.12.95 הינו 200%
15. [illegible] יום ההמרה החל מ-1.1.95 הינו 35,000%

אופציות / 24.11.94

שם האופציה	שער אופציה	שער מניה	תוספת מימוש מת. בנקודות	הצמדה	פרמיה למימוש מיידי ב-%	מנוף	תשואה אינה שנתית ב-%	שווי S&B	שווי [illegible]	תאריך פקיעה
אביב	61	216	474	מדד	147.5	3.5	774.9	3	-240	31.05.95
אגרכוד	43	273	672	מדד	162.0	6.4	366.9	4	-381	05.08.95
אורים 2	806	1983	1070	מדד	36.0	2.5	16.5	866	310	30.12.97
אורים 3	329	1983	5120	מדד	174.8	6.0	32.7	405	-2815	20.11.98
אורים א	85	838	969	מדד	25.8	9.9	43.8	65	-166	05.08.95
אבנר אלבי	25	111	231	מדד	131.7	4.4	186.1	26	-112	08.11.95
אורד	110	252	136	מדד	-2.2	2.3	-1.9	141	126	31.12.96
אורנה	248	377	215	מדד	22.8	1.5	71.3	177	170	05.11.95
אוגן	186	286	306	מדד	71.9	1.5	518.9	96	-13	05.07.95
אגריצור	239	933	1846	מדד	123.5	3.9	180.7	200	-846	05.11.95
אגסוכרי	95	336	299	דולר	17.4	3.5	54.6	84	-45	25.01.95
אורמוה	136	707	784	מדד	30.5	5.1	31.1	152	-42	31.01.96
אופק	3310	7447	6776	מדד	35.4	2.2	32.2	3493	-1125	31.08.96
אופטק	10	104	252	מדד	151.7	10.6	19568.6	1	-166	31.01.95
אורדן 4	95	357	532	מדד	75.5	3.8	414.9	13	-166	30.04.95
אורמל	100	635	2089	מדד	250.2	6.3	140.6	41	-1391	20.10.95
אוריאל	39	215	341	מדד	77.0	5.5	143.6	48	-116	22.08.95
אי.בי.אים	165	222	1278	דולר	549.9	1.3	3754.2	1	-995	30.09.95
אירוח	70	467	1059	מדד	141.7	6.7	321.2	51	-564	31.07.95
אלגוריקסון	135	1050	1838	מדד	87.8	7.8	79.9	94	-704	31.01.96
אל.איי.איתנס	69	358	545	מדד	77.2	5.2	93.5	43	-185	30.11.95
אלביט 1	6129	18239	12706	מדד	3.3	3.0	20.0	6088	6463	28.02.95
אלביט 2	8930	18239	23099	דולר	75.6	2.0	27.2	7889	-302	01.08.98
אל-בן	37	208	588	מדד	200.6	5.6	434.6	5	-303	20.08.95
אלגד 2	110	282	298	מדד	30.6	2.6	15.3	144	51	30.09.97
אלוני חץ 3	30	94	306	מדד	83.6	8.9	204.0	9	-121	30.04.98
אליאנס 2	42	1058	3323	דולר	219.9	17.2	936.2	13	-2267	31.05.95
אלייבר	172	296	126	מדד	0.5	1.7	6.6	171	171	31.01.95
אלמור 3	67	130	136	מדד	57.0	1.9	44.9	48	4	31.12.96
אלקטרה צר 2	507	1732	1862	מדד	37.9	3.4	75.0	361	-94	31.08.95
אלקטרה 1	74	479	652	מדד	6.9	9.2	32.8	117	33	28.02.95
אלקטרה 2	792	679	100	אין	31.4	0.9	---	581	583	28.02.95
אלרון 1	345	1580	1569	דולר	8.5	10.9	61.3	220	28	31.01.95
אלרון 2	2708	7207	10563	דולר	84.1	2.7	25.4	2144	-1274	01.09.98
אמבה	317	735	452	מדד	4.6	2.3	7.5	327	302	20.12.95
אמות 2	372	500	110	דולר	-3.7	1.3	-78.3	391	391	31.12.94
אמ.אס.סי	156	374	204	מדד	-3.7	2.4	-17.2	173	173	31.03.95
אמר מסחר 2	69	172	322	מדד	127.5	2.5	38.3	37	-109	31.08.98
אמפל	55	354	2027	דולר	275.8	10.2	479.5	32	-1984	31.07.95
אמריקס	84	545	2115	מדד	303.4	6.5	241.2	17	-1469	20.02.96
אמריקה 7	65191	346279	350000	מדד	19.9	5.3	15.6	88372	16471	30.05.96
אמריקה מלונות	110	604	808	מדד	51.9	5.5	72.3	59	-176	20.10.95
אספנקה מכס	91	340	577	דולר	96.4	3.7	244.3	31	-214	30.07.95
אר.די.אם.	218	633	757	מדד	54.1	2.9	103.1	116	-100	30.09.95
אשלד 2	33	377	661	מדד	20.3	17.6	185.1	27	-80	31.01.95
בדום	79	247	706	מדד	217.7	3.1	349.6	18	-438	31.08.95
בנק ב(1)	130	544	565	מדד	27.7	4.2	22.7	100	12	31.05.96
בנמר	116	351	462	מדד	64.4	3.0	118.1	91	-95	05.10.95
בני הזהב	138	307	1131	מדד	313.3	2.2	642.7	38	-783	05.11.95
בימר	144	549	1138	מדד	133.5	3.8	176.3	127	-544	30.11.95
בינלאומי 2	2267	31123	50398	מדד	69.2	13.7	154.4	370	-18108	30.06.95
ביר בראשי	81	274	1302	מדד	404.6	3.4	364.7	34	-966	20.02.96
בירון	64	241	577	מדד	166.0	3.8	269.5	3	-316	20.10.95
בלוזן	266	549	466	מדד	33.3	2.1	22.7	247	126	30.04.97
בלומו 2	350	814	710	מדד	30.2	2.3	11.5	496	205	20.10.98
בן-יקר גו 1	705	2336	10112	מדד	343.0	3.3	232.7	157	-7191	31.05.96
בן-יקר גו 2	753	2336	5551	דולר	169.9	3.1	42.9	736	-2187	30.05.98
בי כה	70	259	1060	מדד	336.3	3.7	1152.4	5	-773	31.07.95
ברזל	32	148	427	מדד	211.4	4.6	276.4	4	-263	28.11.95
בריל	3	230	1034	מדד	350.9	74.2	---	---	-800	31.12.94
ברנד	35	105	114	מדד	41.5	3.0	62.9	24	-4	20.11.95
גומל	84	528	1066	מדד	117.7	6.3	477.7	29	-517	25.05.95
גמא הקמפה	90	506	882	מדד	92.1	5.7	200.5	83	-353	31.07.95
גבר	164	1758	3330	מדד	91.7	10.8	317.8	144	-1506	31.05.95
גולדס	26	226	444	דולר	107.8	8.7	369.3	7	-205	31.05.95
גוש 1	218	384	304	מדד	35.9	1.8	34.5	179	114	06.12.96
גוש 4	92	384	1015	דולר	188.1	4.2	42.7	72	-459	31.01.98
גיבור ספורט	361	399	15137	מדד	357.0	9.4	138.3	100	-10685	30.09.96
גיבור סברינה	18	169	638	מדד	289.1	9.4	1021.6	1	-454	30.06.95
גלרון 1	135	509	1002	מדד	123.4	3.8	91.4	187	-435	31.05.96
גמרים	8	229	666	דולר	203.3	27.6	40298.4	1	-450	01.02.95
גן שמואל 2	38	328	1858	מדד	478.0	8.7	533.6	5	-1426	20.11.95
דה שמחה	34	157	496	מדד	237.4	4.7	401.0	3	-323	05.10.95
דק מסודר	113	377	423	מדד	42.2	3.4	88.1	108	-34	23.08.95
דקסיה	108	611	672	מדד	27.7	5.7	60.8	130	-45	05.07.95
דרינכן	1	664	1268	מדד	91.1	474.3	---	---	-603	01.12.94
דרום מסחר ב	99	155	115	דולר	38.3	1.6	27.1	81	58	30.11.97
דרוש 2	93	443	654	מדד	68.7	4.8	31.8	51	-156	28.02.97
דובות-שמרים 1	355	534	165	אין	-2.6	1.5	-17.2	381	379	30.04.95
דובות-שמרים 2	128	534	1165	מדד	142.2	4.2	295.3	54	-597	31.08.95
דובות-שמרים 3	315	534	1457	מדד	231.8	1.7	65.3	152	-722	31.08.98
דורין	26	420	561	מדד	39.8	16.0	550.1	13	-137	01.02.95
דופקסר	377	483	100	אין	-1.2	1.3	-15.4	388	388	31.03.95
דור	40	150	559	מדד	299.5	3.8	982.2	1	-395	31.07.95
די.סי.אי. 1	51	506	556	מדד	20.0	9.9	114.7	69	-45	28.02.95
דן רום	41	369	474	מדד	39.6	8.9	104.6	42	-95	31.05.95
דסאל ע"פ ב	51	149	111	מדד	9.0	2.9	21.6	56	40	20.07.95
דסיון 1	1	321	790	דולר	146.5	321.0	---	---	-468	01.12.94
דסיון 2	194	321	226	דולר	30.6	1.7	20.8	174	132	01.12.97
דפרון 2	1020	2988	1969	מדד	0.0	2.9	0.2	1834	1034	31.05.95
דרבן	666	2294	1740	דולר	5.2	3.4	22.9	884	581	30.03.95
דרינה	16	251	306	דולר	28.2	15.8	310.7	27	-52	31.01.95
דשנים	607	2014	5659	דולר	211.1	3.3	206.9	227	-3376	20.02.96
הר ארגר	34	352	723	מדד	115.0	10.5	204.4	10	-351	20.08.95
הראובנקה (100)	19	286	436	מדד	59.3	14.7	1307.5	11	-147	31.01.95
הכשרת בישוב	20	165	692	מדד	331.7	6.3	512.0	7	-504	05.10.95
הפח	40	303	677	מדד	136.9	7.5	371.7	8	-358	05.07.95
המסירה	1	342	510	אין	49.4	342.0	---	---	-167	30.11.94
הידיאמקס	30	115	491	מדד	274.4	3.8	263.7	3	-267	05.02.96
השקה	65	596	1000	מדד	78.6	9.2	127.9	40	-374	31.08.95
הלינד 2	34	162	1092	דולר	597.4	4.8	14624.1	1	-904	30.04.95
ודרים	8591	18344	14464	דולר	25.6	2.1	17.5	8826	5809	30.04.97
זד	244	1037	1531	מדד	71.2	4.3	142.3	95	-454	31.07.95
זום קוסמטיקס	86	344	360	מדד	29.7	4.0	99.0	66	-9	28.05.95
זר	75	310	1320	מדד	349.9	4.1	517.4	9	-962	05.11.95
ח.אלקטרוניקה	176	466	474	מדד	39.4	2.7	52.8	136	13	20.01.96
ח.נ.י.	95	416	1177	מדד	205.7	4.4	104.9	83	-680	15.09.96
ח.ל שרותים ב	461	3140	4500	מדד	58.0	6.8	173.7	204	-1270	31.05.95
חכם	1486	3291	1861	מדד	1.7	2.2	9.2	1581	1455	31.03.95
חסימה יד	39	356	887	דולר	160.1	9.1	787.7	6	-507	15.05.95
חצפית 2	17	129	711	מדד	463.8	7.7	3569.5	0	-567	30.03.95
חל"ה	5	9	10	דולר	57.2	2.0	82.0	4	-0	28.02.96
חמם	91	299	359	מדד	43.7	3.3	122.2	85	-32	05.07.95
חסין אש	945	1402	573	מדד	8.3	1.5	272.6	833	832	26.01.95
טמבור	136	761	7365	מדד	228.7	5.6	337.8	17	-1522	19.10.95
טפ-ליין 2	34	266	250	אין	6.8	7.8	32.9	52	25	28.02.95
טמפר 2	65	189	503	מדד	201.2	2.9	49.4	48	-250	28.05.98
טבס	70	525	1015	מדד	106.7	7.5	133.2	72	-453	05.11.95
טבעפלסט 2	309	775	711	מדד	31.6	2.5	11.3	480	166	05.11.98
טר בנלים 2	86	195	1481	מדד	808.4	2.3	140.8	28	-1293	05.01.98
טנדי	287	626	530	מדד	30.5	2.2	92.5	207	110	31.07.95
טמבור 2	10	587	1540	מדד	166.6	61.2	10228.9	---	-946	10.02.95
י.א.ר.	34	291	372	מדד	39.6	8.6	190.0	51	-76	31.03.95
ידע	95	745	1422	מדד	103.6	7.8	116.0	39	-622	30.11.95
ידים	60	364	1059	מדד	207.3	6.1	443.6	10	-665	20.08.95
יהודה רשתות	45	307	1255	מדד	323.6	6.8	2436.3	1	-925	20.05.95
יואל 3	30	134	1113	מדד	753.0	4.5	76.8	6	-811	20.01.97
יוזה 1	4	423	997	מדד	136.8	98.4	---	---	-570	31.12.94
יצירות	23	380	641	מדד	84.4	15.8	1049.8	5	-271	28.02.95
יוקעם 3	56	104	406	דולר	343.8	1.9	4538.6	1	-289	15.06.95
ים תיכון 2	14	299	511	מדד	75.4	22.0	814.8	7	-207	28.02.95
ימנר 2	35	205	1121	מדד	463.7	5.9	357.0	14	-862	28.02.96
יעקבסקי	13	165	369	מדד	132.3	12.9	2844.9	1	-281	28.02.95
יפאורה	652	721	62	מדד	-1.0	1.1	-35.2	660	660	28.02.95
ירדן	218	372	330	דולר	47.3	1.7	27.0	217	98	31.08.98
כבלים 3	201	1291	2351	מדד	97.7	6.4	58.3	68	-911	27.07.96
כגשי	70	369	1255	מדד	259.0	5.3	261.5	22	-837	05.01.96
כהן ס.ס.	80	270	334	מדד	53.1	3.4	60.7	76	-49	30.01.96
כור 1	1957	23261	21485	מדד	0.8	11.9	12.6	2094	1836	30.12.96
כור 2	6114	23261	29005	מדד	51.0	3.8	19.3	3973	-2532	30.11.97
כלל ישראל 3	1360	7360	7580	מדד	21.5	5.4	47.9	1043	-45	30.06.95
כלל סחר ה	1	819	980	מדד	19.8	819.0	---	1	-161	30.11.94
כמיפל	68	382	721	מדד	105.5	5.7	140.0	45	-313	08.11.95
כנפיים	138	841	7105	מדד	166.7	6.1	194.1	51	-1181	30.11.95
כורה	120	331	212	מדד	0.3	2.8	8.7	161	125	01.08.95
כפיה	89	748	1731	מדד	141.3	8.6	176.9	67	-920	05.11.95
לבידי אשקלון 2	551	1533	1070	דולר	5.7	2.8	132.4	484	470	31.12.94
לנו	145	344	395	מדד	57.0	2.4	86.4	84	-34	31.12.95
לה נסיונל 1	1013	1212	123	מדד	-6.3	1.2	-69.7	1091	1091	30.04.95
לה נסיונל 2	330	1212	1066	מדד	15.2	3.7	42.5	284	169	15.06.95
לאומי	97	410	346	מדד	8.1	4.2	10.7	112	77	28.11.95
לוי	92	365	1289	מדד	278.3	4.0	241.7	25	-861	28.02.96
ליבר	93	836	2649	מדד	228.0	9.0	178.5	40	-1687	28.02.96
ליטר	226	912	829	מדד	15.9	4.0	45.2	228	100	31.05.95
לידן	486	1248	1179	מדד	33.4	2.6	41.2	564	126	29.02.96
לידר ב	265	483	1457	מדד	152.1	2.6	39.3	331	-573	31.08.98
לידר 1	152	683	1020	מדד	71.5	4.5	133.8	187	-306	31.08.95
ליונים	13	120	805	מדד	580.8	9.6	147063	0	-472	20.04.95
ליפל	147	1497	3963	מדד	174.5	10.2	1122.3	50	-2199	30.04.95
ליפסקי 1	438	2125	4124	מדד	114.7	4.9	44.3	296	-1673	04.05.97
לפידות א	5	18	36	דולר	134.3	3.7	107.6	1	-16	30.04.96
מאמה	139	545	383	מדד	30.9	1.7	18.5	333	210	20.04.98
מאכבל 2	30	247	1415	מדד	566.1	8.3	738.8	9	-1309	05.11.95
מבטח בינוי	383	1017	923	מדד	28.4	2.7	71.6	229	119	05.08.95
מגמה	112	165	154	מדד	61.0	1.5	184.8	73	17	30.11.95
מגן	191	519	987	דולר	109.6	5.1	64.1	88	-342	31.01.97
מגמות שדר	86	915	968	מדד	15.2	10.6	38.5	107	-31	25.04.95
מדטכניקה 1	468	441	446	דולר	8.6	1.5	27.2	634	603	24.12.95
מדל	29	834	1267	מדד	52.9	29.3	426.3	40	-480	28.02.95
[illegible] 2	3	6	21	דולר	277.2	2.3	710.1	0	-13	30.09.95
[illegible] 1	5	50	60	דולר	31.5	10.3	1815.8	2	-10	31.12.94
[illegible]	15	50	111	מדד	153.8	3.4	185.9	5	-57	31.12.95
[illegible] 2	317	414	125	מדד	6.7	1.3	8.2	328	304	29.01.98
[illegible]	22	969	1970	מדד	105.5	43.8	4714.3	0	-986	01.02.95
[illegible]	40	268	448	מדד	81.9	6.7	148.9	18	-167	21.08.95
[illegible]	61	391	780	מדד	115.1	6.5	637.3	11	-376	30.04.95
[illegible]	45	110	144	מדד	90.2	1.7	33.9	49	-13	20.11.98
[illegible] 3	165	425	1895	מדד	384.7	2.6	120.1	78	-1292	31.05.97
[illegible]	16	83	474	מדד	493.2	5.3	4474.1	0	-382	30.05.95
[illegible]	219	971	786	מדד	17.2	3.1	8.7	251	214	31.07.97
[illegible]	22	130	194	מדד	64.0	6.0	128.1	19	-97	09.08.95
[illegible]	48	130	448	מדד	282.0	2.7	70.2	21	-265	05.02.98
[illegible]	18	386	411	מדד	11.3	21.1	82.7	19	-22	31.01.95
[illegible]	56	508	2244	מדד	352.7	9.3	441.6	11	-1654	05.11.95
[illegible]	97	896	1948	מדד	128.2	9.2	219.5	26	-994	31.08.95
[illegible]	[illegible]	12555	14225	מדד	53.9	4.1	25.7	2029	-2238	02.04.97
[illegible]	[illegible]	177	237	מדד	37.2	39.5	474.9	1	-58	31.01.95
[illegible]	[illegible]	150	467	מדד	213.8	87.9	---	---	-336	31.12.94
[illegible]	[illegible]	210	221	דולר	29.5	4.1	99.3	66	-5	17.05.95
[illegible]	[illegible]	497	474	מדד	48.6	1.9	22.8	381	86	31.05.98

שם האופציה	שער אופציה	שער מניה	תוספת מימוש מת. בנקודות	הצמדה	פרמיה למימוש מיידי ב-%	מנוף	תשואה אינה שנתית ב-%	שווי S&B	שווי [illegible]	תאריך פקיעה
מודום	12	48	100	אין	132.0	3.9	298.5	1	-42	20.08.95
מגדל	160	536	502	מדד	23.5	3.4	58.4	111	-48	11.07.95
מוסד אלקטרוניקה	85	228	150	מדד	3.0	2.7	1.3	112	97	31.05.98
מקסם 4	2403	28053	74014	מדד	189.5	11.8	52.7	922	-18813	16.05.97
מבנים	149	645	839	מדד	51.6	4.3	54.1	70	-147	31.01.96
מימור	663	4164	8903	מדד	131.2	4.3	54.6	855	-4073	20.01.97
מזל	48	346	1637	מדד	387.0	7.2	1635.6	1	-1253	30.04.95
מורדן מכון	1	510	545	מדד	2.1	510.0	6418.6	13	-35	30.11.96
מורדן מפן	3	29	35	דולר	30.2	10.3	66.0	3	-5	22.06.95
מרטנק	152	1128	977	מדד	0.1	7.4	0.3	221	165	10.04.95
נ.א	82	548	499	מדד	4.8	4.7	43.9	90	53	31.01.95
נחושת	385	1455	1765	מדד	47.7	3.8	107.6	297	-263	01.08.95
נכסים ובניין ב	8	28	60	דולר	145.3	3.4	90.2	8	-26	30.06.96
נתו	91	289	361	מדד	68.1	3.0	95.6	90	-77	20.12.95
נתור כ"א	115	540	1401	מדד	180.7	4.7	45.1	106	-695	05.02.98
נתגד	13	431	1122	מדד	163.3	33.7	19981.1	---	-683	31.07.95
סלקום אשקלון	42	230	634	מדד	194.1	6.5	420.9	21	-386	20.08.95
סולרים	458	995	842	מדד	30.7	2.2	55.7	374	186	30.11.95
סי.אר.ביוקמיקס	17	84	930	מדד	1026.9	4.9	28441.1	---	-829	15.05.95
סי.די.ג'	45	240	1025	מדד	345.6	5.4	1036.6	1	-758	31.07.95
סיד	37	212	538	מדד	170.9	5.8	400.0	0	-311	05.08.95
סלבום 5	183	2018	2095	מדד	12.7	11.1	182.1	272	-57	31.01.95
סלבום 6	881	2018	2708	מדד	77.9	2.3	31.3	855	-372	31.01.98
סלנות המער 4	176	723	1308	מדד	105.3	4.1	150.9	31	-538	05.11.95
ספנות	594	1560	925	מדד	-2.7	2.6	-1.8	821	719	30.04.97
ספקטרום	464	2305	3760	מדד	83.6	5.0	42.5	423	-1175	01.12.96
סקורד	51	134	577	מדד	370.4	2.6	965.8	3	-425	20.09.95
סקיבה	107	582	1581	מדד	189.9	5.5	972.1	38	-963	28.05.95
עד בר	58	1123	2148	מדד	98.2	19.5	670.1	3	-1015	31.03.95
עמרם	43	100	319	מדד	361.2	2.3	465.6	18	-206	20.11.95
עמנון	159	296	742	מדד	204.4	1.9	100.0	49	-379	30.04.97
פולגת 4	87	312	645	מדד	133.2	3.8	237.0	7	-312	30.09.95
פועלים השקעות 2	953	6551	18203	מדד	192.4	6.9	80.8	439	-10284	20.11.96
פורמולה 2	313	949	2028	מדד	146.6	3.0	61.9	263	-896	20.04.97
פי.בי.סי 2	199	677	728	מדד	34.7	3.4	42.5	150	-18	31.01.96
פי.בי.סי 3	185	677	1457	מדד	142.4	3.7	40.5	91	-409	31.01.98
פלרום 2	2	149	697	מדד	368.4	67.0	---	---	-538	05.01.95
פלרום 3	120	148	226	מדד	134.5	1.2	64.8	43	-45	05.01.99
פלסים	97	510	1581	מדד	229.0	5.3	273.2	22	-102	05.01.96
פלסים-ארץ	84	349	846	מדד	146.3	4.3	301.8	16	-473	20.08.95
פז-דר	135	881	1383	מדד	63.1	6.6	237.7	85	-398	10.05.95
פז 2	3794	9807	7279	דולר	16.5	2.5	9.8	4495	3251	30.04.97
פזו 1	39	111	150	אין	71.8	2.8	139.3	34	-22	30.09.95
פזו 2	19	111	150	אין	52.9	5.8	314.0	16	-32	31.03.95
פטרוס	193	1989	8760	מדד	350.1	10.3	445.2	70	-6456	31.10.95
פרי הגליל	45	204	534	מדד	183.9	4.5	165.4	58	-305	20.02.96
פריק	5421	9940	5688	מדד	11.8	1.8	27.5	5678	4499	05.11.95
פרום	39	137	1024	מדד	675.7	3.5	1066.0	3	-892	08.11.95
צבר	57	238	519	מדד	141.9	4.2	203.1	33	-262	05.11.95
צור שמיר 5	17	70	168	מדד	165.9	4.2	595.1	2	-95	30.06.95
ציקלון	140	1254	2563	מדד	115.5	9.0	100.2	51	-1191	05.02.96
ציקוני הצפון	45	333	497	מדד	62.9	7.4	188.9	23	-154	31.05.95
ציונות 2	1445	6426	6118	דולר	16.0	4.5	533.0	1246	437	31.12.94
צמיגב	135	587	1129	מדד	149.3	3.8	174.0	39	-524	31.12.95
קו-אופטי 2	43	148	224	מדד	80.2	3.5	88.7	33	-66	31.01.96
קומפיוטר	281	1126	1296	מדד	39.9	4.0	74.6	274	-130	30.08.95
קומפיוגים	5	487	857	מדד	76.9	101.5	---	3	-367	24.12.94
קומפיוגל	70	278	806	מדד	215.7	4.0	318.4	13	-500	05.11.95
קונצר	98	375	980	מדד	187.5	3.8	65.2	51	-513	31.05.97
קיפ	27	197	672	מדד	355.0	7.3	214.5	12	-444	05.02.96
קמור 1	170	299	152	דולר	7.6	1.8	17.4	176	156	30.11.95
קמור ה	134	299	648	מדד	148.0	2.2	53.7	88	-209	20.02.98
קרגל	28	51	115	מדד	182.9	1.8	448.1	5	-61	05.11.95
קרמים	3	286	1827	מדד	539.7	114.4	---	---	-1535	25.12.94
קשר רום	264	820	706	מדד	15.8	3.4	30.3	247	135	31.08.95
קשרי תעופה	498	850	636	מדד	27.5	1.8	302.6	329	262	31.03.95
רבוכוס	50	289	1268	דולר	356.9	5.8	121.2	18	-833	30.12.96
רב-קר	89	229	332	מדד	88.4	2.5	476.5	41	-102	31.05.95
רבד	61	294	1581	מדד	458.6	4.8	731.6	6	-1272	20.10.95
רבוני	30	180	325	דולר	122.6	5.2	154.1	12	-147	20.11.95
רבנה 2	36	384	438	מדד	55.8	8.5	306.6	12	-128	31.03.95
רהיטורס	33	505	770	מדד	59.0	15.2	158.7	84	-249	31.05.95
רוגאר	18	92	189	מדד	127.1	5.0	730.4	3	-95	07.05.95
רומל	19	167	533	מדד	290.2	9.0	1359.0	2	-356	17.05.95
רוטק	42	390	1184	מדד	214.5	9.2	980.3	8	-771	31.05.95
ריגו	290	494	1012	מדד	110.9	2.1	59.0	330	-353	30.04.97
ריבוע כחול 3	355	1269	1046	מדד	12.0	3.6	34.8	309	225	31.05.95
ריבוע כחול 4	338	1269	1539	מדד	48.0	3.8	22.1	301	-126	31.05.97
ריכוס	273	1645	2733	מדד	84.1	5.9	212.2	132	-1051	10.07.95
רפק	823	1484	654	מדד	-0.4	1.8	-0.9	906	857	31.12.95
רשף 2	3	75	123	מדד	68.0	25.9	19478.0	0	-48	31.12.94
שוא 2	589	2133	2462	מדד	43.1	3.6	41.3	606	-202	31.03.96
שוא 3	683	2133	2071	מדד	66.6	3.1	19.9	801	-343	31.08.98
שגב	58	211	518	מדד	169.0	4.2	418.5	22	-292	10.08.95
שופ 2	3476	7439	15214	מדד	154.2	2.1	58.1	1038	6120	31.10.97
שמיר	38	309	626	מדד	114.8	8.1	145.6	9	-294	30.10.95
שמן-אור	35	290	848	מדד	292.4	4.2	902.8	4	-396	31.07.95
שפר	50	254	472	[illegible]	105.5	5.1	49.0	47	-163	31.12.96
שקל	35	164	160	מדד	18.8	4.7	76.7	29	6	10.04.95
שקמה 1	59	158	182	מדד	52.7	2.7	17.3	36	1	20.09.98
שרמט	18	385	956	מדד	153.1	21.5	1467.5	0	-558	31.05.95
תדיק	50	320	859	מדד	183.8	6.5	841.6	1	-521	31.05.95
תהלוף	80	386	1367	מדד	274.9	4.8	253.2	18	-919	31.01.96
תחמוד	27	48	126	דולר	221.1	1.8	115.5	1	-62	31.03.97
תנ"ב	146	416	412	מדד	34.2	2.8	86.0	125	15	31.07.95
תעשות 1	3	706	693	מדד	-1.5	261.5	-59.3	32	13	30.11.94
תעשות 2	222	706	1282	מדד	113.0	3.2	29.5	181	-400	30.08.98
תעשות מכסים	89	515	838	מדד	80.0	5.8	57.6	66	-275	20.05.96

אג"ח להמרה / 24.11.94

שם אגרת	סוג הצמדה	שער מניה	שער אג"ח	הקצאה מרומנת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
אגיב	מדד	216	106.5	4.9	178.6	6.1	4.6
אגן	מדד	1163	233	1.9	0.2	-6.5	-7.4
אגרקסקו	מדד	245	94	4.1	437.1	9.3	8.6
אדנה 2	מדד	284	133	2.1	134.2	5.0	3.7
אוצר התיישבות א'	מדד	7447	124.5	3.8	46.3	3.7	3.6
אוצר התיישבות ב'	מדד	7447	188	2.6	26.2	-9.7	-10.7
אורדן פרים	מדד	820	115.5	3.7	252.1	9.7	7.6
אורות א'	מדד	172	89.5	5.8	134.2	11.3	9.9
אורמת ב'	מדד	799	351	1.1	5.4	-20.7	-22.3
אורטאקס	מדד	222	102	3.0	509.2	8.6	6.9
אירקס א' *	מדד	511	521	2.0	103.9	-30.7	-31.1
אירן חד	מדד	613	117.5	4.6	114.7	5.9	3.9
איתן א	מדד	322	199	2.2	18.7	1.8	0.2
אכנים ב	דולר	18239	101	4.8	82.7	5.0	3.1
אל-בן	דולר	208	87	6.9	318.3	10.2	7.5
אלה	מדד	300	101	4.6	128.9	8.5	6.5
אלוני חץ	מדד	93.5	114.5	5.1	157.8	6.0	4.4
אלמור מרכזת א'	מדד	129.5	141.5	4.1	36.6	3.8	2.0
אלמור מרכזת ב'	מדד	129.5	100	5.1	69.9	4.8	4.8
אלקטרה 4	מדד	7709	251	3.1	-2.3	-4.8	-6.3
אלקטרו	מדד	679	120.5	3.2	15.4	3.7	2.6
אמבל בנה	מדד	498	124	1.6	55.6	6.7	4.6
אמר ממר א	מדד	172	103	4.1	105.3	8.0	6.2
אמר ממר ב	מדד	172	75.5	8.1	141.4	9.0	7.3
אמנפט	דולר	554	63	7.3	384.3	10.2	8.9
אספר א'	דולר	457	114	3.8	49.7	7.8	5.7
אפריקה ישראל 2	מדד	343109	484	2.9	-1.3	-22.0	-22.3
אפריקה ישראל 4	מדד	346279	100.5	3.6	37.3	2.7	1.7
אפריקה מלונות	מדד	604	103	4.9	45.0	2.4	2.3
אקסטרים הרב ב'	מדד	339	111.5	4.3	86.4	4.2	4.1
אר.די.אר *	מדד	633	95	4.1	290.2	7.4	6.2
ארדן 1	מדד	204	170.5	2.6	271.5	7.2	6.1
ארדן 11	דולר	452	79	4.0	57.3	9.5	9.5
אשטרום נכסים	מדד	359	119	4.1	25.0	1.3	1.2
אשטרום השק' 1	מדד	347	126	3.9	161.4	4.9	3.6
אשלג א	מדד	577	117.5	4.7	83.3	5.1	3.6
בדום	מדד	287	67	5.9	136.0	15.7	13.6
בדום 1	מדד	182.5	190	2.8	66.6	4.3	3.4
בזום-פר	מדד	176.5	77.5	6.1	251.3	12.3	9.9
בילו	מדד	463	101	4.6	109.4	9.2	7.6
בית נופר 1	מדד	339	193	2.7	142.0	5.1	2.9
בלופים	מדד	814	80.5	5.4	48.3	9.6	7.6
במסקו	מדד	125.5	101	5.1	262.2	8.1	6.2
בן-יקר גו א	[illegible]	2336	89	3.5	357.2	13.8	13.6
בן-יקר גו ב	מדד	2336	64	6.8	557.5	12.3	10.6
בנק המזרחי א	מדד	2018	165.5	2.6	18.9	-0.5	-1.5
בנק המזרחי ב	מדד	2018	104	5.7	20.1	3.3	3.3
בנק ירושלים 16	מדד	257	125.5	4.1	105.1	4.3	3.1
בנק ברקלי 3	מדד	548	258	1.1	22.4	-0.7	-2.0
בנק לפתוח 1	מדד	682	170	6.3	-0.3	0.3	0.3
ברוהיים 1	מדד	1193	123.5	2.2	86.3	4.0	3.0
בר-ק 1	מדד	27720	161	1.6	11.5	-1.9	-2.0
ברון א	דולר	384	287	2.1	107.8	10.0	7.2
ברון ב *	דולר	384	73.5	5.3	259.3	14.0	11.1
גיבור ספורט	דולר	599	80	2.8	171.3	27.0	21.4
גד הדר א'	מדד	240	201	1.7	88.6	6.7	4.7
גד מלגות	מדד	157	94.5	5.0	231.1	7.8	6.4
גרנד סחר	מדד	1545	100	6.5	223.6	7.1	5.8
גרנד 1	דולר	443	108	4.5	34.1	4.7	4.6
גרנד 2	דולר	443	108.5	6.0	22.5	4.8	3.9
דבורה	מדד	534	93	5.1	387.6	4.6	4.5
דלק	מדד	174	102	6.0	149.7	5.0	3.6
דורסקס	מדד	483	103.5	4.1	71.4	5.3	4.7
דיר	מדד	150	108	5.1	296.0	5.4	4.0
דן-רום	מדד	369	115	4.6	55.8	3.9	2.7
דסאל גרנב א	מדד	148.5	96.5	4.4	163.2	10.2	8.2
דסאל גרנב ב	דולר	148.5	86	6.7	768.7	10.2	7.8
דסקו א	מדד	1930	198.5	2.8	41.4	3.6	2.6
דסקו ב *	מדד	4334	116.5	3.8	69.3	4.0	3.6
דסקור מיכשור	מדד	1625	98.5	3.9	384.9	10.3	8.6
הבנה 1	מדד	1572	160.5	3.8	60.9	3.6	2.7
הבנה 2	מדד	1572	102	6.0	1015.2	6.0	4.7
הבנה 3	מדד	2098	182.5	2.6	83.2	5.3	3.8
הדן	מדד	2294	135.5	5.6	18.1	1.0	-0.0
הבשירה בינוי	מדד	165	87	6.2	269.1	6.0	5.5
הבשירה הישוב 6	מדד	963	186.5	3.0	113.0	4.7	3.6
הדגל ממנר א'	מדד	1120	195	4.0	26.1	1.2	0.8
המזרח	מדד	342	109.5	4.0	156.1	6.5	4.9

הזדמנויות וחידושים בתקשורת

כנס מנהלים - במקביל לתערוכת טלקום '94

החידושים והעדכונים בערוצי הטלקומוניקציה השונים תופסים תאוצה רבה. מהפכת התקשורת יצרה סל מוצרים, שרותים ותשתיות, אשר מקנים יתרונות עיסקיים למנהלים אשר מבינים ומיישמים את הפוטנציאל הטמון בסל זה.
כנס זה מיועד למנהלים, מנהלי שיווק, מנהלי מערכות מידע ומהווה הזדמנות חשובה להתעדכן בחידושים ומגמות בתקשורת לצרכי ניהול, שליטה ובקרה.
מומלץ להשתתף בכל הכנס אך ניתן להשתתף במושב אחד או שניים לפי בחירה.

מושב פתיחה: יום ג', 20.12.94
הזדמנויות וחידושים בתקשורת

- הניהול העיסקי בעידן התקשורת והמידע - **מר חן אכסף**, יו"ר תעשיות האלקטרוניקה בישראל, מנכ"ל "מוטורולה ישראל"
- הערכות בזק בעידן תקשורת "מרובת פנים" - **מר יצחק קאול**, מנכ"ל "בזק"
- המשרד הנייד - מגמות ויישומים בארץ ובעולם - **מר שלום מסבה**, סמנכ"ל חברת "סלקום"
- אינטרנט - זירת העסקים הבינלאומית העתידית - **פרופ' אהוד שפירא**, מנכ"ל חברת "יוביק"
- תקשורת לוויינים: מגמות, התפתחויות ויישומים - **מר שלמה תירוש**, מנכ"ל חברת "גילת"
- התקשורת בעידן של שלום - **שרת התקשורת, ח"כ שולמית אלוני**
- **קוקטייל פתיחת תערוכת טלקום 94'**

מושב בוקר: יום ד', 21.12.94
התקשורת לצרכי ניהול, שליטה ובקרה

- המשמעות העיסקית למגמת השילוב בין מיחשוב לרשת הטלפון - **מר שי שרף**, מנכ"ל "מענה קולי"
- יישומים של ניהול, שליטה ובקרה דוגמת שהי"ל - **מר ארז אלדמי**, סמנכ"ל חברת "שהי"ל"
- דואר אלקטרוני - בסביבה עיסקית אינטראקטיבית בינלאומית - **מר ג'קי תייר**, מנהל תיקשוב, חברת "סאיטקס"
- פנל: מענה קולי כאמצעי שיווק ועיסקי - הנסיון הישראלי - **בהשתתפות נציגי חברות המיישמות מענה קולי**
- **ארוחת צהריים**

מושב אחה"צ: יום ד', 21.12.94
שינוע וביזור של מידע עיסקי רבגוני

- **ארוחת צהריים**
- איך להביא לאופטימיזציה של מידע מבוזר בארגון - **מר יחזקאל זעירא**, מנכ"ל חברת "סכפ"
- שיחות ועידה במחשב השולחני - אפשרויות ומגבלות - **מר שלמה ברקוביץ**, מנכ"ל "אינטל סמיקונדקטורס"
- פרופיל התשתית למולטימדיה אינטראקטיבית לצורכי שיווק - **ד"ר מנחם בלונדהיים**, חברת "מימדים"
- EDI חידושים ועדכונים - **מר גרי ספיר**, "מל"מ כלל מחשבים וטכנולוגיה"
- "מורה נבוכים" ל-Groupware, Workflow, Imaging - **מר מנחם זמיר**, סמנכ"ל "כור תקשורת והתראה"
- פנל: אבטחת מידע ברשתות תקשורת רחבות והטרוגניות - **בהשתתפות מומחים בתחום**

פרטים והרשמה:
טל. 03-6557202
פקס. 03-6563104

המרכז הישראלי לניהול

20-21.12.94, בתל-אביב

קרנות נאמנות / 24.11.94

שקלי	אג"ח להמרה	מניות	צמודי מט"ח	צמודי מדד	נכסים במיל' ש"ח	עמלת ניהול ב-%	עמלת רכישה ב-%	תשואה מצטברת 90-93	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1993	תשואה מתחילת 1994	תשואה מתחילת החודש	*מדד שארפ	השינוי ב-%	השינוי בנק'	מחיר פדיון	מחיר יחידה	מנהל הקרן	שם הקרן
הרכב הקרן האחרון**																			
קרנות אג"ח מדינה / המשך																			
7	1	11	3	78	225.8	1.20	1.89	18.96	21.15	9.84	+ 3.86	− 1.34	−0.10	+ 0.86	+ 1.01	3218.06	3270.87	לאומי פיא	פיא-[illegible]
4	0	14	21	61	39.3	1.20	0.89	14.94	24.02	10.51	+ 0.47	− 1.30	−0.19	+ 0.17	+ 0.32	184.57	186.21	לאומי פיא	פיא-[illegible]
11	0	6	0	83	395.2	1.30	1.88	18.34	17.44	9.86	+ 4.53	− 0.63	−0.09	− 0.01	− 0.01	147.94	150.72	לאומי פיא	פיא-[illegible]
17	2	4	9	68	140.0	1.20	1.88	17.50	17.87	12.68	+ 3.45	− 0.07	−0.06	+ 0.06	+ 0.21	374.74	381.78	[illegible]	[illegible]
20	1	1	15	63	99.0	1.45	0.88	17.47	19.39	10.35	+ 4.52	− 0.03	−0.16	+ 0.07	+ 0.21	315.16	321.97	[illegible]	[illegible]
17	3	8	9	63	76.0	1.00	1.84	19.26	21.76	12.79	+ 2.34	− 1.06	−0.13	+ 0.08	+ 0.28	363.94	370.63	[illegible]	[illegible]
17	5	4	12	62	14.6	1.70	0.68	19.97	22.51	11.22	+ 3.14	− 1.19	−0.11	+ 0.00	+ 0.05	1404.92	1413.30	[illegible]	[illegible]
10	0	2	3	85	306.9	1.20	0.83	19.84	17.53	13.79	+ 9.43	+ 0.09	0.22	+ 0.05	+ 0.25	481.33	484.36	פועלים	[illegible]
51	4	2	3	77	140.8	1.20	1.95	19.06	20.58	10.45	+ 4.24	− 0.12	−0.05	+ 0.03	+ 0.24	750.88	765.51	אילנות דיסקונט	[illegible]
12	3	2	8	75	32.6	1.70	0.70	19.12	18.47	11.53	+ 3.03	+ 0.36	−0.19	+ 0.03	+ 0.13	507.69	511.23	אילנות דיסקונט	[illegible]
קרנות אג"ח																			
9	13	2	2	74	50.5	1.20	1.97	24.06	25.24	15.24	+ 0.85	− 0.78	−0.15	− 0.07	− 0.23	314.63	320.84	אילנות דיסקונט	[illegible]
12	1	4	11	72	19.6	1.05	0.46	----	---	---	---	− 0.97	---	0.00	0.00	101.71	102.18	[illegible]	[illegible]
13	4	2	33	48	52.8	1.05	1.97	21.21	25.41	9.73	+ 1.63	− 0.21	−0.53	+ 0.05	+ 0.08	155.67	158.74	אילנות דיסקונט	[illegible]
6	6	18	3	67	207.3	1.70	1.99	26.45	31.52	15.17	− 7.02	− 3.27	−0.25	+ 0.11	+ 3.01	2792.62	2848.17	אילנות דיסקונט	[illegible]
20	20	15	2	43	9.3	2.20	1.96	----	28.32	16.46	− 8.70	− 3.70	−0.30	+ 0.04	+ 0.05	131.06	133.61	[illegible]	[illegible]
14	6	3	21	56	49.3	1.28	1.97	19.65	20.93	12.28	+ 1.53	− 0.79	−0.17	+ 0.04	+ 0.62	1510.15	1539.93	אילנות דיסקונט	[illegible]
26	56	18	0	0	34.9	2.80	0.84	----	---	---	− 13.76	− 2.52	---	+ 0.33	+ 0.29	89.08	89.83	[illegible]	[illegible]
6	29	19	12	34	151.3	2.95	2.84	----	34.05	28.10	− 7.98	− 4.68	−0.19	− 0.02	− 0.03	198.06	202.11	[illegible]	[illegible]
2	44	8	6	40	22.6	2.60	2.48	----	26.57	23.49	− 11.65	− 5.57	−0.17	+ 0.24	+ 0.46	193.37	198.02	[illegible]	[illegible]
7	53	28	4	16	34.3	2.20	0.40	----	---	28.28	− 25.40	− 8.21	−0.34	+ 0.67	+ 0.66	99.07	99.47	[illegible]	[illegible]
10	6	10	4	70	157.1	1.20	1.98	22.07	26.02	13.07	− 2.16	− 2.04	−0.18	+ 0.04	+ 0.21	514.48	524.67	אילנות דיסקונט	[illegible]
6	50	2	3	39	88.2	1.70	1.99	22.41	25.21	15.75	− 8.83	− 2.26	−0.38	+ 0.19	+ 1.36	729.84	744.38	אילנות דיסקונט	[illegible]
17	25	24	4	30	3.5	2.25	1.46	----	23.27	23.12	− 15.28	− 5.07	−0.26	+ 0.17	+ 0.22	128.47	130.34	[illegible]	[illegible]
11	2	13	2	72	10.3	2.20	1.39	28.78	30.25	19.55	− 7.05	− 0.94	−0.29	+ 0.16	+ 3.41	2175.55	2205.86	[illegible]	[illegible]
37	39	4	0	20	3.1	2.35	1.45	----	---	---	---	− 1.13	---	+ 0.33	+ 0.34	102.82	104.31	[illegible]	[illegible]
5	1	23	38	33	257.2	1.05	0.67	24.71	33.54	15.30	− 6.87	− 4.04	−0.27	+ 0.05	+ 0.23	485.63	488.90	[illegible]	[illegible]
4	73	1	2	20	129.0	1.80	1.39	31.14	57.37	28.24	− 22.98	− 3.73	−0.34	+ 0.02	+ 0.08	459.34	465.94	[illegible]	[illegible]
23	43	4	3	27	35.4	2.45	1.68	----	---	---	− 5.67	− 3.30	−0.26	+ 0.15	+ 0.16	107.98	109.79	[illegible]	[illegible]
11	71	15	3	0	119.6	2.20	1.13	29.27	40.56	34.47	− 23.65	− 5.68	−0.32	+ 0.25	+ 2.10	829.48	838.02	[illegible]	[illegible]
12	13	25	3	47	5.5	3.25	1.38	----	53.94	17.56	− 3.41	− 4.35	−0.34	+ 0.31	+ 0.50	162.76	165.80	[illegible]	[illegible]
31	56	9	1	3	5.4	3.80	0.84	----	---	---	---	− 4.45	---	+ 0.12	+ 0.11	94.76	95.56	[illegible]	[illegible]
6	12	11	8	63	44.7	1.20	1.14	18.97	23.17	15.86	− 4.97	− 1.97	−0.29	+ 0.04	+ 0.09	234.59	239.28	[illegible]	[illegible]
91	0	0	0	9	280.5	1.10	0.25	14.71	13.40	10.54	+ 7.70	+ 1.02	−0.43	+ 0.08	+ 0.28	366.49	367.41	[illegible]	[illegible]
19	19	10	12	40	14.2	2.15	0.86	15.29	24.67	15.86	− 7.04	− 2.47	−0.27	+ 0.07	+ 0.13	165.29	166.85	[illegible]	[illegible]
8	46	23	5	26	5.7	2.60	0.91	----	37.15	12.92	− 28.69	− 5.35	−0.41	− 0.01	− 0.02	139.53	140.80	[illegible]	[illegible]
100	0	0	0	0	12.9	0.85	0.09	----	---	---	---	+ 1.00	---	+ 0.24	+ 0.25	105.83	105.93	[illegible]	[illegible]
77	0	7	1	15	35.7	0.60	0.56	----	---	---	+ 1.25	− 0.23	−0.38	+ 0.07	+ 0.08	112.52	113.15	[illegible]	[illegible]
12	39	4	0	45	186.4	1.70	0.25	----	30.11	18.42	− 9.17	− 3.45	−0.25	+ 0.11	+ 0.19	171.18	171.61	[illegible]	[illegible]
22	0	0	1	77	49.3	1.30	0.96	17.30	15.31	9.63	+ 10.11	+ 0.42	0.33	− 0.01	− 0.04	392.42	396.17	[illegible]	[illegible]
20	2	11	4	63	154.9	2.00	0.97	27.42	30.14	16.82	− 1.93	− 2.18	−0.23	+ 0.07	+ 0.90	1364.65	1377.82	[illegible]	[illegible]
17	78	5	0	0	16.8	2.60	0.63	----	---	---	− 23.93	− 4.50	---	+ 0.37	+ 0.28	76.22	76.70	[illegible]	[illegible]
12	1	4	42	41	32.0	1.40	0.96	28.29	27.59	9.93	+ 2.62	− 0.76	−0.19	+ 0.01	+ 0.02	308.78	311.75	[illegible]	[illegible]
35	0	30	15	20	84.5	1.70	0.62	14.61	28.39	11.32	− 2.27	− 4.67	−0.14	+ 0.18	+ 0.36	200.41	201.66	[illegible]	[illegible]
24	0	3	1	72	55.5	1.30	0.96	19.33	18.75	11.15	+ 6.10	− 0.03	−0.05	+ 0.02	+ 0.21	1016.51	1026.30	[illegible]	[illegible]
18	30	2	0	50	72.7	1.35	0.95	25.19	30.28	25.98	− 1.99	− 1.16	−0.13	+ 0.11	+ 0.48	441.15	445.34	[illegible]	[illegible]
1	30	17	2	50	20.6	2.60	0.73	----	---	28.92	− 12.94	− 4.39	−0.26	+ 0.09	+ 0.11	121.00	121.88	[illegible]	[illegible]
9	46	20	7	18	12.4	2.00	1.87	----	21.97	7.93	− 18.63	− 7.11	−0.29	+ 0.22	+ 0.25	112.54	114.65	[illegible]	[illegible]
49	39	12	0	0	8.8	2.50	0.86	----	---	---	− 7.91	− 2.48	---	+ 0.14	+ 0.13	92.10	92.89	[illegible]	[illegible]
19	12	3	8	58	31.6	1.05	1.97	20.19	21.23	15.56	+ 0.35	− 0.65	−0.17	+ 0.07	+ 0.10	148.92	151.85	אילנות דיסקונט	[illegible]
13	0	6	1	80	126.5	1.20	0.68	15.34	16.31	11.08	+ 5.07	− 0.13	−0.08	+ 0.07	+ 0.30	408.48	411.05	לאומי פיא	פיא-[illegible]
12	55	21	2	10	279.8	1.90	0.64	24.41	41.12	31.51	− 23.72	− 6.91	−0.28	+ 0.21	+ 1.59	749.69	754.48	לאומי פיא	פיא-[illegible]
9	1	26	11	53	379.1	1.70	1.89	24.43	29.31	16.29	− 9.42	− 4.17	−0.27	+ 0.89	+ 3.96	4558.07	4644.27	לאומי פיא	פיא-[illegible]
99	0	0	0	1	82.0	2.20	0.88	13.18	12.40	8.37	+ 4.90	+ 0.87	−0.52	+ 0.03	+ 0.09	327.14	327.14	לאומי פיא	פיא-[illegible]
5	2	22	0	71	49.1	1.20	1.90	20.10	29.98	11.63	− 8.15	− 3.33	−0.25	+ 0.06	+ 0.10	162.69	165.78	לאומי פיא	פיא-[illegible]
4	0	6	31	59	62.8	1.20	1.98	18.95	22.61	9.53	+ 3.34	− 0.43	−0.13	+ 0.03	+ 0.07	251.49	256.27	לאומי פיא	פיא-[illegible]
9	1	10	1	79	214.6	1.20	1.89	18.47	21.53	9.38	+ 1.01	− 1.65	−0.14	− 0.02	− 0.24	1033.64	1053.16	לאומי פיא	פיא-[illegible]
22	8	11	3	56	61.3	1.35	1.86	23.29	29.64	18.44	− 1.57	− 1.62	−0.17	− 0.04	− 0.11	273.73	278.82	לאומי פיא	פיא-[illegible]
5	38	8	9	40	9.9	2.20	1.26	----	56.03	28.81	− 12.41	− 3.02	−0.37	+ 0.01	+ 0.03	208.51	211.09	[illegible]	[illegible]
10	47	17	22	4	421.0	2.00	0.65	28.75	31.82	29.51	− 18.40	− 5.25	−0.12	+ 0.31	+ 1.21	394.76	397.31	[illegible]	[illegible]
49	1	1	15	34	34.0	1.45	1.84	----	15.81	9.95	+ 8.21	+ 0.47	−0.08	+ 0.07	+ 0.07	100.83	102.69	[illegible]	[illegible]
97	0	0	3	0	65.0	1.70	0.26	----	13.54	11.39	+ 7.47	+ 0.76	−0.52	+ 0.06	+ 0.09	139.92	140.28	[illegible]	[illegible]
7	26	12	9	46	33.1	2.28	0.50	19.40	25.97	16.04	− 10.73	− 2.75	−0.36	+ 0.04	+ 0.10	260.45	261.75	[illegible]	[illegible]
48	1	19	12	20	7.2	2.60	0.74	20.43	25.26	10.84	− 12.62	− 1.62	−0.45	+ 0.38	+ 5.98	1352.75	1362.81	[illegible]	[illegible]
10	30	0	2	58	99.9	1.40	0.63	24.67	22.59	18.30	− 4.59	− 2.21	−0.18	− 0.08	− 0.34	307.04	308.97	[illegible]	[illegible]
89	1	0	2	8	101.6	1.70	0.16	15.80	13.49	11.76	+ 7.12	+ 0.87	−0.48	+ 0.03	+ 0.10	345.84	346.40	אילנות דיסקונט	[illegible]
11	5	2	5	77	32.9	0.95	1.96	----	17.02	13.36	+ 5.89	+ 0.23	0.02	+ 0.01	+ 0.01	159.55	162.67	אילנות דיסקונט	[illegible]
11	4	2	7	76	46.5	1.05	1.95	19.26	20.70	11.47	+ 3.31	− 0.34	−0.10	− 0.00	− 0.01	246.89	251.71	אילנות דיסקונט	[illegible]
92	0	1	0	7	22.1	1.09	0.58	----	---	---	---	− 0.51	---	+ 0.01	+ 0.01	104.38	104.99	[illegible]	[illegible]
קרנות מט"ח																			
43	1	5	51	0	5.8	3.05	1.41	----	---	---	---	− 1.57	---	− 0.92	− 0.85	91.46	92.75	[illegible]	[illegible]
16	4	80	0	0	0.4	3.75	---	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	[illegible]	[illegible]
11	0	43	44	2	63.3	2.20	2.64	----	13.60	8.67	− 12.13	− 4.52	−0.79	− 0.19	− 0.28	149.49	153.43	אילנות דיסקונט	[illegible]
9	0	63	23	5	16.1	2.20	2.62	----	---	---	− 27.35	− 7.04	−0.58	− 0.60	− 0.46	75.82	77.81	אילנות דיסקונט	[illegible]
18	9	66	7	0	14.2	3.10	2.02	----	---	---	− 21.49	− 6.89	---	− 0.62	− 0.50	79.73	81.34	[illegible]	[illegible]
7	20	68	4	1	49.8	3.00	2.49	----	---	22.19	− 6.55	− 6.27	−0.02	− 1.13	− 1.27	111.58	114.36	[illegible]	[illegible]
9	16	27	40	8	8.2	3.20	2.59	----	---	23.81	− 25.04	− 7.08	−0.41	− 1.07	− 1.24	114.29	117.25	[illegible]	[illegible]
13	1	45	35	6	13.2	3.20	2.32	----	---	18.72	− 11.14	− 5.36	−0.32	− 1.16	− 1.31	111.51	114.10	[illegible]	[illegible]
12	0	5	80	3	71.1	1.20	0.71	19.78	28.29	7.73	− 3.26	+ 0.29	−0.56	− 0.03	− 0.22	663.61	668.33	אילנות דיסקונט	[illegible]
3	12	11	74	0	11.7	2.70	1.32	15.43	27.01	26.49	− 11.79	− 2.03	−0.38	− 0.52	− 0.94	188.78	193.17	[illegible]	[illegible]
4	0	24	65	7	111.6	2.20	2.46	----	26.59	13.09	− 11.84	− 2.57	−0.52	− 0.39	− 0.74	187.71	192.29	אילנות דיסקונט	[illegible]
12	1	9	78	0	102.5	1.10	0.64	20.25	33.14	6.59	− 3.42	− 1.27	−0.44	− 0.00	− 0.02	429.17	431.91	[illegible]	[illegible]
9	1	11	79	0	229.5	1.40	0.76	21.99	26.47	11.33	− 3.67	− 0.85	−0.56	− 0.45	− 1.34	297.16	299.41	[illegible]	[illegible]
23	1	5	71	0	16.4	1.10	0.64	----	---	---	---	− 0.59	---	+ 0.23	+ 0.23	100.14	100.78	[illegible]	[illegible]
10	0	3	86	1	23.4	1.90	0.96	18.02	31.29	5.56	− 1.40	− 0.25	−0.49	+ 0.02	+ 0.16	677.51	684.02	[illegible]	[illegible]
8	0	86	6	0	36.7	1.70	0.86	----	13.17	7.45	− 17.54	− 9.22	−0.36	− 0.96	− 1.16	120.27	121.30	[illegible]	[illegible]
11	11	49	38	0	1.6	1.45	2.22	18.20	18.43	14.24	− 19.91	− 5.02	−0.39	− 0.74	− 1.24	165.67	169.35	[illegible]	[illegible]
6	8	14	62	10	8.6	3.25	0.91	22.61	35.80	9.87	− 8.12	− 3.86	−0.35	+ 0.10	+ 0.22	212.03	213.95	[illegible]	[illegible]
4	0	3	93	0	290.8	1.15	0.25	----	33.64	4.45	− 0.44	− 0.12	−0.51	+ 0.03	+ 0.04	131.55	131.88	[illegible]	[illegible]
2	0	27	71	0	108.5	1.20	2.13	21.13	27.78	11.89	− 6.47	− 2.58	−0.40	− 0.47	− 1.46	304.61	311.11	לאומי פיא	פיא-[illegible]
15	0	37	47	1	268.3	1.70	1.65	----	9.59	12.81	− 8.06	− 3.04	−0.39	− 0.37	− 0.49	130.58	132.73	לאומי פיא	פיא-[illegible] $
2	0	17	80	1	141.5	1.20	1.93	19.82	29.51	8.61	− 4.67	− 1.48	−0.47	0.00	0.00	131.33	133.86	לאומי פיא	פיא-[illegible]
15	1	10	74	0	64.4	1.70	1.52	----	---	---	− 5.34	− 1.34	---	+ 0.17	+ 0.16	94.64	96.08	לאומי פיא	פיא-[illegible] $
38	0	8	54	0	2.9	1.30	3.56	----	---	---	− 14.93	− 3.75	−0.52	− 1.16	− 1.09	92.92	96.23	[illegible]	[illegible]
32	0	8	60	0	109.0	2.70	2.79	----	---	8.49	− 20.06	− 5.76	−0.63	− 1.32	− 1.22	91.63	93.57	[illegible]	[illegible]
17	3	7	73	0	176.0	1.70	2.06	21.73	36.12	7.29	− 5.26	− 1.59	−0.49	− 0.02	− 0.09	368.30	375.87	[illegible]	[illegible]
29	4	20	47	0	58.0	2.20	2.20	----	---	12.12	− 16.41	− 3.41	−0.45	− 0.07	− 0.08	116.41	118.97	[illegible]	[illegible]
5	2	15	78	0	27.5	1.90	0.69	18.38	29.66	6.27	− 5.35	− 2.82	−0.51	− 0.05	− 0.12	221.61	223.14	[illegible]	[illegible]
18	1	26	40	15	14.2	3.20	1.66	----	---	27.44	− 26.86	− 3.61	−0.76	− 2.46	− 2.34	92.97	94.51	[illegible]	[illegible]
12	1	7	80	0	30.6	1.50	0.79	----	23.43	7.94	− 1.27	− 0.10	−0.56	− 0.31	− 0.42	136.52	137.60	[illegible]	[illegible]
5	1	42	47	5	55.5	1.70	0.92	19.64	24.76	9.72	− 0.05	− 1.89	−0.29	− 0.50	− 1.91	381.52	385.02	[illegible]	[illegible]
8	8	23	55	6	77.0	1.20	1.32	20.72	31.58	13.45	− 13.49	− 3.53	−0.48	− 0.50	− 4.42	871.11	882.65	[illegible]	[illegible]
קרנות מעורבות																			
22	2	24	3	49	154.6	1.88	0.64	26.31	34.84	19.26	− 4.78	− 4.27	−0.20	+ 0.18	+ 0.41	226.57	228.01	פועלים	[illegible]
16	5	34	2	43	98.5	1.70	1.99	35.22	45.50	22.11	− 17.48	− 6.89	−0.29	+ 0.18	+ 3.76	2149.40	2192.21	אילנות דיסקונט	[illegible]
13	6	38	18	25	66.3	1.70	0.72	37.27	52.10	21.12	− 25.00	− 7.40	−0.37	+ 0.12	+ 2.13	1783.70	1796.53	אילנות דיסקונט	[illegible]
6	3	28	31	32	260.7	1.50	0.64	30.98	42.91	17.29	− 10.74	− 4.28	−0.31	+ 0.13	+ 0.64	496.41	499.60	[illegible]	[illegible]
18	4	43	5	30	55.5	2.10	0.99	----	---	22.06	− 20.82	− 6.79	−0.35	+ 0.26	+ 0.26	100.58	101.58	בינלאומי	[illegible]
21	3	23	8	45	133.3	1.30	0.98	38.27	42.64	26.25	− 11.39	− 3.69	−0.34	+ 0.13	+ 3.03	2256.69	2278.80	בינלאומי	[illegible]
9	10	26	30	25	152.1	1.20	1.16	21.45	39.72	20.08	− 16.32	− 4.44	−0.36	+ 0.11	+ 0.18	157.43	159.25	[illegible]	[illegible]
11	1	41	10	37	339.2	1.75	1.92	30.58	34.25	19.13	− 16.82	− 6.88	−0.29	+ 0.15	+ 7.74	5320.03	5422.43	לאומי פיא	פיא
24	9	27	36	4	104.0	2.20	1.90	29.22	31.79	21.27	− 14.31	− 3.71	−0.34	+ 0.49	+ 2.00	409.37	417.13	[illegible]	[illegible]
15	6	55	0	24	96.5	1.70	0.72	48.75	56.27	37.36	− 30.17	− 10.94	−0.26	+ 0.17	+ 1.70	1004.34	1011.59	אילנות דיסקונט	[illegible]
21	25	54	0	0	24.4	2.60	0.63	----	---	---	− 30.28	− 13.34	−0.43	+ 0.15	+ 0.10	66.19	66.61	פועלים	[illegible]
קרנות גמישות																			
6	0	94	0	0	4.8	2.90	0.88	31.63	36.70	22.63	− 47.23	− 13.51	−0.49	+ 0.39	+ 45.34	11632.00	11710.98	[illegible]	[illegible]
10	16	74	0	0	11.0	2.50	1.95	49.06	72.28	34.55	− 41.20	− 12.44	−0.36	+ 0.34	+ 4.59	1489.69	1518.68	[illegible]	[illegible]
32	13	49	5	1	28.6	2.20	0.60	----	47.39	15.20	− 32.80	− 6.93	−0.45	+ 0.21	+ 0.31	147.38	149.27	[illegible]	[illegible]
79	1	19	1	0	8.4	2.85	2.00	----	---	---	− 17.77	− 7.44	---	+ 0.01	+ 0.01	82.44	84.09	[illegible]	[illegible]
35	3	47	15	0	11.7	1.70	1.76	----	---	---	− 37.05	− 8.06	−0.40	+ 0.28	+ 0.18	64.70	65.84	[illegible]	[illegible]
12	1	76	11	0	1.8	3.70	2.42	----	---	---	− 26.93	− 7.89	−0.39	− 1.26	− 0.94	73.79	75.72	[illegible]	[illegible]
27	16	50	0	7	18.7	3.50	1.98	39.77	48.71	27.87	− 31.17	− 11.17	−0.41	+ 0.47	+ 1.81	385.18	392.83	[illegible]	[illegible]
11	7	57	7	18	58.0	2.20	1.98	----	40.63	20.28	− 29.03	− 10.80	−0.35	+ 0.48	+ 0.77	161.18	164.37	אילנות דיסקונט	[illegible]
56	2	35	6	1	2.1	2.70	2.01	----	---	---	---	− 11.06	---	+ 0.49	+ 0.45	91.62	93.46	[illegible]	[illegible]
5	13	67	2	13	138.6	1.90	2.62	41.22	49.65	33.23	− 21.55	− 10.60	−0.21	+ 0.17	+ 0.80	471.50	483.86	[illegible]	[illegible]
63	0	37	0	0	4.3	2.85	1.12	----	39.16	21.92	− 17.52	− 4.60	−0.29	− 0.09	− 0.15	166.38	168.34	[illegible]	[illegible]
2	48	33	8	17	11.9	3.30	2.45	----	---	42.85	− 31.80	− 9.85	−0.38	+ 0.31	+ 0.39	125.72	129.00	[illegible]	[illegible]
35	18	47	0	0	1.5	2.10	0.84	----	---	---	− 37.27	− 10.59	---	+ 0.63	+ 0.41	65.51	66.06	[illegible]	[illegible]
64	13	21	2	0	4.8	2.85	0.95	----	44.18	21.39	− 24.69	− 7.35	−0.63	+ 0.22	+ 0.41	185.32	187.49	[illegible]	[illegible]
36	0	64	3	0	8.6	3.20	1.73	44.94	45.12	24.56	− 42.25	− 14.85	−0.48	+ 0.49	+ 0.59	120.61	122.70	[illegible]	[illegible]
13	1	45	7	34	20.3	3.00	1.47	32.04	36.47	22.14	− 19.13	− 7.84	−0.38	+ 0.35	+ 6.91	1964.30	1999.12	[illegible]	[illegible]
70	0	30	0	0	6.8	3.00	1.82	----	---	---	---	− 8.54	---	+ 0.46	+ 0.49	107.25	109.20	[illegible]	[illegible]
13	16	46	0	25	56.7	2.95	2.55	----	---	33.38	− 21.31	− 8.96	−0.31	+ 0.26	+ 0.29	110.23	113.04	[illegible]	[illegible]
20	26	46	4	4	7.5	3.80	1.13	----	---	---	− 22.38	− 8.97	−0.48	+ 0.11	+ 0.10	93.17	94.22	[illegible]	[illegible]
28	0	52	3	17	6.9	2.75	1.25	18.00	28.71	24.97	− 19.89	− 7.47	−0.26	+ 0.42	+ 52.79	12655.16	12813.63	[illegible]	[illegible]
10	0	90	0	0	107.9	3.75	2.18	52.04	74.98	50.76	− 27.83	− 14.47	---	+ 0.54	+ 11.40	2134.64	2181.06	[illegible]	[illegible]
32	18	46	4	2	3.6	2.70	1.06	----	---	---	− 28.75	− 8.76	---	+ 0.40	+ 0.28	71.07	71.82	[illegible]	[illegible]
7	18	75	0	0	14.2	2.20	2.89	45.28	74.91	78.61	− 55.50	− 15.63	−0.40	+ 0.34	+ 3.04	881.21	899.65	כלל	[illegible]
12	6	61	14	7	143.6	2.20	0.61	36.69	47.97	27.97	− 30.08	− 10.97	−0.36	+ 0.32	+ 1.62	514.28	517.44	[illegible]	[illegible]
14	13	46	7	0	34.8	1.90	0.61	----	45.21	21.27	− 33.34	− 17.92	−0.35	− 0.11	− 0.14	127.51	128.29	[illegible]	[illegible]
71	0	28	1	0	11.3	2.20	1.12	21.96	22.06	38.67	− 3.57	− 5.69	0.01	+ 0.36	+ 1.30	364.54	366.64	[illegible]	[illegible]
19	6	81	0	3	9.9	2.50	1.98	51.07	74.47	40.28	− 43.46	− 14.81	−0.38	+ 0.38	+ 4.61	1224.26	1248.42	[illegible]	[illegible]
13	21	62	2	2	8.9	3.25	1.80	36.49	54.79	22.11	− 31.68	− 17.33	−0.30	+ 0.34	+ 5.04	1474.27	1488.94	[illegible]	[illegible]
35	1	27	10	27	17.4	1.50	0.51	----	---	---	− 8.35	− 3.46	−0.32	+ 0.13	+ 0.14	106.71	107.23	[illegible]	[illegible]
23	4	36	5	32	55.9	1.90	0.96	----	47.11	33.70	− 19.90	− 5.33	−0.34	+ 0.08	+ 0.15	183.12	184.92	[illegible]	[illegible]
37	13	43	2	5	8.5	2.40	1.84	----	---	15.45	− 19.04	− 9.38	−0.21	+ 0.36	+ 0.36	101.01	102.87	[illegible]	[illegible]
16	19	25	14	26	47.6	2.40	1.40	34.37	51.03	29.68	− 25.72	− 6.39	−0.31	− 0.16	− 0.90	552.03	559.76	[illegible]	[illegible]
29	11	50	10	0	17.1	3.70	0.28	----	34.68	35.02	− 23.79	− 10.18	−0.29	+ 0.27	+ 0.52	189.57	190.58	[illegible]	[illegible]
22	0	60	2	16	38.2	2.75	1.86	----	---	---	− 21.05	− 10.56	---	− 0.04	− 0.03	79.57	80.43	[illegible]	[illegible]
13	4	73	8	2	44.9	2.10	1.43	----	86.37	45.14	− 48.57	− 17.08	−0.35	0.00	0.00	141.01	143.03	[illegible]	[illegible]
13	3	49	19	16	459.8	2.20	0.78	38.09	51.64	23.45	− 21.94	− 9.92	−0.32	+ 0.21	+ 0.27	131.52	132.44	[illegible]	[illegible]
40	4	32	7	17	58.6	2.20	0.66	----	43.67	21.97	− 22.10	− 7.28	−0.38	+ 0.16	+ 0.24	148.06	149.65	[illegible]	[illegible]
10	23	38	23	6	74.1	2.20	1.17	38.76	55.16	33.46	− 30.40	− 6.96	−0.39	+ 0.19	+ 5.38	2896.71	2950.73	[illegible]	[illegible]
9	8	83	0	0	21.3	2.20	1.14	----	48.79	30.45	− 45.23	− 15.54	−0.41	+ 0.09	+ 0.10	115.83	117.15	[illegible]	[illegible]
13	0	87	0	0	64.0	3.10	0.75	29.67	88.69	34.90	− 64.47	− 23.69	−0.43	+ 0.23	+ 0.37	163.84	165.07	[illegible]	[illegible]
13	2	82	1	2	70.5	2.70	1.16	----	54.24	37.94	− 44.48	− 15.64	−0.35	+ 0.36	+ 0.52	145.91	147.40	לאומי פיא	פיא-[illegible]
16	1	55	5	23	631.5	1.95	0.50	34.99	47.74	27.63	− 26.92	− 9.66	−0.31	+ 0.16	+ 0.93	578.60	584.49	לאומי פיא	פיא-[illegible]
17	35	40	2	6	10.7	3.70	0.89	43.15	65.52	57.39	− 33.53	− 7.40	−0.52	+ 0.42	+ 1.66	397.47	400.99	[illegible]	[illegible]
19	12	54	15	0	142.0	2.20	1.29	----	49.77	58.11	− 29.32	− 10.18	−0.25	+ 0.55	+ 1.06	192.47	194.96	[illegible]	[illegible]
21	4	49	22	2	311.0	2.25	0.67	34.16	43.09	28.45	− 30.71	− 9.76	−0.38	+ 0.39	+ 1.49	381.50	384.06	[illegible]	[illegible]
15	25	43	3	14	18.8	2.30	0.69	37.88	45.65	31.00	− 24.22	− 10.07	−0.28	+ 0.38	+ 7.80	2088.92	2118.09	[illegible]	[illegible]
16	0	84	0	0	17.4	2.20	1.44	----	29.64	68.96	− 61.83	− 18.02	−0.37	+ 0.41	+ 0.53	128.89	130.74	[illegible]	[illegible]
9	8	57	0	26	30.3	2.95	0.75	38.34	52.44	30.94	− 27.85	− 10.12	−0.33	+ 0.20	+ 3.46	1740.64	1753.64	[illegible]	[illegible]
22	5	43	3	27	145.0	1.70	0.52	39.45	57.60	28.32	− 27.37	− 8.04	−0.35	+ 0.11	+ 2.30	2112.51	2123.43	אילנות דיסקונט	[illegible]
קרנות מניות																			
37	3	60	0	0	20.7	1.70	1.79	----	---	---	− 42.13	− 10.63	−0.35	+ 0.30	+ 0.27	70.85	72.12	[illegible]	[illegible]
14	4	82	0	0	12.0	3.65	2.05	----	78.79	38.32	− 42.94	− 15.14	−0.42	+ 0.76	+ 1.91	252.94	258.12	[illegible]	[illegible]
9	0	83	0	0	43.7	3.60	2.31	----	57.86	68.93	− 50.85	− 18.18	−0.35	+ 0.57	+ 1.06	188.53	192.86	[illegible]	[illegible]
15	0	85	0	0	11.0	4.00	2.17	----	60.44	86.37	− 56.08	− 14.07	−0.50	+ 1.41	+ 2.22	159.59	163.05	[illegible]	[illegible]
11	1	71	17	0	56.5	2.10	1.15	----	---	12.84	− 39.72	− 9.80	−0.62	− 1.55	− 1.34	85.30	86.28	פועלים	[illegible]
9	4	86	0	1	184.0	1.70	1.96	----	---	55.65	− 47.53	− 17.57	−0.36	+ 0.13	+ 0.17	127.96	130.47	אילנות דיסקונט	אילנות [illegible]
6	0	94	0	0	78.6	2.20	0.49	----	---	17.21	− 30.81	− 12.24	−0.36	+ 0.43	+ 0.52	121.16	121.75	אילנות דיסקונט	אילנות [illegible]
7	3	90	0	0	26.1	2.30	2.06	----	---	---	− 43.97	− 13.76	−0.40	+ 0.34	+ 0.21	59.15	60.37	אילנות דיסקונט	אילנות [illegible]
9	6	85	0	0	48.5	2.60	1.86	----	---	---	− 52.71	− 21.29	---	+ 0.32	+ 0.15	47.22	48.10	אילנות דיסקונט	אילנות [illegible]
9	3	88	0	0	27.3	2.60	2.81	----	---	---	− 49.40	− 15.72	−0.45	+ 0.32	+ 0.17	52.63	53.69	אילנות דיסקונט	אילנות [illegible]
9	0	91	0	0	174.5	3.90	2.69	61.75	82.31	49.74	− 34.41	− 12.90	−0.30	+ 0.48	+ 3.18	716.46	735.76	[illegible]	[illegible]
9	1	90	0	0	100.0	3.90	2.69	----	92.90	45.43	− 34.76	− 13.33	−0.31	+ 0.71	+ 1.56	222.27	228.24	[illegible]	[illegible]
1	4	87	8	0	34.3	3.70	2.32	----	84.63	60.68	− 40.46	− 17.94	−0.29	+ 0.86	+ 1.63	191.46	195.91	[illegible]	[illegible]
2	14	84	0	0	15.6	3.70	0.57	----	---	---	---	− 17.69	---	+ 0.77	+ 0.52	68.29	68.68	[illegible]	[illegible]
3	4	93	0	0	16.4	2.70	0.44	----	87.19	48.52	− 44.72	− 17.65	−0.36	+ 0.82	+ 1.17	143.57	144.20	[illegible]	[illegible]
6	3	91	0	0	380.0	2.20	0.78	54.40	82.44	40.07	− 41.79	− 15.38	−0.37	+ 0.04	+ 0.08	223.08	225.44	פועלים	[illegible]
4	2	94	0	0	6.3	3.40	2.07	54.27	86.01	48.99	− 53.38	− 17.97	−0.38	+ 0.23	+ 1.26	551.17	562.59	[illegible]	[illegible]
7	0	93	0	0	168.4	2.70	0.64	48.57	84.63	26.28	− 33.24	− 13.97	−0.33	+ 0.57	+ 0.58	103.23	103.89	פועלים	[illegible]
6	0	93	0	1	17.3	3.25	1.56	53.91	80.58	36.68	− 39.98	− 14.43	−0.40	+ 0.49	+ 15.77	3257.71	3304.43	[illegible]	[illegible]
15	2	83	0	0	28.6	2.20	0.71	----	84.66	20.92	− 42.14	− 15.18	−0.40	+ 0.46	+ 0.67	144.96	145.99	[illegible]	[illegible]
3	1	96	0	0	3.9	2.80	1.55	----	---	---	− 44.93	− 15.78	---	+ 0.21	+ 0.11	52.94	53.76	[illegible]	[illegible]
16	4	79	0	1	19.5	2.70	1.34	----	---	---	---	− 12.70	---	+ 0.34	+ 0.24	71.61	72.57	[illegible]	[illegible]
11	0	89	0	0	116.4	1.70	0.69	48.97	84.24	37.13	− 39.57	− 14.56	−0.34	+ 0.67	+ 11.23	1683.86	1694.75	אילנות דיסקונט	[illegible]
13	16	71	0	0	8.6	3.00	2.11	----	---	---	---	− 16.83	---	+ 0.64	+ 0.52	82.07	83.08	[illegible]	[illegible]
11	2	87	0	0	19.6	3.00	2.58	----	---	---	− 33.30	− 13.06	---	+ 0.54	+ 0.36	66.95	68.68	[illegible]	[illegible]
21	1	78	0	0	121.0	1.70	1.94	54.64	90.37	33.16	− 40.40	− 13.78	−0.38	+ 0.36	+ 6.77	1872.50	1908.89	אילנות דיסקונט	[illegible]
10	2	88	0	0	70.5	2.20	0.63	----	---	---	− 30.94	− 15.13	−0.38	+ 0.38	+ 0.24	63.99	64.39	פועלים	[illegible]
12	0	88	0	0	1.7	2.35	2.00	----	---	---	---	− 16.52	---	+ 0.43	+ 0.34	78.87	80.45	[illegible]	[illegible]
10	8	82	0	0	19.8	3.60	2.48	52.34	82.98	61.59	− 51.39	− 15.13	−0.40	+ 0.30	+ 0.92	309.08	316.65	[illegible]	[illegible]
8	0	92	0	0	1.8	3.70	0.98	----	---	---	− 48.23	− 12.47	−0.38	− 0.13	− 0.09	69.14	69.82	[illegible]	[illegible]
9	24	56	11	0	1.9	3.25	2.73	----	61.91	36.57	− 42.60	− 5.78	−0.53	− 0.70	− 0.82	114.92	120.11	[illegible]	[illegible]
8	1	91	0	0	230.2	2.10	0.70	56.40	89.69	42.98	− 46.52	− 17.93	−0.34	+ 0.66	+ 0.87	117.30	118.12	פועלים	[illegible]
18	3	79	0	0	19.2	2.10	0.62	----	---	---	− 29.58	− 15.38	---	+ 0.13	+ 0.09	70.88	71.32	[illegible]	[illegible]
7	30	63	0	0	2.9	3.15	1.44	----	24.27	11.50	− 48.46	− 13.40	−0.43	+ 0.35	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
2	1	97	0	0	4.6	3.20	0.90	----	86.38	12.25	− 32.92	− 13.05	−0.36	+ 0.46	+ 0.44	141.23	142.50	כלל	[illegible]
15	7	78	0	0	38.7	2.20	0.62	----	78.16	57.15	− 59.10	− 18.16	−0.28	+ 0.56	+ 0.60	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
14	5	81	0	0	55.1	2.20	0.60	----	71.97	26.17	− 28.46	− 10.94	−0.36	+ 0.67	+ 1.36	203.17	204.38	[illegible]	[illegible]
12	4	84	0	0	104.1	2.20	0.69	57.91	89.57	37.87	− 40.43	− 14.19	−0.38	+ 0.17	+ 0.98	582.43	586.46	[illegible]	[illegible]
11	5	84	0	0	145.7	2.20	0.62	54.14	86.65	40.17	− 44.36	− 14.76	−0.36	+ 0.15	+ 0.83	565.62	569.12	[illegible]	[illegible]
13	6	81	0	0	202.7	2.10	0.61	----	---	40.34	− 43.71	− 16.31	−0.27	+ 0.69	+ 0.69	103.12	103.75	[illegible]	[illegible]
14	9	59	18	0	9.3	1.90	1.02	----	---	---	− 41.86	− 10.56	−0.47	− 1.30	− 0.90	68.42	69.12	[illegible]	[illegible]
13	8	79	0	0	20.7	1.90	0.61	----	---	---	− 41.75	− 15.74	−0.34	− 0.06	− 0.04	65.40	65.89	[illegible]	[illegible]
10	0	90	0	0	201.3	2.20	0.61	----	79.66	25.98	− 33.55	− 13.06	−0.34	+ 0.70	+ 1.92	275.90	277.58	[illegible]	[illegible]
11	17	72	0	0	30.0	1.90	0.67	----	---	---	---	− 14.61	---	− 0.62	− 0.34	54.10	54.46	[illegible]	[illegible]
19	6	75	0	0	181.9	1.60	0.94	----	89.71	53.86	− 33.67	− 13.08	−0.25	+ 0.30	+ 0.84	272.20	274.76	בינלאומי	[illegible]
5	0	95	0	0	45.7	3.75	2.26	----	89.59	51.09	− 32.58	− 15.52	−0.26	+ 0.45	+ 0.86	193.67	194.05	[illegible]	[illegible]
25	5	70	0	0	28.0	1.60	0.99	----	---	---	− 31.54	− 9.71	−0.43	+ 0.49	+ 0.47	68.94	69.62	בינלאומי	[illegible]
6	0	94	0	0	69.5	1.85	0.72	----	---	17.82	− 30.58	− 12.22	−0.35	+ 0.51	+ 0.63	124.56	125.26	בינלאומי	[illegible]
15	1	64	13	7	12.2	2.10	1.27	----	55.04	12.11	− 30.12	− 5.34	−0.58	---	---	114.66	113.08	בינלאומי	[illegible]
20	1	79	0	0	193.3	1.60	0.96	54.56	90.81	35.37	− 33.06	− 12.29	−0.34	+ 0.40	+ 4.08	1030.25	1040.12	בינלאומי	[illegible]
10	11	79	0	0	6.6	3.38	1.48	----	---	---	− 37.58	− 11.40	−0.29	− 0.11	− 0.07	64.50	65.75	[illegible]	[illegible]
14	8	78	0	0	8.3	3.10	0.62	----	---	---	− 44.35	− 15.14	−0.44	+ 0.24	+ 0.17	70.61	71.05	[illegible]	[illegible]
2	10	88	0	0	12.4	3.50	1.31	----	---	43.60	− 70.31	− 29.26	−0.50	− 0.19	− 0.08	42.79	43.35	[illegible]	[illegible]
2	19	79	0	0	8.5	2.75	1.26	----	94.82	37.97	− 50.23	− 19.23	−0.42	− 0.15	− 0.22	144.18	145.99	[illegible]	[illegible]
5	0	95	0	0	200.6	2.70	0.63	----	---	15.62	− 31.34	− 12.32	−0.37	+ 0.44	+ 0.51	116.31	117.04	פועלים	[illegible]
18	20	62	0	0	26.6	1.60	0.96	----	---	---	− 36.95	− 10.64	−0.35	+ 0.32	+ 0.26	80.97	81.75	בינלאומי	[illegible]
8	48	48	0	0	5.2	3.20	0.85	----	---	---	---	− 10.90	---	+ 0.53	+ 0.30	57.31	57.80	[illegible]	[illegible]
8	0	92	0	0	9.0	2.70	0.24	----	---	12.97	− 30.13	− 11.37	−0.36	+ 0.44	+ 0.51	116.97	117.25	[illegible]	[illegible]
6	13	81	0	0	8.4	3.20	0.33	----	40.98	21.00	− 38.15	− 12.50	−0.46	+ 0.59	+ 1.29	218.22	218.94	[illegible]	[illegible]
20	1	79	0	0	133.4	1.60	0.95	----	83.52	31.29	− 26.46	− 11.29	−0.32	+ 0.78	+ 2.47	320.43	323.46	בינלאומי	[illegible]
28	2	70	0	0	7.9	2.10	1.96	----	---	---	− 41.14	− 9.48	---	+ 0.82	+ 0.48	58.81	59.96	בינלאומי	[illegible]
3	1	96	0	0	13.9	3.20	0.76	----	90.24	45.43	− 42.62	− 15.61	−0.35	+ 0.40	+ 1.09	271.16	273.21	[illegible]	[illegible]
11	14	70	3	2	21.9	2.90	1.43	56.35	83.78	40.06	− 40.85	− 16.66	−0.30	+ 0.33	+ 2.33	707.27	717.38	[illegible]	[illegible]
13	1	86	0	0	9.0	3.09	1.87	----	---	---	---	− 16.85	---	+ 0.12	+ 0.07	57.62	58.70	[illegible]	[illegible]
8	2	90	0	0	91.1	2.80	0.67	----	---	---	− 53.68	− 21.78	---	+ 0.57	+ 0.27	47.59	47.91	[illegible]	[illegible]
14	2	84	0	0	18.6	3.10	0.43	----	---	---	− 37.19	− 13.10	---	+ 0.73	+ 0.45	62.31	62.58	[illegible]	[illegible]
8	3	89	0	0	90.7	2.90	0.61	41.27	58.16	28.83	− 46.13	− 12.40	−0.33	− 0.29	− 0.27	94.32	94.90	פועלים	[illegible]
16	11	58	15	0	3.4	2.20	1.56	----	---	---	− 41.43	− 7.05	−0.56	− 1.10	− 0.68	61.09	62.04	[illegible]	[illegible]
14	6	80	0	0	53.9	2.20	1.21	----	---	---	− 42.20	− 13.33	---	+ 0.31	+ 0.18	58.85	59.51	[illegible]	[illegible]
11	1	88	0	0	66.6	2.50	1.13	48.73	88.41	43.04	− 52.48	− 16.72	−0.42	+ 0.13	+ 2.00	1491.16	1507.96	[illegible]	[illegible]
5	0	95	0	0	84.7	2.20	0.80	----	---	16.82	− 30.90	− 12.95	−0.35	+ 0.42	+ 0.53	128.09	129.22	[illegible]	[illegible]
9	0	91	0	0	182.6	2.20	1.15	50.60	82.54	27.87	− 39.48	− 13.57	−0.37	+ 0.61	+ 7.89	1295.19	1310.14	[illegible]	[illegible]
14	0	86	0	0	47.9	2.45	2.20	----	---	---	---	− 16.65	---	+ 0.30	+ 0.16	52.73	53.87	לאומי פיא	[illegible]
16	0	84	0	0	286.0	2.25	1.87	53.52	86.08	35.67	− 40.46	− 14.61	−0.35	+ 0.39	+ 2.97	757.54	771.71	לאומי פיא	פיא-[illegible]
19	1	80	0	0	152.1	2.20	0.60	44.43	81.27	29.22	− 38.10	− 14.76	−0.34	+ 0.52	+ 3.12	597.84	604.43	לאומי פיא	פיא-[illegible]
15	0	85	0	0	85.7	2.45	1.95	----	---	---	− 54.57	− 18.10	−0.42	− 0.08	− 0.04	48.19	49.13	לאומי פיא	פיא [illegible]
12	1	87	0	0	192.2	2.25	1.88	51.42	73.32	42.80	− 42.30	− 15.81	−0.32	+ 0.46	+ 3.49	754.51	768.72	לאומי פיא	פיא-[illegible]
18	1	81	0	0	282.9	2.20	1.90	53.50	85.60	37.92	− 39.15	− 13.74	−0.34	+ 0.38	+ 1.82	483.28	492.39	לאומי פיא	פיא-[illegible]
11	1	88	0	0	164.9	2.95	1.90	----	87.79	47.89	− 56.74	− 21.40	−0.38	+ 0.38	+ 0.42	111.87	113.99	לאומי פיא	פיא-[illegible]
5	0	95	0	0	191.4	2.70	0.63	----	---	16.86	− 31.31	− 12.39	−0.36	+ 0.44	+ 0.52	119.11	119.86	לאומי פיא	פיא-[illegible]
4	0	67	24	5	42.3	2.45	2.34	----	---	---	− 35.96	− 8.16	−0.57	− 1.61	− 1.10	67.41	68.99	לאומי פיא	פיא-[illegible]
11	2	82	5	0	246.0	2.20	0.83	----	91.77	33.29	− 37.03	− 13.08	−0.34	+ 0.65	+ 1.28	198.12	199.77	[illegible]	[illegible]
11	3	79	7	0	137.0	2.50	0.66	----	---	---	− 38.75	− 14.31	−0.35	+ 0.39	+ 0.31	79.28	79.80	[illegible]	[illegible]
18	3	71	8	0	288.0	1.20	2.35	54.64	90.08	42.03	− 40.47	− 13.02	−0.35	+ 0.27	+ 1.36	511.38	523.32	[illegible]	[illegible]
7	3	87	3	0	61.0	2.70	2.27	----	---	---	− 44.08	− 16.45	---	+ 0.65	+ 0.36	55.98	57.21	[illegible]	[illegible]
14	2	82	2	0	282.9	2.50	1.80	----	---	---	− 39.63	− 14.35	---	+ 0.55	+ 0.34	61.81	62.97	[illegible]	[illegible]
3	2	87	8	0	1.9	3.40	5.38	----	---	---	---	− 12.86	---	− 1.53	− 1.55	78.71	82.88	[illegible]	[illegible]
24	0	76	0	0	1.8	2.80	0.67	----	---	---	---	− 16.69	---	+ 0.65	+ 0.55	84.78	85.35	[illegible]	[illegible]
12	0	88	0	0	2.7	2.70	0.80	----	74.24	32.39	− 41.20	− 16.29	−0.37	+ 0.47	+ 0.75	159.01	160.20	[illegible]	[illegible]
10	4	86	0	0	30.8	2.70	0.66	46.56	76.70	45.63	− 34.86	− 15.58	−0.29	+ 0.83	+ 3.32	405.55	408.23	[illegible]	[illegible]
18	0	82	0	0	4.0	2.70	1.30	----	---	---	− 44.87	− 13.25	−0.61	+ 0.42	+ 0.28	67.15	68.00	[illegible]	[illegible]
53	0	47	0	0	0.7	3.40	2.11	----	---	---	− 47.58	− 11.60	---	+ 0.48	+ 0.25	52.50	53.61	[illegible]	[illegible]
4	17	79	0	0	31.5	3.40	2.08	----	85.03	60.38	− 62.26	− 25.94	−0.35	+ 0.40	+ 0.82	206.86	211.17	[illegible]	[illegible]
10	0	90	0	0	232.8	1.70	1.97	60.33	91.89	42.93	− 45.70	− 16.23	−0.37	+ 0.32	+ 1.90	595.08	606.79	אילנות דיסקונט	[illegible]
6	0	94	0	0	2.8	3.20	0.76	----	---	34.64	− 51.85	− 14.30	−0.56	+ 0.44	+ 0.47	106.97	107.78	[illegible]	[illegible]
קרנות אג"ח מדינה																			
17	2	3	36	42	79.3	1.20	1.95	20.14	26.24	9.19	+ 1.82	− 0.29	−0.27	+ 0.02	+ 0.13	776.62	791.79	אילנות דיסקונט	[illegible]
17	0	7	13	63	23.8	1.40	1.88	----	---	---	− 2.23	− 0.69	−0.24	+ 0.06	+ 0.06	106.18	108.10	[illegible]	[illegible]
14	5	11	2	68	40.6	1.40	0.72	23.82	27.80	13.60	− 2.25	− 2.03	−0.23	+ 0.02	+ 0.07	938.59	945.36	[illegible]	[illegible]
11	0	9	4	76	3.3	1.70	1.36	20.88	23.34	12.03	− 0.19	− 1.53	−0.23	+ 0.03	+ 0.07	298.46	302.53	[illegible]	[illegible]
9	0	3	2	86	148.9	1.50	0.63	20.09	22.50	9.02	+ 6.67	− 0.67	0.09	− 0.01	− 0.04	314.28	314.27	[illegible]	[illegible]
9	0	14	13	64	104.8	2.20	1.45	21.96	24.74	13.97	+ 1.25	− 1.65	−0.16	− 0.02	− 0.06	290.85	295.07	[illegible]	[illegible]
9	9	14	0	68	45.7	1.45	0.38	----	20.45	16.41	− 5.53	− 3.23	−0.25	+ 0.26	+ 0.36	141.01	141.54	[illegible]	[illegible]
12	0	8	5	75	28.3	1.70	1.39	21.13	23.53	11.35	+ 3.69	+ 0.05	−0.15	+ 0.01	+ 0.10	1656.02	1679.82	[illegible]	[illegible]
13	9	7	7	64	19.2	1.70	1.38	21.39	21.12	13.27	− 3.73	− 3.80	−0.26	− 0.04	− 0.11	293.96	298.01	[illegible]	[illegible]
22	1	0	0	77	34.5	1.20	4.44	----	23.73	10.54	+ 3.60	+ 0.12	−0.28	+ 0.03	+ 0.05	166.15	167.21	[illegible]	[illegible]
12	5	17	11	55	1.7	2.25	---	17.03	15.06	9.78	---	---	0.01	---	---	---	---	[illegible]	[illegible]
6	0	17	77	0	3.7	2.40	0.42	----	---	---	− 14.84	− 3.97	−0.19	− 0.23	− 0.25	109.70	110.16	כלל	[illegible]
19	0	1	0	80	237.7	1.20	0.25	16.07	14.67	10.55	+ 11.16	+ 0.54	0.33	+ 0.04	+ 0.16	368.03	368.95	[illegible]	[illegible]
4	3	6	1	86	44.9	1.70	1.37	21.86	25.47	13.33	+ 2.03	− 1.45	−0.10	− 0.04	− 0.15	345.06	349.86	[illegible]	[illegible]
2	2	6	14	76	25.3	1.40	1.40	22.87	26.05	18.43	− 1.18	− 1.63	−0.13	− 0.04	− 0.18	425.93	431.48	[illegible]	[illegible]
12	0	7	5	76	444.5	1.15	0.64	22.31	23.06	11.03	+ 4.43	− 1.02	−0.04	+ 0.05	+ 0.26	584.17	587.41	פועלים	[illegible]
23	8	5	7	57	31.2	1.70	1.75	----	---	---	---	− 0.76	−0.45	− 0.01	− 0.01	101.51	103.29	[illegible]	[illegible]
39	0	0	2	59	101.5	1.10	0.62	17.43	17.37	10.60	+ 7.78	+ 0.34	0.11	+ 0.03	+ 0.11	396.43	398.98	[illegible]	[illegible]
13	6	16	11	54	22.0	2.20	1.86	17.63	20.88	4.53	− 10.70	− 2.98	−0.46	− 0.02	− 0.05	331.56	337.24	פועלים	[illegible]
17	0	0	0	83	156.6	1.10	0.42	17.78	13.56	11.08	+ 10.40	+ 0.46	0.29	+ 0.03	+ 0.15	450.89	453.70	[illegible]	[illegible]
21	1	8	0	70	109.7	1.10	0.67	20.58	22.39	10.30	+ 0.24	− 1.94	−0.13	+ 0.02	+ 0.07	402.32	404.80	[illegible]	[illegible]
20	2	7	0	71	139.5	1.20	0.42	22.57	21.99	12.69	+ 0.56	− 1.78	−0.13	+ 0.03	+ 0.05	147.37	148.31	[illegible]	[illegible]
6	6	6	6	76	87.0	1.20	1.13	18.32	25.40	10.75	− 0.73	− 1.46	−0.19	− 0.05	− 0.54	1034.55	1049.53	[illegible]	[illegible]
17	0	3	3	77	87.5	2.00	0.96	19.61	20.54	10.63	+ 6.15	− 0.25	0.01	+ 0.04	+ 0.44	1172.85	1200.75	[illegible]	[illegible]
9	7	15	3	66	22.3	1.20	0.89	23.13	26.88	12.70	− 4.91	− 2.99	−0.31	+ 0.03	+ 0.95	3400.11	3408.53	בינלאומי	[illegible]
20	0	3	2	75	86.4	1.40	0.97	20.92	21.41	10.90	+ 4.92	− 0.28	−0.09	+ 0.01	+ 0.57	4248.94	4280.30	[illegible]	[illegible]
16	11	6	12	55	9.1	1.70	0.82	----	---	---	---	− 0.67	---	0.00	0.00	95.65	96.43	[illegible]	[illegible]
4	5	8	6	77	103.0	1.20	0.89	16.59	18.35	13.30	+ 2.13	− 0.97	−0.19	+ 0.01	+ 0.11	974.53	983.20	[illegible]	[illegible]
29	1	0	3	65	18.2	2.50	0.42	----	---	---	---	− 0.21	---	0.00	0.00	105.75	105.89	[illegible]	[illegible]
4	4	0	16	74	83.7	1.50	0.89	14.46	14.93	6.95	+ 6.40	+ 0.06	−0.06	− 0.11	− 0.98	864.96	874.64	[illegible]	[illegible]

* ככל שהתשואה גבוהה יותר ו/או הסיכון נמוך יותר, כך מדד שארפ גבוה יותר. מחושב על פני 12 החודשים האחרונים. ** מעודכן ל-31.10.94 °קרנות שהוקמו בשנת 1994

הכנה להנפקה בבורסה בארץ ובחו"ל
למה וכיצד

נושאים ומרצים מרכזיים:
- התארגנות לקראת הנפקה בבורסה בארץ – היבטים משפטיים – עו"ד משה צ. נאמן
- התארגנות לקראת הנפקה בבורסה בחו"ל – היבטים משפטיים – עו"ד דויד שפירה, משרד עו"ד יגאל ארנון
- היערכות להנפקה – היבטים חשבונאיים – רו"ח ארנון רצ'קובסקי, ד"ר נפתלי פריה, רו"ח, משרד רו"ח רצ'קובסקי פריד בע"מ
- תפקידו של יועץ הנפקה – מר יקותיאל גביש, מנכ"ל משותף, איסת שוקי הון
- סוף תשקיף במחשבה תחילה – פרופ' יוסף גרוס, עו"ד
- נציגי החתמים – תפקידי החתם – מר יעקב זילברברג, לאומי ושות'
- קריטריונים לרישום חברות בבורסה – גב' חני שיטרית, מנהלת יחידת ההנפקות, הבורסה לני"ע
- היבטים בכדאיות הנפקה בבורסה – מר יקותיאל גביש

מנחים: רו"ח ארנון רצ'קובסקי וד"ר נפתלי פריה, רו"ח

סמינר בן יום
יום ד'
30.11.94
מלון דן קיסריה

המרכז הישראלי לניהול
התאחדות התעשיינים בישראל

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול טל. 04-517888, 04-523593, 03-6957202, התאחדות התעשיינים בישראל טל. 04-524204, 03-6953104, 04-524205, 079, 04-524206, 079

לוח העיר

הלוח של אזור המרכז

העיר | הארץ | צומת השרון | שתי ערים | ערים | מלאבס

סדר המדורים בלוח:
1 נדל"ן
2 עסקים.
3 מכוניות.
4 מכירות ושרותים.
5 ה. עבודה.

תל-אביב | גוש דן | והשרון

דירות למכירה

בידור נכסים
השקעות ושיווק פרוייקטים
הידידות 9 הוד השרון
מלדין 09-913252

● דירת 4 + 1, גג יפייפה, נוף בשגע. $250,000

● מגרשים במקום מצויין, בהר השרון, בצד המערבי, לקשנ"בים

● דירות חדשות להשכרה, מקבלן + מרפסת ...

183806241

חיוור ברעוז
רח' המכבים 1
רמת השרון
03-5492654, 03-5492712

● ברמת השרון, 4 מרווחת + תוספות, משקעת ק"א. $157,000 בלעדי

● ברמת השרון, 4, ק"ד, מסודרת, בהזדמנות, $142,000 שקטים בלעדי

● ברמת השרון, 4 + יחידה נפרדת, משקעת $210,000 בלעדי

● ברמת השרון, 5, 150 מ"ר + חניה + מעלית, $298,000 שקטה

180057241

במבריה
תיווך השלום מציע דירות מ' $40,000, תשואה שנתית 6%. 06-724407, 06-790675

164911241

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

● בנאות אפקה, 4 חדרים, ק"א, משקעת, פינוי גמיש. $240,000

● בשיכון דן, דו משפחתי, 308 קרקע, 200 בנוי + יחידה נפרדת, $700,000

● להשכרה בנוה שרת, 4 חדרים, ריהוט מלא + אביזרות חשמל. $680

● להשכרה ברחוב צהלה, 5 חדרים, קומה גבוהה, נוף + מעלית, $800

163506241

טוב נכסים
ברודצקי 19
רמת-אביב
03-6417936

● בשיכון דן, קוטג', 5 + מרתף, משקע, כ-$490,000

● ברמת אביב הירוקה, 3 חדרים, משקעת

● בנבעת הפרחים 4 חדרים + מעלית + חניה $275,000

162230831

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6487319/21
03-6471433
פקס: 03-6487323

● להשכרה ברמבוב, 2 חדרים, קומת קרקע, מרוהטת. $600

● להשכרה בנוה צהלה 4 חדרים, 160 מ"ר, בית חדש. $1500

● למכירה 3, בבן יהודה, בניין חדש, מעלית, חניה, $350,000

163027241

פלעי"אל
לחווך נכסים
09-573914

צמרת השרון
סוכנים לוילות ובתי יוקרה
רח' הבנים 50 רמת השרון
(בקאנטרי קלאב)
טל': 03-5496749
פקס: 03-5497140
חבר מלד"ן

● פרויקט קוטג'ים ודירות לפני בניה, באיזור נווי צהלה/רמת-צהלה

● כל תיאומי הבנה בניה בסטנדרט גבוה, במיקום מצוין, שיווק בלעדי

● לפרטים ב"צמרת השרון" בלבד, סקיצות + תכניות העמדה

● דירת גג ב"משמרת", עצומה, מיידי בלעדי, בהזדמנות

● להשכרה בנבעתיים: בכביש + מגרשים + מחסנים לכל מטרה, בלעדי

144745171

"בדק בית"
חוה ברוק
סוקולוב 41 רמת-השרון
03-5491146

● ביקורת ליקויי הבניה לפני רכישה, במהלך הבניה, ובתום תקופת האחריות

● רוח הנדסי מטרם וקבלן בנייה, תולעות לתיקון הליקויים ואומדן כספי

● בתוגלת האדריכל וחד שבנאי

182531101

"דנים ברק"
נכסים והשקעות בע"מ
בתי יוקרה
סניף רמת השרון
רחוב ויצמן 1
חבר מלד"ן 03-5400004

● ברמת השרון, דירת 4 חדרים, ק"ב, משקעת, ממותגת, השקעה

● בהרצליה בצמרות, 5.5 חדרים, קומה גבוהה + נוף מרהיב

● ברמת השרון המערבית, דירת 3 חדרים, במיקום מקסים ושקט

160538317

צמרת השרון
סוכנים לוילות ובתי יוקרה
רח' הבנים 50 רמת השרון
(בקאנטרי קלאב)
טל': 03-5496749
פקס: 03-5497140
חבר מלד"ן

● בצהלה, וילה בודדת, משקעת, 520 מגרש, 220 בנוי

● בצהלה דו משפחתי, בית מקורי, מגרש 436, מיידי

● בצהלה, וילה בודדת, מיקום מעולה חזה לרחוב, 800 מ"ר

● באיזור רמת צהלה, מגרש לבניה מיידית, ל"ג יחידות, כ-650 מ"ר, לרציניים

185233271

סנטורי נכסים
שיווק וניהול נכסים ובתי יוקרה
רמת החייל ת"א
03-6480545/6
03-6476373

● ברמת החייל קוטג' חדש + 6 מרתף 270 בנוי + 350 מגרש

● ברחוב צהלה 3.5, 104 מ"ר קומה גבוהה + מעלית $173,000

● ברמת החייל דו משפחתי 160 בנוי, סימטה שקטה. $480,000

● בשיכון דן, קוטג' חדש ושקט, 10, 320 בנוי $750,000

● ביעקב למהדר החולה מגרש ל"ג יחידות, 650 מ"ר $500,000

161642271

סנטורי נכסים
שיווק וניהול נכסים ובתי יוקרה
שיכון דן, תל-אביב
פלפון: 03-6480545/6
03-6480619
פקס: 03-6476373

● בשיכון דן, בית בודד, 330 בנוי, במיקום מעולה, $720,000

● בשיכון דן, קוטג' חדש, 10, 300 בנוי, שקט, $750,000

● בשיכון דן, דירת גן, תל-אביב, 235 בנוי, משקעת

● בשיכון דן, דירת גג בבניה, מיקום יפה, תכניות בבטחה, $480,000

● בשיכון דן, קוטג' חדש, 5 + מרתף, 230 בנוי, $590,000

164430241

טוביה לשם
סוכנות לנכסים (מלד"ן)
רח' קהילת סלוניקי 7
תל-אביב
03-6481829, 03-6481387

● בנווי יוקרה, למכירה, בהלה 20 ... + 2 בתים, מיידי

● בנווי צהלה, למכירה וילה, מגרש 1000 מ"ר, בלעדי $650,000

● ביהודה למכירה דירות דופלקס 5 חדרים, גינה, $180,000

● בנבעת ...ה, דירת גג, חדשה, 240 מ"ר, $480,000

● בקרית אונו 4.5 ברחוב הפיקמה, ק"ב + נוף, $270,000

171294101

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

● בשיכון דן המערבי, קוטג' חדש המסור בבניה, חיים לראות, $600,000

● בשיכון דן, דירת גג חדשה יפה 5 חדרים + מרתף, $600,000

● ברמת צהלה, 3 חדרים, קומה גבוהה, נוף, $800

● להשכרה דירה אקסקלוסיבית, במנוף אביב, ריהוט, מחסום לרכש ... $1200

151184171

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

● בנאות אפקה בבבעת הפרחים, 5 חדרים, חדשה, גבוהה ושקטה, $500,000

● להשכרה בשיכון דן, דירת גג, 6 חדרים, חדשה. $1,250

● בנאות אפקה קוטג' יפהפה, נוף יפה, 5 חדרים + מרתף 1/4 דונם, 250 בנוי, $550,000

NO 1
נכסים והשקעות
העצמה בלעדיות
רחוב סוקולוב 77
רמת-השרון
03-5401174/5
חבר מלד"ן

● בגדרה קוטג' משקעת במיקום בקוקנס 230 בנוי, 400 מגרש

● בהזדמנות, בלעדית ברחוב המרה, 4, ממותגת חיים להשכרה $2,800

● ברמת השרון, להשכרה, קוטג', 6 חדרים, מסודר ושקט $1,200

16002103

פרידה נכסים
רח' האלה 3
(פינת למרחב)
רמת-השרון
מלד"ן 03-5490537

● ברמת השרון המערבית, קוטג' מפואר ושקט, 5 + מרתף, $720,000

● בהרצליה, מיקום מעולה, בית משגע + ... + מגרש ל-2 קוטג'ים

● ברמת השרון המערבית, בית חד דוגמ + ..., שקט ומיוחד

● ברמת השרון המערבית קוטג' חדש מאוד בבניה $520,000

183256331

"ליאור נכסים"
אבן גבירול 141, ת"א
03-5444719

● בהזדמנות, בהרלהודה, 2.5 חדרים עקרות, ק"א + מרפסת + ...

● 1.5 חדרים + מרפסת, קומה ב', ... $155,000

● בהזדמנות, 3 חדרים גדולים + מרפסת, 90 מ"ר, $195,000

18062310

● דירה בבבלי ... 164452109

טוביה לשם
סוכנות לנכסים (מלד"ן)
רח' קהילת סלוניקי 7
תל-אביב
03-6481829, 03-6481387

● בתל אביב, במבנה יוקרתי למכירה דירת 3, חניה, $280,000

● בתל אביב, בהדר יוסף, דירת גג, במחצית, 4 + חניה, $400,000

● ברמת גן, בשיכון הבניינים, קוטג' 280/450 בניה, $600,000

● בקרית אונו, 4.5, ברחוב הפיקמה, ק"ב + נוף, $270,000

17144210

"דנים ברק"
נכסים והשקעות בע"מ
בתי יוקרה
סניף שיכון דן
רחוב בניין ממודלה 32
חבר מלד"ן
03-6486114, 03-6472775

● בהדר יוסף 385 מ"ר, לשתי יחידות, מיקום מצוין בלעדיות

● ברמת צהלה, דירת גג, 1 + 4, 170 מ"ר מהממת

● בשיכון דן, דירת גג בבניה, 4 + מרתף, במיקום מצוין

170155101

חי נכסים
בניין ממודלה 30
שיכון דן, תל-אביב
03-6471433, 6487319/21
פקס: 03-6487323

● בנוה שרת, 3 חדרים, ק"א, מיקום מעולה, צמוד לצהלה, פינוי בהזדמנות, $155,000

● בשכונת רביבים, בשיכון דן, 4.5 שקטה, משקעת, בניה נפרדת, $340,000 לרציניים

● ברמת צהלה, דירת גג 4 + 1/2, מיידי, $950

165550101

צמרת השרון
סוכנים לוילות ובתי יוקרה
רח' הבנים 50
רמת-השרון
(בקאנטרי קלאב)
טל': 03-5496749
פקס: 03-5497140
חבר מלד"ן

● לפני בניה, בנבעת הפרחים, 5 + 4.5, יוקרתי, שיווק בלעדי

● בנאות אפקה, 4, קומה גבוהה, במיקום מצוין + נוף מעלית

● בנאות אפקה מגורה, 5, ק"ב, בלעדי, שקטה, מיקום מעולה

● בנווה צהלה עירוני, 5, גדולה, ק"ב, פוטנציאל לבניה + גינה, בלעדי

● בנאות אפקה, בית יפה + גינה גדולה, שקט ביותר, הזדמנות

16081931

יוקרה
נכסים והשקעות
פרישמן 73 תל-אביב
מלפקס: 03-5229474

● בירקה, 2, משופצת, נוף לים + מעלית וחניה, $300,000

● בבבלי, 4, גדולה, משקעת, חניה + מעלית, $335,000

● דופלקס משופצת ביותר + בריכה, ברחוב שקט בת"א. $900,000

17075107

"יחיאלי נכסים"
כיכר המדינה 34 ת"א
טל': 03-6955515

● בבבלי מיידי 3 ק"ב, חזית לשימוש

● בשמורות שקטה 3.5 עצמים (כ-130) + מרפסת ק"ג חזית

● במימסה משקע הבחירה 4 ק"ג + מעלית + חניה + מרפסת $265,000

18135903

"סלעים"
שיווק נכסים
רח' הירקון 109 ת"א
03-5270812
03-5223389

● בשיכון דן, 4, 100 מ"ר, ק"א, 4 דיירים, $280,000

● ברמת-גן 3.5, 150 מ"ר, קומה לים, משקעת, $490,000

● בדפנה 4 (עוקר) קומה גבוהה מטה לים, $350,000

"דנים ברק"
נכסים והשקעות בע"מ
בתי יוקרה סניף שיכון דן
רחוב בניין ממודלה 32
חבר מלד"ן
03-6472775

● בצהלה, בית בודד על מגרש גדול GOOD LOCATION

● באפקה, וילה גדולה במיקום יוקרתי ושקט + בריכה יפה

● בשיכון דן ברחוב יוקרתי, קוטג' יפהפה ומשקעת + יחידה נפרדת

17095417

קובי מישל
סוכנות לנכסים
מלד"ן
טל': 03-5270338
פקס: 03-5272310

● ליד הבימה, 2 + מרפסת, משופצת, שקטה ללקליניקה/ משרדים. $190,000

● למכירה משרד/אולם ליד הבימה בבניה נפרדת, $72,500

● להשכרה בנמרב, דירת 2, ק"ב, מרוהטת. $600

165809211

תיווך שינקין
שינקין 17 ת"א
טל': 03-201283
פקס: 03-201283

● מציע למכירה בלב ת"א, חדש + מעלית 2.5, 3.5

● למכירה בנמנן ת"א 18 מ"ר, משרד + הכנסה, $27,500

● ליד נוה צדק, 3, ק"ב, מסודרת + חניה, יפהפיה $158,000

165403101

"סלעים"
שיווק נכסים
רח' הירקון 109 ת"א
03-5223389, 03-5270812

● דירת גג, דופלקס על הים בהרברט סמואל, מיוחדת 1,000,000

● למבינים, בקינג ג'ורג', 3, $155,000 80 מ"ר, עקופה

● להשכרה, בהרצליה פיתוח, וילה מפוארת מאוד, 600 מ"ר $2,300

● להשכרה, בלסר, 4, מפוארת, נוף לים, מעלית, חניה, יפהפיה

16511310

בנווה חוף
ראשל"צ
בלעדי ל"בתי לי"
שיווק נדל"ן
פלפון: 03-9621510

● בהזדמנות, נוף לים, דירות 4.5 + $239,000 $168,000 בקשוני

● קוטג' מפואר + מרתף, $250,000 דירת גן $318,000

● דירת 3, $130,000 נוף לים, דירת 4 ק"ב, $160,000

164742101

טוב נכסים
ברודצקי 19 רמת אביב
טל': 03-6417936

● בבבלי, 4, חניה, משקעת, 100, מעלית חניה, $245,000

● להשכרה סימטה, 4.5 חדישה, מעלית חניה מרוהטת

● להשכרה, בחוף מבקר, 2.5, מרוהטת קומפלט, שרות + מחסנית

170522171

בתי כפר ומשקים

● וילה מפוארת, ויזרות משק, ליד ...
1817492471

מודיעין

● במודיעין - ... ת ... 3 ... 4 חדרים, $230,000 ... 183321249

וילות ובתים

● ... בהרצליה ב', 280 ... מרפסת, בריכה, ... 183704324

למכירה בהזדמנות קוטג' טורי בצפון נתניה
2 מפלסים+גג, גינה וחצר צמודה
מפרט טכני גבוה
לפרטים: 050-234055, 09-919360, 09-972036
... בע"מ
הנדסה ובנין

● להשקעה לבעלים ... 164359245

ברעננה
בפרויקט בניה
ברחובות צ'פמן רבנצקי
קוטג'ים מפוארים
מפרטים עשירים
כניסה קיץ 1995
טלפונים: 09-916336 09-451478
עבודות השקעות
רח' אחוזה 80, רעננה

● קוטג' + מגרש ... 150108245

● ברעננה, 3 חדרים ... 191201149

בכפר שמריהו
וילה יפה, חדשה, 270/700
"תיווך אלמיל" 09-583259
170124245

● בהרצליה, דירת גינה 4.5 ... 165319249

● להשקעה לבעלים ... 154105248

ברעם בע"מ
סוכנות לתיווך נכסים
ההגנה 25 פתח-תקווה
טל': 03-9344122
פקס: 03-9325660

● במשב, באיזור פטור מקומה, 180 מ"ר, 2.5 דונם, $500,000

● משק באיזור פתח תקוה, 120 מ"ר, 22 דונם, $790,000

● 4, 140 מ"ר, משופצת, עץ קירות, פתח תקוה, $220,000

163729249

● בהרצליה ... 170054249

● בהרצליה, קוטג' ... $270,000 178809249

● קוטג' בהרצליה, 200 מ"ר ... 152802179

בהרצליה הצעירה
במקום מעולה, קוטג' משקע, 09-582871 (לא בשבת)

163346241

● ... 115508249

בהרומנה ...

בהרצליה בנוה-אמירים, דו משפחתי, זקוק לשיפוץ, 09-540765 $300,000

164328171

● בהוד השרון, נווה מגן, קוטג' ... 185822179

● בהרצליה ... "EVERGRIN" ... 183227179

● בהרצליה הצעירה, במקום מעולה, קוטג' ... 185524173

● בנוה אמירים קוטג' ... 185214179

● וילה, 3 מפלסים ... 184703179

אנגלו סכסון
רעננה
אחוזה 141
טל': 09-454133

● קוטג' חדש, 5 חד' + מרתף + מרפסת מודרנית $440,000

● בשני עגנון, קוטג' 6, פינוי, מגרש 800, 2 חניות, $480,000

● במעגל, קוטג' טורי, תכנון מעולה, 5 חד', $335,000

182239171

● ... 183303177

"סביונטון"
סביון, קרית אונו והסביבה
בילה קרת, אחוזת 27
נוה מונסון
03-5339703, 03-5334678

● בנוה מונסון, בית קפ אשר הרצות מרפסת, 6, $560,000

● במשב ליד סביון, 22 דונם, $800,000, פינוי גמיש

● בכפר תשנה, 7, כ' 560 מ"ר, שקטה, $570,000

● במסאורים ודו קוטג'ים בקרית אונו, קרית ... $400,000 - $640,000

● ביהוד, במיקום מעולה, רחוב הבלגי, 6, חדיש, $350,000

170122171

אנגלו סכסון
רמת השרון
רח' סוקולוב 40
03-5403464

● בהרצוג, קוטג' חדש ויחידה 400 ארונה 6 משקע

● במערבית, קוטג' חדש והשקעה 250 ארונה והבור מגרשים

● במערבית, קוטג' מרשים, 580 ארונה + גינה יפיפה

151554171

● באזור השרון ... 125444219

● לקניית קוטג' מפואר ... 165531172

● ... 191803019

● בהרצליה ... 190924149

● ... 182309179

● ... 140902377

● ... 133400171

● ... 133956172

● קוטג' 4 חדרים ... 124220179

● ... 190425140

● ... 190634149

● ... 190434149

● ... 190350149

"כפר השרון"
קוטג', 7 + יחידה נפרדת, 2.5 + מחסן (מגרש 800 מ"ר), $340,000 09-402019

165551141

בהרצליה הצעירה
בהחולה, בנין, תיכון וגימור מעולה, 03-5228932

171515141

● ... 165957149

● ... 140915149

● ... 180565102

בהרצליה הצעירה
בבניה 6 + מרתף 250 ארונה, אנגלו סכסון
09-507258

181739101

● ... 182442109

● ... 171383110

● ... 170919101

● ... 180947109

● ... 180049109

● ... 175824109

● ... 173711109

● ... 173811109

● ... 173765109

● ... 173709109

● ... 142302109

● ... 142032109

● ... 142812101

בהרצליה הקודית מציעה
קוטג'ים בבניה 5.5, 03-6952197 $285,000
050-353495

170536101

● ... 165555101

ברעננה
קוטג' חדש + מרתף כ' 500 מ"ר, גינה, בסביבה היוקרתית ביותר, 09-589999 במשרד לוחה

164515101

אנגלו סכסון
השרון
רח' הנקר 54, הוד השרון
טל': 09-962420

● בלעדי בקריית ..., קוטג'ים 250/375 ...

● בהרצליה ..., 290 ..., מיקום מעולה

● בגני שרה, בבניה, קוטג' מודרני, תכנון מושך $380,000

183294101

גידון נכסים
המוסד הוד-בצב
השרון
09-967067

● בקריית קוטג'ים בבניה בכניסה 6, 200 מ"ר $366,000

● מוכשר להוציאים וילה מודרנית ...

● למבלוסים מחוז קוטג'ים בבניה בקרקש, מרתף, בלעדי. $240,000

165402101

● בהרצליה, ... "שער נכסים" 153420039

● ... 153444039

● ... NAVIT ... 182255031

● ... 174520031

● ... 165330031

● ... 174731031

● ... 164905039

● ... 160340039

בהרצליה בהרומנה
קוטג' מפואר, במקום יוקרתי $450,000 09-580569

164616091

חסוך 50%
בהשתתפות בקבלנית לבניית קוטג' ... $158,000 בלבד
02-415010

154041031

● ... 135241031

● ... 134244031

● ... 135249031

● ... 135223031

בהרצליה (ר"ג)
וילות, קוטג'ים ומגרשים יוקרתיים "גוית נכסים"
03-6315566

191903311

---

169 למבצע!
בשבוע
למודעת 8 מילים
(4 ימי ו'+יום ג' אחד)
638-20-20
לוח העיר

קבוצת מזרחי ובביו מציעה: קוטג'ים דופלקסים, דירות גג,
ודירות עם מרפסות שמש - בסגנונות הבניה החדישים ביותר
ברמת הגימור הגבוהה ביותר. צריך רק לבחור עיר ולבוא לסגור מחיר...

פרויקט בית וגוקים

דירות 4.5 חדרים
ו-5 חדרים
החל מ-$172,000
דופלקס 5.5 חד'+גג
החל מ-$228,000

בית מוצקין
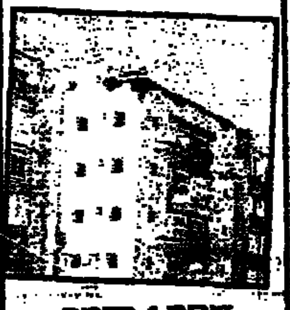
דירות 4 חדרים
החל מ-$172,000
דופלקס 5 חד'+גג
החל מ-$228,000

פרויקט גאולי השקמה

ברח' השקמה 11 בבת-ים
דירות 4 חדרים
החל מ-$169,000
דופלקס 5 חדרים+גג
החל מ-$228,000

ועכשיו במבצע

• כל המחירים כוללים מע"מ ופיתוח
• בהרשמה בבית ארלוזורוב:
רח' ארלוזורוב 38 בת-ים:
דירות 4 חדרים ודירות גג.

משרד מכירות בחולון - "מגורים"
רח' סוקולוב 21 טל: 03-5039901

מזרחי ובביו - בניה והשקעות
הרצל 47 בת-ים טל: 07-5073322

● בביה, בית ... 164749249

● בהזדמנות ... 164662249

● ... 155948245

● ... 152648245

● קוטג'ים לו חדרים ... 114635247

● ... 14453249

בית אנגלו סכסון
בהזדמנות
בלבד! $540,000
קוטג' 8 גדול. מרתף ענק.
מגרש 880 מ"ר.
באיזור השחר

"גבעות הכורכר"
במערב נס-ציונה
שכונת קוטג'ים יוקרתית
קוטג'ים בני 6 חדרים בשלושה דגמים
קרקע+ בניה כולל מע"מ ופיתוח
החל מ - $255,000
I.B.C Intelligent Building Company LTD.
בניה בתבונה בע"מ
טלפון: 08-418436

● קוטג'ים דו משפחתיים ... 114739249

● ... 131418249

● ... 130328249

● ... 124624249

● ... 151103249

● ... 113343249

● ... 113234249

● ... 101905249

● ... 101812249

● ... 185659213

● ... 174046213

● ... 170527213

רמת-תיווך
שדרות ויצמן 9
רמת-השרון
03-5496463

● בהרצליה, בנוה אמירים, 5.5, בבהוס משקעת שקטה

● ברעננה קוטג' חדש, מפואר ומשקע 6 + מרתף נבנים בנפרד, אפשרות להמרת קר"ד

● ברמת-השרון, להשכרה, קוטג' חדש, מפואר, במיקום מעולה בעצמו

180330249

"בסיפק נכסים"
כיכר סוראן
הרצליה פיתוח
טל': 09-500627

● למכירה בהרצליה פיתוח, 680 מ"ר מגרש, 380 בנוי, $850,000

● למכירה בהרצליה פיתוח, בית ליד הים, שקט $750,000

● למכירה בהרצליה פיתוח, חדש ומפואר, מגרש 550 מ"ר, $1,200,000

180348241

ב"ת
ב"כנות ישראל", קוטג'ים מפוארים, פיתוח מבחינה מלא,
03-9234616, $225,000
03-9342585

164813241

● בנוה, למכירה/להשכרה בית ... 132717101

וילות ובתים למכירה

● בסביון, במיקום מעולה, בית ... 185131241

● בהרצליה פיתוח ... 180917241

● בהרצליה ... 183232241

● בהרצליה ... 183001241

● ... 181716241

קוטג' במחיר $135,000
6 חדרים, 2 מטבחים, 2 אמבטיות, מגרש 300, בניה 170, יישוב עדאפרים.
03-5348846, 09-922024

182125241

נאות נורדיה - 270 קוטג'ים על קרקע פרטית (טאבו)

שלב א' נמכר ואוכלס
שלב ב' נמכרו
מתוך 167 קוטג'ים
מכירות שלב ד'
בעיצומה

יוקרה מכבר

פרויקט יוקרתי המוקם בנמוד לשכונה המוקמת ...

ומעבר שלנו עם שלוה ...

השכונה אופי כפרי אמיתי איכות חיים ברמה אחרת, חינוך, תרבות וספורט המשתלבים בחיי כפר ובלב אזור עירוני גדול.

נאות נורדיה הבתים מעוצבים בצורה יוצאת דופן, ע"י האדריכל יוסי של. בחירה מתוך 5 טיפוסי בתים הנבנים בסטנדרט בניה גבוה. על מגרשים בגודל של 324 מ"ר ועד 445 מ"ר.

שיטת הרכישה המוזלה העולה לקונה בטחון מלא לכספו

✔ הכי קרוב לכל מקום.
✔ שטחים ירוקים נרחבים.
✔ תשתית מודרנית.
✔ רחובות הולכי רגל.
✔ מפרט טכני עשיר.
✔ מרחק גדול בין הבתים.
✔ אפשרות לשינויים פנימיים בייעוץ האדריכל - ללא תשלום.
★ משפחות המצטרפות לפרויקט העוברות ועדת קבלה.

המחירים כוללים
מע"מ ופיתוח

חברת "בוני נורדיה" בע"מ משרד מכירות - באתר 09-829997/8

פתוח א'-ה' בשעות: 9:00-13:00, 16:00-19:00, יום ו' בשעות: 9:00-13:00
האתר פתוח בשבת להתרשמות וקביעת פגישות למשך השבוע בשעות: 11:00-14:00

המכון לפריון העבודה והייצור, עמותת המתווכים לנכסי דלא-ניידי בישראל, מלון, התאחדות הקבלנים והבונים בישראל

קורס נדל"ן שיווק וניהול עסקי
ת"א, מחזור 12 - בימי ב' ו-ה', מחזור 13 - בימי ו'

קורס נדל"ן בסיסי בשיווק
ת"א, מחזור 1 - בימי ג', מחזור 2 - בימי ו'

המרכז לניהול עסקי-שיווקי, סולד 4, ת"א טל: 6920252, 03-6920234

2—2.5 חדרים

4 חדרים ויותר

1—1.5 חדרים

שכונות דרומיות

3—3.5 חדרים

פנטהאוז — דירות גג להשכרה

קבלנים מציעים

קוטג' ברחובות הירוקה החל מ- $197,000

לבחירתך- קוטג' חד משפחתי, דו משפחתי ודירות פנטהאוז בפריות. 6-5 חדרים

כתובת האתר: המשך רח' גורדוסקי

מכירות: דיור פלוס, רח' בנימין 8 רחובות, טל. 08-492442, 492103

נווה אבנית

יפה ומינה לנדר, סוכנות נכסים, 03-317615, פקס 03-310142

"סביונטון", סביון, קרית-אונו, גילה קרת, אתרוג 27, נוה-סביון, טל: 03-5339703, 03-5334678

"הלמן נכסים", דירות ומגרשים, יעוץ ושיווק, טל: 03-6725203 רב קו, פקס: 03-6727337

3. בארלוזורוב, הבן גוריון, קרוב לים, להשקעה "תיחון גל", 03-5244993

ליד הבימה: 3.5 + מעלית, ק"ד, 03-6952623

בשדרות בודנהיימר: 2, עקירת, לחזית, ק"ג + משכנתא, $162,000 /5, 03-200450

בהרצליה: למשקיעים במרכז, 3 + חניה, $187,000 "לפר" 03-200450/5

בקרבת הים: 2, חרישה + מעלית, $142,000, 03-5284994

בעמק הבריכה: 4 + 1 + גג, יפהפיה, $1,300 "תיחון הבורסה", 03-5738336

ברעננה!! במיקום יוקרתי! הפנטהאוז היפה בעיר!! 170 מ"ר בנוי, יחידה נפרדת, מרפסות 70 מ"ר + מחסן + 2 חניות, מפרט טכני עשיר במיוחד. יניב נכסים 09-902828, 09-421188

בהרצליה: פרוייקט יוקרה, במרכז העיר, דירות גג, 4 + 1, $208,000, דירות גג, 5 + 1, $248,000, 03-948680

לציבור הקבלנים: ליסודות היבולת בהבאת עובדים זרים + רשיונות מהירבב 09-507215

השכבה לקבלנים: לעסקת קומבינציה, גג בלב ת"א, 03-5286423

תל אביב

קוטג' יש. גינה גדולה יש. נוף מקסים יש. חלום יש.
$177,900 יש?

פסגת שרונים
שכונת הוילות והקוטג'ים של מתן

"פסגת שרונים". שכונת הוילות והקוטג'ים היוקרתית, צמודה לכפר-סבא במקום הכי גבוה ביישוב הכפרי "מתן". סמוך מאוד לכביש חוצה ישראל המתוכנן (כביש מס' 6).

לבחירתך, קוטג'ים בני 4.5 חדרים על מגרשים של החל מ-300 מ"ר קרקע החל מ-$177,900 וקוטג'ים בני 6.5 חדרים על מגרשים בשטח של כ-160 מ"ר החל מ $204,250 המחירים כוללים מע"מ ופיתוח.

עולים לשלב הבא! "המחיר המיוחד למס' יחידות בלבד" כדאי להזדרז

באם בשישי בין השעות: 14:00-10:00, בשבת מ-10:00-17:00, בימי חול מ-11:00-16:00 לתאום פגישות, לקבלת פרטים נוספים: 050-239935

ליווי פיננסי וערבויות חוק המכר: בנק הפועלים, סניף משכן

יזום וביצוע: מפעלי לוקי לבנייה בע"מ, רח' טשרניחובסקי 15, חיפה, טל: 04-334186, משרד מכירות: רמה"ש, פקס/טל: 03-5496822

לוקי

קומפוזיציה

ברמת-גן
דירות 5.5 חדרים
דופלקסים 5 חדרים
לכניסה מיידית!

פרטים בסניף תל-אביב - רח' החשמונאים 121, טל: 03-5632710

סופ — לגור בטופ, שיכון ופיתוח לישראל

איגוד הנדל"ן, סניף ר"ג, שד' ירושלים 51, פינת הרואה רמת-גן, טל: 03-6771940/1, פקס: 03-6747268

"סלעים" שיווק נכסים, רח' הירקון 109 ת"א, 03-5270812, 03-5223389

אנגלו סכסון, ככר המדינה, רח' ה' באייר 44 (מלד"ן) 03-5467722

תיווך א. חמיד, בן יהודה 114 תל-אביב, טל: 03-5232260

יפה ומינה לנדר, סוכנות נכסים, טל: 03-317615, פקס: 03-310142

בלב תל-אביב: 2, שקטה, גדולה, אוורירית, ומטופחת, 03-200450/5

בצפון הישן: 2.5, עורפית, ק"א + מעלית, חניה, $245,000, "אב. דיור" 03-5244102

בקרבת כיכר רבין: 85 מ"ר, ק"ב, שקטה, 03-200450

ביגוייה: עקיפת, לשינים, ק"ב, "אב. דיור" $175,000, 03-5244102

2 חדרים

בשיכון יצחקון: שקט ומבוקש, 4 + מעלית + חניה, חרישה של 03-6771940

בהרצליה: עורף ללא ליפשיק הים, ק"א + מעלית, "מוטופל", 03-5244452

בשלמה המלך: ק"ב, חזית, $190,000, במטופחת, ק"ע, עקירת, "אב. דיור" $195,000, 03-5244102

ברמת ישראל: בבית חד קומתי דירת חדר + גינה + אפשרות לבניה, בגג 54 מ"ר + חדר מגנ, 03-5284999

בגבעתיים: 4, מסודרת, מעלית + חניה, "תיחון הבורסה" $245,000, 03-5738336

בגבעתיים: 5, 3 שותפים, חרישה במיקום גבוה, 03-5403923

ברמת-אביב: 3, משופצת, מושפצת, ק"ב + מעלית, ללא תיווך, 03-6425592

בהדר-יוסף: ק"ב, 3 + מעלית + חניה, "סיטי", 03-5284999

בנה צרק: מיקום מעולה, התחלת בנייה 160 מ"ר, 03-5228932

למשקיעים: ביש מתוח, 7 ח', 150 מ"ר לחלוקה, 03-5278112

קונסוטנציול: צמוד עלם הריקים הגדול, במזרחון, דרושים נכסים, 03-5234774

בגבעתיים: 3.5 + 1 + גג, ק"ב כלי, $268,000, 03-6771940

בגבעתיים: 4 + 1 + גג, מושרה, כותשת + מעלית + חניה, "איגוד הנדל"ן" $360,000, 03-6771940

בלבון במרכזו: 3, ק"א, שקטה, לחזית, "סיטי" 03-5284999

"לידור נכסים" 09-583511, הרצליה, מלד"ן

"לידור" נכסים, 09-583511, הרצליה מלד"ן

3—3.5 חדרים

1—1.5 חדרים

2—2.5 חדרים

4 חדרים ויותר

גוש דן

שכונות צפוניות

דירות גג

דירות בחו"ל

דירות ובתים להשכרה

פנטהאוז — דירות גג למכירה

מזרחי, ק"ב, 6 חדרים, 09-919360, 09-972191

בהרצליה הצעירה: קוטג'ים מפוארים לבניה, בלעדי ל"א.א. אקספרס", 058-218105, 03-5241677

ברעננה: קוטג', 6, ברחוב השלום, $365,000, בלעדי ל"אלמוג סיטי", 09-904507

טרמיכל שירותי הנדסה
אל תיפול עם הבית
בדיקות לליקויי בנייה בדירות חדשות ומשומשות, ע"י מהנדסים מומחים.
* קביל בבימ"ש * אומדן עלויות לתיקונים
* יעוץ משפטי חינם * בכל רחבי הארץ
חייג חינם 177-022-4313
מוקד ארצי 24 שעות ביממה

פתח תקוה והסביבה

העיר, רח' חיים עוזר 13 פ"ת, טל: 03-9343114/5/6, פקס: 03-9344421

● בוה אפק, 3 + גינה, מושקעת ביותר, $147,000

● בנירוני, 3.5 + חצר באבן, מסודרת, $132,000

● באורנית מגרשים, 300 מ"ר ליחידה, $50,000

● להשכרה, קוטג' 4.5 + חצר + מחסן, מרוהט

● בכפר אברהם לדתיים, וילה יפהפיה, 7.5, בסוף בניה + חוט פות רבות, $330,000

● באורנית, 750 מ"ר מגרש, בית 315 מ"ר בנוי, בית חדש ומפואר, $310,000, פינוי גמיש

אנגלו סכסון, רמת ג. גבעתיים, מחלקת בתי יוקרה, טלפון: 03-6738121

לוח העיר

אנגלו סכסון
רח' העליה השניה 12
פ"ת
טל: 03-9301122

אנגלו סכסון
המרכז
רח' הנשיא 54 רמ"ח מזרח
09-962420

הרצליה

3–3.5 חדרים

מיידי! להגיע צעירים
ועלים, 3, שקטה, $95,000
09-546388

גן מרום–מרום הרצל
במבראל הרחקה
בבניה, ישר מהקבלן
דירות 4 חדרים
פנטהאוזים 6 חדרים
דו-קומתיים
לפנות למשרדנו
רח' ויצמן 182 כפ"ס
09-973737

הקליטה לזוגות נשואים עד גיל 40 לאור עבודת קבלה
וילות בודדות על מגרש של 500 מ"ר
09-645021

בנוה עמל
בבניה מתקדמת ב"
3 + גג, $133,000
3 + גינה, $140,000
4 $150,000, 4 $145,000
4 + גינה, $155,000 גג +
$162,000 "אנגלו סכסון"
09-507258

נווה תמר
פרויקט יוקרה, במרכז
העיר 4 חד' מ- $155,000
5 חד' מ- $172,000
03-9348690 "דובנקר"

בכפר גנים 5 חד' יוקרתית
$240,000 03-9347333

2–2.5 חדרים

רעננה

הוד השרון
4 חדרים ויותר

"תיווך מימון"
רח' בני ברית 3
הוד השרון
טלפון: 09-406453/4
פקס: 09-405264

"לב העיר"
תיווך ונכסים
בן גוריון 2 הרצליה
09-545990, 546166

"אל מקס"
מרכז נתן
אחוזה 198 רעננה
טל: 09-913416

"צ' נכסים השקעות"
קלאוזנר 2, רעננה
09-983659

3–3.5 חדרים

2–2.5 חדרים

רמת השרון
4 חדרים ויותר

"אינפורמס"
נכסים
אחוזה 133, רעננה
טל: 09-904507

"מבתי-ינאי"
שקט והרכים 5/4 חדרים
09-540186, 09-542855

בהרצמונות
בהרצליה-הצעירה 5 חדשה
+ מעלית + גנ, $218,000
09-546388

מיידית 4 במרכז
משקעת, ק"ב + מעלית,
$205,000 09-540765

רמלה לוד
3–3.5 חדרים

השרון

"אידן נכסים"
המתווך שלך
בלב השרון
09-967067

מרום הראל
פסגת הרצליה
מגדל היוקרה לנוף הים
רח' לח מס' 26 בבניה
בנין יוקרתי עם
מרפסות שמש דירות 5,4
חדרים ופנטהאוזים
רח' ויצמן 182 כפ"ס
09-973737

בני הרצליה
5 חדרים, חניה, מחסן,
"החומה" 03-5407148 מלו"ן

פרויקט רש"י
פנטהאוז PENTHOUSE
בין הרחובות אהרון קציר ורש"י ברעננה
קוטג'ים מפוארים על מגרשים של
250 מ"ר - 300 מ"ר סטנדרט בנייה גבוה,
מרתף גדול, מפרט טכני עשיר,
שתי חניות לכל קוטג'
09-988599

"אמריקו דר"
אחוזה 125 רעננה
09-917117, 09-435356

"יניב נכסים"
בן גוריון 4
רעננה
09-902828
09-421188

בית אנגלו-סכסון
לדתיים
ברח' שברץ ברעננה
דירת גג יפיפיה, 4,
גדולה, מטבח מפואר
גג מטופח + חדרון
$251,000

דיור 2000
אחוזה 81
רעננה
09-425959

פנטהאוז
תיווך נכסים והשקעות
רח' אחוזה 179 רעננה
רב קווי 09-988599
פקס: 09-901248

"פנטהאוז מפואר"
5 חד' + מרפסת עוקית
מיזוג מרכזי, שיש
2 חניות + מחסן
רק $355,000
09-901901

פנטהאוז
תיווך נכסים והשקעות
רח' אחוזה 179 רעננה
רב קווי 09-988599
פקס: 09-901248

בבניין חדש — בבניה
במרכז — רעננה
* דו-פלקס 6 חד' +
מרפסות + גג ענק ומפואר
רק $336,000
* 4+4 מרפסת פתוחה
רק $225,000
09-901901

"חיש-דר"
הקשר שלך במשקה
מוצלחת
אחוזה 83 רעננה
09-918125, 09-983585
פקס 09-918057

קוטג' 6 חדרים+מרתף
באזור שקט ואקסקלוסיבי
כניסה מיידית
רק $455,000
09-901901

"לידר נכסים"
קרן היסוד 2
(מול בנק)
09-902727 רעננה

פנטהאוז PENTHOUSE
בהדר-מגורה
לכניסה מיידית
פנטהאוז 5 חדרים
מפואר ביותר
רק $349,000
09-988-599

פנטהאוז PENTHOUSE
בהר פיני במדורים
הפנטהאוז היפה ביותר
ברעננה 300 מ"ר בנוי
מושקע ביותר
$565,000
09-988-599

פנטהאוז PENTHOUSE
בבלעבד-ידית
ברחוב השומרים
קוטג' 6 חדרים+יחידת
מגורים נפרדת 120 מ"ר
375 מ"ר מגרש
רק $510,000
09-988-599

4 חדרים ויותר

פרויקט
חברת לי-רון
ברעננה:
דירות 5,4
+מרפסות פתוחות
דירות גן
ופנטהאוזים
בודדים!
"לי-רון 09-984234
"שיווק "אור נכסים"
09-431450

"יוני דירות"
רח' מכבי 2
רעננה
טל: 09-917958 (מלו"ן)

"תיווך מימון"
דירות למכירה בלעדית
בכפר-סבא
טלפון: 09-406453/4
פקס: 09-405264

דני דירות
בפרויקט גני-תמר
נשארו דירות 5+גינה
$270,000
דופלקס ופנטהאוזים
09-917958

כלפון נכסים
דירות פאר:
5,4 חדרים
+ מרפסת שמש
דירות גן
דירות פנטהאוז
"יניב נכסים"
09-902828
09-421188

בלעדית:
"קונגרדיה" בורסיני 5,
משקעת, 150 + 15 מרפסת,
$300,000 09-984561

עקיבא, 165 מ"ר
5 + חדר משפחה, מעלית,
09-424801

בבניה, 6 חדרים
+ 7, דירות גג, בלעדית
"שגר" 09-444415

בית אנגלו-סכסון
4 ענקית, מרווחת
שרותים כפולים,
באיזור מדשאות וכפרי
קא. $210,000

3–3.5 חדרים

כפר סבא

למכירה
בבנין הכי יפה בכפר סבא,
דירה קומה לכל מקום,
09-984107, 09-983178

"נוה מרום"
בונה במרכז,
ברחוב ארבל 10
דירות 4, 5 דופלקס
לפנות למשרדנו
רח' ויצמן 182 כפ"ס
09-973737

בכפר סבא
קוטג'ים יוקרתיים:
6 חדרים+גלריה
רחובות הולנדיים
מפרט עשיר
$349,000
יניב נכסים
09-421188
09-902828

"להבה"
סוכנות לנכסי מקרקעין
בהנהלת
אלה שמואלי ומובה
פריש
ויצמן 134 כ"ס בסמאר
09-978237, 09-974250

דופלקס עליון
5, חד"ש + מרפסת גדולה,
"הצומת" $240,000
09-420533

2–2.5 חדרים

חולון

מגורים
03-5039901
סוקולוב 21 חולון

4 חדרים ויותר

בכפר סבא
בשכונת קטנים שקטה 6,
170/300 חרש, מיידי,
"אנגלו סכסון" $325,000
09-441521

הרצמונה
מרכז ושקט, 5, מיידית,
ק"ד + מעלית, $189,000
"אנגלו סכסון" 09-441521

חייבת להימכר!!
במרכז, 5, מרווחת ומסודרת,
ק"ד + מעלית, $209,000
"אנגלו סכסון" 09-441521

באיזור מעולה!!
4, בבנין קטן, $173,000
"אנגלו סכסון" 09-441521

חייבת להימכר!!
בתשלומים לשנתיים, במרכז,
5, חדשה, משקעת +
מיטבח, בלעדי...

3–3.5 חדרים

2–2.5 חדרים

במיידיות
3 חד', ק"ב, עורפית, בודשה,
עשירות בניה, 050-333843

בתים
4 חדרים ויותר

דירת 4
בבנין חדש, לחוף הים, מחיר
מציאה 03-5081801

"קלין"
שרותי נדל"ן
בלפור 38 בת-ים
טל: 03-5081801

4 חדרים ויותר

3–3.5 חדרים

להשכרה/השכרה
דופלקס מפואר, ליד הים,
6.5 חדרים, 03-5533083/4
(בנ')

תיווך באר
הסתדרות 31 בת-ים
פקס: 03-596523
03-5062183

2–2.5 חדרים

ראשל"צ
נס ציונה
רחובות

4 חדרים ויותר

"שפי שיווק נדל"ן"
דובנוב 16
(קניון לב העיר) ראשל"צ
טל: 03-9663556
פקסמיליה: 03-9663672

ראשון לציון
רח' ירושלים + 4 + גג
(דירת חדרים נפרדות) +
חניה בטוחה, קומה ב' +
מעלית, $152,000 מוסד,
הבלעדית המשמעות.
ב"דוהן תיווך" 03-867222
מלו"ן

3–3.5 חדרים

מדינת ישראל
משרד האוצר – החשב הכללי
נכסי הדיור הממשלתי

משרד האוצר מזמין בזה הצעות לרכישת זכויות דיירות מוגנת בנכס המתואר להלן:

1. מכרז מס' 19/94 – משרדים בשטח של כ-155 מ"ר ברחובות

זכות דיירות מוגנת בקומה השניה של בנין משרדים המצוי ברחוב הרצל 159 רחובות
אשר ניצב על חלקה 88 בגוש 3703, הרשומה בלשכת רישום המקרקעין ברחובות (להלן "הנכס")

מחיר המינימום להגשת הצעות ביחס לנכס הינו 54,000 ש"ח (דמי מפתח מלאים)

על המציע לבדוק בעצמו ועל אחריותו את הנכס לרבות מצבו הפיזי ואפשרויות הניצול של הנכס ואת כל המגבלות והתנאים החלים על הנכס לרבות בנושאי רישוי, תכנון ובניה, הסליק, אגרות וכיוצ"ב.

הצעה לרכישת הנכס יש להגיש על גבי טופס הצעה ובצירוף נוהל המכרז וחוזה מכר, כשהם חתומים. את המסמכים הנ"ל ניתן לקבל במשרדי ענבל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "ענבל") ברחוב עמק רפאים 44 ירושלים בשעות 09:00–15:00 בימים א'–ה'.

את ההצעה יש להגיש בתיבת המכרזים המצויה במשרדי ענבל בכתובת הנ"ל בשעות ובימי העבודה המפורטים לעיל וזאת עד ליום 15.12.94 שעה 12:00

על המציע לצרף פקדון בשיק בנקאי או ערבות בנקאית, כמפורט בנוהל המכרז, בגובה של – 5,000 ש"ח.

הצעות שלא יוגשו בהתאם לנוהל המכרז או ללא הפקדון או הערבות הבנקאית לא יובאו לדיון.

משרד האוצר אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא, כמו כן לא ישולמו דמי תיווך.

לקבלת פרטים נוספים ולתאום מועד לבקור בנכס יש לפנות אל בר אלדד כהן בענבל, טל' 02-638211, בשעות העבודה ובימי העבודה המצויינים לעיל.

משרד האוצר

2–2.5 חדרים

נתניה חדרה

4 חדרים ויותר

3–3.5 חדרים

דירות בשכ"ח

שכ"ח תל־אביב

דירון א. חזיז
בן יהודה 114 ת"א
טל: 03"5232260

א.מ. יזם
רח' אבן גבירול 150 ת"א
03"5462734
03"5462735

תיווך
דאביק לנכסים
דיזנגוף 75 תל אביב
03"5286317 ,03"5252153

"המרכזי"
משרדים + מעלית,
מטבחון, 5670 לקומה 5/
03"280180

דירות 3.5 ,3

יוקרתית + מעלית חניה
03"5221955 .$1150

דירות
לבעלי דירות, "שבה" העצה
היתום ד.ש.ר. 03"5280197

"אופק נכסים"
רח' שור 3
פינת דיזנגוף 189
ת"א
03"5230835 ,050"324360

"טימור"
משרדי מידע, ללא תיווך,
אבן גבירול 138,
03"5771822

2. פרויקט

תל אביב, מידע 3400$
ללא תיווך, 03"5601465

א. שחף נכסים
מציעים להשכרה
דירות יוקרה
03"5173484

שכ"ח שכונות דרומיות ת"א

שכ"ח שכונות צפוניות ת"א

שחף נכסים
בצלנסון 99 גבעתיים
טל: 03"6737893
03"6733114

"פסגות אביב"
סוכנות לתיווך נכסים והשקעות
ברושי 4 (מרכז מסחרי)
רמת אביב ג'
(רב קוי) 03"6415732

שכ"ח בתח תקוה

שכ"ח גוש דן

שכ"ח השרון

בנמהאוז
תיווך נכסים והשקעות

"ידי דירות"
רחוב סבבי 2
רעננה
טל: 09"917958 (מלו"ן)

שכ"ח ראשון לציון רחובות ונס־ציונה

בהרצליה
מידע בית, 2, $400, בית 3,
09"541183 $580

בהרצליה ב'
ממו"ד מושקאו + מרפסת,
40 מ"ר, $650,
"EVERGRIN", מלו"ן
09"572385

שכ"ח נתניה חדרה

דירות מרוהטות

מרוהטות תל־אביב

מרוהטות גוש־דן

מרוהטות השרון

דירות בדמ"פ

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

ללקוחות רציניים
דרושות לקניה, השכרה
וילות, בתים ודירות
בגבעתיים וברמת גן,
דיסקרטיות מלאה. "אגלד"
03"6738121 מכסך

שותף / ה

שכ"ח חולון ובת־ים

עסקים

לרציניים
עסק להדברת מזיקים +
לקוחות קבועים, פרנסה
בשפעה 03"9342394

למכירה
(מקיבה בריאותית)
באלפי מנעה
עסק מזון משגשג
בהזדמנות!!!
050-260917
09-925879

רישום חברות ברשם החברות
שירות 24 שעות
אבלון/במשרדים
03-5011294

סוכנות הצעות
מעונית
לרכוש תיק
באזור המרכז
03-5609115

הוטל מלאי
קלטות אודיו, כרום ורגיל
באיכות מעולה,
החל מ-2.5 שקל
בכלל מעיו
050-284077
050-367480
06-224388

א.א. אקספרס
מציעים
אבן גבירול 81 – מלו"ן
טל: 03"5241677
פקס: 03"5246013

עסקים מכירה

לחברת קוסמטיקה
בעלת סניפים בכל הארץ,
מתעשת זכיין לאיזור ת"א,
לעסק פעיל ומצליח, תמיכה
וליווי ע"י חברת האם.
03"887526

מפעל בשר ועקוניק
להשכרה/מכירה + 2 חנויות.
03"5064705 ,03"580852

חברת קימרוינג
+ לקוחות + מוניטין,
למכירה. 050"297924

ברקוס זכיינים
עם ניסיון לפרוייקט מסחרי חדשני
באזור התעשיה בפר־סבא
בתחומים הבאים:
כלי כתיבה – ציוד משרד
צעצועים
טכסטיל ואופנה
רהיטים
תינוקות
מזון מהיר
נא לפנות לטל: 953798, 09-959716

למפעל משחקים
מגעמת פתח, שותף רציני
פעיל, 03"5534021

למכירה
מפעל לבשר ומוצריו +
חנויות + מוניטין, ביותו
בצפ', 06-576140
06-553138

שותף רציני
מבת למועדון זמר עברי,
בכפר־סבא, 050"357653
09"551448

פיינטולס
מעבורת שרות
ומכירה
* מכונות צילום
* פקסימיליות
* תוכנות לפי דרישה
* מחשבים וציוד היקפי
צלצל ונציג יגיע אליך
ללא התחייבות!
טל: 03-5182248,5182546
פקס: 03-5181892

א.ב. צוות הנבחרת נכסים
5082994/5

בניין מגן/מעני

בטבריה תל־אביב, + זכויות
בניה. 03"5245369

למכירה/השכרה
מעבדה ותיקה
לתיקוני טלויזיה ווידאו
כולל חנות במקום מרכזי
03-6823927
03-6826922

עסקים השכרה

בשרון
בייעוץ איזור
משרד כ-400 מ"ר
מסודר ומיוחד
לבניה מידית !!
מוצגים להיי–טק
09-901901

חדרי קירור להשכרה
+ מבני תעשיה
300 מטר"ר גישה
מתאים לחברות שיווק
03-9648685
03-5467281

מחסנים כללי

מחסנים מכירה

מחסנים השכרה

אולמות כללי

להשכרה בבתי"ם
+ רמפה למכוניות, אולמות
050"353600 מ"ר. 300"100

בירושלים
בגבעת תלפיות (ליד הרדיצים)
להשכרה, 1000 מ"ר, ק"ק,
אפשרות לחצי, מציין
למסחר. בלעדי ל"גליר".
(מלו"ן) 02"255068

אולמות מכירה

אולמות השכרה

בבתי"ם 50"450
למלאכה משרדים הייטק,
03"5533003 "מרוזי הבניר"
(בני)

להשכרה בבתי"ם
יחידות של 200"300 מ"ר,
לתעשיה, אחסנה, משרדים +
רמפה למכוניות. "מרוזי
הבניר" 050"353600 בני

להשכרה ברמת־גן
ז'בוטינסקי, מרתף מחולק
ומשופץ, 700 מ"ר, 10$
למ"ר, חי אורה בע"מ.
02"234651

בפתח־תקוה
במרכז למסחר ועוד, ק"ק,
100 מ"ר, ק"א, 220, מעינה
ופריקה. 03"9227887

מבצע
דייהטסו שריד
1993
ב-34,900 ש"ח

אחריות ל-6 חדשים או 10,000 ק"מ

פתוח גם במוצ"ש בשעות 19:00-22:00

Budget

רכישת רכב מכל הסוגים עם אחריות עד 3 שנים.

הונדה סיוויק EX 1992 אחריות לשנתיים.

03-5620512

מזדה

מיני מיינור

מיצובישי

ELDAN אלדן
RENT-A-CAR השכרת רכב

דגמי 93/94

במצב הטכני הכי טוב

בקילומטראז' הכי נמוך

מבחר המכוניות הכי גדול בארץ החל מ-5,000 ק"מ!

עד 90% אשראי

ב-36 תשלומים

- סיטרואן ZX
- מיצובישי לנסר
- מיצובישי ציאמפ
- סובארו ליאונה
- פיאט טמפרה
- פיאט אונו
- מזדה 323
- סמנר סיטרואן
- סמנר סובארו
- פורד סורסים
- רנו 21
- רנו אקספרס
- ניסן סאני CLX אוטו'
- סובארו לגאסי 1.8
- פיג'ו 205
- פיג'ו 405 (1800)
- פיג'ו 306

ב.מ.וו

אוטוביאנקי

אמריקאיות

אופל

מפיץ UMI רמלה
טל: 08-249497
08-229407

מבחר משומשות

ללא תיווך

דייהטסו

מיד ראשונה!

בני - שירי
תיווך מכירת ההולכה
אזור השרון
09-431106
09-902553

מכוניות

אכא
חלקי חילוף בע"מ
03-6390838, 6390849
03-5594322

G.M.C

אודי

אלפא רומאו

בחניון רם

גלי מערכות
03-9611982

רק 600 ש"ח

מירון נכסים
המתווך שלך בכל השרון
09-967067

- בנייה בתל-מונד, 460, סמלה, פרטי, מיידי, $165,000
- לזמתני 450 מ"ר ... $190,000
- לקבלנים ... 750 מ"ר, ב"א, $165,000

ציוד בניין

צמ"ל
03-804455
04-720322
במבצע!
6 תשלומים

הלוואות

ליסינג

לחברות בניה
פרויקטים לבניה
אבנרי לפקס: 5246557

03-5246557

להברת בניה מבוססת
דרושים מגרשים למגורים, תעשיה ומשרדים, באזור המרכז (מגרשים בלבד)
03-5533003/4
(בני) 050-353600

מגרשים
לבניה עצמית, 300 מ"ר, פרטי, 09-954444 $195,000

בסל נכסים
פוקס 28 תל-אביב
טל: 03-5442395

נדל"ן פלוס אחזקה
רוד אייזנשטיין 4
קרית מטלון, פתח תקווה
טל: 03-9221625
פקס: 03-9249068

מגרשים למכירה

להברה המובילה בתחומה
דרוש
אולם משרדים
באיזור רעננה-
כפר-סבא-הרצליה
אנחנו לא משלמים דמי תיווך
נא לפנות לאודי 09-571450

משרדים מכירה

משרדים השכרה

חקלאות

מבני תעשיה כללי

ברעם בע"מ

מבני תעשיה השכרה

מגרשים

א.אוראל
מחלקת מגרשים
03-6724768, 03-6701771

מגרשים לבניה
04-702910
04-719548

דני דירות
09-917958

בחולון
להשכרה שטח 1200 מ"ר
באזור התעשייה
ניתן לחלוקה, כח, טלפונים, כניסה מיידית.
לפרטים אצל בעל הנכס- יצחק
02-250294 (ע); 02-341362 (ב) בערב

חנויות כללי

להשכרה/מכירה

חנויות מכירה

למזהירי החלטה
השקעה ופרנסה לכל החיים
בית מרקחת של השכונה
בפסגת ברבור

חנויות השכרה

להשכרה
חנות יפה
בקניון מרכז ברוך פתח תקוה
טל. 03-9316256 08-465795

להשכרה במרכז מסחרי חדש
חנויות ומשרדים במחירים נוחים
09-967067

משרדים כללי

רכישת רכב מכל הסוגים עם אחריות עד 3 שנים.
* סובארו סנדר-1991 אחריות לשנה.
* סקודה סנדר-1993 אחריות לשנה.
03-5620512

פיז'ו 205

רנו 4

רנו 5

משחריות

GM
טריד-אין מוטורס
סוכנות למכוניות
דרך פ"ת 74 קומה 5
טל: 03-5628002-3

ספארי 94 כחדשה!!!
סמר איסוזו 93
סמר סוזוקה-אוטומטית 89
GMC טונדרה 91

טרנספורטר 1982
מכני טוב + חלונות + ספסלים + נוספים
03-9317662

רנו 9

רנו 11

רנו 18

רנו 19

פיז'ו 305

פיז'ו 306

פיז'ו 309

פיז'ו 405

פיז'ו 104

פיז'ו 504

פיז'ו 505

פיז'ו 106

פיאט סיפו

פיאט רגאטה

פיאט ריתמו

פיאט 127

פיאט אונו

פיאט פנדה

פיאט

פיאט

פיאט

קורסיקה

גולף

חיפושית

פסאט

פולו

פורד

אסקורט

פולקסווגן

סיטרואן

סיירה

סובארו

מצדה

סקודה

טנדרים

סוזוקי

מרצדס

עד 1400 סמ"ק

עד 1600 סמ"ק

עד 1800 סמ"ק

עד 2000 סמ"ק

גידול מריד אין
G.M.C + G.M
קרבי-דרך פ"ת 82
03-5626767/5628898
החלף ישן בחדש בחברה
* ספארי 93+92+91
* שברולט ואן קצר 91+89+88
* סונומה 88
* 91+ (4x4)
באפשרויות אפשרות לתשלומים

אוטו פנחס
מרכז המסחריות והטנדרים
שלמה 41 ת"א
03-6824924
03-6830411
* רנו אקספרס קומבי 1993
* טנדרים סובארו 1985-1992
* מיצובישי דיזל L300 1989
* דוקסו מסחרית דיזל 1992
* פולקסווגן LT 35 דיזל מוגבה
* רשיון ב' 1991+1989
* ג'יפ 1990
* טנדרים פיז'ו 504, 1988

סוכן שרמן
טל. 03-9694481
פקס: 03-9664995
אזור התעשיה ראשון לציון, פלסטיקה 20
נסיון 25 שנה
בשירות פיז'ו וסיטרואן.
שירות במסגרת אחריות היבואן.
השוד יחבורי
מצויד במכשור מתקדם

סיטי קאר
נתניה בע"מ
טל: 09-629777
פקס: 09-629868
* פונטו 93 אוטו' הודקה 57,300
* סובארו 87 מסייר 30,600
* אסקורט 93-94 החל מ-28,300
* פיז'ו 106 93 29,300
אשראי עד 70% ללא ערבים, החלפה ברכב אחר, שרות אמין, במחיר הוגן

רק מחשב
קומפיוטסט
יכול להגיד לך
את האמת על הרכב.
קומפיוטסט מחשב
לך את הקניה.
ראשל"צ
03-9641247
03-9661958
ת"א

סובארו פ"ת
עמל 2, (ק. אריה) פ"ת
טל. 03-9234978
03-9241308
ממשיכים במבצע
* סיטול 5000 44 ש"ח
* סיטול 155 10,000 ש"ח
* קלטי ישני קומפלט 475 ש"ח
* סיטול מיתוכיטי 220 ש"ח

פורד 84
בכיסוי בכביש. ניתן לראות במוסך מרכז לוד, ביום רביעי-חמישי, הצעות עד 27.11.94 כוננת בכביש עד 03-5250378

אנו רוצים, מה איתך?
"יעלים" 03-5606605
אשתו אבחון אנשים אינטליגנטים
אפשרות לפרסם

בידור

בתי אבות

הכרויות

קורסים וחוגים

רישום קבלנים

ריקודים

הצעות עבודה

שידוכים

מהפיכה!!!
האזינ/י עכשיו למידע_
השיטה השוויצרית
הכרויות לפנויים/ות איכותיים
בהתאמה עצמית מהטלפון
בביתך... גם לדתיים
177-022-7585
24 שעות

נופש וקייט

קמפ מתי"ם
06-933221
אירוח כפרי B.B
סיורי עופות
בעמק החולה
בימי ו' לקראת
השקיעה
ובשבת בבוקר
עם השכמה
+ קפה ועוגה

אירוח כפרי
קיבוץ שער הגולן
06-753544

לפרסום שטח
בתחום מודעות
נופש וקייט
נא לפנות לרונית
03-6382020/63

"בית נופש"
דרורי-
מושב
שאר ישוב
06-941593

נופש
באצבע הגליל
ביחידות נפרדות
מיזוג+ טלי בחדרים
50-60 שקל ליחיד

G.R. GRP
03-5250173

קומפיוטרס
קריניצי 71 ר"ג
03-6724569 טל'
הכי זול בארץ!!
486 - DX-2-66 מחשב
4 מגה זיכרון, + 2 כוננים
דיסק קשיח 260 מגה
מסך S.VGA + מקלדת
3,990

אשדוד מחשבים
DX2-486-66MHZ V.L.B

שמנאי מחשבים
יבוא ושיווק
03-379181 טל'

במבצע!
486 DX2-66 INTEL 4MB

שי מחשבים
486-33
4 מגה 1.2,1.44,RAM
210 דיסק S.VGA

אמגה מחשבים
INTEL 486 DX-33
5252722

רם מחשבים

למכירה
03-5468819

קונים
בגדים גבוהים במצוות
03-5372588

קונים
03-5372956

קונה
03-384569, 03-383717

קונים
050-357396, 050-257811

מערכות סטריאו

KESLER STEREO
HIGH-END STEREO
03-6965459 טל'

סטריאו

מחשבים

מחשבי אולימפוס
486 DX-386 DX

מציאות
BM,PENTIUM-60
03-9387892

ציוד והאזנה

מחשב NOTEBOOK
+4MB+486 SX33
+HD 120MB
03-533-5681

סומטק
מולטימדיה

CLASSIC POCKET

מוטורולה הרצליה
פלאפונים להשכרה ומכירה,
הרכבה והחלפה. 09-570618

טלוויזיות

מוסיקה וכלי נגינה

"אמבי-אנס"
אולפן הקלטות
16 דיגיטלי
וחדר חזרות
03-6132142
(באזור הבורסה)

חדש בגיטרה
קניה, מכירה, החלפה
L.A. GUITARS LONDON
03-5493354
03-5404748

גרוב כלי נגינה
מכירה/ החלפה
וקנייה - במזומן.
חדש ומייד שנייה.
09-629871

מוטורולה הרצליה
פלאפונים להשכרה ומכירה,
הרכבה והחלפה. 09-570618

מוצרי חשמל

גנראטורים

צמ"ל
03-804455
04-720322
מבצע!

משאבות

חיות בית

מוסיקה וכלי נגינה

טלפונים ומכשירי קשר

פלאסטור
03 6996464
03 6996446

סולן תקשורת
פלא-פון
השכרה מכירה החלפה
פתוח 24 שעות
ת"א: פרישמן 13
03-522-9424
ירושלים: לונץ 2
מדרחוב
02-258-908
ניר צבי: צאלון 5
08-231-302

יש קיים
מבצע
שי בסך 1000 ש"ח
על קנייה/
החלפת פלא-פון
* החלף ישן בחדש
050-365544
והטכנאי יגיע אליך
י. ישראלי בע"מ

א.מ טלפון
ואינטרקום בע"מ

קונה, מוכר ומקדיש.
03-9310719, 03-9302186

אמנות עתיקות

אלברטינה
אוספים פרטיים
שדי ירושלים 27, חולון
03-5045467, 5599950
במרצ"ש
(19.00-23.00 26/11/94)
תוכן מכירה מיוחדת של
תכשיטים עתיקים
כלי פיוטר וכסף עתיקים.

מפעל להרכבה אלקטרונית
מעוניין בקבלת עבודות לייצור
בקבלנות משנה
בתחום האלקטרוניקה, החשמל,
והרכבות מכאניות.
עדיפות למוצרים שלמים.
טל' רב קו: 04-9997052
פקס: 04-9971530

אסטרולוגיה

בריאות

גינון

שפע ירקות ופרחים
R.R.I של
050-284077
050-367480
06-224388

גידום עצים

הלבשה והנעלה

וידאו וצלמות וידאו

בתי ספר לנהיגה

עתיקות

מכירות ושרותים

גני ילדים

למשפחתון
03-660694, 03-5284188

050-284077
050-367480
06-224388

עבודות קבלניות

מציעים למכירה

ציוד והעתקות
03-6131333

HONDA
"יקרן סוכנויות"
03-5212294

ביטוח אופנועים
מירצקי רון סוכנות לביטוח
03-6910801
6390876

250 סמ"ק ומעלה

עד 250 סמ"ק

יגאל אופנועים
כל מה שרצית
ולא ידעת שיש!
מנועים, חלקי מנועים
צמיגים, חלקי חשמל
פנסים, מכלי דלק,
לוחות שעונים
קרבורטורים, בולמים
בנסים
הילוכים 24 שעות!!!
03-495535
050-207356

משאיות

ביטוח ועגלות
תושים וישנים למכירה
050-224256

אוטובוסים

קרוואנים ונגררים

ציקי נגררים NO-1

פנחס קראוונים
אליפלט 15 ת"א
03-6382840
מכירת כל סוגי
הקראוונים+השכרה
למגורים ולמשרד.
להשכרה
קראוון 6×2.5 $250
קראוון 4.5×2.5 $200
למכירה
קראוון 6×2.5 $4500
קראוון 4.5×2.5 $3750

טרקטורים

אופנועים וקטנועים

ביטוחי אופנועים
UD, אודי דגן, סוכנות
לביטוח 03-6181111

קודה
הכל על אופנועים
03-6827535 טל'
03-6828297
XT-350-600
GS-500-91-94
R-750-87,89
DR-650-93
DR-600-89
1100F-89
600F-89,92
TSX,W-91,93
DUKE-150,125

עד 50 סמ"ק

YAMAHA
TRADE IN MOTOR
03-6825684, 6817857
YZF 750 חדש מיידי
FZR 1000,600
X.G 400
GSX 600 F-90
DR 250 88-89

هكذا من الأصل

אזור ירושלים

דירות למכירה

בירושלים

באזור יקותי ושקט, 4, ק"ב, מבוארת + יח' הורים + מרפסת, כמוק ותניה, 721785 (לא בשבת)

[illegible]

קבלנים מציעים

עכשיו...

לפני גיות הגרים, קוטג'ים ודירות יוקרה ארוכות, לבניה מיידית, "לידור" 256317 מלו"ן

וילות ובתים

בגבעת המבתר,

בדרמשמות, 4 + מטר דירות חדר נפרדת גינה יפה, חניה, "ארס וביתר" 639295 מלו"ן

בגבעולות

למכירה בית בודד, 5 חדרים, 3 יחידות נפרדות, טלפון בשעות הערב 255813

במבשרת,

עירבי, שקט ומטופל, 5, דופלקס, ישיבה ומשתק + חצר פרטית, $340,000, בלעדי בשירן באמצעות "עידן" 734834-5 (מלו"ן)

במבשרת,

בית בודד, 220 מ"ר, מגרש 400 מ"ר, יחידות מגורים נפרדות, גינה, חניה, נוף, $395,000, בלעדי בשירן באמצעות "אנגלו סכסון מבשרת" (מלו"ן) 334088

בעין כרם,

בית שלם, 2 יחידות, מגרש ענק, זכויות בניה, נוף, בלעדי בשירן באמצעות "אנגלו סכסון מבשרת" (מלו"ן) 334088

במבשרת ירושלים,

קוטג' מיוחד, 6 + גינה 250 מ"ר, חניה, נוף מלא, "עידן" 734834-5 (מלו"ן)

במבשרת ירושלים,

וילה 250 מ"ר + גינה עקית וחניה, מבוארת ביותר, "עידן" 734834-5 (מלו"ן)

[illegible]

במבשרת ירושלים

בפרויקט מבואר חדש ומוכן 6 בממ"ם אוד + חניה מקורה, $340,000 "עידן" 734834 מלו"ן

[illegible]

בעין כרם

בית ערבי מיוחד 10 חדרים, דונם אדמה מוקף בוסתן, $1,150,000 בלעדי ל"אחוזת בית" 662111-2-3 (מלו"ן)

[illegible]

קוטג'ים

בבקעה

מבוקשה! עליון, 3 מפלסים, משקע, רשה, כיוונים, $395,000, בלעדי ל"מכבות אבן פינה" 793485

לציבורים

במודיעין בית הכרם, קוטג' 5 מיוחד + גינה, פרטיות חניה, בלעדי "עוזר נכסים" 388802 מלו"ן

בבית הכרם

4.5 בבית מבנה, גינה, אפשרות בניה לקומה נוספת, $300,000, בלעדי בשירן באמצעות "ארם וביתר" 639295 (מלו"ן)

[illegible]

פרטות (בעמקונות)

קוטג' יחסית, 6 + גינה ונוף, מבוקר, $485,000, בלעדי ל"אחוזת בית" 662111-2-3 (מלו"ן)

בגבעת זאב

קוטג' 6 + מתוך, מטבח מאוחד, $195,000, בלעדי "לתנובות בשירן" 513773 מלו"ן

בית וגן

מבחוץ

בתרוץ, ליד הולנס, קוטג' של ירושלים 250 מ"ר + 185 מ"ר מרפסות, "עירים במבנים" השקעה 249249 מלו"ן

בגלגלות הראשונה

5 חדרים מאורים + מרפסת גדולה, מתוך וחניה פרטית, $319,000, בלעדי בשירן באמצעות "בן צבי נכסים" 638066 (מלו"ן)

בית הכרם

4 + יחידת נפרדת, מרפסת 90 מ"ר, כניסה פרטית, בלעדי בשירן באמצעות "אבי קורן בע"מ" 719749 (מלו"ן)

4 חדרים ויותר

ליד בית ראש הממשלה

4 חדרים מרוחים, מרפסת סוכה, מושקעת בגבו שקט, "עירים במבנים השקעות" 249249 מלו"ן

הבירות 611222

בבית הכרם, 4, 100 מ"ר, מיזחות, מושקעת, כניסה פרטית, חניה, חדר עבודה

במושבות המושבה המזרחית,

4, יחידת הורים, כניסה פרטית, קומה, כיוונים, $305,000, "עירים במבנים השקעות" 249249 מלו"ן

במושבת הבירות

מבוקר גדול, 3, 4, 5.5 ו-6 חדרים, כ"א, "תוחך מעבר" (מלו"ן) 819394, 352621

הבירות 611222

בארנונה, 4, 110 מ"ר, ק"א, מבנה מודרני, מאורת, מרוחים, נוף, $290,000

בגבעת מרדכי

הולה, 4 + פ"א, ק"א, מעלית, מסודרת, מתוך, $243,000, בלעדי בשירן באמצעות "לפומינו" 666218 (מלו"ן)

באבו טור,

5, ק"א כמושה, הסקה פרטית, מתוך, חניה שקטה, מרפסת, $327,000, בלעדי בשירן באמצעות "אנגלו סכסון" (מלו"ן) 251161

בתלפיות

מעלות דפנה מעליה, 4, 117 מ"ר, מעלית, נוף, חניה, מקורה, רק $218,000, בלעדי בשירן באמצעות "אנגלו סכסון" (מלו"ן) 251161

נדל"ן בפוס

[illegible]

במבשרת הנרקיסים,

4, ק"א, מרוחת + מרפסת + מחסן, שקטה, 4 כיוונים, בלעדי לאמבטיר 618181

בפייסים

4 (1 קומה), ק"ב, משקיפה לגינה מטופחת וחניה, בלעדית לאמבטיר 618101

בבקעה

מיוחדת, 3 + עליית גג לשני חדרים בקוטג' + מרפסת, מיידית, תיווך מוריה 713838 (מלו"ן)

למשקיע הגבוה

ברחביה וקרוב למרכז, 4 בק"ב + מעלית, לכניסה מיידית, לידור 256317

בבקעה המושבה

מושבה, עיני המשגוך, 90 מ"ר, לשיפוץ, $270,000, בלעדי ל"עידן" 734834-5 (מלו"ן)

בארמון הנציב

ק"ב בנתוך 5 מרוחים, מבוארת + ארונות, מרפסת גג נוף מרהיב, מיידי, $190,000 בלעדי ל"תיווך מגבות לנכסים" מלו"ן 733332

הגבעת הצרפתית

במלפיות הישנה הנרוקה, 4, מבושה ומשקקת + נוף, $230,000, בלעדי ל"תיווך מגבות לנכסים" (מלו"ן) 733332

ארמון הנציב

במקומון הישנה

השקעה 4 מרוחות, קומה שלמה הסקה פרטית $385,000 בלעדית ל"תיווך מוריה" 713838 מלו"ן

חוץ "הבית"

[illegible]

גילה

בגילה ה',

באיזור מעולה, 4 מוד קומה, מיידי, $168,000, בלעדי בשירן באמצעות "דוזו אנגליה" 766650 (מלו"ן)

4 באיזור טוב

ק"ב, כיוונים טובים, מאורת, 761588

מעלה אדומים

נווה יעקב

פסגת זאב

במבשרת זאב מזרח

בגדים ישראל, 4 משאות + חצר וחניה, מטבח אלונאר, מודרני, ג'קוזי, הקומ שכב, "לידור" 256317

במוריה,

5, 140 מ"ר, גינה, מתוך, כניסה פרטית, בלעדי ל"בנדים" 737895

בגבעת זאב

4 + מתוך, 22 מ"ר, 2, למרפסת, בלעדי לתיווך "אריה נלכנדים" 246576

בתלפיות

בקטמון

בגלגלות אלונים

קוטג' במושב 5, גדולה דיפיעיה + 3 מרפסות + נוף, בלעדי ל"תיווך מוריה" (מלו"ן) 717998

ליד בשער הגיבור

לציבוריים בלבד

בגבעת רמת א', 4 מתוך צמוח, כ"ב, מרפסות, יונקים, $240,000, בלעדי "עוזר נכסים" 388802 מלו"ן

רמות

בהרשמה

ברמות ב', 4, יפהפיה, מושקעת, בבנין אבן + הסקה מרכזית + כיוונים, ק"ב, $175,000 בלעדיות ל"תיווך דניאל" 867222 מלו"ן

3-3.5 חדרים

ליד בגבעת מרדכי

במחיר המשמנטי 3 מרוחים בבית חרים + מתוך + מעלית, $190,000, "בן צבי" (מלו"ן) 638066, 631664

ברחביה הקולונית

פרש"א, 3, ק"א, מגלת בדין ושקט + מרפסות, בלעדי ל"תיווך אבי רווק" (מלו"ן) 612233

בארמון הנציב,

כדב גותר, 3 חד', ק"ב, $130,000, בלעדי ל"לידור" 231461-2-3

במן פיסות

3, ק"א, מבושת ביותר, נוף ושקט, לציבורים בלבד, בלעדי ל"עידן" 734834-5 (מלו"ן)

בקרית שמואל

3 קלאסית + פ"א, ק"א, שקטה ומסודרת + מרפסת, $260,000, "אחוזת בית" 662111-2-3 (מלו"ן)

[illegible]

בלחוביה לשנה

3, 90 מ"ר, חניה, סוכה, ק"א, מרפסת לאפשרות לגגה "לוטוס נכסים" 793070

2-2.5 חדרים

בקרית שמואל

(הרב הן) למהדרי הזלכה, 2.5, ק"א + מרפסת גדולות, $169,000, בלעדי ל"אחוזת בית" 662111-2-3 (מלו"ן)

בקטמון ו'

(במעגלי יבנה בשיכון), 4 חדרים מסודרת ויפה, ק"ב, $130,000 בלעדי ל"סוכנות אבן פינה" 793485

ברחביה

הולסית, 3, 75 מ"ר, מטבח אמריקאי, גישה, כמרפסה, בלעדי בשירן, באמצעות "הבירות" מלו"ן 611222

ארמון הנציב

פסגת זאב

רמות

כניסה מיידית במחירי מבצע

דירות ופנטהאוזים
5.5, 4.5, 4 חדרים
ודירת גג 5 חדרים

אשדוד רובע ד'

טל: 08-551397, 03-6426224

סוף

לגור בסוף

ארמון הנציב

במעלות מוריה

(ליד הטיילת) 3 מרוחות + יציאה לגינה + אפשרות בניה $155,000 בלעדי ל"ניו נכסים" (מלו"ן) 733332

גבעת זאב

גילה

בגילה,

3 חדרים, מאורת, מטבח חדש, קומה עליונה, רק $130,000, "ארם וביתר" 639295 מלו"ן

להשקעה/מגורים

מיידית בגילה לבנות, 3, קומה נוחה, מאורת, מפותחת "בתיוך מוריה" 717998 מלו"ן

מעלה אדומים

נווה יעקב

פסגת זאב

במורבה,

3, ק"א, מסודרת, הסקה פרטית, נוף, שרותים כפולים, בלעדי ל"אריאב" מלו"ן 794594

רמות

2-2.5 חדרים

דירות בשכ"ח

בגילה,

באיזור הוילות, 4, חדשה, יפהפיה, נוף, הסקה דירותית, מיידית, אמבטיר 618101

דירות מרוהטות

בקרית משה, 4 חד', 100 מ"ר, קומה ראשונה, לא מרוהטת, ש"ב, שקטה, מאורת, $850

בארמון הנציב, 5. 115 מ"ר, 2 חדרי אמבטיה, מתוך, מרפסת גדולה, קומה נמוכה, $850

בארנונה, 5.5 חד', ק"א, מרוהטת, נוף, מטבח מודרני, שקטה, מתאים למשפחה, $1000

בארנונה, 4.5 חד', בבנין קטן, שקטה, הסקה, מרפסת, מרוהטת לתקופה ארוכה, $800

במרכז העיר, בית 300 מ"ר, מתאים למשרד, עסק או בית ספר, $5000

ברחביה, 4 חד', ק"א, מרוהטת, הסקה, שלט, חדר אוכל, עד עלג, $1,200

בגוה שאנן, 5, מרוהטת, נוף, מרוהטות/לא מרוהטות, הסקה, מחסן, מעלית, חניה, $1000

ברחביה, 3 חד', משופצת, קומה נמוכה, שקטה, מסבה מחות, מרפסת סוכה, $850

בבית הכרם, מצוינות 3.5, מרוהטות, מעלית, חימום, שירותים כפולים, מיידית, לתקופה ארוכה, $650

שותף/שותפה

דירות בדמ"פ

עצמי:

ברחביה בדמ"פ נכס לתכנון אישי הצמוד לרוכשו כשלד או בניה 150 מ"ר + 40 מ"ר מרפסת, תכניות באמבטיר 618101

עסקים

להשכרה

חנות לפירות וירקות 100 מ"ר, מוניטין + ציוד, פרנסה בשפע 050-343903

במבשרת זאב מזרח

4 מתוכנת + פסיד + מרפסה עקית + כניסה פרטית + מחסן + הסקה $600 המתפתחות ב"תיווך דניאל" 867222 מלו"ן

שותף

מנהל פעיל לחברת שמירה ונקיון + מוניטין ולקוחות ת.ד 4094 ירושלים

למכירה

מרכז השאר + מרפאת שיניים באיזור מבוקש, אפשרות לשותפות 736356, 82, 050-274654 בבי

משרדים

מגוון שרותים עסקיים

משרד מרוהט בת"א רק $320 ל-4 ימים או $100 ליום

טל: 03-6393282

פקס: 03-6393279

להשכרה

בבית אורגיל, משרדים מפוארים 250-50 מ"ר 03-5755096

בגבעת שאול

להשכרה מיידית מגרש מגודר + מים וחשמל $1,000 בלעדי לתקנ"ב 513773 מלו"ן

מבני תעשיה

אולמות

מגרשים

תקנ"ב

שיווק ניהול נדל"ן, רח' קרית משה 1, טל' 512629, 528041

בגבעת שאול, להשכרה מיידית אולמות מ-200 מ"ר עד 1300 מ"ר בקו/רמפה, חניה בשפע לכל מטרה.

בגבעת שאול להשכרה מיידית מגרש 1000 מ"ר, מגודר + מים וחשמל, מתאים לכל מטרה. בלעדי.

בגבעת שאול למכירה/השכרה לכניסה מיידית אולמות מ-260 מ"ר ועד 1000 מ"ר בלעדי לתק"ב.

במרכז קרית משה בבניה דירות מפר 5 + מרפסות, גינה בטאבו, 4 + מרפסות, פנטהאוז 5 + מרפסות ומעלית, שבת, חניה פרטית, מפרט טכני גבוה. בלעדי לתקנ"ב.

מכוניות

אאודי

אלפא רומיאו

אמריקאיות

ב.מ.וו

במבנה

דייהטסו

הונדה

וולוו

טויוטה

מאזדה

מיצובישי

ניסאן

בתלפיות

1150 מ"ר, קומה א' + רמפה, מחיר טוב בלעדי "ליר עסקים" 02-736746, 050-295187

להשכרה בתלפיות

300 מ' + בת להקמה ארוכה 244537 בערב 855104

להשכרה במעיה

25 מ"ר ב-$700 ו-80 מ"ר חזיתית, בבאה שקיים חנות להשכרה. בפלמ"ח 50 מ"ר. ברחביה 50 מ"ר, "ליר" 639339 (מלו"ן)

השכרה

בירושלים במרכז העיר

1000 מ"ר

ניתן לחלוקה, כח, טלפונים, כניסה מיידית. לפנות לבעל הנכס- יצחק

02-341362 (ב) 02-250294 (ע) בערב

תיק הוצל"פ 12437/92

מכירה ב' בגישה

הזמנה להציע הצעות

1. מוזמנות בזה הצעות לרכישה זכויות חכירה מהוונות של מגרש בשטח של 137 מ"ר ועליו בנבה מפתחי חידות בחלק מחלקה 59 בגוש 5213 והנמצא ברח' תעלית פינת המעפילים בבית שמש (להלן: "המגרש").
2. זכויות החייב במגרש הינן עפ"י חוזה חכירה מהוון בין החייב לבין מינהל מקרקעי ישראל.
3. יתמגרש הוערך ע"י שמאי בסך של- $ 60,000 בשווי ליום 20.11.94.
4. הצעת הקניה תהא בכתב, ותפרט את שם, מען ומספר וזהות של המציע - ואם המציע תאגיד, שמו מענו ועיסוקו ואת הסכום המוצע, היא הגוש לחיים לא יאוחר מיום 1.1.95 שעה 18:00.
5. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית ללא תנאי ל- 60 יום או לצרף שיק בנקאי ע"ס 15% מהסכום המוצע. הערבות או השיק הבנקאי יהיו לפקודת החיים.
6. החיים שומרים לעצמם את הזכות לחלט את הערבות או את השיק אם מציע שהצעתו התקבל יחזור בו מכמה.
7. אין החיים מחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא, והחיים רשאים לערוך תחרות בין המציעים או חלקם, לפי שיקול דעתם, לאחר המועד להגשת ההצעות.
8. על המציע לשלם את כל המיסים, האגרות וההיטלים אשר מכח דין חלים על הקונה.
9. הרכישה מותנית באישור ראש ההוצל"פ בירושלים.
10. על המציע לערוך בדיקה משפטית וכלכלית בכל הנוגע לבניה המבנה. אין החיים אחראים לענין רשוי המבנה, ובמיקום.

חיים רוזנצוויג, עו"ד   מאיר פרקש, עו"ד

כונסי נכסים עבור בנק טפחות

ת.ד. 7990 ירושלים

בתי חולים

תל אביב - דונה-איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגית) ...

ירושלים - שערי צדק, טל' 555111 ...

תרופות

קופת ראשונה

שיניים

24 שעות

בתי מרקחת

[illegible]

משאיות

אופנועים

פורד

הצעות עבודה

לאבנים
מנהלת, שפת אם אנגלית + ידע בהנה"ח, 249619

לאבנים
חיילים/ות משוחררים/ות ועולים/ות דרושים/ות רקע טכני, 245568

לאבנים
עובדי/ות ניקיון למוניאבות ומשרדי ממשלה, 247771

לאבנים
מפעיל/ת מחשב + נסיון במספר תוכנות המלצות, 245567

פיאט

פיג'ו

רנו

דרוש מנהל מכירות לבית מסחר לחומרי בניין, 735501

מוסך גורלין אחריות
נגרים, עיל, אחראי, בעל כושר שכנוע + רכב למשרה מלאה רווחים גבוהים
247999

לחברת מימון
האשראי מנהל/ת שיווק סוכני/ות מכירות, מכירות, מיידית. 050-2714654 (בני)

למפעל בקיבוץ
באיזור ירושלים בהרטוב לאחר שירות צבאי. תנאים טובים. 248504, 245515

לפיתת הנמים
דרוש/ה עובד/ת עם ידיים טובות 536684

טנדרים

מסחריות

לתיגבור
עובד/ת בכיר/ה
ניסיון בניהול מרפאה
02-240438

דנאל כח אדם וסיעוד
1. מזכיר/ה עבריה
2. מזכיר/ה עברית אנגלית
שליטה בע/ת, רצוי א-ב, הדפסה מהירה, רציני/ת וצעיר/ה למשרה מלאה.
מטפלים/ות
לעבודה בין שעות 07.00-16.00
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

מועמדים מעורה חדשה
דרושים/ות
מלצרים/ות
מנקים/ות משמרת
02-250649

לתיגבור
מזכיר/ה טכני/ת + חשב/ת
בוגרי מקצועי מקצועי תנאים מעולים
02-240438

מזכירת סמנכ"ל
לחברה קשורה תקשורתית + תמלילנות ושעות גמישות למפקד אמצעי
02-255002

מנה"ח סוג 2-3
למשרה מלאה נסיון של 3-5 שנים
02-255002

למשרד
מזכיר/ה
משרה מלאה
+ תמלילנות, רקע בלוטוס
02-255002

מזכיר/ה
עברית / אנגלית
מאוהב כטיפול בליבוי תנאים טובים
02-255002

למשרד עו"ד
מזכיר/ה
תמלילנות
8-16:00 למשרה מלאה
02-255002

מזכיר/ת אנגלית
+ דיבור עברית
למשרה מלאה
וקבועה במוסד ציבורי
02-255002

לתיגבור
קלדן/נית
אפשרי סטודנט
לשעות הערב-אחה"צ
02-240438

מנהל/ת חשבונות
נסיון 3 שנים
למשרה מלאה
02-233332

לתיגבור
טכנאי/ת
קירור / מיזוג אויר
למוסד ציבורי.
02-240438

דנאל כח אדם וסיעוד
לסקר באיזור ירושלים
עובדים/ות
לשעות אחה"צ
אפשרי סטודנטים/ות / תלמידים/ות
עדיפות לבעלי רכב. מיידי.
בן יהודה 7 ירושלים 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

דנאל כח אדם וסיעוד
עובדי/ות תעופה
ממ"סניקים, מבנאים, מסגרות עדינה (להבים) בעלי ניסיון בעבודות תעופתיות. בריאות תקינה. למשרה קבועה ומיידית.
בן יהודה 7 ירושלים: טל. 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

מזכיר/ת אחה"צ
למחלקת דוברות + תמלילנות
02-255002

חייל/ת משוחרר/ת
עם כישורים מכירותיים למשרה מלאה ומאורגנת
02-255002

ללשכת שר
מזכיר/ה
תמלילנות ודיבור אנגלית לעבודה אחראית ובהקן
02-255002

מזכירה
לגיוס משאבים
שפת אם אנגלית, עצמאות ויוזמתית בעבודה למשרה מלאה + תמלילנות
02-255002

לתיגבור
לחברת HI-TEC
מזכיר/ה
עב-אנ
8:00-17:00
02-240438

לתיגבור
למשרד ממשלתי
מזכיר/ה כתבן/ית
שעות מרובות
02-240438

לתיגבור
חייל/ת משוחרר/ת
לעבודות ייצור מועדפת
02-240438

לתיגבור
תנאים מעולים
לעובדי יצור
במיפעל-משמרות
02-240438

לתיגבור
חשמלאי/ת תעשייתי
לטיפול - קבוע.
02-240438

לתיגבור
למלון יוקרתי
מזכיר/ה
עב-אנ
9:00-13:00
02-240438

חוות/ת מלחין/ה
אפשרי ללא נסיון
מאגרי אנוש 02-234441

למפעל הייטק גדול בירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת חנות המפעל
יכולת ניהולית הרגשית, עדיפות למוסמה בניהול חנות לחומרי המפעל
02-255332

לתיגבור
מסגר/ית רתך/ית
שכר גבוה
02-240438

לתיגבור
הנדסאי/ת/
מהנדס/ת
תעשייה וניהול
למפעל HI TECH
מיידי!
02-240438

דזיר שירותי כח-אדם בע"מ
למפעל בטחוני דרושים/ות
עובדי/ות
מסגרות עדינה
מלגזנ/ית
פקיד/ה טכני/ת
רצוי נסיון באבטחת איכות
טל. 248504, 02-245515

לתיגבור
ע. מחסן
לא מקצועי/ת
למפעל-קבוע!
02-240438

לתיגבור
ע. מנכ"ל
מזכיר/ת בכיר/ת
לניהול אדמיניסטרטיבי
עב/אנ
שכר גבוה
02-240438

לתיגבור
מפעיל/ת מחשב/מדפסת
רשת נובל
מגזיק.
02-240438

לתיגבור
מרכזן/נית קלדן/ית
לחברה מסחרית
שעות במשמרות.
02-240438

לתיגבור
מזכיר/ת מנכ"ל
12:00-20:00
שכר הולם.
02-240438

לתיגבור
עובדים/ות מנוסים/ות
ו/או אחים/ות
לטיפול בקשישים
מיידי.
02-240438

דנאל כח אדם וסיעוד
עובדים/ות
בלתי מקצועיים
לעבודה הכרוכה במאמץ פיזי קל.
רציניים בלבד
בן יהודה 7 ירושלים
טל. 02-252176
צלצל דנאל זה עובד

לתיגבור
חשב/ת מנהח"ש 3
לחברה מסחרית
תנאים טובים.
02-240438

למפעל עתיר ידע
מחסנאי/ות מאוחשב/ת
אפשרי נסיון צבאי
מאגרי אנוש 02-234441

למשרד עו"ד
מזכיר/ה
מנוסה ודרוש/ה
עית ע/א, משרה מלאה
למנות מיום א
02-234445

למוסד ציבורי גדול
פקיד/ת מודיעין
עבודת משמרות
קבוע ומיידי!
02-240438/9

למוסד ציבורי גדול
טבח/ית
ו/או
ע. טבח
7:30-16:00
מיידי!
02-240438/9

לתיגבור
מנהל/ת אחראי/ת
לתפקיד אדמיניסטרטיבי בכיר במוסד רפואי.
02-240438

לתיגבור
צעיר/ה
+ניסיון
לעבודת מכירות ברוטכה.
שכר מפתיע.
02-240438

לתיגבור
מנהל/ת שיווק מכירות
באזור ירושלים
שכר בסיס גבוה
+עמלות
02-240438

למוסד יוקרתי
מזכיר/ה
ל-3 פעמים בשבוע.
02-240438

לתיגבור
סדרן/נית
לעבודה
בשעות 8:00-11:00
+ד'-ה' 16:00-20:00
02-240438

לתיגבור
נהג/ת ג'
ו/או מעל 15 טון
תנאים טובים.
02-240438

הנדסאי/ות
רקע טכני
למגוון הצעות עבודה, תנאים טובים
מאגרי אנוש 02-234441

גולד ווזק - כח אדם
למפעל גדול - ראש/ת חשבון מנוסה, מנהל/ת מחסן ורכש
לחברת תקשורת - אנשי מכירות, מנהלת תמלילים
לחברת היטק - עובדות ייצור להרכבה עדינה
מזכירות מנהלים, פקיד/ת קבלה מנוסה
258353

למפעל אלקטרוניקה
1. טכנאי/ת אלקטרוניקה לאחזור בקרת האיכות
2. הנדסאי/ת אלקטרוניקה להשתלבות בצוות הנדסה, צבאי-הבדיקה
3. הנדסאי/ת מכונות ונהלה לסיוע והמכונה
4. לנהל יצור להרכבות עדינות

בוא/י להיות אדון לעצמך!

בוא/י להיות דוור/ית במנפאואר
ותוכל/י להנות מעבודה בזמן שלך ובקצב שלך!

*כרטיס טיסה חינם לאירופה (הלוך ושוב) לאחר 10 חודשי עבודה או שווי הכרטיס!

אם יש לך:
* כושר גופני טוב
* יכולת קריאת כתובות בעברית ואנגלית

מובטח לך:
משרה מלאה - שכר חודשי גלובלי + בונוסים + הוצאות נסיעה
* עבודה עצמאית
* תחילת עבודה 07:00 - סיום עבודה גמיש ומותנה בקצב אישי
* אפשרות להקלט ברשות הדואר

סניף ירושלים מערב רח' יפו 33
טל' 02-235323

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

ההנהלת חשבונות

לחברת הייטק
מנהל/ת מוסה
מחשב
ידע בשכר
02-243835

לחברה קבלנית
לאינסטלציה דרוש/ה מנהח"ש למשרה חלקית
829121

חשמל אלקטרוניקה

מלצרים/ות
רוש/ת תנה נסיון קודם (עדיף באלקטרוניקה), מיידי, 233111

מוכרים/ות

לחברה
בבית מלון, תנה ידיעת אנגלית, 233111

לחברת הבשיטים
גדולה דרוש/ה מוכר/ת בעל/ת נסיון רב בתחום התכשיטים בלבד למשרה מלאה 793254 לאייל

נהגים

גזירה ותפירה

דוגמנים

לרפות מאוד
מנוסר + נסיון, תנאים טובים, 5 ימים, 712052/18 (מנשה)

טכנאים הנדסאים

מנפאואר
לעבודה בסביבה עתירת ידע דרושים/ות
הנדסאי/ות/טכנאי/ות אלקטרוניקה
אפשרות ל-20 ש"ח לשעה
02-812333

הנדסאי/ת
תעשיה וניהול למפעל הייטק, ללא נסיון, 233111

מהנדסים אדריכלים

למפעל גדול באיזור ירושלים דרוש/ה
מהנדס/ת מכונות
* בוגר/ת אוניברסיטה בארץ
* שנת נסיון

עובדי מוסך

מזכירות

למשרד בירושלים
מזכיר/ה
02-235959

אשורות הבוקס

קורס כתבנות
חינם!!!
לגרושים עד סוף העמוד לאחד מקורסי עיבוד-תמלילים
02-259595

למשרד לאוטמות
מכירה מנוסה, ידע בנהלת
- חלונות תמלילים, קורות חיים לפקס 381468

מכירה
לניהול משרד בירושלים + נסיון קודם, 712504

במכללת רעת מחשבים
קורסים בעיבוד תמלילים הדוסה במחיר מבצע
258367, 241821

למשרד עו"ד
דרוש/ה מורה לתחזק מיחשוב לתעסוקה, גרדיה / רישה, 421237, 415675

פקידים/ות והלדניות

מנהח"ש בכיר
מקבל תיקים חדשים מקצועיות ואחריות 535902

לחברת שיווק מקירה
למשרה מלאה + ידע במחשב, תנאים טובים
735492

במכללת רעת מחשבים
קורסים בעיבוד תמלילים הדוסה במחיר מבצע
258367 241821

מקדמי מכירות

באר
לחברת שיווק מזון
מקדם/ת מכירות
בסיס + ארונים + רכב צמוד
02-375811

brother
דויל/ת מכירות
למוצרי צריכה חשמליים ברשת שיווק בירושלים

שליחים/ות

FLYING CARGO EXPRESS
שליחים ללא ספר
02-518368, 02-513699

עודדות ומטפלות

סוכנים/ות

מחסנאים

ספרים/ות

עובדי מטבח

עובדי ניקיון

מורים/ות וגננות

מלצרים/ות

חיפוש עבודה

מכירות ושירותים

מציעים למכירה

רפואת שיניים

דרושים/ות שיניים
לילדים ולמבוגרים, מיידית, + שיננית, מזכירה למשרה מלאה 050-274654 (בני)

בהזדמנות!
ארון קיר אנגלי + מרפי מתנת הכובית לבית או לעסק 050-263537

לתלמידי
נהג (ג) לחלוקה
02-252561

דרושים/ות, רקדנים, זמרים, שחקנים, פנטומימאי: להופעות, מקצועי, בתשלום
סדנאות: משלבים הכשרה ונסיון בהפקה.
* הכשרה לשחקן * תיאטרון מוסקלי *
"גשטאלט" ומשחק: תירפית גשטאלט
(עבודה עם מודעות, חלומות ויחסים אישיים)
עם שיטות משחק. הלוה באמצעות סינטסייזר.
במאי: פרנקלין ווטר - 09-988951, 02-734710

מקררים

מערכות סטריאו

רהיטים

בתי אבות

בריאות

רובוש וקיים

שיפוצים

שירותי ליווי

"שוני"
בגדים תוליכים, נעצים
היפוכים, מעגנים המגמים
ברקוסיות נבנים הנפה + תקנות 236292

מחשבים

ROSE
מכר במדרות שונות
וחבות וצבירות + מחש
236174

שיעורים פרטיים

פלאפונים

שדוכים

ציוד לעסקים

אזור הדרום

דירות

4 חדרים
חדשה, מסחרית, קבוע + מעלית, חניה, מנונה
08-415519

למכירה
דירות חדשות בבונת אשקלון, 07-762748

וילות

באשדוד
ברובע ט, דירת גג, 3.5 חדרים, משופצת ומשקעת מאוד, מיתנו, 08-647392

למכירה קוטג'
5 חדרים, בית מלאכי, בגד יהודה, ינקה, משקעה מאוד. 08-587833

בקרית מלאכי
וילה + גינה, 210 מ"ר, יחבה, חדשה, לא בשבת 08-584437

4 חדרים ויותר

למכירה באשדוד
בי"ג, 4.5 ח', מסודרת, חדשה, 08-541217, 561611 08 בעבודה

דירה למכירה
4 חדרים, מול קניון לב אשדוד, מסודרת, בערב 08-543725

בהזדמנות
בבאר-אשקלון
לדציניים בלבד ב-5 חדרים, חדשה, משקעה נוף מרהיב לא בשבת 07-738801, ללא תיווך

דירות 3-3.5 חדרים

למכירה בקרית
מלאכי, קוטג', 4 חדרים, משקעה מאוד, ק"ב, לא בשבת 08-584814

למכירה באשדוד
ר"ג, ב, קומה ג, דוגמה רחוב ממשק, 08-646348

באשקלון דירה
בת 3.5 חדרים, 90 מ"ר, ק"ב, עליונה 07-762748

שלושה חדרים
בנווה דקלים + גינה, מסודרת, בית אמריקאי, 07-780449

בקרית מלאכי
3 חדרים, 70 מ"ר, משקעה מאוד, ק"ב, בערב 07-820374

למכירה באשדוד
בגל, בשכונה, 3.5 חדרים, משקעה + מגן, 105,000$ 08-563376

דירות 2-2.5 חדרים

באשדוד
בגל, 2.5, ק"ב, מיני בית, 08-525608, 08-512243

דירות 1-1.5 חדרים

למכירה
דירת חדר + גינה, באשדוד, אשקלון, 07-951716

שכירות

באשדוד
במגדל י"ג, 3 חדרים, מושקע, ק"ב, לבבעה 07-729764

להשכרה מיידית
באשקלון אפרידר, בית פרטי, 4 חדרים + גינה, ליד הים, 08-5220732

באשדוד
ברובע י"ג, 2.5 חדרים, חדשה, מיידי, ק"א, 050-387337, ובערב 08-553185

באשדוד
בגל, ק"ב, אשורות, לגרונטות, מגן, לתקופה ארוכה 08-560057, 08-6358096

ביקוש דירות

משקיעים לשכור
בית קרקע/וילה 5 חדרים + מרתף, אפרידר ברנע, עדיפות קרוב לים.
07-728612, 050-317219

מעוניין בקניית דירה
5 חדרים, בברנע אפרידר אשקלון, מיידי 07-735507, אלברט 08-684560

מכוניות

אוטוביאנקי

ב-גינו 86
מצב לשנה, מצב מעולה 08-641536

אודי

קאמרה 1600
ביד רגיל, 92, 50,000 ק"מ, בעבודה 08-589216, בבית 08-584730

ב.מ.וו

316, 1800, 36, אוטומט + הגה כח + הוספות, 08-542916, 050-269905

אלפא רומיאו

דייהטסו

שריד
1986, אוטומט, מנוע הוסמות, במצב מעולה, מחיר 07-891653

מיצובישי

L-300
מנוע 2000, בניין, במצב מצויין, 07-751049, 07-898069

סובארו

מצויין 81
1600, 5 הילוכים, מצב מעולה לא בשבת 07-883758

1400 DL
שנת 79, מנוע במצב מצוין, 5,800 ש"ח 08-641391

מצויין 89
1600, אוטומטי + מזגן, 62,000 ק"מ, מחירון 08-523302, 08-591558

טנדרים

מכוני פיג'ו 404
+ ארגז חדש, בריח, 1985, 07-726735, שמור

דלק' חברת הדלק הישראלית בע"מ
דרוש/ה
נהג סמיטריילר
דרישות התפקיד:
- רשיון נהיגה בסמיטריילר מעל 15 טון.
- נסיון קודם בהפעלת מיכליות דלק-יתרון.

מועמדים הרואים עצמם מתאימים למשרה זו, יפנו בכתב בצירוף קורות חיים למנהל המגבגון ת.ד. 50250 ת"א 61500

דרושים/ות
טכנאים/ות למחשבים אישיים
דרישות התפקיד:
- נסיון מוכח בתחום מערכות PC/PS וציוד הקפי
- ידע ברשתות תקשורת ואינטגרציה של מחשבים אישיים ברשתות
- ידע ב-DOS, WINDOWS
- ידע באנגלית

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ליבם כח אדם לת.ד. 33666 תל אביב 61336 תוך ציון

IBM יבם

לחברת מחשבים/ הייטק/אלקטרוניקה
דרושים/ות מיידי!
מנהלי/ות חשבונות סוג 3/2
- * אנגלית ברמה טובה
- * נסיון ביבוא ויצוא - יתרון
- * רצוי נסיון בתוכנת חשבשבת

שכר גבוה ותנאים סוציאלים מלאים למתאימים/ות
לפנות לגילי 03-298877
אידלסון 13 תל-אביב
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

דרושים/ות
מנהלי/ות פרוייקטים בכירים/ות
בתחום תשתיות תקשורת ובינוי מתקני מחשב
דרישות התפקיד:
- כשר אירגון וניהול פרוייקטים
- יכולת ניהול משא ומתן מסחרי עם לקוחות וספקים
- תכנון והכנת מיפרטים טכניים ומיכרזים
- רקע טכני - תשתיות תקשורת מחשבים, מערכות מתח נמוך, חשמל ובינוי
- עמידה בתנאי לחץ ועבודה בשעות חריגות
- תואר אקדמאי בחשמל/אלקטרוניקה
- אנגלית ברמה טובה

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ליבם כח אדם לת.ד. 33666 תל אביב 61336 תוך ציון

IBM יבם

סער בטחון בע"מ
אבטחה שמירה ושרותים
סניף ירושלים
דרושים/ות
מפקח שמירה
קורס פיקודי, עד גיל 35 + רשיון נהיגה
סיירי לילה
שומרים מאבטחים
טל. 02-389994
יפו 217 (בניין רשות הדואר)

חנה קורן
מכון לגרפולוגיה מחלקת ההשמה
ללקוחנו באזור ירושלים דרוש(ה)
רכז/ת לוגיסטיקה
לטיפול באספקה ומשלוחים במפעל הייטק
- רצוי רקע טכני (הנדסאי, טכנאי או מוסמאי טכני)
- ידיעת אנגלית הכרחית
- בעל/ת רשיון נהיגה
- מגורים באזור ירושלים

נא להפנות קורות חיים בכתב-יד למכון לגרפולוגיה - חנה קורן לת.ד. 6368, ת"א 61063.

לעיתון הארץ
דרוש/ה בת"א
מחלק/ת עיתונים
לשעות הבוקר המוקדמות
בעל/ת רכב/קטנוע
שעות העבודה: 03:30-06:00
שכר הולם
נא להתקשר לטלפון 03-5121380 - משה כהן

מינימום 350 ש"ח ליום
כי אופי לקמות כבער דין השפה והשרון איבים לשה פעולה!

דרושים: 5 נציגים אמינים ואחראיים שישתלבו כצוות מנומצם ליעוץ פרוייקט בלעדי בשיתוף רשות ציבורית.
הכרחי: נכונות לעבודות שטח. יכולת תקשורתית טובה.
בעלי רכב, תושבי גוש דן, השפלה והשרון. העבודה מתאימה לסטודנטים/ות לאקדמאים/ות מורים/ות בשנת שבתון.
עדיפות לבעלי גישה לתחום הפרסום.
לפרטים- משרד: 08-409966 א'-ה' 09:00-15:00
בשעות הערב: 03-9211256, 03-6311791

אדים הרשבת ושות' בע"מ
דרוש/ה
מזכיר/ה
- ◀ אנגלית ברמה גבוהה - הכרחית
- ◀ ידע בעיבוד תמלילים
- ◀ נסיון של כ-5 שנים

נא לפנות לפנינה טל. 09-521674

אביטל בע"מ
דרושים/ות
- ◀ מדריכים לתוכנת חשבשבת (המהדו"ם, מלאי)
- ◀ מדריכים לתוכנות בסביבת Windows (Word, Excel, Quatro-Pro, Access)
- ◀ מתכנתי Magic

נדרשת הכרות טובה עם אחת התוכנות לפחות
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 3468 ר"ג 52134

"ימית"
להקמת יחידת אבטחה
דרושים/ות
לעבודה מיידית במשמרות ללא קורס
- ◁ **קצינים (מיל')** - לתפקיד אחראי משמרת.
- ◁ **מאבטחים** - בוגרי קורס פיקודי בצה"ל.
- ◁ **שומרים** - אחרי צבא עד גיל 50

תנאים נוחים למתאימים
לפרטים ותאום לפגישה: טל. 02-258851/6 קובי 02-231266, 232280 מוקד 24 שעות גם בשבת.

לבנק ישראל
למחלקת הפיקוח על הבנקים בתל-אביב
דרוש/ה
מבקר/ת
- רואה חשבון או מתמחה בראיית חשבון בעל/ת השגים גבוהים בלמודים.
- שליטה מלאה בעברית בכתב ובע"פ ושליטה טובה בשפה האנגלית.
- יובא בחשבון גם מועמד/ת בעל/ת תואר שני בכלכלה ו/או במינהל עסקים בעל/ת הישגים גבוהים בלימודים (לרבות מועמד/ת בשלבי סיום לימודים).

העסקה תהיה על פי חוזה מיוחד.
המעוניינים/ות יפנו בצרוף קורות חיים בכתב אל היחידה לניהול כוח אדם בבנק ישראל בירושלים, קרית בן-גוריון, ת.ד. 780, מיקוד 91007 עד ליום 9.12.94

לחב' בניה בת"א
דרוש
הנדסאי בנין
בעל ידע במחשבים
נסיון מוכח 3 שנים
למתאימים תנאים הולמים
☎ 03-6811335

מורים/ות לאנגלית
לשעות הבוקר והערב
- כפר סבא
- רמת השרון
- פתח תקוה
- אור-יהודה
- ראשון לציון
- גוש-דן

03-9312093

בטחון אזרחי
לתפקיד בטחוני בבהיה"ח שבא:
גברים
- * יוצאי צבא * פרופיל 76 ומעלה
- * עד גיל 40 * השכלה תיכונית * מגורים בגוש דן

אפשרות לעבודה קבועה ו/או במשמרות בשעות היום או הלילה
מתאים גם לסטודנטים

למוסד רפואי
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות מדופלם
לפרטים לפנות לטל' 02-752124
מחלקת כח אדם

בית מרקחת פרמה C
דרושים/ות לעבודה במשמרות
- * רוקח/ת אחראי/ת
- * מוכר/ת בתחום הקוסמטיקה

לפרטים טל' 02-612361

ש.א.ל. אחזקה ושרותים
חברה קבלנית לאינסטלציה
דרושים/ות
אינסטלטורים מקצועיים
נסיון קודם חובה + רשיון נהיגה
עוזרים לאינסטלטורים
תנאים טובים למתאימים
טלפון: 02-826359, 050-212780

לחברה בתחום הפרסום והתקשורת
דרושים
אנשי מכירות רציניים
למכירת מדיה ופרוייקטים מיוחדים
- נסיון במכירות הכרחי
- יתרון לבעלי רכב
- דרושים לנו גם בעלי השכלה אקדמאית

השכר על בסיס כסוי הוצאות+עמלות
נא לשלוח קורות חיים בפקס 08-401312

לעיתון יומי
למחלקת המודעות
- ← מנהל/ת מכירות
- ← איש/אשת מכירות בביד/ה
- ← אנשי/נשות מכירה באמצעות הטלפון

בתחום הפרסום
דרישות התפקיד:
- ← מגורים בגוש דן (משרה מלאה)
- ← השכלה תיכונית
- ← כושר הבעה בע"פ
- ← כושר שכנוע
- ← נסיון קודם - יתרון

חשבשבת מחפשת
מדריך או מדריכה לתוכנה עיסקית לסניף רעננה
ידע ב-DOS ו/או חשבונאות - יתרון
רשיון נהיגה - חובה
נא לפנות בכתב לבית חשבשבת
בית הלל 3 ת"א 67017

למלון שורש
דרושים/ות
- סבח/ית ראשי
- קונדיטור/ית
- עובד/ת אחזקה

בנסיון קודם
במלונאות חובה!
טל': 02-341171

לעיתון דתי בירושלים
דרוש/ה
בעל/ת נסיון קודם
02-388804 דוד

ברמת השרון דרושים
מחלקים/ות עיתונים
לשעות הבוקר המוקדמות
מעגן-בעלי קטנועים בלבד
טלפון: 09-503957 - בערב.

אקדמון
דרושים/ות
- אחראי מחלקה למכירת מחשבים
- מוכר במחלקה למכירת מחשבים

נסיון במכירת מחשבים הכרחי
משרה מלאה
טלפון: 02-811326
ו/או קורות חיים בפקס 02-811329

בית ספר כפר אדומים
מורה לאנגלית
לימים א' ב' ה'
02-355285 מוטי/בתו

לאגף המכס ומע"מ
דרוש/ה
עורך/ת דין
ללשכת המשפטית במנהלת המכס בירושלים
לפרטים יש לפנות אל גב' חביבה חבינשטיין
טלפון: 02-703490

לפרסום
באומן בר ריבנאי
דרושים/ות
חשב/ת מנהל כספים ואדמינסטרציה
* רצוי נסיון בענף הפרסום, רו"ח או דומה, כושר ביטוי בכתב ובע"פ בעברית/אנגלית, יכולת ניהול כ"א ומערכת מחשבים
תקציבאי/ת בכיר
* נסיון מוכח בניהול תקציבים גדולים, שליטה באנגלית
איש/אשת מכירות
מענף הפרסום/דפוס
* נסיון במכירות הכרחי, עדיפות לבעלי רכב

סביבת עבודה צעירה וסימפטית, תנאים טובים למועמדים/ות.
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 3171 ת"א בציון המשרה המבוקשת.

לסוכנות ביטוח בתל-אביב
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות ראשי/ת
דרוש נסיון 10 שנים לפחות בענף כולל נסיון בתנאי הוצאת פוליסות והתשלום תביעות.
מתאימים/ות יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם בצרוף המלצות לת.ד 35045 י-ם מיקוד 91350
- סודיות מובטחת -

אורטל
מוכיר/ה ע"ת
ע/א + יכולת תרגום
טל' 02-259393

אורטל
עובדים/ות לעבודה בייתו
טל' 02-259393

דנאל
בע"מ
כח אדם וסיעוד
מטפלים/ות
- * לטיפול בקשישים בביתם
- * לטיפול פרטי במשמרות אפשרות לכלכלה ולינה
- * לעבודות משק בית קלות

פרטים בסניף הקרוב למקום מגוריך:
ת"א - 03-5222266, רעננה - 09-918487
ר"ג - 03-6736883, חולון - 03-5038494
פ"ת - 03-9347260, נתניה - 09-622380
צלצל דנאל זה עובד

ORS
לסניף תל-אביב
דרושים/ות
טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה
דרישות התפקיד:
- * רקע ב-R.F.
- * הכרת ציוד דיגיטלי
- * הכרת צב"ד
- * ידע ב-P.C.
- * יכולת עבודה פיזית
- * משרה מלאה + שעות נוספות

דרושים 8 עובדים לפרוייקט מעניין וייחודי בחברה מובילה
מתאימים יפנו לשד' רוטשילד 28 ת"א טל' 03-5661234 לרחל גבאי
יש לנו עבודה בשבילך. עכשיו!

קופת חולים לאומית
למכוני הפיזיותרפיה ברמת אביב ג' ובבת-ים
דרושים/ות
פיזיותרפיסטים/יות
* למכון ברמת אביב ג' עם נסיון בטיפול בילדים
לפנות למוריאל טל' 03-6969042
* למכון בבת-ים לטלפן: 03-595577

החברה למתנ"סים
מרכזים קהילתיים בישראל בע"מ
דרוש/ה
מנהל/ת
למתנ"ס גוש עציון, בית תנינא, אבו גוש.
דרישות התפקיד:
- * בעל השכלה אקדמאית מלאה.
- * נסיון מוכח בניהול צוות, תוכניות ותקציב
- רצוי בשטח חינוך החברה.
- * נכונות לעבודה בשעות לא שגרתיות.

המועמדים/ות יעברו תהליך מיון כולל מרכז הערכה.
יש לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים, מכתבי המלצה, והעתק תעודת B.A. ופרוט נסיון אל: מיקי פרידמן, מנהל כוח אדם -החברה למתנ"סים, ת.ד. 9583, קניון מלחה ירושלים מיקוד 91090 עד לתאריך 28.11.94.

לחברת ייעוץ
דרוש/ה
מדפיס/ה מנוסה למשרה מלאה
עברית / אנגלית
תוכנת א'-ב' 6.2
תוכנות גרפיות- יתרון
המעונינים/ות יפנו בצירוף קורות חיים לת.ד. 452 ת"א 61003
עבור משרה 002

לחברת יחסי ציבור מצליחה ודינמית בחיפה
דרושים
1. מנהל חשבונות
סוג 3 לחצי משרה
2. סגני מנהלים
(28-35) צעירים ודינמים בעלי תואר אקדמי-חובה! הופעה ייצוגית, יחסי אנוש טובים-חובה! נסיון ניהולי-יתרון.
3. מנהל סניף
(33-45) בעל נסיון עשיר בניהול כ"א ו/או מתן שרותים.
תואר אקדמי, הופעה ייצוגית, יחסי ציבור מעולים +המלצות-חובה!

קורות חיים מודפסים בלבד לפקס 04-336344

מפעלי דפוס משה טופל ובניו בע"מ
דרושים
דפסי אופסט ועוזרי דפסים לעבודה בדפוס
(גם במשמרות)
עובדים/ות לא מקצועיים לכריכיה
גם לפי שעות
לפנות: דפוס טופל ובניו למנהל כ"א יעקב מדר רח' בן-צבי 43 ראשל"צ אזור התעשיה רמת אליהו

דרוש/ה
אחראי/ת קבלה
למשמרות בוקר וערב פיקחות, בעל/ת טוזמה, שליטה טובה באנגלית. מתאים גם לסטודנטים.
BERLITZ
בית אחוזה, שד' שאול המלך 37, ת"א טל' 03 - 6952131

מרכז קהילתי פיליפ לאון
דרוש/ה
יזם/ת קהילתי/ת
במשרה מלאה
תאור התפקיד:
- גיוס, הפעלה והכשרת תושבים מתנדבים לפעילות בקהילה
- ריכוז ועדות שכונתיות במתנ"ס
- ייזום פעילות קהילתית.

דרישות התפקיד:
- בוגר/ת עבודה סוציאלית בתחום העבודה הקהילתית או בוגר/ת במדעי החברה או ההתנהגות.
- נסיון בעבודה בקהילה.
- יכולת עבודה עם תושבים ועם צוות.
- נכונות לעבודה בשעות בלתי שגרתיות.
- כושר ביטוי בשפה העברית בכתב ובעל פה

לפרטים נוספים: חיים פרג 414096

דרושה
מדריכה לתוכנית האתגר
הדרכת הורים וילדים
דרישות התפקיד:
- אמהות לילדים
- מוכנות לעבודה בשעות אחה"צ

לפרטים נוספים: סילביה חר אבן 414096

לחב' הפקות
בתחום הלוינג
דרוש/ה
טל/ת שיווק
נסיון בשיווק הפקות ופרויקטים
03-5239910

לחב' יצוא ושיווק מוצרי קרטון ואריזה
דרושים
סוכן מכירות
נסיון בענף מוצרי אריזה וכלים חד פעמיים
עוזר מנהל שיווק
צעיר ונמרץ
נכונות לעבודת שטח מאומצת, אפשריה לקידום.
טל 03-5533767

חברה מסחרית
דרוש/ה
רכז/ת מדיה
דרישות התפקיד:
- אחריות ומוטיבציה
- ידע ונסיון בהקלדות
- זריזות
- יחסי אנוש מעולים
- השכלה תיכונית
- נכונות לעבודה מאומצת

המתאימים/ות יפנו החל מיום א' לטלפון 03-377091 לקביעת מועד לראיון

למפעל מתכת בתחום הפלסטיק
באזור ירושלים
דרושים
מנהל פלסטיקה
נסיון בהזרקה, אחזקה וניהול צוות עובדים
איש תפ"י
הנדסאי/טכנאי ייצור לתפקיד בעל עניין ואתגר
עובדים מנוסים למשמרות
02-911166

LINK Magazine
ירחון העסקים הבינלאומי
מעצב/ת גרפי/ת
נסיון בעבודה ממוחשבת במגזין (רצוי קווארק)
שליטה באנגלית
פנינה: 03-5628511

להשכרה
חנות 40 מ"ר + 40 מ"ר, רח' העבודה 3ת. אשדוד.
08-494131

דרושה
דירת משרדים או משרד להשכרה ברח' מרכזי באשדוד. 08-567255

להשכרה
חנות 2 חנויות צמודות בפרס מסחרי לב יבנה, לא בשמש 07-731195

להשכרה חנות
+ שרותים, בן יבנה, מרכז מסחרי ב. 08-574779

חנות דרושה
80 מ"ר, אפשרות לגלריה, מול בית המשר אשקלון. 07-751461

להשכרה
משרד בבנין המשרדים באזור א' אשדוד, קו"ב, מיידית 08-531870

להשכרה בתחום
לצעירים/ות ומבוגרים/ות + מסיבות, לצופים/ות
03-5463622, 03-5464560

יונה 92
S 70 + ח"ה + נ.מ, בהזדמנות מחות למחירון 07-710570

תולה 45
השכרה מלון, בהזדמנות צבע מטלוזי 050-357113

אוטו 45
3 דלתות, 88, ידראשונה, צבע מטלוזי 07-732667

מסחרה
ראשונה, 92, 1600, 38,000 ק"מ, תוספות, יעד 08-541457, 08-524062

טויוטה קורולה CLX
מטאליק, מיוחדת. 08-593278

מיצובישי
מבני מעלה, טסט בנ, מחות למחירון 08-641169

מודל 92, 60S, מנוע 1100, פלאפון 08-523284, 050-306461

83 ,305
תוספות, ראשונה, טסט לשנה, צבע מבני מעולה 08-550837

פוד פורטים
85, אורי אוטוקל, 10 + 1, אורי 08-564354

פלקטצובן
דבל קבינה 82, 08-584001

מושים ומגלוסים להשכרה
דרושים ישנים לבניה, 050-224256

הונדה EX
300, 90, 94, מטורק, 08-646194, 050-208324

להשכרה קיוסק
מסאר, בבני אוחי, מרחוב קוסמלה. 050-349084

יונדה 94
250 סמ"ק, בצבע מעולה + אופקה, מחירון 07-811726

הנדר סאנר
34, מעוניין בבחורה עד גיל 38, רציניות בלבד יבנה. לת.ד. 565 קרית מלאכי 70900

דאצ' 350, 1993, 1500 ק"מ, כרשיונה 07-730560

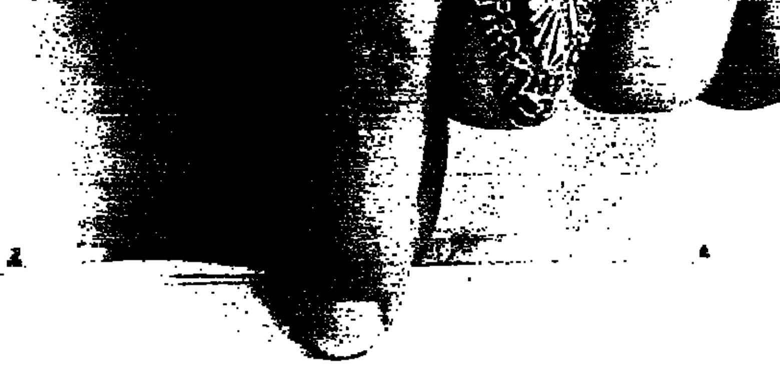

שמענו שאתה מוכר אותה.

רצינו רק להציע לך, לפני שאתה מתחיל לטייל עם הדירה שלך בכל רחבי הארץ,
שקודם כל תפרסם אותה בלוח העיר - הלוח של איזור המרכז.

כי משם, קרוב לודאי, תבוא הישועה.

למה? כי מסתבר שמי שמחפש דירה באיזור המרכז גר בדרך כלל באיזור המרכז.
(כלומר: הסיכוי שמישהו מיושבי הנגב ועמק החולה יתענין בדירתך הוא קטן למדי)
ולכן, די במודעה אחת בלוח העיר כדי שמאות אלפי אנשים, מרעננה עד רחובות,
כבר ידעו הכל בקשר לדירה שלך, ויהרסו לך את מנוחת הצהריים.

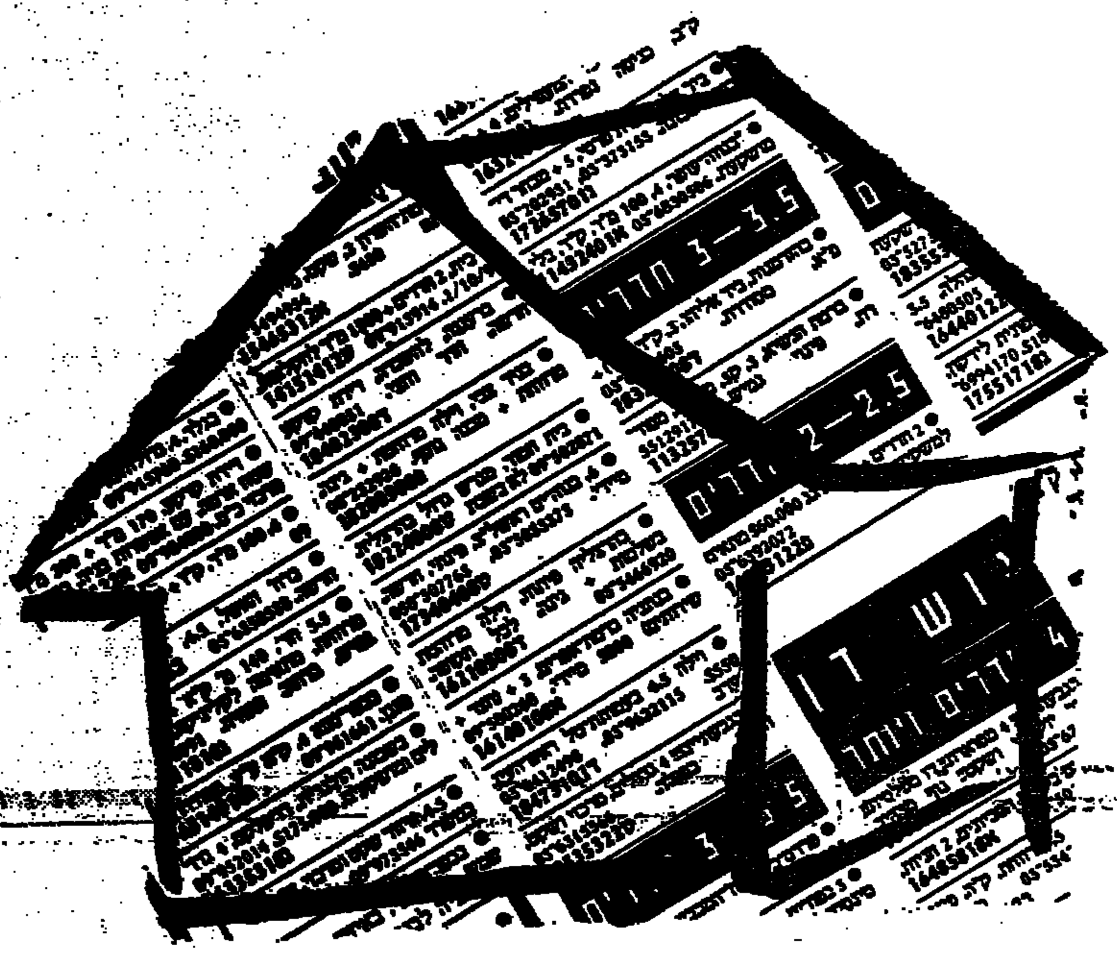

זה בקשר לדירה.

אותה תפוצה של לוח ידיעות
כ-1/3 מחיר
באיזור המרכז

03-638-20-20

לוח העיר

הלוח של איזור המרכז

هكذا من الأصل

כרטיס טיסה

מחלקת הנוער והחלוץ
מפעל מחנות הקיץ בחו"ל
26 שנות פעילות

הרשות המשותפת לחינוך יהודי ציוני

Name of passenger

שליחות קיץ ל U.S.A

Destination	Carrier	Flight	Class	Date	Time	Status
TEL AVIV	מדריכים ומדריכות מנוסים במקצועות הבאים:					
NEW YORK	מוסיקה, מחול, אמנות, מחנאות, טבע, שחיה, ספורט, ביבות, דרמה ועוד.					
TEL AVIV	פנויים מעיסוקים בחודשי הקיץ ומעוניינים בחוויה יוצאת דופן, בוגרי צבא או שרות לאומי.					

דוברי אנגלית שוטפת - להדרכה במחנות קיץ יהודיים בארה"ב וקנדה.

למתאימים:

- מימון טיסות $0.00
- ביטוח רפואי מלא $0.00
- הכשרה מקצועית. $0.00
- סה"כ עלות $0.00
- תוספת שכר צנוע

התקשרו אלינו
בין השעות 16:00-21:00 בימים א'-ה' 27.11-1.12.94
ביום ו' 2.12.94 בין השעות 09:00-13:00
טל. 02-208556, 02-208583

לאינטל אלקטרוניקה בע"מ
דרושים/ות

אינטל הינה החברה המובילה בעולם בפיתוח וייצור מיקרומעבדים למחשבים ולמערכות ספרתיות

חשב/ת שכר

התפקיד כולל:

- ✓ הכנת משכורות לעובדי החברה.
- ✓ מעורבות במדיניות השכר.
- ✓ הובלת שינויים במערכות השכר.
- ✓ ייצוג החברה מול מוסדות וגופים בתחומי השכר.

הכישורים הדרושים:

חשב/ת שכר בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות ובעל/ת ידע במערכות ממוחשבות.

איש/ת PC מצטיין

התפקיד כולל:

- ✓ תמיכה במשתמשים בסביבת WINDOWS.
- ✓ קליטה, בחינה והטמעה של ציוד/תכנה לסביבת רשת PC.
- ✓ תמיכה במערכות דואר אלקטרוני בסביבת LAN/WAN.

הכישורים הדרושים:

בעל/ת נסיון בתחומים הללו, עם הכרות טובה של מערכות HW/ SW ומערכות תקשורת.

מקום העבודה בירושלים
המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים אל:
ת.ד. 3173 ירושלים, 91031

אינטל פסגת הטכנולוגיה

אם לא עכשיו - אימתי?!
מחנות בחו"ל קיץ 95'

אם אתם: צעירים ברוחכם,
אחרי שרות צבאי או לאומי, בעלי נסיון הדרכה בתנועות נוער, קייטנות, בתנ"ס ועוד.
אזרחי מדינת ישראל לפחות 3 שנים,
פנויים ליציאה החל מ-15.06.95

ומחפשים אתגר אישי, חינוכי וציוני-

הזדמנות לחוויה יוצאת דופן:
עבודת הדרכה עם נוער יהודי במחנות קיץ בחו"ל (בדרום לשעבר).
*ידיעת השפה הרוסית רצויה

להרשמה לאתגר-
צרו עימנו קשר טלפוני
בין התאריכים 27.11.94-2.12.94
בימים א'-ה' בשעות 16:00-21:00
ביום ו' בשעות 09:00-13:00
טל. 02-208556, 02-208583

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
מחלקת הנוער והחלוץ
הרשות המשותפת לחינוך יהודי ציוני

סוכני/ות פרסום

- השכלה תיכונית חובה
- נכונות לעבודה לא שגרתית
- כושר שכנוע ויכולת ניהול מו"מ
- מוטיבציה לעבודת שטח מאומצת
- הופעה יצוגית
- רכב חובה

נא לפנות מיום א' לנתן נוי 02-315888

בית הספר אמי"ת דוד ירושלים

לביה"ס ממ"ד יצירתי נסויי
דרושים/ות
(מורים קבועים וממלאי מקום)

1. מחנכים/ות לכיתות א'-ב' וכיתה ו'
2. מורים/ות למקצועות היהדות

בוגרי פרסים נא לפנות לטלפונים:
02-373775, 854407

ביה"ס גבעת גונן - ברוח ערכי תנועת העבודה
למועדונית ותיקים-עולים דרושים/ות

1. רכז/ת
2. מדריכים/ות חברתיים/ות
3. מדריכים/ות לחוגי אמנות

ימים א'-ה' 13:00-17:00

לפרטים נא לפנות למזכירות ביה"ס
בשעות הצהריים: 02-790027

לחברת ת.ד.ל. בע"מ
דרושים/ות לעבודה קבועה
בביה"ח לוינשטיין

חשמלאי/ת מוסמך/ת

בעל נסיון מוכח + רשיון ממשלתי

צבעי/ת סייד/ת

בעל/ת נסיון
09-915070

בבית

שרותי סיעוד ורווחה מגוונים בבית הקשיש

למחלקת הסיעוד

מטפלים/ות בכל רחבי הארץ

- לטיפול בקשישים בבתיהם, שעות גמישות
- אפשרות ללינה כולל משכורת טובה וכלכלה

תנאים טובים

בבקר פרטים:

- י-ם, 02-231024
- ר"ג, 03-6728697
- רעננה, 09-912386
- ת"א, 03-5289990
- פ"ת, 03-9340275
- חיפה, 04-676403

ליחידת אבטחה בככר העיריה
דרושים/ות

מאבטחים/ות

בוגרי קורס פיקודי, עדיפות לקצינים
לעבודה במשמרות
מתאים מאוד לסטודנטים.

בודקים/ות

לעבודת מודיעין והכוונת קהל
העבודה במשמרות
בין השעות 7.00-19.00 עד גיל 30.

לפנות לטל בטלפון 02-297722

דרושים/ות

מאבטחים/ות לבתי ספר

1. מאבטחים/ות
2. מאבטחות

עדיפות לבעלי אקדמיה

ב לבדיקת התיקים

לתאום ראיון: 02-870724

מחלק/ת עתונים

עובד/ת מנוסה

לטיפול בנושאים הקשורים באפוטרופסות על חסויים.

הכישורים הנדרשים:

יכולת ליצור קשר עם אנשים מוגבלים.
יכולת הבעה בכתב ובע"פ.
נסיון בהתכתבות עם גופים ומוסדות.

קורות חיים והמלצות לת.ד. 29711
תל-אביב 61296 לידי נחמה.

קידומים פרסונל

לחברת סחר בינלאומית

מזכיר/ת מנכ"ל

אנגלית רהוטה + הדפסות
תנאים מצויינים:
טל: 02-259277

קידומים פרסונל

אנשי/ות מחשבים מצטיינים/ות

עדיפות לבעלי/ות נסיון ב: מגייק, windows, c, c++
טל: 02-259277

ל.ל.ב. לשכה לעיבוד נתונים בע"מ
דרוש/ה

טכנאי/ת תוכנה וחומרה

לצורך תמיכה בלקוחות

- שליטה וידע נרחב במחשבי P.C. (חומרה, מערכות הפעלה, חבילות תוכנה, מעבדי תמלילים, גליונות אלקטרוניים, WINDOWS, DOS)
- הכרה טובה של נובל (חומרה, מערכת הפעלה)

המעוניינים המבקשים לפנות בצירוף קורות חיים הפרטים השכלה נסיון ובציון שם אל:
ל.ל.ב. - לשכה לעיבוד נתונים בע"מ
המלך ג'ורג' 48 ירושלים 91920

ניידר

דרושים/ות
באזור המרכז וירושלים

מנהלי עבודה לבנין

לעבודות שלד וגמר
בעלי תעודות הסמכה ממשרד העבודה

מזכירות מכירות

לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 31269 ירושלים 91311, בפקס 02-251499

סודיות מובטחת

מלון מוריה פלאזה ירושלים

למחלקת הבטחון דרושים/ות:

קב"טים/ות

דוברי עברית אנגלית
בוגרי קורס פיקודי בצה"ל
נא לפנות למחלקת כח אדם במלון,
רחוב קרן היסוד 39

מלון המלכים
דרושים/ות

מנהל/ת אגף מכירות

נסיון בתפקיד במלונות 4-5 כוכבים - הכרחי.

מעומדים/ות העונים לדרישות יפנו לטלפון 02-201210 או 02-201201 - אתי.

דרושים/ות

1. אחראי/ת בחנות למוצרי תינוקות
נסיון במכירות.
יום שלם/מפוצל.

2. עובד/ת
עם ידע טכני. ...

3. מוכר/ת
למוצרי תינוקות, לשעות אחה"צ.

להתקשר: 291981

אורסל

מוכיר/ה ע"ת

ע/א + יכולת תרגום
טל' 02-239393

אורסל

עובדים/ות לעבודה בייצור

טל' 02-259393

לחברת קוסמטיקה ארצית דרוש בחיפה

מנהל/ת חשבונות

מנוסה, אמין/ה, רציני/ת לטיפול בגבית כספים, קשר עם לקוחות, סוכנים והנהלת החברה. (מחשב)
נא לפנות לאיריס ב"גולדמן" טל' 02-252561

MultiMedIA

חברה מובילה בעולם להפקת CD-ROM
מעוניינת להעסיק מיידית
עובדים מוכשרים ב-

- גרפיקה
- אמנות
- איור
- עיצוב

בעלי ידע בתכנות:
Photoshop,
Director,
Premiere,
Strata Vision,
MacroModel,
SoundEdit

נא לשלוח קורות חיים
לפקס: 02-733920

---

precision
דרוש/ה

מנהל/ת משרד/מזכיר/ה

- אנגלית על רמת שפת אם
- ידע דוס/אינטשטייק/(WORDSTAR+DBASE) יתרון
- עבודת וניהול צוות
- א'-ה' 9:00-18:00

מקום: גבעת שאול ירושלים
טלפון: 02-535144 פקס: 02-535141
נא לשלוח CV ל- ת.ד. 34300 ירושלים 91341

ל בשן מערכות דרושים/ות

עובדים/ות בעלי ראש פתוח

ניסיון בתחומים הבאים:
- מדריכים/ות מטמיעים/ות במערכות ממוחשבות
- עיבוד תמלילים • הנדיה

לפרטים: 02-432530

דרושים/ות:

- מצילים/ות (רצוי חובשים).
- מדריכי חדר כושר.
- מדריכי חוגי ספורט לנכים ובני משפחתם.

נא לפנות לטל. 781281/781071 (אולגה)

אפיק תקשורת
דרושים/ות

צעירים/ות

לעבודת שטח מעניינת

- גיל 24-35
- עדיפות לבעלי רכב
- השכלה - יתרון
- עבודה בשעות אחה"צ והערב
- טלפון הכרחי

שכר גבוה למתאימים

02-637237, 02-619633

שער ציון
דרוש/ה

טכנאי/ת

להתקנת מערכות אזעקה וגלאי עשן
רצוי נסיון קודם.
טל' 02-257002

שמירה ובטחון
לשמירה וביטחון בע"מ

1. מאבטחים/ות לבתי ספר
רובאי-03, פרופיל 65
שכר 15.50 ש"ח לשעה
2. מאבטחות
לבנין ההנהלה ברשות הדואר

טל' 02-385752

לסניף של חברת ביטוח
בירושלים
דרוש/ה

פקיד/ה ביטוח חיים

- נסיון במקצוע של שנה לפחות
- השכלה תיכונית מלאה
- נכונות לעבודה בשעה נוספות
- השכלה קודמת בביטוח - יתרון

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 7994 ירושלים - עבור "פקידה"

ציון חברה לטקסטיל בע"מ
עם הרחבת הפעילות דרושים/ות לנו:

א. עובדים/ות יצור לעבודה במשמרות:
- מחלקת סריגה
- מחלקת צביעה

ב. עובדים/ות יצור לעבודה במשמרת אחת:
- מחלקת גזירה
- מחלקת אריזה ומשלוח

לפנות מיום א' אל אורלי- טל' 02-384228

עיר דוד
בניה ופיתוח (93) בע"מ
דרוש/ה

מפעיל/ה טרקטור מעמיס טלסקופי J.C.B

טלפון 02-812037

טלכבלים

מדריכים/ות מקצועיים/ות

ללימודי עיבוד תמלילים וגליונות אלקטרונים
בשעות בוקר / אחה"צ / ערב
לתאום ראיון נא להתקשר 02-255002

טבע-פארם
דרגסטורים בצמיחה
דרושים/ות

מנהלי/ות סניפים (משרה 100)

- נסיון מוכח בניהול צוות עובדים
- יתרון לנסיון במסחר קמעונאי
- עדיפות לרוקחים

דיילי/ות שירות (משרה 100)

- לאחר שירות צבאי
- בעלי/ות הופעה נאה
- דוברי/ות עברית רהוטה ויכולת ליצור קשר טוב עם לקוחות

קורות חיים בכתב-יד לת.ד. 53010
ירושלים 91530

לחברה לעבודות פיתוח
דרושים

מפעילים למחפרוני J.C.B

גדולים וקטנים
טל. 02-612250

למוסד ממלכתי גדול דרושים/ות:

טבחים/ות, מלצרים/ות ומגישי/ות אוכל מקצועיים/ות

שעות גמישות, ותנאים טובים למתאימים
טל' 02-753671

נופי ירושלים
דיור מוגן

אח/ות מנוסה

לאוכלוסיה איכותית של קשישים עצמאיים,
אוירה נעימה, שעות גמישות
לפנות למירב- 02-751311/751446

עיריית ירושלים
המכון עיוני לימוד מסורתי

המכון התורני המסורתי בירושלים

רחוב בייט 3

דרושים/ות בדחיפות מורים לכיתות ט' וחטיבה עליונה

א. לאנגלית בהיקף 1/3 משרה
ב. למתמטיקה בהיקף 1/3 משרה

המעוניינים/ות מתבקשים/ות לפנות לטל' 250319, 02-246655

לחברת בניה דרוש/ה

עוזר/ת למנהל מכירות

כישורים נדרשים: • הופעה נאה.
- יחסי אנוש מעולים.
- שליטה ביישומי - חובה.

קורות חיים לת.ד. 10359, ירושלים 91102
סודיות מובטחת.

רכז/ת גנים

לניהול גן פרטי איכותי
גילאי 2-4, הנמצא בתהליך צמיחה
נדרשים הכשרה אקדמאית לגיל הרך ונסיון בתחום
תחילת עבודה מיידית
נא להתקשר ללילי, טל' 02-724878
בין השעות 8.30-14.00
סודיות מובטחת

לטיפול במתמכרים לסמים
דרוש/ה

אח/ות חובש/ת

אח/ות ובעל/ת נסיון, רצוי בבריאות הציבור
קורות חיים בכתב יד לת.ד. 8186 ת"א-יפו

למתנ"ס בקעה דרוש/ה

רכז/ת חוגים וספורט

בוגר מכללה לחינוך גופני, נסיון קודם בעבודה ארגונית ובצוות, ארגון אירועים,
נכונות לעבודה בשעות בלתי שגרתיות.
לאלעד- 733485, 02-734237

לחברת תעשיה ובניה
דרוש/ה

מנהל/ת משרד

תכונות
- כושר ארגון
- יכולת תאום
- תושיה, יוזמה ועצמאות

רקע כקמב"צ/ית רל"ש/ית - יתרון

נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 34072 י-ם (לידי עובד)

עיריית ירושלים
גזברות העיריה

דרושים/ות

סטודנטים/יות

לעבודה חלקית (עד 100 שעות בחודש)
בימי השבוע במוקד הטלפוני של מחלקת הגביה.

דרישות המשרה:

- ידע קודם בעבודה על מחשב.
- ידיעת השפה העברית על בוריה.
- שפות נוספות - יתרון.

הערה: שכר סטודנט + 50%

לפרטים נוספים יש להתקשר לטלפונים:
296241, 296239 לבקש את לבנה או סימה

המחלקה להסברה

לארגון ציבורי
דרוש/ה

עו"ס/ית

לחצי משרה

נסיון בטיפול ובמניעת אלימות במשפחה ובהדרכה

דרוש/ה

מקסטשאי/ת

הגדרת התפקיד:

בצלמים/ת עם נסיון, לביצוע מחזות הפרסום והכנה לדפוס.
משרה מלאה, 5 ימים בשבוע.

כישורים נדרשים:

שליטה מושלמת בתוכנות
פרימר, 3, 4 ופוטושופ.
נסיון קודם חובה.

רק מועמדים מתאימים יענו.
סודיות מובטחת.

לפנות מיום א' בטלפון
(משה) 02-793793

למוסד ממלכתי דרושים/ות

מאבטחים/ות

בוגרי/ות יחידות קרביות
לעבודה במשמרות, תנאים טובים
העבודה תחתיה במשכר הקרם בין 2 ימים

טלפון: 02-847829, 02-847779/5

לחברת מחשבים

אחראי/ת גיוס עובדים

B.A בפסיכולוגיה
נסיון מוכח בגיוס ואיתור בהיקף גדול
יכולת עמידה בלחצים, יכולת מו"מ
לעבודה בצוות, כושר ביטוי ברמה גבוהה
שליטה באנגלית והכרת המחשב

פקס: 02-707038, טל: 02-707840

תמיר ספרים

עורכ/ת מנוסה

עם ראש גדול, מרץ וכישרון לטיפול בהוצאה קטנה ואיכותית המתמחה בספרי לימוד
כפרילאנס/במשרה חלקית עם אפשרויות קידום
- עדיפות לבעלי/ות נסיון בספרי לימוד

פניות בצירוף קורות חיים: ל"תמיר ספרים"
ת.ד. 2481 ירושלים, 91024.
- סודיות הרמטית-

עמיגור

AMIGOUR נהול נכסים בע"מ
מפעלי דיור של הסוכנות היהודית

לחברת עמיגור דרושים

קבלנים לביצוע עבודות

- ✔בניה
- ✔שיפוצים (מעטפת)
- ✔תשתיות (אינסטלציה)
- ✔פיתוח חצרות
- ✔איטום גגות

דרישות התפקיד:

- ✔רישום ברשם הקבלנים נסיון מוכח בעבודות הנ"ל
- ✔העבודות תבוצענה בכל חלקי הארץ.
- ✔נא לציין אזור מבוקש אזורים:
  צפון (מחדרה צפונה)
  מרכז (מאשקלון עד חדרה)
  דרום (מאשקלון דרומה)

המעוניינים יפנו בכתב לרחוב קפלן 12 ת"א 64734 עבור אגף ההנדסה.

אין החברה מתחייבת למסירת עבודה כל שהיא לפונה כל שהוא

לחברת ארבע די המפתחת ומשווקת מוצרי נהול מערכות מחשב מזלות דרושים/דרושות:

תוכניתנ/ית MS-WINDOWS

- 1-4 שנות נסיון בפיתוח תוכנה לסביבת MS-Windows
- שליטה מלאה בשפת "C"
- יתרון לנסיון בפיתוח מערכות שרת/לקוח
- יתרון לנסיון בתקשורת בין רשתות PC ל-IBM-Mainframe ו/או מערכות UNIX

אם אתה/ה מעוניינ/ת בעבודה רבת אתגרים והינך עונה על הדרישות הנ"ל, פניה אל:
ארבע די תוכנה בע"מ רח' הרכבים 4, ירושלים 93420

4D ארבע די תוכנה בע"מ

תשלובת אלוני

שיש ◆ מרצפות ◆ כלים סניטריים ◆ קרמיקה ◆ פרקט

למשרד ולאולם התצוגה החדשים בתל אביב

דרוש/ה:

איש/ת שרות

התפקיד

■ תחזוקה שוטפת ■ אחריות על מחסן ■ שליחויות

עדיפות לבעל רכב או קטנוע

נא לפנות לטלפון 04-307527 אורנה

מקינטושאי/ת

מקצוען/נית בק מהיר/ה למשרה מלאה

חובה: שליטה בפריהנד, פוטושופ ותמיכה

ל ב ר י ד מ ן / ל כ נ ר

0 3 - 5 2 2 2 2 7 7

שיאהב לעבוד עם סמוך. קלצ'ינסקי (ימטטס נחוק), לא יפגר מהגמר (יהנצמוק), ישחק היטב שחמט (ימטטבי), ויבין את הראש של יקותיאל, יאביבי, ישליי, יאולד סיסיי, יקלוסלידי, יוזמני, יאריסטוקרטמני.

לנציבות מס הכנסה ומס רכוש
המחלקה לארגון תכנון ותקצוב ומערכות מידע

דרוש/ה

מתכנת/ת

- נסיון בתפעול ישומים MAGIC 5 שמו לפחות בכל העבודה מוכחת של הנדסאי מחשבים/תוכנה.
- ידע בתפעולי ישומים בסביבה חלונות (WINDOWS) – יתרון
- על פי חוזה מיוחד עד 5 שנים (לפי דירוג בדרגה 18 מקשיר) בדרגות 35–39 בדירוג טכנאים / הנדסאים.
- ירושלים
- העבודה כרוכה בשעות נוספות בהתאם לצרכים עבודה משמרות בחגי הארץ

לבבר פרטים נוספים ניתן לפנות לגב' סימה מישר בטלפונים: 317324, 02-666991
נא לפנות בצירוף קורות חיים, תעודת השכלה ונסיון מוכח אל:
המחלקה לארגון תכנון ותקצוב ומערכות מידע ת"ד 1170 ירושלים 91010

אם את אמא בנשמה...

אם מתאים לך לעבוד עם אימהות ותינוקות
אם את נחמדה, נמרצת ובעלת תקשורת בין אישית טובה
אם את עד גיל 35 ויודעת למכור גם להקשיב
אם מתאים לך לעבוד בשעות גמישות

אנו מזמינים אותך להצטרף למשפחת שילב

תוכי להכשרה מקצועית, השתלמויות במסגרת המכירה. המשרה קבועה.
■ מתאים גם לסטודנטיות.

בואי לעלות שלב עם שילב

שילב קניון איילון (יעקב) 03-5780430

שילב

המכללה למינהל

לצוות מיחשוב צעיר ודינמי

דרושים/ות אנשי/נשות תמיכה למערכת PC

לטיפול ולתמיכה במערכות מידע מגוונות על מערכות מיקרו מחשבים ורשתות תקשורת מסועפות

הכישורים הנדרשים:

- ■הנדסאי/ת מערכות מידע ו/או בוגר/ת מדעי המחשב.
- ■נסיון של שנתיים לפחות בתפקיד דומה.
- ■בקיאות בסביבות של עבודה NETWARE, WINDOWS, DOS גליונות אלקטרוניים ומעבדי תמלילים.
- ■נכונות לעבודה בשעות בלתי שגרתיות.
- ■מקום העבודה גוש-דן.

סודיות מובטחת

נא לפנות בצירוף קורות חיים אל ת.ד. 36865 ת"א 61360 לתשומת לב מאיר, משרה מס' 10

לבנק ישראל

דרוש/ה

מזכיר/ה

לעבודת ניהול משרד ועיבוד תמלילים

- בעל/ת שליטה מלאה בשפות, אנגלית ועברית, כולל עיבוד תמלילים בשתי השפות (רצוי ידע בוורדמיל 5) והשכלה תיכונית לפחות.
- התעסקה תהיה בעבודה משרדית מגוונת על-פי חוזה מיוחד (6 ימי עבודה בשבוע).

המעוניינים/ות יפנו בצירוף קורות חיים בכתב, הכולל תיאור נסיון בעבודה, אל הוחידה לניהול כוח אדם בבנק ישראל בירושלים, קרית בן-גוריון, ת.ד. 780, מיקוד 91007, עד ליום 9.12.94

נופש מושלם חובק עולם

קלאב הוטל

לעבוד בכיף ולהרוויח הרבה?!

כן אפילו כמשרה נוספת
בעבודה מעניינת
ומלאת אתגרים,
אנו מעונינים בך השאפתן/ית
מעונין/ת לשמוע?

לקביעת ראיון נא להתקשר:
איזור חיפה: 04-675146 איזור חדרה: 06-344860
איזור טבריה: 06-725703 (הילה) איזור עפולה: 06-420610

דנאל

למפעל תעשייתי

חרט/ת קונבנציונאלי CNC

ניתן בוגרי קורס / ביה"ס מקצועיים

רח' בלפור 3, חיפה
טל. 04-626267

צלצל דנאל זה עובד

עיריית תל-אביב-יפו

דרושים/ות

לשדות המשפטי

עורך/ת דין

תאור המשרה:
– טיפול בתחום האזרחי.
דרישות המשרה:
– בעלי/ות נסיון של 3 שנים לפחות.
נא לפנות בצירוף קורות חיים לעיריית תל-אביב-יפו, השדות המשפטי, רח' אבן גבירול 69 ולציין "עבור תיקי".

מינהל החינוך והתרבות
לפנימיית נערות בהוד השרון

מדריך/ה חינוכי/ת

תאור המשרה:
– משרה מלאה.
דרישות המשרה:
– עבודה בשעות אחה"צ והערב.
לפרטים נא לפנות לתרצה מיכאלסון או ליוסי בכר טל': 420466, 09-983285.

עובד/ת מטבח

תאור המשרה:
– חצי משרה.
דרישות המשרה:
– עבודה בשעות אחה"צ והערב.
לפרטים נא לפנות לשרה יעקבי טל': 420466, 09-983285.

למתנ"ס נווה אליעזר

סגן/ית מנהל

דרישות המשרה:
– תואר אקדמי.
– נסיון של 3 שנים לפחות בניהול מרכז קהילתי ו/או ריכה והנחיית צוות.
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים, תעודות והמלצות, למרכז קהילתי נווה אליעזר, רח' ששת הימים 6 תל-אביב. לפרטים נוספים טל': 300360.

למחלקה לקידום נוער

פסיכולוג/ית מדריך/ה

תאור המשרה:
– הדרכת פסיכולוגים מתמחים.
היקף המשרה: רבע משרה.
דרישות המשרה:
– בעל/ת נסיון בדמוגניסטיקה וייעוץ תעסוקתי לבני נוער.

פסיכולוג/ית תעסוקתי/ת

תאור המשרה:
– לשכלול מערכת מבחני כישורים לבני נוער, להעברת מבחנים ולהבניית נורמות לנבחנים.
היקף המשרה: חצי משרה.
מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו לברכה הלפר או לריקי נוריק מע"ן: רח' מזא"ה 34, תל-אביב, טל: 293079, 5377284.

לחינוך המיוחד

מורים/ות

תאור המשרה:
– משרה חלקית.
למקצועות:
– קלינאי/ת תקשורת ומרפאה/ה בעיסוק.
לקבלת פרטים ולקביעת ראיונות יש להתקשר ללימור/מיכל טל': 5218450, 5218890, בימים א'-ה' מ-08:00-14:00.

לבתי הספר היסודיים

מורים/ות

למקצועות:
– טבע ומדעים, טבע לגיל הרך, אנגלית.
– יישומי מחשב, אומנות פלסטית, רקודי עם.
לקבלת פרטים ולקביעת ראיונות יש להתקשר לחני/מיכל טל': 5218450, 5218890, בימים א'-ה' מ-08:00-14:00.

לבי"ס מפתן "אלון"

עובד/ת סוציאלי/ת

דרישות המשרה:
– יכולת עבודה עם בני נוער.
– יכולת הדרכת צוות.
– 3 שנים נסיון לפחות.
לפרטים נוספים לפנות למזכירות ביה"ס, טל': 378759.

האגף לתכנון, הערכה ובקרה

מורים/ות

תאור המשרה:
– להפעלת חוגי מחשב לנוער ולמבוגרים בשעות אחה"צ והערב.
הכרת המחשב, עיבוד תמלילים, מסד נתונים, גליון אלקטרוני, מחוללי ישומים, גרפיקה ממוחשבת, פיתוח חשיבה ויצירתיות, תוכנות לימודיות.
לפרטים נא לפנות בצירוף קורות חיים, ניסיון, המלצות, ותוכניות לימודים מפורשות להפעלת החוג המוצע לעיריית תל-אביב-יפו, האגף לתכנון, הערכה ובקרה אל עזרא גידה, קומה 11, חדר 1140, ככר מלכי ישראל, תל-אביב, 64162.

לפרוייקט שיקום שכונת שפירא

מתאם/ת חברתי/ת

דרישות המשרה:
– השכלה אקדמאית בתחום: מינהל חינוכי ו/או מדעי החברה.
– 5 שנות נסיון בניהול מערכות חברתיות או חינוכיות.
– יכולת ניהול תקציבים.
– כושר ניהול עובדים.
– נכונות לעבודה בשעות בלתי שגרתיות.
בעלי/ות נתונים העונים/ות לדרישות יפנו בכתב אל חנוך שטרן עיריית תל-אביב-יפו ככר מלכי ישראל או לטל': 5218896.

מכרזים פומבים

מכרז מס': מח'/165/94

מנהל/ת המחלקה לבריאות השן

דרגת המשרה: 5–8 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: 50%
תיאור המשרה:
– אחריות לניהול ולתפעול המחלקה לבריאות השן באגף לרפואה ציבורית.
– נהול, תאום, פקוח והדרכה מקצועית של כל העובדים המקצועיים בתחום.
– קבלת קהל ומתן ייעוץ להורים בבעיות שיניים לילדיהם.

דרישות המשרה:
– רשיון ישראלי לעסוק ברפואת שיניים.
– תעודת מומחה ברפואת שיניים לילדים.
– נסיון של 10 שנים לפחות בתחום העסוק, מהם 3 שנים לפחות לאחר המומחיות.
– מעבר השתלמויות והכשרה מקצועית ברפואת שיניים ציבורית.
– ידע ונסיון בנהול והדרכת צוות עובדים מקצועיים בתחום הטיפול בשיניים.
– כושר ונסיון בנהול מו"מ, קבלת קהל וייעוץ בנושאים שבתחום אחריותו/ה.
– ידע ונסיון בטפול מונע למחלות פה ושיניים לילדים.

הערות:
מועמד/ת שיי/תמצא מתאים/ה למלא המשרה המוכרזת, יי/תדרש לעבור מבחן התאמה.
בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים, למשרדי העירייה במגנון, על גבי "שאלון/בקשה למשרה פנויה", טופס מס' 2024 ולציין על המעטפה את מספר המכרז.
טפסים להגשת בקשות אפשר לקבל במנגנון באופן אישי או ע"י הדואר.
טל': 5218599, 5218118 חדר 740 או 741.
בקשות, שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.
תאריך אחרון להגשת הצעות: 7 בדצמבר 1994.

מכרז מס': מח'/159/94

רופא/ה מתמחה בכירורגיה אורטופדית

דרגת המשרה: 2–3 של דירוג הרופאים
דרישות המשרה:
רשיון ישראלי לעסוק ברפואה

מכרז מס': מח'/160/94

רופא/ה מתמחה ברפואה פנימית

דרגת המשרה: 2–3 של דירוג הרופאים
דרישות המשרה:
רשיון ישראלי לעסוק ברפואה

הערות:
המשרה מאויישת ותתפנה תוך חודשיים.
מועמד/ת שיי/תמצא מתאים/ה למלא המשרה המוכרזת, יי/תדרש לעבור מבחן התאמה.
בקשות למכרז, בצירוף תיאור תולדות החיים והתעודות, המעידות על כישורי המועמד/ת והמלצות יש להגיש במעטפה סגורה בשני עותקים, למשרדי העירייה במגנון, על גבי "שאלון/בקשה למשרה פנויה", טופס מס' 2024 ולציין על המעטפה את מספר המכרז.
טפסים להגשת בקשות אפשר לקבל במנגנון באופן אישי או ע"י הדואר.
טל': 5218599, 5218118 חדר 740 או 741.
בקשות, שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.
תאריך אחרון להגשת הצעות: 30 בנובמבר 1994.

תל אביב. אתגר בלי הפסקה

חנה קורן מכון לגרפולוגיה מחלקת ההשמה

ללקוחותינו באזור המרכז דרושים/ות:

מנהל/ת שיווק משרה כ/223
נסיון באחד מהתחומים הבאים: פרמצבטיקה/מוצרי צריכה/תכשירים

הנדסאי/ת/מהנדס/ת אלקטרוניקה משרה 3/ח
לתפקיד מאתגר הכולל נסיעות לחו"ל

הנדסאי/ת/מהנדס/ת גרין משרה 3/ג
לתפקיד ...

מנהלת/מנהלי ייצור/רפואיים משרה 190/ח

מנהל/ת מוצר
השכלה פרמצבטית הכרחית

מהנדס/ת אזרחי משרה 82/ח
נסיון בתכנון כבישים/בנייה, תנאים מצויינים

מנהל/ת מכירות משרה כ/225
בעלי/ות כושר ארגון יוזמה ועצמאות

אנשי/ות מכירות משרה כ/224
רצוי נסיון בתחום המחשבים/נדל"ן

נא להפנות קורות חיים בכתב-יד למכון לגרפולוגיה - חנה קורן ת.ד. 6566, ת"א 61063.

למפעל מודרני ומתפתח בברק

דרושים/דרושות

מנהל/ת מחסן

נסיון מוכח בניהול מחסן ממוחשב

עובדי/ות מחסן

עם רישיון למלגזה

פועלי/ות ייצור

לפנות טלפונית 03-9364575

למשרד עו"ד דרוש/ה

מזכיר/ה

הדפסה עברית/אנגלית
שעות עבודה: 10:00-17:00 (גמיש)
טל: 02-259493

תמלילניות/ים קלדניות/ים מעולות/ים

בשיטה עיוורת, במהירות גבוהה.
ידיעת תוכנת א-ב.
לעבודה בבוקר ואחה"צ בבתי-משפט בי"ם
לפנות לפורמן רנה
02-234265
או 02-282292, מנוי 74198

ק.ט. קוסמטיקה בע"מ

פקיד/ה לניהול מלאי

- ידע וניסיון במערכת שיווק ומלאי חובה!
- שליטה בחשבשבת ידע בהנה"ח
- למשרה מלאה ◄ לתושב/ת חיפה בלבד

קורות חיים וממליצים לת.ד. 3505 חיפה

רשת חנויות אופנה בוחידה גדולות לסניפה בירושלים דרושות

מוכרות מעסות ומלאות
תנאים טובים למתאימות

בדבר פרטים נוספים להתקשר לטל: 02-247636 לנתני
03-6393457 או ... 20

משרד החוץ
ירושלים

למשרד החוץ דרוש/ה

טכנאי/ת הנדסאי/ת מחשבים

דרישות התפקיד:

- ידע ונסיון בנהול רשתות NOVELL (CNE)
- ידע מעמיק ב-PC
- ידע ב-TCP/IP
- יכולת תמיכה במשתמשים
- יכולת למידה עצמית

העבודה כרוכה במגורים באיזור ירושלים

מועמדים העונים לדרישות אלה מתבקשים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ל:

משרד החוץ מחלקת הקשר, ירון הקריה רוממה, ירושלים 91950
רק מועמדים מתאימים יענו

לודן

חברה להנדסה בע"מ

לסניפנו בחיפה
דרוש/ה:

מהנדס/ת-הנדסאי/ת חשמל

למערכות הספק וזרם חזק
3 שנות נסיון בתעשייה

נא להפנות קורות חיים בציון המשרה אל: לודן חברה להנדסה בע"מ מח' כח- אדם, ת.ד. 24073 תל-אביב 61240 או לפקס: 03-497193. סודיות מובטחת.

רוברט הלף ROBERT HALF

למרכז מסחרי גדול

מנכ"ל חברת ניהול ואחזקה

- ★נסיון ויכולת בניהול עובדים.
- ★רקע בתחום הכספים
- ★יכולת ניהול מו"מ.
- ★יוזמה.

קו"ח לת.ד. 10256 ירושלים או לטל': 02-243835

לחברת יבוא ושיווק למוצרים טכניים לתעשיה ולבית דרושים/ות:

אנשי/ות מכירות

עם רקע בשיווק

קורות חיים לת.ד. 23130 תל-אביב 61231

השמירה-טכנולוגיות מיגון

פתרונות הגנה חכמים

אם אתם בטוחים ביכולת המכירה שלכם בואו לעבוד בחברה בטוחה לאזור ירושלים

דרוש/ה

נציג/ת מכירה

- כישרון בניהול משא ומתן.
- נסיון במכירות - יתרון.
- הופעה ייצוגית.

- למתאימים/ות יינתן אזור בלעדי - תנאים טובים ואפשרות קידום

לפרטים לפנות למטה השיווק 03-9374545 - נועה

מוקד 99

هكذا من الأصل

לחברה בענף הרכב
דרושים/ות
חשמלאי/ת רכב ומיזוג אוויר
אלקטרונאי/ת
בוגרי/ות צבא
מנהל/ת חשבונות
לפנות בכתב יד לת.ד. 52043, ירושלים 91520

DOMINO'S PIZZA
לדומינו'ס פיצה ישראל
דרושים:
למשמרות בוקר וערב לסניפים ר"ג וקרליבך
● שליחים- אחרי צבא, בעלי רשיון לאופנוע שנה לפחות
● עובדי פנים
טלפונים של הסניפים
רמת-גן: 5757571. קרליבר: 5627770.

לתלדוף פרסום חוצות דרוש/ה
נציג/ת מכירות איזורי
לפרוייקט שיווקי בתחום פרסום חוצות באזורים:
● אזור השרון ● גבעתיים, קרית אונו ●
● ראשון לציון, נס ציונה, רחובות. ● בני ברק ופ"ת.
תכונות נדרשות:
יכולת מכירה אישית, נחישות ותריצות.
הופעה נאה. בעל/ת רכב. נסיון במכירות שטח - יתרון
תנאים טובים למתאימים. נא לפנות בכתב יד לת.ד. 33800 תל-אביב, 61330 או בפקס 03-5755613 לאריאלה
תלדוף

חטיבת הכימיה
למפעלנו בנתניה
דרוש/ה
מכשירן/ית
הכישורים הנדרשים:
• הנדסאי/ת / טכנאי/ת מכשור ובקרה
• 3 שנות נסיון לפחות בתעשיה הכימית או תעשיה דומה
• נכונות לעבוד שעות נוספות
קורות חיים יש לשלוח למחי' משאבי אנוש, ת.ד. 160, אזור התעשיה הישן, נתניה 42101
פקס: 09-604391
סודיות מובטחת
העשרה מעודדת נשים וגברים באופן שווה
תעשיות פרמצבטיות בע"מ

אם את אמא בנשמה...
אם מתאים לך לעבוד עם אימהות ותינוקות
אם את נחמדה, נמרצת ובעלת תקשורת בין אישית טובה
אם את עד גיל 35 ויודעת למכור וגם להקשיב
אם מתאים לך לעבוד בשעות גמישות
אנו מזמינים אותך להצטרף למשפחת שילב
תנאי להכשרה מקצועית, השתלמויות באמנות המכירה ואפשרויות קידום.
■ מתאים גם לסטודנטיות.
בואי לעלות שלב עם שילב
שילב מלחה י-ם (יפית): 02-793319
שילב תלפיות י-ם (נחשון): 02-715591
שילב

לחברה לבניה בחיפה
דרוש/ה
עוזר/ת למנהלת שיווק
שאפשר לבנות עליהם
• נסיון מוכח בשיווק נדל"ן – מגורים, מסחר, ותעשיה
• מוטיבציה ואחריות ברמה גבוהה – חובה
• יכולת לעבודה בשבתות וחגים
• יחסי אנוש מעולים ויכולת עבודה בצוות
נא לשלוח קורות חיים בכתב יד ע"ג נייר חלק בעט כדורי לת.ד. 6271 חיפה (משרה 600)

רשת חנויות אופנה
דרוש/ה
מנהל/ת חנות
באזור הצפון
* נסיון בתחום הכרחי
* מגורים באזור הצפון בלבד
לפנות: עבור "מנהלת באזור הצפון" ת.ד. 56126 ת"א 61560

טריומף Triumph ליטוף על הגוף.
למפעל טריומף אינטרנשיונל
דרוש/ה
מחסנאי/ת
* השכלה תיכונית
* ידע בסיסי באנגלית
* רצוי נסיון בעבודה כמחסנאי/ת
העבודה במשרה מלאה 5 ימים בשבוע
שעות עבודה 07:00 – 16:00
פרטים בטלפון 02-783305, מחלקת כח-אדם. ימים א' – ה' 07:00 – 16:00

לחברת הייטק
מנהל/ת מדור בטחוני
לתפקיד ניהולי מעניין
✔ אקדמאי
✔ נסיון בחקירות/מודיעין
בגוף ממלכתי–משטרה/צה"ל
* תנאים מצויינים *
02-259595

לחברה גדולה
לעבודות אינסטלציה
דרושים/ות
קבלני משנה
לעבודות אינסטלציה,
ביוב, תעשיה, מיזוג
★ ברמה של אתרים גדולים
לפנות לת.ד. 2058 נוה מונסון

רוצים להגיע במהירות
לתנאים הטובים ביותר
בואו אלינו
שליחים/ות
• בעלי/ות רשיון נהיגה לקטנוע (מינימום 250 סמ"ק)
• עברית ברמה טובה
• יכולת קריאת כתובות באנגלית
תנאי שכר מעולים למתאימים/ות
פניה: ירושלים, מגרש הרוסים 33
טל' 02-235323
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

למפעל דשקו בשדרות
דרוש/ה
מנהל/ת עבודה
דרישות התפקיד:
– הנדסאי/טכנאי תעשיה וניהול–יתרון
– נסיון בעבודה מול מחשב
– נסיון בהפעלת צוותי עבודה ויחסי אנוש מעולים
– נסיון בארגון אספקה ומשלוחים
– ידע ונסיון בענף העץ–יתרון
תנאים טובים למתאימים
לפרטים נא לפנות לריקי 07-898111

לחברות רציניות ומבוססות במרכז ובשרון
■ מזכיר/ה בכיר/ה
אנגלית ועברית
■ פקיד/ה כתבני/ת
עברית/שתי שפות
■ מנהל/ת חשבונות
■ חשב/ת שכר
ניו פרסונל: 09-585223

דנאל
כח אדם סיעוד
הנדסאי/ת / מכנאי/ת מכונות
בעל/ת נסיון בפנאומטיקה לעבודה קבועה.
חשמלאי/ת אחזקה/ת
רשיון ונסיון לעבודה עם מתח גבוה ובקרים.
הנדסאי/ת חוזק
בעלי נסיון של שנתיים לפחות בעבודה.
רח' רוגוזין 8 אשדוד
טל. 08-563078/9
צלצל דנאל זה עובד

לחברה תעשייתית באזור השפלה דרושים/ות למשמרות קבועות
עובד/ת ייצור
הנדסאי מכונות
עם נסיון במכונות ייצור
ראש צוות
אחראי על מחלקה
03-6957227, 202-45 גיל
למתאימים/ות תנאים מצויינים

לנוער הלאומי
דרושים
רכזים במשרות חלקיות
לעבודה בסניפי התנועה
לאחה"צ והערב
03-5103455, 03-660240

לסניפי דיזנגוף סנטר דרושים/ות
• עובד/ת כללי
• קופאי/ת
עבודה במשמרות, מעל גיל 16 ראיונות יתקיימו בימי א'–ה' מ- 17:00 – 18:00, לקבלת פרטים נא לפנות לטל. 03-204306 לניר

דנייר
שירותי כח אדם בע"מ
אנו מחפשים בררות
ממס"ניקים

ל-סֹדֹס דברים טובים
סדרן/ית
ברשתות השיווק באזור מפרץ חיפה, חיפה והקריות
רצוי רכב
טל 03-6810947

לעיתון הארץ
דרוש/ה בת"א
מחלק/ת עיתונים
לשעות הבוקר המוקדמות
בעל/ת רכב/קטנוע
שעות העבודה: 03:30-06:00
שכר הולם
נא להתקשר
לטלפון 03-5121380 - משה כהן

לסניף שח"ל
בנס-ציונה
המרחיב את פעילותו
דרושים אנשים איכותיים

נציג/ות מכירות
■ מגורים באזורי ראשל"צ, נס-ציונה, רחובות והדרום.
■ גיל 27 ומעלה ■ בעל/ת רכב
■ נסיון בהוראה, במכירות או בהדרכה-יתרון
■ שאיפה לקריירה בשיווק ובמכירות
מנהלי/ות צוותי מכירות
מועמדים המתאימים להתקדם לתפקיד ניהולי בחברה יתקבלו למסלול הכשרה מיוחד.
המועמדים אשר יעברו את תהליכי המיון, יוזמנו להשתתף בקורס המיוחד של שח"ל שייפתח בחודש הקרוב.
לפרטים והרשמה טלפון: 08-300404
• המודעה מופנית לנשים וגברים כאחד.
שח"ל
שח"ל. כי כל דקה קובעת

דניר
שירותי כח אדם בע"מ
לעבודות קבועות דרושים/ות
אינסטלטורים/יות
אשדוד 08-560957
ב"ש 07-437917

לחברת יבוא למשקפיים
RED, ROSE, FERRE
דרושים/ות
סוכנים/ות
להפצת מסגרות ומשקפי שמש, במשרה מלאה
לפרטים ניתן לפנות לטלפון: 03-5402171

קרמיקאית
ביצועיסט/ית
עם ניסיון בבריהוד ובפטושוט
טל' 03-294549

לחברה גדולה לעבודות אינסטלציה
דרושים/ות
★ מנהלי עבודה
לניהול צוותי עבודה
ברמה של אתרים גדולים
★ ראשי צוותים לאינסטלציה
★ אינסטלטורים (שרברבים)
לפנות לת.ד. 2058 נוה מונסון
למשרה 3,2 בלבד ניתן לפנות טלפונית:
03-5332950 06-372581 09-698783

להפקיד ארגוני בירושלים
דרוש/ה
עובד/ת סוציאלי/ת
★ נסיון 2–3 שנים לפחות
★ משרה מלאה
★ רשיון נהיגה
03-9384735

תדיראן
מערכות מידע
דרוש/ה
לעבודה בירושלים.
מפעיל/ת מחשב IBM/MVS
נא לפנות להלל, טל' 03-5313565

רוברט הלף ROBERT HALF
דרושים/ות
אנשי/נשות מחשבים בסביבת:
Windows, Unix, Magic, C++, C, נובל
טל': 02-259595/6

דרושים/ות
חשמלאי/ת רכב ומתקיני אזעקות מנועים
להתקנה של מכשור אלקטרוני מתקדם לרכב
(נסיון בחיל – יתרון)
בססניק
03-9648088, 03-9656060

Roasters
Wood Fire Roasted Chicken
רשת המזון הבינלאומית לעופות צלויים קני רוסטרס
פותחת סניף נוסף בתנובה מרכזית החדשה בתל-אביב
לסניף זה אנו מאיישים את העמדות הבאות:
עובדי מטבח
עובדי דלפק
עדיפות לוצאי צבא
ולבעלי נסיון קודם במסעדות
קידום מהיר ושכר הולם לנלהבים ולבעלי היוזמה
לפרטים אנא פנו לטלפון:
03-5628384 לרוחלה

דניר
שירותי כח אדם בע"מ
דרוש/ה
מכונאי/חשמלאי
רכב/דיזל
תנאים מעולים במיוחד
אשדוד 08-560957, ב"ש 07-431917

אלקטרה
מוצרי צריכה
דרוש/ה
איש / אשת רכש
★ הנדסאי/ת תעשיה וניהול/מכונות ★ רקע טכני בתחום המתכת, חשמל, קירור ★ נסיון של 3 שנים בעיתוד וניהול מלאי (MRP) ★ נסיון בניהול מו"מ עם ספקים ★ כושר ארגוני מעולה ★ נכונות לעבודה מאומצת.
מועמדים מתאימים יפנו בצירוף קורות-חיים אל אלקטרה מוצרי צריכה, אגף כ"א ומינהל, ת.ד. 4455, אזור התעשיה החדש ראשל"צ 75143, או לפקס 03-9622502.
העולם מתמזג עם אלקטרה

כלל-פארם CLAL-PHARM
לסניפנו ברעננה
דרושים/ות
עובדים/ות כלליים/ות
לאחר שרות צבאי
09-910211,429105
לפנות לאהובה

[illegible]
07-724442, 751957

להברת סרטים
דרושה
מזכירה עברית/אנגלית
משרה מלאה
נא לפנות לטל. 09-562111
או לת.ד. 12597 הרצליה פיתוח/ לתמר

---

digital
דרושה לעבודה אצל לקוח דיגיטל בירושלים
מנהל/ת צוות תמיכה
טכנית ב PC's מרושתים
באתר גדול מרובה
משתמשים
דרישות התפקיד:
● נסיון ניהולי מוכח ● ידע טכני מעמיק בתחום ה–PC's (חומרה, רשתות ומוצרי Microsoft כגון: Word, Excel, CCmail, Windows) ● יחסי אנוש טובים ● מודעות שירות ללקוח ● בעל/ת יוזמה
אם את/ה עונה על הכישורים הנדרשים, שלח/י קורות חיים לדיגיטל ת.ד. 5629, מיקוד 46120 הרצליה. פניות מתאימות בלבד תיענה

למשרד פרסום דרוש/ה
אלופ/ה
ב-FreeHand ו-PhotoShop
◀ הכרת הסיסטם - יתרון ◀ נסיון במשרד פרסום
טל. 03-5602174, איל

לחברה אמריקאית להפקות
דרושים/ות
עוזרי/ות הפקה, ניצבים/ות, סוכנים/ות, אנשי/ות טלמרקטינג, אנשי/ות יח"צ ומזכירות מערכת
לשרס תיעודי
אפשרות לעבודה במשמרות מעניינים שלוש בשבוע
מגיל 25 ומעלה
קורות חיים לשלוח לת.ד. 7579 חיפה 31078

דרושים/ות לת"א
הכשי/ות מודעות
להפרשים בענף הרכב
* יכולת מכירה גבוהה
* מוטיבציה
* בעלי/ות רכב
שכר גבוה!!!
עדיפות לבעלי/ות נסיון
נא לפנות לת.ד. 18560 מפרץ חיפה
מיקוד 26117

דנאל
לחברי הובלה ארצית באשדוד דרושים/ות:
מכונאי/ת דיזל
בכל הרמות.
מסגר/ית רכב
לשתי המשרות, שכר גבוה, קביעות ותנאים סוציאליים למתאימים.
לקבלת פרטים:
רח' רוגוזין 8 אשדוד
טל. 08-563078/9
צלצל דנאל זה עובד

לחברה פרטית דרוש/ה
איש/ת שיווק ומכירות דינמי/ת
למסרת פיתוח שוק בארצות ערב
דרישות:
● ידיעת השפה הערבית על בוריה הכרחית
● ידיעת אנגלית או צרפתית יתרון
● דרכון זר יתרון
● נסיעות תכופות לחו"ל
קורות חיים נא לשלוח לת.ד 3009 רמת-גן 51230 עבור איש/ת שיווק
סודיות מובטחת

למפעל באזור אשקלון דרושים/ות:
* מסגרים/רתכים
בכל הרמות, רצוי בעלי ידע בקריאת שירטוטים לעבודה קבועה
* הנדסאי/טכנאי מכונות
בעל נסיון מוכח בתעשיה
07-724442, 751957

לחברה עצמאית בתחום הפרסום דרושים/ות
מקדמי/ות מכירות
■ לעבודת שטח מגוונת
מהנדסים/ות הנדסאים/יות
■ לייעוץ ושיווק
תנאים טובים, אפשרויות קידום 03-5590354

לחברת שיווק מזון גדולה
דרושה
מנהלת אזור
(3 משרות)
* השכלה תיכונית * משרה חלקית
* בעלת רכב
אזורים פ"ת, ר"ג, רעננה, גבעתיים.
טל' 08-222377

תמלילניות/ים קלדנית/ים מעולות/ים
בשיטה עיוורת, במהירות גבוהה.
ידיעת תוכנת א-ב.
לעבודה בבוקר ואחה"צ בבתי-המשפט בי-ם
לפנות לפורטן רות
02-234265
או 02-252282, מנוי 74198

איש מכירות
בעל רכב, רקע בחשמל,
ת.ד. 7261 כפר יונה 40300
או לטל': 09-687535

להוצאה לאור
סוכן/ת
לאזור הצפון + רכב
למשרה מלאה
לפנות לרחלי 04-9886611

למפעל...
דרושים/ות
סוכן/משווק
* רכב להובלה בקרור
* מחסן קרור 0
* מחסן הקפאה -18°
04-410014/707

דניר
שירותי כח אדם בע"מ
לעבודה מיידית בב"ש
מזכירה
שליטה מלאה בהנהלת חשבונות

לאגודת השומרים
דרושים/ות
עובדים/ות
לנקיון
משרה
מלאה/חלקית
בירושלים
02-383812
02-389076

אדום מחצבים ופיתוח בע"מ
דרוש/ה
חרט-כרסם/ת
בעל/ת יכולת ביצוע באופן עצמאי
— מקום העבודה- אזור אילת —
תנאי שכר טובים ועזרה בדיור
נא לכתוב לת.ד. 7050 תל-אביב 61070
למחי' כח-אדם טל' 07-374172

דרושים/ות
■ עובדי/ות מחסן
■ נהגי חלוקה
לעבודה קבועה
08-567253

דרושים/ות
מנהלי מכירה
למודיק בתחום הרפואה האלטרנטיבית.
03-5620036

לחברה תעשייתית גדולה בענף המזון
דרושים/ות באשקלון
1. מכונאי/ת-טכנאי/ת מכונות
2. הנדסאי/ת כימיה
להפעלת קווי ייצור
* נסיון בתעשיה- רצוי
* נכונות לעבודה במשמרות
* ידיעת השפה האנגלית
טכנולוג/ית מזון
לעבודת מעבדה
* נסיון קודם לא הכרחי
* ידיעת השפה האנגלית
* נכונות לעבודה במשמרות
מיקרוביולוג/ית
לעבודת מעבדה
* נסיון קודם הכרחי
* ידיעת השפה האנגלית
* נכונות לעבודה במשמרות
מועמדים המתגוררים באזור הדרום יפנו / תפנינה בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 9186 אשקלון 78171
רק מתאימים/ות יענו/תענינה

המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין
בית הכרם ירושלים
דרוש/ה
איש/אשת מחשבים
□ אחזקה שוטפת של חומרה בסביבת מחשבים אישיים: תואמי IBM מקינטוש ואמיגה.
□ ידע בקונפיגורציה של מחשבים אישיים.
□ הבנה ברשתות.
עם פרוס נסיון קודם המשרות נא לפנות לגב' ניבה ולדמן.
מנהל/ת חשבונות
□ סוג 3
□ הנהלת חשבונות ממוחשבת
□ תוכנת חשבשבת
□ נסיון למעלה מ–5 שנים
נא לשלוח קורות חיים לשתי המשרות לכתובת:
המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין, ת"ד 3578 ירושלים, מיקוד 91035.

בית שמש
לפנימית בנות
דרושה
אם בית- לקבוצת עולים
פרטים בטל: 08-574294

לחברת מזון המובילה בתחומה לסניפה בראשון לציון
דרושים/ות
מקדמי/ות מכירות
עם נסיון - רצוי בענף המזון
● השכלה תיכונית ולאחר שרות צבאי
● כושר שכנוע ויכולת ניהול משא ומתן עם לקוחות
● גיל 23-35 עם נכונות לעבודה מאומצת
● רשיון נהיגה ומגורים בראשון לציון והסביבה - חובה
מתאימים/ות יפנו בכתב לת.ד. 4693 ראשל"צ
ויציינו עבור "מקדם/ת מכירות"

לחברה מובילה בתחום הדואר
דוורים/ות מאזור ירושלים
אפשרות לעבודה במשרה חלקית או מלאה
03-6393466-16

לחברת AMC אינטרנשיונל
דרושים
יועצים
בנושא בריאות דרך תזונה נכונה
■ בעלי השכלה על תיכונית
■ גיל 35+, רכב אישי, התמדה יוזמה.
■ כושר ניהול ועבודה בצוות, שאפתנות.
טל. 03-5611588, 03-5612074

ביטחון אזרחי
לאבטחת מתקנים ממשלתיים:
גברים
בוגרי קורס פיקודי, פרו' 72 ומעלה ותושבי אשדוד, רחובות, ראשל"צ, רמלה לוד צריכין והאיזור
שכר 2,800 ש"ח ויותר!
לעבודה קבועה או במשמרות שונות
מתאים גם לסטודנטים
לתאום ראיון נא להתקשר: 08-560933, 512560, 565451

לעובדי מכונות בת"א
אנשי מכירות
לביקור במפעלי תעשיה
פקידה כתבנית
טל' 5614815 פקס 5618636

דנאל
כח אדם סיעוד
גמלאי/ות
מעל גיל 45, בלבד, לעבודה במוסדות בנפרדי 6 שעות ביום
02-252176/7
צלצל דנאל זה עובד

דנאל
כח אדם סיעוד
מהנדסים/ות
הנדסאי/ות
מכונות
3 שנות נסיון מוכח בתחום פרויקטים, לעבודה מיידית.
מכשירן/ית
בעל ידע ונסיון בחלק/חשמל
קימות לניסיון בצוות-ואקום
לעבודה מיידית וקבועה
בעלי/ות
רקע מחשב
בתחום מחשבים... לעבודה בתוך שירות לקוחות...
צלצל דנאל זה עובד

דרוש/ה
מזכירת סניף
אם את צעירה, יוצאת צבא, דינמית
בעלת יחסי אנוש מעולים,
בעלת יכולת ארגון טובה, יכולת עמידה
בלחצים, ונכונות למשרה מלאה וקבועה
אם כל זה מדבר אלייך...
מקומך אצלנו!
אנו מציעים עבודה מעניינת ומגוונת
בתנאים טובים
רוצה שנשמור לך מקום?
תאמי ראיון בטל. 03-6391244
- סודיות תשמר בקפידה -

לפרוייקט ייחודי
הכרוך בעבודה עם ילדים
דרושים מדריכים בעלי ידע באנגלית, מתימטיקה ויכולת הבעה מעולה!
תנאים מעולים ושעות גמישות
בית: 03-9673148 ;03-9696233/6

למכון יעוץ ומחקר בתחום הפרסום והשיווק דרושים:
אנשים בעלי מעגל חברתי רחב
יכולת ארגון קבוצות אנשים מבין כל המינים והגילאים.
אם זה את/ה התקשרו אלינו
03-6046552-3 אדוה/ענת

דרושים/ות
מטפלות/ים
לעבודה בבית - אבות ברעננה ובהוד-השרון
ללוויי וחברה
לפנות: עמותת "לב-זהב" 03-6992036,6995531

להברה מסחרית בתל-אביב
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
העדפה לכישורים הבאים:
א. נסיון של 3 שנים לפחות
ב. שליטה מלאה בתוכנה חשבשבת
ג. שליטה מלאה בתוכנת שכר ומשכורת
המועמדים מתאימים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 629 פתח-תקוה 49106 וציינו "עבור מנהלת חשבונות"

לבית אבות סיעודי "משען" רעננה
דרושה
אח/ות אחראי/ת
למחלקה סיעודית
דרישות התפקיד:
- אח/אחות מוסמך/ת
- נסיון של 5 שנות עבודה לפחות, מתוכן 3 שנים בבית חולים.
הפניה לדרישות יפנה לעוזר אחות ראשית בשעות הבוקר בטלפונים 09-907457, 09-907474

עיריית רעננה
דרושה
למחלקה לגנים ונוף
קבלן/ית מפקח/ת
על קבלני גינון-אחזקה וביצוע
- משרה מלאה (כולל יום שישי)
- בעל/ת נסיון של 3 שנים לפחות כגנן/ת מקצועי/ת או בעל/ת תעודת טכנאי/ת גנים
- בעל/ת ידע באחזקה ותכנון של מערכות השקיה
- רקע בפיקוח וניהול ידע בהכנת מכרזים- יתרון
- בעל/ת רכב מסחרי+ פלאפון- חובה

שאלון להגשת מועמדות ניתן לקבל בבתי משאבי אנוש רחי אחוזה 103, רעננה, טל. 09-912221
השאלון בצירוף כל התעודות, ההמלצות המסמכים הרלוונטיים יש להגיש עד ה-20 לנובמבר.

לחברת טלביזיה בכבלים -
אזור השרון
אנשי שיווק ומכירות
המוכנים לעבוד קשה להרויח הרבה יותר
עבודה בשעות אחה"צ והערב
טל: 03-5282244

לאשד אורטופדיה מתקדמת בע"מ
דרושים/ות
מנהל/ת חשבונות
המסוגל/ת לנהל מערכת הנהח"ש באופן עצמאי במפעל בסדר גודל קטן - בינוני
(אפשרות לעבודה חלקית)
מחסנאי/ת טכני (מפט/ית)
המסוגל/ת לארגן ולטפל באופן עצמאי במחסן של מפעל בסדר גודל קטן - בינוני
+ 7 סניפים
לפנות בכתב לת.ד. 10001 רמת-גן 52152
או טלפונים: 5744051, 03-6721229

לביה"ס התעשייתי עמל 1 נשיא חיפה
לשנה"ל תשנ"ה דרוש/ה מייד
מדריך/ה- מורה למכונאות רכב
לפרטים לפנות למזכירות בית הספר
לטל. 04-694453, בערב ליחל 04-387141
עמל 1

דרוש
עורך/משכתב
עם ידע באייטקס ונסיון בדסק
כלכלי לעיתון יומי
עבור: עורך/משכתב
ת.ד. 37028 תל-אביב 67771

לרשת למכירת כלי בית ומוצרי חשמל באזור חולון
דרושים/ות
מוכרים/ות
לאנשים המעוניינים לעבודה במשמרות
מקדמי/ות מכירות
המכירה למפעלים ולחברות
מנהל/ת חשבונות
סוג 3, חשבשבת
נסיון בעבודה מסודרת (מלאי, ספקים)
אפשרות ל-3/4 משרה
מחסנאי/ת
נסיון במחסן ממוחשב
פניות לצבי לוטן או למשה
טל. 03-6957227

מועצה מקומית קרית עקרון
דרוש/ה
למחלקה לשירותים חברתיים
עו"ס כוללני/ת
עדיפות לפקיד/ת סעד לחוק נוער
לפרטים: לפנות לגב' ורד לוי
08-414093 ,08-411980
שלום לוי
ר"מ ראש המועצה

אביב
פתרונות ממוחשבים
אנשי CLIPPER
אנשי ORACLE
אנשי POWER BUILDER
המודעה מיועדת לגברים ונשים כאחד!!
רצוי ידיעת אנגלית.
נסיון וקורות חיים לפקס' 09-987242 או לאביב הרב ניסים 15ב' רעננה 43228

לחברה ארצית מתפתחת דרושים/ות
מחסנאי
(מפיץ) למכירות בדלפק
כישורים:
* רקע טכני בחשמל, מכניקה
* נסיון טובה במחסנים
* מגורים באזור המרכז
* תנאים טובים למתאימים
נא לשלוח נסיון + קורות חיים בכתב יד לת.ד. 53112 ת"א
- סודיות מובטחת -

למעון חינוכי - טיפולי - "נוה צאלים"
רמת השבים
דרושים/ות:
- מטפלות/ים (ידע במחשבים)
- מנחה לאנגלית
- מנחה בחומר וצבע
- מנחה בספריה
- מטפל/ת - מתחזק/ת

קורות חיים בכתב לת.ד. 3464 רמת השבים

דרושים/ות
מטפלות/ים
לעבודה במחלקות סיעודיות ובבתי-הקשישים
"בבית אבות אפעל"
לפרטים במשרדנו - "לב זהב"
03-5351073, 5344359

חברת ... הרצליה
דרושים ...
דרוש/ה
דפ... 0-6
כישורים: בוגרת ... יכולת
אלמנית מוכחת, יחסי אנוש מעולים,
ראש גדול, כולל עבודה בשעות אחה"צ והערב
נא לשלוח קורות-חיים ... 09-506200, 09-576029 טל':

דרושים/ות
אחים/אחיות מוסמכים/ות
לעבודה בבתי ספר בעיר חולון
נא לפנות: ללשכת הבריאות המחוזית
תל-אביב, טלפון: 03-5634703

לעיתון גלובס
דרושים
שליחים
להלוקת עיתונים בערב
בין השעות 18:00 - 20:00
משכורת + תוספות
טל': 03-6979253 ,6917479

האוניברסיטה העברית בירושלים
דרוש/ה
"מפעילת מחשב"
להפעלת מחשבי MAINFRAME במערכת VMS,
הפעלת מערכות תקשורות וציוד היקפי
כגון: מדפסות, תוויות.
העבודה בשלוש משמרות. נסיון קודם בהפעלה הכרחי.
ההעסקה הינה בחוזה לשנה.
נא לפנות בכתב למרכז המחשובים, האוניברסיטה העברית בירושלים
גבעת-רם מיקוד 91904 עד 9.12.94

מקדמת מכירות
בעלת אוריינטציה שיווקית,
יכולת התקשרות עם לקוחות קיימים
בכל הדרגים, דינמיות, מוטיבציה גבוהה,
יוזמתית, ויכולת לניידות
ושעות עבודה בלתי שגרתיות.
המועמדות מתאימות, בלבד לאזור ... בעלות נסיון ... השכלה אקדמאית.
יכתבו בכתב יד קצר ומקורי ל: ת.ד. ... ת"א
מיקוד ... עבור מקדמת מכירות

לעיתון ... דרושים/ות
חכשי/ות מודעות
בעיתון- לעבודה קבועה
- כושר ביטוי בע"פ
- בוגרי/ות תיכון- חובה
- גיל 24-21
- אפשרות להרויח הרבה הרבה כסף

לפרטים: לפנות לנעמי צרפתי 03-5634691

לחברה העוסקת בפיתוח, הדרכה וייעוץ במערכת חינוכית
דרושים/ות
יועץ/ת ארגוני
להשתלבות בצוות יעוץ.
מנחים/מנחות
לתוכניות לימודים
בתחומי חברה ותקשורת.
העבודה בבתי-ספר בשעות הבוקר והצהרים.
איש/ת שיווק והסברה
קורות חיים עם פירוט ידע, נסיון מקצועי והמלצות, יש להפנות לת.ד. 53236 ת"א.
סודיות מובטחת, רק פניות מתאימות יענו.

למשרד עו"ד
דרוש/ה
פקיד/ה
לעבודה מגוונת
בעל/ת כושר הבעה בכתב ובע"פ
וידיעה בסיסית בהנהח"ש
(נסיון בהדפסה אינו הכרחי)
טל': 03-5662062 לפנות לאורה

לחברה בתל אביב
דרושה
טכנאי/ת PC
- ידע טוב בגזל - הרדוי.
- הכרה טובה של תוכנות מיקרוסופט.
- יחסי אנוש מצויינים.

נא לפנות בכתב ולכלול קורות חיים וממליצים
ת.ד. 878, כפר-סבא 44108, (עבור טכנאי/ת)

לחוף העיר
...

ריקרדו
דרושים:
מזכירת מכירות
הדפסה עברית/אנגלית
כולל נסיון
מחפשים אותך
מהנדסים/הנדסאים
ליעוץ ושיווק
מקדמי/ות מכירה
לעבודת שטח מגוונת
חברה ארצית-ציבורית
03-5590354
נהג כללי
בוגר בי"ס מקצועי
הנ-מחלק ג'יפ
יוצא צבא
לפרטים לפנות לטל'
03-5333811

צלרס
דרושים/ות
מעצב/ת
תעשייתי/ת
לעבודה בעיצוב מוצר ומכירת בחנות
צנובר בתיא
03-5461001

מגבל ביה ושיפוצים
מחלקת אלומיניום ...
הצורות 4 את דושה
עובדים מיומנים
לענף האלומיניום
09-984119
050-260639

השמירה-טכנולוגיות מיגון
פתרונות הגנה חכמים
למוקד 99 סניף חיפה
דרושות
מפעילות מוקד
- עבודה במשמרות.
- בעלות רקע פיקודי בצה"ל (יתרון).
- מגורים-איזור חיפה והקריות.

ראיונות יתקיימו ביום ג' 29.11.94 בין השעות 15:00-18:00 במשרדינו רח' הנמל 33, חיפה, (קומה ד').
מוקד 99

למוסד בנקאי בירושלים
דרוש/ה
פקיד/ת עו"ש
* עם או בלי נסיון
* 12 שנות לימוד + בגרות מלאה
* עד גיל 30

נא לפנות בכתב-יד, בצירוף קורות חיים לת.ד. 657, תל-אביב 61006
- מועמד/ת מתאים/ה ייענו -

לחברה הבונה מכונות לתעשיה דרוש
הנדסאי חשמל/מכשור ובקרה
- ידע במערכות בקרה - PLC, הנעות DC, AC, סרוו
- רקע באלקטרוניקה תעשייתית
- שליטה מלאה בעברית
- נסיון בתוכנת ORCAD
- שליטה באנגלית טכנית
- נכונות לעבודה מאומצת

קורות חיים לת.ד. 12196/7 הרצליה 46728

פרומרקט
שירותי שיווק מתקדם בע"מ
צומחת ומחפשת
(01) מנהל/ת מבצעי דיילות
קצין/ת משוחרר/ת בעל/ת נסיון בניהול מערכי כ"א משוכללים ודינמית. נכונות לעבודה ניהולית מאומצת.
(02) רכז/ת כ"א בכיר/ה
קצין/ת כ"א משוחרר/ת לניהול מדור בסביבה רשומות השיווק. יכולת אירגונית גבוהה.
(03) דיילים/ות
לשעות אחה"צ, לכל רחבי הארץ
(04) מנהל הפצה
מ"פ צעיר ומרץ לניהול התפעול של הסיבת החומר הפירסומי.
(05) מנהל/ת מכירות
בעל/ת נסיון רב בתחום האירועים המיוחדים, קשרים עם לקוחות, יכולת המבנן ומכירה מוכחת.
(06) מזכירת קבלה
סיפול בתרביה, שלוחים, קבלת קהל.
קורות חיים נא לשלוח בציון המשרה לת.ד. 28443 ת"א פקס 03-6393150

טלפנים/ות למוקד
* יכולת הקלדה על מחשב- חובה
* עבודה במשמרות, 24 שעות ביממה
* מתאים גם לסטודנטים/ות ולמשוחררים/ות צבא

לקביעת ראיון 03-5771818

ליצרן מוצרי טיפוח Beauty Line
דרושים/ות
יועצי/ות יופי
לאזור השרון והמרכז
נתונים: גיל 25 ומעלה
בעלי/ות מרץ ויוזמה
הופעה נאה
לפרטים טלפון 03-9013155

למתנ"ס יבנה דרושים
מורים/ות לחליל
עם נסיון ואהבה להוראה קבוצתית בכלים
חליליות, אורגניות, כלי נשיפה,
כלי פריטה, וכלי נקישה.
לקביעת פגישה עם מנהל ביה"ס למוסיקה
נא להתקשר לטל' 08-435695

מחפשת הכנסה נוספת?
הצטרפי אלינו לחברה בתחום האופנה
במידה והנך בעלת נסיון קודם במכירות,
יכולת ארגון, יוזמה ואחריות
התקשרי לטלפון:
03-317610, 050-299093 - מאשה

לישוב צופים
במערב השומרון
דרוש/ה
מזכיר/ה ישוב
לפנות בכתב ...

למכון שמיעה ודיבור
בחולון
דרושים/ות
קלינאי/ת תקשורת
לטיפול בדיבור ובבדיקות שמיעה
מזכירה
נא לפנות לנטלי
03-5037212
09-493660 בערב

לביה"ס חובב
בני - ציון
מורה
ממלא/ת מקום
לכתות א' - ו'
טל: 09-984625

לחברה לשיווק
ציוד משרדי
איש/ת מכירות
נסיון בענף הכרחי
קורות חיים לת.ד. 43200
ת"א 61430

איש/ת רכש
(+מחסנאי/ת)
כישורים:
הנדסאי/ת מכונות
רשיון נהיגה חובה
קורות חיים
לת.ד 12196/7
הרצליה 46728

גשר
ציג/ת מכירות לבתי ספר

למחלקת מחשבים אישיים
באתר מכירות חדשני ויחודי
באיזור חיפה
דרושים/ות:
1. טכנאי/ת הרכבה מנוסה
2. איש מכירות מתחום המחשבים האישיים וציוד הקפי
לשתי המשרות נדרש נסיון קודם בתחום.
תנאים טובים למתאימים.
להתקשר לאריקה, טל' 03-9242406

לביה"ס למשפטים של המסלול האקדמי של המכללה למינהל
דרוש/ה מזכירה
בעל/ת הנתונים הבאים:
- ידיעת השפה האנגלית ברמת שפת-אם, כולל הדפסה בעיבוד תמלילים.
- ידיעה טובה בעברית-כולל הדפסה במעבד תמלילים.

תינתן עדיפות לבעלי/ות השכלה אקדמאית.
סודיות מובטחת
נא לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 36885 ת"א 61388 למנהל משאבי אנוש משרה מס' 11

ערוץ זהב
הטלוויזיה בכבלים
דרושים
נציגי מכירות
לאזור השרון
- אם הנך בעל/ת מוטיבציה גבוהה,
- יכולת לתקשורת טובה
- ויכולת לעבודה בצוות,

אנו מציעים לך סביבת עבודה תומכת ותמורה גבוהה להשקעתך
לפרטים נא לפנות לאייל/ען בטלפון:
03-5762753

קולד פוינט בע"מ
ייצור מזגנים מיוחדים
1. טכנאי/ת התקנות.
2. עוזר/ת לטכנאי התקנות
* בוגר/ת בי"ס מקצועי במגמת חשמל או אלקטרוניקה
* עדיפות לחיילים משוחררים
* יתבצו יחד טכנאים - סמוך לשחרור.
* רשיון נהיגה מעל שנה
* אפשרות לקביעות בתום שנת עבודה

מועמדים/ות יפנו בין השעות 08:00-17:00
אל 03-6495127 דניאלה

דרוש/ה למשרה חלקית
מבקר/ת איכות
למוצר אלקטרוניקה רפואי
- הנדסאי/ת תעשיה וניהול, או אלקטרוניקה.
- נסיון בבקרת איכות.
- עברית על בוריה.
- אנגלית טכנית.
- שעות גמישות.

קורות חיים ונסיון לת.ד. 14014 ת"א 81140

דרושים/ות
יועצי/ות פרסום
* נסיון לא הכרחי, אך רצון - חובה
* רכב - חובה
* העבודה הינה בחולון - בת-ים
* מעל גיל 24

לפרטים נא לפנות לנאוה 03-5036166

אם העבודה אצלך היא טבע...
מנהל/ת חשבונות
סוג 2 בהנהלת חשבונות, נסיון של:
3 שנים לפחות בהנהלת חשבונות ממוחשבת
מקום העבודה: תל - אביב
בעת הפניה יש לציין את היקף המשרה הרצוי לכל פונה.
עובד/ת
למחלקת ציוד טיולים ומחנאות
בעל/ת נסיון קודם בעבודה עם קהל ...
בציון המשרה המבוקשת.
החברה להגנת הטבע

למשרד תיירות
מהגדולים בארץ
מומחה לנסיעות
בעל תעודת המסכה
נא לפנות לטל. 03-5442242 לאורלי

דרושים/ות
אנשי/ות מכירה
* מעולים/ות * נמרצים/ות * חרוצים/ות
* בעלי/ות הופעה מרשימה ובעלי/ות רכב
* לעבודה משתלמת בשעות אחה"צ
נא לפנות לטלפון: 03-5283166

להבי כ"א ... מתפתחת
דרוש/ה
מנהל/ת סניף
* יכולת פיקוח וניהול עובדים * יכולת ביצוע מכירה
* נכונות לשעות עבודה מרובות * בעל/ת הופעה ייצוגית
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים: לתמואל 23 כפר-סבא.

AT&T Global Information Solutions
י.א. מיסוך ובניו בע"מ
לסניפנו בחיפה
דרושים/ות
טכנאי/ות אלקטרוניקה
לאחזקת מחשבים
הכישורים הדרושים:
- נסיון באחזקת מערכות מחשבים וציוד היקפי
- נסיון בציוד תקשורת
- ידע בסיסי בתוכנה
- ידיעת השפה האנגלית

על המועמדים/ות לפנות בכתב תוך ציון קורות חיים ל-י.א. מיסוך ובניו בע"מ, ת.ד. 11027 תל-אביב 61110
- סודיות מובטחת -

ORS
לחברה מסחרית
דרוש/ה
איש/ת שטח וניהול
* בעלת נסיון במכירות
* לאיזור בית שמש והסביבה
נא לשלוח קו"ח לפקס 02-245626
יש לנו עבודה בשבילך. עכשיו!!

לקידום פרויקטים נאופיסים
דרוש/ה
איש/אשת מכירות
למשרה חלקית
דרוש -
נסיון ומוכח במכירות ו/או שיווק
בעל/ת כושר שכנוע
ייצוגי רקע בהנדסה אזרחית
לפנות בכתב לת.ד. 2286 הרצליה 58122

לתעשיות מתכת ואמאיל - ראנד
דרושים/ות
1. טכנאי שרות
למערכות אנרגיה סולארית - נסיון יתרון.
2. מחסנאי/ת ראשי/ת
נסיון בבניית מערך מחסן ממוחשב במפעל תעשיה - יתרון.
3. עובדי ייצור
למחלקות אנרגיה סולארית, תנורי בישול ואפיה, כיפוף וחיתוך.
לפנות לטל': 03-9225835/6

דרוש/ה
איש/ת מכירות
נמרצ/ת לחברת יבוא לשיווק מוצר מבוקש לחנויות, משרדים ואדריכלים
רכב רצוי
10:00-18:30 03-5244442

לתנועת הנוער מכבי צעיר
דרושים
...
בוגר/ת תנועת נוער
בעל/ת נסיון מוכח בהדרכה ובעבודה עם נוער עד גיל 25
לפרטים:
03-5745578 - פקס 8716788,8778588

לחנות יוקרתית למוצרי אומנות בפתח - תקוה
דרושה
מנהלת חנות
בעלת הכישורים הבאים:
- נסיון במכירות ובניהול חנות.
- מעורבות בחיי הקהילה בפתח - תקוה.
- קשרים במגזר הדתי והחילוני.
- גיל 55 - 35.

נא לשלוח קורות חיים והמלצות למנהל רשת החנויות ת.ד. 35240 מיקוד 61351.

קופת חולים לאומית
למכוני הפיזיותרפיה בבת-ים ובלוד
דרושים/ות
פיזיותרפיסטים/יות
למכון בבת-ים לפנות לבלה
טל': 03-5062426, 03-6969042
למכון בלוד לפנות לאתי לופז
טל': 08-252993

לחברת תקשורת גדולה
מנהל/ת מחלקת שרות וגביה
נסיון בניהול ובהפעלת צוות עובדים,
הכרות עם מערכות פיננסיות,
השכלה אקדמאית.
המתאימים המתבקשים לשלוח קורות חיים לפקס - 03-5252520 או לת.ד. 26225 ת"א 61261

אורט
רשת לחינוך טכנולוגי ומדעי
לשנה"ל תשנ"ה דרושים/ות
מורים/ות
לבתי ספר של הרשת
אורט ...
* מורה לביולוגיה מ"מ לחט"ב
רח' סמטת אבות ובנים 2 ת.ד. 2367 עכו 24103
טל': 04-912304, 911795
אורט קרית מוצקין
* מורה לספרות ולשון
* מורה לביולוגיה
* מורה לפיזיקה
רח' בן גוריון 78 ק. מוצקין 26100
טל': 04-762803, 762920
משיגים את העתיד

למוסד להשכלה על-תיכונית
דרוש/ה
מזכירה פדגוגית
דרישות:
גיל 35-28 נסיון של חמש שנים לפחות בעבודת מזכירות עצמאית כושר ארגוני יחסי אנוש מעולים ידע בהפעלת מחשב השכלה על-תיכונית.
נא לפנות בצירוף קורות-חיים מפורטים (דוגמת כתב-יד לת.ד. 51223 מיקוד 67132

הרשות המשותפת לחינוך יהודי ציוני
מחלקת הנוער והחלוץ
תפה 95

"לצעירים שמחפשים אתגר אמיתי"
דרושים/ות
מדריכים/ות
- עליהם להיות צמודים לקבוצות בכל תקופת שהותן בארץ, במשך כל שעות היממה.
- התוכנית כוללת: עבודה בקיבוץ, סיורים ברחבי הארץ, סמינרים ומפגשים.
- העבודה במשך 6-8 שבועות בתקופה שבין סוף דצמבר 1994 עד סוף פברואר 1995

הכישורים והתנאים הדרושים:
- השכלה תיכונית מלאה
- שליטה בשפה הספרדית ו/או פורטוגזית
- שהות של לפחות 3 שנים בארץ.
- נסיון בעבודה עם נוער.
- השתתפות בהכנה בן 5 ימים אשר יתקיים בתחילת דצמבר 1994.
- עדיפות תינתן לבוגרי צה"ל או שירות לאומי מקביל.

מזכיר/ה
הכישורים הדרושים:
- ידע בשפות עברית, ספרדית ופורטוגזית
- יכולת הדפסה במעבד תמלילים בשפות אלו
- נסיון קודם בעבודה

מקום עבודה: ירושלים
תקופת עבודה: מדצמבר 1994 עד מרץ 1995
המעוניינים יפנו לטל: 02-208606/8/9

לעבודה במפעל עתיר-ידע בצפון ירושלים
דרושים/ות למספר משרות
מבנאים/יות תעופתיים
מכונאים/יות מסוקים (ממ"סניקים)
עובדי/ות מכניקה עדינה
חותכים/ות
* בריאות תקינה - כושר גופני גבוה
שכר גבוה למתאימים/ות
לפנות מיום א' לירון
02-812333

מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

נורית בר-אבירם
דרושים/ות
מינהל החינוך והתרבות
מדריך/ה לגיל הרך
לתוכנית "האתגר" – הדרכת הורים לגיל הרך
דרישות המשרה:
– בעל/ת נסיון בהדרכת ועבודה עם קהל
– כושר ארגון והכוונה לעבוד בשעות לא שגרתיות
לפרטים נא לפנות למרכז קהילתי נווה שרת טל: 6487125, 490740.
לבתיה"ס העל-יסודיים
מורים/ות
מורה למחשבים – כולל ניהול מערכות, ארגון קבצים, תקשורת.
מורה ללשון – כולל הכנה לבגרות.
מורה לגאוגרפיה – לחט"ב.
למאגר מורים/ות ברוב המקצועות
מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו אישית לגב' רבקה קרמר, בניין העירייה קומה ב' חדר 229 א' בימים ב'-ו' בשעות 08:00-13:00, טל: 5218044.
לפנימיית נערות בהוד-השרון
מדריך/ה חינוכי/ת
תאור המשרה:
משרה מלאה.
העבודה בשעות אחה"צ והערב כולל הורנויות שבתות וחגים.
דרישות המשרה:
השכלה ונסיון בתחום החינוך המיוחד ו/או עבודה סוציאלית ו/או פסיכולוגיה.
עובד/ת מטבח
לשעות אחה"צ והערב, כולל שבתות וחגים בתורנויות.
טל: 983285, 09-420466, גברת מיכאלסון.
ליחידת הטיולים
רכז/ת הסעות לבית הספר
תאור המשרה:
– תכנון וארגון נושא ההסעים בבית הספר.
– אחריות לביצוע תקין ושוטף של ההסעות במהלך שנת הלימודים.
– קשר עם הורי התלמידים ומתן בעיות הסעה.
דרישות המשרה:
– 12 שנות לימוד.
– ידע בעבודה על מחשב.
– הכרת העיר תל-אביב-יפו.
– יכולת פיקוח על מלווים ונהגים והדרכתם.
מלווים/ות בהסעות
תאור המשרה:
– שמירה על ביטחונם ובטיחותם של התלמידים בהסעה.
– פיקוח על הביצוע התקין של ההסעה.
דרישות המשרה:
– פנסיונרים, תושבי העיר תל-אביב-יפו.
– יכולת התמודדות עם תלמידים.
לתאום ראיונות להתקשר לטל: 5218781-0 יש לפנות לשולה בין השעות 08:00-14:00.
אגף קהילה נוער וספורט
למרכז קהילתי נווה עופר
איש/ת אחזקה
דרישות המשרה:
– טכנאי/הנדסאי-בנין, מזג אוויר, חשמל, מכונות.
– נסיון מוכח באחזקת מבנים.
– נסיון בהפעלת עובדים.
– יכולת מו"מ עם קבלנים.
– נסיון בבניית מערך אחזקה.
משרה מלאה, עבודה בשעות בלתי שגרתיות.
לקביעת ראיון נא להתקשר לטל: 6810029, 5218808, 5218165
אגף לשרותי רווחה
ללשכת רווחה כפר שלם
עובד/ת סוציאלי/ת
לעבודה כוללנית עם משפחות.
חצי משרה.
לפרטים נא ליצור קשר עם הדוה קפלן טל: 5605340, 5603180.

תל אביב. אתגר בלי הפסקה

DSP
TELECOMMUNICATIONS, LTD.

DSP טלקומיוניקיישנס מרחיבה את פעילות הפיתוח בתקשורת ספרתית ובעבוד אותות דבור עבור Digital Cellular Telephones

לחברה דרושים/ות

הנדסאי/ת טכנאי/ת
משרה T-9
5 שנות נסיון לפחות בתחומים הבאים
★ מעגלים דיגיטליים מהירים
★ תכנון FPGA/EPLD
★ מעגלים אנלוגיים בתחום השמע (תחום RF יתרון)
★ הכרת צביד אנלוגי וסיפרתי

מזכיר/ה לסמנכ"ל הנדסה
משרה T-10
★ נסיון של 5 שנים לפחות - יתרון בחברת היי-סק
★ ידיעת אנגלית ברמת שפת אם
★ הכרה טובה של עיבוד תמלילים ולוטוס בעברית ואנגלית

נא לפנות בצרוף קורות חיים למנהל כ"א, די.אס.פי טלקומיוניקיישנס בע"מ, רח' בן גוריון 11 גבעת שמואל 51905. בציון מס' המשרה המבוקשת, או לפקס: 03-5313303
-סודיות מובטחת-

DSP - שם שמתקשר עם הצלחה

---

indigo
אינדיגו חברה עתירת ידע בקרית ויצמן, פתחה טכנולוגיה חדשה המהווה פריצת דרך בתחום הדפוס האלקטרוני.
מכונת הדפוס E-PRINT-1000 של אינדיגו זוכה להכרה כלל עולמית כמהפכה הגדולה ביותר מאז המצאת הדפוס.
חשמלאי/ת ELC
רשיון חשמלאי מוסמך
ידע בפיקוד ובקרה
נסיון של 5 שנים לפחות באחזקה
מערכות חשמל, מיזוג ו/או תקשורת טלפונים
נכונות לעבודה מאומצת ושעות עבודה גמישות.
מגורים באזור רחובות הסביבה הקרובה.
פנה/י בכתב בציון קוד המשרה המבוקשת אל: אינדיגו בע"מ ת.ד. 150 קרית ויצמן, רחובות 76101. פניות טלפוניות לא תענינה.
מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד.
- סודיות מוחלטת מובטחת -
בוא להכניס צבע לחייך

לחברת שיווק והפצה ארצית
דרוש/ה
מזכירת משרד בירושלים
אם את בעלת תודעת שירות גבוהה אחראית עם יכולת ארגון וניהול משרד דינמי, אנו מציעים לך להצטרף לחברה מצליחה, הנותנת מגוון שירותים ללקוחות קיימים
עדיפות ליוצאות צבא גילאי 21-30
נכונות לעבודה מאומצת, בעלות השכלה תיכונית ומעלה וגישה בסיסית למחשב.
העבודה במשרה מלאה
תנאי שכר טובים למועמדת המתאימה
לפנות ל"קבוצת עולף יועצים בע"מ" ת.ד. 613 קירון מיקוד 55900
עבור משרה מס' 50
- סודיות מובטחת- רק מתאימות תענינה

לחברה צעירה ודינמית לאיזור הצפון
דרוש/ה
איש/אשת מכירות
בעל/ת נסיון במכירות רצוי בענף המזגנים.
• רשיון ג' חובה
למועמד/ת המתאים/ה תנאים טובים
סודיות מובטחת
לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 54017 גבעת שמואל לציון

לחברת שיווק מובילה
מקדמות מכירה
למוצרי טואלטיקה בדוכני מכירה בירושלים
- נסיון במכירות
- הופעה נאה
- עבודה במשרה חלקית בקר/אחה"צ לסירוגין
טלפון 02-825956

אם כסף וקריירה מדברים אליך?
לחברת אריאב - שרותי מגויים בע"מ
לשיווק מוצר בריאותי (לא דיאטה)
דרושים/ות
אנשי/נשות מכירות - טלמרקט
טלמרקטינג-העבודה ברמת-גן
בעל/ות כושר שכנוע, יוזמה ועצמאות.
תנאים טובים למתאימים/ות על בסיס השגים
טלפון: 03-6731070 פקס: 03-5723593

למחלקת התרגומים בחברה ארצית
דרוש/ה
רכז/ת אקדמאי/ת
★ הכרת תוכנות מחשב -הכרחי (רצוי ב- W.M ו- WORD)
★ שליטה טובה באנגלית
★ ידע בהדפסה -יתרון
★ יכולת עבודה בלחץ-משרה מלאה
טל. 02-234265 לפנות לבת עדנה

לחברת שיווק ארצית - סניף ירושלים
דרוש/ה
איש/ת מכירות
לעבודת שטח רבת סיפוק
בעל/ת חוש עיסקי ונסיון, נכונות שטח
למתאימים/ות תנאים טובים (רכב צמוד משכורת, כלכלה והבהרות)
נא לפנות בכתב יד לת.ד 3688 ירושלים עבור: "איש מכירות-ירושלים"

לחברת שיווק ארצית - סניף ירושלים
דרוש/ה
פקיד/ת סניף
הכישורים הדרושים:
- ידע ונגישה למחשב
- יראש נדרי
- נסיון בהדפסה - יתרון
נא לפנות בכתב יד
לרחי התוצרת א.ת. עטרות ת.ד. 362 ירושלים

דנאל בע"מ
כח אדם וסיעוד
למחלקה המשרדית דרושים:
מזכירה
אנגלית ברמת שפת-אם, לחצי משרה בחמיאון
בחורים/ות
לפני ואחרי צבא למגוון עבודות
למחלקה הטכנית דרושים:
יוצאי יחידות קרביות
למפעל תעשייתי, תנאים טובים
קניין/ית
למחלקת רכש והתקשרויות נסיון בתעשיה כבדה.
מחסנאי/ת
נסיון בחלקי חילוף, לחברה מובילה.
רח' בלפור 3 חיפה טל. 04-626267
צלצל דנאל זה עובד

דנאל
כח אדם וסיעוד
לחברת היי-סק
מזכיר/ה למחלקת שיווק
אנגלית ברמת שפת אם
בוגרי/ות כלכלה / תע"נ
להחזוק מערכות תמחיר, מתוח עלויות / מלאי ובקרה תקציבית.
רח' בלפור 3, חיפה טל. 04-626267
צלצל דנאל זה עובד

דנאל
למפעל היי-סק
מהנדסי/ות הנדסאי/ות אלקטרוניקה
למגוון משרות קבועות באזור חיפה + העמקים
טל' 06-421316/9
צלצל דנאל זה עובד

לרשת שיווק ארצית דרושים/ות
מנהלי חנויות
לסניפינו בגוש דן ובאשדוד (משרה מס' 1000)
כישורים נדרשים:
★ נסיון בניהול ובהפעלת צוות עובדים
★ עדיפות לבעלי נסיון בתחום המזון
מנהל אולם מכירה
בגוש דן (משרה מס' 1001)
כישורים נדרשים:
★ בעלות יכולת ארגון ושדור מצוין
★ התמצאות בתחום שיווקים
קצב
למחלקות בשר בסניפינו בגוש דן ובחיפה (משרה מס' 1002)
כישורים נדרשים:
★ נסיון מוכח במכירת בשר ועופות
★ בעלי הופעה נאה
קופאיות
לסניף חיפה (משרה 1003)
★ יתרון לבעלי נסיון
מחסנאי
לסניף רמלה (משרה מס' 1004)
★ בעל רשיון להפעלת מלגזה
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 37062 ת"א עבור מה' כח-אדם ★ המודעה מופנית לגברים ולנשים

ליעולדמן
מזכיר/ת שיווק
מנוסה בטלמרקטינג, פרסד/ית, אנגלית, הנהלת-יתרון
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
מכונאי/ת אחזקה
מנוסה בתעשיה, פנאומטיקה, הידראוליקה, חשמל - יתרון
רב קווי 02-252561

גלעד - טלמרקטינג
דרושים/ות באזור ירושלים
עובדי/ות טלמרקטינג
ל-1/2 משרה בעיקר לאחה"צ
למתאימים תינתן: הדרכה, ליווי, שכר בסיס + עמלות
מתאים בעיקר לסטודנטים
לראיונות 04-360250 לאתי

לחברת משמרות MISHMAROT
שרותי כח אדם דרושים/ות
למחלקה הטכנית
נהגים בעלי רשיון ג'
יוצאי יחידות קרביות
פרופיל 82 ומעלה לעבודה במשהב"ט
מחסנאיים טכנים (מבט"ם)
עובדים בלתי מקצועיים
בעלי רקע בנגרות
למחלקה הפקידותית
פקידות/פקידים למשרדי ממשלה
ידע במחשבים
פקידות לישכה
ידע בעיבוד תמלילים
העבודה מיועדת לגברים ונשים כאחד
תנאים מעולים טל. 03-6393176

למחלבת משק אחים צוריאל בע"מ
דרוש/ה
סוכן עצמאי
לגוש דן
עם רכב קירור
לחלוקת תוצרת חלב
להתקשר לטל' 06-765535

לחברת כ"א ארצית דרוש/ה
מראיין/ת
★ בעלת/ת נסיון קודם
★ עדיפות לאקדמאי/ת
קורות חיים בפקס 04-672289 או ת.ד. 9034 חיפה

אנוש מערכות פרויקטים וניהול
לסניף כרמיאל דרושים
מהנדסי תעשיה וניהול
בעל יכולת אישית גבוהה
עד 5 שנות נסיון
לפנות לפקס 04-9887571
או לת.ד. 234 כרמיאל

לב.מ.ג. דרושים/ות בירושלים
ראש צוות אלקטרומכני
חשמלאי/ת ראשי/ת-מוסמכ/ת
מכנאי/ת מיזוג-אויר
לפנות לטוסי 02-297724

צ.ג.מ.
בנין והשקעות בע"מ
דרושים/ות לעבודה באיזור תל אביב
מהנדס/ת בנין
עם נסיון של 2-3 שנות ביצוע
מנהל/ת חשבונות
למשרה מלאה
סוג ג' עם נסיון של 5 שנים לפחות
פקיד/ה כללי/ת
יועדף/תועדף מועמד/ת בעל/ת ידע בעבודה על מחשב
מנופאי
מנהלי עבודות גמר
לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית
03-5444403

הטכניון
המכון הטכנולוגי לישראל
ראש אגף תכנון ומערכות מידע
32/מ
תאור התפקיד:
סיוע לנשיא ולסגנים לנושא בנושאי תכנון אסטרטגי. אחריות לנושאי המחשוב ומערכות המידע בטכניון. ראש האגף יהוה כפוף לסגנים לנשיא למנהל והכספים.
הכישורים הדרושים:
השכלה אקדמית בכלכלה ו/או בניהול.
נסיון בתכנון אסטרטגי, בניתוח נתונים, הכנת הערכות מצב, עיבוד מידע סטטיסטי ותהול תקציבי.
נסיון של 5 שנים לפחות בניהול מערכות מידע ממוחשבות בארגון גדול. כושר הבעה מעולה בכתב ובעל פה, ידיעת השפה העברית על בוריה, וידיעה טובה מאוד של השפה האנגלית.
הערה:
המועמד יועסק בחוזה מיוחד.
טכנאי/ת בית מלאכה
26/מ
תאור התפקיד:
עבודה בתוך במסגרת בית המלאכה המכני של הפקולטה לחכמות אורגנית.
ימצר מתקני נסוי ואחזקתם.
הכישורים הדרושים:
בעל/ת תעודת הסמכה של טכנאי/ת.
יכולת תפעול מכונות לעיבוד שבבי (חריטה וכרסום)
ידע בעבודות מסגרות כלליות.
רצוי ידע בהתך.
עדיפות לידע בתוכנות.
מועמדים/ות מתאימים/ות העונים/ות לדרישות יפנו בכתב, בצירוף קורות חיים, נסיון קודם, שמות ממליצים ומספר המשרה עד יום 27.11.94 אל: אגף כח אדם, קרית הטכניון, חיפה 32000

דרוש/ה
באיזור השרון
חרוץ/ה, בעל/ת יוזמה
רצוי רכב
03-9306555

Pizza Hut
לסניפנו ברמת אביב ג' דרושים/ות
• שליחים/ות
• עובדים/ות פנים
עבודה במשמרות מתאימה לסטודנטים/יות
ראיונות יתקיימו בימי א'-ה' בין השעות 17:00-20:00 בסניפנו בקניון איילון רמת-גן
לפרטים נוספים טל: 03-6428666 או 09-547140 לאורי
הפיצה האהובה בעולם

GARAGE
לאופנה
דרושה
מעצבת אופנה

לעבודה מיידית
בחברת היי-סק
דרוש/ה
חשב/ת חברה
* נסיון של שנתיים לפחות
* שליטה בעברית ואנגלית
נא להפנות קורות חיים לת.ד. 31277 ירושלים
ולציין ע"ג המעטפה "עבור זיוה"

MultiMedIA
LEADING CD-ROM COMPANY IS LOOKING FOR:
לחברה מובילה בעולם להפקת CD-ROM דרושים:
PROGRAMMERS מתכנות/ת
EXPERIENCED IN: בעלי נסיון ב-
OBJECT ORIENTED DESIGN
C/C++
WINDOWS
MACINTOSH
PLEASE FAX C.V. (Attn. GALILA) to: 02-733920
נא לשלוח קורות חיים (עבור גלילה) לפקס: 02-733920

JERUSALEM-BASED JEWISH-ARAB ORGANIZATION
Seeks
FULL-TIME ADMINISTRATIVE ASSISTANT
fluent Hebrew and English essential (Arabic an advantage)
Computer-literate. Ability to work in a team. Own car.
Send C.V. to "Administrative Assistant" P.O.B. 3353 Jerusalem 91033

זוהר
לאגודה לזכויות האזרח בישראל
דרוש/ה
מזכיר/ה
למשרה (10.00-1...)
ידע בעבוד תמלילים, עברית אנגלית.
יכולת כתיבת פרוטוקולים.
רצוי ידע בערבית.
לפנות: לדוני טל' 02-243984

לחברת נסיעות
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות עצמאי/ת
בעל/ת נסיון בענף התיירות
למשרה מלאה
לפנות בכתב לת.ד. 1044 ירושלים
מיקוד 91009 - עבור מנחה

לסניפנו בקניון הזהב ראשל"צ
KFC
דרושים/ות
מנהלי/ות משמרת
רצוי נסיון בתחום המסעדנות או המלונאות
לקביעת ראיון נא להתקשר לטל. 09-509952
יש להביא לראיון קורות חיים
רשת המסעדות הגדולה בעולם

הסתדרות הצופים
ההנהגה מרכז
דרושים/ות לשנת הפעולות הבאה
בוגרי/ות תנועות נוער
ריכוז שבטים וריכוז הדרכה.
לפרטים נא לפנות לשושן בטלפונים: 03-6311714, 03-304422

לחברת אחזקה גדולה
דרושים/ות לעבודה בירושלים
מנהל/ת חשבונות
סוג 3 לפחות, בעל/ת ידע בהנהלת חשבונות ממוחשבת
ידע בהכנת משכורות - חובה
טכנאי/ת מיזוג אויר
בעל/ת נסיון בהתקנת מזגנים.
רשיון חשמל - יתרון
השכר יקבע לפי כישורי המועמדים
02-388811/5

ליעולדמן
קלדן/ית אלפא נומרי/ת
מנוסה דייקנ/ית, שעות גמישות, מקינטוש/אקסל - יתרון
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
ע. חשב/ת
מנהלה/ית, רוויה גבוה/ה לנתח חשבונאי במערכת עסקית
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
טכנאי/ת מפעיל/ה
לעבודה ממושכת בחדר נקי, כושר טכני והריצות
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
מזכיר/ת סמנכ"ל
ראשית ודקות, יכולה אינטואיטיבית, אנגלית
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
מנהל/ת מכירות מנוסה
למפעל מוביל, אנגלית, ניסיון במכירות
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
מהנדס/ת אלקטרוניקה
בעל/ת רקע התוכנה במחשבים, מוצר/ה, לתפעול היי-סק
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
שמאי/ת רכוש/תכולה
לעבודה עם מוסד ציבורי גדול
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
מזכיר/ת מכירות
מעבר לכל, אנגלית, עבודה עם יכולת אוטונומית
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
מהנדס/ת מכונות מכירות
אדריכלות שיווקית, אנגלית - חובה, נסיון
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
הנדסאי/ת טכנאי/ת אלקט'
ראש פתוח, כושר טכני, קריאת שרטוטים, נסיון - יתרון
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
סוכנ/ת מכירות - אזורי
חוש עסקי, יוזמה, נמרץ, נסיון מוכח
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
מחסנאי/ת מנוסה
מנוסה, נסיון במערכת ממוחשבת לניהול מחסן
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
מזכיר/ה עברית/אנגלית
עצמאית, יעילה, בעלת יוזמה, אחריות, מחשב, תמלילים
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
הנדסאי/ת אלקטרואופטיקה
מעשי/ה, רציני/ת, כושר טכני להמשך היי-סק
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
איש/ה טכני/ת
נסיון בניהול ועבוד שבבי, בעל/ת יוזמה, טכנית, כושר ת
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
חשב/ת מנה"ש ראשי/ת
נסיון מוכח בתעשיה, סמכותי/ת, אנגלית, הורדש - יתרון
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
עובד/ת סיעודי/ת
לטיפול בקשישים וחולים, מתאים גם לסטודנטים
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
מנה"ש (3-2)
נסיון במערכת עסקית ממוחשבת, גישה למחשב, אנגלית - יתרון
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
עובדי/ות ייצור
למשרה קבועה/זמנית בתעשיה, מתאים לחיילים/ות משוחררים/ות
רב קווי 02-252561

ליעולדמן
שרטט/ת אוטוקד
בעל/ת מקצוע מעולה ומנוסה/ת לעבודה במשרד אדריכלים
רב קווי 02-252561

לשרות קבע בצה"ל דרושים/ות

מדריכי/מדריכות נהיגה

* עד גיל 30.
* 12 שנות לימוד-עדיפות לבעלי תעודת בגרות.
* בעלי שרות תקין בצה"ל.
* רשיון 03 מעל 15 טון.
* נסיון בנהיגה-3 שנים לפחות.

מועמדים שימצאו מתאימים יוכשרו בקורס בן 3 חודשים בשכר.
מועד פתיחת הקורס משוער 5/2/95
נא לפנות לטל': 03-5306779
03-5306110
בשעות פעילות רגילות לגדי או דנה

---

fredland פרידלנד
יבוא ושיווק ממתקים

מנהל/ת משרד מכירות

דרישות:
- גיל 23-35.
- בעל/ת יוזמה, כושר ניהול.
- בעל/ת חוש מסחרי מפותח.
- נסיון מעשי בניהול משרד.
- מגורים באיזור השרון.

למתאימ/ה תנאי העסקה הולמים ועבודה בצוות צעיר ודינאמי
נא לשלוח קורות חיים לירון ת.ד. 196 כפר סבא 44101
רק פניות מתאימות תענינה

בסט-ביי
דרושים/ות
אנשי שיווק ומכירות
בכל סניפי הרשת
• צעירים בעלי מרץ וחוש מסחרי
• בעלי נסיון במכירות
מועמדים מתאימים יעברו הכשרה מקצועית וישולבו בצוות איכותי.
נא לפנות טלפונית: 03-5370222 להדרה ביום א', בשעות 10:00-14:00
רשת מכשירי חשמל מס' 1 בישראל
best buy
דרך פתח תקוה 50, ת"א

DB דן אנד ברדסטריט אינטרנשיונל
דרושים/ות
תכניתנים/ות C++,C
- ידע ונסיון מעל שנה בתיכנות C, C++
- ידע ונסיון ב- OS/2 - יתרון
- ידע ונסיון ב- WINDOWS - יתרון
- שליטה בשפה האנגלית
- התפקיד כרוך בנסיעות לחו"ל
- 5 ימי עבודה בשבוע

נא לפנות בכתב יד ובצרוף קורות חיים לת.ד. 50200 תל-אביב 61500 ולציין על המעטפה -תכניתנים/ות.

דנהיר שירותי כח אדם בע"מ
דרושים
מנה"חש סוג II / III /מדופלם/ת
למפעל מוביל בתחומו, לתפקיד עם אתגר בבאר - שבע ובאשדוד
אשדוד - 08-560957 באר שבע - 07-437917

דנהיר שירותי כח אדם בע"מ
דרוש/ה
הנדסאי/ת מהנדס/ת תע"נ או מכונות
לניהול פרוייקטים, נסיון חובה
אשדוד 08-560957, ב"ש 07-437917

דנהיר שירותי כח אדם בע"מ
לעבודה במפעל מסודר דרוש/ה
טכנאי/ת הנדסאי/ת כימיה
נסיון בבדיקות אנליטיות של מתכות
אשדוד 08-560957 ב"ש 07-437917

דנהיר שירותי כח אדם בע"מ
דרוש/ה
איש/ת שיווק
נסיון במכירות, יכולת ניהול מו"מ
ראש גדול לעבודה מעניינת בבאר-שבע
07-437917

לי.ה.ב סניף ירושלים
דרושים/ות
מאבטחים למוסדות חינוך
רובאי 03 פרופיל 65 ומעלה
שכר 6.10 ש"ח לשעה הטבות למסיימי שנת הלימודים
למבחר עבודות אבטחה
לאחר שרות צבאי מלא, עבודה מיידית לבעלי נשק אישי
שכר 5.11 ש"ח לשעה
דרושה **מוקדנית**
טל. 528822-02(רב קווי)

איברקה בע"מ IBERICA LTD.
לעבודה לטווח ארוך דרושים
חשמלאים
תנאים טובים למתאימים
אשדוד רח' רוגוזין 5/ 14
טלפונים 08-532704,565163

לסטודיו במשרד פרסום
ביצועיסט/ית
במשרה מלאה
בפריהנד ופוטושופ
ניסיון ומוטיבציה
נא להתקשר טל. 03-5604007

עבור לקוחותינו בגוש דן
דרושים
★ **מסגר / רתך** עם ידע במכונאות
★ **נהג משא כבד** בעל נסיון להפעלת מנוף
★ **מכונאי** למוסך סיטרואן
★ **עובדים כלליים** לעבודות פיזיות
תנאי שכר הולמים למתאימים
א.ה.ל. גבושי כח אדם (1994) בע"מ
03-5011085

דרוש/ה
לחברה מובילה בענף המזון
מנהל/ת מכירות לאיזור הדרום
- השכלה תיכונית ומעלה.
- גיל עד 35.
- נסיון קודם במכירות - חובה.

נא לפנות בכתב יד בפרוט קורות חיים ונסיון בעבודה לת.ד. 37533 תל-אביב (עבור משרה 888)

לחברה ציבורית בתחום הטכני:
- מהנדסים/ הנדסאים ליעוץ ושווק טכני.
- מקדמי/ות מכירה לעבודת שטח מגוונת.
- מחסנאים טכניים.

■ תנאים טובים ■ אפשרויות קידום
07 - 272504

לחברה תעשייתית גדולה במרכז
דרוש/ה
מזכיר/ת מחלקה
★ידיעת שפות עברית ואנגלית ברמת שפת אם וכן שליטה ברמה טובה בצרפתית ואו ספרדית
★ יכולת לבצע עבודה באופן עצמאי
★נסיון בעבודה משרדית מגוונת ★ הדפסה על מעבד תמלילים - עדיפות ל QTEXT
★נכונות לעבודה מאומצת בשעות חריגות.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב בצירוף קורות-חיים אל ת.ד. 4407, תל-אביב 61043 ויציינו ע"ג המעטפה את שם המישרה.

בואו להרוויח מהבנק!
בואו להנות מעבודה שתפגיש אתכם עם מגוון משימות בעולם הבנקאות.
כישורים נדרשים:
● בעלי/ות תעודת בגרות מלאה
● יוצאי/ות צבא/שירות לאומי
● כושר ביטוי בעל-פה
● נסיון בעבודה עם קהל
● נכונות למשרה מלאה מפוצלת
● אפשרות לבחירת היקף המשרה מינימום 4 ימי עבודה
נא לפנות לטל': 02-254440 לאביגיל
מנפאואר MANPOWER
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית

קרמל
מתכננת ומייצרת מכונות מתוחכמות ממוחשבות לייצור אוטומטי של דגמים [illegible]
לחברה דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
• סוג 2
• לעבודה מגוונת ומעניינת
• למשרה מלאה
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 2325 רעננה 43650 או לטל: 09-506883

המשטרה אתגר
למשטרת ישראל
דרושים/ות

לאגף אפסנאות - מחלקת אספקה
טכנאי קירור מוסמך
- בעל נסיון מוכח בתיקון מקררים תעשייתיים וביתיים
המעוניינים יפנו לסנ"צ אמנון משעלי טל' 02-309550

למחלקה לזיהוי פלילי
לתפקיד בכיר במעבדה האנליטית
- בעל תואר PH.D. בכימיה, רצוי בתחום כימיה אורגנית אנליטית
- נסיון מוכח בניהול צוות עובדים, גיל 30-40
מקום השירות - ירושלים
על המועמד/ת להעביר קורות חיים בכתב אל: נצ"מ ד"ר שמואל ציטרין, מז"פ, משטרת ישראל המטה הארצי, ירושלים 91906.

ליחידת הרפואה המשטרתית
מדריכי חובשים
- מדריכי חובשים יוצאי בית-ספר לרפואה צבאית/חולית ארצית.
לפרטים לפנות לברוק בטלפון 03-9602679 או ל- 02-308470 לשכת קצין רפואה ראשי.

תיל השמה תחנת יעוץ למשאבי אנוש בע"מ
למרחב הצפוני של חברה גדולה בפריסה ארצית
דרוש/ה
אחראי/ת על מידע ובקרה
(מהנדס/ת תעשיה וניהול)
★2-3 שנים נסיון לפחות בתחומים הבאים:
- מערכות מידע בסביבת מחשבים אישיים ומרכזיים;
- הכרת מערכות הפעלה (NOVELL, WINDOWS, DOS) ויישומים בסביבות אלו
- הגדרה ואיפיון צרכי משתמשים בתחומי איוש ותיחשוב;
- הדרכה להטמעה במערכות מידע - כאינטגרטור מול גורמים
★מקום מגורים בצפון
נא להפנות קו"ח בכתב-יד לת.ד. 51888 תל אביב 67132 בציון משרה מס' 950 ע"ג המעטפה

דנהיר שירותי כח אדם בע"מ
לאחד מלקוחותינו דרושים/ות
הנדסאי/ת אלקטרוניקה
יכולת כתיבה מפרטים ע + א
מהנדס/ת אלקטרוניקה
ידע במערכות בקרה, ובמערכות IIHO
אשדוד - 08-560957, טלפון 07-431917

לחברת היי-טק [illegible] דרוש/ה
איש/ת מכירות למחשבים ולציוד בקרה ותקשורת.
לתפקיד מעניין המשלב שיווק מחשבים וציוד בתחום הבקרה והתקשורת, עבודה עם חברות גדולות ואוריינטציה טכנית.
★ נסיון קודם בתפקיד דומה.
★ ידע טכני ברמה גבוהה.
למתאימים/ה - אפשרויות קידום בחברה
נא לפנות לעודד טל' 03-6470408 או לת.ד. 13044 ת"א 61130

MLI מלי ליקרים (1992) בע"מ
מהנדס/ת מכונות
ראש צוות תכנון מכני
5 שנות נסיון בתכנון מנגנונים ומערכות, מכני/אופסי - יתרון, תיבים, סימסרון - יתרון. נסיון ניהולי בסביבת פיתוח.
הנדסאי/ת מכונות מתכנן/ת מכני/ת
נסיון בתכנון מנגנונים אופסו/מכניים
שליטה בסימסרון 3D
קורות חיים לת.ד. 58017 ת"א 61580 פקס: 03-495383

חוגי טבע וטיולים
מדריכים/ות לחוגי טבע וטיולים
• בעלי/ות רקע בטבע וידיעת הארץ
• נסיון בעבודה עם ילדים ונוער
• בעלי/ות כושר ויכולת ארגון
לקבלת פרטים וקביעת מועד לראיון נא לפנות בטל: 03-6919350, 6953284

INTELLIGENT INFORMATION SYSTEMS LTD.
IIS
אי.אי.אס.- חברה ציבורית בבורסה האמריקאית - נמצאת בתנופת גידול והתרחבות בתחום התקשורת והרשתות לסביבת IBM.

למפעל הייצור ביקנעם דרושים/ות
טכנאי/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה
■ ידע בתחום הדיגיטלי ומיקרופרוססורים.
נא לפנות בכתב לאי.אי.אס. בע"מ ת.ד. 110 יקנעם 20692

למחלקת השרות - אדאנת/אי.אי.אס - אזור הצפון דרוש/ה
טכנאי/ת שרות
לציוד רשתות מקומיות קישוריות בין רשתות.
■ רקע ונסיון בציוד קישוריות ורשתות מקומיות ■ ידע באנגלית טכנית ■ יכולת לימוד עצמי ויכולת הדרכה.

טכנאי/ת שרות לציוד היקפי
לסביבת IBM M.F ו-AS400
■ רקע באלקטרוניקה - רצוי בציוד היקפי למחשבים ■ יכולת לימוד עצמי.
נא לפנות לאדאנת/אי.אי.אס - [illegible] 11 אזור יהודה 60256 או בטל 03-5333777

אי.אי.אס. מתקשרת לעתיד

ROBERT HALF רוברט הלף
לחברה מסחרית מובילה בתחום חומרי גלם ושרותים לתעשיה
דרושים/ות מיידית
מנהל/ת מכירות ארצי
✓ 5 שנות נסיון בפעילות בשוק העיסקי
✓ יכולת ניהול מו"מ מסחרי, איתור צרכים ופיתוח שוק
✓ יכולת תקשורת בינאישית טובה
✓ בעל/ת תואר אקדמאי (כלכלה/מנע"ס-יתרון)
חשב/ת/מנהח"ש ראשי
✓ עדיפות בעלי/ות נסיון בחברות עיסקיות
נא להפנות קורות חיים בציון משרה 1411 ע"ג המעטפה לת.ד. 33571 חיפה 33033

מצליחנית קרייריסטית אוהבת כסף
08-584045 - אילנה

למשרד בהנדסת תנועה בצפון ת"א
[illegible]
ידע בשרטוט יתרון ואוטוקד
טל. 03-6476205 / 03-6477083 בימים א-ה 8:00-14:30

OPTIFILE אופטיפייל מערכות בע"מ
לחברה צעירה, דינמית ומתפתחת בתחום של מערכות ניהול מידע (מסמכים) Imaging
עקב ביקוש גובר והולך למוצרי החברה
דרושים/ות
מתכנתים/ות מנוסים/ות
* ידע מעמיק בסביבת Windows (DLL & DDE).
* הכרה של מערכות תקשורת
* נסיון עם שפת Visual Basic, Access,C.

אנשי/נשות תמיכה והדרכה
* עם נסיון מוכח של עבודה ותמיכה בסביבת Windows
* נכונות לעבודה קשה ומאומצת.
נא לשלוח דף קורות חיים מפורט עבור "מנהל כא"א" אופטיפייל מערכות בע"מ, ת.ד. 37612 ת"א 61374

מליבו ישראל
למחלקת הנהלת חשבונות
דרושים/ות
מנהלי/ות חשבונות
* סוג 3 לפחות
* נסיון מקצועי קודם
המעונינים/ות יפנו בצירוף קורות חיים ופירוט נסיון בכתב יד לת.ד. 1723 תל-אביב, 65123 עבור ציפי

לחברה מבוססת ברמת-גן
דרוש/ה
איש מכירות טכני
לציוד מיכשור ובקרה
★ הנדסאי מיכשור ובקרה או הנדסה כימית
★ שליטה טובה באנגלית
★ בעל יוזמה ומוטיבציה לקידום
תנאי קידום מצויינים למתאימים
נא לשלוח קורות חיים עם פרוט נסיון מקצועי. ת.ד. 1166 רמת גן מיקוד 52111
- סודיות מובטחת -

לקיבוץ רמת-רחל
דרושה
אחות מוסמכת
חצי משרה
מגורים במקום
טל' 02-702888

לבי"ס כנות ליד צומת אשדוד
דרושים/ות
מורה מנוסה לאולפן (משרה)
מורה לפקידות ומינהל (חצי משרה)
מורה ללשון הכנה לבגרות (חצי משרה)
למשרות הנ"ל לפנות בטל 08-574294
לפנימיה
אם בית
מדריך/ה חברתי
מגורים במקום
למשרה הנ"ל לפנות בטלפון 08-574520

TOWER SEMICONDUCTOR LTD.

טאואר סמיקונדקטור, מקבוצת DSSI והחברה לישראל, היא חברה עתירת ידע המייצרת שבבי מחשב בטכנולוגיה מתקדמת ומייצאת את מירב תוצריה לחו"ל. על לקוחותינו הבינלאומיים נמנות חברות מובילות כהיולט פאקארד (HP), נשיונל סמיקונדקטור ומוטורולה. אנו מצויים בגידול מואץ מול שווקי העולם ומציעים לך תנאי העסקה לטווח ארוך תוך הבטחת אתגרים מקצועיים [illegible]. [illegible]

מאבטחים במשרה מלאה (מישרה מס' 9905)

תאור התפקיד:
הפעלת מרכז שליטה ובקרה מרכזי של המפעל
דרישות התפקיד:
בוגרי קורס פיקודי בצה"ל - עדיפות לקצינים ■ כושר ביטוי ברמה גבוהה ■ יכולת ארגון גבוהה ■ אחריות ומוטיבציה גבוהים ■ שליטה בשפה האנגלית

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, המלצות ותעודות אל: טאואר סמיקונדקטור, ת.ד. 619 מגדל העמק 10556, למחלקת משאבי אנוש. ולציין את מס' המשרה ומספרה. סודיות תשמר בקפידה.

TOWER

TMR
תמר - תעשיות מ.ר. אלקטרוניקה בע"מ
דרוש/ה

איש/אשת תמיכת תוכנה ללקוחות
• ידע ונסיון בעבודה עם מחשבי PC - חובה
• ידע ונסיון במערכת הפעלה MS-DOS - חובה
• עדיפות לבעלי/ות ידע בתקשורת
• התפקיד הינו במסגרת מוקד שרות בטלפון
• תמיכת תוכנה ללקוחות החברה
• התפקיד דורש קשר יומיומי עם לקוחות.

טכנאי/ת אלקטרוניקה - מכשור ובקרה למחלקת שרות
• נדרש ידע ב: מערכות אלקטרומכניות, PC, DOS.
• עדיפות לבעלי/ות ידע במערכת NOVELL.
• העבודה כרוכה במתן שרות ללקוחות

עובד/ת לבקרת איכות
• רקע טכני בתחום מערכות אלקטרומכניות • נסיון קודם בעבודת בקרת איכות

פקיד/ת שרות
• רקע טכני • ידע במעבד תמלילים

דנאל בע"מ
כח אדם וסיעוד

הנדסאי/ת תעשיה וניהול ידע במחשב
חשמלאי/ת מוסמך/ת מתח נמוך/גבוה
מלגזן/ית בעל/ת הסמכה
מסגר/ית רתך/ית CO_2
עובדים/ות יוצאי צבא לעבודות מועדפות
תמ"מ/ת + חמ"ש/ת
יוצאי חיל האויר לעבודה מעניינת ומכניסה
שיפוצניק/ית [illegible]
לעבודה בבסיסי חיל האויר
(פ.מילואים + פרופיל 65 ומעלה)
קלדנים/ות
בכל התוכנות למגוון רחב של תפקידים
מזכיר/ה בכיר/ה
אנגלית ברמת ניסוח מעל גיל 25
תנאים טובים למתאימים/ות
רח' רוגוזין 8 אשדוד טל. 08-563078/9
צלצל דנאל זה עובד

מוסד בנקאי גדול
דרושים
אקדמאים/יות
בוגרי תואר בכלכלה, מנהל עסקים, ראיית חשבון
[illegible]

למפעל תעשייתי גדול בגוש דן
דרושים/ות
מבקרי/ות טיב
בתחום המזון
● 12 שנות לימודים, רצוי לבורנט/ית או טכנאי/ת או הנדסאי/ת כימיה ● נסיון קודם - יתרון
● העבודה מתנהלת במשמרות.

אחראי/ות מתקן
לניהול ואחזקה מתקנים
● טכנאי/ת הנדסאי/ת מכונות או כימיה או מים
● נסיון קודם - יתרון
● טכנאי/ת, בעל/ת יוזמה ויכולת לניהול צוות עובדים
* קיימות הסעות לתושבי רמלה, לוד, אשקלון ואשדוד
מועמדים/ות יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 660 בני ברק מיקוד 51106 ויציינו ע"ג המעטפה שם המשרה המבוקשת

EIC יורונט בתנופה
ליורונט תקשורת בינלאומית
דרושים/ות
אנשי מכירות לאיזור - הדרום
דרישות התפקיד:
✓ גיל 22-30
✓ בעל/ת כושר ביטוי ושכנוע
✓ מוטיבציה גבוהה להצלחה
✓ בעלי/ות רכב
למתאימים/ות:
■ שכר בסיס + עמלות + בונוסים
■ הכשרה מקצועית ברמה גבוהה
קורות חיים יש לשלוח ל- Power-Sell ת.ד. 65163 תל-אביב 61651

נציג/ת מכירות אזורי
דרוש/ה
בת"א, חיפה, ירושלים וב"ש
למכירת מוצרים מבוקשים של חברה מצליחה
דרישות התפקיד:
• יכולת ניהול מו"מ מסחרי.
• כושר ביטוי טוב.
• נסיון במכירות בשוק התחרותי.
• בעל רכב פרטי - חובה.
למתאימים תנתן הכשרה, תנאים טובים ואפשרויות קידום.
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 247 ת"א, עבור "מכירות".

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוזיקלי: זובין מהטה
דרוש/ה
נגן/ית צ'לו מן השורה
מחליף/פה לתקופה מוגבלת לעונת 1994/95
[illegible]
15.12.94
[illegible]

השמירה-טכנולוגיות מיגון
פתרונות הגנה חכמים
אם אתם בטוחים ביכולת המכירה שלכם בואו לעבוד בחברה בטוחה
דרוש/ה
נציג/ת מכירה
● כישרון בניהול משא ומתן.
● נסיון במכירות - יתרון.
● הופעה ייצוגית.
● רכב - חובה.
- למתאימים/ות יינתן אזור בלעדי - תנאים טובים ואפשרויות קידום.
לפרטים טל': 03-9374545 - נתנה
מוקד 99

לחברה מסחרית ארצית
דרוש/ה לסניף חיפה
מחסנאי/ת
למחסן סחורות וחלקי חילוף
● בעל ניסיון בעבודה מול מחשב
● בעל רישיון נהיגה
● ניסיון קודם כמפ"ס - יתרון
מתאימים יפנו בכתב יד תוך פירוט קורות חיים, בציון שם המשרה לת.ד. 208 ת"א

מדור בכירים. לוח העיר

נציבות שירות המדינה
מודיעה על תיקון מכרז 946 (3)
שפורסם בתאריך 23.9.94
הנוסח המתוקן הוא כדלהלן:
מכרז פומבי מס' 946 (3) למשרת:
היועצ/ת המשפטי/ת
במחלקה לייעוץ משפטי במשרד הראשי
במשרד הבריאות, ירושלים

הדרגה: א 2–א 4 של הדירוג המשפטי
דרישות המשרה:
חברות בלשכת עורכי הדין, ניסיון של שש שנים (למעט תקופת התמחות).
כושר לשקול ולשפוט במסגרת התפקידים הנכללים במשרה. כושר הבעה בכתב ובעל פה ברמה גבוהה, כושר לנהל משא ומתן בדרג גבוה. ידיעת השפה האנגלית.
הערה:
מועמד מתוך שירות המדינה, אם יבחר, יועסק עם הבחרו במינוי בפועל.
מועמד מחוץ לשירות המדינה, אם יבחר, יועסק עם הבחרו בחוזה מיוחד.
שיבוץ דרך קבע במשרה יעשה עם התפנותה ב– 1.8.95.
תיאור התפקידים המלא והמחייב ניתן לקבל בכל אחת מהלשכות של נציבות שירות המדינה לפי הכתובות הבאות:

ירושלים	– הקריה, רח' קפלן 3, ת"ד 91340–34076,	02–705148.
תל–אביב	– הקריה, רח' קלמן מגן 10–61070,	03–6955381.
חיפה	– רח' חסן שוקרי 11–33105,	04–660348.
באר–שבע	– רח' החלוץ 136, ת"ד 10050,	07–236554.

מועמדים שהגישו מועמדותם למכרז הנ"ל, מועמדותם תקפה גם לאחר הודעת התיקון.
מועמדים נוספים מתבקשים להגיש מועמדותם בהקדם.
את הבקשות בצירוף מסמכים יש להגיש על–גבי טופס מדף 2115 ללשכה המחוזית של נציבות שירות המדינה בירושלים. את טופס מדף 2115 ניתן להשיג באותן הכתובות שצוינו לעיל ובמשרדי המועצות והרשויות המקומיות.
מועד אחרון להגשת הבקשות הוא: כה' בכסלו התשנ"ה – 28.11.1994

בייטמן הנדסה בע"מ BATEMAN
BATEMAN ENGINEER LIMITED
דרושים לעבודה בדרום
מהנדסי כימיה/תהליך
בעלי ניסיון בהנדסת תהליך, תכנון, תפעול, הרצת מיתקנים וניהול צוותי עבודה.
מהנדס בנין/אזרחי
דוברי עברית/אנגלית שוטפת, בעלי ניסיון בכתיבת מיפרטים טכניים, תכנון ופיקוח בשטח.
מנהל טכני
מהנדס מכונות מעל 5 שנות ניסיון בתעשיית הכימיה, נדרש ידע רב באחזקת מיתקנים, תכנון וניהול צוותי עבודה, הכרחי שליטה מלאה בעברית ובאנגלית.
הנדסאי/טכנאי מכונות
בעלי ניסיון בניהול עבודה, ניהול אחזקה של מיתקנים כימיים, תכנון ופיקוח בשטח.
מהנדסי מכונות בכירים
לתפקיד– מהנדסי פרוייקט.
שליטה מלאה בעברית ובאנגלית, ניסיון רב בהנדסת פרוייקט בעיקר בתעשיית הכימיה, תכנון, אחזקה וניהול צוותי עבודה.
מנהל ארכיב טכני
הנדסאי/מהנדס מכונות, בעלי ניסיון בניהול מחסן וארכיב טכני ממוחשב, כולל קיטלוג והנדסת ציוד.
מהנדסי מכונות
לתפקיד– מנהל הנדסת ציוד.
בעלי ניסיון בהכנת תיקי אחזקה, בדיקת התיקים וניהול מחלקה של הנדסת ציוד, נדרש ידע רב בהנדסת אחזקה רצוי בתעשיית הכימיה.
נא לפנות החל מיום א' למחלקת כח אדם טל. 07-231773
או לשלוח קורות חיים מפורטים לת.ד. 1214 באר-שבע.

במסגרת תכנית רווחה לאזורים מיוחדים ביוזמה משותפת למשרד העבודה והרווחה וג'וינט ישראל
דרושים/ות
עובדים/ות סוציאליים
לקידום תכניות רווחה באזורי הדרום והצפון במשרה מלאה
כישורים נדרשים:
● B.A לפחות בעבודה סוציאלית
● נסיון של 4 שנים לפחות בתכנון והפעלת תכניות חברתיות מורכבות
רכזי/ות פרויקטים יישוביים
באזורי הדרום והצפון, במשרה מלאה
התפקיד כולל: יזום, ריכוז ובקרת פרוייקטים לקידום נושאי תעסוקה ורווחה ביישובים
כישורים נדרשים:
● B.A לפחות בעבודה סוציאלית או מדעי החברה
● נסיון של 5 שנים לפחות בניהול צוות וקידום פרוייקטים
העובדים יועסקו על בסיס חוזה מיוחד
נא לשלוח קורות חיים ושמות ממליצים לת.ד. 3489 ירושלים 91034 לידי אפרת כהן

למשרד עורכי דין המתמחה בתחום האזרחי/מסחרי
דרוש/ה
עו"ד
למשרה מלאה
טל: 02-610151

בהרצליה
למשרד עו"ד מבוסס וגדול
דרוש/ה
עו"ד צעיר/ה
לפנות לטלפון:
09-581187

קרן קימת לישראל KKL
דרוש/ה
עוזר/ת לראש איסוף כספים בקרה
דרישות התפקיד:
השכלה אקדמאית מתאימה, נסיון רב בעבודה וארגונית ברמה גבוהה, בקידום מגביות ובעבודה ציבורית, ידיעת השפות עברית ואנגלית על בוריין וכושר הבעה בכתב ובע"פ בשפות הנ"ל.
ידיעה יסודית בהיסטוריה, בתרבות ובמסורת של עם ישראל.
כושר ונסיון בקיום ביחסי אנוש טובים עם אנשים, מוסדות ציבור וכיו"ב.
הצעות של מועמדים/ות אשר לא גרו בישראל שלוש שנים ברציפות לפני מועד הודעה זו לא תבואנה לדיון.
מועמדים/ות מתאימים/ות המתאימים/ות לאחר הדרישות הנ"ל מתבקשים/ות לפנות בכתב עד 1 בדצמבר 1994, בצירוף תולדות חיים למשרד המנהל השכלה והסיוע, קרן קימת לישראל, לתשומת לבו, ת"ד 283, ירושלים 91002 ולציין על-גבי המעטפה "מכרז מס' 10/94".
היער שלך ובשבילך – שמור עליו

האוניברסיטה העברית בירושלים
מכרז מס' 7/94 -מהנדס/ת בינוי והתקנות -משק האוניברסיטה
תאור תפקיד:
אחריות על תכנון והוצאה לפועל של כל הפרוייקטים לבינוי והתקנות באוניברסיטה, משלב הייזום ועד גמר הביצוע- לרבות איתור הדרכה והנחיה של מנהלי פרוייקטים, אדריכלים, יועצים ומפקחים, בכל מקצועות הבינוי.
דרישות התפקיד:
תואר ראשון לפחות בהנדסה אזרחית.
שליטה מלאה בשפה העברית, וידיעה טובה באנגלית.
כושר הבעה בכתב ובע"פ בשתי השפות.
ידע נרחב במערכות אלקטרו-מכניות הקשורות בבניה.
נסיון מוכח של 10 שנים לפחות בתיאום, ארגון פקוח ובצוע עבודות בניה בהיקף גדול, בניהול צוות עובדים, ובניהול משא ומתן.
ההעסקה הינה בחוזה.
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים אל אגף משאבי אנוש- האוניברסיטה העברית בירושלים, הר הצופים מיקוד 91905, עד 2.12.94 ולציין ע"ג המעטפה את מספר המכרז.

מגדל חברה לביטוח בע"מ
למגדל חברה לביטוח בע"מ
דרוש/ה
עורך/ת דין
הכישורים הדרושים:
* בעל/ת נסיון בנזיקין ותביעות גוף
* כושר ניהול מו"מ ברמה גבוהה
* עדיפות תינתן לבעלי נסיון בעבודה בחברות ביטוח
מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 20310 ת"א 61202 בציון המילה "עו"ד"

למשרד עורכי דין
דרוש/ה
עורך/ת דין
בתחום האזרחי – מקרקעין
עם נסיון בהופעות בבתי משפט
נא להפנות קורות חיים והמלצות
לת.ד. 2964 ירושלים או לפקס: 02-245195

להתאגדות הישראלית לבריאות
דרוש/ה
מנכ"ל
דרישות תפקיד:
◆ נסיון מוכח בניהול פעילות הדורשות כושר ארגוני.
◆ הופעה יצוגית.
◆ נכונות להשקעה מרובה.
משרדי ההתאגדות ביום בחיפה, תבחן אפשרות להעברת המשרדים לאזור המרכז.
קורות חיים בכתב יד להפנות לת.ד 467 רמת השרון 47103
המודעה מיועדת לגברים ונשים כאחד.

משרד המשפטים
ללשכות הסיוע המשפטי בירושלים והדרום, ת"א והמרכז חיפה והצפון
דרושים/דרושות
עורכי דין / עורכות דין
לצורך הפעלת חוק הסיוע המשפטי תשל"ב ב-1972 והתקנות על פיו
השירות המתבקש:
א. קבלת פונים וראיונם בלשכות הסיוע המשפטי.
ב. ייצוג פונים בערכאות המשפטיות.
עורך הדין יועסק על פי חוזה העסקה קבלני לפי נוסח המצוי בלשכות הסיוע המשפטי והכולל בתוכו פרטים על התמורה עבור השירות המבוקש.
תקופת ההתקשרות תהיה לשנה אחת עם אפשרות הארכה.
המעוניינים יפנו בכתב במעטפה סגורה בצירוף קורות חיים לפי הכתובת להלן:
לשכות לסיוע משפטי:
בן יהודה 34, ירושלים-94230, טל' 02-246151
דרך פתח-תקווה 55, תל-אביב 61200 טל' 03-5623561
חסן שוקרי 2, חיפה 33101 טל' 04-621155

לחברה ארצית לניהול פרוייקטים
דרושים/ות
בסניף ראשל"צ
● מהנדס/ת בנין
● מהנדס/ת מערכות
● מתכנ/ת כמויות בנין ותשתיות
בעלי נסיון מוכח
לראיונות: 03-9645434

למרכז פנימייתי
דרושים/ות
1. פסיכולוג/ית משרה מלאה
ידע ונסיון בגישה ההתנהגותית
דרישות/מיכבל
2. אחראי/ת משמרת לשעות אחה"צ והערב
מתאימים לסטודנטים
נסיון פיקודי/ניהולי
3. קלינאי/ת תקשורת למשרה חלקית
לפנות ליעל
4. רכז/ת טיפול מערך דיור
תואר ראשון בחינוך/עו"ס/פסיכולוגיה
משרה חלקית
לפנות למיקי
5. מרפא/ה בעיסוק משרה חלקית
לפנות לדורית
פיזיותרפיסט/ית משרה חלקית
לפנות לדורית
7. מטפלים/ות לעבודת משמרות
משרה מלאה
לפנות למזכירות
אילנה: 02-415675 ,411546 ,421237

מינהל קהילתי גילה
מנהל/ת מרכז ספורט
משרה מלאה
אחריות על תכנון וביצוע הפעילות הספורטיבית במרכז הספורט בגילה, הכוללת: בריכת שחיה מקורה, חדר כושר אירובי, סאונה ואולם התעמלות.
- הפעלת מגוון תוכניות קהילתיות, חוגים ואירועי ספורט עממי בקהילה.
כישורים נדרשים:
בוגר/ת מכללה לחינוך גופני.
הכרחי נסיון בארגון וניהול מערכת גדולה ומורכבת.
נכונות לעבוד בשעות לא שגרתיות.
נא לפנות בצירוף קורות חיים
רח' הדיגון 14 ירושלים 93744 טל. 02-768886

מאגרי אנוש
שירותי כח אדם
ללקוחותינו בתחום ההיי-טק דרושים/ות
● מהנדס/ת אלקטרוניקה
נסיון ורקע באבטחת איכות ו/או פיתוח.
● הנדסאי/ת אלקטרוניקה למכון משרות בתחומי פיתוח, תחזוקה ווידאו.
● בוגרי/ות מדעי המחשב
ידע ב-C ,Windows ,Dos
טל' 02-234441 פקס 02-235978

מנהל/ת מרכז מידע וספריה ממוחשבת
במכון לחקר מדיניות
המפתח ומקיים קשרים בינלאומיים
ענפים בתחומי חברה, מדינה וכלכלה
כישורים:
- נסיון בארגון וניהול מרכז מידע/ספריה ממוחשבים
- מתן שירות לחוקרים ואנשי מדינה בכירים
- התמצאות בנושא מדינה ומשטר בישראל ובחו"ל
- התמצאות בתחום המיחשוב
- יכולת ליזום ולבנות מערכת לאיתור וחילופי מידע במקומות שונים בעולם
- ריכוז צוות עובדים
- ידיעת עברית ואנגלית על בוריין הכרחית (רצויה ידיעת שפות נוספות)
מועמדים מתאימים מתבקשים לשלוח קורות חיים עד ל 30.11.94 עבור מועמדות לניהול מרכז מידע ת.ד. 4702 ירושלים 91040

אביב מפעלי בניה בע"מ
דרושים/ות
1. **מהנדס/ת יצור** עם נסיון
2. **מהנדס/ת ביצוע**
עם נסיון בניהול פרוייקטים
3. **מזכיר/ה למשרד מכירות**
עם נסיון, למשרה מלאה
פרטים בטל' 833666, לפנות לאילנה

ארדי הבירה מאגרי אנוש
דרושים לנו מנהלים
מהשורה הראשונה
דרישות:
* בעלי השכלה אקדמאית
* כושר ביטוי וניהול משא ומתן
* הופעה יצוגית
* בגילאים 25 - 35
* בעלי ניסיון במכירות
* עדיפות לבעלי רכב.
שכר בסיס + רווחים קבועים
בונוסים למצטיינים + אפשרות קידום
לתיאום פגישה, ישירות למנכ"ל:
02-793214

אחראי/ת מרפאות
למוסד רפואי
הכישורים:
* רקע בניהול צוות עובדים (לפחות 5 שנות נסיון)
* יחסי אנוש טובים
* עצמאות בעבודה
לשליחת קורות חיים
ת.ד. 2330 מיקוד 91022

קידומים פרסונל
לחברת תוכנה מצליחה
רו"ח מוסמך/ת
נסיון של שנתיים ויותר
תנאים מעולים
טל: 02-259277

SATEC
דרושים/ות
1. למחלקת השיווק
מהנדס חשמל/אלקטרוניקה
לתמיכה בלקוחות
שליטה מלאה בעברית ובאנגלית.
2. למחלקת הפיתוח
מהנדס אלקטרוניקה
לעבודה עם מיקרופרוססורים ומעגלים אנלוגים
קורות חיים בכתב יד לת.ד. 45022 ירושלים 91450

יש לנו הצעה מפתה* לאקדמאים/ות
בוגרי/ות מדעים מדוייקים והנדסה
אשר עברו בהצלחה
קורסי תכנות במסגרת הלימודים

בואו תהיו

כוכבי תקשורת

המועמדים שיקלטו יעברו מסלול הכשרה בתוכנית זמן אמת
ויעסקו בפיתוח תוכנה למוצרי תקשורת מתקדמים.
* המודעה מיועדת גם לאנשי/ות תוכנה
המעוניינים, ישלחו בהקדם קורות חיים בצרוף גליון ציונים המכיל את ציוני קורסי התכנות, אל תדיראן תקשורת עבור קורסי תכנות, מחלקת גיוס עובדים ת.ד. 500 פ"ת 49104, או לפקס 03-9261798, סודיות מובטחת.
תדיראן תקשורת יותר איכות בתקשורת

למשרד עו"ד יואב לוי ושות'
דרוש/ה
עו"ד
עדיפות לעו"ד בעל נסיון במשפט האזרחי - מסחרי.
מועמדים מתאימים מתבקשים להעביר פרטיהם (רצוי בכתב יד) - רח' בלפור 4 ירושלים 92102
או בפקס 02-662463

לעמותה ציבורית בירושלים
דרוש/ה
רכז/ת פרוייקטים חברתיים
ב-1/2 משרה.
נא לפנות לפקס. 02 - 255497

פאר שירותי כח אדם
* למפעל גדול-מנהל מחלקה
הנדסאי/ת/מהנדס/ת מכונות
* **מתכנת/ת מחשבים** שליטה
בהפעלת אנשים שליטה בשפות מחשב
02-384777

ה.ל.ל. השמות
ללקוחותינו דרוש/ה
מהנדס/ת מכונות
לתפקיד מנהל מחלקה
ידע בהליכי קוי ייצור בתחום המתכת הכרחי
המועמדים/ות שפנו ב-18.11.94 מתבקשים/ות לפנות שנית
נא המועמדים/ות יפנו קורות חיים בפקס 02 233847

לחברת בניה גדולה
דרושים/ות
מנהלי/ות פרוייקטים - מהנדסי/ות בנין
לניהול פרוייקטים בבניה, באזור ירושלים ותל אביב, נסיון קודם הכרחי.
נא לפנות לת.ד. 740 ירושלים 91007
"עבור מהנדסי"

א. גולדמן בע"מ - מיון והשמת בכירים
לתפקידים בכירים רבי אתגר
* **מהנדס/ת מכונות**
מנוסה, לתכנון ובניית קו ייצור חדשני במפעל בהקמה.
* **מהנדס/ת אבטחת איכות**
מנוסה, לבניית מחלקת אבטחת איכות במפעל הייטק
* **מנהל/ת הקמה**
מהנדס/ת, נסיון מוכח בהקמת מפעל כימי, ביצועיסט/ית מוכשר/ת
* **לבורנט/ית/הנדסאי/ת כימיה**
נסיון בכימיה אנליטית, יכולת טכנית, מסודר/ת מאורגן/ת
* **אחראי/ת כח אדם**
B.A., נסיון בתעשייה ובניית מערך כ"א, גיוס ומיון עובדים
* **מזכיר/ת מנהל תפעול**
מנוסה, אחראי/ת, נמרצ/ת אינטליגנטי/ת, תמלילנות, אנגלית.

לחברת בנייה בירושלים
דרושים/ות לעבודה במודיעין
* **מהנדס/ת ביצוע**
נסיון מוכח בניהול פרוייקטים 5 שנים לפחות
* **מנהל/ת עבודה** לביצוע שלד וגמר
מוכר ע"י משרד העבודה, נסיון 5 שנים לפחות
פרטים נוספים: 02-388860/70

Accubeat
לחברה צעירה ודינמית בירושלים העוסקת בפיתוח ויצור של שעונים אטומיים
דרושים/ות
מהנדס/ת אלקטרוניקה אנלוגי/דיגיטלי
ידע ב- RF, יתרון. לפיתוח ואינטגרציה.
מזכיר/ה - חצי משרה ניהול משרד,
מגע עם לקוחות עברית/אנגלית, יראש גדול
להתקשר 02-388633 לאבינועם או בני

שלוב
קמב"צ/ית
לתפקידי פיקוח, מו"מ, ביקורת
תאום פרוייקטים, תפעול לוגיסטי.
מתאים לביצועיסט, צעיר ויעיל
לתאום ראיון נא להתקשר 02-255002

לטיפול הקהילתי פסגת זאב
דרוש/ה
סגן/ית מנהל
100% משרה
תאור התפקיד:
● מילוי מקום המנהל בהעדרו ● אחריות ישירה על תחום התרבות ● ניהול המערכת התרבותית בשוטף ● ניהול מערכת האחזקה והתקין בשוטף ● לווי והדרכת צוות עובדים ● ניהול מערכת תקציבית גדולה
כישורים נדרשים:
● תואר אקדמאי ● נסיון רלוונטי של 3 שנים לפחות בניהול מערכת חברתית-חינוכית בהיקף גדול ● נסיון בהדרכה ובהפעלת צוות עובדים ● נכונות לעבוד בשעות גמישות
קורות חיים נא לשלוח לדואר השרשה מספר 2 ירושלים 97534 עד 30.11.94
(רק מועמדים/ות מתאימים ייענו.)

מדור בכירים. לוח העיר

מחפשים
אדריכלים
מוכשרים, בעלי נסיון של 3-5 וידע באוטוקאד 12, לעבודה תכנונית עם אתגר
לפנות: כרמי ושות' אדריכלים טל' 03-5283146-7

משרד המשפטים
למח' רשומות בערבית
דרוש/ה
עורכי/עורכות דין
אשר יועסק על פי חוזה מיוחד
לפרטים נא לפנות בכתב בצירוף פרטים וקורות חיים אל מנהל תחום (משאבי אנוש), רח' צאלח א-דין מס' 29 ירושלים 91010

לחברה לאלקטרוניקה (הייטק)
העוסקת בייצוא בקידמת הטכנולוגיה
דרושים/ות
- **מהנדס/ת אלקטרוניקה** ידע בתקשורת ספרתית – עם נסיון ב R.F.
- **מהנדסים/ות ייצור** ליישום נהלים ותוכנות חדשות
- **הנדסאי/ת אלקטרוניקה** ידע בתקשורת ספרתית – נסיון ב-R.F.
- **מהנדס/ת מכונות** נסיון 5 שנים
- **בוגר/ת בי"ס מקצועי** י"ג כתות לפחות ידע בהריסה וכרסום + רשיון נהיגה
- **מנה"ח 2** אפשרי ללא נסיון, רצוי ידע באנגלית
- **שרטט/ת** אוטוקד

נא לפנות לת.ד. 1215, א.ת. ק. ביאליק 27000, או טלפון 04-761114 לנתי

לחברות יעוץ ניהול המובילה בתחומה
דרושים/ות

משרה 010:
מהנדס/ת תעשיה וניהול
עם שנתיים נסיון
לעבודה אתגרית הכוללת עניין והתאימה למצטיינים
משרה 020:
מוסמך/ה מנהל עסקים (M.B.A) -
התמחות בשיווק.
בעל/ת נסיון בתכנון ויישום תכניות עסקיות-שיווקיות.
העבודה דורשת מצוינות אישית, ויכולת עמידה בתנאי לחץ.
משרה 030:
מוסמך/ת במנהל עסקים/התנהגות ארגונית
לעבודה עצמאית הדורשת מצויינות

רק מועמדים/ות מתאימים/ות יענו.
נא לפנות בכתב לת.ד. 39900
תל אביב מיקוד 61398

בנק הפועלים
מינהלת אזור הצפון
דרוש/ה
עורך/ת דין
- משרה מלאה.
- רצוי ידע ונסיון בנושאים פיננסיים, מקרקעין וחוזים.

מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב יד בצרוף קורות חיים ובצרוף תעודות לת"ד 9812, נצרת עילית 17000
רק פניות מתאימות תענינה. סודיות מובטחת

מוסד הטכניון
למחקר ופיתוח בע"מ
מהנדס/ת/הנדסאי/ת מכונות
במבדקה לרכב בירושלים
הכישורים:
רקע מקצועי במכונאות רכב/הנדסת רכב.
ידיעת השפה העברית על בוריה ואנגלית ברמה טכנית.
נסיון בעבודה עם מעבדת מלילים
AUTOCAD, QUATRO, QTEXT
שרות בצה"ל בתפקיד טכני.
מגורים באיזור ירושלים.
מועמדים העונים לכישורים הנ"ל, מתבקשים להגיש קורות חיים בכתב יד בלבד אל מחלקת משאבי אנוש, מוסד הטכניון למו"פ בע"מ, קרית הטכניון חיפה - 32000

קופת חולים לאומית
דרושים/ות
לסניפים: ברמלה, אריאל (אפשרות למגורים במקום)
רוקחים/ות
לסניפים: באשדוד, רמלה בית אריה (אפשרות למגורים במקום)
רוקחים/ות אחראים/יות
לפנות לרוקח הראשי
טל. 03-9231748, 03-9222026

לחברת MISHMAROT **שרותי כח אדם** דרושים/ות
המחלקת בכירים
1. מנהל/ת לישכה
★ אנגלית שפת-אם – רמת ניסוח
★ הדפסה מעבד תמלילים ע/א
2. מתכנתים/טכנאים
★ בעלי נסיון
עבודה באזור ירושלים
3. מהנדסים
לחברת בניה גדולה
★ בניין ★ בצוע ★ אזרחי
4. הנדסאי/טכנאי תעשיה וניהול
לתפקיד איש רכש ולוגיסטיקה
העבודה מיועדת לגברים ונשים כאחד
קו"ח לת.ד. 51805 ת"א
פניות טלפוניות לא תענינה

אשילוב חברה להשמת כח אדם
עבור לקוחותינו דרושים/ות
מהנדס אלקטרוניקה VLSI, מקרופרוססורים DST ורכיבים הקפיים. תכנון אלוגי דיגיטלי ב-CMOS
SYSTEM ADM. הכרה מושלמת ב-UNIX, ידע ברשתות תקשורת TCP/IP, הכרת C-1 PC יתרון. רצוי בוגר ממר"ם
RDB/VAX-ל DBA
מנהל פרויקטים- VAX/VMS
OBJECT ORIENTED ידע בשפת ADA ו/או C++
מנתח מערכות למערכות CLIENT SERVER
תכנת MAGIC לאזור המרכז ולירושלים
תכנתי COBOL נסיון במחשבי DATA GENERAL, DATA POINT ו/או ORACLE
אנשי ADABAS NATURAL בכל הרמות
מנתח מערכות לוגיסטיות IMS/PL/1
מהנדס תוכנה ADA
תכנתי FOXPRO עם ידע בנובל
מהנדסי תעשיה וניהול עם נסיון בפריש או בוגרים מצטיינים
הנדסאי חשמל אפשרות ללא נסיון
סגן מנהל מחסנים עבודה במחשב עם רקע טכני
נא להפנות קורות חיים לת.ד. 33604 תל אביב 61335 או לפקס 03-6957675 סודיות מובטחת
רק מועמדים/מועמדות מתאימים יענו.
עובדים בדיוק בשבילך!
תל אביב בנין הדר דפנה, שאול המלך 39
טלפון: 03-6919630 פקס: 03-6957675

לחברה לאלקטרוניקה (הייטק)
העוסקת בייצוא בקידמת הטכנולוגיה
דרושים/ות עובדים/ות לאזור הצפון
- **מנהל/ת אבטחת איכות**
- **מהנדס/ת** אבטחת איכות ואמינות ליישום ISO-9000
- **סטודנטים/יות** לאבטחת איכות ואמינות הנמצאים בשלבי גמר או פרויקט – אפשרות למשרה חלקית.
- **סטודנטים/יות להנדסת ייצור** הנמצאים בשלבי גמר או פרויקט – אפשרות למשרה חלקית.

נא לפנות לת.ד. 1215, א.ת. ק. ביאליק 27000, או טלפון 04-761114 לנתי

כלכלן/ית / חשבונאי/ת
למשרה מלאה
הכרחי: ידע בעבודה עם P.C
קאנטורפרו וקיוטקסט
נסיון של שנתיים
רואה חשבון
למשרה חלקית
הכרחי: ידע בעבודה עם P.C
קאנטורפרו וקיוטקסט
נסיון של מספר שנות עבודה
מועמדים נא לשלוח לשרות... ת.ד. 39996 תל-אביב מיקוד 61398
סודיות מובטחת

סופר-פארם
רשת קטנה לתו"ל
עם פתיחת בית המרקחת ה-40
דרושים/ות
רוקחים/ות שמחים/ות לשרות הקהילה
בואו והצטרפו לאחד מבתי המרקחת באזורים הבאים:
... ת"א והמרכז, השפלה והשרון, חיפה והקריות, ב"ש ואילת
בסופר-פארם תהנו את היתרונות הבאים:
- חברה צעירה דינמית
- קידום מקצועי ואישי
- שעות עבודה נוחות
- תנאי שכר מעולים

... ובהרצליה – השתתפות בשכ"ד
לפנות לאהובה מיום ב' הקרוב
טלפון: 09-572540

המועצה המקומית יהוד
השירות הפסיכולוגי חינוכי ביהוד
מוסד מוכר להתמחות
מחפש
פסיכולוג/ית
מומחה או מתמחה
לעבודה בחצי משרה
בדבר פרטים נא לפנות אל דורית הירש
טלפון בשעות העבודה: 03-5362972
טלפון בשעות הערב: 03-5360219

לחברה לניהול נדל"ן
דרושים/ות
כלכלן/ית צעיר/ה
* ידע בגליון אלקטרוני
* ידע בשמאות מקרקעין – יתרון
מהנדס/ת/הנדסאי/ת/טכנאי/ת בנין
* ידע בבדיקות והגשת תוכניות בניה
* אפשרי פנסיונר
* משרה מלאה * תושבי ת"א והסביבה
לפנות בכתב ת.ד. 20403 ת"א 61203

לרשת ארצית גדולה דרוש/ה
מנהל/ת
לניהול אולם תצוגה ומכירות
דרישות התפקיד:
נסיון מוכח בניהול צוות עובדים ומכירות
ידע במכירות...
אזור מגורים ירושלים
קורות חיים לת.ד 5773, חיפה או לפקס 04-676060

דרוש/ה
מהנדס/ת מכירות
■ נסיון בשיווק תפזורות ■ אנגלית מושלמת.
ת.ד. 478 נס ציונה 70400

לסוכנות יבוא מהוותיקות והגדולות בארץ
טכנולוג/ית מזון
לשיווק חומרי גלם
- ידע באנגלית כשפת אם חיוני
- נכונות לעבודת שטח בלי הגבלת שעות

נא לפנות בכתב יד באנגלית לת.ד. 14007 תל אביב 61140

למוסד ציבורי גדול
באזור **חולון**
דרושים/ות
עורכי/ות דין נמרצים/ות
לעבודה עם קהל ולהופעות בבתי משפט
יש לשלוח קורות חיים לת.ד. 16665 תל-אביב
עבור המחלקה המשפטית
או להתקשר לטל':
03-6921610-1
(לפנות לכרמית)
– סודיות מובטחת –

משרד המשפטים
למח' היעוץ והתקיקה
דרושים/ות
עורכי דין/עורכות דין
אשר יועסקו באיזור ירושלים על פי חוזה מיוחד
לפרטים נא לפנות בכתב בצירוף פרטים וקורות חיים אל מרכז במח' יעוץ וחקיקה, רח' צאלח א-דין מס' 29 ירושלים 91010

קולקר-קולקר-אפשטיין אדריכלים
דרושים/ות
אדריכלים/ות
ניסיון באוטוקאד
טלפון: 02-254603 פקס: 02-235747

דרוש
מהנדס אזרחי
לניהול פרויקטים
בבניה באזור המרכז
נסיון 3 שנים לפחות
לאחר שירות צבאי
רכב חובה
טלפון 04-9968488

למשרד פרויקטים תעשיה וניהול
בתל-אביב דרושים/ות
מהנדס/ת תעשיה וניהול
נסיון של שנתיים בתחום פרויקטים
הנדסאי/ת תעשיה וניהול
נסיון של שנתיים בחקר עבודה
04-235044/8.70
04-373461

אלקטרה
מהנדס/ת מיזוג-אויר
מנהל/ת עבודה

אשילוב חברה להשמת כח אדם
עבור לקוחותינו דרושים/ות
מהנדסי תוכנה
מתחילים ומנוסים עם ידע ונסיון באחד או יותר מהנושאים הבאים:
- פיתוח בתחום זמן אמת
- שפת C/C++
- נסיון ב-MMI
- WINDOWS
- נסיון ב-MOTIF
- הכרת רשתות תקשורת (רצוי NOVELL)

נא להפנות קורות חיים לת.ד. 33604 תל אביב 61335 או לפקס 03-6957675 סודיות מובטחת
רק מועמדים/מועמדות מתאימים. יענו.
עובדים בדיוק בשבילך!
תל אביב בנין הדר דפנה, שאול המלך 39
טלפון: 03-6919630 פקס: 03-6957675

למוסד להשכלה על תיכונית
דרוש/ה
מנהל/ת
דרישות:
- גיל 35-45
- נסיון בניהול וארגון מוסד להשכלה
- נסיון בהקמת וניהול תוכניות לימוד
- תואר ראשון חובה
- נסיון בהפעלת צוות עובדים ומורים
- נכונות לשעות עבודה ארוכות

נא לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ודוגמת כתב יד לת.ד. 51221 מיקוד 67132

למוסד בנקאי בירושלים
דרושים/ות
חשבונאי/ת ורואה/ת חשבון
הכישורים הדרושים:
* השכלה אקדמאית בתחום חשבונאות
* נסיון מוכח בתחום גליונות אלקטרוניים
* נסיון של 2-3 שנים במערכת פיננסית
* כושר הבעה בכתב ובע"פ בעברית

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 31497 ירושלים.
רק מועמדים/ות מתאימים/ות יענו.
סודיות מובטחת

לחברה מובילה בענף דרוש/ה
רו"ח
צעיר/ה
לתפקיד עוזר/ת חשב
ידע ונסיון באיחוד מאזנים
נסיון בעבודה בגליונות אלקטרוניים
רצוי לוטוס 123
נסיון בעבודה במערכות ממוחשבות
נכונות לעבודה מאומצת
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 50173 תל-אביב
עבור עוזר/ת חשב *** סודיות מובטחת ***

למוסד בנקאי בירושלים
דרושים/ות
מהנדס/ת תעשיה וניהול
הכישורים הדרושים:
* בוגר/ת הפקולטה לתעשיה וניהול
* נסיון מוכח של שלוש שנים לפחות בעבודת מטה
* כושר מוכח בניתוח תהליכים בארגון
* כושר עריכה וניסוח בכתב
* נסיון בניתוח תהליכי עבודה ומפרטי עבודה
* נסיון בעבודה עם מערכות ממוחשבות ב-PC – יתרון

נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 31497 ירושלים.
רק מועמדים/ות מתאימים/ות יענו.
סודיות מובטחת

אם אתה מהנדס תוכנה מעולה, רוצים אותך עכשיו בטלרד!
טלרד מגייסת 80 מהנדסי/ות תוכנה להשתלבות בפרוייקטים חדשניים!
טלרד, החברה הגדולה והמובילה בישראל בתחום הטלקומוניקציה, מפתחת ומשווקת מערכות תקשורת מתקדמות בשילוב עם חברות ענק בחו"ל. לגדול וביה בשורה של פרויקטים חדשים בארץ ובחו"ל.
אנו מחפשים מהנדסי תוכנה לתפקידי פיתוח ניהול של מערכות מבוזרות מחשב בזמן אמת.
מהנדסי/ות תוכנה בוגרי/ות מדעי המחשב
בעלי/ות יכולת לימוד טובה ומהירה ונכונות להשקעה, לעבודה בסביבה המשלבת:
- ריבוי מעבדים ומשימות.
- תמסורת אלקטרו-אופטית תוך שימוש בסטנדרטים בין-לאומיים.
- שימוש בכלי תוכנה וסביבת פיתוח מתקדמת.
- קשר הדוק עם מרכזי מחקר ופיתוח בחברות בין-לאומיות.

חייג/י חינם
177-022-7072
נא לשלוח קורות חיים
בציון מס' המשרה (3557) לטלרד,
מח' גיוס והשמה, ת.ד. 50 לוד 71100
פקס. 08-248874 סודיות מובטחת.
E-MAIL: isur@sysdep.elex.co.il

טלרד. עולם של תקשורת.

משרד המשפטים
ליחידת הסנגוריה הציבורית
דרושים/ות
עורכי/עורכות דין
אשר יועסקו באיזור תל-אביב על פי חוזה מיוחד
לפרטים נא לפנות בכתב בצירוף פרטים וקורות חיים אל מנהל תחום (משאבי אנוש), רח' צאלח א-דין מס' 29 ירושלים 91010

לבית תוכנה מוביל בענף הרפואה
דרושים
- **מתכנתי MUMPS מנוסים**
  א. לעבודה בתוכנה-עדיפות לדוברי אנגלית (משרה 122)
  ב. לעבודה בארץ (משרה 123)
- **מנהלי פרויקטים**-נסיון בענ"א (משרה 124) לעבודה בארץ ובחו"ל (נא לציין שליטה בשפות)

נא לפנות בציון מספר המשרה לת"ד 53139 ת"א 61531

לכפר הילדים משען "בית-אפל" בבן יבנה
דרוש/ה
פסיכולוג/ית קליני/ת
העסקה עפ"י שעות.
לפרטים נא לפנות לטלפון 08-574152

אנשים מוכשרים
אצלנו זה טבע
למפעלנו בירושלים דרושים/ות
לצוות ניהול מקצועי
מנהל אגף
דווח: למנהל הייצור
תאור התפקיד:
- ממונה על הייצור באגף הסטרילי מבחינה מקצועית וניהולית
- שיפור תהליכי עבודה

כישורים נדרשים:
- רקע אקדמי (כימיה, מיקרוביולוגיה)
- נסיון ניהולי
- נסיון בעבודה בחדרים נקיים ו/או במח' סטרילית (עדיף בתעשיה הפרמצבטית)
- בעל ראיה מערכתית
- נסיון במע' ממוחשבות
- יכולת עבודה בצוות
- תקשורת בין אישית גבוהה

קורות חיים יש לשלוח למח' משאבי אנוש ת.ד. 1142 ירושלים מיקוד 91010
סודיות מובטחת
מודעה זו מיועדת לנשים וגברים כאחד.
טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

לחברת אספקה (חברת בת של חברה ציבורית) דרוש/ה
חשב
רו"ח צעיר/ה, נמרץ/ה, ידע בדוחות כספיים ומיסוי.
נא לשלוח קורות חיים לת.ד. 2149 הרצליה
-סודיות מובטחת-

ד ר ו ש / ה
רוקח/ת
לבית מרקחת תעשייתי באשדוד
רשיון ישראלי
תנאים מעולים
08-567688